

**ДЖОУЗЕФ ФАЙНДЪР
МОСКОВСКИЯТ КЛУБ
КЪРТИЦА 3**

Превод от английски: Боряна Василева, Йорданка Пенкова, 1994

chitanka.info

*На моите родители
и на Мишел*

Бяха твърде заплетени в собственото си минало, бяха се хванали в паяжината, която сами бяха изплели, според законите на тяхната изкривена етика и изкривена логика; бяха виновни, макар и не за това, за което се самообвиняваха. Нямахше обратен път назад.

*Артър Кьостлер,
„Мрак по пладне“*

ПРОЛОГ

Москва

Десет минути след полунощ шофьорът ловко вкара лъскавата черна „Чайка“ чак до главния вход на боядисаната в жълто жилищна сграда на ул. „Алексей Толстой“ и паркира. Побърза да отвори вратата на пътника, когото взеше — един изключително високопоставен член на Централния комитет, който слезе и промърмори едва чуто някакъв поздрав. Шофьорът му отдаде чест, защото знаеше, че тези дребни знаци на уважение доставят удоволствие на шефа му, и се върна на шофьорското място, като се молеше вълнението в очите му да е останало незабелязано.

Когато колата се отдалечи достатъчно от входа на сградата, той пхна в касетофона запис на Брус Спрингстийн, който жена му, Вера, бе купила на черния пазар, и така усили звука, че арматурното табло започна да вибрира от дрезгавия глас на певица, а ритъмът на баса със сигурност се чуваше даже извън тежката бронирана кола. Дивата сила на музиката, познатата мелодия му беше нужна, за да се успокои.

Докато шофираше, си мислеше за Верочка. Когато се прибере, тя сигурно ще е заспала в топлото легло. Под копринената и нощница ще се очертават налетите ѝ гърди, а също и коремът, който бе започнал да изпъква от растящото в него бебе. Ще спи дълбоко, в забрава, без изобщо да подозира за тайното предателство на съпруга си. А когато той се пхне в леглото, тя ще се разбуди сред лекия аромат на парфюма си — „Московски нощи“. Винаги си слагаше от него преди, да си легне, когато той работеше до късно. После ще се любят.

Бавно се спусна по мекия наклон към подземния гараж, където на определените им места бяха паркирани „Чайки“-те и „Волги“-те на живущите в сградата — всеки от тях член на съветския управляващ елит. Фаровете осветиха сумрачния гараж. Шофьорът с облекчение отбеляза, че няма никой. Това бе добре.

Паркира лимузината на съответното място и пак огледа гаража. Пръстите му нервно барабаняха по калъфа на волана, не съвсем в такт

с музиката. Изключи мотора, но изслуша песента докрай, след това завъртя копчето и остана да седи в пълната тишина, а от страх сърцето му биеше до пръсване.

За миг му се стори, че зърна мъжки силует на отсрещната стена, но това бе само удължената сянка на една от паркираните коли.

Излезе и отвори задната врата. Цигареният дим се бе пропилил навсякъде. Преди няколко часа всичко бе потънало в мъглата от дима на любимите цигари на неговия шеф — „Дънхил“. Заедно с един негов приятел се връщаха от тайно съвещание в покрайнините на Москва и по пътя бяха затворили стъклената преграда, за да останат насаме.

Шофьорът чинно следеше пътя пред себе си и се преструваше, че не забелязва нищо необичайно, но бе убеден, че шефът му е замесен в нещо опасно, страшно. Нещо, за което не трябваше да знае никой нито в ЦК, нито в Кремъл. Нещо, което със сигурност не беше редно.

Вече на няколко пъти през последните седмици получаваше заповед да откара шефа си на някакви тайни срещи с други облечени във власт мъже, все късно през нощта и все по заобиколни пътища. Знаеше, че му имат пълно доверие. Всеобщо бе мнението, че той е най-дискретен измежду колегите си и може да му се гласува най-голямо доверие. Дори и за миг на мъжете от задната седалка не би им минало през ум, че не е напълно лоялен.

Свали прозорците и с малка прахосмукачка почисти фасовете. Шефът му ги палеше една от друга, но никак не обичаше сутрин колата му да мирише на цигари. Дребната незначителна работа го успокои.

После пак огледа гаража, за да се убеди, че не го наблюдават, и усети как пулсът му се учестява. Бе настъпил мигът.

Мушна ръка под меката, тапицирана с кожа седалка и запровира пръсти през металните пружини, докато най-накрая напипа студения метален предмет. Издърпа го внимателно от гнездото му и го извади.

Всеки друг би го оприличил на странна, черна метална кутия, най-вероятно някаква част от рамата. Той натисна малкото лостче от едната страна и в отворената му длан изпадна микрокасета.

Бързо мушна касетата в джоба си и върна на мястото му под седалката западногерманския касетофон. След това излезе, заключи вратите и пое нагоре към улицата. Започна тихичко да си подсвирква.

Бе планирал всичко по обичайния начин. Към обяд, докато шефът му бе на работа в ЦК в сградата на улица „Старая“, той отиде до магазина за спиртни напитки на булевард „Черкаски“ и поиска от плешивия продавач бутилка водка. Ако вместо обикновена водка му беше дал „Перцовка“, това щеше да означава сигнал за тревога. Днес обаче водката беше съвсем обикновена, което показваше, че всичко е чисто.

Сега улиците бяха тъмни и пуски, мокри от започналия преди няколко часа дъжд. Излезе на „Колцевая“ и тръгна на юг към „Площада на въстанието“. Малка групичка момичета, вероятно студентки, се смееха шумно. Щом приближиха, те утихнаха, защото, изглежда, взеха стегнатата му униформа на служител от Девети отдел на КГБ за милиционерска. Като подминаха, отново избухнаха в смях.

След малко стигна до една обществена тоалетна и се спусна вътре по стълбите. Колкото по-надолу слизаше, толкова по-силна ставаше задушливата смрад на урина. Обществената тоалетна, цялата от камък и бетон, бе осветена от една-единствена крушка на тавана, която хвърляше мрачна, жълтеникава светлина върху вонящите писоари, счупените порцеланови умивалници и изпотрошените дървени врати.

При влизането стъпките му проехтяха. Тоалетната беше празна. Кой ли друг, освен някой скитник или пияница би се озовал на това ужасно място в дванайсет и половина през нощта? Влезе в една от тоалетните и затвори вратата с резето. Миризмата тук беше толкова задушлива, че започна да му се гади. По дяволите тия мръсни московчани! Затаи дъх и затърси по издрасканата стена онова място, където тухлите и мазилката не бяха съвсем равни.

Хвана края на една тухла и я издърпа. Тя бавно излезе от мястото си, по безцветния циментов под се посипа откъртена мазилка. Това място му беше далеч по-омразно от останалите — значително по-пусто и открито, много по-неприятно от фурната, ателието за поправка на обувки, магазина за плакати, но навярно имаше някаква логика в това, че са избрали такова гадно кътче.

Там беше, разбира се. Никога не бяха го лъгали.

Издърпа малкото пакетче, увито във вестник, и бързо го отвори. В пачката рубли, които беше безсмислено да брои, защото знаеше, че са точно, бе скрита нова касета в целофанова опаковка.

Забеляза, че ръцете му треперят. Пъхна пакетчето в предния джоб на самото си, мушна записаната касета в дупката и нагласи тухлата на мястото ѝ.

Тогава нещо му се счу.

Някой бе влязъл в тоалетната.

Замръзна на място и се послуша. Стъпките не бяха отчетливи, а някак плахи, сякаш някой ходеше с галоши, но това бе смешно — никой вече не ги носеше, освен старците, селяните и скитниците.

Няма за какво да се притесняваш, каза си той. Това е обществено място и естествено тук влизат най-обикновени хора, без това да има нещо общо с теб, не се притеснявай. Не е КГБ, няма страшно.

Дръпна водата, но от казанчето не потече нищо, което за малко не го накара да изпсува. Остана за момент неподвижен, целият слух, изтръпнал от страх. Стъпките бяха стихнали.

Бавно и спокойно дръпна резето и вратата се отвори. Видя кой е отвън.

Един стар пияница. Жалък стар пияница, сгушен в ъгъла, обут с галоши и дрипави панталони, облечен с евтино найлоново яке, брадясал, рошав, отчаян.

Шофьорът почувствува вълна на облекчение. Само след петнайсет минути щеше да е в прегръдките на Верочка. Отдъхна си незабележимо и кимна на пияницата, който го погледна и каза завалено:

— Дай ми една рубла.

— Махни се, старче — отвърна му шофьорът и тръгна към вратата.

Скитникът се приближи заедно с миризмата си на алкохол, пот и цигари и го последва нагоре по стълбите, чак до улицата.

— Дай ми една рубла — повтори той, а погледът му бе странно жив, съвсем неуместен на това оглупяло лице.

Шофьорът се обърна ядосано:

— Махай се...

Но преди да довърши, главата му експлодира от неизразима болка: невероятно острата тел — същинска гарота^[1] — се връза в гърлото му и той чу как старият скитник, който явно не беше обикновен пияница и го бе повалил на земята, промълви „предател“ и стегна жицата още по-здраво.

Шофьорът не знаеше какъв моравочервен цвят бе добило лицето му, как се бяха изцъклили очите му и как езикът му бе провиснал от устата, но в последните мигове от живота си, замаян от липсата на кислород, усети някакво диво, неуместно удоволствие, убеден, че е предал успешно пратката, че е изпълнил докрай последната си мисия: лъжливо, но прекрасно усещане преди всичко да потъне в мрак, а след това да изсветлее до белотата на някаква странна и горчива победа.

[1] Средновековен инструмент във вид на обръч с винт за изтезаване и задушаване. — Бел.прев. ↑

ЧАСТ ПЪРВА ЗАВЕЩАНИЕТО

В Москва той отиде в кабинета си в Кремъл... Спокойно, с ръце зад гърба, Ленин крачеше и сякаш се сбогуваше с мястото, от което някога направляваше съдбините на Русия. Това е едната версия. Според другата Ленин извадил от бюрото си някакъв документ и го пхнал в джоба си. Противна на тази втора версия е трета: търсил документа, но не го намерил. Това го вбесило и той започнал да вика.

Дейвид Шъб,
„Ленин“ (1948)

Планините Адирондак, Ню Йорк

Първите трийсетина метра бяха лесни. Мъхести и обрасли с изсъхнала трева, каменните блокове се издигаха плавно един след друг като стъпала. Но последните петнадесет се издигаха почти отвесно нагоре стената бе гладка, разсечена от голяма пукнатина. Чарлз Стоун си отдъхна за малко на една площадка. Вдишваше и издишваше бавно и ритмично и от време на време засланияше очи с ръка и поглеждаше нагоре към върха.

Рядко бе стигал до такова прекрасно усещане, когато се катери: тази омайваща увереност на движенията, допира на ръбестата скала, болката от физическото изтощение, победена от усещането за безгранична свобода, пълното съсредоточаване. И само нека другите катерачи да не го приемат за банално — усещането за сливане с природата.

Вече приближаваше четиридесетте, беше висок и слаб, долната му челюст беше изпъкнала, носът — прав, а тъмната къдрава коса — почти скрита от ярката плетена шапка. Леко мургавото му лице бе поруменяло от студения есенен въздух.

Стоун знаеше, че е рисковано да се катери сам. Но без карабинките, без въжето и клиновете, без клемите и целия останал инструментариум за осигуряване катеренето беше нещо съвсем различно, много по-близко до природата и някак си по-истинско. Тогава сте само ти и планината и нямаш друг избор, освен да се съсредоточиш максимално, защото в противен случай можеш да се нараниш, а и нещо още по-лошо. И най-вече — няма възможност да мислиш за работа, което за Стоун беше особено отморяващо. За щастие шефовете му толкова го ценяха, че му позволяваха, макар и неохотно, да се катери, когато поиска. Знаеше, че никога няма да стане като Райнхолд Меснер, майстора алпинист, който бе изкачил Монт Еверест сам, без кислород. И все пак от време на време, както беше и този път, това нямаше значение, след като се чувствуваше частица от планината.

Разсеяно подритна струпаните камъни от сипея. Тук горе, където вече нямаше дървета, а от негостоприемния сив гранит бяха прораснали само шубраци, вятърът беше студен и пронизващ. Ръцете му бяха станали безчувствени — трябваше да ги топли с дъха си. Гърлото го дереше, а от острия въздух го боляха дробовете.

Изправи се, отиде до пукнатината и видя, че ширината ѝ варира от един до няколко сантиметра. Челото на скалата, толкова близко над него, изглеждаше по-опасно, отколкото бе очаквал — отвесно нагоре и почти нямаше къде да се хванеш. Мушна ръце в пукнатината, напипа с крака незабележимите издатини в гладката скала и се издърпа нагоре.

Вкопчи се в една малка ниша, издърпа се и пак успя да пъхне ръце в пукнатината. Прилепил пръсти към скалата, продължи бавно нагоре, сантиметър по сантиметър, с усет за ритъма, почувствувал, че по този начин може да продължи чак до върха.

За миг опиянението му бе смутено от някакъв шум, от някакво електронно прещракване. Не можа да определи откъде идва. Като че ли някой го викаше по име, което, естествено, беше невъзможно, тъй като никой не знаеше къде е, но...

... и ето пак, съвсем определено чу името си като от мегафон, а после и усиливащия се шум на хеликоптер. И отново:

— Чарли!

— По дяволите! — измърмори той и погледна нагоре.

Ето го. Точно над скалата кръжеше военен хеликоптер 206В в оранжево и бяло и се подготвяше за кацане.

— Чарли, Мамчето каза да се прибираш вкъщи. — Пилотът говореше по електронния мегафон. Чуваше се дори през оглушителния грохот на хеликоптера.

— Точно навреме — промърмори Стоун и продължи нагоре с пръсти, впити в пукнатината. — Ама че тъпо чувство за хумор.

Само още шест метра. По дяволите, можеха да почакаат. Край на днешното му катерене в планините Адирондак.

След няколко минути Стоун стигна горе и се затича към хеликоптера, леко приведен, за да избегне перките.

— Съжалявам, Чарли — провикна се пилотът през грохота.

Стоун се усмихна приветливо и поклати глава, преди да се изкатери на предната седалка. После си сложи слушалките и отвърна:

— Ти нямаш абсолютно никаква вина, Дейв. — И закопча колана.

— Струва ми се, че с това приземяване наруших поне пет разпоредби на Федералната авиационна служба — каза пилотът и тъй като хеликоптерът се отлепяше от скалата, гласът му се чуваше тънък и метален. — Не бих го нарекъл и необичайно приземяване. За момент ми се струваше, че няма да се справя.

— Не можеше ли Мамчето да почака до довечера? — запита Стоун смирено.

— Просто изпълнявам заповед, Чарли.

— Как, по дяволите, ме откриха чак тук?

— Аз съм само пилот.

Стоун се усмихна, удивен, както винаги, от информираността на шефовете си. Облегна се, решен поне да се наслади на полета. Пресметна, че оттук до площадката за приземяване в Манхатън има около час.

После рязко се изправи.

— Ей, ами колата ми? Паркирана е там долу и...

— Вече се погрижиха за нея — отвърна оживено пилотът. — Чарли, наистина е нещо важно.

Стоун се облегна, притвори очи и се усмихна с ядно възхищение.

— Колко мило! — каза той на глас, без да отправя забележката си конкретно към някого.

Ню Йорк

Внушителната къща с червена тухлена зидария беше разположена на тиха уличка в горната част на Ийст Сайд и от двете страни бе оградена с дървета. Чарли Стоун се изкачи по стъпалата. Макар че приближаваше пет часа следобед, все още бе слънчево и отвсякъде се процеждаше приятната кехлибарена светлина на есенния нюйоркски ден. Чарли влезе в просторното мраморно фоайе и натисна единствения звънец. Докато проверяваха самоличността му, той пристъпваше от крак на крак. Камерата бе дискретно монтирана на една от стените. Сложните разпоредби за охрана винаги бяха дразнили Стоун, докато един ден не видя при какви условия работят в Лангли — евтини сиви мокети и безкрайни коридори — само дете не падна на колене да запее „Осанна“.

Фондация „Парнас“ бе получила името си от някой шегаджия в ЦРУ, несъмнено запленил от древногръцката митология. Това бе онзи отдел на ЦРУ, който бе натоварен с анализа на най-поверителните разузнавателни сведения. По ред причини и най-вече поради убеждението на един от предишните шефове на ЦРУ, че то не трябва да е изцяло съсредоточено в Лангли, Вирджиния, „Парнас“ бе разположена в елегантна пететажна къща на Източна 66 улица в Ню Йорк, която беше подложена на специална реконструкция, с цел да се избегне евентуално електронно или микровълново подслушване.

Програмата разполагаше с изключителни фондове. Беше създадена по времето на Уилям Колби, след като Сенатската комисия по разузнаването разцепи ЦРУ през 70-те години. Колби признаваше, че в ЦРУ трябва да се привлекат специалисти, които да спомогнат за синтезирането на разузнавателната работа, което открай време беше слабото място на ЦРУ. По времето на Колби за основаването на „Парнас“ бяха отпуснати няколко милиона долара, които при Уилям Кейси и впоследствие при Уилям Уебстър нараснаха до неколкостотин милиона. Там се ползуваха услугите само на около двадесет и пет блестящи умове, на които се заплащаше невероятно добре, за да могат

да се занимават само с разузнаване от най-високо ниво. Едни работеха с Пекин, други — с Латинска Америка, трети — с НАТО.

Стоун работеше със Съветския съюз. Неведнъж тази дисциплина му се бе струвала толкова научна, колкото и гледането на кафе. Ръководителят на програмата Сол Ансбах обичаше да нарича Стоун „гений“, но в себе си. Чарли съзнаваше, че преувеличава. Не беше гений, просто обичаше мозайките, обичаше да подрежда късчетата сведения, които явно не съвпадаха, и да се взира в тях, докато не открие липсващото парченце.

Освен това несъмнено беше добър. Също както бейзболните звезди усещат бухалката, така и Стоун интуитивно усещаше какво става в Кремъл, което в крайна сметка представляваше най-неразгадаемата тайна.

Именно Стоун през 1984 г. предсказа възхода в Политбюро на малко известния дотогава Михаил С. Горбачов, докато почти всички от американското разузнаване бяха заложили на по-възрастни и утвърдени кандидати. И легендарната АП № 121 (инициалите означаваха „аналитична прогноза“), която Стоун написа, бе документът, който му донесе признанието на онези четири-пет човека, които следяха работата му.

Веднъж, в една бележка под линия на свой доклад, Стоун съвсем небрежно подхвърли идеята, че когато президентът се срещне с Горбачов, би трябвало да прояви дори физически удоволствието от срещата, да се стреми към показност както Леонид Брежнев. Стоун беше убеден, че този жест ще завладее Горбачов, който беше далеч по „западняшки“ тип (и следователно по-резервиран) от предшествениците си. И Стоун със задоволство видя как Рейгън преметна ръка през раменете на Горбачов на Червения площад. Може да беше и тривиално, но в тези малки жестове се раждаше международната дипломация.

Когато рухна Берлинската стена, всички в ЦРУ бяха смаяни, дори Стоун. Но той наистина го бе предвидил по сигналите от Москва, които бе разшифровал, по разговорите между Горбачов и източногерманците, които ЦРУ бе уловило. Нямахше почти нищо сигурно, но имаше много догадки. Тази прогноза затвърди репутацията му на един от най-добрите служители.

Но той притежаваше и нещо повече от обикновен инстинкт. Изискваше се и черна работа. От Москва пристигаха какви ли не слухове; така че трябваше добре да се прецени и претегли източникът и информацията. Освен това имаше някои несъществени сигнали, дребни детайли.

Ето, вчера сутринта например. Един от членовете на Политбюро беше дал интервю за френския вестник „Монд“, в което се правеше намек, че някой от секретарите на партията може да бъде свален от поста си, което означаваше, че ще бъде издигнат друг, по-верен привърженик на „твърдата линия“, много по-силно антиамерикански настроен. Стоун обаче беше открил, че същият този член на Политбюро, който бе дал интервюто, всъщност фигурираше в една обща снимка, поместена в „Правда“, което означаваше, че редица негови колеги го подкрепят и че по всяка вероятност той просто заблуждава. Стоун не можеше да претендира за пълна точност, но и деветдесетте процента, с които прогнозираше, бяха чудесно постижение. Работата му го въодушевяваше и освен това той притежаваше изключителната способност, когато поиска, да се концентрира напълно.

Най-накрая се чу звънене и той отвори вътрешната врата.

Докато мина по вестибюла, чиито под бе покрит с шахматно подредени черни и бели плочки, и изкачи след това широкото стълбище, администраторката вече бе застанала на мястото си и го очакваше.

— Нима се връщаш толкова бързо, сладурче? — прегракнало запита Кони, след което се закашля силно, дълбоко. Беше разведена, с изрусена коса и приближаваше петдесет те, но се обличаше като че ли е на двайсет и пет. Една след друга пушеше ментолови цигари „Куул“ и се обръщаше към всички мъже във Фондацията със „сладурче“. Имаше вид на жена, която по-скоро можеш да срещнеш на бара. Работата ѝ не беше трудна: предимно седеше на бюрото си и получаваше строго секретни куриерски пратки от ЦРУ или говореше по телефона с приятелите си. И все пак, колкото и парадоксално да звучи, беше изключително дискретна и съблюдаваше връзките на Фондацията с Лангли и външния свят с желязна дисциплина.

— Не мога да се откъсна — отвърна Стоун, без да се спира.

— Страшно си се издокарал — констатира Кони, явно намеквайки за изпоцапаните му джинси, мръсната риза и електриковозелените му катерачески обувки.

— Има нови разпоредби за облеклото, Кони, не са ли ти казали? — пошегува се той и продължи по персийския килим, постлан в коридора, който водеше към кабинета на Сол Ансбах.

Подмина собствения си кабинет, пред който седеше Шери, неговата секретарка. Шери бе родена и израсла в Южна Каролина, но след като преди десет години, на осемнадесетгодишна възраст, бе прекарала едно лято в Лондон, неизвестно как бе придобила доста сполучлив английски акцент.

Вдигна очи и го изгледа въпросително. Стоун сви рамене и отвърна:

— Дългът ме зове.

— Да, да — съгласи се Шери, а гласът ѝ прозвуча като на барманка от Уест Енд.

Когато Стоун влезе, Сол Ансбах, шефът на „Парнас“, седеше зад тежкото махагоново бюро. Той бързо се изправи и стисна ръката му.

— Съжалявам, че така се получи, Чарли. — Ансбах беше едър и мускулист, наскоро прехвърлил шестдесетте. Стоманеносивата му коса беше подстригана на алаброс; носеше дебели очила с черни рамки. Точно съответствуваше на представата за грубовата външност. — Знаеш, че никога не бих те повикал, ако не беше наистина важно. — При тези думи Сол го покани с жест да седне до бюрото му на черния дървен стол, стил „Нотр Дам“.

Ансбах беше играл стопер в „Нотр Дам“ и навярно затова не бе успял да се пригоди напълно към истинския, изискан тип, завършили Айви Лийг^[1], които доминираха в ЦРУ. Навярно това бе причината да го изпратят в Ню Йорк да ръководи „Парнас“. И все пак стилът му на обличане, както и на повечето служители на ЦРУ от неговото поколение, беше по-близък до този на Айви Лийг, отколкото на самия президент на Харвард: синя риза, вратовръзка и стилин тъмен костюм.

Най-голямо впечатление в кабинета на Ансбах правеше мраморната камина, висока почти метър и двадесет. Стаята бе

изпълнена от оранжевата светлина на късния следобед, която се процеждаше през двойно матираните, звукоизолиращи прозорци.

За първи път се бяха срещнали, когато Стоун беше студент последна година в Йейл.

Стоун посещаваше семинар по съветска политика, воден от една едра и изчакана жена, емигрантка от Русия след Втората световна война. Беше станал звездата на курса, изучавайки именно онова, с което баща му някога си бе изкарвал прехраната. Бе намерил естествената си среда и първият предмет, който истински го интересуваше, го бе подтикнал да се изяви.

Веднъж след часовете преподавателката му го беше запитала, дали би искал на следващия ден да обядват в „Мори“, частния клуб на Йорк стрийт, където лекторите се събираха да хапнат препечени филийки със сирене и да поспорят за стипендиите Гугенхайм, които не бяха получили. Искала да го запознае със свой приятел. Чарли се бе появил на срещата облечен в син блейзър и традиционна йейлска вратовръзка, от която за малко не се задуши.

На малката дървена маса до преподавателката му седеше висок мъж с късо подстригана коса и очила с дебели черни рамки. Казваше се Сол Ансбах и през време на целия обяд Чарли така и не успя да разбере защо са го поканили. Разговаряха за Русия, за лидерството на Съветския съюз, за международния комунизъм и други неща от този род, но това не бе обикновен разговор. По-късно той се сети, че Ансбах, който първоначално бе казал, че работи в Държавния департамент, всъщност го бе изпитвал.

Щом дойде време за кафето, преподавателката на Стоун се извини и стана. Тогава Ансбах за пръв път се опита да го привлече в някаква разузнавателна програма, за която не спомена нищо. Ансбах беше наясно, че Чарли е син на непопулярния Алфред Стоун, обвинен в държавна измяна на процесите на Маккарти, но това сякаш не го интересуваше. Пред себе си виждаше единствено изключителния младеж, проявил невероятни качества в областта на международната политика и особено съветската. А освен това легендарният Уинтроп Леман му бе кръстник.

Чарли отказа, тъй като според него ЦРУ бе символ на злото.

Преди да завърши, Сол Ансбах му се обажда още няколко пъти, но Чарли учтиво му отказваше. Няколко години по-късно, когато Стоун

вече бе подхванал бляскавата си кариера на учен — съветолог като преподавател в Джорджтаун, а по-късно и в Масачузетския технологичен институт, Сол отново го покани и този път Стоун най-накрая се предаде. Времената бяха други. ЦРУ вече не му се струваше толкова противно. Работата в разузнаването все повече го заинтригуваше; освен това съзнаваше, че с репутацията, която има, може да постави нещата както иска.

Изложи условията си. Ще работи, когато иска (а когато иска, ще се катери из планините); освен това иска да работи у дома, в Ню Йорк, а не да се мести във Вашингтон, където го втриса от правителствени сгради и бели пешеходни алеи, да не говорим за старата, мрачна централа на ЦРУ в Лангли. И тъй като се отказва от безопасността на академичния свят, трябва да му плащат изключително добре. А всъщност работата толкова го привличаше, че би я вършил дори безплатно.

Човек не предполага как едно набързо взето решение може да промени целия му живот.

Сол отиде до тежката двойна махагонова врата и я затвори искаше да подчертае важността на това, което възнамерява да каже.

— Дано *наистина* е важно — каза Стоун престорено нацупен, като се канеше да допълни, че да го откъснат от планината е като да го прекъснат, докато прави секс. Но си премълча, защото предпочете Сол да не го пита кога за последен път е виждал Шарлот, съпругата си, която го напусна. Точно сега не му се искаше да мисли за Шарлот.

Ако си казваш да не си мислиш за бели слонове, непременно ще си мислиш точно за тях. Последният път, когато я видя...

Стои в коридора. Стегнала е куфарите си за Москва. Очите ѝ са незабравими: толкова много грим, сякаш е загубила чувството си за хармония. Беше плакала. Стоун стои до нея, в неговите очи също има сълзи: почти е протегнал ръце, за да я докосне още веднъж, да промени решението и, да я целуне за сбогом.

— *Да, сега искаш да ме целунеш — казва тъжно тя и се извързва: една прекрасна кукла с размазан грим. — Сега искаш да ме целунеш.*

Сол потъна в стола си, издиша бавно поетия въздух и взе една тъмносиня нанка от бюрото си. Размаха я и каза:

— Току-що получихме нещо от Москва.

— Още боклук ли?

Повечето сведения, които ЦРУ получаваше от Съветския съюз, представляваха слухове и недоказани твърдения. Голяма част от времето си кремъловедите в Управлението използваха, за да анализират информация, която беше обществено достояние.

Ансбах се усмихна тайнствено.

— Мога да ти кажа, че тази папка е видяна само от трима души: от директора, от шифровчика, който е съвсем чист, и от мен. Сега вече вярваш ли, че е нещо смислено?

Стоун кимна разбиращо.

— Виждам, че не ти е много ясно *как* именно се сдобиваме със сведенията — каза Сол и се облегна назад, без да оставя папката. — Иска ми се събирането на сведения и техният анализ да си останат две различни неща.

— Разбирам.

— Но съм убеден, че си наясно, че след Хауард не сме имали нищо ценно в Русия. — Ансбах имаше предвид Едуард Лий Хауард, служител от съветския отдел на ЦРУ, който през 1983 година поиска политическо убежище в Москва и съобщи на практика всички източници на ЦРУ в СССР — съкрушителен удар, от който Управлението не се беше възстановило напълно.

— Нали взехме други — побърза Стоун.

— Не. Един от малкото, които оставихме, беше един шофьор в Девети отдел на КГБ. Кодово название Таралежа. Бил е шофьор на неколцина членове на ЦК. Вербувахме го рано, с твърдо заплащане в рубли, тъй като във валута щеше да е доста рисковано.

— И в замяна е подслушвал разговорите на задната седалка.

— Е, бяхме му дали касетофон. Криеше го под задната седалка.

— Умно.

— Забелязал, че този, когото вози напоследък, непрекъснато ходи на някакви среднощни срещи извън Москва, на които се събират редица властни люде, и наострил уши. Получихме няколко касети. За съжаление, горкичкят не знаел как да работи с касетофон. Копчето за звука било намалено докрай и качеството на записа е невероятно лошо.

Опитвахме се да пуснем анализатор, но шумът е прекалено силен. Успяхме да разшифроваме по-голямата част, но нямаме представа кой е въввлечен, кой разговаря.

— И искате да разберете какво става — заключи Стоун. Погледът му беше отправен не към Ансбах, а към графиките, окачени над ламперията — изобразяваха диви патици и странни растения. Възхищаваха го усилията на Сол стаята да прилича повече на аристократично имение, отколкото на кабинет.

— Добре, Сол, но защо аз? Има и други, които могат да го направят — праметна крак връз крак Чарли и добави замислено: — И които си бяха в града.

Вместо отговор Ансбах му връчи папката. Стоун я разгърна, смръщи вежди и се съсредоточи.

След няколко минути вдигна поглед:

— Добре, виждам, че си маркирал пасажите, на които искаш да обърна внимание. Значи тука двама разговарят. — И зачете подчертаните с жълт флумастер откъси, на места пропускаше и така ги събра в едно цяло.

„Безопасно ли е?... Завещанието на Ленин... Само Уинтроп Леман има копие... от самия Ленин го е получил старият мошеник... ламаринения бог... по никакъв начин не мога да го спра...“

— Този Уинтроп Леман... — прочисти гърло Стоун. — Предполагам, че имат предвид *истинския* Уинтроп Леман?

— А ти познаваш ли друг? — запита Ансбах и разпери ръце. — Да, *твоя* Уинтроп Леман.

— Аха — каза тихо Стоун, — сега разбирам защо си искал аз да поема случая.

Преди да стане негов кръстник, Уинтроп Леман беше съветник по въпросите на националната сигурност на Франклин Рузвелт и Хари Труман. През 1950 година назначил за свой помощник един блестящ млад историк от Харвард, на име Алфред Стоун — бащата на Чарли. По-късно, дори във времето, когато баща му беше изпаднал в немилост при тъй наречения „случай Алфред Стоун“ (когато сенаторът Джоузеф Маккарти го бе заклеил в предателство по скалъпено обвинение за разкриване на тайни на Русия), Леман винаги го беше подкрепял. Леман — политикът, аристократът и както вестниците един след друг го провъзгласиха, „филантропът“ (което означаваше просто, че е бил

изключително щедър с огромното си богатство) — сега беше осемдесет и девет годишен. Стоун съзнаваше, че никога не биха го взели в „Парнас“, ако невероятно влиятелният Леман дискретно не се бе застъпил за него.

Сол Ансбах събра големите си, възлести ръце под брадата, сякаш казваше молитва.

— Разбираш какво се има предвид, нали, Чарли?

— Да — отвърна вяло Стоун. — За Лениновото завещание се говореше на прослушванията пред Комисията за разследване на антиамериканска дейност. Изобщо не стана ясно; изобщо не го споменаха повече. — Без сам да усети, гласът му бе станал по-силен. — Но винаги съм предполагал...

— Винаги си предполагал, че е някаква грешка, нали? — запита тихо Сол. — Някакво недоглеждане, някаква недодялана разузнавателна операция, проведена от някой млад нехаен сътрудник на Комисията?

— Не, Лениновото завещание, за което аз знам, не е мистерия. Това е документ, написан от Ленин в последните дни от живота му, в който между другото той предупреждава, че Сталин става прекалено силен. Сталин се е опитал да го скрие, но няколко години след смъртта на Ленин документът излиза наяве.

Тук той усети, че Сол го наблюдава леко усмихнат.

— Не смяташ, че имат предвид това, нали?

— А ти?

— Не — съгласи се Стоун. — Но защо не накараш Таралежа да разбере още нещо?

— Защото преди два дни е бил убит — отговори Сол.

Стоун леко разшири очи, после бавно поклати глава:

— Горкият. КГБ ли го е хванало?

— Предполагам, че е КГБ — отвърна Сол. После сви рамене и допълни: — Поне ударът е бил професионален. Но как точно е бил убит е нещото, което ни безпокои. Не знаем.

— И искаш да разбере какво са имали предвид, когато са споменали Лениновото завещание, така ли? Ако може да поговоря с баща ми, да измъкна информация от него? Не, Сол, не мисля, че имам желание.

— Знаеш, че баща ти е бил *призован пред Комисията*. Питал ли си се някога защо?

— През цялото време, Сол.

През цялото време.

Алфред Стоун, професор по най-нова американска история в Харвард, някога бил звезда в своята област, но това време бе отминало много отдавна. Преди да се случи онова. Оттогава, от 1953, той беше съкрушен. Не беше публикувал почти нищо. Напоследък беше започнал да пие твърде много. Беше сянка на предишното си „аз“ — макар и клише, в този случай изразът бе точен.

Още преди да се роди Чарли, Алфред Стоун бил буден, млад преподавател и блестящ учен и през 1950, на тридесет и една години, бил поканен да се присъедини към екипа на Труман в Белия дом. Вече бил получил наградата „Пулицър“ за изследването си върху САЩ и края на Втората световна война. Ректорът на Харвардския университет му предлагал да оглави факултета по хуманитарни науки, но той решил да отиде във Вашингтон. Уинтроп Леман, един от помощниците на Труман, задържал се още от администрацията на Рузвелт, чул за изгряващата звезда в Харвард и го поканил в Белия дом. Алфред Стоун приел.

Малко оставало да се превърне едва ли не в национален герой. Наместо това през 1953 година той, с разбити нерви, се върнал в Харвард, откъдето не го изгонили, и никога повече не създал нищо ценно.

Чарли Стоун беше на десет години, когато за първи път научи за проваления живот на баща си. Един ден след училище той видя вратата на претъпкания с книги кабинет отворена. Вътре нямаше никого. Затършува, но не намери нищо интересно. Вече бе на път да се откаже, когато върху бюрото на баща си откри голям албум с кожена подвързия. Отвори го. Сърцето му заби от вълнение — разбра, че е направил истинско откритие. Започна унесено да разлиства страниците, изпълнен едновременно с удоволствие и вина. Събраните в албума изрезки от вестници и списания от началото на петдесетте години разкриваха една страна от живота на баща му, за която никога не беше чувал. Една статия от списание „*Лайф*“ беше озаглавена

„Странният случай Алфред Стоун“. Друго заглавие в нийоркския „Дейли нюз“ наричаше баща му „червения професор“. Омаян, Чарли разлистваше пожълтелите изрезки една след друга, погълнат от ваниловия аромат на застояла хартия. Изведнъж всички разговори, завършили с недомлъвки, обидите, които бе дочул по адрес на баща си, споровете между родителите му в тяхната спалня, се свързаха в едно смислено цяло. Веднъж някой беше нарисувал на къщата им грамаден червен сърп и чук. Спомни си, че на няколко пъти замеряха кухненските прозорци с камъни. Сега най-накрая разбра смисъла на всичко това.

И естествено, баща му неочаквано се върна в кабинета, хвана го да разглежда албума, отиде до бюрото и побеснял от яд, го затръшна с все сила. На следващия ден майка му, нежната, тъмнокоса Маргарет Стоун, го накара да седне и му разказа накратко, без излишни подробности какво се е случило през 1953 година. „Съществуваше така наречената Комисия за разследване на антиамериканската дейност, каза тя, която, преди ти да се родиш, имаше огромна власт. Имаше един ужасен човек на име Джоузеф Маккарти, който си мислеше, че Америка е завладяна от комунисти, и който твърдеше, че те са навсякъде, дори в Белия дом. Баща ти беше известна личност, съветник на президента Труман и беше въввлечен в една битка между Маккарти и президента, битка, в която президентът не съумяваше да се сражава на всички фронтове. Маккарти изправи баща ти пред своята Комисия и го обвини, че е комунист и руски шпионин“.

„Всичко това беше лъжа, продължи тя, но тогава страната ни преживяваше трудни времена и на хората им се искаше да вярват, че всичките ни проблеми ще се решат, като се отървем от шпионите и комунистите. Баща ти беше невинен, но, разбираш ли, нямаше как да се докаже...“

Чарли отговори с неоспоримата логика на десетгодишно дете:

— Но защо не е казал нещо? Защо не се е борил с тях? Защо?

— И все пак, говори ли някога с баща си? — запита Ансбах, взе керамичната чаша от купчината компютърни разпечатки и отпи от навярно вече изстиналото кафе.

— Като че ли опитах веднъж, когато бях малък. Веднага ми даде да разбере, че не е моя работа. Просто по този въпрос не се говореше.

— А когато порасна?... — започна Сол.

— Не, Сол, не съм. А и не смятам да го правя.

— Виж, неудобно ми е дори да отваря дума. Да те карам да използваш баща си или Уинтроп Леман за работата си в Управлението...

Ансбах свали очилата си и ги избърса с една хартиена салфетка, която току-що бе измъкнал от едно чекмедже. И заговори отново, като все още ги бърсеше съсредоточено.

— Естествено, че ако агентът ни не беше убит, нямаше да те моля, а освен това е извън сферата на чистия анализ, който си назначен да извършваш. Но ти си най-голямата ни надежда и ако не беше важно...

— *Не*, Сол — отсече разпалено Стоун. Понечи да запали цигара, но ги беше отказал в деня, когато Шарлот си отиде. — И въпреки това, искам да ти припомня, че не съм оперативен разузнавач.

— По дяволите, Чарли! Каквото и да представлява Лениновото завещание, то явно е ключът към загадката защо баща ти е бил хвърлен в затвора през 1953.

Ансбах смачка салфетката и си намести очилата.

— Ако не искаш да го направиш за ЦРУ, поне бих помислил, че...

— Не знаех, че толкова живо се вълнуваш от личния живот на своите подчинени. Сол.

Гласът на кръвта. Сол умееше много добре да манипулира хората и Стоун изпита моментна неприязън.

Сол пак го погледна и заговори предпазливо. Очите му бяха зачервени, изглеждаше изтощен.

— Не ти показах последната страница от записа, Чарли. Не защото ти нямам доверие, но... — Той взе от бюрото си един лист, който беше стоял обърнат с изписаната страна надолу, и го подаде на Стоун.

На листа имаше гриф „Строго поверително/Делта“, което означаваше, че взетите мерки за секретност едва ли ще допуснат до него повече от неколцина души дори от елита на американското правителство. Стоун го прегледа набързо, после пак го прочете, този път по бавно. От изненада чак отвори уста.

— Както виждаш — продължи Сол бавно, сякаш говорят му причиняваше болка, — Горбачов го грози опасност от страна на

Политбюро още от деня, в който е станал генерален секретар. На теб това ти е известно — открай време ни предупреждаваше.

Притисна очите си с ръце и уморено ги разтърка.

— А и цялото безредие в Източна Европа. Този човек има врагове. Като се има предвид, че срещата е само след няколко седмици и президентът отива в Москва, реших, че е важно...

Стоун кимаше с разбиране, лицето му почервения:

— И ако успеем да разберем защо споменават Лениновото завещание, ще добием представа кой е замесен и какви са мотивите му... — Думите му заглъхнаха, той потъна в мисли.

Ансбах трескаво се взираше в Стоун. Попита го почти шепнешком:

— И ти го схвана, както и аз, нали?

— Едва ли има друг начин.

Стоун долавяше леките удари на пишеща машина в дъното на коридора — неизвестно как успяваха да проникнат през масивните врати. Слънчевата светлина, която се процеждаше между щорите, проектиреше върху стената геометрична решетка. Стоун се вглежда известно време в нея, после проговори отново:

— Тези хора, които и да са те, са на път да осъществят първия заговор в историята на Съветския съюз.

— Но *вътре* в Кремъл няма нищо — поклати глава Сол, сякаш не му се вярваше. — Нищо. Много, много по-лошо е. Съгласен ли си с мен?

— Виж, Сол, ако написаното тук е истина — каза Стоун с очи все още вперени в стената, — става дума за сваляне на правителството. Тоест за падане на половината правителство. Това е страшно сътресение, което може да блъсне света към... — Премести погледа си върху Сол и продължи: — Знаеш ли, че това е всъщност много смешно? Години наред ние се чудим дали в крайна сметка нещо такова няма да се случи. Размишлявахме надълго и нашироко дали властта, която сега се държи на една малка групичка хора в Кремъл, няма някой ден да се завземе от друга, много по-опасна клика. Говорихме, обсъждахме толкова много, че човек би помислил, че вече сме свикнали с тази идея. А ето че... хм, самата мисъл ме плаши до смърт.

[1] Общо название на редица елитни университети в североизточната част на САЩ. — Бел.прев. ↑

Москва

Думата „дача“ беше смешно благоприлична за триетажния палат, сгушен зад малка борова горичка край Жуковка, градче на двадесетина километра от Москва. Жуковка бе анклавът на едни от най-мощните фигури от съветския елит, а точно тази дача принадлежеше на един от най-властните хора в Съветския съюз.

Той, заедно с още единадесет други, седеше на масата в трапезарията. Стените бяха отрупани с икони, които меко отразяваха кехлибарената светлина. Кристални чаши, лиможки порцелан, черен хайвер и хапки, изобилие от пресни зеленчуци, пиле табака, френско-шампанско — по всичко личеше, че това изискано изобилие не е необичайно за трапезата на привилегирвания елит на Русия.

Всъщност самото помещение беше под непрекъснат контрол за електронни подслушвателни устройства. Той се извършваше от спектрален анализатор, способен да долови предаватели на всякакви честоти. Няколко малки високоговорителя, монтирани високо горе, непрекъснато излъчваха сигнал, който със сигурност би заглушил предаването от някой апарат, случайно успял да се изплъзне от проверката. Казаното в тази стая никога и никъде нямаше да бъде чуто.

Всеки от дванадесетте сътрапезници заемаше, или пък по-рано бе заемал изключително високо положение в управлението на страната — от най-високите постове в ЦК до Червената армия и военноразузнавателното управление — ГРУ. В момента те образуваха ръководството на малка, отбрана групичка, назовала се с непретенциозното наименование Секретариат. Понякога неофициално се наричаха Московския клуб. Свързваше ги пламенна, но тайна идея — непоклатимата преданост към Съветската империя, която, както по всичко личеше, се рушеше ден след ден. Всеки от тях, без изключение, хранеше дълбока омраза към управляващия екип на Горбачов и към опасната цел, към която се бе устремила цялата нация.

По време на вечерята се водеше обичайният разговор — за упадъка на Съветската империя, за невъобразимия хаос, до който ги

беше довел Михаил Горбачов. Тези хора, тези обикновени московски бюрократи, които иначе бяха съвсем умерени, събрани заедно се екзалтираха един друг до невъобразими висоти. Не беше необходимо много.

Берлинската стена бе пометена от булдозерите. Варшавският договор беше само име. С Източна Германия беше свършено. Едно след друго, като пирамида от карти, духната от вятъра, се сриваха прокомунистическите правителства на държавите от съветския блок, които получаваха указания от Москва. От Прага до Будапеща, Вилнюс и Варшава лудите бяха завзели лудниците. По улиците се стичаха демонстрации, на които хората искаха свалянето на комунизма. Сталин и Ленин сигурно се обръщаха в гроба, като гледаха как Михаил Горбачов сдава фронта.

А републиките от *самия* Съветски съюз се откъсваха една след друга, противопоставяйки се твърдо на съветския режим.

Цялата империя, която някога бе толкова могъща, която Сталин бе превърнал в световна сила, сега се разпадаше. Кошмар.

Един от лидерите на Секретариата, икономистът Ефим Фомин, беше свален от Политбюро заради неприкритите си възгледи. Тази вечер той говори най-дълго. Фомин бе член на ЦК, където отговаряше по въпросите на промишленото планиране, затова речта му бе доста авторитетна.

— Икономическите планове на Горбачов са направо разрушителни — отбеляза той. Беше едър мъж с буйна бяла коса и притежаваше странната способност да говори почти без да мърда устни.

— Икономиката ни се разпада, това всички го виждат. Комунистическата партия вече няма власт. Този човек разрушава нацията отвътре.

Когато вечерята приключи, пръв взе думата координаторът на Секретариата, полковник Геннадий Рязанов. Рязанов беше слаб, бледен човек на около четиридесет и пет години и ръководеше чуждото разузнаване на ГРУ. Изглеждаше уморен — през последните няколко седмици бе затънал в работа. Беше женен, имаше четири деца, които непрекъснато питаха кога ще им отдели малко време. Шефът му в ГРУ не знаеше, че работи до късно, и се чудеше какво не е наред — проблеми в семейството или пък болно дете?

Никой, освен събралите се в тази стая и още един — лидерът на Секретариата, който не беше сред тях, не знаеше какво поглъща такава голяма част от времето и нервната му енергия — това бяха именно плановете, които обсъждаха тази вечер.

Рязанов се стремеше към съвършенство и беше изнервен — ненавиждаше грешките и недоглежданията. От известно време сутрин се събуждаше с киселини в стомаха. Тази вечер дори не бе докоснал вечерята.

Говореше на прима виста, като от време на време поглеждаше някакви гъсто изписани бележки, които бе поставил до чаша вода.

— Всеобщо е мнението на Запад, всъщност в цял свят, че съветското ръководство е, така да се каже, *защитено* от заговори — каза той, при което устните му се разтегнаха в лека, притеснена усмивка. Рязанов не беше добър оратор и някои от присъстващите, които го познаваха добре, разбираха, че е подготвял изказването си предварително. — Все пак сега има някаква демокрация. Нашият Върховен съвет непрекъснато отменя исканите от Кремъл закони. Струва ми се, че това ще ни помогне.

Огледа присъстващите, за да улови погледите им, направи пауза за момент и продължи, потрепвайки с молива си върху подготвените записки. Мъжете в стаята се размърдаха неспокойно — беше проточил паузата прекалено много.

— Какво искаш да кажеш? — процеди през зъби икономистът Фомин.

— Искам да кажа — продължи Рязанов, след като го изгледа кисело, — че има разлика между това как изглеждат нещата отвън и какви са те в действителност и това също ще ни бъде от помощ. Струва ми се единодушни сме, че повече не можем да чакаме. Необходими са спешни мерки. Но да се убива повече, просто няма логика. Такъв вид действия ще доведат до засечка вътре в самото правителство ще направят съветския блок още по-неуправляем. Все още се намери някой да каже, че на змията първо се отсича главата. Но главата, това не е само Горбачов — това са всичките му поддръжници в Политбюро, в ръководните органи. А смъртта на един човек няма да ги накара да млъкнат. Точно обратното.

Моливът барабанеше върху бележника. Явно още подозираше неколцината, които не бяха съвсем убедени. Тайно му се искаше

просто да се прибере у дома, да вечеря със семейството си и да си поиграе с най-малкия си син, четиригодишния Льоша, който навярно вече бе заспал. Усети как в гърлото му се надига стомашен сок, но въпреки това продължи вдъхновено:

— Планът ни е труден, но много мъдър. Рядко има смисъл от убийства, а на „злополуките“ рядко се вярва. Но светът вярва, при това твърдо вярва, че тероризмът е навсякъде. Дори в Москва.

— Всички присъстващи ли са убедени, че няма вероятност някои от разузнавателните органи да научи за плановете ни?

Въпросът зададе Иван М. Цирков, човек на Секретариата в ГРУ, нисък, кръглолик, с малки очички и писклив глас. Малко приличаше на Ленин, но без брада.

Очите на Рязанов се разшириха от напрежение, докато се отиваше да отговори, но преди да успее, Игор Кравченко, шефът на Осмо управление в Първа дирекция на КГБ се прокашля леко:

— Секретността е била нарушена — каза спокойно Кравченко. Той беше висок и плещест, с изключително самодоволен вид, а очите му зад очилата без рамки изглеждаха напълно спокойни.

Настъпилата тишина бе почти осезаема. Рязанов вътрешно потрепери.

— От вас, другарю Морозов — заяви служителят на КГБ и посочи с пръст един от заговорниците, Пьотър Л. Морозов от ЦК. — Един от моите хора разбрал, че бившият ви шофьор е бил агент на ЦРУ.

— *Какво?* — изпъшка невярващо Морозов, петдесетгодишен мъж с плоско лице, слаб и русокос. Имаше селски произход и непрекъснато парадираше с това. — Ама нали вие ни уверявахте, че всички шофьори са проверени?

— Заели сме се с въпроса — довърши нетърпеливо Кравченко. — Екзекутиран е. Но все пак, обсъждали ли сте пред този човек нещо, което...

— Не, разбира се, че не — запротестира Морозов и заудря хълбоци с дебелите си ръце, които никога не бяха вършили нещо по-уморително, отколкото да преместят няколко листа хартия от едно бюро на друго. — Когато двамата с Ефим Семьомович — и той посочи икономиста Фомин, — когато двамата разговаряхме в колата, бяхме

затворили преградата. Знаехме, че не бива да се доверяваме никому, освен на тук присъстващите.

Генерал Рязанов усети как лицето му се зачервява от гняв. Въздържа се, защото знаеше, че никога не можеш да постигнеш каквото и да е, ако изпуснеш нервите си. Размахвайки молива, той запротестира възможно най-меко:

— Екзекутиран! Нима можеш да разпиташ мъртвец?

— Да — съгласи се спокойно Кравченко и после изпсува. — Нашите хора избързаха. Бяха прекалено разпалени. Но и не ми се искаше да го разпитва някой на Лубянка и беше по-добре да го убият, отколкото да разберат за нашето съществуване. Във всеки случай, аз съм изцяло доволен, че Секретариатът остава в пълна тайна.

— Ами американците? — настояваше Цирков, гласът му почти бе преминал във фалцет. — Ако се изпусне и най-малка информация от тяхна, страна, всички сме застрашени.

— Именно нашите американски приятели ни уведомиха, че работи за тях, — отговори Кравченко. — В крайна сметка те имат най-голям интерес да пазят връзката си с нас в най-дълбока тайна.

— И все пак, каква гаранция имаме, че плановете ни вече не са разкрити? — долетя сърдит глас от другия край на масата. Беше Морозов.

Кравченко и този път му отговори спокойно:

— Погрижили сме се за това. Дори, както казваме, погрижили сме се превъзходно. Няма проблеми.

— Мокри дела? — запита Цирков на жаргон. Това означаваше „убийства“.

— По необходимост. Не могат да се проследят по никакъв начин.

— В такъв случай, каква е точно природата на нашия план? Какво ще стане в деня на революцията? — попита Михаил Тимофеев, грубоват, едър армейски генерал. — Силите ще бъдат в пълна бойна готовност. Но какъв ще бъде поводът?

Генерал Рязанов въздъхна нервно, защото му се искаше да не се налага да им съобщава внимателно съставения план така направо, искаше му се тези тревожни известия да не бяха прекъсвали речта му, не му се нравеше да представя нещата така елементарно, без въведение. Започна да обяснява бавно и внимателно и стаята утихна

напълно. Най-накрая от единия край на масата се дочу глас. Беше Фомин:

— Блестящо. Смразяващо, но блестящо.

Ню Йорк

Всичко в апартамента на Стоун му напомняше за Шарлот, неговата съпруга. Имаше осем големи стаи и бе разположен в хубава стара кооперация в западната част на Сентръл Парк авеню. Собствениците на сградата — съвет от трима адвокати, някогашен идол от сутрешни представления и две сестри, богати наследници, които живееха тук почти откакто свят светува — особено се гордееха с това, че рядко приемат наематели.

Стоун изобщо не можа да разбере как двамата с Шарлот успяха да преодолеят изпитателното им проучване. Обясняваше си го единствено с това, че бяха приятна млада двойка, почитена на вид — той, уважаван служител в Държавния департамент (или поне така смятаха собствениците), а тя — високоценен телевизионен кореспондент. Двамата заедно (благодарение на фондация „Парнас“, макар никой да не знаеше за нея) бяха доста заможни.

Жилището бе донякъде във викториански стил, до голяма степен скрит под някакви смешни, натруфени тапети и кухненски принадлежности в цвят старо злато — очевидно предишният собственик бе имал пари, но не и вкус. Докато си търсеше работа, Шарлот изцяло го ремонтира. Стана удобно, разностилно жилище, в което преобладаваше сецесионът. Стените в коридора бяха облицовани с ламперия, а подът — със зелен италиански мрамор; дневната беше доста претрупана и купища книги стояха редом със столовете в стил Луи XV. Спалнята бе обзаведена с гардероб от палисандър и дъбов скрин от осемнадесети век, който Шарлот беше открила на един битпазар. Кухнята с лъскавите черни шкафове носеше непогрешимия отпечатък на самата Шарлот.

Стените в библиотеката бяха тъмночервени, в дълбоките шкафове беше подредена пълна колекция от първите издания на Набоков, малко руско писалище от осемнадесети век, изработено от абанос и махагон, с месингови крачета, огромен индийски килим и кресло в регентски стил с мека кожена седалка, подарък от Уинтроп

Леман. Уинтроп Леман от своя страна го бе получил като подарък от Уинстън Чърчил през войната в знак на оказаното от Леман съдействие по линията на Указа за оказване на помощ.^[1]

Бракът им продължи шестнадесет години и изведнъж — нима вече бе минала година и половина? — тя си тръгна. Оттогава апартаментът изглеждаше гротескно празен.

Понякога, късно нощем, когато заравяше лице във възглавницата на леглото, което бяха споделяли толкова дълго, той все още успяваше да долови парфюма ѝ, с лек аромат на гардения, нежен и възбуждаш, и си спомняше колко нощи бяха прекарвали заедно — пет хиляди деветстотин и осемдесет, беше помощ ги пресметнал, а после дълго се взираше в тавана.

Все още често я сънуваше и след това се чувствуваше зле и леко позасрамен.

Имаше нещо в нея, някаква сила на духа, примесена с уязвимостта на дете, която Стоун долови още когато я срещна за пръв път, през последната година в колежа. Тя седеше в трапезарията на една дълга дървена маса, подпряла ръце на полирания неравен плот, и четеше книга. Край нея всички разговаряха и се смееха, а тя седеше сама и четеше, но не умислена и изолирана, както често седят самотниците сред тълпата. Тя сякаш се наслаждаваше на уединението си, беше се вгълбила в него. Беше прекрасна. Русата ѝ коса беше чуплива и непокорна. Златистите къдрици бяха разделени на път по средата и се спускаха до раменете. Очите ѝ имаха изключителен син цвят, малко раздалечени, а веждите ѝ бяха плътни и добре оформени. Долната ѝ челюст бе добре развита, леко издадена, особено в моментите, когато те поглеждаше недоверчиво, а то бе доста често. Когато се усмихваше, а то също бе често, край устата ѝ се очертаваха дълбоки трапчинки. Ако постоеше на слънце, носът ѝ се изпъстряше с лунички.

Седеше в трапезарията и четеше книга за Уинтроп Леман. Чарли не се стърпя и я прекъсна с всичкото уважение, на което беше способен:

— Не бих си губил времето с тази биография. Познавам човека и той е далеч по-приятен, отколкото го изкарва авторът. — Глупаво измислено — глупаво казано, затова и не даде никакъв резултат. Тя го погледна от любезност и отвърна:

— Интересно, — след което продължи да си чете.

— Не, не, наистина. Той ми е кръстник — настояваше Стоун.

— Хм. — В гласа ѝ се долавяше недоверие и този път тя дори не си направи труда да го погледне.

— Да не би да пишете за него?

Шарлот пак вдигна очи и се усмихна.

— Да, реферат по политология. По-добре да не зная нищо лично за него. Рефератът ми ще бъде критичен.

— Каква е позицията ви?

— Мисля, че популярността му е преувеличена. Изобщо не считам, че е велик. На мнение съм, че е най-обикновен дипломат и чиновник, разполагал с доста наследени пари и с късмета да бъде на съответното място в необходимия момент. — След тези думи Шарлот се усмихна и той видя, че между предните ѝ зъби има разстояние. Тя с безпогрешно избран тон запита:

— Значи ви е кръстник, така ли?

След няколко дни успя да я уговори да отидат на пица. Тя пристигна облечена в униформата си на студентка в Йейл, като по този начин искаше да му покаже, че това не е *истинска* среща, а само вечеря с колега: Разменяха си приятелски закачки, спориха. На всички самоуверени изявления на Стоун тя опонираше с равностойни по убедителност отговори, като че ли нарочно се опитваше да го провокира, а после заглаждаше създалото се положение с прекрасна, чаровна, мила полуусмивка.

Стоун се изнерви, сърцето му заби учестено. Започна да чопли етикета на изпотената бирена бутилка пред себе си. Най-много го впечатляваше *кожата ѝ*. Беше млечнобяла, а бузите ѝ — с онзи свеж розов цвят, който хората добиват, когато се разхождат в кристалночист зимен ден; но при нея беше постоянен.

Изпрати я до готическия проход пред стаята ѝ и там се спряха неловко.

— Е — каза той. — Лека нощ.

В този момент и тя изглеждаше толкова притеснена, колкото и той. Беше поставила дългите си крака един пред друг, като балерина. Пак беше уязвимото малко момиченце.

— Лека нощ — отвърна тя, без да помръдва.

— Благодаря ти — прошепна Стоун.

— И аз ти благодаря.

Сърцето му заблъска в гърдите и Стоун запита:

— Мога ли да видя стаята ти? — И в същия момент се почувства адски глупаво.

— Моята стая ли? — разшириха се очите ѝ от учудване.

Стоун повдигна рамене, усмихна се глуповато. Не можеше да си представи, че ще се раздели с нея.

Тя си пое дълбоко въздух и Стоун с изненада видя срамежливата ѝ усмивка и чу стеснителния ѝ *разбиращ* въпрос:

— *Наистина ли?*

Стоун загуби разсъдъка си. Замаян от очакване и любов, той се наведе и я целуна. Само след няколко секунди тя отвърна страстно на целувката му. И той дори се изненада.

Всички други студенти слушаха „Джеферсън Еърплейн“ или „Стробъри Аларм Клок“, но Шарлот пусна една стара издраскана плоча на Беси Смит и те танцуваха в мрака на тесничката ѝ стая под многозначителните звуци на „Искам малко захар“.

Тази нощ се любиха няколко пъти. Тя извиваше дългата си бяла шия и отмяташе глава ту на едната, ту на другата страна, притворила очи. Прекрасните ѝ алени бузи проблясваха от сълзите, потта и обзелата я радост. А точно в най-интимния момент тя впери в него очи за първи път, откакто правеха любов.

След това, в първите месеци, се любеха непрекъснато, сякаш се бяха вманиачили. Бяха неразделни, прекратиха всякакви връзки с приятели. Сутрин се събуждаха късно, естествено, след часа за закуска в столовата, затова се излежаваха голи на тясното ѝ легло, пиеха нескафе и похапваха кифлички с масло, запечени на малката ѝ скаричка: после пак се любеха.

Почти не излизаха от стаята ѝ, стояха само по слипове, които се смъкваха на пода с едно-единствено движение. Под тях русият триъгълник на Шарлот бе винаги влажен и той се възбуждаше само щом го погледне.

Стоун я изучаваше, специализираше се по Шарлот Харпър, твърдо решен да научи всичко за нея. Откри, че тя е от малко градче в Пенсилвания, близо до Айрън Сити, и че двамата ѝ родители работят във фабрика за пластмаси. Бяха поляци второ поколение. Името Харпър бе съкратено от нещо далеч по-дълго и непроизносимо. Не

бяха бедни, но водеха непрекъсната борба за съществуването си. Не разбираха дъщеря си, която настояваше да учи в колеж, за разлика от по-голямата си сестра Марта. Веднага след училище Марта се бе задоволила да започне работа в цеха за превозни средства, където се запознала с бъдещия си съпруг и незабавно след сватбата родила три деца. Шарлот постъпила в университета в Питсбърг, но още на втората година решила, че иска да учи история. Всички професори, при които се надявала да учи, били в Йейл, затова се прехвърлила.

Той не можеше да понесе мисълта, че ще се разделят. Дори и подобните им имена приличаха на щастливо съвпадение, на добро предзнаменование, макар че тя настояваше никога да не я нарича Чарли.

Беше изключително мила, но заедно с това яростно бранеше независимостта си. Когато той притеснено я заведе в Ню Йорк, за да обядват с Уинтроп Леман в „Сенчъри Клъб“ — всъщност, за да представи на кръстника си своята приятелка, жената, за която възнамеряваше да се ожени, — тя поведе спор с живата легенда Леман за американската външна политика, а после призна на Чарли, че всъщност старият негодник ѝ е харесал. Леман, както по всичко личеше, бе очарован от непримиримата дама. Когато си тръгнаха, той хвана ръката ѝ и изключително официално я целуна по бузата — нещо, което Чарли никога преди не го бе виждал да прави.

На дипломирането родителите ѝ се запознаха с бащата на Чарли. По време на обяда се възцаряваха продължителни паузи. Родителите ѝ бяха обикновени хора и се притесняваха от харвардския професор. Но Шарлот умееше да въвлича хората в оживен разговор и ги караше да общуват. Алфред Стоун ѝ хареса и само след половин час те се смееха и се шегуваха, а Чарли ги наблюдаваше удивен. От време на време Стоун усещаше, че магнетизмът на Шарлот е сякаш десеторно по-силен от притегателната сила на Земята.

На излизане от ресторанта Алфред Стоун прегърна сина си през раменете и му пошушна:

— Най-добре да се ожениш за това момиче по-скоро, преди някой друг да те изпревари.

На следващата вечер Стоун я попита дали иска да се омъжи за него. Тя го погледна точно така недоверчиво, както и на първата им среща под готическия проход пред стаята ѝ, и го попита:

— Наистина ли?

Ожениха се след три месеца и години наред, почти до края, никой от двамата не можеше да си представи, че ще се разделят.

И сега, докато си приготвяше малкия сак, Стоун разбра, че не може да престане да мисли за това, което Сол му бе казал предния ден. Мислеше за „случая Алфред Стоун“ и се чудеше как е възможно нещо, което се е случило толкова отдавна, да има някаква връзка с това, което понастоящем става в Москва. Отиде до уредбата и включи радиото, нагласено на любимата му УКВ станция, излъчваща класическа музика.

Точно свършваше Италианската симфония на Менделсон. След нея строгият тържествен глас на говорителя започна да чете някаква нескончаема биография на Менделсон, а после се захвана с октета в ми бемол и го разгледа в най-големи подробности — как той предвещавал класическите теми, които по-късно Менделсон щял да разработи, и колко обмислен бил неговият романтизъм, и колко...

Стоун бързо врътна кончета и изключи радиото. Дръпна ципа на сака и бавно отиде до високите прозорци с изглед към западната част на Сентръл Парк. Известно време гледа как едно момиче се разхожда с глупаво подстриган пулел, а после и една двойка с еднакви колежански фланелки с качулка. Не преставаше да мисли за случая Алфред Стоун и изведнъж осъзна, че се страхува да отиде в Бостън.

Алфред Стоун, пенсиониран харвардски професор, живееше в хубава триетажна къща на Хилиърд стрийт в Кеймбридж. Това бе къщата, в която Чарли бе израснал и където познаваше всички тайни ъгълчета, местата, където проскърцваше дюшемето, дръжките, които заяждаха. И най-вече ароматите — на лимоново масло от препаратата за полиране, на изгоряло дърво от камината, характерния, но не неприятен аромат на стогодишен дом.

Къщата се намираще в онази част на Кеймбридж, където университетските преподаватели живееха редом със старата аристокрация, там, където никой не парадираше с богатството си, където всички караха стари, изпочупени коли волво или сааб.

Кварталът беше едновременно благоприличен и характерно непринуден, достатъчно отдалечен от пънкарите и тълпите на Харвард Скуеър, но и достатъчно близо, за да можеш да стигнеш пеша до съответната банка или магазин, а защо не и да си купиш някоя не съвсем стилна риза в магазина „Андовър“.

Когато Чарли пристигна, Алфред Стоун седеше зад бюрото си в кабинета и бе облечен с обичайния си костюм от туид. Беше се пенсиониран преди четири години, но винаги ходеше облечен с костюм, сякаш всеки момент могат спешно да го извикат за извънредна лекция по история на САЩ от времето на Рузвелт и корените на следвоенния либерализъм или нещо подобно.

Някога беше хубав мъж, някога, преди арестуването и излежаването на присъдата да объркат изцяло живота му, преди да започне да пие толкова много. Светлокестенявата му коса вече бе почти побеляла, а пукнатите капиляри бяха изплели по страните му гъста паяжина, както обикновено става при алкохолиците. Роговите рамки на обикновено зацапаните му очила бяха оставили дълбоки червени следи от двете страни на носа му.

До бюрото му като безформена купчина се излежаваше неговият лабрадор Пири. Чарли го беше намерил в кучкарника и го подари на баща си за рождения му лен преди две години. Пири сънливо вдигна глава и отбеляза присъствието на Чарли с леко помахване на опашката.

— Наистина има душа — каза Алфред Стоун, — убеден съм в това. Погледни го в очите, Чарли.

Погледна го. Пири отвърна с любопитно вперен в него взор, махна още веднъж с опашка, издиша шумно въздух и пак се сгуши на килимчето.

— Добре ти се отразява — обърна се Чарли към баща си. — Но защо Пири, все пак? Не си ми казвал.

— Просто страшно обича да е на открито. Затова го нарекох на името на полярния изследовател Робърт Пири.

— Пири е чудесно име.

— Знаеш ли, че малко си понапълнял?

— Малко — Чарли инстинктивно попипа талията си. — Седя дълго пред компютъра, не се катеря достатъчно.

— Сигурно заради това. А и нали престана да пушиш. Ще пийнеш ли?

Алфред Стоун стана и отиде до малкия бар, който бе подредил върху един шкаф със стъклени вратички. Взе една двулитрова бутилка евтино уиски — питието на сериозния пияч — и се обърна питащо към Чарли.

— Не пия през деня, татко.

— Не се опитвай да ме поучаваш.

— Не се опитвам — отвърна Стоун, макар да съзнаваше, че прави точно това. — Ако пия през деня ми се замайва главата. — И допълни замислено: — А за да решавам проблемите на националната сигурност, ми е нужна ясна мисъл.

— Е, на мен пък не ми е нужна — промърмори Стоун-старши и си наля. — Божичко, от четиридесет години никой не ме е карал да се занимавам с това. Има ли нещо интересно напоследък?

Стоун знаеше, че баща му рядко се интересува от „Парнас“, защото уважаваше свръхсекретността, а дори и когато го правеше, не очакваше отговор. Затова използва един слух, който вървеше из цяла Москва и следователно не беше тайна.

— Като че ли един от членовете на Политбюро има проблеми със сърцето.

Алфред Стоун се върна зад бюрото си, седна и бавно се облегна.

— Те всичките имат проблеми със сърцето.

Чарли измърмори нещо в знак на съгласие, докато се отпусна на кафявия кожен стол. Харесваше светлината в кабинета на баща си по това време на деня. Слънцето падаше косо и хвърляше топли отсенки върху полирания дървен под, върху старите персийски килими и кафявото кожено канапе, поиздраскано тук-таме. Там Алфред Стоун подремваше следобед.

А и вградените библиотеки, високи чак до тавана, боядисани в бяло. Рафтовете бяха пълни с книги по история, които показваха интересите на Алфред Стоун: „Рузвелт и Хопкинс“ на Шъруд. Чърчиловата история на англоговорещите народи, „Съвременник на сътворението“ от Ейчисън, мемоарите на Труман, „Тайният дневник на Харолд Л. Анке“, „Бенджамин Франклин“ от Карл Ван Дорън. „Въведение в морала“ на Уолтър Липман, „Бележити викторианци“ от Литън Стрейчи.

По стените бяха окачени редица снимки. В тъмни рамки бяха поставени снимки на Алфред Стоун като млад, грейнал от вълнение,

заедно с Хари Труман (с автограф „С най-сърдечни поздрави“); снимка на Алфред и Маргарет Стоун с Уинтроп Леман, направена на някаква официална вечеря. От една снимка в сребърна рамка загадъчно се усмихваше Маргарет Стоун, фризура ѝ бе в стил „Мами Айзенхауер“.

— Какво? — недочу Алфред Стоун.

Чарли се усети, че е казал нещо на глас. Слънцето се бе изместило и светеше право в очите му.

— Нищо — притеснено отвърна той и се обърна. — Слушай, откога не си виждал Уинтроп?

— Уинтроп? О, от години. Знам, че дава някакъв прием след няколко дни по случай публикуването, на мемоарите му или нещо подобно. Поканен съм. А ти?

Стоун се сети как пхна някъде поканата, защото реши, че няма да ходи, тъй като ще е в планините Адирондак.

— Да, всъщност и аз съм поканен. Ще ходиш ли?

— Вероятно ще е прекалено официално. Не ми се ходи особено, но ми се ще ти да отидеш.

— Навярно ще отида. Аз... — И пак се размърда; после дръпна стола, при което събра килима. — Всъщност искам нещо да питам Уинтроп.

— Аха. — Баща му още си седеше отпуснат на стола.

— Натъкнах се на нещо, което, струва ми се, е свързано със случилото се с теб. По време на маккартизма и прочие.

— Така ли? — Баща му несъзнателно прегърби рамене. Очите му трепнаха — старият тик, който се появяваше винаги, когато бе под напрежение.

— Знам, че не ти е приятно да се рови в тия неща. Разбирам. Но все пак, чувал ли си някога за „Завещанието на Ленин“?

Алфред Стоун задържа втренчения си поглед върху Чарли малко по-дълго, а лицето му се смрази напълно. С изключение на стария тик на лявото око, разбира се. В момента не можеше да го контролира изобщо.

— Какво? — прошепна той.

— Значи си чувал.

Стоун-старши свали очилата си и разтърка очи. След малко заговори отново, този път по-спокойно.

Ти си експерт по руските въпроси. Нали Ленин е оставил някакво последно писмо, в което критикува Сталин и тъй нататък?

— Не става дума за това. Някакво друго „завещание“. Станало е дума на разпитите на Маккарти, нали? Маккарти не спомена ли нещо?

Алфред Стоун разпери ръце с дланите нагоре, с което искаше да каже: „Не си спомням“. Пак си сложи очилата, стана и отиде до бара.

— Получих картичка от жена ти — осведоми го той, докато си наливаше чист скоч в една кристална чаша.

— Татко...

— Пишеше, че наскоро се връща в Щатите.

Опитваше се да отклони темата, но Чарли знаеше, че баща му винаги бе харесвал Шарлот, че винаги бяха доста близки и отвърна:

— Москва едва ли ѝ допада особено.

— Надявам се, че прекарва времето си по-добре от мен — тросна се баща му и допълни с по-мек глас: — Искаш да се върне при теб, нали? Но си прекалено горд, за да си го признаеш.

— Не мога да ти обясня подробно защо ме интересува този въпрос, но е важно. Моля те.

— Чарли, това не ме засяга — отвърна Алфред Стоун. В гласа му се усещаше тревога.

— Имаше някаква държавна тайна, нали?

Алфред Стоун поклати, глава, очите му се бяха разширили и блестяха.

— Не зная за какво говориш — отсече ядосано той.

— Имаш ли нещо против да попитам Уинтроп?

— *Недей*. Чарли — каза малко прекалено остро баща му. Пири стреснато се огледа и излая предупредително.

— Защо не?

— Моля те, просто ми направи тази услуга. Не желая да му припомняш целия този кошмар.

— Съмнявам се, че ще има нещо против. Толкова пъти сме говорили за ролята му в историята, за срещите му с Ленин и неща от този род. Съмнявам се, че той...

— Чарли, не зная до каква степен е рискувал заради мен в онези дни. Подозирам, че е много повече, отколкото се предполага. Не зная какво е трябвало да лъже, за да ми спаси кожата. Моля те, не го питай.

Наведе се и започна да гали Пири по врата. Пири доволно изръмжа.

— Има много неща във връзка с това, които никога не съм ти казвал. За Уинтроп, за моето положение — каза той и вдигна очи. Чарли никога не го бе виждал толкова потресен. — Разбирам, че искаш да... предполагам да „докажеш истината“ са точните думи... да ме „оправдаеш“, но всъщност не ми се иска пак да ровим миналото. Откровено казано, това означава много за мен. Наистина.

— Какво искаш да кажеш с това „да ровим миналото“? Видял си някъде да се споменава, нали?

— Да, да, видях — отвърна Алфред Стоун след дълга пауза и продължи, без да вдига очи: — По някакъв повод Уинтроп ме помоли да прегледам личния му архив в Белия дом. Всички ползувахме централния архив, но имахме и личен, който след приключване на службата си в Белия дом можехме да вземем със себе си.

— И си видял нещо.

— Споменаваше се нещо, да. Спомням си, че привлече погледа ми именно защото беше толкова странно. Нещо по отношение на Сталин.

— На *Сталин*? Попита ли изобщо Уинтроп?

— Не съм и ми се иска и ти да не го правиш.

— Заради теб...

— *Недей*... — настоя баща му. Сега лицето му беше още по-зачервено, явно беше развълнуван.

Чарли се поколеба за миг, после се съгласи:

— Добре.

Нямаше да е необходимо да пита Леман каквото и да било. В подземията на къщата на Леман в Ню Йорк се помещаваше прочутият му архив. Там със сигурност щеше да открие отговора.

— Знаеш, че без Уинтроп никога нямаше да получиш разрешително за работа в Секретните служби. Заради мен...

— Зная.

— Чарли, само за това ли дойде — да ме разпитваш за тези неща?

— И за да те видя.

— Миналото си е минало, Чарли.

Стоун кимна замислено, без да отговори, но знаеше, че баща му греши. Миналото бе станало настояще.

Слънцето залязваше и стаята изведнъж потъна в мрак. Чарли си мислеше за младия Алфред Стоун от снимката с Труман, за развълнуваната усмивка, а после погледна баща си сега и си каза: „Каквото и да става в Кремъл, заради теб ще се опитам да разбера. Ти винаги си заслужавал истината“.

По-късно, само няколко дни по-късно, щеше горчиво да съжалява, че не е зарязал всичко в същия този миг.

[1] Указ на Конгреса на САЩ (1941), който през Втората световна война упълномощава правителството да оказва помощ на съюзниците на САЩ, която впоследствие да бъде върната. — Бел.прев.

↑

Вашингтон

Тъй като тази вечер нямаше никакви значими събирания, между които да избира, Роджър Бейлис реши да се появи за малко на приема в италианското посолство. Бейлис беше главен експерт съветолог в Комисията за национална сигурност и съветник на помощника на президента по въпросите на националната сигурност. Изпитваше тайно удоволствие да се нагласи с бяла вратовръзка и фрак и да ходи на такива места, където да общува с други вашингтонски величия. Публично обаче непрекъснато се оплакваше, че само си губел времето.

Бейлис имаше от какво да е доволен. Още не бе навършил четиридесет, а вече се бе сдобил със завидно положение в правителството. Беше избран от Комисията за национална сигурност, направо от престижния Съветски отдел на Агенцията за национална сигурност — група от хиляда анализатори, които имаха достъп до най-висшето разузнаване на Съветския съюз и по света. Беше хубав мъж, с твърда челюст и сияеше от самоувереност, която отблъскваше много хора (но затова пък привличаше много амбициозни, макар и не толкова умни дами във Вашингтон). През последните няколко години бе влязъл във връзка с няколко души, които притежаваха изключителна власт, като се започне от директора на ЦРУ и се стигне до директора на неговата Алма матер. Това бяха съюзниците му от Агенцията за национална сигурност, които, той бе убеден в това, щяха скоро да го избутат чак до върха.

Докато пиеха коктейлите, се случи нещо странно. Точно разговаряше с една известна вашингтонска дама, когато се сблъска с един човек, в когото разпозна Александър Маларек, първи секретар на съветското посолство. Той разговаряше с френския посланик.

Макар никога да не бяха се срещали, той знаеше кой е Маларек, а несъмнено и Маларек знаеше кой е той. Маларек не беше красавец, но имаше нещо в осанката му — плавните движения, скъпите американски костюми, което го правеше доста елегантен и прикриваше факта, че краката му са възкъси. Беше слаб и мургав. За

разлика от зъбите на мнозина съветски дипломати, неговите бяха хубави. Очите му бяха кафяви и както бе отбелязал журналистът от светските новини на „*Вашингтон пост*“, изглеждаха честни. Косата му бе побеляла преждевременно, всъщност бе станала сребриста. Разговорът с него вървеше гладко и приятно, беше добър компаньон и желан гост на вашингтонските приеми.

— Извинете усмихна се Маларек и смутено тръсна глава, — вие сте Роджър Бейлис, нали?

— Александър Маларек — отвърна също толкова развеселено Бейлис и добави кисело: — Радвам се, че се натъкнах на вас.

В следващите минута-две си разменяха обичайни, нищо незначещи фрази и тогава Маларек каза нещо, което развали настроението на Бейлис за остатъка от вечерта.

— Чух, че сте си купили нова кола — вметна руснакът.

Точно така. Неотдавна Бейлис бе вложил парите си в един нов сааб турбо, тъмносив на цвят. Но откъде пък ще знае Маларек? Разбра по-късно.

Тръгна си след час и половина, все още леко озадачен от странната среща с Александър Маларек, и измина пеша разстоянието до новия си сааб. Отключи и седна. Тогава я видя.

Между дясната седалка и вратата бе пъхната някаква картичка. Сякаш беше пусната от прозорчето.

Бейлис протегна ръка и я взе. Беше най-обикновена пощенска картичка от онези, които се продават по въртящите се стойки за туристите. Тази бе изпратена от Маями Бийч, Флорида, и изобщо не беше надписана, само имаше някакъв вашингтонски адрес.

Щом разпозна адреса, сърцето му силно заби. Беше настъпил часът. Най-накрая, след толкова много години. Бе настъпил часът.

Внимателно сложи картичката във вътрешния джоб на фрака си и тръпнещ от възнение запали двигателя.

Ню Йорк

Вече цял час Стоун се взираше в зеления екран на компютъра си в своя офис в „Парнас“. Някой страничен човек, който не го познаваше и не бе наясно с естеството на работата му, би помислил, че е изпаднал в транс.

Седеше неподвижно. Беше облечен в удобния си стар костюм, който обикновено носеше на работа. Кабинетът му бе далеч по-скромен от този на Ансбах, мебелировката беше съвсем обикновена и библиотеките бяха натъпкани с най-използуваните справочници.

На екрана се беше появил списък на съветското Политбюро. До всяко име стоеше кратка справка за здравословното състояние. Нещо подсъзнателно го човъркаше. То бе свързано с пуснатия из Москва слух, че някой от лидерите е болен и е постъпил за лечение на някакво сърдечно заболяване в правителствената болница. От Управлението искаха добре обосновано заключение кой може да е той и то трябваше да се изготви от мозъчния тръст на „Парнас“.

Някой от членовете на Политбюро беше болен. Добре. Само че кой?

Стоун протегна дългите си крака, скръсти ръце и отметна глава назад. След миг се изправи и извика на монитора списъка на пътуванията, направени от членовете на Политбюро през последните три месеца. За няколко секунди екранът остана бял, после се появи сложна диаграма. Стоун я разглежда в продължение на няколко минути и после стана.

Нищо.

Понякога си мислеше, че кремъловедството е като да сложиш един тон въглерод под високо налягане — ако чакаш достатъчно дълго, може и да получиш диамант.

„Какво става със съветския ръководител, когато се разболее?“ — питаше се Стоун.

Е, понякога нищо. Разболява се и умира. Или пък се разболява и оздравява.

Но при нестабилна политическа обстановка, а бог е свидетел. Политбюро напоследък никак не е стабилно, понякога съвсем не е добре да се разболееш, да си далече от Кремъл за дълго. Понякога, когато котката я няма, мишките... завземат властта.

Прозрението, или просветлението, както Стоун с ирония наричаше възвишения полет на вдъхновението, които го изваждаше от редица главоблъсканици, го споходи след няколко часа.

Хрушчов беше свален, когато избра неподходящо момента за почивка на Черно море. През 1987 години за малко не махнаха Горбачов, докато беше на почивка. Ако човек имаше нещастieto да бъде един от кремълските управници и искаше да се задържи на власт, поуката беше: не отивай на почивка и не се разболявай.

Който и да беше се разболял, навярно бе загубил част от своята власт. А властта в Кремъл отчасти се съизмерваше с броя поддръжници, които можеш да извлечеш след себе си нагоре по йерархията.

Стоун извика списъка на последните назначения и освобождавания от длъжност в средите на съветската бюрокрация. Списъкът бе доста дълъг — в Кремъл се бяха пораздвижили. Нямаше нищо общо с годините на Брежнев, когато всичко бе статично. Сега Москва кипеше..., непрекъснато се променяше.

След това пусна една програма, която беше създал сам, точно с цел да следи структурата на назначенията, уволненията, пониженията и връзката между тях. Стоун я наричаше „кремуер“^[1] и съжаляваше, че не може да се продава в голям мащаб.

След още час и нещо все пак програмата беше сложна, вече започна да съзира структурата.

Диамант. Няма съмнение.

През последните няколко седмици се забелязваше определена тенденция към понижаване в длъжност на служителите, чиято лична кариера по някакъв начин се пресичаше с новия началник на КГБ Андрей Павличенко. Това беше.

Редица амбициозни московски бюрократи, които си бяха наумили, че познанството им с шефа на КГБ ще ги изстреля чак на върха на пирамидата, изведнъж бяха запратени в глуха линия да подреждат папките в някакви мизерни канцеларии в Омск или в Томск.

Несъзнателно посегна да запали цигара, но за хиляден път се сети, че вече не пуши.

— По дяволите! — изруга гласно той.

Да, почти сигурно болният е Павличенко. Стоун бе напълно убеден — всичко се подреждаше. Човек никога не може да е сто процента сигурен, но везните натежаваха към предположението, че това е Павличенко.

За награда изпи чаша кафе, която си подгръ в микровълновата фурничка, после показа глава от вратата и се провикна:

— Шери?

— Да, Чарли.

— След около час ще имам готова докладна.

— Добре.

Трябваше тя да я оформи според изискванията и да я отпечата — хората в Лангли не обичаха да използват компютри, ако не бе наложително. Мнозина, особено от по-старата гвардия, се придържаха към механичните пишещи машини „Ъндъруд“ и писалките „Паркер“. Което беше направо ирония, като се има предвид, че ежедневната им работа в голямата си част се основаваше на най-напредничавите технологии в света.

— Какво, по дяволите, правиш тук? — това беше Сол. — Мислех, че те няма.

Погледна към секретарката на Стоун и с жест го покани в кабинета си. Чарли го последва.

— Е, намери ли ми свещения Граал? — запита Сол, след като затвори вратата.

— Работа по въпроса — отвърна Стоун и седна на крайчеца на бюрото. — Междувременно, струва ми се, че уцелих нещо — добави той и изложи разсъжденията си.

Лицето на Ансбах се озари от усмивка.

— Бива си те, бога ми.

Стоун кимна леко.

— Звучи правдоподобно — каза Сол. — Всъщност, ако бях на твое място, нямаше да се колебая толкова.

— А-ха, значи виждаш връзка със... със сведенията от Таралежа, така ли?

— Какво искаш да кажеш?

— На Павличенко властта му се изплъзва. Това се отразява на КГБ. Тоест, занижена партийна дисциплина.

— И?

— Това е само предположение, Сол. Павличенко е човек на Горбачов, докаран е лично от Горби — отчасти, защото така Горбачов може да контролира КГБ, отчасти, за да се пази от опити да го свалят. Защото, ако някой се опита да *слухти*, това ще са само момчетата от площад „Дзержински“.

Както винаги, когато беше напрегнат, Стоун крачеше от единия до другия край на стаята.

— На първо място, това са същите хора, които помогнаха на Горби да се изкачи на върха.

— Добре — съгласи се Ансбах, заразен от въодушевлението на Стоун. Както повечето от по-старите служители, той се забавляваше от факта, че най-прогресивният съветски лидер всъщност е бил подкрепен от една от най-репресивните служби в историята.

— Да. И така — Стоун се завъртя и насочи пръст към Ансбах, — ако Павличенко бе в добро здраве, навярно нямаше да има никакъв заговор.

— И това нас какво ни засяга? — попита Ансбах и поклати глава.

— Кога за последен път е имало преврат в Съветския съюз? Имам предвид след болшевишката революция?

— Никога — отвърна Ансбах и с усмивка се опита да изиграе ролята на прилежен ученик. — Изобщо не е имало.

— Е, не съвсем. През шестдесет и четвърта.

През 1964 Никита Хрущов бе изместен от неосталинистката коалиция на хардлайнерите Леонид Брежнев, Алексей Косигин и Михаил Сулов.

— Това едва ли би могло да се нарече преврат в истинския смисъл на думата — възрази Ансбах. — Това си беше един чудесен, спретнат, ясен дворцов заговор.

— Добре. През 1964 има неудовлетворение от хаоса, който предизвиква Хрущов.

— Също както Горбачов.

— Така че това навярно са консервативните хардлайнери.

— Възможно е. А може и да е някоя от многобройните националности, които сега открито мразят Москва — латвийци,

естонци, литовци. Или пък хората, които са подплашени от начина, по който Горбачов оголва целия скапан Варшавски договор.

— Вероятно.

— *Вероятно ли?* — извика Сол, но бе прекъснат от звъненето на телефона. Вдигна го, заслуша се, после каза:

— Господи! Добре, благодаря.

Постави слушалката обратно на вилката и изгледа мрачно Стоун.

— Преди няколко минути в Москва е избухнала бомба.

— Бомба? Къде?

— В Кремъл, Чарли. Точно в проклетия Кремъл.

Ресторант „Найт енд Дей“ беше малък и на няколко стъпала под равнището на паважа. Намираше се на Източна 89 улица, бе обзаведен с мебели от тъмно дърво, масите бяха покрити с огнеупорни повърхности, а върху тях имаше метални поставки за салфетки и по едно шише кетчуп. Хората го откриха чак когато списание „Ню Йорк“ го нарече *„най-доброто ретро ресторантче в града, едно непретенциозно местенце“*. Стоун, който от години обядваше тук, го оприличаваше по-скоро на изба. Точно затова му харесваше.

Обядваше с Лени Уекслър, негов колега от „Парнас“, който, се занимаваше с Япония, по-специално с японските разузнавателни служби. Уекслър беше дребен, с брада и носеше очила с метални рамки. Беше човек от 60-те години и често си взимаше едnodневни отпуски, за да отиде на концерт в памет на загиналите. Беше спокоен и замислен, несъмнено беше гениален, но имаше и една слабост — страшно си падаше по недодялани мръсни шегички. Една от тях точно приключваше.

— И за теб се оглеждам, да знаеш — заключи Уекслър и се изсмя високо. Стоун, който обикновено обичаше да слуша шегите на Уекслър, сега беше нещо разсеян и се засмя само от учтивост.

Уекслър се нахвърли на своя хамбургер със сирене, към който си беше поръчал и порция спагети със сирене. Бе обявил, докато си поръчваше, че внимавал да не качи холестерина. И допълни, че по три овесени кифлички сутрин му позволявали да яде каквото си иска през деня.

— Казах ли ти, че от шест месеца с Хелън се опитваме да си направим бебе? — попита го Уекслър.

— Трудна работа — отвърна Стоун и отхапа от хамбургера си.

— Да, а и те лишава от удоволствието.

— Мога да си представя. Хайде, постарай се и заради мен — каза Стоун и постави нахапанието си хамбургер в чинията. Замисли се пак за Шарлот и Уекслър усети.

— О, извинявай. Е, без нея си по-добре. Както и да е, намерил съм ти момиче. Работи със сестра ми.

Стоун се поусмихна. Винаги бе харесвал Лени. В трудния период, след като Шарлот си отиде, той бе неотлъчно до него, истинска опора.

— По дяволите! Да не би още да се надяваш пак да се съберете? — попита го Уекслър тревожно.

— Като че ли. Бих искал.

— Да, да. — Уекслър преглътна голям зальк спагети със сирене. — Е, приятелю, в морето има много риба. За момче като тебе, с такава външност и с пари — успя да изфъфли през спагетите той, — не си струва да се даваш лесно.

— Не се давам.

— Е, и какво ще кажеш за тая работа с бомбата в Кремъл?

— Още не съм сигурен.

Почти никога не говореха за работа, особено на обществени места.

Уекслър кимна бавно и пак се захвана със спагетите.

— Казах ли ти, че са хванали един от нашите хора в Токио? — попита той почти безгласно.

— Май не си.

— Да. Арестували са го, разпитвали са го. Три години строг тъмничен затвор. Вероятно са го накарали всичко да си каже.

Стоун изведнъж спря да се храни и замръзна с хамбургера в ръка.

Таралежа. КГБ не бяха арестували Таралежа, нито го бяха разпитвали, нито нещо подобно. Бяха го убили.

Защо?

Защо просто бяха убили Таралежа?

— Какво има? — попита Уекслър.

— Нищо — отвърна Стоун, а всичко в главата му се въртеше. — Ей, как си с холестерина?

Уекслър го погледна с широко отворени очи и отвърна с пълна уста:

— Ду-у-ре.

— Радвам се. Опитвал ли си някога тукашната крем пита? — попита го Стоун мило. По лицето му се бе разляла широка усмивка. — Чух, че е превъзходна.

— Сериозно? — недоверчиво каза Уекслър и се обърна към количката с десертите.

Сол Ансбах се облегна назад, докато изчакваше секретната връзка с Лангли. Разсеяно си чоплеше ноктите и мислеше. След миг по уредбата се чу гласът на секретарката му.

— Имате връзка, мистър Ансбах.

— Благодаря ти, Лин.

Пресегна се, вдигна слушалката и чу гласа на Тед Темпълтън, директор на отдел в ЦРУ. Секретните връзки не се заглушаваха и в резултат на това гласът на Темпълтън звучеше ясно и близо. Имаше самоуверен звънък баритон. По телефона това впечатление се усилваше — звучеше почти като оперен певец.

— Добър ден. Сол — в поздрава му звучеше въпросът: „Какво се е случило?“.

— Здравсти, Тед. Какво знаем за тази бомба в Кремъл?

— Страхувам се, че не е много. Руснаците са покрили всичко, преди да се разбере. Някакъв терорист, но всичко личи, че е съветски гражданин, хвърлил димна бомба в Оръжейната палата в Кремъл. Успял доста да напакости. Убита е млада американка. Някакви царски реликви се изпочупили.

Ансбах се поусмихна както винаги, когато реалността започваше да се доближава до най-невероятните, най-налудничавите видения на един кремъловед. Именно в Оръжейната палата руснаците съхраняваха с гордо презрение всички царски съкровища, скъпоценностите и какво ли още не.

— Руснаците хванали ли са го?

— Гръмнали са го на място. — Темпълтън направи неуспешен опит да наподоби жаргона на ченгетата. — Нали са охрана. Какво друго има, Сол?

— Виж, опитваме се да разгадаем каква е тая работа, за която знаем от Таралежа...

— Сол, искам това да се прекрати.

Ансбах смръщи вежди.

— В какъв смисъл...

— Зарязваме тая работа, Сол.

— Какво искаш да кажеш с това „зарязваме“?

— Оставяме я без последствия.

Няколко минути по-късно, след като обсъдиха някои други въпроси, Сол върна слушалката на мястото ѝ озадачен и разтревожен. Свали си очилата и разтри очи. Главоболието му започваше да се усилва.

Навън заваля.

Една от малкото привилегии Уинтроп Леман да ти е кръстник беше, че когато му отиваш на гости в градското му жилище, не е необходимо да понасяш несгодите на нюйоркските таксита. Привечер ролс-ройсът на Леман взе Стоун от апартамента му на Сентръл Парк Уест и го закара на приема.

Дъждът, започнал следобеда, се бе превърнал в буря, която сред небостъргачите и бетонните каньони на Ню Йорк наподобяваше потоп.

Шофьорът бе червендалест и риж. Носеше жълт дъждобран. Той отвори вратата и когато се качи. Стоун усмихнато каза:

— Май мистър Леман можеше да си уреди някой по-хубав ден за прием по случай публикуването на книгата му.

Шофьорът не се даваше:

— Той познава доста хора, сър, но не ми е известно дали има някакви връзки там, горе.

Стоун се усмихна учтиво.

Щом седна зад волана, шофьорът не продума повече. Леман предпочиташе да е така и Стоун не се опита да го заговаря. Ролсът взеше толкова меко през неравните улици, че докато се движеше през Сентръл Парк, Стоун сякаш попадна в друг свят. Вътре колата беше

страхотна. Кожата на седалките ухаеше от някакво специално масло, въздухът беше сух и хладен. Навън нещастните пешеходци се бореха с изпочупените си чадъри, с гигантските локви и мощните пориви на вятъра.

Седеше погълнат от мисли. Мислеше за Леман — богатия и уважаван мъж, неизменно облечен в скъпи костюми, шити по поръчка; кожата на главата му, която приличаше на петнист пергамент, лъщеше опъната върху черепа. Като дете, като юноша, дори и по-късно Чарли се чувствуваше особено привилегирован от факта, че семейството му се познава с Уинтроп Леман. Макар фамилията им да бе опетнена от присъдата на баща му, създалото се необосновано, но неизменно неуважение, което го съпътствуваше — казаните на ухо намеци, че Алфред Стоун *наистина* някога е бил шпионин — всичко това като че ли съвсем се оправяше от връзката им с Уинтроп Леман.

Леман бе човекът, чийто лик неколкократно се бе появявал на корицата на „Таймс“ чиято снимка стотици пъти бе по първите страници на вестниците. Това бе човекът, който бе измъкнал Алфред Стоун от затвора.

Стоун си спомни първата си среща с Уинтроп Леман.

Беше през 1962 година, точно в разгара на кубинската криза и на противоатомните укрития. Повечето четвъртокласници, които се разминаваха тихо по коридорите на училището под ужасяващия вой на сирената, възвестяваща въздушна опасност, бяха убедени, че бомбата може да бъде пусната всеки момент, при това без никакво предупреждение. Антикомунизмът беше яростен и неконтролируем, беше се превърнал в онази мрачна и безумна политика, в която деветгодишните са ненадминати. Майката на Чарли бе починала само няколко дни по-рано; той бе сдържал сълзите си по време на траурната церемония и на погребението в гробището Монт Обърн.

Едно момче, Джери Делгадо, го сграбчи в съблекалнята пред изпълнената с тебеширен прах класна стая на мисис Олман и за стотен път прошепна в ухото му някаква парлива обида за баща му, за това, че е комунистически шпионин, а Чарли, който не бе в състояние да се владее повече, се нахвърли върху него с ярост и сила, които не предполагаше, че притежава. Съучениците им, изплашени и

изненадани, наблюдаваха отстрани как Чарли е повалил на земята Джери Делгадо и го налага с юмруци. Разтърва ги мисис Олман и наложи и на двамата еднакво наказание — изпрати ги в кабинета на директора. Тогава Чарли усети как се изпълва със задоволство — в крайна сметка да си силен върши много повече работа, отколкото да си умен.

Когато се прибираше след училище вкъщи, Чарли видя паркиран пред входа голям черен крайслер. Отначало уплашено си помисли, че това навярно са властите — полицията или ФБР, които са дошли, за да уведомят баща му за Джери Делгадо, или пък че това е бащата на момчето.

Но всъщност беше Уинтроп Леман, прочутият Уинтроп Леман, за когото родителите му толкова често говореха. Дватамата с Алфред Стоун разговаряха в кабинета, но Леман излезе да поздрави момчето. Великият Леман толкова съсредоточено се здрависа с него, сякаш Чарли бе лидер от световна величина. Леман беше в града само за един ден — нещо във връзка с предоставянето на неговата колекция импресионисти на музея „Фог Арт“ — и след като приключиха разговора си с Алфред, той попита Чарли дали иска да излязат на разходка. Чарли сви рамене и отговори утвърдително.

Отидоха в центъра, изядоха по един сладолед в „Бейлис“, после се разходиха в музея „Фог Арт“. Чарли никога не беше влизал вътре, не се интересуваеше много-много от изкуство, но Леман му показва любимите си картини, разказа му за Ван Гог и Моне. Забеляза някаква драскотина на лицето на Чарли и го попита какво се е случило. Чарли му разказа всичко, при това, не без известна гордост. Най-накрая се осмели да попита:

— Ако баща ми не е давал документи на руснаците, тогава защо са го хвърлили в затвора?

Леман се спря наред кънтящия каменен двор на музея, приведе се леко и постави огромната си ръка върху рамото на Чарли.

— Баща ти е невероятно смел човек — отговори му той, без да обяснява какво иска да каже с тези думи, а и Чарли не го попита.

По-късно, силно впечатлен от кръстника си, Чарли отиде в библиотеката и прочете всичко, което успя да намери за Уинтроп Леман. Научи, че Леман е наследник на богатство, идващо от железниците; научи, че двете му съпруги са починали и няма

наследници; че в началото на 20-те години е живял известно време в Москва, като е развивал някакъв бизнес с руснаците, също както Арманд Хамър и Авърел Хариман; че Франклин Рузвелт го е поканил във Вашингтон да му помага да управлява страната по време на известната Рузвелтова епоха и по-късно да уреди отпускането на помощи за Съветския съюз по време на войната; че Хари Труман го е поканил да продължи работа като съветник по въпросите на националната сигурност. Някаква статия в „Таймс“ от 50-те години оценяваше богатството му на над сто милиона долара; текстът под снимката го обявяваше за „най-известния държавник на Америка“.

Мисълта, че е свързан, макар и малко, с такава известна и могъща личност, позволяваше на Чарли да се опре на нещо сигурно в момент, когато не бе му останало много.

Когато Чарли пристигна, приемът на Леман беше в разгара си, ако изобщо можеше да има разгар във великолепната къща на Леман.

Един прислужник взе лодена му: За момент Чарли се задържа пред огледалото — да приглади реверите на тъмносивото си сако, да намести вратовръзката и да пооправи леко с ръка косата си. От другите стаи долиташе оживен разговор, смях и звън на чаши. Изключително елегантен сервитьор с черно-бяла ливрея разнасяше поднос с хапки с чер хайвер. Стоун се усмихна: Уинтроп Леман не се скъпеше. Когато влезе в салона, забеляза една масичка, на която бяха наредени няколко екземпляра от мемоарите на Леман „Един живот“.

Отвътре грамадният апартамент бе направен специално да изглежда като френски замък от осемнадесети век: тъмнокафява махагонова ламперия с изящни колони дърворезба, огромни камини от черен мрамор. Полилеи от венециански кристал, златен обков, поставки за свещници и гербове. Мебелите бяха от времето на Империята, тапицирани с обичайната бежова коприна, имаше и няколко големи обюсонски килима. По стените висяха портрети от Саржен, а малките позлатени масички край стените бяха украсени с китайски порцеланови вази върху старинни месингови поставки.

Помещението, в което явно бе съсредоточен приемът — там, където в един тапициран стол се бе разположил Уинтроп Леман, заобиколен от почитателите си, — всъщност бе огромната библиотека.

Таваните бяха високи като в катедрала, стените бяха покрити с дъбова ламперия, а подът бе от зелен мрамор, на места застлан с превъзходни персийски килими. Високите прозорци бяха отчасти закрити от тежки копринени завеси в бледо резеда.

Стоун мярна няколко познати лица, а след това разпозна и други, сенаторите от Ню Йорк и Кънектикът разговаряха с един хитър собственик на недвижими имоти; вицепрезидентът явно бе потънал в разговор с говорителя на Белия дом и координатора на вечерните новини по един от телевизионните канали.

Бляскаво сборище — старото нюйоркско общество, заедно с едрите банкери инвеститори, неколцина моделиери, шефовете на „Ситибанк“, ИТТ, „Дженеръл Мотърс“, тук-таме по някой ректор на университет, директорите на „Метрополитън Мюзийм ъф Арт“ и на музея „Купър Хюит“ (и двата доста се бяха облагодетелствували от спомоществователството на Леман). Имаше и доста фини, неимоверно богати вдовици, включително и една възрастна дама от обществото, която бе довела двата си миниатюрни пекинеза, които лаеха и ръмжаха срещу всеки, който имаше нещастieto да мине покрай тях.

— Чарли Стоун!

Стоун вътрешно потрепери от приближаването на една особа, която не му се нравеше особено — един изключително скучен и надут banker, с когото се бе запознал преди няколко години.

Bankerът държеше чашата си вино високо, сякаш мадам Кюри демонстрираше първата пробна епруветка кюрией. Той стисна сърдечно ръката на Стоун и започна да разправя нещо страшно отегчително за Международния валутен фонд.

— Как вървят триковете, Чарли? — запита го поверително той.
— Пенсиите, искам да кажа.

Малцина имаха изобщо някаква представа с какво се занимава Стоун. Ако някой го попиташе, той отговаряше, че е частен консултант. Никой не знае със сигурност с какво се занимават консултантите и както Стоун установи, не задаваха повече въпроси. За свое най-голямо удоволствие откри, че като поднесе гръмката лъжа „експерт по анализ на пенсионните фондове“, хората започват да гледат неразбиращо. На приемите, ако някой от учтивост го помолеше да обясни по-подробно, получаваше такова сложно обяснение, че всякакво желание за повече

въпроси угасваше, появяваха се неразбиращи усмивки и внезапен порив за ново напълване на чашите.

Стоун каза нещо неопределено за ново развитие на пенсионните фондове в някаква застрахователна компания в Хартфорд.

— Хм — каза банкерът. — Струва ми се, че на човек всичко може да му се стори интересно, ако с него си вади хляба, нали така? — Думите му бяха искрени.

— Точно така.

Банкерът отпи от чашата си и започна да разправя някаква история за виното, което пиеше — „Сен Амийон“, — и че това било любимото вино на Юлий Цезар. Стоун, който много добре знаеше, че Леман сервира само бургундско, кимна усмихнато. Защо да разваля настроението на горкия човек.

Леман се бе разположил като на трон и кимаше на нещо, което някой от заобикалящата го тълпа му бе казал. Беше облечен в скъп тъмносив костюм, който обаче като че ли му бе шит преди години. Сега някак си се беше свил в него.

Очите на Леман бяха хладни, дори смразяващо сиви, леко воднисти. Изглеждаха гротескно уголемени от стъклата на очилата с кокалени рамки. Някога се считаше, че има характерен римски нос, а сега беше просто остър и изпъкнал. Докато Леман говореше, Стоун успя да забележи прекалено белите му и равни изкуствени зъби.

Изведнъж той зърна Стоун и протегна осянатата си с малки петънца ръка.

— Чарлз! Колко се радвам да те видя.

— Поздравявам те, Уинтроп.

— Това е Чарлз Стоун, моят кръщелник — поясни той на един досадник, който седеше от лявата му страна. — Ела по-близо, Чарли, толкова ми е приятно да те видя.

— Изглеждаш много добре.

— О, не се шегувай с мен — отвърна Леман весело с леко треперлив глас. После заинтригувано запита:

— Добре ли се отнасят клиентите ти с теб?

— Чудесно.

— Направо имат късмет, че работят с тебе.

— Благодаря.

Стоун за малко да го попита за завещанието на Ленин, но се въздържа.

— Алфред тук ли е?

В миг вниманието на Стоун бе отвлечено от нещо, което бе зърнал с крайчеца на окото си, от някакъв познат силует.

— Моля? — запита той, обърна се и в съседното фоайе видя русокоса жена в бяла рокля с дълбоко деколте и набрани ръкави от тафта, увлечена в разговор със Сол Ансбах.

— Не, няма го, Уинтроп. Ако обичаш, извини ме за момент — помоли той и усети как стомахът му се свива.

Това беше Шарлот.

Горе-долу по същото време, приблизително на 150 мили северно от това място един млад семинарист в Руския православен манастир в Мейпълуд, щата Ню Йорк, стегна малкия си куфар и се качи в една кола, собственост на Семинарията.

След около час път с колата той стигна до Саратога и спря на паркинга пред санаториума „Де Вит Клинтън“, прекрасна каменна сграда от миналия век, доста грубовата, но все пак симетрична, в стила на Ричардсън. Намери връзката ключове, скрити точно както му бяха обяснили — закрепени с магнит под желязното стълбище на гърба на сградата. Отключи си и влезе.

Щом откри стаята, която търсеше, той пак провери съдържанието на чантата си. Петмилилитровата ампула атракуриев безилат беше на мястото си.

Лунната светлина огря някаква фигура, свита в инвалидна количка — някакъв възрастен човек бе задрямал в нея. Нямаше крака.

Семинаристът го разпозна веднага. Казваше се Олдън Кушинг, навремето един от най-големите индустриалци в страната. За определен период бизнеспартньор на индустриалеца и държавника Уинтроп Леман. Навярно по времето, когато Леман е бил в Москва. Семинаристът бе изучил досието на Кушинг и знаеше, че в старите издания на списание „Форчън“ от 20-те и 30-те години името му обикновено се свързваше с това на Леман. Често го бяха снимали с Уилям Рандолф Хърст и Джон Д. Рокфелер; как играе голф в Сан Саймиън; на лов в Западна Вирджиния. Младежът се чудеше как е

могъл един толкова влиятелен човек да изпадне до такова състояние, от Сан Саймиън до някакъв малък, неугледен санаториум в северната част на щата Ню Йорк, до някаква мизерна стая, която вонеше на лекарства, мехлеми и лоша болнична храна.

— Мистър Кушинг — прошепна той тихо на английски, като същевременно отвори вратата и светна лампата.

Кушинг се разбуждаше постепенно, изглеждаше объркан. Закри очи от светлината и попита с измъчен глас:

— Кой е?...

— Аз съм свещеник — отвърна семинаристът. — Имаме някои общи познати.

— Свещеник ли? Ама... посред нощ е!

— Всичко е наред. И вие ще сте добре.

Леко заваленият говор на семинариста имаше хипнотично въздействие.

— Оставете ме! — изграчи Кушинг.

— Всичко ще е наред.

— Аз спазих обещанието си към Леман! — неволно тръсна глава Кушинг. Гласът му бе висок и хриплив. — Не казах нито дума.

Очите му се пълнеха със сълзи, които се събираха в ъгълчетата, а после се стичаха по осеяните с петна бузи на криволиचेщи поточета.

Само след няколко минути семинаристът разбра всичко, което му беше необходимо. После сложи ръка върху ръката на Кушинг и набра нагоре ръкава на светлосинята му бархетна пижама.

— Явно сте доста развълнуван, мистър Кушинг — каза той. — Ето тук имам нещо, което малко да ви поуспокои. — Гласът му беше мек и предразполагащ.

Кушинг бе облещил очи от ужас.

Семинаристът извади малка спринцовка и умело я удари в ръката си.

— Ето това ще ви помогне да се успокоите.

Той пристегна турникета на ръката на Кушинг, намери ловко вената, почисти мястото със спиртен тампон и пъкна иглата.

Сега вече Кушинг го гледаше с ярост: Опитваше се да говори, отваряше и затваряше уста, но звук не излизаше. Видя как в спринцовката се процеди малко от собствената му кръв точно преди младежът да я изпразни.

Усети как крайниците му натежават. Почувствува как очите му се затварят.

— Съвсем скоро ще се почувствувате добре — достигна до него гласът на семинариста.

Какъв беше този акцент? Нищо не разбираше. Искаше му се да извика, да го избута.

Но Кушинг не можеше нито да отвърне, нито да помръдне, колкото и да му се искаше.

Беше в пълно съзнание — чуваше думите на натрапника, шумовете в стаята. Но с нарастващ ужас установи, че не може да диша. Нито да говори. Нито да се движи. Нито да вика.

След минута започна да изпада в несвяст. Всичко край него започна да потъмнява, докато най-накрая стаята потъна в пълен мрак. Тялото му се отпусна. Ако някой минеше, щеше да помисли, че е заспал дълбоко.

Атракурият, инжектиран в кръвта му — средство за отпускане на мускулатурата, което метаболизираше от телесната температура и резус-фактора — бе подействувал бързо. За съвсем кратко време щеше да метаболизира напълно. Нямаше да останат следи, а като предполагаема причина за смъртта щеше да се приеме сърдечна недостатъчност. Дори и да подложеха тялото на Кушинг на рутинната аутопсия — което нямаше да стане поради възрастта му — метаболизираният атракурий нямаше да бъде намерен. А ако откриеха убождането от иглата — е, предния ден бе помолил за успокоително. Както всички знаеха, Кушинг бе изключително раздразнителен.

[1] По аналогия на софтуер и хардуер. — Бел.прев. ↑

Ню Йорк

Стоун се приближи безшумно до Шарлот и Сол, като внимаваше да не го забележат. Искаше му се да я погледа, да я послуша за момент, без тя да знае, че е тук.

Разговаряха тихо в тъмната ниша; Сол поклащаше глава, а Шарлот му се усмихваше.

Беше се променила. Косата ѝ бе по-различна, по-къса, но ѝ отиваше. А освен това и годините ѝ личаха малко повече — забелязваше се покрай очите ѝ, но това бяха тънките бръчици на усмивките и ѝ приличаха. Беше поотслабнала. Изглеждаше страхотно. Ако поискаше, можеше без много усилия да заприлича на Грейс Кели, а тази вечер явно бе поискала.

С прилив на гняв Стоун забеляза, че не носи нито диамантения си годежен пръстен, нито халката си. Бе смутен от обзелите го чувства. Помисли дали да не се оттегли, без да ѝ се обади.

Но вместо това постоя незабелязан още миг, загледан и заслушан в нея.

— А откъде знаеш, че е руски? — попита тя и тръсна глава.

Едва чуто долетя гласът на Сол:

— Не съм казвал такова нещо.

— Но го намекна.

— Да, но... — сви рамене Сол.

— И после, ако е избухнала бомба в Кремъл... — зашепна бързо Шарлот.

— Не мога да говоря за това.

— Само че току-що призна, че хората ти проучват въпроса. От което следва, че имам тема за репортаж.

— Няма такова нещо.

Стоун се усмихна в себе си и пристъпи на другия си крак.

— Слушай, Шарлот — промърмори Сол, — от тридесет и пет години работя в Лангли, в Съветския отдел. Тридесет и пет години изучавам Москва. Тридесет и пет години борба в Лангли. Тридесет и

пет години пълна несигурност в това, което знаем за Русия — вярно ли е то, или не.

— Та това... това са сто и пет години, Сол — каза Шарлот и лекичко го побутна по рамото. — Човек не би ти дал и половината.

— Готина.

— Не се притеснявай, Сол. Няма да го използвам. Засега. Да го наречем професионална етика.

— Благодаря ти, момичето ми. И ако някога бих могъл... А, изглежда, имаш обожател.

Шарлот бавно се обърна и видя Стоун.

За част от секундата по лицето ѝ се изписа цяла палитра от чувства — изненада, любов, тъга, малко гняв — и всички те, за по-малко от миг, бяха сменени от самообладанието, четящо се в погледа ѝ.

— Здравей, Чарли.

— Здравсти, Шарлот. Надявам се, не си изненадана, че ме срещаш.

Тя замълча за миг, после се усмихна тъжно:

— Знаех, че ще си тук. Моля те, извини ни, Сол.

Сол им кимна и се, отдалечи широко усмихнат.

Известно време и двамата стояха сковани, накрая Чарли я прегърна и я попита:

— Искаш ли малко захар?

Наведе се леко и притисна устни в нейните. Отвърна му едва доловимо.

— Е? — попита Стоун.

— Е? — повтори тя притеснено като девойка на първата си среща.

— Отдавна ли си тук?

— Къде по-точно — на приема или в страната?

— Каж ми и за двете.

— На приема пристигнах току-що. В Щатите съм от четири-пет дни. Ходих при родителите си и вчера, докато бях в града, случайно научих, че Леман...

— Щеше ли да ми се обадиш? — опита се да се усмихне Стоун, но не успя да потисне нотката на обвинение. Двама-трима мъже край тях я заглеждаха, както ставаше обикновено. Някакъв надут дъртак я

стрелкаше сладострастно. Стоун го изгледа заплашително собственически, а после му се подсмихна подигравателно.

Шарлот въздъхна и сведе поглед. Стоун никога не беше я виждал с тази рокля и се чудеше дали не си я е купила специално за случая. Колко ли тоалета си бе купила през изминалата година и нещо и при какви ли поводи ги обличаше?

— Да, щях — пророни най-сетне тя. Изчерви се и го погледна.

— Искаш ли да пийнеш нещо?

— Отказах алкохола. И кафето.

— И кафето? Та ти беше кофеиновата кралица на Сентръл Парк Уест.

— Да, но вече не съм. Мразя нескафе, а то е единственото, което можеш да намериш в Москва. Разтворимо.

— Червилото ти ми харесва.

— Благодаря. — Тя издаде напред устни като Мерилин Монро.

— Даян Сойър ми го препоръча. — И се засмя дяволито. — Пушиш ли още? Не ми миришеш.

— Отказах ги.

— Така ли? Кога?

— Не си спомням — излъга Стоун.

„Когато ти ме напусна“ — помисли си Чарли.

Непосредствено след сватбата се преместиха в Ню Йорк. Той следваше аспирантура в Колумбийския руски институт, а тя работеше на временни договори. Живееха в един ужасен, мрачен апартамент във Вилидж, но изобщо не му обръщаха внимание. След като Чарли завърши, го поканиха във факултета в Джорджтаун и се преместиха във Вашингтон — нито единият, нито другият бе особено доволен от промяната. Чарли, чиято дисертация върху властта в Кремъл получи широко признание, незабавно бе оценен като един от най-добрите учени съветолози на своето поколение. Шарлот, която съвсем не бе доволна, че няма собствена кариера, си намери работа в един вашингтонски вестник като машинописка.

После на Чарли му предложиха постоянна работа в Масачузетския технологичен институт в Кеймбридж и те пак се преместиха. Тогава и кариерата на Шарлот започна да набира скорост.

Тя успя да си уреди работа в една местна телевизионна станция в Бостън, където снимаше новините от телеграфа. Само след няколко месеца ѝ предложиха да съобщава метеорологичната прогноза, но тя отказа. Стана репортер и я пращаха на най-неприятните места — както тя ги наричаше „ченгета и трупове“, — но пък напредваше бързо. Научи се да прекъсва, да поставя натясно, докато взима интервю, без дори да кимне, което винаги изглеждаше лошо. Научи се как да гледа право в камерата и в погледа ѝ да се чете честност и сила.

От време на време казваше, че би искала някой ден да използва руския, който също бе учила в колежа, дори беше по-добра от Чарли (Стоун го приписваше на полската ѝ кръв). Някой ден щеше да го направи. А междувременно стана, първо, добър репортер, а после — и страхотен. Но, естествено, тъй като това бе телевизия, вниманието привличаха най-вече самоувереността и приятната ѝ външност. Беше времето на звездите — Барбара Уолтърс, Джесика Савич и Даян Сойър. Затова телевизионните канали търсеха солидни водещи, а Шарлот не само беше хубава, а вършеше работата си изключително компетентно. Поканиха я да прави едно утринно новинарско предаване — ужасно рано, от 6 до 6:30. Наричаше се „Бостън сутрин“.

По някое време в Бостън пристигна някакъв шеф на телевизионна компания. Случайно бил буден рано сутринта и гледал новините. По-късно повикал Шарлот в кабинета си и ѝ предложил работа като репортер в компанията. В Ню Йорк.

Това стана точно по времето, когато Стоун бе решил да приеме предложението на Сол Ансбах за „Парнас“ и да се раздели с академичната наука, за да се гмурне в тайнствения свят на разузнаването. И така, те триумфално се завърнаха в Ню Йорк.

Стоун си спомняше за това време като за най-щастливите дни на техния брак. Най-накрая и двамата се занимаваха с нещо, което им харесва. Стоун се потопи в свръхсекретното кремъловедство с неподозирана жар. В репортерската си работа Шарлот влагаше същата стегната интелигентност и топлота, които бяха пленили Стоун още първия път, когато се срещнаха в Йейл. Тя си проправяше път през огромното множество репортери, докато най-накрая почти всяка вечер излъчваха неин репортаж по новините. Изгряваща звезда.

Бракът им потече в руслото на ежедневието. Гледаха заедно телевизия, от време на време готвеха, излизаха с приятели. Шарлот

започна да учи фотография, а Чарли през уикендите се отдаваше на изучаването на двигателите и затова все лежеше под старото им БМВ. Но това бе повече за отмора, отколкото заради нещо друго.

Понякога, разбира се, имаше и караници. Не вървеше винаги гладко. Трескавата страст от първите им години се бе поуспокоила, превръщайки се в нещо много по-силно и пълноценно. Любовта на Стоун бе станала по-дълбока. От време на време си говореха, че ще си родят деца, но никога на сериозно. И това щеше да стане, когато са готови. Нали и без това по-възрастните са по-добри родители.

И след това всичко рухна.

Веднъж, в края на 1988, ЦРУ получи достоверни сведения, че има вероятност Горбачов да бъде свален. Нямаше време да изпратят куриерска пратка на Стоун, затова той се качи на първия самолет и излетя за Лангли. Настаниха го в един хотел близо до ЦРУ, за да е под ръка, ако трябва да се правят спешни анализи, и го заливаха с документация. Не се допускаха никакви външни хора — такива бяха разпоредбите.

Целият проект продължи около седмица. Стоун и Шарлот се чуваха всяка вечер. Всяка вечер Шарлот го питаше кога ще се прибере и всяка вечер Стоун ѝ отговаряше, че не знае.

Точно тогава сестрата на Шарлот, Марта, се самоуби.

Чарли веднага отлетя за Пенсилвания, за да присъствува на погребението, а после отиде с Шарлот в Ню Йорк, докато тя се съвземе. Тя не спеше, почти не плачеше. Седеше на един стол в спалнята, вперила поглед в някакъв роман на Джейн Остин, без изобщо да го чете. Изглеждаше безутешна. Няколко дни по-късно, решил, че е направил всичко възможно, той се върна във Вашингтон.

Това беше грешка. По-късно осъзна, че е трябвало да остане по-дълго с нея. Отначало ѝ се обаждаше всяка вечер, но скоро се наложи да работи денонощно и ѝ се обаждаше само един-два пъти седмично. А би трябвало да разбере колко ѝ е нужно неговото присъствие точно тогава.

Върна се в Ню Йорк в края на месеца, за да изненада Шарлот.

И успя.

Тя точно излизаше от тяхната кооперация, ръка за ръка с един мъж, когото той бе виждал и преди. Беше някакъв служител от друг телевизионен канал, който продуциреше телевизионни минисериали

или нещо подобно. Изглеждаше чудесно, беше елегантен, усмихваше се безупречно.

Както по-късно Стоун научи, връзката им била от две седмици. Когато късно същата вечер се върна у дома, той яростно се нахвърли с обвинения върху Шарлот. После излезе бесен навън, напи се и се обади на една своя позната — чувствена, пищна червенокоса жена, която наскоро се бе развела. Прекараха нощта заедно.

И така, златната чаша се пропука.

На следващата сутрин, когато Стоун се прибра в апартамента, гневът му се бе охладил и той бе готов да поговорят. Върна се точно навреме, за да види как Шарлот пъха вещите си по куфари и кашони безразборно и припряно, без изобщо да престава да плаче. Не искаше да разговарят. Същия следобед тя се пренесе в празния апартамент на една приятелка и не отговаряше на позвъняванията му.

След няколко седмици се върна само за да си вземе още някои неща. Не разговаряха за това, което се бе случило. Усещаше се някак си краят, а това бе ужасяващо.

Каза му, че от компанията я пращат в Москва. Работата не бе от най-желаните, тъй като се считаше малко встрани от обичайния път на една кариера. Но някой на върха бе решил да добави малко повече „блясък“ към предаванията от Съветския съюз, а тя определено носеше достатъчно блясък.

— Ще приема предложението — съобщи му тя.

Стоун, който предвиждаше, че това ще се случи, усети как стомахът му се свива. Не я помоли да не заминава, а по-късно се питаше дали не е трябвало да направи точно това.

— Недей, Шарлот — предупреди я той. — Правиш грешка.

— Ако не се разделим за известно време, този брак изобщо няма да просъществува — отвърна му тя.

Чарли се приближи към нея да я целуне — съвсем бавно, сякаш се движеше през вода, а тя се обърна разплакана.

— О, сега искаш да ме целунеш — каза тя с упрек в гласа. — Сега искаш да ме целунеш.

Чарли, който винаги знаеше какво да каже, за пръв път в живота си не можа да отговори.

Стоун протегна ръка към Шарлот и я помоли:

— Трябва да поговорим. Насае.

— Не може ли след приема?

— Не.

Край тях мина една прислужница на път за кухнята. Когато се отдалечи, Стоун продължи:

— Спомняш ли си онази история с баща ми?

— Каква история?

— *Онази* история, Шарлот. Затворът и така нататък.

— Това пък какво общо има с...

— В личния архив на Уинтроп има някакъв документ. Долу в подземие. Мисля, че може до известна степен да хвърли светлина върху случилото се с баща ми.

— Чарли, не разбирам...

— Имам нужда от помощта ти. Направи нещо, за да слезем двамата долу.

Шарлот се поколеба. Вечно незадоволеното ѝ любопитство заплашваше да я връхлети.

— Уинтроп ти е кръстник. Защо сам не го помолиш?

— Не мога. Ще се усети. Но ти си журналистка, а Уинтроп е доста честолобив. Разбираш, нали? Моля те, направи го поне заради баща ми. Заради него.

Няколко минути по-късно Шарлот постави хубавата си малка ръка върху възлестите пръсти на Уинтроп Леман и каза:

— Уинтроп, утре заминавам, но имам намерение да направя едно телевизионно предаване за теб, за това как те помни Русия. — Забеляза как го изпълни суета и продължи:

— Чарли предложи да ми бъде водач.

По-навътре в тесния коридор дъбовата ламперия преминаваше в по-обикновена дъбова облицовка. Една жена на средна възраст, навярно служителка, мина край тях и се усмихна почтително. Шумът от приема се чуваше все по-приглушено.

Архивите на Уинтроп Леман се намираха в доста отдалечено място зад една метална врата, която се заключваше с електронно устройство. Вътре имаше към деветдесет шкафа за досиета, които се съхраняваха при постоянна температура и влажност. В тези метални зелени каси се съдържаша едни от най-интересните документи, които Стоун някога бе виждал — истинската история на американската дипломация през XX век, погледната отвътре.

Стоун беше виждал личния архив на Леман няколко пъти още като студент, докато пишеше дипломната си работа по формирането на американската външна политика към Съветския съюз. Той бе един от малцината, изобщо допуснати до архива. Леман беше приел и един историк от Станфордския университет, но повечето учени и книжни плъхове, както Леман наричаше хората от академичните кръгове, получаваха учтив, но твърд отказ. Леман бе разпоредил документите да не се отварят преди смъртта му, а след това да бъдат предадени в Библиотеката на Конгреса. Вероятно част от документите нямаше да бъдат разсекретени с години.

— Нали всъщност не заминаваш утре? — попита Стоун.

Минаха покрай нещо като килер, а после и покрай една количка, пълна с мръсни чинии.

— Заминавам.

— За бога, Шарлот! Какви са все пак условията на тази раздяла? Цялостно и пълно заточение, така ли? Изобщо да не се виждаме?

Минаха край някакво помещение, от което се носеше силна миризма на белина. В гласа му звучеше тих, хладен гняв.

— Знаеш, че щях да дойда при теб в Москва, ако от Фондацията разрешаваха. Само че не разрешават.

Шарлот кимна. По лицето ѝ се четеше пълно безразличие. Разтърка брадичката си.

— Искаш просто да разрушим брака си, така ли? — попита я Стоун.

Тя не му отговори. Слизаха по скърцащите дървени стълби.

— Как е емоционалният ти живот? — отекна въпросът му в тясното стълбище.

— Скучен — отвърна тя съвсем спокойно, непринудено.

Бетонни стени, сив каменен под. Той отвори една врата, пропусна я пред себе си и докато тя минаваше, забеляза руменината по

страните ѝ.

— Не зная какво точно...

— Просто ми *кажи*, Шарлот. Не ме измъчвай.

Бяха се спрели пред един малък асансьор, който използваше прислугата.

— Виж, Чарли. Срецах се с някои хора. Ти също. Но в момента нямам никого. Нямам време.

— Или няма с кого?

— Знаеш, че не е така.

— Права си — призна Стоун. — Винаги си привличала мъжете. Тогава защо нямаш никого?

— Чарли, някога минавало ли ти е през ум, че може да ми се иска да остана за малко сама?

За миг си спомни последната почивка, която прекараха двамата с Шарлот, преди тя да замине за Москва. Бяха на Барбадос, в някакъв тих местен курорт на скалистия източен бряг на острова. През цялото време само пиеха ром, хапваха летяща риба и правеха любов. Спомни си как чувствено се притискаше в него, за да се любят пак, поне още веднъж. Спомни си как вятърът отвори вратата на бунгалото им и канадката, която живееше до тях и се припичаше на терасата само на няколко метра, изведнъж ги видя как се любят и се обърна настрана, зачервена от притеснение, намръщена. А Чарли и Шарлот след момент на вцепенение се запревиваха от смях, та чак щеше да им стане лошо.

— Все пак за какво *сме се разбрали*? — попита Стоун и натисна кончето на асансьора. — Кога ще се съберем пак? *Не искам никаква точна дата, а...*

Асансьорът възвести пристигането си с леко изщракване и те се качиха.

— Нека го кажа дори по-ясно. — Искаше му се да извика: „*Обичам те*“, но каза само простичко, обмислено: — Искам да се съберем отново. И двамата направихме глупави грешки. Но това е минало. Можем да ги поправим.

Шарлот не знаеше какво да отговори. Извърна се и се загледа в металната стена на тесния, малък асансьор и усети такъв прилив на чувства, сякаш нещо физически нарастваше в нея и притискаше гърлото ѝ, нещо, от което в очите ѝ се появиха сълзи. Добре че не може да я види.

Изведнъж той я сграбчи за раменете и неочаквано започна на сила да я целува. Отначало тя не реагираше и приемаше ласката му уморено, сякаш ѝ слагаха инжекция. Беше отпуснала ръце, очите ѝ си останаха отворени, нащрек.

— Недей — почти безгласно се възпротиви тя.

Треперещите ѝ устни леко се раздвижиха в отговор. Открехнаха се едва-едва и после се затвориха здраво, за да го спре.

Вратата на асансьора се отвори и те се озоваха пред архивите на Леман.

Стаята беше тясна, с нисък таван и лъскав под, облицован с плочки. Край стените бяха наредени шкафовете с документи. Помещението беше дълго към петнадесет метра, а шкафовете бяха толкова близо един до друг, че изглеждаше страшно претрупано.

В дъното, където бе съвсем мрачно, бяха редицата заключени шкафове, в които се пазеха класифицираните материали. Стоун си спомняше още отпреди, че ако запалиш осветлението в тази част, някъде горе в къщата се задействува аларма. Вградените в тавана луминесцентни лампи разпръскваха синкава светлина, а жуженето им бе единственият звук, който се чуваше във възцарилата се абсолютна тишина.

— Откъде знаеш къде да търсиш? — попита Шарлот. Нервна беше. Всъщност нервни бяха и двамата. Ровеха се из архиви, с които нямаха никаква работа, а всеки момент някой можеше да влезе.

— Спомням си, че са подредени по година, месец и след това по тема.

Естествено, беше напълно възможно, за да се убеди, че всичко е наред, Леман да изпрати след тях някой прислужник. Да ги извика обратно горе на приема за някой тост например. Всичко беше възможно. А ако разбереше...

Но на Стоун не му се искаше да мисли за това. Прегледа набързо чекмеджетата в търсене на онзи лист хартия, който баща му бе видял преди години, а само на няколко сантиметра от него Шарлот бе седнала на една метална масичка до пращната копирна машина и поклащаше крака.

— Уинтроп няма ли да го сметне за странно — да се ровиш тук, докато горе приемът е в разгара си? — попита напрегнато тя, докато гледаше как Стоун отваря чекмеджетата едно след друго.

— Той си мисли, че *ти* ровиш. Но, без значение, мисля, че му се струва съвсем достоверно някой да прави телевизионен филм за него. Никога не е бил от скромните.

Умълчаха се. Стоун продължи да отваря чекмеджетата и да разчита индексите им.

Измина половин час, после цял.

— Приближавам до целта — каза Стоун. Усещаше как тя се взира в гърба му и се обърна, за да се увери. Прав беше. — Ти добре ли си?

— Добре съм. — Шарлот изглеждаше замислена. — За какво са тези светлини? — попита тя. Сочеше малко квадратно табло до металната врата, на което светеше цяла редица индикатори.

— Алармата — обясни ѝ Стоун. — Марджъри използва ключ, за да ни пусне тук, така че основната система е дезактивирана.

Марджъри беше секретарката на Леман.

— Ама защо толкова много лампички? Не разбирам.

— Виждаш ли онези шкафове отзад? — Той и ги посочи, без да се обръща, като същевременно набързо преглеждаше документите.

— В тъмното?

— Точно така. Онези два реда се охраняват с аларма. Марджъри ми го каза веднъж.

— Какво има в тях? В заключените шкафове, искам да кажа.

— Според нея това били предимно лични и безинтересни документи — документи на „Леман шипинг“, някои юридически документи и други подобни.

— И затова се охраняват с аларма?

— Не съм казал, че ѝ вярвам.

— Но, ако те...

— Опала! — възкликна Чарли.

— Какво?

— Успяхме.

Беше малък пожълтял лист хартия, меморандум, написан на бланка на ФБР, с дата 3 април 1953 г., адресиран до Леман, четеше се много лошо.

БИДУЕЛ, Харолд
КУШИНГ, Олдън
СТОУН, Алфред
ДУНАЕВ, Фьодор

От всички възможни заподозрени, които обсъдихме, само гореизброените четирима изглежда имат някаква представа за завещанието на Ленин.

Уорън Поуг,
специален агент,
Федерално бюро за разследване

На края на листа беше написано с молив „Досието към 74“.

Шарлот прочете написаното, погледна го и запита:

— Това значи шкаф 74, нали?

— Точно така.

— Ето там — и тя посочи към тъмната редица заключени шкафове.

— Това е.

— От заключените.

— Не ме изненадва.

Чу се металическо прещракване.

— Какво беше това? — попита Стоун.

Шарлот не отговори. Очите ѝ се бяха разширили. Наблюдаваше Стоун, докато той оглеждаше помещението.

— О — каза най-накрая той. — Това е вентилацията, включила се е току-що.

Сега тишината се нарушаваше само от неясно доловимото жужене, въздухът се изпълваше от оркестъра на прецизните инструменти, които поглъщаха влагата и поддържаха температурата точно на 15 градуса по Целзий.

Той бръкна във вътрешния джоб на сакото си и извади малка тъмносиня кадифена кутийка и малко черно фенерче.

— Какво е това?

— Един стар трик.

Упъти се към тъмната част на помещението.

— Виждаш ли? — попита го Шарлот.

В отговор той включи фенерчето.

— Няма смисъл да стряскаме гостите на Леман. Така хубаво се забавляват.

Малкото ярко петно освети шкаф 74. Бе старомоден шкаф за архиви, боядисан в убито тъмнозелено: Вероятно бе от края на 40-те или началото на 50-те години.

Пъхна двата инструмента в ключалката. Единият шперц с дължина около двадесет сантиметра и форма на удължено Г. Другият приличаше на шило и наподобяваше фибра или по-скоро зъболекарски инструмент. Притисна шперца към ключалката, за да задържи пружината, и повдигна палците на резето един по един. Беше пробвал и на други ключалки, но това бе първият му сериозен опит, който се оказа и малко по-труден, отколкото очакваше. Усети как шперцът леко поддаде, когато вдигна палците на резето, най-накрая ключалката прещрака и се отвори.

— Какво правиш, Чарли, за бога?

— Разбивам ключалката. Стори ми се, че тези ценни документи трябва да са заключени.

— Ако някой те види...

— Шарлот — каза спокойно Стоун. — Уинтроп Леман е един прекалено скупен, прекалено старомоден човек, с прекалено остарели разбирания за това, какво представлява държавна тайна. Боже мой, та тези неща тук са отпреди *десетки години*. Каквото и да е направил, за да помогне на баща ми, каквато и задкулисна помощ да ни е оказал, убеден съм, че това за него е затворена страница...

Гласът му заглъхна. Дълго време не проговори.

— И все пак, къде се научи да разбиваш ключалки?

— Онзи мой приятел, детективът, ме научи. Сойър — измърмори в отговор Стоун. Явно вниманието му бе насочено другаде.

— Страхотно — отвърна тя неудовлетворено.

Изведнъж сякаш буца лед заседна в стомаха му. Чуваше единствено ударите на сърцето си и собствения си дъх, който издишваше със свистене.

— Какво има, Чарли?

— О, господи! — успя единствено да каже той с пресипнал глас. — Ето го.

— Какво?

Тя стана и отиде до мрачната част на хранилището, където стоеше Чарли, а снопчето светлина на фенерчето падаше върху някакъв пожълтял лист хартия. Зачете през рамото му.

— О, Чарли — възкликна тя с треперещ глас. — Божичко! — Прегърна го през кръста и го притисна към себе си. — Божичко, Чарли, толкова съжалявам.

— Шарлот, там има телефон — каза стегнато Стоун. Трябваше незабавно да се свърже с баща си. Не бе нужно нищо, освен кратък телефонен разговор, само да разменят по няколко думи, които за друг човек щяха да са напълно неразбираеми. — Трябва да се обадя. Моля те, включи фотокопирната машина и ми изкарай тези страници в два екземпляра. Аз трябва да се обадя.

Точно в този момент в едно малко студио на Източна 73 улица, взето под наем, един мургав мъж с тъмна коса следеше радиопредаване, което се записваше на малък касетофон. Някой, запознат с множеството съветски националности, би открил в лицето му азиатски черти. Слушаше примирено като човек, който от дълго време върши някаква еднообразна работа, при все че мрази еднообразието. Палеше една след друга цигарите „Марлборо“.

Човек трудно би казал, че изглежда добре. Лицето му бе надупчено от малки белези от прекарана в детството едра шарка. Гледаше през прозореца, потъмнял от мръсния градски въздух, и наблюдаваше дъжда по лъскавите черни улици. Кварталът представляваше странна смесица от издокарани младежи и поулегнали възрастни. Наблюдаваше ги как подтичват. Мина един младеж с огромен транзистор, от който гърмеше рап музика, ако това изобщо можеше да се нарече музика. Страшно го подразни.

Беше охрана в руски емигрантски вестник в Долен Манхатън. Работата му беше до голяма степен измислица — вестникът нямаше нужда от охрана, — но по този начин си докарваше законен, макар и нищожен доход. Знаеха го като Шварц. Името приличаше на еврейско, но не беше истинското му име. Беше го получил наред с трудовата биография и произхода преди няколко месеца, когато напускате Съветския съюз. Към тях бе добавено и досие — също измислено — за антисъветска дейност.

Шварц не проявяваше интерес към предаването, което слушаше. Бе започнал работа рано сутринта и изобщо не бе прекъсвал. След осем часа вече му беше дотегнало. Считаше всичко това за напълно безполезно.

Радиопредаването идваше от телефонен пост в една къща няколко пресечки по-надолу. Сигналят беше толкова ясен, сякаш подслушваше дериват в същата сграда. Всъщност донякъде беше така. Системата пред него можеше да следи до шестнадесет телефонни линии, но засега следеше само три, всичките в една и съща къща. Явно този проект беше най-важен за момента.

Изгаси една цигара и запали нова. Продължи да слуша.

После забеляза, че се провежда разговор по рядко използваната трета линия и започна да следи внимателно разговора.

Разговаряха мъж и жена.

Честно казано, Шварц изобщо не беше очаквал никакви разговори по тази линия. Когато преди няколко месеца беше взето решение разговорите от дома на богаташа да се подслушват, хората, които седяха на смени в неуютния апартамент, знаеха, че до голяма степен си губят времето. Безкрайна, рутинна работа.

За да сложиш подслушвател в нечие жилище или телефон, трябваше да имаш достъп, поне частичен, или до дома, или до линията. Влизането с взлом бе отхвърлено незабавно като изключително рисковано — човекът бе твърде богат и го охраняваха добре.

Затова организацията се сдоби с един сервизен фургон на телефонната компания НИНЕКС и комплект униформи и фуражки, за които бе дала изключителен подкуп. Двама служители, определени от организацията, откриха съответното разпределително телефонно табло зад Седемдесет и първа улица. Единият го отвори и започна да проверява чифтовете. Използуваше уред, който приличаше на използвания от телефонните техници — слушалка и шайба, закачени за миниатюрен компютър.

При проверката на всеки чифт на компютъра се изписваше телефонният номер. След няколко опита трите необходими линии бяха открити. Дватамонта монтираха към всяка по един малък високочестотен предавател, подаващ сигнал в радиус от триста метра. Използуваха

същата поостаряла, макар и широко разпространена технология, която се използва при автомобилните, телефони.

Естествено, можеха да открият предавателя, ако се използваше детектор за откриване на подслушвателни устройства или пък от телефонната компания, ако решише да проверява. Но имаше малка вероятност да се случи както едното, така и другото. Богаташът не беше поръчвал проверка на телефонните линии години наред, чак от времето, когато бе прекратил службата си в правителството. Това бе потвърдено от внимателно проучване. Макар по навик да не говореше за някои неща по телефона, неоснователно бе да смята, че го подслушват.

Шварц нямаше представа за какво точно става дума. Не му обясниха — това влизаше в рамките на необходимата предпазливост. Беше му известно, че операцията се извършва без знанието и на КГБ, и на ГРУ, или пък на която и да е съветска разузнавателна агенция.

Продължителният равен сигнал прекъсна. Той погледна към цифрите, които се бяха появили на дисплея и ги преписа. Разговор с района под код №617, Бостън. Интересно. Вдигна слушалката на своя телефон, набра един местен номер, каза няколко думи и затвори.

Взе последната цигара от пакета, запали я, а после превъртя касетофона.

По непонятни причини тъмнокосият мъж си спомни за недодяланите капани за плъхове от метал и дърво, които правеше като малък; спомни си как безучастно наблюдаваше яростната съпротива на плъховете, изпитващи единствено първичен ужас. Наблюдаваше как някой плъх умира не точно с удоволствие, а някак си отдалече. Същото усещане за отдалеченост, което човек изпитва към пешеходците мравки, гледани от някой нюйоркски небостъргач.

С известно задоволство разбра, че оттук нататък работата му вече няма да е толкова рутинна.

Някой позвъни отдолу. Той стана, отиде при апарата до външната врата и натисна бутона.

— Да?

— Пратка — чу се глас по микрофона.

— Откъде?

— Калифорния.

Натисна друг бутон, който отвори портала долу, и погледна през шпионката. След около минута пред вратата застана русокос руснак. Тъмнокосият отключи една след друга трите брави, специално монтирани от организацията, и го пусна да влезе.

Беше се задъхал, костюмът му беше подгизнал от дъжда. Явно беше тичал.

— Значи сме си хванали лисица, а? — пошегува се той.

„Хванали сме си плъх“ — помисли си тъмнокосият, докато разкъсваше целофана на новия картон „Марлборо“.

— От „Справки“ не знаят къде е — каза Стоун.

Шарлот го погледна и озадачено попита:

— Не ги ли информира къде могат да го намерят?

— Това е нещо необичайно за него — съгласи се той: Взе книгата и отново се зачете в тях, онемял от изненада и гняв. Някак си не му се искаше Шарлот да разбере колко дълбоко го е засегнало това откритие, как целият се е смразил от него. Затова лицето му остана безизразно.

Документът съдържаше само седем страници. Състоеше се от едно писмо от агент на ФБР до Уинтроп Леман и една докладна, първоначално предназначена, както изглеждаше, за Комисията за разследване на антиамериканската дейност. Комисията на Маккарти, ловците на вещици, както винаги ги бе наричал Алфред Стоун.

Изведнъж стана ясно, или почти ясно, защо тогава Алфред Стоун е бил хвърлен в затвора.

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

ФЕДЕРАЛНО БЮРО ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ

ВАШИНГТОН, ОКРЪГ КОЛУМБИЯ

ЛИЧНО И ПОВЕРИТЕЛНО

МЕМОРАНДУМ

До: Уинтроп Леман

От: Специален агент Уорън Л. Поуг

Дата: 20 май 1953 г.

Относно: Алфред Стоун

Проучване на АЛФРЕД ЧАРЛЗ СТОУН, 33-годишен,
понастоящем помощник на президентския съветник по

въпросите на националната сигурност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Разследването дава достатъчно доказателства, за да бъде заподозряно въпросното лице в евентуално познаване на обсъждания проблем.

Лабораторният анализ на отпечатъците по секретния доклад (приложен в прозрачен плик) потвърждава хипотезата, че Алфред Стоун го е държал в ръце.

Лично се погрижих за унищожаването на всички снимки и доклади от проследяването на Алфред Стоун по време на последното му пребиваване в Москва в съответствие с Вашето искане, отправено към Директора. ФБР няма да предприема по-нататъшни дирения.

По молба на мистър Хувър Ви уведомявам за неговото мнение, че Комисията по разследване на антиамериканската дейност, с която той е в тесни служебни отношения, въпреки всичко не е под негов контрол и вероятно ще направи всичко възможно да постави Стоун зад решетките, макар и за кратко.

Той споделя Вашата загриженост, че след като СТОУН е занесъл на ръка Завещанието на Ленин на рускинята, която нашият агент идентифицира като СОНЯ КУНЕЦКА, той не трябва изобщо да бъде разпитван от Комисията. Макар по всичко да е видно, че той изобщо не е запознат с операция М-3, мистър Хувър счита, че има голяма опасност при един продължителен разпит съвсем неволно да разкрие самоличността на сътрудника, което ще подложи операцията на голям риск.

Мистър Хувър препоръчва да се стигне до споразумение с Комисията Стоун да бъде затворен без повече публични разпити, като това продължи дотогава, докато той склони да приеме нашите условия.

Приложеният доклад е единствен екземпляр за Вашия личен архив.

ФБР, досие №97-8234

— *Боже, господи!* — не можа да се сдържи Стоун.

Препрочете меморандума няколко пъти, без да е в състояние да повярва на написаното в него.

Всъщност Уинтроп Леман бе сътрудничил на ФБР за затварянето на Алфред Стоун.

Защо?

Защото той е разбрал нещо за някоя изключително секретна разузнавателна операция?

Защото е занесъл Лениновото завещание на някаква московчанка на име Соня Кунецка?

Винаги беше вярвал, че обвиненията в шпионаж, предявени към баща му, са просто смешно несъстоятелни. Но сега... възможно ли е да са били верни? Стоун бе видял безброй документи на развихрилия се маккартизъм, а този меморандум беше просто образец. Скованата реч, заплашителният подтекст, парченцата информация, по същество представени като важни обвинения.

А възможно ли беше да има нещо вярно?

— Алармата — каза Шарлот. — Хайде да се махаме.

Беше застанала толкова близо до него, че той усещаше аромата на парфюма ѝ — „Фракас“. Спомни си, че винаги той ѝ го купуваше. Чувствуваше топлия ѝ дъх на врата си и се чудеше дали и тя изпитва сексуално влечение дори сега, в този напрегнат момент.

Разсеяно кимна.

Отгърна на копието от доклала, който беше закопчан за меморандума. Състоеше се от три гъсто изписани страници и също бе изпратен от Уорън Поуг. Оригиналът беше поставен в кафеникав прозрачен плик, който сякаш щеше да се разпадне дори и при най-нежното докосване.

Този документ беше още по-забележителен. В него бе описана срещата на неколцина американци, между които и Уинтроп Леман, не с кого да е, а със самия Йосиф Сталин през 1952 година.

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

ФЕДЕРАЛНО БЮРО ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ

СТРОГО СЕКРЕТНО

ДОКЛАД

До: Мистър Хувър, Директор
От: Специален агент Уорън Л. Поуг
Дата: 2 февруари 1952
Относно: Среща със Сталин

По-долу следва запис от спомените на Олдън Кушинг, бивш сътрудник на Уинтроп Леман, от срещата, проведена с Йосиф Сталин в Москва на 16 януари 1952 година.

Въпрос: РАЗКАЖЕТЕ МИ ЗА ПЪТУВАНЕТО.

Отговор: В началото на 1952 г. бях поканен да придружа Уинтроп Леман на среща с Йосиф Сталин. Срещата беше официална, макар точният повод изобщо да не ми беше обяснен. Тактиката, която следвам, е да не си пъхам носа там, където не ми е работа. Беше ми любопитно да разбера що за официална среща с тази, тъй като, доколкото ми бе известно, преговори не се провеждаха. Но аз бях там само за да...

В.: КОЙ ДРУГ ПРИСЪСТВУВАШЕ ОТ АМЕРИКАНСКА СТРАНА?

О.: Аз и Харолд Бидуел, това бяхме.

В.: КОЙ ОЩЕ ПРИСЪСТВУВАШЕ, ОСВЕН СТАЛИН?

О.: Имаше доста руски представители. Един човек на име Поскребишев, ако правилно си спомням. Маленков, който е... Берия, който, м-м, е министър на държавната сигурност, тайната полиция. И (М-3). Може ли да погледна бележките си?

В.: РАЗБИРА СЕ.

О.: А, да, шефът на личната охрана на Сталин, казва се Хрущчалъов. Един от адютантите на Сталин, Осипов. Той е млад човек, на когото Сталин очевидно много се доверява. Да, има и още. Трофимов, Виктор Трофимов.

Онзи, който беше в немилост преди няколко години? Да, и той присъствуваше.

В.: КАК ИЗГЛЕЖДАШЕ СТАЛИН?

О.: Много по-добре, много по-силен, отколкото си го представях. Чух, че са му правили някаква операция, а той все пак е на... колко? Седемдесет и една — седемдесет и две годишен. Въпреки всичко изглеждаше състарен. Нисък е на ръст. Дотолкова, че ме изненада. Сипаничав. Изключително остър поглед, който непрекъснато те следи.

В.: УМСТВЕНО КАК БЕШЕ?

О.: Трудно е да се каже. От време на време беше толкова рязък, че чак беше страшно. От време на време придремваше, бих казал от старост. Забрави ми името, непрекъснато го забравяше. Изобщо не твърдя, че би следвало да ме познава, но непрекъснато ме гледаше и повтаряше: „Не сте ми се представили“. Нещо от този род.

В.: В НЕГОВАТА ДАЧА ЛИ СЕ СРЕЦНАХТЕ?

О.: Да. По-рано същия ден Уинтроп отиде там и се срещна със Сталин сам. Срещна се и с Берия. Не взе нито мен, нито Хол със себе си. Но всички бяхме поканени на вечеря във вилата му в Кунцево. Хората я наричаха „Ближния“, така се казваше вилата.

В.: ВЕЧЕРЯХТЕ ЛИ?

О.: Точно за това исках да разкажа. Споменахте, че искате всички подробности. Страхотна вечеря, с безброй блюда. Сталин спи до късно, чак до след пладне, обядва около 3 часа следобед и после вечеря не по-рано от 10 часа вечерта. Така че пристигнахме късно, а и навън беше ужасно студено. Под нулата. Въведоха ни направо в трапезарията, която се намираше на първия етаж, и ни представиха на Сталин. Той ни каза, че живее в същата тази стая. Спял на дивана. Показа ни го точно. В камината гореше огън. Преди да вечеряме обаче той искаше да гледаме някакъв филм. Минахме в друга стая, също толкова голяма, и гледахме филм на Чарли Чаплин — „Модерни времена“.

В.: СТАЛИН ХАРЕСВА ЛИ ЧАПЛИН?

О.: О, да. Счита „Модерни времена“ за изключително мъдър филм. Страшно забавен според него; наистина се присмивал на капитализма и на поточните линии, и на всичко останало. Десетимата седяхме и гледахме филма. А после се върнахме в трапезарията, където ядохме и пихме. Това беше някъде след полунощ.

— Хайде да вечеряме, всички сме гладни — каза Сталин. Е, по това време вече едва ли някой изобщо беше гладен, но никой не се осмели да му противоречи. Сталин нищичко не хапваше преди някой друг да го е опитал. Струва ми се, че умираше от страх да не го отровят. Непрекъснато посочваше някое блюдо и казваше нещо от рода на: „Лаврентий Павлович (Берия), херингата изглежда много вкусна“. И Берия трябваше да я опита пред Сталин. А, да, още преди да хапнем, Сталин ни накара да пием.

Всъщност по съвсем мъничко.

В.: Сталин много ли пиеше?

О.: Не, не. Повечето си седеше, пушеше си лулата и ни наблюдаваше. Накара ни да познаем колко градуса е навън, колко под нулата и за всеки градус разлика трябваше да изпием по една малка чашка водка. Леман навярно беше погледнал термометъра, преди да излезе от хотела, защото почти позна. Аз не се справих така добре. Но съвсем внезапно Сталин ставаше намусен и подозрителен. Обърна се към един от присъстващите, мисля, че беше Осипов, към когото през цялата вечер се бе държал съвсем приятелски, и каза студено:

— Аз не съм Ви канил тук.

Човекът се разтрепери и отвърна:

— Напротив, поканихте ме.

Но Хрушчальов стана и измъкна Осипов навън. Повече не го видяхме.

Сталин беше съвсем непредсказуем. Изведнъж, както вечеряхме, той стана, отиде до грамофона и пусна някаква плоча, на която някой свиреше лошо на тромпет, а една жена се смееше. В по-голямата си част плочата съдържаше гръмогласния смях на жената. Спомням си, че се наричаше

„Смеещата се“, защото, като бях по-млад, това се считаше за нещо важно. На Сталин му беше страшно забавно. Освен това...

В.: Мислите ли, че Сталин подозираше нещо за Берия и (М-3)?

О.: Не, нищо не ми дава повод да мисля така.

В.: А как стана така, че Сталин повдигна въпроса за Ленин и неговото завещание?

О.: О, ами стана съвсем естествено. В разгара на вечерята Сталин вдигна чаша към портрета на Ленин, който бе окачен на стената, и каза:

— Да прием за нашия велик учител, за нашия велик вожд Владимир Илич.

И ние всички станахме на крака и вдигнахме тост към портрета. После той се обърна към Хол Бидуел, който през цялата вечер не се беше обадил — задачата му беше да си води бележки — и го полита:

— Вие сте виждали Владимир Илич, нали?

Отначало Бидуел като че ли не знаеше какво да отговори. После се сети — Сталин го питаше дали е бил в мавзолея. Бидуел му отговори:

— Да, бях в мавзолея, ако така трябва да разбирам въпроса ви.

В.: Тогава ли Сталин изпусна нервите си?

О.: Да. Да, страшно беше. Сталин веднага разбра какво намеква Бидуел. Чували сте слуха, че тялото в мавзолея е от осьък. Сталин посочи право към Леман и каза:

— Вие си правите шеги с това. Вие си правите шеги с това, че нашият Ленин е осьъчна фигура. Вие сте казали на вашите хора за това, нали?

Леман просто поклати глава. Никога не бях го виждал толкова изплашен. Сталин продължи:

— Сигурно сте им казали и защо?

После погледна към Бидуел, насочи пръст към него и извика:

— Каза ли ви защо знае, че е от осьък? Казали ви?

Вече всички треперехме от страх. Той се обърна пак към Леман и каза:

— Казахте ли им и за завещанието? Казахте ли им? Завещанието си е наше, мистър Леман. Неговото завещание трябва да е в Кремъл, мистър Леман. — Спомням си, че това беше казано с... с презрение.

В.: Но Сталин говореше на руски, нали? Откъде знаете какво точно е казал?

О.: Бидуел ми каза след това. Както знаете, той говори руски доста добре. Той използва руската дума „завет“, която значи и „завещание“. Освен това Сталин добави: „Завещанието не трябва да бъде на Запад. Трябва да бъде унищожено“.

В.: И казахте, че Леман отговорил?

О.: Да, но първо Берия каза нещо. Някаква стара руска поговорка. Нещо от рода на: „Хартията помни. Хартията никога не забравя“. Или нещо подобно. А после Леман каза: „Знаете, че не трябва да бъде унищожен“.

В.: А на това Сталин какво отговори?

О.: Нищо. Стана, отиде до грамофона и пак пусна „Смеещата се“.

— Чарли — обади се Шарлот. — Забеляза ли, ме единият ред лампички на алармата мигат?

— М-м? — Чарли не я беше чул.

— Един ред лампички мигат. Сините. Преди не светеха.

— Какво?

— Мислиш ли, че шкафовете също имат алармена инсталация?

— Твърде вероятно — отговори неочаквано той и вдигна очи от документа. — Не видях никакви... Освен ако подът... — изпъшка той.

— Понякога слагат сензори на пода, които се задействуват при натиск.

— Струва ми се, че си задействувал алармата, Чарли. По-добре се махни оттам.

Той погледна мигащите лампички. Май беше права: всеки момент можеше да се появи някой, за да провери какво става. Щеше да

обясни, че е станало случайно, че е забравил за охраняваната част. Само дете не можеше да откъсне очи от документа.

— Чарли, *моля те*, да се махаме отгук.

— Всичко ще бъде наред, съвсем сигурен съм. Искам да продължа...

Шарлот въздъхна съчувствено:

— Баща ти е бил предаден от Уинтроп, нали?

Стоун не отговори.

— Чарли, какво е това (М-3)?

Преди да ѝ отговори, той дълго се взира в неясните фотокопия.

— Сигурно е някакво рутинно обозначение на ФБР. Нищо интересно.

Само че излъга. Знаеше, че (М-3) е шпионин, вграден агент. Знаеше, че серията М съществува от началото на 50-те години за обозначаване на вградените агенти. Едва прохождащото ЦРУ имаше повече кодови наименования, отколкото агенти за кодиране — програмата се бе оказала не особено успешна.

Явно Алфред Стоун бе попаднал на доказателство за съществуването на американски вграден агент в Москва и някой човек или група от хора — но кой? — се бяха уплашили, че може да разкрие тайната.

— Нещо не ми е ясно — каза Шарлот и пъхна кичур непокорна коса зад ухото си. — ФБР е разпитвало всички присъствували на тази вечеря със Сталин, всички, които са го чули да споменава за завещанието на Ленин, което вероятно нищо не е говорело на присъстващите — правилно ли съм разбрала? Но явно е било абсолютно наложително този документ да се запази в пълна тайна. *Защо?*

Стоун сви рамене и стисна устни.

— Мога само да предполагам — каза той и преди да продължи се поколеба за миг. — Искам да те помоля за една услуга. Моля те, не се притеснявай да ми откажеш.

Тя го погледна открито, с очакване.

— Става дума за тази... тази Соня Кунецка, за която се споменава в документа. Мислиш ли, че ще успееш...

— Да я открия, да разбера дали е жива — нали така?

— Да. Но ако не искаш...

— Ще се опитам да направя нещо, разбира се — отвърна тя и прибра една къдрица зад лявото си ухо. — Но има нещо, което ме озадачава. Щом Уинтроп е предал баща ти, щом като го е продал, баща ти защо се е примирил? Защо го е допуснал?

— Е, както виждам, вие двамата сте още тук долу.

Гласът, макар да бе висок и дрезгав, бе твърде силен за човек, приближаващ деветдесетте, и ги стресна.

Уинтроп Леман, подкрепян отляво от един бодигард, бе застанал на входа на хранилището. Светлината падаше косо върху очилата му и те не можеха да видят очите му. Бодигардът, късо подстриган и явно много як, ги стрелкаше заплашително.

— Уинтроп — започна забързано Шарлот и скочи от масичката.

Леман бавно приближаваше към тях, придържан от бодигарда.

— Приемът отдавна свърши — каза той. — Всички отдавна си тръгнаха. Мисля, че добре се получи, нали?

Дойде още по-близо; гласът му отекваше металически. Сякаш се задъхваше.

— Щом Марджъри ми съобщи, че се е задействувала синята аларма, аз ѝ казах, че сам ще проверя. Знаех, че не е крадец, знаех, че това сте вие двамата. Винаги ми е било приятно да виждам хора, които работят упорито.

Документите стояха на масичката до фотокопирната машина, изцяло в полезрението на Леман. Но той все пак беше стар човек и едва ли можеше да ги види.

— Надявам се, ще кажеш хубави неща за мен, Шарлот? Какво е това?

Гледаше документите. Червеният печат върху папката бе привлякъл вниманието му, тъй като означаваше, че досието е строго секретно. Приблужи се подкрепян от бодигарда.

— Какво е това? — посочи с ръка той и после колебливо се наведе да погледне документа.

— *Откъде го взехте?*

Толкова отривисто грабна документите, че Стоун чак трепна.

— Вероятно съм задействувал алармата по погрешка — каза нахакано Стоун, като се надяваше да отвлече вниманието му, но Леман го срязва. Гласът на стареца трепереше от страх, а дали не беше и гняв.

— Изобщо не съм казвал, че можете да тършувате из заключените шкафове.

С трепереца ръка той подаде свитъка на бодигарда си и продължи:

— Как смееете да се ровите из личните ми документи?

— Ти го предаде, нали? — извика гневно Стоун. — След толкова много години виждам, че погрешно съм схващал мотивите ти. А те са били чувство за вина, нали така?

И незабелязано пхна документите в задния си джоб. Леман беше взел фотокопията, които Шарлот бе направила, докато Чарли се опитваше да се свърже по телефона.

— Махайте се оттук! — Гласът на Леман трепереше от гняв. — Направих всичко възможно да помогна на баща ти. Какво си въобразяваш, че правиш, като разбиваш заключените шкафове, сякаш си крадец? Просто не ми го побира умът. Нямах никаква работа... Какво си въобразяваш, че правиш?

Гласът му се бе превърнал в ужасен писклив крясък и Шарлот с трепереца ръка прегърна Стоун през кръста.

— Махайте се оттук! — изграчи Леман. — Махайте се! Вървете по дяволите! Махайте се!

Вкопчи се в бодигарда си.

— Изкарай ги оттук! — просъска той, побледнял от гняв, вбесен — явно имаше какво да крие.

Прекараха нощта заедно.

Тя отказа да отиде в техния апартамент, затова той отиде в хотела й. Разговаряха до късно през нощта на бутилка вино, която си поръчаха в стаята. Искаше им се да потанцуват, но в стаята нямаше радио, затова пуснаха телевизора и намериха една от безкрайните среднощни програми за евтини плочи и разсеяно потанцуваха на отвратителната музика. Говориха си през цялото време, при това така откровено, както не бяха си говорили години наред.

— Не минава ден, без да съжаля за това, което направих — каза Шарлот. — Но тогава бях отчаяна. Не бях на себе си. Имах нужда от някого до мен, а ти беше във Вашингтон.

— Разбирам те и ти прощавам. Направи го и ти.

— Беше ли ми верен?

— Не — призна Стоун. — А ти?

— Не, каквото и да означава „верен“.

— Тогава сме квит — каза той, свивайки рамене, и разпери обърнати нагоре длани. — Е?

— Какво „е“?

Той въздъхна и поклати глава, имитирайки раздражение. Опитваше се да прикрие обзелата го нервност.

— Виж, искаш ли да опитаме отново? Любов сред руините, тъй да се каже. Да се опитаме заедно да я възродим?

Шарлот не знаеше какво да отговори. Знаеше само, че това, което се бе случило между тях, я беше променило, че част от нея щеше да остане недосегаема. Мислеше си за онези морски същества, които пъплят из морското дъно голи и уязвими, докато не се приютят в някоя черупка. Е, тя си беше изградила черупка.

В момента беше смутена и замислена, даже нежна. Чарли я целуна отначало съвсем леко, после все по-страстно. Шарлот му разреши да я целува, да гали гърдите ѝ, но не изпитваше нищо. Или по-точно не допускаше да почувствува нищо. Беше изключително привързана към този мъж, към съпруга си, но нещо в нея се беше изключило. Той беше голямата ѝ любов, човекът, когото бе убедена, че винаги ще обича, а сега не знаеше дали може да се доверява на него, или на когото и да било. Единственото ѝ желание дори след година и половина беше да я оставят на мира. Толкова ли беше необичайно?

Тя не пожела да се любят. Чарли се почувствува наскърбен, объркан, но скоро и двамата се унесоха в сън един до друг на голямото хотелско легло, а когато той заспа, тя тихо си поплака.

Призори на следващата сутрин се сбогуваха на летище „Кенеди“, на терминала на „Луфтханза“, откъдето тя хващаше първия полет за Мюнхен. Няколко дни щеше да погостува на приятели, а после отново да се гмурне в съветската мелница.

И двамата бяха уморени, изтощени от предната нощ. Помежду им се възцаряваха дълги паузи, които никой не бързаше да наруши. Край тях гъмжеше от хора и забързаният ритъм бе като контрапункт на обзелата ги меланхолия.

— Поздрави баща си от мен — каза Шарлот и праметна зеления си кожен сак през рамо.

— Шарлот...

— Благодаря ти, че ме изпрати. Трябва да вървя. Обявяват моя полет.

— Шарлот, това е лудост...

Но тя продължи отривисто, тъй като не бе в състояние да говори за чувства, които не разбира.

— Ще се опитам да намеря онази жена — Соня Кунецка.

— Не заради мен, Шарлот. Заради баща ми.

— Добре, заради баща ти. — Тя бавно, тъжно поклати глава. — Знаеш ли, изживяхме нещо прекрасно.

— За бога, Шарлот, все още не е минало.

И изведнъж тя се разплака, сякаш часове наред се беше сдържала. А може би наистина беше така. Стоун я прегърна и я притисна силно. Тя зарови брадичката си в трапчинката на рамото му. Той усети парещите ѝ сълзи да се стичат по врата му през разкопчаната яка на ризата.

— Чарли, нали ще се пазиш?

— И аз щях да те помоля за същото.

Гласът по високоговорителя обяви последното повикване за този полет.

Както бавно си проправяше път, за да излезе навън, Стоун подмина няколко телефонни кабинки и изведнъж се спря. Съвсем импулсивно взе едната слушалка, пусна двадесет и петцентова монета и набра номера на баща си.

Три минути по-късно затвори телефона и хукна за такси.

Алфред Стоун бе откаран по спешност в Масачузетската болница.

Москва

Американката, убита зад стените на Кремъл, разтърси из основи съветските лидери и незабавно бе свикана извънредна сесия.

Президентът Михаил Горбачов говореше тихо и сърдито. Другите членове на Политбюро бяха свикнали с гневните му изблици, но дори и враговете му знаеха, че щом така сниши глас, не бива да го прекъсват.

— Бомба, хвърлена от руснак — каза той с равен глас, — който е бил застрелян на място. Следователно не може да бъде отнесен към никоя подмолна организация.

Той махна металните си очила. Огледа седящите около масата, но навсякъде срещна мълчание, смръщени вежди и тук-таме угрижено поклащане на глава.

— Господа, този инцидент е привлякъл вниманието на световната общественост. И това, освен всичко останало. Считат ни за режим, който се изплъзва от контрол.

Упорито, напрегнато мълчание. Горбачов изчака, после кисело се усмихна:

— Ние обречената КПСС ли представляваме?

Много рядко някой западняк беше прониквал в залата, където се събираше малката група управници — съветското Политбюро. Всъщност това светилище обикновено разочароваше. Намираще се на третия етаж в сградата на Министерския съвет в Кремъл — жълта барокова сграда със зелени куполи, известна като Стария Сенат, построена от руския архитект Матвей Казаков. До нея можеше да се стигне с един прастар асансьор, после по коридор, застлан с пътека в розово и зелено. Резбованата врата, зад която се събираше Политбюро, бе висока три метра.

Помещението представляваше обикновен правоъгълник, стените бяха тапицирани с бледожълта коприна без никакви украшения. Гипсовите корнизи и розетки бяха бронзирани. Часовник имаше само над заседателната маса — дълга и полирана, покрита отгоре със зелено

сукно. Около нея бяха наредени петнадесет стола — достатъчно за цялото Политбюро и гостите, които от време на време канеха. Край стените имаше още столове за кандидат-членовете, министрите, сътрудниците и пр., макар че днес присъствуваха само действителните членове — белег за важността на дискусиата.

Съвсем неуместно изглеждаше тапицерията на столовете — не копринена дамаска, а зелена изкуствена кожа. Те бяха претапицирани по времето на Брежнев, който се противопоставяше на всичко по-стилно и по-удобно, тъй като ненавиждаше дългите съвещания. Все пак никой не желаше връщането към хаотичните и импулсивни дни по времето на Хрущов, когато съвещанията на Политбюро можеше да се свикат в Кремълската трапезария, а дори и на бутилка водка във вилата на Хрущов.

Противно на онова, което се пише, няма пълен протокол на съвещанията на Политбюро. Този обичай датира още от времето на Ленин, също както и денят, в който се събира Политбюро — четвъртък, и часът — почти неизменно три следобед. Подробните протоколи отразяват само взетите решения, приетите резолюции и копия от тях се изпращат на членовете на ЦК в кафяви пликове. Естествено, строго секретните документи не се раздават.

Наскоро, само след година-две Политбюро щеше вече да е нещо минало, заменено от президентски кабинет. Имаше хора в Москва, които се чудеха, дали членовете на настоящото Политбюро щяха просто да си седят и да гледат как властта им отслабва.

Конкретно за това заседание на работата по дневния ред можеше да се даде тъй нареченият „жълт приоритет“. За участниците това означаваше „малка спешност“.

Първият, който наруши тишината, бе един от съюзниците на Горбачов, Анатолий Лукиянов — началник на отдел „Централен“ на ЦК. За Горбачов той беше онова, което бе за американския президент шефът на канцеларията на Белия дом.

— Ако ми разрешите да изкажа своето мнение — започна Лукиянов, — според мен проблемът се крие в сигурността.

Не бе необходимо да се задълбочава в подробности. Обърна се и погледна седящия наблизо шеф на КГБ Андрей Дмитриевич Павличенко.

— Струва ми се направо немислимо шеф на КГБ, който добре си гледа работата, да не знае за съществуването на нелегална мрежа от престъпници, която има потенциала да извърши подобно нещо. Защото мрежа явно има.

Всички разбраха смисъла на предявеното обвинение. През 60-те, когато шеф на КГБ беше Юрий Андропов, подобни неща не се случваха. Дори и предшественикът на Павличенко, Владимир Крючков беше по-бдителен. За тероризъм в Москва не можеше да се говори, а пък зад Кремълските стени — това бе немислимо.

Горбачов бе наясно, че Павличенко е един от най-умните хора в тази стая. Но в сравнение с предшествениците му в КГБ той можеше много по-лесно да го контролира, навярно защото Павличенко дължеше поста си изцяло на поддръжката на Горбачов. Знаеше се, че наскоро бе прекарал сърдечна криза, което означаваше, че почти не представлява заплаха за колегите си. Човек не можеше да пренебрегва такива слабости — и те бяха от полза.

За всеобща изненада отговорът на Павличенко бе спокоен и той съвсем не се оправдаваше.

— Наистина е невероятно — каза сдържано той. — И аз, и хората ми бяхме озадачени.

Той вдигна рамене, разпери ръце, на пръв поглед съвсем непринудено, но по лицето му бе изписано напрежение.

— В крайна сметка, както ви е известно, аз нося отговорност.

— Сигурно би могъл да си вземеш отпуск по болест.

Предложението, направено с изключителна студенина, идваше от външния министър Едуард Шеварднадзе, яростен поддръжник на Горбачов.

Павличенко не отговори веднага, явно въздържайки се от не толкова спокойни реплики. Усмихна се любезно. Понякога му се струваше, че всяко заседание на Политбюро е като да влезеш в клетката на лъва.

— Не — отвърна той. — Щом здравословното ми състояние започне да пречи на изпълнението на служебните ми задължения, аз незабавно ще си подам оставката. Можете да бъдете сигурни в това. Разровили сме много надълбоко, масово се провеждат разпити, правим необходимите арести. И няма да се спра преди всички да са удовлетворени.

Обръщаше се не само към президента, но и към всички присъстващи.

Шефът на КГБ, както и всеки от събралите се, знаеше, че Горбачов дължи политическото си оцеляване единствено на КГБ. Всъщност без КГБ той изобщо нямаше да е тук. Мнозина, които нямаха добро мнение за КГБ, наричаха случая „фаустовската сделка на Горбачов“. И това бе съвсем вярно — Горбачов отдавна да си беше отишъл, ако зад гърба му не стояха КГБ или армията, а на военните никак не им се нравеше човекът, който открито заявяваше намерението си да съкрати военните разходи. Но хората в КГБ, които бяха далеч по-космополитни в сравнение с другарите си от армията, виждаха смисъла в плана на Горбачов, разбираха, че той всъщност не отслабва Русия, а я укрепва (поне в дългосрочна перспектива), затова и го подкрепиха при неуредиците.

Не беше необходимо Павличенко да казва гласно онова, което си мислеше всеки един от присъстващите — деликатните преговори, които щяха да доведат президента на САЩ в Москва на кратко посещение, лесно можеха да бъдат провалени от бомбата в кремълската Оръжейна палата. Президентът можеше да отмени визитата си, при това съвсем оправдано, поради незадоволителна безопасност.

Американският президент трябваше да пристигне в началото на ноември, за да присъствува на тържествата по случай годишнината от Великата октомврийска социалистическа революция. Като пропаганда беше неповторимо — това узаконяваше Октомврийската революция, като в очите на Запада я издигаше до Френската и Американската революции. Несъмнено Белият дом не бе взел лесно това решение и президентът, както и всички останали, бе наясно, че това е един важен жест към Горбачов, а не просто връщане на визитата.

Имаше и още нещо.

Преди два месеца Политбюро бе гласувало за отправянето на частна покана към американския президент да присъствува заедно със съпругата си и американския държавен секретар на чествването на Великата октомврийска социалистическа революция. Такава чест Политбюро обикновено оказваше на чуждите комунистически лидери от най-висок ранг. Неколцина от Политбюро се бяха противопоставили

на поканата като един вид идеологическо замърсяване, но въпреки това бяха гласували „за“.

Президентът бе приел.

В този момент Горбачов вдигна глава. Както винаги, театралната пауза беше неповторима.

— Вижте, снощи разговарях с президента. Той изрази съжалението си, както и твърдата си увереност, че и ние сме толкова обезпокоени от смъртта на момичето, както и той самият. Освен това потвърди още веднъж, че очаква срещата ни в Москва на 7 ноември. Очаква да застанем заедно пред саркофага на Ленин.

Някои негови поддръжници се усмихнаха на умно изиграния ход. Опонентите му, макар че бяха силно впечатлени, останаха резервирани.

— Остава въпросът — долетя недоволният глас на Егор Лигачов, най-изявеният опонент на Горбачов, — как бе допуснат този инцидент? Кой стои зад всичко това? Вярно ли е, че не владеем положението *изцяло*? Съществуват ли елементи, които да заплашват самото ни съществуване?

— Ще се съберем отново след няколко дни — започна Горбачов, но после забеляза, че Павличенко иска думата. — Да?

— Възможно е президентът да не е в състояние да овладее собственото си правителство — каза тихо той.

— Не разбирам.

— Тази сутрин ми донесоха резултатите от анализа на бомбата — продължи мрачно шефът на КГБ. — Бомбата не е руска. Не е динамитна. Било е пластичен експлозив С-4: — Той замълча за малко, за да наблегне на думите си, и продължи:

— Точно този вид пластични експлозиви се произвеждат само в САЩ.

Седящите около масата явно бяха шокирани. Възцари се продължително и напрегнато мълчание.

Най-накрая президентът вдигна поглед и каза:

— Заседанието е секретно.

Това означаваше, че дори и най-близките сътрудници не трябва да узнаят за току-що обсъжданите проблеми. „Да — помисли си той — нещо става“. Бавно поклати глава. Инстинктът рядко го лъжеше.

Нещо опасно. Прокара кърпичката си по потното си чело и стана, за да обяви закриването на заседанието.

Бостън

Залата пред болничната стая на Алфред Стоун в отделението по сърдечносъдови заболявания беше изпълнена с неравномерните писукания на десетина кардиологични монитора, всеки настроен на различен тон. Всички заедно образуваха нестроен хаотичен електронен хор. Стаята на Стоун беше малка и семпла — стойка за система, бежов телефонен апарат, телевизор, покачен високо на стената срещу леглото, а над самото легло бе поставен монитор, по който пробягваше начупена зелена линия, проследяваща сърдечния ритъм. По перваза на прозореца все още нямаше цветя, още бе твърде рано.

Из коридорите се носеха обичайните болнични миризми, долавяше се дъх на доматиена супа и дезинфектант.

Алфред спеше, завит със синьо одеяло. Изглеждаше състарен с двадесет години; лицето му се издължено и тебеширено бледо. От една банка по безцветна тръбичка, която минаваше покрай ухото и оттам отиваше в носа, поемаше втечен кислород. На гърдите му бяха фиксирани три проводника, свързани с монитора.

— Вчера баща ви се е събудил от следобедната си дрямка и е усетил спазъм и силна болка в гърдите — обясняваше му уморено сестрата, висока мъжкарана, прехвърлила петдесетте. Беше опънала посребрената си вече черна коса в такава стегната опашка, че Стоун се зачуди дали не я боли. — Добре, че се е обадил на Бърза помощ. В интензивното са поставили диагноза лек сърдечен удар.

— Кога ще може да се прибере у дома? — попита Стоун. — Утре?

— Едва ли — отвърна тя и попипа отпуснатата си двойна брадичка. — Най-рано след няколко дни. Ще му направим пълни изследвания. Това означава, че ще следим кръвната картина, евентуалните изменения в електрокардиограмата, стойностите на кръвното налягане.

— Назначено ли му е някакво лекарство?

— Индерал — бета-блоккер — отговори му тя припряно, като че ли с това искаше да му покаже, че не е негова работа. — Това е. Още нещо?

— Не, благодаря ви.

Чарли дълго се взира в баща си. Сякаш в съня си бе отхвърлил земните грижи и дишаше равномерно с леко отворена уста.

След няколко минути Алфред Стоун се събуди, огледа се сепнато и щом видя Чарли, се усмихна:

— Чарли, ти ли си? Как мина приемът?

Пресегна се към нощното шкафче, взе си очилата и бавничко ги намести.

— Седни. Благодаря ти, че дойде.

— По-добре ли се чувствуваш? — попита го внимателно Стоун.

— Малко по-добре. Най-вече изпитвам слабост.

— Сигурно е страшно неприятно. — Стоун погледна баща си изпитателно, като се опитваше да си представи какъв ли ужасен стрес трябва да си преживял, за да получиш изневиделица сърдечен удар.

— На приема... — започна Алфред Стоун.

— Не беше нищо особено.

— Уинтроп — усмихна се уморено Стоун-старши. — Този стар, благороден негодник.

„Благороден — помисли си Стоун. *Да знаеше само...*“ Но вместо това каза:

— Изпраща ти поздрави.

Изобщо не се съмняваше, че Алфред Стоун знае много повече за Лениновото завещание, отколкото си признава.

— Моля те, говори със семейство Хованян да се погрижат за Пири. Правили са го и преди. Харесват го.

— Него всеки го харесва. Имаш ли нужда от нещо — книги, списания, нещо от този род?

— Имам всичко. Една от сестрите, тази едрата, англичанката, ми даде списание „*Пийпъл*“. Попадало ли ти е? Чудесно списание.

— Чета го всяка седмица, докато чакам на опашката в супермаркета.

— Виж, Чарли — започна Стоун и се спря.

— Да?

— Надявам се, че не си говорил с Уинтроп за... за това, което ме питаше?

Стоун не знаеше какво да каже. Почти не му се бе налагало да лъже баща си. Сега най-важното беше да не го тревожи.

— Не съм — каза той най-накрая.

— Знаеш ли, наистина ме изненада тогава. Забелязал си, предполагам.

Стоун кимна.

— Чувал съм нещо по този въпрос. Питаха ме на разпита.

Стоун отново кимна, защото не му се искаше да го притеснява.

— Онова пътуване до Русия... То ми докара всички неприятности. Винаги съм ти казвал, че съм бил там в посолството ни в Москва служебно, с цел събиране на факти.

— А имаше ли и друга причина?

— Да, правех услуга на Уинтроп. Не му давах виза за Русия.

— Правел си услуга? — Самата дума му прозвуча страшно.

— Уинтроп беше толкова внимателен към мен. От стотиците историци в страната беше избрал именно мен, за да служа в Белия дом. Трудно можех да му откажа.

— Какво трябваше да направиш?

— Помоли ме да се срещна с една жена. Истинска красавица.

— Тази, с която си сниман, че се срещаш в московското метро? И какво по-точно искаше от теб Леман?

— Нещо съвсем дребно. Просто да се срещна с нея и да ѝ предам един документ, скрит зад една негова снимка, поставена в рамка. Искам да кажа, че той ми я даде за снимка, но съм убеден, че в рамката имаше нещо скрито, иначе защо ще си прави труда? Реших, че навярно трябва да предаде някакво съобщение на тази жена, а не му се иска да използва дипломатическата поща — това би означавало да разчита на някой разузнавач. Не предполагах, че ще ме проследят.

— Мислиш ли, че е била съветски агент?

— Не, не беше — смръщи вежди баща му, преди да отговори.

— Откъде знаеш?

Алфред Стоун се загледа в тъмния екран на телевизора.

— Отначало мислех, че е любовница на Леман. Мислех, че се опитва да ѝ помогне да избяга.

— А сега?

Той сви рамене и отвърна:

— Виж, Сталин умря на 5 март 1953 година. Може би седмица преди това Уинтроп ме помоли да отида там. Аз пристигнах в Москва три дни след смъртта на Сталин.

— Мислиш ли, че този документ е бил свързан по някакъв начин със смъртта на Сталин?

— Да, явно. Убеден съм в това. — Гласът му бе преминал в шепот. — И все пак... не ми се искаше Уинтроп да е свързан с тази работа.

— Значи си поел обвиненията по член пети, за да защитиш Леман?

— Той каза, че ще направи каквото може, за да ми издействува възможно най-леката присъда.

— Пострадал си заради него.

Алфред Стоун се огледа безпомощно.

— Не можех да го предам.

Сигналите от монитора за сърдечната дейност се чуваха на все по-чести интервали.

Стоун сякаш щеше да се пръсне. Искаше му се да изкрещи; „А знаеш ли, че той те е предал *тебе*?“

— Често си мисля, че трябваше да се оженя отново — каза Алфред Стоун. — Маргарет почина толкова млада. А *ти* беше съвсем малък.

Известно време Чарли изучава бежовите плочки по пода. Размишляваше, опитваше се да разбере защо баща му беше приел предателството на Леман. Интересно, до каква ли степен Алфред Стоун бе наясно с нещата.

Край вратата нещо прошумоля — един от лекарите проверяваше болничния лист. Беше набит млад човек, вече започнал да оплешивява. Облечен беше с изпомачкана риза и вратовръзка, носеше подложка за писане.

— Вие ли сте синът на мистър Стоун?

— Да.

— Аз съм доктор Кас. Мога ли да ви задам няколко въпроса?

— Разбира се.

— Имате ли други случаи на сърдечни заболявания в семейството? Знаете ли от какво са починали родителите на баща ви?

— Мисля, че баща му е починал от удар.

— Взима ли някакви лекарства?

— Доколкото зная, не.

— Да е понесъл някакъв стрес напоследък?

„В стрес е от четиридесет години“ искаше му се да отговори, но вместо това каза:

— Да, струва ми се, че да.

Лекарят отривисто се отправи към леглото, докосна Алфред Стоун по рамото и каза:

— Извинявайте, че ви събуждам, професоре. Как се чувствувате?

— Спи ми се, ако наистина искате да знаете.

— Дайте да ви чуя — разпореди доктор Кас, отметна одеялото и допря стетоскопа в гърдите на Алфред Стоун. След минута каза: — Добре. Ритъмът е добър.

— Навярно вие го чувате по-добър, отколкото го усещам аз — отвърна Алфред Стоун и потърси с поглед Чарли. Усмихна му се малко попресилено и се оплака: — Щом задремеш, веднага те събуждат. Направо имат страхотен нюх.

Минути по-късно баща му вече спеше дълбоко. Чарли се загледа в безшумния трафик дванадесет етажа по-надолу. Тихо облече дрехата си с намерение вече да тръгва, но изведнъж промени решението си. Остана още дълго.

По едно време баща му полуотвори очи и попита:

— Чарли, тук ли си още?

— Да, тук съм.

Москва, затворът „Лефортово“

От книгите в библиотеката затворниците бяха откъснали всички чувствени любовни пасажии, дори и най-тъпите любовни сцени от романите от миналия век. Бяха обезумели за секс. Това бе единственото, за което мислеха и разговаряха. Понякога нощем си правеха „сеанси“ — някой четеше тези откъси на глас. Или пък някой разказваше собствените си сексуални преживявания, като естествено разкрояваше подробностите. Веднъж в една килия дори бяха закачили снимка на Анжела Дейвис, пред която онанираха.

Затворът Лефортово беше част от КГБ. Там дори и кашата приличаше на слуз. И може би затова доста се мислеше за секс. И все пак, ако на някого много му се четеше — условията позволяваха — библиотеката беше прекрасна и всеки затворник имаше право на пет книги седмично. Имаше всичко — от Фокнър до Дикенс и от Лермонтов до Гогол.

Степан Яковлевич Крамер, двадесет и шест годишен, шофьор на линейка, беше почти от четири месеца в Лефортово, в центъра на Москва. Още не бе заведено дело срещу него, но бе обвинен по член седемдесет на Наказателния кодекс — антисъветска агитация. Заедно с цяла тълпа евреи бе протестираше пред ОВИР^[1], където се контролираше емиграцията, че на тях, на техните семейства и приятели не се разрешава да напуснат страната.

Естествено, много се говореше за Нова Русия при Горбачов. И наистина, емигрираха много повече хора, отколкото преди. И все пак от десет подадени молби за емиграция удовлетворяваха една.

Евреите, етническите германци и още няколко други малцинства бяха получили официално разрешение да напуснат страната. Да. Съветското правителство бе обявило пред целия свят, че всеки, който иска, може да напусне страната. И въпреки това затварянето на невинни хора продължаваше.

Да, говореше се за Нова Русия, за „гласност“ и пр. Но за Степан това бяха само безсрамни лъжи.

И Степан, и брат му Аврам, и баща му Яков бяха подавали на три пъти документи. И трите пъти получаваха отказ по най-невероятни причини. През Втората световна война Яков беше служил в Червената армия и властите твърдяха, че са му известни държавни тайни, които преди четиридесет години изобщо не бяха съществували. При което вратите се затръшнаха. А когато Степан и още четиридесет-петдесет негови приятели и познати организираха своята малобройна, но бурна демонстрация, тайната полиция ги разгони. Арестуваха само него — Степан Яковлевич Крамер.

Нещата се затегнаха още повече от това, че баща му бе затварян в Гулаг — сталинските концлагери, при това по обвинение едва ли не, че е евреин, а пък не е попаднал в нацистки концлагер. Макар с много труд и умели маневри Яков Крамер да бе успял да се уреди на работа в едно от престижните издателства — „Прогрес“, сега над него бе надвиснала опасност. Въпреки че на три пъти бе подавал молба за изселване, му разрешиха да продължи да работи — повечето хора ги уволняваха моментално щом внесат документи за напускане на страната. Бяха го заплашили обаче, че ако още веднъж кандидатствува, ще го уволнят. При това в Русия не се предвиждаха помощи за безработни.

Някои хора бяха доволни, даже щастливи да живеят в Съветския съюз, но семейство Крамер не беше сред тях.

Степан седеше на нара, облегат на излющената стена, и четеше на съкилийника си Анатолий Иванович Фьодоров. Фьодоров беше грубоват, висок, мускулист, неграмотен, но обичаше да си говорят. Степан го харесваше. Беше успял да изцеди от него житейската му история. Първо Фьодоров бил войник в Афганистан, където по неговите собствени думи преживяното го накарало да прогледне. След това работил като монтьор в някаква автоработилница, където го хванали за далавери — работел частно. Фьодоров беше третият поред съкилийник на Степан. Първите двама май бяха „слушалки“, т.е. провокатори, поставени само с цел извличане на информация, заради която да бъде обвинен впоследствие. Но Фьодоров беше различен. Седмици наред той само най-бегло се интересува от „престъплението“ на Степан и през цялото време се самообвиняваше. Очевидно управниците на затвора правеха всичко възможно да провокират политическите затворници и след време, ако опитите им

излезеха несполучливи, се отказваха. Фьодоров беше грубоват, но иначе умен и много обичаше Степан да му чете поезия.

Степан четеше на глас:

*Ти си тѣй бедничка
и тѣй богата си,
тѣй си безсилна ти,
а и тѣй мощна си,
майчице Рус!^[2]*

Впери очи в тавана, после погледът му обходи стените, мивката и клозетната чиния, спря се за малко на Фьодоров, който в този момент се усмихна.

— Това кой го е написал? — попита той.

— Некрасов, „Кой в Русия живее добре?“.

— А-а, страхотно е. Я пак го прочети.

Степан започна отначало, а когато свърши, Фьодоров допълни:

— Отговорът, приятелю, е: никой.

— Анатолий Иванович, мисля, че нито аз, нито ти бихме могли да кажем що е щастието.

След няколко седмици Фьодоров за малко не бе убит в една затворническа кавга по време на вечерята. Спаси го Степан.

Фьодоров беше предизвикал един дребен мошеник, който неизвестно как се бе сдобил с нож. Надзирателите нещо си говореха в другия край на трапезарията. Изневиделица на Степан му проблесна стоманено острие и той се хвърли върху нападателя, при което онзи изгуби равновесие за няколко секунди, които се оказаха достатъчни Фьодоров да се изправи и да го отблъсне.

— Благодаря ти — засмя се Фьодоров. — Много съм ти задължен.

По веднъж на ден на затворниците беше разрешено да се занимават с физически упражнения, т.е. да се разхождат или да тичат по оградения покрив на затвора, охранявани от надзирателите. Обикновено Фьодоров използваше времето, за да каже на Степан онова, което се страхуваше да му каже в килията. Страхуваше се, защото се знаеше, че надзирателите подслушват на вратите.

— И брат ти ли е наивен като тебе? — попита Фьодоров, задъхан от тичането.

Степан тичаше до него с лекота.

— Наивен ли? Брат ми е чист. Той е умен, не се забърква в политиката. Какво искаш да кажеш с това „наивен“?

— Дърво, което пада, без да се чуе, че е паднало — отговори му Фьодоров. — Може да си протестираш до посиняване, но ако никоой не чуе протеста ти, все едно че нищо не си казал. Ако искаш да ти разрешат да напуснеш страната, трябва да накараш хората да чуят протеста ти.

— Вече опитахме — защити се Степан. — Да не би да предлагаш да направим същото отново? Да се съберем някъде на публично място и пак да ни хвърлят в затвора, така ли? — Гневът, който бе потискал в себе си, се изля на момента. — По дяволите всичко! Хвърлиха ме в тази яма задето мирно съм търсил правата си, които ми се полагат според съветската конституция.

— Я зарежи това. Не загреваш ли, че сте дървета, които не са паднали? Единственото, от което разбират съветските управници, е насилието. Това всеки го знае. Ако искаш да те пуснат, направи им живота черен. Трябва да привлечеш вниманието на световната общественост.

— Да не би да ми предлагаш да пиша до редактора на „Ню Йорк Таймс“? — запита го с горчивина Степан.

— Остави това. Кремъл се ужасява от нарушаването на обществения ред. Това не ти ли е ясно?

Замълчаха, докато минаваха край един надзирател, и после подновиха разговора си.

— Нищо не разбираш от бомби, нали? — попита го Фьодоров.

— От бомби ли?

— Задължен съм ти, момче.

— Не желая да научавам нищо за бомбите.

— Виж какво, човек никога не знае какво ще му потрябва някой ден.

Започнаха нова обиколка на покрива и Степан се противеше, но нещо му подсказваше да се вслуша в думите на Фьодоров.

Следващите няколко седмици Фьодоров научи Степан на всичко, което знаеше за направата на бомби, за детонаторите и химикалите, за

динамита и пластичните експлозиви. Всеки следобед времето, определено за физически упражнения на покрива, се превръщаше във време за обучение. Фьодоров провеждаше обучението по Сократовата методика — първо обясняваше, после задаваше въпроси. Както твърдеше, бил вършил същото в Афганистан.

Станаха учител и ученик, майстор и чирак — автомонтьорът обучаваше младия интелектуалец — шофьор на линейка. Сближаваха се все повече.

— Ти спаси живота ми — каза му Фьодоров веднъж, в някакъв рядък изблик на чувства. — Можеха да ме сложат с някой гаден доносник, със сакатия дядка, с някой от тия... Но ме сложиха при образован, интелигентен човек. Мене, някакъв въшлив далавераджия на коли, който се е оставил да го хванат, с човек като теб. Предполагам, очаквали са да се избием един друг.

— Хубаво е да имаш податлива аудитория — вметна простичко Степан. Харесваше му този мъж, когото баща му по всяка вероятност щеше да класифицира като „некултурен“.

Не беше лесно да се опише как действа някое приспособление, което никога не си виждал, но Фьодоров правеше всичко, на което е способен, за да опише по форма и вид оръжията на тероризма, който се бе научил да използва в Кабул. Механик по призвание, Фьодоров сам беше разбрал как се използват по-голямата част от нещата и макар той самият да не се нуждаеше от това, би могъл да обучи всеки, който прояви желание. В Русия нямаше много желаещи. Той сподели, че преди няколко години някакви естонци искали да взривят бомба в метрото и той успял да им намери малко динамит и детонатори по някакъв свой канал в Одеса, който на свой ред се снабдявал от Източна Германия, Полша и Чехословакия. След това показал на естонците какво да правят. Нелегалната търговия с експлозиви в Съветския съюз била много трудна и било почти невъзможно да влезеш в нея, ако ти нямат пълно доверие. Фьодоров имал стари приятели.

— Вероятно няма да попаднеш чак на такива сложни неща — каза му Фьодоров на един от последните им уроци на покрива. — Аз лично години наред не съм виждал центробежен взривател, но те

съществуват. И ако се сдобиеш с такъв, значи имаш идеалния ключ за автомобилна бомба.

— Центробежен взривател?

— Или „вибрационен“. Движението, или вибрациите затварят веригата, по нея протича ток и бомбата избухва. Изключително просто устройство, при това и не много голямо. Един цилиндър не повече от три-четири сантиметра в диаметър и около десетина сантиметра дълъг. В малка чашка е поставено медно топче. По ръбовете на чашката са разположени отвесно и без да се допират медни електроди, оформени като клетка. Движението залюлява топчето, като по този начин се преодолява разстоянието между електродите и веригата се затваря. Представяш ли си го?

— Да — отвърна Степан. — За автомобилна бомба, нали?

— Точно така. Щом включиш двигателя, той започва да вибрира и това взривява бомбата. Просто, но гениално. Най-хубави са простичките неща. Има и други, по-сложни. Ускорители и трансдуктори, които превръщат механичната енергия в електрическа. Но аз харесвам по-простичките неща.

Фьодоров му разказа и за още по-сложни неща.

— Свръхчувствителните възпламенители например — обяви той. — Ех, какви ли няма. Преди няколко години ЦРУ провалиха една блискоизточна терористична група, като им дадоха експлозиви с възпламенители, които избухват преждевременно, само щом малко ги побутнеш. Нали виждаш, има какви ли не трикове. Страшно е забавно.

След около месец, няколко дни преди да ги изправят пред съда, най-внезапно и неочаквано ги освободиха и двамата. Повикаха ги поотделно, изправиха ги пред коменданта и им съобщиха добрата вест. Двамата се върнаха в килията и зачакаха надзирателите да ги изведат и да ги пуснат на свобода. Фьодоров дълго наблюдава Степан Яковлевич.

— Хей, другарю — обърна се той към него. — Ти ми помогна да издържа тези четири месеца. С твоите истории, с твоите шеги. С Некрасов и с Гогол. Ти ми помогна. Спаси и скапания ми живот. Ще ти се отблагодаря.

[1] Отдел за визи и регистрации. — Бел.прев. ↑

[2] Н. А. Некрасов, „Кой в Русия живее добре“, прев. А. Жаров, С. Русакиев, Г. Веселинов, Народна култура, 1959 г. — Бел.прев. ↑

Ню Йорк

Частният клуб на Сол Ансбах се намираше в една сива, стара сграда на Източна 46 улица. Месинговата табелка на боядисаната в бяло врата гласеше „Феникс Клуб“. Широкото стълбище зад вратата отвеждаше до гардероба, където тъмните палта висяха под дългата полица за филцовите шапки и бомбетата — тук всички членове на клуба идваха с шапки, макар целият останал свят да ходеше гологлав. Естествено, беше само за мъже. Именно тези местенца Шарлот приемаше направо като обида.

Преди няколко десетилетия нийоркското виеше общество се бе съгласило, макар и не съвсем охотно, да приема в редиците си господата, които не са кореняци нийоркчани, макар да са почитани съдружници в адвокатски фирми и президенти на добри и спокойни банки и корпорации. Сол беше поканен за член още като съдружник в престижната адвокатска фирма „Шефилд енд Симпсън“, когато временно се бе оттеглил от кариерата си в ЦРУ. Естествено, членовете на клуба се гордееха, че имат в редиците си толкова влиятелна фигура от американското разузнаване.

Всеки няколко месеца Ансбах водеше тук Стоун на обяд. Това бе станало традиция още от първия път в Ню Хейвън, когато се опитваше да привлече Стоун в „Парнас“. Когато на Сол му се искаше да поговорят по-обстойно, двамата се срещаха в клуба.

— Съжалявам за баща ти. Ще се оправи, ще видиш. Той е силен човек.

— Надявам се, че е така.

Стоун току-що бе дошъл с едно такси от летище „Ла Гуардия“ и се чувствуваше особено неприятно, задето бе оставил баща си сам в болницата.

Ансбах си сложи очилата за четене и приближи фотокопието на двайсетина сантиметра от очите си. Стоун го наблюдаваше как изучава документите. Сол бе сбърчил чело от напрежение.

— Прав си — каза след известно време той. — С М-3 се означава американски шпионин в Москва. За първи път чувам за него.

Стоун кимна. Сервитьорът разчистваше остатъците от котлетите на Ансбах и хамбургера на Стоун.

— Ще желаете ли кафе, мистър Ансбах? — попита той.

— Да, и за двамата — отговори той, а след това се обърна към Стоун, жестикулирайки, сякаш да спомогне за оформянето на мисълта си. — Значи мислиш, че баща ти е дал завещанието на Ленин на някаква жена в Москва от името на Уинтроп?

— Предал е някакъв документ. Може и завещанието да е било.

— Значи Уинтроп е използвал баща ти, за да занесе нещо на тази жена, навярно не само снимка в рамка. Сигурно след това тя го е дала на американския шпионин.

— Това е само теория. Но ти си шефът, кажи ти какво мислиш? — за миг Стоун се зачуди защо ли Ансбах се поти толкова обилно — в помещението не беше горещо.

— Може и да е така — съгласи се Ансбах, свали очилата си за четене и пак си сложи другите, с тънките рамки. — Господи! Имали сме агент в Москва, за когото аз нищичко не знам. Възможно ли е всичко това да става заради него? Чарли, името на този човек, когото ФБР е разпитвало — Олдън Кушинг — говори ли ти нещо?

В този момент сервитьорът се върна, сложи на масата две порцеланови чашки и наля кафето сред възцарилото се мълчание.

— Това е бизнеспартньорът на Леман отпреди години — потвърди Стоун. — Може би той е човекът, с когото трябва да се разговаря. Какво има, Сол? Никога не съм те виждал такъв.

— Кушинг е мъртъв.

Сол отпи малка глътка кафе. Ръцете му трепереха и той покапа бялата ленена покривка. Образуваха се големи тъмни нетна.

— Е, зарежи това.

— Не, Чарли. Не ме разбра. Асошиейтед прес съобщи новината тази сутрин.

— Тази сутрин? Господи!

Стоун отмести кафето си.

— Съпадението не е... — не довърши думите си той и започна отначало: — Той е присъствувал на вечерята със Сталин през 1952. Възможно ли е смъртта му да се счита за съпадение?

— Само че какво общо може да има между този агент и завещанието на Ленин? — отговори нетърпеливо Ансбах. — И какво общо, по дяволите, може да има с това, което става сега в Москва?

— Чакай, нека обсъдим нещата едно по едно — предложи Стоун. — Онази забележка, която Сталин прави по отношение на това, че многоуважаваният Ленин е восьчна фигура...

— Какво искаш да кажеш? — попита Ансбах, като същевременно оглеждаше ноктите си.

— Нищо особено — отвърна Стоун, но след това промени решението си, придърпа чашката кафе пред себе си и отпи. — Преди да тръгна от Бостън, проведох няколко разговора по телефона. Малко проучване. Виж, напълно *възможно* е тялото на Ленин да е от воськ. Изкуството е стигнало до такова високо ниво, че някой талантлив реставратор, не който и да е, а някой наистина добър, би могъл да направи толкова сполучлива маска на човешко лице, че дори от няколко крачки да не можеш да различиш истинско ли е, или не.

Ансбах пресуши кафето си наведнъж и даде знак на сервитьора да му донесе още едно.

— Предполагам, че ще се опиташ да свържеш това със сведенията на Таралежа?

Стоун продължи:

— Освен това, известен е и случаят с Евита. — Той притвори очи, за да се концентрира по-добре. — Тя умира през 1952 г., едва прехвърлила тридесетте. Рак. Хуан извиква специалист по балсамирането, владеец и най-сложните способности. Той бил разработил метод, използващ артериално инжектиране на парафин и формалин, които предотвратяват дехидратирането. Спирт, глицерин, формалин и тимол. След това потапял тялото в разтвор на нитроцелулоза — нитроцелулоза, разтворена в смес от трихлоротилен и ацетат, при което върху тялото остава тънка плака.

— За бога, Чарли? По памет ли говориш? Забравих, че имаш невероятни умствени способности. Добре, каква е връзката?

— Хуан Перон искал любимата му Евита да бъде изложена за поклонение непрекъснато, точно както Ленин в Москва. Бил твърдо решен на това и дори в предсмъртните й дни не й разрешавали да взима никакви лекарства, които могат да възпрепятствуват действието на химикалите и да направят балсамирането невъзможно.

Ансбах впери поглед в Стоун.

— Химикали ли?

— Голям брой лекарства въздействуват върху тъканите, блокирайки навлизането на балсамирация разтвор. Те разрушават системата от капиляри и опитът за балсамиране пропада. Няма осмотично налягане, балсамиращата течност не се просмуква равномерно и електролитният баланс е нарушен. По такъв начин балсамирането остава незавършено и не е трайно.

— Ами тези лекарства... В тях включват ли се примерно отрови?

— Именно отрови — отвърна Стоун. — Арсеник, стрихнин, голям брой отрови могат да блокират процеса. А също и някои други вещества. Доста често не е никак лесно да се балсамира човек, който е бил отровен.

— Господи! — възкликна Ансбах. — Това обяснява...

— Както знаеш, носят се разни слухове, че Ленин е бил отровен. Доста са разпространени. Че Сталин го е премахнал. Спомням си, четох нещо такова в мемоарите на Троцки. Не беше нищо повече от безпочвено бръщолевене, разбира се, но все пак...

Ансбах кимна.

— Десетилетия наред този слух се носи из Лангли!

— Чувал ли си за книгата „Лицето на жертвата“? Била е публикувана през 50-те години от една рускиня на име Елизабет Лермоло.

— Не.

— Там, доколкото си спомням, тя казва, че докато била в затвора на НКВД, срещнала някакъв старец, който бил личният готвач на Ленин през последните години от живота му. В деня, когато Ленин починал, той внесъл закуската му и Ленин му дал знак, че иска да му съобщи нещо. Не можел да говори, но му пхнал бележка, на която пишело, че е бил отровен.

— *Основателят* на Съветската държава... — промълви тихо Ансбах. — Ако това е вярно, тогава ти си прав. Божичко. Последствията ще бъдат грандиозни. Вероятно балсамирането на Ленин е било нетрайно, защото е бил отровен.

Замълча, докато сервитьорът му наливаше кафе.

— Това е последното нещо, което Горбачов ще иска да направи достояние на обществеността.

В начина, но който Сол говореше, имаше нещо странно, сякаш умът му бе другаде.

— Сол, не ти съобщавам нищо, което да не ти е известно. Какво има?

— Просто... Просто зарежи това, Чарли. Зарежи го — въздъхна шумно Ансбах.

— Какво?

— Виж какво, известно ти е не по-зле, отколкото на мен самия, че въпросът не е само исторически.

— Очевидно. Но това все пак не обяснява как е замесен агент М-3. Какво се опитваш да ми кажеш. Сол?

— Нищо, Чарли. Това е просто инстинкт. Подушвам го. Цялата тази работа вони на провалена разузнавателна операция и ми се струва, че си открял само крайчеца на завесата. Втриса ме, като си помисля какво ли можеш да откриеш, ако продължиш да ровиш.

— Започваш да говориш като параноик, Сол.

— Както каза веднъж моят приятел Хенри Кисинджър: „Това, че си параноик, не означава, че не са по петите ти“.

— Не е първият, който го е казал.

— Виж какво, прекрасно знаеш, че ЦРУ си има начини да изяви своето неудовлетворение. Те, т.е. ние много-много не се интересуваме от законността. Могат не само да прекратят договора ти, а и много повече.

Стоун бавно поклати глава в знак на несъгласие.

— Всичко това не ме интересува — каза той с твърд глас. — Предполагам знаеш колко важно е всичко за мен. За мен това е въпрос на бащината ми чест. На неговия живот.

— Няма да изоставиш тази работа, нали, Чарли?

— Не, докато не разбере какво всъщност се е случило с баща ми.

— По дяволите! Баща ти е бил *впримчен*. Точка. Изобщо не е важно *защо*.

— Забелязвам, че не ми даваш никакви изрични заповеди. Страхуваш се и аз не ти се сърдя.

Ансбах го изгледа със студен, режещ поглед.

— За бога, Чарли, какво искаш?

— Има една възрастна жена, все още жива, която е била лична секретарка на Ленин. Емигрирала е през 20-те години, живее под

чуждо име. Видях името ѝ в една от базите данни.

— Зная. Чух за нея от Бил Донован, когато бях на работа, в Службата за стратегически проучвания. Е, и?

— Искам да разбера къде е. Мисля, че е добра отправна точка.

— Тази работа изобщо не ми харесва — въздъхна Ансбах и отмести стола си назад.

След няколко часа Стоун се върна в апартамента си на Уест Сайд. Носеше няколко фотокопия на досието, което бе взел от архивите на Леман. Свали си палтото и го закачи в гардероба, до алпинистката си екипировка, която все по-рядко му се удаваше да използва.

Отпусна се на колене и прокара ръка по гладкия мраморен под, като се опитваше да напипа едно едва доловимо ръбче. След секунди го намери. Дори човек да се загледаше внимателно, не би могъл да го сметне за нещо повече от лек дефект при слепването на двете плочи. Натисна ръбчето и едната от плочите се отмести, при което се откри малък сейф. Той нагласи шифъра и го отвори, сложи оригинала на досието вътре при малка пачка банкноти, някои други книжа и револвера „Смит енд Уесън“, който бе използвал един-два пъти преди години на едно стрелбище в Лексингтън, щата Масачузетс. Беше купил същия и на баща си.

Затвори сейфа и намести плочата отгоре. После обиколи стаята и забеляза мигащата червена лампичка на телефонния си секретар.

Натисна бутона. Първо се бе обадила една жена, с която се запозна на някакво гости и се надяваше изобщо да не я среща повече. След това бе позвънил баща му да му благодари, че е отишъл да го види, и да му каже, че се чувства по-добре.

После на два пъти бе звънил Сол Ансбах.

Гласът му звучеше все по-тревожно. На места думите му бяха заглушени от шума на уличното движение — явно се обаждаше от уличен телефон. А обикновено използваше секретна връзка.

— *Чарли, Сол е. Аз съм в адвокатската фирма. Обади ми се веднага, щом се прибереш.*

Би-й-п.

В „Шефилд енд Симпсън“ все още ползуваха Ансбах като консултант и от време на време, когато Сол бе на съвещание във фирмата, Чарли му носеше там някои свои анализи.

— Сол е... Ти... Слушай, попаднал си на нещо. Трябва веднага да дойдеш в адвокатската кантора. Не в офиса. Ще бъда там от седем до към осем. И чуй, не ми се обаждай във Фондацията. Нямам вяра на телефоните там. Това е страшно сериозно нещо, Чарли. — Последва дълга пауза, при която се чу воят на линейка. — По дяволите, колко време имам да говоря на тая машинка? Чарли, слушай. Имам нещо за теб. Пратиха ми го по куриер — намерих връзки. — Пак пауза; този път грохот на камион. — Тая машинка да не ме прекъсне. По дяволите, Чарли. Идвай тук!

Стоун хукна към вратата.

„Шефилд енд Симпсън“ заемаше дванадесетия, четиринадесетия и петнадесетия етажи (нямаше тринадесети) на една представителна стара двадесететажна сграда близо до Уолстрийт. Сградата притежаваше онази простота и елегантност, които липсваха на модерните постройки.

Стоун пристигна малко след осем. Точно превалеше вечерният пиков час. От старите асансьори излязоха неколцина закъснели служители, облечени с пардесюта, понесли куфарчетата си в ръка. Винаги бе харесвал тази стара сграда — навяваше усещането за нещо стабилно, солидно, дълговечно. Асансьорът бе с черешова ламперия, а плафониерата бе прикрепена на стената.

Натисна бутона за четиринадесетия етаж и се облегна на стената, загледан с възхищение в гладката, полирана повърхност на старото съоръжение. Само секунди по-късно асансьорът пристигна и вратите се отвориха. Все още тук-таме светеше. Макар повечето секретарки да си бяха отишли, някои от съдружниците още работеха. Стоун безгласно благодари на боговете, че не е станал адвокат.

После се сети, че по всяка вероятност Сол ще го чака горе, на петнадесетия етаж, където вечер беше почти пусто. Стаите там бяха заети от шкафове за документи, стари книги правна литература и справочници, остаряло оборудване. Половината етаж беше празен. Но

имаше също и няколко съвещателни зали. Винаги, когато искаше да се види с него насаме, Ансбах се качваше в една от тези празни зали.

Стоун взе асансьора за един етаж. Осветлението горе беше слабо. Луминесцентните лампи премигнаха една след друга. На пръв поглед нямаше никого. Дори и Ансбах не се виждаше. Мина край един прозорец и видя как долу трепкат светлините на Ню Йорк. Двете съвещателни зали бяха по-нататък по коридора, вдясно. И двете врати бяха затворени. Стоун завъртя дръжката, отвори едната и се провикна:

— Сол Ансбах!

И после прошепна съвсем тихичко:

— Сол?

Гледката го смрази от ужас.

Сол Ансбах седеше облегнат в един тапициран стол до голямата маса. Главата му беше килната странно. Стъклата на очилата му бяха отчасти замъглени от вадичките кръв, които се стичаха от една малка, съвсем кръгла дупка на челото му, точно над веждите. Ръцете му бяха полусвити в юмруци, сякаш се бе канел да стане и да изгони натрапника. Преди онзи да го застреля.

Стоун не можеше и гък да каже. Отвори уста, втрещен от ужас. Направи крачка напред, после се върна обратно и тогава чу проскърцването на пода, едва доловимо пропукване на дюшемето под мокета, предизвикано от нечии стъпки.

Отстъпи безшумно назад.

И ето пак прошумолиха стъпки в коридора. Несъмнено там имаше някой. Някой се движеше.

Шумът идваше отляво, не беше вътре в стаята.

Кръвта по лицето на Сол Ансбах още бе лепкава, не беше засъхнала. Бяха го убили току-що, най-много преди половин час.

А убиецът беше ей там, отпред.

Стоун бавно извърна глава и съзря силуета на мъж, слабо осветен от премигващата светлина в коридора. Беше на три-четири метра — нисък и набит, облечен с кожено яке с големи ревери. Малки очи, дебел врат. Сресана назад смолисточерна коса. В джоба на якето беше скрито нещо обемисто. Навярно пистолет. Мъжът гледаше право в Стоун. По лицето му бе изписано безучастно спокойствие.

Стоун разбра, че той знае какво е видял.

Сърцето заблъска в гърдите му, почувствува как го изпълва напрежение. Отскочи напред и хукна по коридора.

Мъжът се втурна след него с огромни крачки.

Стоун профуча през фоайето, зави, стрелна се край асансьора, без да вижда каквото и да било друго, освен вратата на стълбището на двадесет метра пред себе си.

Мъжът го настигаше с учудваща лекота, ускоряваше крачка, просто, летеше.

Господи! Господи! Господи! Стоун никога не беше бягал толкова бързо. Моля те, господи, измъкни ме оттук. Плонжира към вратата. Ами ако беше заключена?

Не беше.

Благодаря!

Мъжът с коженото яке бе само на няколко крачки зад него — Стоун се хвърли надолу по стълбите, като за миг едва не загуби равновесие в бесния си бяг. Мъжът беше по петите му, стъпките му ечаха по циментовите стъпала. Стоун сякаш го *усещаше* зад себе си, усещаше движението на въздуха.

Мъжът зад него се спъна и Стоун чу как извика от болка, а после потътри крака и се удари в железния парапет.

Трябва да се махна от това стълбище, да не съм на прицел. Защо ли не стреля? Сега вече сигурно щеше да го направи, но Стоун не можеше да се обърне щеше да разбере едва когато чуе свистенето на куршума зад тила си.

Да се махне от стълбището. Друга врата. Стоун сграбчи дръжката и изпита истинско облекчение, когато тя се *отвори*. Нямаше как да е заключена, Стоун знаеше това. Трябваше да бяга. Колко ли етажа по-надолу се бе озовал? Три? Четири? Наоколо бе тъмно. Пустии офиси, заключени през нощта.

Къде да отиде?

Мъжът отново се бе изправил на крака. Стоун разполагаше само с няколко секунди. Чуваше как стъпките отекват.

Огледа се отчаяно за изход.

Пресегна се към копчетата на асансьора и натисна бутона за надолу. Машинарията оживя.

Господи, нямаше никакво време.

Стоун се втурна към вратата на стълбището и затърси бясно някаква ключалка. Не намери нищо. Тогава обви ръце около дръжката и притисна вратата с всичката си сила на трениран катерач. Точно в този миг чернокосият се озова пред вратата и я заблъска много по-силно, отколкото Стоун очакваше. И тогава... бим — чу се острият звън на камбанката, възвестяващ пристигането на асансьора. Вратите му се отвориха лениво и струящата от него светлина заля тъмния коридор. Лъскавата черешова ламперия бе тъй уютна и приканваща. Стоун нямаше друг избор. Отпусна дръжката, която стискаше, и с несръчен отскок настрани се втурна към асансьора точно в мига, когато вратата към стълбището се отвори. Стоун се озова в асансьора, а мъжът — в коридора, с насочено към него оръжие.

Гърмежът беше страхотен. Куршумът се сплеска в затварящите се врати на асансьора, а мъжът пхна свободната си ръка между тях. Затваряха се агонизиращо бавно. Силните му протегнати пръсти се опитваха да напипат механизма за автоматична блокировка.

Но такъв нямаше. Старият асансьор нямаше обезопасяващ механизъм и вратите му се затваряха неумолимо. Мъжът изкрещя от

болка и изтегли ръката си. Асансьорът потегли. Чак сега Стоун можа да си поеме дълбоко дъх.

Избяга.

Преследвачът му щеше да изостане. С асансьора той щеше да се озове долу по-бързо. А и този асансьор бе единственият в сградата. Гледаше с нетърпение как една след друга святкат лампичките на етажите. Все по-бързо и по-бързо вървеше надолу към изхода и свободата.

Изведнъж асансьорът спря.

„Моля те, господи, недей!“ — извика в себе си Стоун. Асансьорът беше между етажите. Явно някак си бе изключен.

Попаднал бе в капан.

— По дяволите! — изруга Стоун на глас и огледа лъскавата ламперия. — Тъй, гаден номер.

Гласът му потрепваше от страх. Беше затворен в асансьорната клетка. Започна бясно да натиска един след друг бутоните на всички етажи. Нищо. Асансьорът не помръдваше. Пъхна ръце в миниатюрния процеп между вратите. Поддадоха, успяваше да ги раздалечи. Зад тях съзря сивкавия бетон. Явно бе точно между етажите. А и вратите не искаха да се отворят повече от четири-пет сантиметра.

Попаднал бе в капан.

Изведнъж осъзна какво ще се случи. Естествено. Някъде из сградата се намира бутон, с който асансьорът може да се извика директно на първия или на последния етаж. Дори и стари асансьори като този имат такова приспособление, с което да се движат от първия етаж до последния и обратно, без да спират.

Беше пленник.

Защо се бави толкова? Хайде, направи го, хайде де. Хайде, свършвай с тази работа. Свършвай. Господи, това е краят. Разбира се, че убиецът на Сол Ансбах няма да се поколебае да убие и свидетеля.

Огледа кабината. Усещаше как кръвта бучи в ушите му. Подобно шумът на океана в раковина. Звукът на страха. Беше запечатан в тази лъскава дървена кутия като в елегантен, облицован с ламперия електрически ковчег... с люк на тавана. Ето го там. Естествено, на всички асансьори имаше такива люкове, имаше ги задължително. На боядисания в бяло метален таван имаше правоъгълен капак, закрепен с

крилчатка. Протегна ръце колкото можа по-нагоре, но таванът се оказа прекалено висок. Не го стигаше.

Мисли! Ако се катериш по някоя скала, трябва да се справяш с наличното. А тук какво има? Дървена ламперия — на нея можеше да се закрепи. Още — о, слава богу! — месинговата конзола на лампата. Увисна на нея. Издържа го. Повдигна се с всичка сила на мускули. Задържа се за рамката на люка и с лявата ръка развъртя първо едната, после и другата крилчатка. След това рязко блъсна капака. Металът изскърца, ръждата, трупана през всичките тези години, също поддаде и накрая люкът се отвори.

Над себе си видя абсолютно черна тъма.

Асансьорната шахта.

Вдигна се още нагоре, докато стигна отвора и се хвана за двете му страни. Притисна длани в нещо остро и усети как кожата му се разцепи. Адска болка проряза лявата му ръка.

Захвана се и с другата ръка, но вече по-внимателно и провря главата и раменете си през тъмния отвор. Вече имаше опора. Издърпа се още малко, захващайки се за намазания с грес метал.

Коленичи на покрива на асансьорната кабина и вдиша влажния въздух с миризма на грес. Зениците му се разширяваха, за да може да привикне с абсолютния мрак на асансьорната шахта. И все пак не беше пълен мрак. Някъде отгоре се процеждаше слаба синкава светлина, може би от капандурата на покрива на сградата. От нея всичко наоколо изведнъж придоби ужасяващи измерения.

Отвесният тунел бе навярно два и половина на два и половина, на... е, трудно беше да се каже колко метра е висок. Нещо се опря о краката му — навитото стоманено въже, което, доколкото можеше да се види, се простираше по цялата дължина на шахтата.

Ужасен, Стоун продължи да разглежда. От три страни шахтата беше иззидана от светли тухли. Предната стена беше от бетон. На две от стените имаше решетка от напречни стоманени пръти.

Успя да различи релсите, по които се движеше асансьорът, отвесните стоманени релси, които сякаш висяха в шахтата на около половин метър от стените. Дали по тях течеше ток? Дали ако се хване за тях ще?...

— По дяволите! И сега какво? — процеди Стоун.

„Върни се обратно в асансьора — прошепна му вътрешен глас. — Тук ще те убият.“

„И вътре *пак* ще те убият“ — намеси се друг вътрешен глас.

Със свито сърце протегна ръка към релсата. Приближаваше пръсти боязливо, накрая лекичко блъсна метала и... не се случи нищо. Не. Слава богу, не течеше ток. Хвана се за релсата първо с едната ръка, после и с другата.

Имаше само един път — нагоре.

Плъзна крака по покрива на кабината, докато обувките му — съвсем неподходящи за катерене кожени обувки — не опряха в тухлената стена. Опита се да вкара носа на обувката си в процепа между тухлите. Подхлъзна се. Тухлите бяха покрити с нещо мазно, нещо, което се бе отлагало десетилетия наред. Не можеше да намери опорна точка.

По дяволите, *набери се!* Точно както когато се катериш по скала. Набери се. Хвани релсата и се набери с всички сили. Самият натиск върху тухлената стена ще те оттласне.

Да.

Набираше се и се изтласкваше, набираше се и се изтласкваше и пое нагоре. Отначало бавно и непохватно, а после все по-уверено. Позволи си да вдигне очи. Още няколко крачки. Позна, че е близо до горния етаж — виждаше се тънка напречна стоманена скоба; именно върху нея застава асансьорът, когато спира. Погледна надолу. Грешка. Дори и само минута да си се изкачвал, пропастта е страховита. Завива, ти се свят. Надолу не се гледа. Никога. Гледа се нагоре. Започна да се оттласква нагоре и изведнъж отнякъде се чу прещракване и бръмчене. Асансьорът бе тръгнал нагоре. Стомахът му се сви.

Ако не се пусне, при движението си нагоре асансьорът ще го размаже.

Не.

Изтегли се нагоре и ритна вратата на асансьора откъм шахтата. Нищо. Протегна едната си ръка напред и я пхна там, където двете крила се затваряха. *Не искаше да се отвори.* Асансьорната кабина бръмчеше бавно към него. Беше само на някакви си три метра. Точно в този миг Стоун съзря кръглите плъзгачи, прикрепени към двете крила на вратата. Именно те зацепваха външната врата с вътрешната. Ритна ги *силно* и външната врата се отвори. Стъпи с единия крак на рамката,

плонжира напред и точно в този миг асансьорът изтрака зад крака му, но той вече бе *спасен*, бе излязъл от шахтата и лежеше проснат на пода.

Ръцете му кървяха, краката му бяха издраскани и охлузени. Изправи се и тръгна към вратата на стълбището. От надписа разбра, че е на шестия етаж, и хукна през три, през четири стъпала надолу.

Фоайето беше пусто, процеждаше се само светлината от уличните лампи. От болка и изтощение едва се държеше на крака. Изтича към въртящата се врата и излезе на улицата.

Москва

Щом Степан Крамер излезе на свобода — ако Москва изобщо може да се счита за „свободна“, шегуваше се той, — откри, че за четирите месеца, които бе прекарал в затвора „Лефортово“, светът бе станал още по-непоносим.

Магазините за хранителни стоки бяха още по-празни, уличната престъпност растеше, хората недоволствуваха по-горчиво от когато и да било. Взе си под наем стая в комунална квартира. Живееше с още петима души, които почти не познаваше, а когато му се приискаше да се нахрани добре, отиваше при баща си. Там Соня, любовницата на баща му — не можеше да я нарече другояче, защото не бяха женени — винаги му поднасяше вкусна вечеря — пиле с картофи и апетитна топла солянка.

Степан не беше съвсем наясно какво да мисли за Соня. Наскоро бе прехвърлила шестдесетте, лицето ѝ беше приятно и навярно някога е било красиво. Приемаше я като своя майка. Истинската му майка бе починала още когато беше малък.

Имаше нещо особено у Соня — някакво особено достолепие, благородство, мекота, което я отличаваше от изтерзаните руски жени от нейното поколение. Тя не искаше нищо от живота. Понякога Степан чак се трогваше от стеснителността ѝ.

И въпреки това на моменти тя изглеждаше унесена, затворена в себе си, отчуждена и далечна. Друг път беше разсеяна, мисълта ѝ витаеше другаде, докато не стрелне Степан с очи, сякаш без да осъзнава кой е той и какво прави при нея.

Една вечер на масата, седмица след като го бяха пуснали от Лефортово, Соня му сервира чиния супа и сложи ръка върху ръката му.

— Брат ти е арестуван — съобщи му тя и с тъга погледна Яков, който седене умълчан и замислен.

— Аврам? За какво? — Степан не можеше да повярва. Нямахте сила, която да накара Аврам, тихия, прилежен, изпълнителен

изследовател в Полиоинститута, да извърши нещо, заради което да го арестуват.

За миг му се стори, че баща му ще зариде от мъка.

— Твърдят, че е написал писмо до Кремъл, в което протестира срещу отказа да ни разрешат емиграция — отговори му Яков. — Твърдят, че бил написал яростно антисъветско писмо.

— Какво? Това е лудост! Пълна глупост!

— Знам — отвърна мрачно баща му.

— Лъжа — додаде тихо Соня. — Сигурно са му устроили клопка. Клопка, за да не емигрира.

— Той къде е? — попита Степан.

Соня погледна Яков, който отпусна глава и вдигна към насълзените си очи една измачкана кърпа. Сълзите го давеха.

— В *психушка* — отвърна Соня и прегърна Яков през раменете. — Вчера са го затворили.

Психушка — съветската психиатрична болница затвор, онова ужасно място, от което малцина излизаха нормални.

— Мислех, че там не затварят политически — каза Степан.

— Е, значи затварят.

— Трябва да направим нещо! — извика ненадейно Степан.

— Нищо не можем да направим — вдигна поглед към сина си Яков.

Соня поклати отчаяно глава. Искеше й се да каже още нещо, но замълча.

Няколко седмици по-късно, докато пазаруваше за баща си и Соня и чакаше на една безкрайна опашка за минерална вода в „Елисеевски“, магазина на ул. „Горки“, който от революцията насам бе известен като гастроном №1, Степан забеляза Фьодоров, който изглеждаше смешно не на място.

— Ей, какво, по дяволите, правиш тука? — попита Степан и тупна механика по рамото.

— Чакам те, приятелю — отвърна Фьодоров. — Къде другаде ще пазарува културен и интелигентен младеж? Всъщност видях те да влизаш тук миналата седмица и не ми бе трудно да разбера кога е почивният ти ден.

Фьодоров огледа най-внимателно всичко наоколо, като че ли се чудеше какво още да купи, и съвсем тихичко му подшушна:

— Разпитвах за теб насам-натам и разбрах за брат ти.

Винаги всички разбираха, ако някой отиде в *психушка* и хората не знаеха как да реагират. Дали човек трябваше да се срамува, ако някой негов роднина стане жертва на държавния терор? Степан се трогна от вниманието, което старият му съкилийник проявяваше към нещастията на семейството му.

— Да — отвърна протичко Степан.

Фьодоров додаде още по-тихо:

— Не спират гадовете, а? Съжалявам за случилото се.

— Е...

— Слушай, приятелю, задължен съм ти.

— Ами, глупости.

— Имаш ли кола?

— Не. Защо?

— Можеш ли да намериш?

— Мисля, че да — от баща ми.

— Чакай ме довечера. Искам да ти дам нещо за спомен.

Мястото за среща, което Фьодоров бе определил на Степан Яковлевич Крамер, бе един запуснат гараж в южните покрайнини на Москва, вмирисан на масло и бензин. Както обясни Фьодоров, бил на някакъв негов приятел. Тук Фьодоров оправял колите. Четирите месеца в затвора не бяха охладили ентузиазма му.

Фьодоров изпълзя изпод едно смачкано жигули, вдигнато на крик. Целият беше намазан с грес.

— Мислех, че няма да дойдеш. Такова възпитано момче като тебе.

— Хайде, стига — запротестира Степан.

— Казах, че съм ти задължен. Е, трябваше да ми се отблагодарят за някои отдавнашни услуги. Това, което съм приготвил за теб, струва хиляди на черния пазар, но само в случай че успееш да го намериш, което за теб е невъзможно. И тъй като нямам намерение да скромнича, ще ти кажа, че ми е коствало не една и две ноци под тоя проклет крик.

Влезе в работилницата на гаража и се върна с един изпокъсан кашон. На пръв поглед на Степан му се стори, че е пълен с боклуци — парчета жици и жезла. Като се вгледа по-внимателно, разбра какво е

— онова, за което бе научил на покрива на затвора. Беше си представял тези неща по-различно. Кашонът бе пълен с парчета пластичен експлозив, пръчки динамит, химически моливи, два детонатора и взривни устройства.

— Господи! — възкликна Степан.

— Ще ти стигне за две бомби за коли и вероятно за три обикновени. Няма да можеш да сринеш със земята сградата на ЦК, нито пък нещо от този род, но затова пък ще успееш да привлечеш внимание колкото си искаш, повярвай ми. Хайде, действуй! — сияещ от гордост му каза Фьодоров и допълни: — Ползуй си ги със здраве. Приеми ги като реванш.

Степай не знаеше какво да каже. Беше страхотно, невероятно. Мисълта за арестуването на брат му го вбесяваше. Но сега, пред оръжията на тероризма, пред късовете пластичен експлозив, пред навитата жица, той стоеше безмълвен, скован от собствената си неувереност.

— Аз... аз не мога — промълви той.

— В знак на признателност — отвърна Фьодоров.

— Да, но аз не мога. Наистина... аз...

— Страх те е.

— Да, страх ме е — призна неохотно Степан.

— Няма да пуснат брат ти. Никога не са го правили. А дори и по някакво странно стечение на обстоятелствата да го направят, ти, приятелю, няма да можеш дори да го познаеш.

Степан кимна и огледа изцапаната с грес работилница. Ужасяваше се от мисълта, че някой може да го свари тук, искаше да се махне и все пак някак си не можеше да се откаже от този ценен, а сигурно и полезен подарък.

— Тук съм, приятелю. Знаеш къде да ме намериш. И ще успееш, приятелю. Ще успееш.

Бостън

Болката експлодира в милиони дребни парченца, милиони иглички, милиони искри. Стоун прокара спиртния тампон по дълбокия срез на дясната си буза и изгаси лампата на аптечката. Ярката светлина дразнеше очите му. Беше ранен по-лошо, отколкото мислеше. Лицето и ръцете му бяха нарязани на десетки места, отзад на тила също имаше болезнена подутина.

И все пак щеше да се оправи. Дори вече болката започваше да утихва. Отправи се бавно към стаята, строполи се на леглото и заразглежда плика на писмото, което му бе изпратил Сол Ансбах.

Пликът. Беше пъхнат под вратата на дома му и го очакваше, когато се прибра. Глас от оня свят.

Преди няколко минути, все още кървящ и задъхан, той телефонира на нюйоркската полиция и съобщи за убийството на Сол. След това затвори веднага, още преди да успеят да засекаат обаждането. Нямаше смисъл да се забърква на този етап.

Сол, старият му приятел. Убит. Стоун прехапа устни.

Човекът, който бе предпочел мрачния свят на разузнаването пред безопасния, изискан, спокоен и подреден свят на фирменото право.

Който и да беше убил Сол навярно... навярно не бе искал той да се рови... Какво му беше казал по телефона? *„Това е страшно сериозно нещо, Чарли“*. И още: *„Не вярвам на телефоните“*. От кого се страхуваше? Изглеждаше съвсем безсмислено ЦРУ да убива собствените си хора, особено толкова важни като него. Или?

„Още колко ли време ще мине, преди да бъда въвлечен? — зачуди се Стоун. — Докога ли ще е безопасно за мен тук?“

Пъхна пръста си под капачето на плика и го отвори. Оттам измъкна една лъскава черно-бяла снимка, 8x10.

Двама души, мъж и жена със сериозни лица, седяха и разговаряха на една пейка. Хората край тях бързаха, бутаха се. Руснаци, Стоун ги позна по шапките, по обувките, по дрехите. Жената също беше рускиня. Хубава жена с фини черти. Лъскавата ѝ черна коса

бе прибрана в хлабав кок. Разпозна веднага човека, увлечен в разговора с нея. Все едно че беше сниман той. Това бе Алфред Стоун на среща с тази рускиня.

Дали не беше Соня Кунецка?

Чарли обърна снимката и на гърба ѝ видя печата:

СОБСТВЕНОСТ НА ФЕДЕРАЛНОТО БЮРО ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ

ЦЕНТРАЛНО ДОСИЕ 002-324

В плика имаше още нещо, някаква малка бележка, написана на бланка на „Шефилд енд Симпсън“. Забързаният, нечетлив почерк на Сол — явно е била драсната много набързо. Тук-там думи и фрази бяха подчертани, някои дори по два пъти.

Чарли,

Тъй като още не си се появил, ти изпрацам това по куриер. Надявам се, за бога, да го получиш.

Приложената снимка = СК. От ФБР.

Бил Армитидж от Държавния департамент и още неколцина приятели, на които имам доверие, казват, че операцията М-3 била опит на ЦРУ за дълбоко проникване в СССР през 53. Мислят, че е измяна.

М-3 още действува.

Секретарката на Ленин, Ана Зиновиева, живее в Ийст Нек, Ню Джърси.

Дълбоко прикритие = Айрин Потър. 784 Уейнрайт Роуд.

Пази снимката — информацията е сила. Може да ти послужи за разменна монета.

Внимавай, приятелю.

Сол

Стоун разбра посланието, въпреки тъпото пулсиращо главоболие. Снимката, която държеше в ръцете си, бе същата, която ФБР бе направило в Москва и бе използвало като доказателство срещу Алфред Стоун. Сол я бе получил от приятели във ФБР. *Не* от ЦРУ.

Възрастната жена, някогашната секретарка на Ленин, живееше под дълбоко прикритие — Айрин Потър, което ѝ бе осигурено от правителството на САЩ. Това означаваше, че навремето са я използвали за разузнавателни цели. В противен случай това прикритие нямаше да ѝ е необходимо.

Но най-страшна беше информацията, която Сол бе получил от „приятелите си“: провалена операция през 1953, измяна, свързана с американски агент, при това неизвестен за отговорни служители от американското разузнаване. Агент, който все още действа в Москва и който, следователно, е прекалено много високопоставен.

Дали *това* не е заговорът, за който намеква Таралежа в своето сведение?

1953. Годината е изключително важна. Годината, в която умира Йосиф Сталин, време на неразбории в Кремъл.

Дали Алфред Стоун не е бил затворен, за да прикрие опита да се вгради американски агент дълбоко в съветското правителство?

И дали четири десетилетия по-късно Сол Ансбах не беше убит, за да се съхрани същата тайна?

Защо?

Убиват своите.

Аз също съм свой.

Мислите му се редяха една след друга, една от друга по-страшни. Кой още знае за това Лениново завещание, съвсем необяснимо как свързано с тази провалена операция?

„Аз“ — помисли си Стоун.

„Аз и баща ми.“

Беше просто невероятно.

„Тук вече не съм в безопасност. Трябва да видя дали нещо не застрашава баща ми.“

— Какво се е случило с теб, Чарли?

Алфред Стоун бе седнал в леглото и изглеждаше значително по-добре. Бяха изключили монитора за сърдечната дейност. Беше рано на следващата сутрин и Стоун, който не се бе обаждал в „Парнас“, се бе постарал сам да превърже раните по лицето и ръцете си.

— Нелепа случайност.

— Да не си ходил да се катериш вчера?

— Точно така.

— В Ню Хампшир ли?

— Да.

Едрата медицинска сестра, англичанката, влезе в стаята, без да обръща внимание на разговора им.

— Само да ви премеря пулса — каза тя. — Добро утро, мистър Стоун.

— Радвам се да ви видя — излъга Чарли.

След минута тя свърши и излезе, без да каже нито дума.

— Знаеш ли, че Рок Хъдзън бил хомосексуалист? — попита Стоун-старши. Тикът на лявото око отново се беше появил. Примигваше непрекъснато. Беше нервен.

— Да, разбира се. Откъде научи тази потресаваща стара новина?

За какво ли *всъщност* си мислеше? Дали знаеше какво се е случило? Дали бе разбрал какво се е случило със Сол Ансбах?

— От списание „*Пийпъл*“. Изобщо нямах представа. — И се усмихна уморено. Стоун вече бе напълно сигурен, че баща му е развълнуван. — Във всеки случай мисля, че утре ще ме пуснат да се прибера.

— Дали ще си укрепнал достатъчно?

— Май така мислят. Все още се чувствавам слаб, но съм по-добре. А ти при катеренето ли падна? Ама наистина?

— Наистина — отвърна Чарли, но беше сигурен, че не е успял да заблуди баща си:

— Имаш ли нещо против утре да прекараш нощта кри мен? В случай че имам нужда от нещо?

Каза го съвсем непринудено, прекалено непринудено. Какво ли *всъщност знаеше*?

— С удоволствие.

За миг Стоун се замисли. Спомни си заоблените ръбове на стария хладилник, който още си стоеше в кухнята на бащината му

къща. Споменът бе съвсем далечен, неясен.

Аз съм малко момче. Май съм на четири годинки. Или на пет? Просто дете. Играя си в кухнята, катеря се навсякъде. Катеря се по едни прашни тръби в ъгъла на кухнята. Мама вече не чисти къщата както по-рано. Само седи пред пишещата машина и пише писма. По-късно, когато стана по-голям, тя ще ми обясни, че това са били писма до конгресмени, обществени организации, редактори на вестници, в които се защитавала бащината ми невинност.

Както си играя на тръбите, се хващам за една тръба за топла вода и я обгръщам с ръце. Толкова невероятно гореща е, че изплаквам. Изгарям си лошо ръката. Мама притичва уплашена, стресната, затъкнала е някакъв молив с гумичка зад ухото си. Взима ме, разплакана и ядосана едновременно. Изважда чантата аптечка и превързва изгорялото.

Татко се прибира вкъщи, вижда превръзката и избухва като вулкан.

Аз хуквам да бягам изплашен, скривам се под стълбите и слушам тяхната разправия. Татко е извън себе си от гняв, притиснал е мама до хладилника и вика:

„Що за майка си ти? Ти си единствената майка, която има! Ти си единствената майка, която има!“

А мама, която по-добре от мене знае защо е побеснял от гняв, казва през сълзи:

„Аз не съм те карала да ходиш в затвора! Аз не съм виновна, че ще попаднеш в затвора. Сърди се на него, не на мен.“

Сърди се на него.

Той изобщо не се разсърди на Уинтроп Леман.

А защо?

Алфред Стоун си бършеше очилата с единия край на чаршафа. Очите му бяха блякави и проницателни. Сякаш успяваше да проникне в главата на сина си и да разчете мислите му.

— Благодаря ти, Чарли — каза разсеяно той. — А, колко ли стана часът? Време е за моето шоу.

— Твоето шоу ли?

— По телевизията — обяви Алфред Стоун. Натисна едно копче на дистанционното до леглото си, като същевременно по лицето му се изписа удоволствие, че държи в ръце такава играчка.

— Започнах да гледам сапунени опери. Боже, опази!

Върху гранита на външната стена на Бостънската обществена библиотека откъм Конли скуеър е изсечен огромен надпис: „ОБЩНОСТТА ИЗИСКВА ОБРАЗОВАНИЕ НА ХОРАТА КАТО СТРАЖ НА РЕДА И СВОБОДАТА“.

„Сол Ансбах бе страхотно образован“ — помисли си Стоун на влизане в читалнята за периодични издания. Намери една купчина броеве „Бостън Глоуб“ от два месеца насам. Започна да ги преглежда един след друг, като обръщаше особено внимание на съобщенията за починалите.

В един фотьойл близо до него се разположи някакъв скитник и оттам се разнесе ужасна воня. Стоун започна още по-бързо да прелиства изпомачканите вестници.

В „Парнас“ сигурно вече се знае за смъртта на Сол. Кой знае какъв е хаос. А след като бяха видели Стоун, явно за него там не беше безопасно. Независимо кой стои зад убийството на Сол, той непременно ще наблюдава и него.

Това означаваше, че може да се стигне и дотам да не може да се движи свободно, със собствения си паспорт. Щеше да му трябва друг и му се струваше по-безопасно да си го набави извън Ню Йорк.

След половин час намери онова, което търсеше — съобщение за смъртта на тридесет и две годишен мъж от Мелроуз, градче северно от Бостън. Всяко подобно съобщение за човек между тридесет и четиридесет щеше да свърши работа. Тридесет и две беше просто идеално. Мъжът се казваше Робърт Гил, държавен чиновник, загинал преди шест дни при автомобилна катастрофа. Стоун с облекчение отбеляза, че не е шофирал пиян. Това щеше да усложни нещата.

Адресът и телефонния номер на Робърт Гил намери в изпокъсания телефонен указател за северните покрайнини, който откри в библиотеката. За щастие в Мелроуз имаше само един Робърт Гил.

Следващите няколко часа Стоун спираше от една служба в друга. Следваше процедурата, която веднъж му бе обяснил неговия приятел Питър Сойър — елегантен и скъпоплатен частен детектив.

С информацията, публикувана във вестника по повод смъртта на Гил — рождената му дата, имената на родителите му и така нататък — само за три долара Стоун успя да се сдобие с препис от акта за раждане от общинското статистическо бюро на щата Масачузетс. Страхотно лесно. После изчака една безкрайна опашка пред Бюрото за регистрация на МПС за копие от шофьорската книжка на Робърт Гил, като каза, че я е загубил и след час и половина се сдобил с шофьорска книжка със собствената си снимка.

Елементарно.

След което се отправи към кеймбриджката поща на Сентръл Скуеър и попълни две молби за отпускане на пощенски кутии — една на негово име и една на името на Робърт Гил.

— След шест до осем седмици — съобщи пощенският служител. Беше набит мъж с посребрена коса. Бе отместил поглед от формулярите и оглеждаше кутиите. После погледът му се спря на кламерите, защипани в горните краища на двата листа. Огледа се да види дали някой няма да забележи как прибира двете двадесет доларови банкноти, които Стоун бе закачил. Струва ми се, че наскоро освободиха три-четири кутии — покашля се той. — Чакайте да проверя.

След това Стоун отиде в едно фото в центъра на Бостън в Гавърнмънт Сентър и си направи две цветни паспортни снимки. Заедно с шофьорската книжка и акта за раждане, ги занесе в паспортния отдел на федералната служба „Джон Ф. Кенеди“, която се намираше на отсрещния тротоар. Там подаде молба за нов паспорт. „Стария го загубих, като се местехме наскоро. Нали знаете как стават тези работи. А възможно ли е да се ускорят нещата?“ — попита той и обясни, че възнамерява да пътува в чужбина след около седмица.

Отговориха му, че може. Паспортът му щял да бъде готов до седмица.

Стоун се надяваше, че няма да му се наложи да го използва.

Щом се настани в самолета от Бостън до международното летище в Нюарк, Стоун осъзна, че е предприел неща, които цялостно са променили живота му. Беше се заел с издирването на старата жена,

която евентуално да разкрие пред него отдавнашната тайна, онази тайна, която бе предизвикала присъдата на Алфред Стоун, убийството на Сол Ансбах, а вероятно и още нещо. Разбра, че каквито и елементи от ЦРУ да стоят зад тази работа, те никога няма да го изпуснат от погледа си.

Информацията е сила, му беше казал Сол.

Да, но като служител на „Парнас“ той вече *притежаваше* някаква сила — запаметената информация за някои от най-строгите секретните операции на ЦРУ в Съветския съюз. Дали тази власт беше достатъчна? Отговорът беше безмилостно, но твърдо „не“.

От всичките тайни, които знаеше, нямаше нито една, с която да може да заплаши ЦРУ. Не можеше да ги заплаши, че ще разкрие каквото и да било — там просто щяха да вдигнат рамене. Не знаеше нищо за източниците на тази информация — грижливо ги бяха крили дори от най-високопоставените служители в „Парнас“.

„Съвсем съм сам“ — помисли Стоун, закопча предпазния колан и се загледа в пистата.

Щом кацнаха в Ню Джърси, той веднага позвъни във фондация „Парнас“. Обади се Шери.

— Чарли! — изненада се тя, като чу гласа му. — Къде си?

Стоун не ѝ отговори, а вместо това попита:

— Сол дойде ли вече, Шери?

Тя се поколеба за момент, после, потискайки хлипането си, му отговори:

— Чарли, Сол е мъртъв.

— Мъртъв?

— Снощи е загинал, Чарли — успя да каже тя, забравила английския си акцент. — Злополука. От Лангли изпращат заместник, но всички тук сме покрусени. Не мога... не мога... да повярвам.

— Сигурна ли си, че е било злополука, Шери?

— Как да разбирам думите ти? Така беше съобщено. Искам да кажа...

Така беше съобщено. Прикриването беше започнало. Стоун рязко затвори телефона, пусна още една монета и набра номера на Лени Уекслър. На Стоун му бе известно, че телефоните на Фондацията са

чисти, но беше рисковано да се говори от обикновен телефон без преобразувател. И въпреки това в момента нямаше друг избор.

Слушалката вдигна Лени. Гласът му звучеше безкрайно далечен.

— Къде си, Чарли! — попита той. — Чу ли новината?

— *Видях*, Лени. Сол беше застрелян.

— Не, не е бил — отвърна предпазливо Лени. — Загинал е при автомобилна катастрофа. Чарли, знам, че си развълнуван...

— По дяволите, Лени. Що за глупост е това? С кого си всъщност ти? Къде, по дяволите, отиде цялата ти лоялност?

Лени заговори бързо, тихо:

— Чарли, за бога, стой колкото се може по-далече оттук. Ти си следващият. Стой далече оттук, от мен, от...

И линията се разпадна. Прекъснаха.

В устата си Стоун усети металния вкус на страха.

Москва

На другия ден след среднощната си среща с Фьодоров в гаража Степан разбра от баща си, че ще им разрешат да посетят Аврам, поголемия му брат, в Института по съдебна психиатрия „Сербски“. Много рядко разрешаваха свиждания на пациентите в психиатричните затвори и все пак Степан и баща му не се интересуваха защо им се оказва такова изключително благоволение.

Но затова пък и двамата бяха изпълнени със страхотен гняв срещу капризите на съветското правосъдие, което бе затворило здравия и жизнерадостен Аврам в лудница. Светът вярваше, че такива неща повече не се случват в Москва сега, по времето на гласността и на Горбачов, но явно не беше така.

— Моля ви — каза Соня, като ги изпращаше на прага, — нека и аз да дойда.

Но Яков настояваше тя да стои настрана, да не се забърква излишно със семейство Крамер и не се съгласи.

Тя прехапа устни и кимна, загледана в двамата мъже, които толкова много обичаше, докато те слизаха надолу по тъмното стълбище. Искаше ѝ се да извика след тях, но се спря навреме и се заслуша в чезнещото ехо на стъпките им, което накрая заглъхна съвсем.

Известно време пътуваха смълчани. Степан чоплеше една дупка на вратата на волгата, където тапицерията се беше скъсала.

— Надявам се, че поне ще му обръснат глупавата брада — опита да се пошегува той. — Изглежда ужасно.

Аврам беше дванадесет години по-голям. Беше висок, хубав, представителен, но Степан непрекъснато се шегуваше с брадата му — бил приличал на еврейски равин.

Степан погледна баща си. Той не се усмихваше. Очите на Яков бяха изпълнени с болка и впечатлението се усилваше още повече от обезобразеното му лице.

Това се бе случило в лагера. Яков бил хубаво и весело момче. През Втората световна война, или Великата отечествена, както я наричаха официално, се записал в армията, където с милионите свой другари се сражавал храбро, за да защити родината си от нацистите. Бил заловен от германците и изкарал две години като военнопленник; американските войски го освободили и незабавно го изпратили в Съветския съюз. Там не го очаквал радушен прием, а трудов лагер. Сталин не вярвал на съветските военнопленници. Считал, че били обработвани от нацистите или от американците, които са ги върнали като шпиони. Затова до един ги хвърлил в затвора.

Лагерът „Викоревка“, близо до Иркутск, бил дяволско място и Крамер все повече се разочаровал от системата, която се отнасяла така лошо с него. Годишите в затвора успели да пречупят някои от другарите му, но не и него. В затвора се срещнал с един естонец и един литовец, които споделяли ненавистта му към Кремъл. И все пак двамата балтийци си затваряли устата, а Яков започнал да говори. Неколцина от другите затворници, бесни заради това, че ги държат в затвора, започнали да мразят онези като Яков, които не се страхували да протестираат. Изкривена реакция, но не необичайна.

Един ден двама затворници, които имали късмета да бъдат дневални, откраднали една стъкленица с концентрирана солна киселина. Посред нощ залели лицето на Крамер с нея.

За щастие не попаднала в очите му, но страхотно обезобразила лицето му отдясно. Не приличал на човек, а на чудовище. Никой в лагера нямал представа от медицина, затова го лекували с напоени със спирт парцали, от което и без това тежкото му състояние се влошило още повече. С течение на времето ужасните червени белези по лицето му бяха поизбелели.

Дори след като Хрушчов ги бе освободил през 1956, Яков Крамер беше осъден до края на живота си да носи страховития спомен от дните, прекарани в лагера.

Мнозина изобщо не можеха да го гледат в лицето. Успя да си намери работа като технически сътрудник и после съвсем случайно отиде в издателство „Прогрес“, където се занимаваше с индексацията. Работеше в една малка стаичка, напълно изолиран от другите служители, защото шефът му бе решил, че на останалите няма да им е особено приятно да го виждат. Оказа се прав.

Бащата на Степан таеше в себе си страхотен, невероятен гняв. Сега седеше зад волана потъмнял като вулкан.

— Ще го измъкнем оттам, татко — увери го Степан, макар и двамата да се съмняваха.

Лекуващ лекар бе доктор Зинаида Осиповна Богданова — спретната жена на средна възраст. Беше облечена в бяла престилка и се отнасяше към посетителите с пренебрежение. Естествено, беше твърде заета, за да разговаря с роднините на лудите.

— Синът ви е шизофреник — започна тя. Яков и Степан съзнаваха колко е безполезно да й противоречат, затова само я гледаха враждебно. — Официално диагнозата му е криминална параноична шизофрения и, естествено, лечението може да е доста продължително.

Степан не можа да се сдържи и отбеляза:

— Не знаех, че „криминалната параноична шизофрения“ е психиатрична диагноза. Сигурна ли сте, че не бъркате медицината с политиката?

Докторката изобщо не му обърна внимание и продължи високомерно:

— Имате на разположение пет минути, не повече. Не го преуморявайте.

Преди тя да се отдалечи, Степан я попита:

— Взима ли някакви лекарства?

— Естествено — отговори му тя, сякаш и той беше луд.

— Какви?

— Седативи — отговори му тя след кратка пауза.

След няколко минути лекарката доведе Аврам и остави тримата насаме.

Степан и баща му не повярваха на очите си.

Аврам беше съвсем друг човек — изгърбен, изнемощял. Погледна баща си, после брат си, сякаш бяха непознати. От носа му капеше секрет, устата му беше олигавена. Непрекъснато плезеше език. Премляскваше с устни.

— О, божичко! — почти безгласно простена Яков.

Степан само го гледаше втренчено й уплашено.

— Аврам — повика го Яков и бавно се приближи. — Аз съм, баща ти.

Аврам го погледна, но нямаше признаци, че го е познал. Продължи да се плези.

— О, господи! — сподавено извика Яков и прегърна сина си. — Господи! Какво са направили с тебе?

Държа го дълго в прегръдката си, после го пусна. Степан също прегърна брат си. През цялото време лицето на Аврам остана безучастно. Очите му бяха подпухнали, мляскаше несъзнателно с уста.

— Кажи ми нещо — помоли го Степан. — Можеш ли да говориш?

Не можеше.

— О, господи — прошепна Степан. — Чух за тези работи. Един от докторите в Бърза помощ ми каза, че в тия болници давали, на пациентите ужасни лекарства.

Сети се, че това е навярно психотропното лекарство халоперидол, което, приемано в големи дози, можеше да доведе до гротескното дегенерирало състояние, в което бе изпаднал Аврам. Докторът му беше казал, че се нарича дискинезия.

— Може ли... може ли да се оправи? — попита баща му.

— Мисля, че не. Това е... о, господи... Необратимо е — каза той с глъхнещ глас. Нито Яков, нито Степан успяха да сдържат напиралците в очите им сълзи, като гледаха тази дрогирана развалина.

Яков отново прегърна Аврам, сега вече плачеше открито.

— Ти нищо не си направил. Беше... беше толкова внимателен, съвсем невинен. Как можаха да постъпят така с тебе?

Аврам също ги гледаше втренчено и отваряше беззвучно уста. Някъде дълбоко в него нещо се обади, някаква малка искрица гняв се пробуди изпод всичките лекарства и дори неговите очи се насълзиха.

— Трябва да го измъкнем отук — пошушна едва доловимо, но твърдо Яков.

Изневиделица зад тях се появи докторката и обяви високо и строго:

— Времето ви изтече.

Късно същата нощ в един пуст гараж в южните покрайнини на Москва двама мъже разговаряха на светлината на керосинова лампа.

— Реших да приема предложението ти — уведоми Степан бившия си съкилийник. — Надявам се, че още е в сила?

Ийст Нек, Ню Джърси

Възрастната жена, някогашна лична секретарка на Владимир Илич Ленин, живееше в малка, но изключително елегантна вила с идеално подрязан плет и поляна, която напомняше корица на списание. Ийст Нек, Ню Джърси, беше равно място, с широки улици, от двете страни, на които бяха разположени малки, спретнати къщи от светлокафяв камък и квадратни градинки, които обитателите им, изглежда, намираха за уютни. Стоун го потискаха.

Странно място за такъв човек. Руските емигранти, които бяха дошли наскоро, се тълпяха в големите градове, в своите оживени и колоритни колонии, наречени Малка Русия или Малка Одеса. След едно-две поколения, щом се почувствуваха асимилирани, те предпочитаха да живеят в градове или нови предградия, където живущите се обновяват по-често. Не спретнати средноамерикански местенца като това, където всички обитатели се познават от години. Явно Ана Зиновиева беше предпочела да страни от съотечествениците си.

Стоун пристигна предната вечер и се установи в един мотел, където леглата бяха с вградени масажори. Рано на следващата сутрин взе едно такси и слезе на няколко пресечки от къщата на Зиновиева. Тръгна бавно към нея, като се оглеждаше внимателно наоколо. Нищо. След това, което се случи с Ансбах, не му се искаше да рискува.

Огледа улицата още веднъж и се успокои. Прескочи набързо ниската портичка и натисна звънеца.

Вратата отвори самата Ана Зиновиева — дребничка жена с рядка, побеляла коса, която едва покриваше черепа ѝ. Подпираше се на метален бастун. Зад нея се откриваше малка дневна с няколко тапицирани стола и кафяв диван. Дори от прага всичко в стаята изглеждаше като замръзнало в края на петдесетте години.

Очите ѝ бяха леко присвити, от което добиваше малко азиатски вид. Стоун се сети за бившия ѝ шеф, Ленин, който също имаше загатнати азиатски черти.

— Айрин Потър? — попита Стоун, използвайки фалшивото ѝ име.

— Да?

— Ана Зиновиева — каза Стоун спокойно.

Възрастната жена поклати глава и каза на развален английски:

— Имате грешка. Моля ви, махнете се.

— Не съм дошъл, за да ви навредя — противопостави се Стоун с възможно най-любезен тон. — Трябва да поговоря с вас.

Той ѝ връчи едно писмо, което бе написал сутринта на бланка на ЦРУ, получена преди известно време от Сол. В него с нормален служебен тон се изискваше рутинно попълване на досието ѝ — едно съвсем обичайно искане. Писмото, подписано от някакъв измислен началник на картотеката на сътрудниците, я уведомяваше, че трябва да говори с някой си Чарлз Стоун.

Изглежда бяха минали години, десетки години, откакто някой от американското разузнаване я бе притеснявал; сигурно бе занижила бдителността си.

Приблужи писмото на няколко сантиметра от очите си, които бяха помътнели от образуването се перде, и заразглежда текста, после подписа. Явно едва виждаше. След няколко минути вдигна поглед.

— Какво искате от мен?

— Ще ви отнема само няколко минути — каза усмихнато Стоун.
— Не ви ли позвъниха по телефона?

— Не — отговори немощно тя. После пак поклати глава. — Махнете се.

Направи слаб опит да вдигне бастуна си и да прогони натрапника.

Стоун се вмъкна вътре. Жената извика:

— Махнете се! Моля ви!

— Няма нищо страшно — каза ѝ любезно Стоун. — Няма да ви отнема повече от няколко минути.

— Не — възпротиви се Ана Зиновиева. — Те ми обещаха... Обещаха ми никой повече да не ме разпитва. Казаха, че ще ме оставят на мира.

— Няма да ви отнема много време. Това е само формалност.

Тя като че ли се колебаеше.

— Какво искате от мен? — повтори съкрушено възрастната жена и се отдръпна, за да го пропусне да влезе.

Най-накрая учтивото поведение на Стоун успя да победи подозренията ѝ. Тя седна на дивана, приглади поизбелялата си домашна роба с възлестите си, но фини ръце; и заразказва своята история, отначало на пресекулки, а после все по-гладко, доколкото ѝ позволяваше лошият ѝ английски.

Започнала работа при Ленин, когато била едва деветнадесетгодишна. Баща ѝ бил приятел на Владимир Бонч-Бруевич, един от най-приближените хора на Ленин. Никога не била нищо повече от секретарка в най-точния смисъл на думата. Преписвала на машина огромната и сякаш безкрайна кореспонденция на Ленин, вършела и друга канцеларска работа в кабинета му в Кремъл от 1918 нататък, когато седалището на съветското правителство се преместило от Петроград в Москва. През 1923 г. се преместила от кабинета на Ленин в Кремъл в Горки, където по-късно Владимир Илич починал.

Няколко години след смъртта на Ленин подала документи за емиграция в САЩ и тъй като все още били двадесетте години и имало възможност да се емигрира, и тъй като била служила на родината си предано, ѝ дали изходна виза. Тя била най-младата секретарка в кабинета на Ленин и затова не ѝ поверявали нищо изключително важно и секретно. Това съвсем не значело, че тя не вижда и не чува. Напротив.

След половинчасов разговор подозрителното просветване на очите ѝ отстъпи място на един ту спокоен, ту твърд поглед.

— От двадесет и три години изобщо не са ме безпокоили от великото американско разузнаване — каза закачливо тя и поклати глава при мисълта за безнадеждната безчувственост на своите благодетели. — Нищо. А сега изведнъж вие толкова много се интересувате от мен.

— Както ви казах, това е рутинна проверка. Запълваме празнините във вашето досие.

За миг му се стори, че май не го е разбрала, но най-накрая тя се съгласи:

— А такива не трябва да има. — И му се усмихна мило. За миг остаряващото лице бе сменено от лика на седемнадесетгодишна кокетка.

— Няма да ни отнеме още много време.

— На мен самата не ми остава много време — отвърна тя с равен глас, без следа от самосъжаление. — Скоро вече ще можете да сирете да изпращате огромните чекове и да изпразвате хазната.

— Вярно, не е много — съгласи се Стоун. Наистина ЦРУ отпускате пословично ниски суми на изменниците.

— В Русия щяха да ми дадат огромна пенсия, защото съм работила при Илич — уж сърдито го упрекна тя. — Понякога се чудя защо ли избягах.

Стоун кимна в знак на съчувствие и започна:

— Ако можете да ми помогнете...

— Вижте какво — прекъсна го тя и сведе глава почти до неговата, сякаш му съобщаваше някаква изключителна тайна. — Аз съм стара вече. Преди повече от шестдесет години дойдох в тази страна. Ако великото американско разузнаване не е изцедило от мен и малкото, което зная, вероятно то не е важно. — Тя вдигна глава, наклони я настрани и се усмихна. — Наистина, не си губете времето.

— Дори и ако става дума за завещанието на Ленин?

Изведнъж възрастната жена се напрегна. Необходими ѝ бяха няколко минути, за да се овладее отново. После се усмихна загадъчно:

— Да не сте дошли да си говорим за история? Има книги — прочетете ги. Всеки знае за Лениновото завещание.

— Аз имам предвид друго завещание.

— И друго ли има? — попита тя с досада и сви рамене. Посегна към празната чаша, като че ли искаше да отпие, после я върна обратно на мястото и.

— Мисля, че ви е известно.

— Аз пък мисля, че не ми е известно — упорствуваше тя.

Стоун се усмихна и реши да сложи край на словесния двубой.

— Това нещо бе установено при една рутинна проверка на досиетата.

Изчака отговора ѝ, но когато не го получи, попита непряко:

— Отровен е бил, нали?

Доста време тя мълча. Когато най-накрая каза нещо, той едва го чу. Хладилникът в кухнята до тях се включи, разнесе се бръмчене и къркорене.

— Струва ми се, че да — каза тя. Веселостта ѝ бе отстъпила място на сериозността.

— Какво ви кара да мислите така?

— Защото... Защото той написа едно писмо по този въпрос и ми го даде да го препиша на машина. Каза ми да го направя в два екземпляра. Един за Крупская, жена му. Другият за... — Тя млькна и сведе поглед надолу.

— А другият екземпляр? Той за кого беше?

Тя размаха безпомощно ръце и накрая заяви:

— Не знам.

— Знаете — настоя Стоун. Замълча за малко и после продължи.
— Договорът ви с нас изисква да ни сътрудничите. Имам всички правомощия да прекъсна финансовата помощ...

Тя започна да говори забързано, думите ѝ се сипеха като водопад:

— Беше толкова отдавна. Не е важно. За един чужденец... Ленин се страхуваше, че къщата му е пълна с... с шпиони. И май беше прав. Всички — градинари, готвачи, шофьори — всички бяха от ОГПУ. От тайната полиция.

Вече говореше по-бързо и Стоун не разбра съвсем точно какво искаше да каже.

— Защо? — попита той. — Защо е дал копие от писмото на чужденец?

— Страхуваше се от Сталин, от това, което би могъл да стори на Крупская. Искаше да е сигурен, че единият екземпляр ще бъде извън страната.

— Кой беше чужденецът?

Тя поклати глава.

— Известен ви е, нали? — попита спокойно Стоун.

Тя не може да издържи на колебанието.

— Висок, хубав американец. Бизнесмен. Среца се няколко пъти с него, преди да умре. Не е важно.

— Уинтроп Леман.

Пауза, после пак:

— Среца се няколко пъти с Ленин. — Тя замислено присви очи.
— Да, Леман.

— Срещал се е с Ленин в Горки?

— Да. Уинтроп Леман.

— Какво пишеше в писмото? Ставаше дума за отравянето, нали?

— Не, не точно — отвърна тя. Пак започна да говори бавно. — Написа... чернова... преди да замине за Горки. Вече беше болен. Казваше много лоши неща за съветската държава. Казваше, че е ужасна грешка, че става полицейска държава. Казваше, че... също като доктор Франкенщайн е създал едно ужасно, страховито чудовище.

Стоун я изчака да продължи, но тя явно беше свършила.

— Та това е пълно отричане на съветската държава от самия ѝ създател — продума тихо той. Твърдението му беше очевидно и глупаво. — И Леман притежава това.

— Веднъж поиска да се върне в Москва. Опитвахме се да го спрем, но той настояваше. Бързо! — крещеше на шофьора. Като пристигнахме в Москва, отиде в кабинета си в Кремъл.

— Вие с него ли бяхте?

— Не, научих по-късно. Погледнал в бюрото си и видял, че някой е отварял тайното му чекмедже. Търсел някакъв документ. Побеснял, викал на всички. Но не го намерил. Но... как му казвате вие? Възстанови го по памет.

— И ви го издиктува — допълни Стоун. — Това, което сте написали в два екземпляра.

— Да.

— Вие имате ли копие?

— Не, разбира се. Мисля, че вече се е загубило.

— Ами екземплярът на Крупская?

— Сигурно са ѝ го взели.

— А на Леман?

— Не зная.

От близката кухня се носеше миризмата на силно подлучена пилешка супа.

Стоун вдиша аромата на уют с примес на запуснатост. Огледа стаята. Откъде ли тази жена знаеше, че са отровили Ленин?

— Кой го направи? — попита той.

— Моля ви, не започвайте пак да ровите — помоли го тя. — Не разравяйте миналото. Нека хората си мислят, че Илич е умрял естествено.

— Правили са аутопсия, нали? Като че ли си спомням...

— Моля ви. — И тя направи знак с ръка, за да му покаже, че е съгласна. — Да, правиха. В деня след смъртта му десетима доктори

изследваха тялото му. Отворили го, разгледали органите му и не открили нищо нередно. Отворили и черепа. — Тук тя смръщи вежди, стисна презрително устни и продължи: — Мозъкът бил... — Тя направи гримаса, при което се откриха жълтеникавите ѝ евтини протези — ... твърд. Кал... калциран — докато изговаряше думата, тя насочи показалеца си нагоре. — Металните инструменти чак звънтели, като се удряли в него.

— Артериосклероза. Не са ли го изследвали за отрова?

Стоун заговори на руски — това щеше да улесни старата жена. И наистина, тя го погледна с облекчение.

— Не. И защо ли да го правят?

— Не са имали повод да мислят, че е бил отровен.

— Знаете ли, че личният лекар на Ленин, доктор Готие, е отказал да подпише епикризата от аутопсията? Отказал е! Знаел е, че Ленин е бил отровен. Това е документирано.

Стоун впери очи в нея.

— Мисля, че е знаел — кимна тя бавно, разбиращо.

— Но кой? Кой го е отровил?

— Ако не се лъжа, един от прислужниците. Те всички бяха хора на ОГПУ. Сталин искаше да премахне Ленин от пътя си и да завземе страната. Защо пак ме питате за това? Защо отново ме разпитвате?

— Отново ли?

— През 1953 ме разпитвахте за тези неща.

— През 1953?

По шосето на две преки от къщата мина някакъв автобус.

— Кой ви разпитва за това през 1953?

Ана Зиновиева се взира известно време невярващо в него със сивите си помътнели очи. После се изправи бавно, подпирайки се с една ръка на алуминиевия си бастун, а с другата на облегалката на дивана.

— Обичах да чета вестници — каза тя. — Винаги съм била добър физиономист. Илич винаги ме хвалеше.

Тя отиде до един шкаф и го отвори. От него извади папка със зелена кожена подвързия, в която бяха събрани изрезки, и я сложи върху протрития шкаф.

— Елате — повика го тя.

Стоун отиде при нея. Тя разгръщаше страниците бавно, сякаш бяха от олово, и най-накрая намери онова, което търсеше.

— Ето тук — каза тя, почти опряла лице в листа.

Сочеше му една нащърбена потъмняла изрезка от руски емигрантски вестник, който излизаше в Ню Йорк — „*Новое руское слово*“. Виждаше се само годината — 1965; месецът и датата сигурно бяха изрязани по невнимание.

— И аз познавам това лице — каза Стоун, като се опитваше да прикрие изненадата си. Това бе снимка на Уилям Армитидж — дипломат от кариерата, който работеше в Държавния департамент. В статията се казваше, че е бил избран за помощник-секретар. Стоун знаеше, че понастоящем Армитидж е заместник държавен секретар — високопоставена и властна фигура в администрацията.

Бил Армитидж, с когото Сол Ансбах бе разговарял навярно само часове преди смъртта си.

— Това ли е човекът, който разговаря с вас?

— Да, това е. Този, Армитидж.

Стоун кимна. Сол си мислеше, че това е предателска организация. Колко ли нависоко отиваше?

— Какво искаше да научи от вас? Защо през 1953 се е заинтересувал какво се е случило през 1924?

Възрастната жена го изгледа така, сякаш Стоун изобщо не бе разбрал какво му е казала. Сякаш с изражението си питаше как може да е толкова непроницателен.

— Интересуваше се от онова, което се бе случило *току-що*. Заплахите.

— Заплахи ли?

— *Заплахи!* Да, заплахи — извиси глас тя. Очите и светеха от страх.

— Кой ви е заплашвал? Надявам се, не са били нашите агенти!

— Руснаците — отрони тя с плувнали в сълзи очи. — Това вече ви е известно. Не...

— Защо са ви заплашвали? — попита внимателно Стоун.

— Те... — започна тя и отново поклати бавно глава, при което сълзите ѝ потекоха. — Търсеха Лениновото завещание и бяха убедени, че е у мене. Разбутаха цялата ми къща, казаха, че ще ме убият. Уверявах ги, че не е тук...

— Кой бяха те?

— Чекисти. Хората на Берия. — Гласът ѝ звучеше така, сякаш говореше на малко момченце. Предшествениците на КГБ. Естествено. — Бях толкова изплашена. Използувах думата *иконоборство*.

— Унищожаване на икони — преведе Стоун.

— Да. Казаха: „Ти и проклетият ти Ленин ще сте първите, които ще унищожим. Мръсната ти икона“.

Стоун кимна. Да, анти ленинизъм — старо и бурно нелегално течение в Съветския съюз.

— Ами американецът, този Армитидж, той какво по-точно искаше?

— Искаше да знае какво са ми казали. Казах му, че са ми искали един документ, който не притежавам.

— Не сте му казали всичко — констатира Стоун без упрек, разбиращо.

— Доста време той не ми вярваше. После ме предупреди да не казвам нищо никому за тези чекисти. Защото в противен случай можели да ми се случат ужасни неща. Затова съм изненадана, че пак ме разпитвате.

— Искал е да запази тайната.

— Искаше мълчание — съгласи се тя. — Искаше дума да не казвам за руснаците. Виждам, че кимате. Значи разбирате.

— Но руснаците са можели да вземат този документ от Уинтроп Леман, нали?

Жената трепна и устата ѝ леко се отвори, докато с неவிждащи очи изучаваше лицето на Стоун.

— Не — отвърна тя. — Чух, че...

— Какво?

— Казаха ми, че не е било необходимо, защото Сталин имал... имал власт над него. Или пък не са могли, защото са имали някакво споразумение с него. Не зная.

Вниманието ѝ започваше да отслабва. Беше уморена. Лицето ѝ бе станало пепелявосиво.

— *Споразумение?*

— Сталин... Сталин беше толкова зъл! Той е намерил начин да подчини Леман.

Свита до хладилника, майка ми плаче, сълзите размиват грима ѝ и го превръщат в сини вадички, а тя вика:

— Аз не съм те карала да ходиш в затвора. Сърди се на него, не на мен!

Да. Ако Сталин е имал власт над Леман, мислеше Стоун изумен... Дали това бе възможно? Съветникът на Рузвелт и на Труман, човекът, изпратил Алфред Стоун в затвора — дали това бе тайната, която Леман, се опитваше така усърдно да скрие? Можеше ли да се допусне, че Леман е бил в служба на съветското правителство?

— Каква власт? — попита той.

— Не знам. *Не знам.* Не зная големи тайни. Аз бях само секретарка. Сигурно вие разбирате нещата много по-добре от мен.

— Да — съгласи се Стоун и отново усети страха.

Някакви деца, които играеха навън, се развикаха после изведнъж профуча кола, на която трябваше да се сложи нов заглушител, след което се възцари тишина, в която Стоун чуваше само ударите на сърцата си.

„Едва ли тези американци са искали някой да разбере, че те, които и да са, са се опитвали да свалят съветското правителство“ — каза си той.

Огледа малката мрачна стая, после и старата жена, чиито дълбоки очи някога се бяха взирали в една историческа личност, а сега се бяха замъглили от годините и клепачите ѝ бяха натежали от умора.

Ето, пак опитаха и накрая запалиха колата с повредения заглушител, тя пак мина край тях и после остана само тишина.

Мериленд

Лимузините започнаха да пристигат в отдалеченото имение една по една през равни интервали от пет минути още рано сутринта. В седем без двадесет пристигна и последната — сив кадилак, който се плъзна през автоматичната желязна врата и се спусна по алеята, оградена с дървета от двете страни.

Спря на около петдесет метра от основната сграда — разпростряла се нашироко викторианска къща, после бавно паркира под нещо, което отвън приличаше на голям дървен навес. Щом влезе вътре и вратите се затвориха, металната платформа, която служеше за под, изведнъж — забръмча и започна да се спуска бавно и равномерно. Само минута по-късно се озова двадесет и пет метра по-надолу в непрогледната черна бездна. След това се отправи към дългия проход, чиито стени бяха бетонни и отгоре бяха покрити с някаква прозрачна смола; там се присъедини към четирите паркирани коли, подминавайки един черен сааб турбо.

Флечър Лансинг, последният, който пристигна, слезе от колата бързо и пъргаво, което съвсем не подходеше на възрастта му. Той бе една от големите фигури в средите на дипломацията, близък съветник на Джон Кенеди и както един от журналистите веднъж го бе нарекъл, „най-добрият и най-умният“. Устните му под дългия тънък нос бяха набръчкани. Лансинг премина под една арка и влезе в съвещателната зала, където другите вече седяха и отпиваха от кафето си.

— Добро утро, сър — дочу се гласът на шефа на ЦРУ Тед Темпълтън. Също както и Уилям Кейси преди него, Темпълтън бе ветеран от OSS, но за разлика пък от Кейси се бе издигнал в самото ЦРУ. Беше снажен, висок човек с едра глава и гъста посивяла коса, с големи уши и торбички под очите. Сегашният си пост дължеше на Лансинг, който се бе застъпвал за него на не една вечеря с президента в Белия дом.

Но Лансинг, чието лице бе доста мрачно, само кимна леко на Темпълтън, а после и на останалите, които се бяха събрали край

черната мраморна маса. Това бяха Роналд Сандърс, заместник-директор на ЦРУ, четиридесет и шест годишен, бивш полузащитник в отбора на „Нотр Дам“, който също се бе издигнал по йерархията на ЦРУ. От дясната му страна седеше Евън Уейнрайт Рейнолдс, считан за главния архитект на Националната агенция за сигурност, отдавна пенсиониран, но бе един от основателите ѝ. Беше жизнен и строен мъж, наскоро прехвърлил седемдесетте. Говореше рядко. А от лявата му страна бе най-младият от присъстващите — Роджър Бейлис от Съвета за национална сигурност. Бейлис приближаваше четиридесетте и бе облечен в тъмносив костюм от габардин. Кариерата му, дори самият му пост в Белия дом, бе заслуга на останалите присъстващи. Дължеше всичко на тях. Тъй като бе най-млад, той водеше протокола. Бейлис далеч повече би предпочел да използва портативния си компютър, но в това свръхсекретно подземие не се допускаше никаква външна електроника.

Бейлис гледаше замислено. Свиваше и отпускате коляното си. Това му бе станало тик, който се появяваше, ако е много напрегнат. Заразглежда счупения нокът на палеца си. Време беше за една от малкото суетности, които си позволяваше — маникюрът. Спомни си мимолетно жената, с която бе прекарал предната нощ. Беше някаква блондинка, Карин. Работеше в Конгреса, разбира се; в леглото беше като вулкан и Бейлис още бе малко кисел. Естествено, беше впечатлена от факта, че работи в Съвета за национална сигурност, както и повечето жени, а само ако имаше *представа* какво щеше да се случи в Москва и каква бе ролята на Бейлис във всичко това...

Докато Флечър Лансинг прехвърляше бележките си, той огледа присъстващите. Всички очакваха началото.

Какви ли лоши новини имаше да им съобщи?

Изключителните мерки за безопасност — подземната, електронно охранявана съвещателна зала, разположена под частно имение, за което не знаеха дори най-висшите членове на американското разузнаване, бяха приети от петимата мъже като абсолютна необходимост. Те бяха известни като Светилището (естествено, названието бе заслуга на Флечър Лансинг). Това бе ултрасекретна група от бивши и настоящи служители в разузнаването, които се срещаха рядко — не повече от веднъж на две-три години — и

вземаха решения, които според твърдата им увереност щяха скоро да променят съдбините на света.

Коляното на Бейлис продължи да подскача конвулсивно, сякаш бе пърхаща с крилата си птица. Бе вперил косия си, но напрегнат взор във Флечър Лансинг и изучаваше стария шпионин, който бе основал групата.

Какво ли не беше наред?

Бейлис беше единствено дете. Бе израснал, наблюдавайки отблизо родителите си, и се гордееше с необикновената си проницателност. Беше разбрал, че хората, които се занимават с разузнаване, често стават неестествено любезни. Част от обаянието, разбира се, не бе нищо повече от *информиранизъм* — познатата вашингтонска, болест, която изкълва човека със силно желание да бъде в ядрото на властта. Само веднъж да пристигнеш пръв на работа и да прегледаш изтеклата информация през нощта по телекса, с теб е свършено — заразен си.

Но Лансинг бе харвардски възпитаник, беше завършил Харвардския правен колеж (и, естествено, бе публикувал свои статии в университетското списание) и беше започнал работа като чиновник във Върховния съд, после станал секретар на Военноморските сили, а впоследствие — един от основателите на ЦРУ. Бе пожертвувал открития свят на дипломацията, политиката и държавниците заради света на тайните, а това според Бейлис се дължеше на друга генетична особеност на неговия характер.

Хората от рода на Лансинг, обикновено мъже, се наслаждават на тайно упражняваната власт и я пазят от чужди очи, от погледите на, тълпата. Къде другаде, ако не в света на разузнаването, човек може да крои заговор срещу непознат противник? Те са пълни с енергиен заряд и анонимността ги привлича с неимоверна сила. Не получават известност, но не я и търсят. И Бейлис, който добре познаваше себе си, откриваше същата черта в собствения си характер.

Лансинг принадлежеше към поколението водачи от благороден произход като Дийн Ейчисън, Уинтроп Леман, Хенри Стимсън, Хенри Кабът Лодж, чието време вече бе минало. Беше лукав стар птеродактил, някогашен бляскав слуга на президенти, които далеч не можеха да се мерят с неговото потекло, и сега вече се считаше за един от мъдреците на епохата, когато американската външна политика

приличаше на хубав стар автомобил, подкаран безразсъдно, от новия неопитен президент, който поемаше кормилото всеки четири години и докато се научеше да шофира, повреждаше съединителя. И все пак, съединител може да се смени. Световният мир е далеч по-крехък от него.

Да. Бейлис знаеше, че операцията на групата в известен смисъл беше последното издихание на един стар порядък, който никога нямаше да се върне и той бе горд, че е част от него.

Бе настъпил мигът. Никога в историята на Съветския съюз не се бе предоставяла такава възможност. Никога повече нямаше да я има.

Сведенията от Москва бяха ясни — щяха да отстранят Горбачов. Навсякъде се говореше за преврат.

Флечър Лансинг добре се беше изразил на последната сбирка, само преди две седмици:

— Светът, който създадохме, вече не съществува. Вече нищо не е същото. Европа иска да се разпуснат НАТО и Варшавският договор. Като че ли всички мислят, че за една нощ руснаците са се превърнали в плюшени мечета. Но вълкът козината си мени, а нрава — не.

Бейлис знаеше, че Лансинг не е отявлен — консерватор, но пък е ветеран от Студената война. Че е бил свидетел на създаването на следвоенния ред и знае колко лесно на доверчивата и оптимистично настроена Америка може да ѝ се замае главата от някои съвсем повърхностни промени.

— Затова ние, американците, се впечатляваме от промените в Москва, но забравяме далечната перспектива. Не искаме да разберем, че Горбачов не може да се задържи, а като си отиде, вече ще бъде твърде късно.

Съветската империя бе на ръба на колапса и се изплъзваше от контрол. Републиките се откъсваха, икономиката се рушеше. След падането на Берлинската стена Москва, изглежда, щеше завинаги да загуби своите сателити.

Въпросът беше кога.

Защото всички знаеха какво ще стане, когато това се случи. Когато лайното падне върху вентилатора, както цветисто се бе изразил Тед Темпълтън. Сведенията от Москва бяха ясни — дните на Горбачов са преброени. Бе само въпрос на време да го махнат.

И след това новото, несъмнено неосталинистко ръководство щеше да поеме властта и да сложи ръка на всички слаби опити за реформи, правени от Горбачов. Цялата Съветска империя щеше да стигне до такъв срыв, че площад „Тянанмън“ от пролетта на 1989 г. щеше да изглежда като детска игра. На ръководството, което ще иска да обедини отново съветските народи, отново щеше да му е необходим враг. Някаква външна заплаха.

Техният стар архивраг — Западът.

А какво правеше Белият дом? Стоеше си отстрани и наблюдаваше безучастно, незаинтересовано. Америка бе станала като Конника без глава.

Десетилетия борба на суперсили, неизброими милиарди долари, хиляди човешки живота бяха пропилены, за да отблъснат комунизма, а сега Белият дом стоеше безучастно, сляп като къртица, мотаеше се и не знаеше какво да предприеме. И както винаги, подкрепяше губещата страна.

Групата виждаше едно-единствено решение на въпроса — единственото, което щеше да дари на света веднъж завинаги мира, от който той така отчаяно се нуждаеше.

Беше въпрос само на няколко седмици.

Защото щяха да изстрелят американски агент на място, чак по върховете на властта в Кремъл. В ръководството на Съветския съюз. Години наред това нещо бе розова мечта на хората в правителството и извън него, пясъчна кула, тема за шпионски трилъри, но сега наистина щеше да се случи. Всъщност единствено сега *можеше* да се случи.

И само присъстващите в тази стая знаеха това.

Съществуването на този агент бе абсолютна тайна за американското правителство, за разузнаването като цяло, дори и за Белия дом — тайна за всички, освен за събралите се в залата мъже.

Бейлис знаеше, че трябва да е точно така. За първи път групата бе създадена в началото на петдесетте години от Лансинг и Ренолдс, за да се изпрати агент М-3. Задачата изискваше пълна секретност и Лансинг и неговите колеги, естествено тези, които можели да разберат, осъзнали, че повече не може да се разчита на разузнаването и дипломатическите представителства.

С издигането на съветския агент Харолд Ким Филби направо на върха на британската шпионска мрежа и все по-зачестилите изтичания

на информация оттогава последвалите разследвания на Сената по дейността на ЦРУ през седемдесетте години бяха направили секретността на групата абсолютно задължителна. Не можели да се доверяват никому. Президентите и държавните секретари идвали и си отивали, но никой от тях не узнал за съществуването на Светилището, нито за М-3.

Най-накрая, след дългогодишно планиране, бе настъпил мигът. Какво ли се бе объркало, чудеше се Бейлис.

Флечър Лансинг прочисти гърло и започна с няколко встъпителни думи. Каквито и да бяха лошите новини, Лансинг се владееше. Бейлис, който бе развил у себе си тънкото изкуство да слуша, докато мислите му са заети с нещо съвсем друго, се замисли за невероятната операция, която щеше да промени света.

Знаеше, че с течение на годините САЩ са поддържали няколко дълбоко законспирирани агенти в Москва, най-вече съветски граждани, чиито симпатии са били на американска страна. Един от първите през петдесетте години е имал кодово название Майор Б. След него е имало и други — от генерал Олег Пенковски от ГРУ до генерал Пьотр Попов от съветското военно разузнаване и оръжейния експерт А. Г. Толкачов в Московския институт по аеронавтика. Всеки един от тях бе разкрит и арестуван от руснаците.

Да, имаше и други действащи, но всички те бяха дребни риби в сравнение с агента, който Светилището бе направлявало през всичките тези години.

За да се запази и издигне М-3, бе провалена операцията „Заливът на прасетата“, без дори самият Джон Кенеди да разбере защо. Аналогично данните, с които разполагаше американското разузнаване за нестабилното положение на Никита Хрущов чак до момента на свалянето му от Политбюро, представляваха информация, с която дори Линдън Джонсън не разполагаше.

Естествено, във Вашингтон се шегуваха, че Америка не би могла да си пожелае някой агент да свърши по-добра работа, отколкото Михаил Горбачов вече бе свършил в тяхна полза. Но това, което тези умни глави не знаеха, беше, че Горбачов на практика бе направил

идването на власт на М-3 неизбежно. Съществуващата неразбория в Кремъл правеше възможно завземането на властта от М-3.

На Бейлис му се струваше, че съзнава важността на М-3 едва ли не по-добре от когото и да било в Светилището.

В крайна сметка, той бе избран да контактува от името на Светилището с посредниците на М-3. Връзката се бе осъществила едва преди няколко седмици, когато каналът бе подновен след няколко десетилетия бездействие. Пощенската картичка, която бе пхната в колата му от Александър Маларек, първия секретар на съветското посолство, съдържаше микроскопичен микрочип — цял документ, сведен до размера на печатна буква.

Маларек беше известен на КГБ, но никой от колегите му там не знаеше за работата му от името на М-3. Защото М-3 нямаше да има нищо общо с каналите на КГБ.

Бейлис си спомни последната им среща, когато Лансинг и Темпълтън му казаха, че той ще трябва да координира връзките с Маларек.

— *Наясно сте, колко трябва да внимавате — предупреди го Лансинг тогава.*

— *Естествено, сър.*

„Дали схващат смирението ми? Дали схващат до каква степен съм ужасен?“

— *Ако някак си те усетят, ако те хванат, не можеш да се измъкнеш от обвинението в държавна измяна.*

— *Да, сър.*

— *От друга страна — продължи Лансинг, — ако те, всички ние, успеем... — докато оглеждаше останалите членове на групата, събрани около масата, гласът му заглъхна. — А ако успеем, вие ще сте тези, които ще променят историята завинаги.*

„Да — помисли си тогава Бейлис, — завинаги.“

Лансинг вече бе приключил с встъпителните бележки и гласът му трепереше от гняв.

— Положението е непростимо каза той и удари стегнатия си юмрук о черната маса, след което огледа дебелите бетонни стени и

продължи: — И преди сме имали свои агенти. Но нищо не може да се сравни с М-3.

Заместник-директорът на ЦРУ Роналд Сандърс внимателно го прекъсна:

— Малка пакост е станала. Няма нищо непоправимо.

— Беше пролята кръв — извика Лансинг прегракнало.

Бейлис никога не го бе виждал така побеснял, никога не го бе виждал да сваля фасадата на аристократичната си резервираност.

— Кръвта на невинни хора. Кръвта на хора, които предано са служили на тази страна.

— Само толкова, колкото бе неизбежно — възрази му директорът на ЦРУ Тед Темпълтън. Гласовете им се чуваха странно мъртви в звуконепроницаемото помещение. — Сол Ансбах вдигна тревога и не постигна нищо друго, освен да се замеси и той. Откъде да знаем каква информация има. Страшно неприятно ми бе да го допусна — навремето Сол ми беше приятел.

— Ами другите?

— Всички присъди бяха изпълнени изключително внимателно. Такова беше споразумението ни с хората на Маларек — въздъхна шумно Темпълтън. — Нищо не може да се докаже.

Сандърс, който неспокойно се въртеше на стола си, също се обади, с лека нотка на оправдание.

— Само един отдел на ЦРУ бе в течение на тази работа с Таралежа — „Парнас“. Но Тед ги спря. — Той несъзнателно отправяше репликата си към двамата велики възрастни мъже — Лансинг и Ренолдс.

Темпълтън кимна:

— Добре, че успяхме да махнем това прикритие. Господи, изобщо не знаех, че е...

— Господа — намеси се Лансинг, — професията ни е такава, че непрекъснато се лее кръв, за да се защити животът на по-големи маси хора. Но мен ме тревожи мащабът на това нещо, елиминирането на невинни хора. Честно казано, това противоречи на всички мои принципи. Но като оставим морала настрана, тези убийства ми се струват изключително опасни. Ако *което и да било от тях* бъде засечено от КГБ или някоя друга заинтересована страна...

— Не е възможно — прекъсна го Темпълтън. — Хората в Секретариата са висококвалифицирани. Изключително точни. Докато стоим настрана, те ще си вършат работата незабележимо.

— Да, но дали ще я *свършат*? — едва чуто прошепна Евън Ренолдс, но незабавно привлече погледите на всички присъстващи. Той бе формулирал, макар и малко грубовато, точно онова, което занимаваше всеки един от тях.

В стаята се възцари тишина, докато Бейлис най-накрая не събра кураж да заговори:

— Можем ли да сме абсолютно сигурни, че точно това е човекът, който ни трябва?

— Роджър — започна Темпълтън и тръсна глава, сякаш за да прогони лошите си мисли, — хората ми имат гласови отпечатьци, които съвпадат точно със записания глас, който се е обаждал от телефона в подземиято на Леман. Това от една страна. Освен това се подслушва и неговият телефон, което вече потвърждава предположението, че точно той е човекът, който си вре носа. Това е несъмнено.

— Аз пък мислех, че сте сигурни в „Парнас“ — възрази Ренолдс.

— Във всички там, с изключение на този — отвърна Темпълтън. — Този продължава да рови, при това по лични причини, което не можехме да предвидим.

— Струва ми се, че въпросът трябва да се реши изключително деликатно — намеси се Лансинг.

— Защо? — възпротиви се остро Ренолдс. — Ако притежава документа... досието, тогава той би могъл да компрометира цялата операция. Толкова десетилетия труд да отидат на вятъра. За бога, това е творението на моя живот. Нямаме друг избор. Но ако той разполага със скрити копия, тогава какво?

Темпълтън изложи плана си и щом свърши, забеляза шокираните погледи на събраните около масата мъже. Възцари се продължително мълчание, котето си позволи да наруши само най-възрастният.

— Боже господи — въздъхна Лансинг. — Боже, помогни ни.

Вашингтон е седалище на множество фондации. Всички организации — от най-подкупните лобита до най-щедрите групировки

с идеална цел — обичат да се наричат „фондации“, защото това наименование е едновременно и неутрално, и достойно.

Фондацията „Американско знаме“, разположена на Кей стрийт, в централната част на северозападен Вашингтон, заемаше един етаж от модерен комплекс, в който се помещават също така правни кантори и съдружниците на няколко корпорации от Средния Запад. Отвън сградата изглеждаше като всяка друга административна сграда в тази част на града. Впечатлението се затвърждаваше още повече от неугледния вид на неработещите асансьори.

Но ако някой посетител по погрешка слезеше на шестия етаж, щеше да бъде изумен от разточителството пред себе си. В преддверието щеше да види една-единствена секретарка, седнала зад огромно махагоново бюро. Всичко бе обзаведено с персийски килими, мраморни масички, полирана ламперия по стените. Освен това щеше да забележи, че телефонът на секретарката звъни май доста рядко.

Онези, които изобщо имат представа за съществуването на фондация „Американско знаме“, си мислят, че това е своеобразна интелектуална банка. Всъщност това е организация на бивши служители на няколко разузнавателни организации, най-вече от ЦРУ, Агенцията за национална сигурност и Разузнавателното управление на отбраната. Тези офицери поддържат тесни връзки с местата, на които са работили, и на практика мнозина продължават да получават заплати от тях. Но връзките и дори начините на плащане, са така добре прикрити, че дори и най-щателната проверка от Конгреса не би могла да установи по никакъв начин, че фондацията е свързана с американските разузнавателни служби.

Именно това искат и хората от разузнаването. Според президентските разпоредби на ЦРУ е забранено да провежда вътрешни шпионски операции и след разследванията на Конгреса от средата на седемдесетте години ЦРУ строго се придържа към забраната. В някои среди на тази и други разузнавателни служби се шири мнението, че предписания от този род са плод на криворазбрано някогашно чувство за достойнство и демократичност. Невъзможно е разузнаването да съществува, когато се спъва от подобни правила и трябва да разчита единствено на местните органи от рода на ФБР или някоя друга структура в помощ на закона, която не действа в чужбина.

И така, много преди полковник Оливър Норт и Съветът за национална сигурност да започнат тайните си връзки с Израел, Иран и Никарагуа, бе създадена фондацията „Американско знаме“, която да подпомага във вътрешното проучване различните разузнавателни служби, да бъде нещо като координатор на тайните операции.

Телефонът извънтя и стресна секретарката, която се бе зачела в модния раздел на „*Вашингтон Пост*“. Тя го вдигна и после натисна някакво копче на таблото на вътрешната телефонна централа.

— Генерал Ноултън — съобщи тя, — обажда се директорът на ЦРУ.

Няколко минути по-късно извънтя телефонът в малка селска къща в покрайнините на Александрия, Вирджиния. Къщата беше разположена на селски път, на километри от всякакви други постройки. Електрифицираната ограда беше скрита сред висок гъсталак от дървета и шубраци. По целия покрив на къщата бяха пръснати сивите конуси на микровълновите антени.

— Макманъс — представи се майорът, който вдигна телефона. Казваше се Лесли Макманъс, бивш служител на военното разузнаване. Няколко минути слуша обясненията, нахвърли си някакви бележки в един бележник и каза:

— Разбрано.

Бостън

След деветчасово уморително шофиране, при което спря само веднъж, Стоун най-накрая се прибра в Бостън.

Алфред Стоун беше в болничната си стая, бе облечен в цивилни дрехи и седеше на един стол. Леглото беше оправено.

— Ти ли си? — сепна се той, когато Чарли влезе. — Обаждах се в Ню Йорк, даже... даже в работата ти. Къде беше, за бога?

— Извинявай.

— Тъкмо вече щях да поръчвам такси. Тази сутрин решиха да ме изпишат. Можеш ли да ме откараш у дома? — попита той и огледа болничната стая с омраза. — Омръзна ми вече това място.

Минаваше девет вечерта.

Няколко часа преди това една спретната двойка на средна възраст изкачи стълбите на малка тъмножълта къща. Позвъниха на вратата. Почакаха една-две минути. Сториха им се цяла вечност, но знаеха, че жената си е вкъщи. Всичко бе подготвено изключително внимателно — така работеха техните работодатели. Двамата бяха убедени, че жената е заспала в малката си спалня на горния етаж, изпълнена със спомени. Трябваше й време, за да слезе и да отвори.

Приличаха на семейна двойка. Мъжът наскоро бе прехвърлил четиридесетте, оплешивяваше, бе възнисък и набит, но определено доста силен. Малкото останала му коса бе тъмна, тук-таме посребряла и бе подстригана късо. Носеше лоден от камилска вълна, а отдолу бе облякъл син костюм на ситно райе, синя риза и вратовръзка в пастелни тонове. Жената, която изглежда му беше съпруга, бе година-две помлада от него, стегната и надменна; всъщност бе доста обикновена жена, която добре се бе натъкмила. Малко повече бе гримът на големите й кафяви очи, а правата й кестенява коса бе подстригана равно. Носеше спретната рокля на цветя с голяма яка.

Отвътре се чу лек шум и те се спогледаха за миг.

И двамата говореха безупречен английски с лек западен акцент. Скромното си съществуване дължаха на общата си фирма за графичен дизайн. Имаха съвсем малко клиенти. Всъщност жената бе получила образованието си като дизайнер в Държавния институт по изкуствата в Ленинград няколко месеца след като обучението ѝ в Москва бе приключило.

Вратата се отвори и дребничката възрастна жена се показа.

— Да? — въпросително каза тя.

Беше по-крехка, отколкото очакваха.

— Айрин? — попита младата жена и се усмихна мило.

— Да? — потвърди старицата. Изпълващото я подозрение я накара да стисне още по-здраво дръжката на алуминиевия си бастун.

— Айрин, аз съм Хелън Стивънс, а това е Боб. Ние сме доброволци от Социални грижи. — Тя се усмихна отново, като че ли се извиняваше, и додаде: — Рут Бауър ни даде вашето име. — Според сведенията, които бяха получили, Рут Бауър бе съседката, която минаваше от време на време, за да ѝ помогне с къщната работа.

— А-а, влезте, моля. — Напрежението и страхът изчезнаха от погледа ѝ.

Докато влизаха, младата жена обясняваше:

— Не зная дали Рут ви е казала, че от Социални грижи ни изпращат, за да помагаме в някои дребни неща — да пазаруваме, да разместим едно друго, каквото е нужно — завърши тя и затвори вратата след себе си.

Възрастната жена, чието име бе Ана Зиновиева, се отправи бавно и тежко към кафявия диван в малката си дневна.

— Много ви благодаря — каза тя.

— Виж, Айрин — намеси се мъжът за първи път в разговора и се настани на един стол до дивана. — Някой идва ли днес? Изключително важно е да разберем.

Наблюдаваше изражението ѝ, очакваше да съзре издайническо трепване, признание.

— Никой — отвърна Ана Зиновиева и прехапа устни.

Ясно. Значи бе разговаряла с някого.

— Какво искаше от теб?

— Никой не е идвал — противеше се ужасена старицата. — Моля ви. Не. Никой не е идвал...

Младата жена заговори на руски и нарече старицата с истинското ѝ име.

— Не! — простена Ана Зиновиева. Пак! Пак бяха дошли за нея. За миг просто не повярва на ушите си. Знаеха името ѝ, онова име, което десетилетия наред никой не беше произнасял.

— Моля ви, оставете ме на мира — почти проплака тя. Цялата трепереше. Не можеше да скрие обзелия я ужас. — Какво искате да научите от мен? Кажете, какво искате да разберете?

— Единственото, което ни интересува, е за какво ви разпитва този човек — отвърна любезно и напевно мъжът.

Най-накрая старицата проговори.

Жената завъртя тялото на старицата, отметна домашната ѝ роба нагоре, над хълбока, и направи дълбок разрез с нож. Няколко минути преди това бяха прекършили крехкия ѝ врат, но кръвта от артерията бликаше равномерно. Тя изчака малко, докато кръвотечението секна, после каза:

— Готово.

Мъжът бе надянал хирургически ръкавици. От куфарчето, което носеше, извади малък стъклен флакон и голям тампон.

— Това опасно ли е? — попита тя, сочейки течността, която той малко по малко изсипваше в разреза.

— Не е за пипане отвърна той. — Клостридий. Отвратително нещо, но върши добра работа.

В тялото започна бърз процес на естествен разпад. Като го откриеха, щеше да изглежда сякаш старицата е умряла преди седмици, навярно се е подхлъзнала и е паднала, при което си е ударила главата. Подобни неща могат да се случат на възрастните хора, които живеят сами.

Ако имаха време, двамата щяха да останат, за да погледат как върви процесът. Само след броени дни нямаше да е останало нищо друго, освен скелета, няколко сухожилия и купчина плазма, нищо, по което да се разпознае. Само разлагаща се плът.

Мъжът отмести флакончето от раната и се изправи:

— Готово — каза той.

Стоун шофираше по тъмната алея към бащината си къща и толкова предпазливо се оглеждаше на двете страни, че баща му дори не забеляза. Но там, изглежда, нямаше никого. Той слезе, взе куфара си и малкия сак на баща си и ги занесе до външната врата. Алфред Стоун пристъпваше внимателно до него.

Чарли изключи алармата на къщата, после отключи външната врата. Цялата къща бе тъмна, тежката мебел проблясваше и ухаеше на лимон. Килимите бяха почистени, а ресните им бяха идеално подравнени.

— Е — обърна се към него Алфред Стоун, — надявам се, че леглото ти горе е застлано.

— Можеш ли да се качиш сам по стълбите?

— По-силен съм, отколкото изглеждам.

— Дай да ти занеса куфара до стаята. После ще отида до съседите да взема кучето. Сигурно ще искаш да си легнеш рано.

Качи двата куфара по стълбите и след минути чу гласа на баща си:

— Чарли!

Стоун остави сака на баща си в неговата стая и бързо отиде до площадката.

— Да?

Погледна надолу и видя, че баща му държи в ръка плика, който бе получил от Сол Ансбах и бе оставил в джоба на палтото си. В другата си ръка баща му държеше гланцовата снимка.

Усети как пулсът му се учестява.

— Просто ти закачвах палтото — каза Алфред Стоун. — Изпадна от него.

Очите му се бяха разширили, кръвта буквално се бе отдръпнала от лицето му.

— Как се сдоби с това? Защо?

Няколко километра по на юг, в западния квартал на Бостън, известен като „Бойната зона“ — онези няколко пресечки, приютили порнокина, сексшопове, проституция и наркотици — в един тъмен киносалон седеше мъж с черно кожено яке и наблюдаваше как една

едрогърда блондинка се чука с някакъв изключително надарен чернокож. Беше привечер и в киното нямаше много посетители — към двайсетина зрители, които седяха колкото е възможно по-далеч един от друг. Неколцина възрастни мъже онанираха неприкрито.

— Добры вечер.

До мъжа с черното яке бе седнал някакъв човек с брада и тъмносиньо шушляково яке.

— Добры вечер, товарищ — отвърна мъжът с коженото яке.

Двамата руски емигранти поседяха малко умълчани, докато не се убедиха, че не ги следят. После мъжът с коженото яке излезе от киното, а след няколко минути другият го последва.

— Това е жената, с която си се срещнал, нали? — попита Чарли.
— Соня Кунецка.

— Да — отвърна баща му покрусен.

— Жива ли е?

Алфред Стоун сви рамене, сякаш това не го интересуваше, но очите му издаваха обратното.

— Какво всъщност знаеш за нея? — зададе нетърпеливо въпроса си Стоун. — Дали тя е била във връзка с някого, с някакъв агент в Русия, който е бил под контрола на Леман?

— Защо ме разпитваш за всичко това, Чарли?

— Не трябваше да започвам този разговор сега. Извинявай. Уморен си и трябва да си лягаш. Това може да почака няколко дни.

— Не, Чарли. Струва ми се, че би трябвало да говорим сега. Искам да разбера какво се опитваш да откриеш.

— Моля те, нека да поговорим друг път.

— Не, Чарли — настоя Алфред Стоун.

И той внимателно разказа на баща си част от онова, което беше научил — от предположенията на Сол до чутото от старицата в Ню Джърси. Естествено, смекчи нещата, като не спомена за убийството на Сол — нямаше смисъл да стряска баща си.

Алфред Стоун го слушаше почти зяпнал, после въздъхна:

— Продължавай. И аз имам какво да ти кажа.

Един бял микробус потегли по Уошингтън стрийт, излезе от бойната зона и се насочи към Кеймбридж. Вътре седяха двама мъже. Шофьорът беше с брада. Вторият седеше отзад — едър мъж с дълги бакенбарди, каквито вече не се носеха. Беше дошъл от Балтимор.

Микробусът беше додж, модел 1985 г. Един майстор монтьор, лежал десет години в затвора за въоръжен грабеж, бе направил специални допълнителни подобрения. Отначало си мислеше, че приспособява микробуса за обикновени престъпници, но бе достатъчно опитен, за да си държи езика зад зъбите. И животът, и прехраната му зависеха от това. Беше направил истински танк. Отвътре бяха заварени стоманени плоскости. За шофьора имаше подвижен стоманен шлем с процеп за очите, който да го предпазва от куршумите. Бяха предвидени и отворстия за оръжията. На практика микробусът можеше да издържи на всякакъв обстрел. Беше необходимо най-малкото базука, за да му нанесе някакви поражения.

Микробусът бе съоръжен с няколко 44-калиброви леки картечници и автомати „Томпсън“. Двамата мъже се надяваха, че няма да им се наложи да използват огнестрелно оръжие в тази акция. Както казваха американците, щеше да е *истински сладкиш*.

Мъжът зад волана работеше почасово като шофьор на такси както редица други руски емигранти. Вече три години живееше в Бостън. Шест месеца преди да напусне Москва бе избран в свръхсекретната организация. Живееше сам в едно бедняшко предградие на Бостън и не общуваше с никого. Бе просто един от многото анонимни емигранти. В действителност и той, както и мъжът с коженото яке, когото не познаваше, бяха изпратени в тази страна и им се плащаше изключително добре, защото притежаваха рядък талант — умееха безупречно да изпълняват заповеди и ако се наложи, да убиват.

Потеглиха по Масачузетс авеню, прекосиха Харвард Скуеър и после свиха по една от пресечките на Братъл.

— Неплохо — каза възхитено човекът с коженото яке, оглеждайки просторните къщи на Хилиърд стрийт. Съвсем не беше зле.

— Ама откъде да имам сведения за свръхсекретните операции?
— противеше се Алфред Стоун малко по-късно, след като Чарли беше върнал Пири и двамата, баща и син, разговаряха на масата в кухнята.
— Никога не съм бил въвличан в подобни неща. — Той местеше солницата и пиперницата по масата около чаша вода и кафяво шишенце за лекарства сякаш бяха шахматни фигури.

— Бил си помощник на Леман. Бил си помощник на съветника по националната сигурност на президента Труман.

— О, боже! Занимавахме се примерно с Инчън, с неприятностите около Макартър, китайските комунисти, със Сеул. Неща от този род.

— И изобщо не си чул нищо за някакъв опит да се направлява преврат в Москва?

— Преврат? — изсмя се Алфред Струн. — Най-лелеяната мечта на Джон Фостър Дълес. Познатият враг е по-добър от непознатия. И мисля, че Хамлет казва:

*Да се мирим с познатите беди,
наместо да летим към непознати.*^[1]

— И не си чувал нищо за никакъв заговор? Нищичко? Дори и слух, дори и в някой документ не си видял да се намеква?

— Не съм казал, че не са правени опити.

Той отвори шишенцето и пусна в шепата си един индерал. Сложи го в устата си и отпи голяма глътка чешмяна вода.

— Да, знам — каза Чарли. — Ние, имам предвид САЩ, сме направили няколко опита да свалим Сталин. Опитвахме и от Хрущов да се отървем след Кубинската криза. Да, така е.

— Чарли — започна баща му уморено, — ако твърдиш, че Уинтроп Леман, служител в Белия дом още от времето на Рузвелт, е бил тайно замесен в заговор срещу Сталин, трябва да ти заявя, че това изобщо не би ме изненадало. Дори не виждам нищо лошо в това. Сталин беше опасен тиран — това всеки го знае.

— Точно така — съгласи се Чарли. — Какво лошо има в един заговор, насочен към свалянето на единия от двамата най-големи диктатори на ХХ век?

— Да.

— Ако е било само това. Но това май не е цялата истина.

— Защо?

— Защото тогава нямаше да е необходимо да се прикрива операцията. Нямаше да е обосновано. Поне повечето от основните действащи лица щяха да са мъртви.

— Какво е твоето предположение?

— Предполагам, че има нещо останало и до днес, нещо толкова важно и толкова секретно, че да допуска да бъде убит всеки, който се е добрал и до най-дребното късче информация. — Известно време Чарли стоя, вперил поглед пред себе си, като се чудеше колко да каже на баща си. — Сега ми е необходимо да науча нещо от теб. Каза, че си ходил в Москва, защото Леман те е помолил да отидеш. Но какво още се крие зад това? Защо всъщност отиде? Има и още нещо, нали?

Алфред Стоун седеше умълчан, пръстите му безцелно се плъзгаха напред-назад по кухненската маса, сякаш движени от собствен импулс. Не отговори.

— Защо разруши живота си заради Уинтроп Леман?

Баща му се усмихна загадъчно.

— Всеки си има своите тайни, Чарли. Бих искал да ми направиш една услуга. Цялото това разследване го правиш заради мен. Не мога да ти опиша какво означава това за мен. — Погледът му блестеше, както се стори на Чарли, от благодарност. — Но сега те моля да спреш дотук.

— Не мога.

— Тази игра не си струва риска.

— Не е игра.

— Прав си, да го вземат дяволите. Не е игра. Но защо настояваш толкова? Защо правиш всичко това?

— Отначало, защото ми възложиха задача. Възложиха ми да събера данни за завещанието на Ленин. Не мога, все пак, да ти кажа защо.

— Е, добре, има един човек, с когото би могъл да поговориш, ако толкова настояваш да разнищиш нещата. Един от моите бивши студенти навярно ще може да ти помогне. Ако изобщо някой знае нещо по въпроса, това е именно той. И ако ти е необходим съюзник, той ще е

насреща. Работи в Съвета за национална сигурност, на приблизително същата длъжност, на каквата бях аз.

— Благодаря ти.

— Бившите студенти, дори онези, които са поели по пътя към върха, както е той, обичат да правят услуги на старите си преподаватели. Това ги ласкае. — С тези думи той събра ръце, преплете пръсти и после ги изви, докато кокалчетата му изпукаха. После ненадейно добави: — Чарли, хайде да отидем до Мейн този уикенд. Мисля, че пътуването ще ми понесе, а освен това ще мога да си почина на едно приятно местенце.

— В Мейн?

Явно баща му имаше предвид вилата в южната част на щата, която всяко лято взимаха под наем за един месец, докато беше момче. „Вила“ беше малко попресилено за тази стара, паянтова селска къща, но това бе едно от любимите местенца на Чарли. Спомняше си аромата на изгоряло дърво, който се бе пропил във всички завивки там. Разговаряха надълго и нашироко. Ходеха за риба или пък да стрелят патици. След обяд, докато баща му подремваше в един хамак, Чарли изкарваше моторницата и обикаляше езерото с грохот. От време на време отиваше да се катери сам по близките скали. През цялата година с баща му трудно можеше да се общува, но като дойдеха тук, нещата се променяха.

— Много ще се радвам — потвърди Чарли. — Май искаш нещо да ми кажеш?

— Да, точно така.

— Няма какво да те спира.

— Няма. Но ми дай само няколко дни. Толкова години съм се спирал. Мога да издържа още някой и друг ден.

— Просто ми кажи за какво става дума.

— За нас двамата. За миналото. Ще ти разкажа всичко. Чарли, нали знаеш приказката за лисицата и хрътките.

— Пак ли метафора?

— Не съм ли ти я казвал? Кучетата тичат, за да си осигурят обяда, а лисицата бяга, за да отърве кожата. В момента ти си хрътка. Не ставай лисица. Заради мен. Ще го направиш ли?

— Не мога, татко.

— Можеш, разбира се. Не ставай лисица. Сега разполагаш с информация: Можеш да заплашиш, че при нужда ще си послужиш с нея. Чарли, заради мен. Моля те, направи го заради мен. Ще разбереш защо.

Чарли се умълча. Най-накрая въздъхна:

— Не ми се иска — отвърна бавно той. — Но ще го направя.

— Благодаря ти. А сега ще ми помогнеш ли? Ще ми помогнеш ли да открия това куче? — Той отиде до вратата на кухнята, която водеше към градината, и я отвори. Показа се навън и извика Пири. — Обича да стои навън през нощта. Странно. Повечето кучета предпочитат да са вътре.

Двамата, син и баща, стояха до задната врата.

— Всичко, което бях предприел, го правех заради теб — каза бавно Чарли. — Само заради теб.

Пири дотича до задната врата. Нашийникът му подрънкваше.

— Зная — отвърна Алфред Стоун, докато разтриваше кучето зад ушите. — Това... не ме карай да... — Опита се да спре напирещите в очите му сълзи и извърна глава. Явно бе засрамен. След минута допълни: — Признателен съм ти.

В един и петнадесет руснакът с коженото яке, който обикаляше Хилийърд стрийт всеки десет минути, видя как всички лампи в дома на Алфред Стоун изгаснаха.

— Спеша — каза той на другаря си, щом се върна в бронирания микробус. — Пора.

Брадацият отиде в задната част на микробуса и извади една раница, в която наред с другите инструменти имаше и голяма, здрава ножица за дебели кабели, плътни, черни кожени ръкавици и диамант за рязане на стъкло. Отправиха се към задния двор така уверено, сякаш бяха най-обикновени жители на Кеймбридж, които се прибират от гости.

Електрическото табло беше точно там, където им бяха обяснили. Брадацият нахлузи чифт гумени ръкавици и разхлаби три винта, като по този начин успя да изтръгне електрическия кабел и прекъсна тока на цялата къща. С ножицата преряза телефонния кабел.

По същото време другарят му се опитваше да отвори кухненския прозорец, но той беше заключен. Прикрепи към стъклото вакуумна помпичка и с диаманта изрязва голям кръг. Чукна го бързо, но тихо, и той се откачи; вакуумната помпичка задържа стъклото да не се разбие на кухненския под. Мушна ръка през дупката, завъртя ключалката отвътре и отвори прозореца.

Само за три минути двамата се бяха промъкнали в къщата почти безшумно.

Стоун беше неспокоен. Беше разкрил прекалено много, за да зареже всичко просто така. Прекалено много въпроси бяха останали без отговор.

Лежеше в леглото, вперил поглед в тавана, загледан в паяжинката от пукнатини, които като дете бе изучавал ноци наред. Изведнъж му се счу лек приглушен шум. Това долу ли беше? Или някой минаваше край къщата? Човек лесно се лъже нощем. Дали не се удряше някой от капациите на прозорците?

После Пири започна да лае. Много странно, той почти не лаеше през нощта.

Стоун се обърна да види електронния часовник. За миг помисли, че го няма; после го видя на шкафчето, но цифрите не светеха. Дали не го беше изключил, без да иска? Изправи се и протегна ръка да запали лампата. Нищо. Сигурно токът беше спрял.

В коридора имаше телефон. Излезе от стаята си и се отправи към бежовия телефон, за да позвъни на електрическата компания. Сигурно някъде беше станала авария. Някоя кола може би се бе блъснала в стълб и бе прекъснала кабела. Взе слушалката. Никакъв сигнал.

В този миг чу слабо скимтене. Не можеше да е човек. Сети се, че е кучето.

Долу имаше някой.

Обърна се бавно назад, за да се обуе и да отиде да види какво става...

По коридора към него вървеше едър брадат мъж. Във вида му имаше нещо много познато.

Стоун се извъртя, за да пресрещне натрапника с лице.

— По дяволите, какво... — извика Стоун и се нахвърли върху него, сграбчи ръкава му и я изви нагоре. Нападателят го удари в корема. Стоун, който беше по-висок, го бутна на земята, разчитайки на изненадата. Но другият беше по-силен, устреми се напред и стовари юмрук в лицето му. Стоун залитна и изведнъж забеляза оръжието на нападателя, скрито в калъф под якето му, и пак се нахвърли върху него. Беше на собствена територия, защитаваше себе си и своя баща, вътре, в техния дом, и това бе повод кръвта му да кипне. С опакото на ръката си удари силно мъжа по брадата и изви главата му назад. После го блъсна толкова силно, че го набути в голямото огледало в коридора. Замахна отново и в този миг усети остро боцване отзад. Нещо се бе забило в гърба му. Зад него имаше още някой. Числено превъзходство. Като се обръщаше, видя какво го е наболо — игла със спринцовка.

От другия край на коридора долетя вик. Баща му бе отворил вратата на своята стая и дрезгаво крещеше от ужас.

— Влизай! — извика Стоун. — Прибирай се вътре!

Обърна се към първия нападател и замахна с юмрук, но усети, че му се вие свят, че залита, че губи равновесие. Започна да потъва, да пропада надълбоко и всичко потъна в мрак.

Звънене. Непрекъснат оглушителен звън бе първото нещо, което чу, когато започна да се опомня. Звукът бе непоносимо остър. Главата му беше ударена, като че ли бе подута. Някаква груба твърда материя драскаше бузата му. Килимът. Стоун бе проснат на пода в кабинета на баща си, а главата му лежеше върху персийския килим. Беше съвсем светло. Ден.

Звъненето идваше откъм външната врата. Някой сърдито натискаше звънеца. Опита се да се надигне, но му беше лошо, повръщаше му се. Острият звук му причиняваше болка, трябваше да го спре. Впи пръсти в ръба на дъбовото бюро и бавно се изтегли нагоре.

Гледката го втрещи от ужас. Усети как кръвта му замръзва. Почувствува как сърцето му ще експлодира.

Баща му.

Не може да бъде! Не може да бъде! Това навярно е някакъв ужасен мираж. „Още спя — каза си Стоун, — сънувам кошмар. Това не е вярно.“

Кръв имаше навсякъде — по бюрото, по бележника — тъмни, лепкави, застинали локви човешка кръв. Кръв бе обагрила пижамата на баща му, сякаш бе залят с червена боя. Цялото тяло бе покрито с дълбоки рани, насечено от кървави прорези по целите гърди, по сърцето, по гърлото, което зееше прерязано.

— Не, не, не! — изстена Стоун. — О, господи, не, божичко!

Беше се вцепенил от ужас.

Баща му беше съсечен. Тялото му лежеше изпружено в стола зад бюрото, обезобразената му глава бе отметната назад. Дълбоките, яростни рани бяха навсякъде. Психопатът убиец бе обезобразил жертвата си.

Стоун забеляза, че от една от раните стърчи дълъг нож с черна дръжка. Ножът бе от кухненския комплект на баща му, един от онези, които Стоун бе наточил съвсем наскоро.

Не беше на себе си. Запрепъва се към тялото на баща си и от гърлото му се изтръгна сподавен жален стон. Той щеше да го съживи, щеше да го свести. Можеше да го направи. Сигурно не бе починал отдавна. Можеше да го направи. Щеше да спаси живота му, да му помогне.

— О, господи! — проплака той и се вкопчи в тялото.

Звъненето бе спряло и нещо се удари о вратата. Нещо с грохот се разби.

Нямаше време да провери откъде идва този шум. Трябваше да спаси живота на баща си. Щеше да го спаси.

Някъде из къщата се чуха гласове, мъжки гласове. Някой викаше. Някой го викаше по име, но той нямаше да се обади. Нямаше време. Никакво време.

Долепи ръце до разкъсаните бузи на баща си, повдигна безжизнената глава. От гърлото му се изтръгна беззвучен стон. Не, не — искаше му се да каже, — оставете ме на мира!

През пердетата му се мярна нещо синьо. Полиция. Искаха да влязат, но нямаше време.

„Нямам време — опитваше се да им извика Стоун. — Трябва да го спася.“

— Отворете! — чу се висок глас.

„Не са дошли на помощ — подсказваше част от съзнанието му. — Те не са дошли, за да спасят баща ти. Изчезвай!“

Трябваше да се маха. Трябваше да се махне заради баща си.

[1] Шекспир, „Хамлет“, 3 действие, 1 сцена — прев. В. Петров, НК, 1983. — Бел.прев. ↑

Москва

В крайна сметка, именно посещението в института „Сербски“ накара Степан Крамер и баща му да станат терористи.

Умственото разстройство на брат му Аврам Крамер се оказа последната капка, от която чашата преля. Понякога Степан си мислеше, че семейството му е белязано от съдбата и затова му се струпват всички неприятности. Вечерта след посещението в института, докато се прибираха с колата, баща му за пръв път му разказа цялата история на преживения в затвора кошмар.

По време на Великата отечествена бил пленен от германците. В друга страна, по друго време щели да го признаят за герой; в Русия бил считан за предател заради своята смелост и безумните рискове, които поемал и които в крайна сметка довели до залавянето му.

В лагера видял ужаси, които го калили завинаги.

Един от сълагерниците му, който бил арестуван по мъгляви обвинения в „антисъветска пропаганда“, отказал да подпише самопризнания, затова му било наложено едно от най-жестоките мъчения. Свалили му панталона и гащите, сложили го да седне на пода, а двама сержанти се настанили върху краката му. Тогава този, който водел разпита, започнал бавно да натиска с върха на ботуша си нещастния човек по пениса и тестисите.

Направил признания след пет секунди.

Друг затворник бил измъчван, като поставили нажежен до червено винкел до ануса му и го заплашили, че ако не си признае всичко, ще го намушкат колкото се може по-дълбоко. Въпреки това анусът му кървял дни наред.

Яков Крамер бил пощаден, а после двама политически затворници го залели с киселина.

Ненавистта му към съветската система се затвърдила малко по-късно. В деня, когато научил, че преди няколко седмици е починал Сталин. Затворниците както винаги били разбудени в четири сутринта и били завлечени в трапезарията за „черния борш“, който едва се ядъл.

После ги пратили да копаят глина, от която правели тухли. Този ден не ги закачали много-много. Пазачът се мотаел безцелно отстрани.

Без да спира работа, Крамер огледал сълагерниците си. Обръснатите им глави били сиви; отчаяните им трескави очи били потънали в орбитите си, а край тях се били образували тъмни петна. Приличали на сенки. Крамер съзнавал, че той самият е толкова грозен, че просто не могат да го гледат.

Подхванал разговор с един човек, който наскоро бил пристигнал от Москва. Как било там, интересувай се Яков. По-добре или по-зле, отколкото преди войната.

Московчанинът му разказал една случка, която се разправяла из цяла Москва. По всяка вероятност се провеждала Московска партийна конференция. При закриването ѝ секретарят на организацията призовал към почитане паметта на наскоро починалия велик вожд — другаря Сталин. Естествено, всички станали и започнали да ръкопляскаат. Лицата им греели, те вдигнали ръце високо, по руски, и ръкопляскали силно. Оваците не стихвали. Пет минути, после десет — публиката толкова се изтощила, че едва не паднали. Но не можели да спрат. КГБ било там и наблюдавало кога ентузиазмът на участниците ще започне да отслабва. Продължавали да ръкопляскаат отчаяно, изтощени, с отмалели ръце. Най-накрая директорът на една местна фабрика, който седял най-отпред, наред с партийните ръководители, се престашил да седне и останалите го последвали с огромно облекчение. Същата нощ директорът на фабриката бил арестуван. Из цяла Москва все за това се говори, казал московчанинът, сигурно е вярно.

Крамер не можел да повярва на ушите си. Забил дълбоко лопатата си в земята и изчакал, докато отмине пазачът.

— Сталин е мъртъв — промърморил той, — но поддръжниците му са живи.

Същия този ден той се заклел, че ако излезе жив, никога няма да забрави какво са сторили на него и на събратята му, измрели по лагери и затвори, а също и че ще се погрижи Русия винаги да помни.

През 1956 г., когато Никита Хрушчов произнесъл своята прословута „тайна реч“ на XX конгрес на КПСС, в която отричал Сталин, милиони политически затворници били пуснати на свобода. Яков бил сред тях. По-късно той се сприятелил с малка групичка

бивши лагеристи, преживели същите ужаси като него самия. Помагали си един на друг да се приспособят към живота извън лагера, да укрепнат, да отгледат деца, но въпреки това таели у себе си дълбока ненавист към системата, която така се била отнесла с тях.

От ден на ден другите трупали все повече и повече горчилка. Все по-често говорели за тероризъм — да раздвижат нещата, да намерят отдушник на своята враждебност, да взривят някоя бомба.

Един ден в началото на шестдесетте години един от членовете на групата решил да хвърли бомба. Крамер не искал да участвува. От един приятел в Института за научна апаратура, където работел, успял да се снабди с необходимото за самоделна тротилова бомба и я поставил в един куфар на улица „Горки“. Оказало се, че бомбата е мощна, отколкото очаквали, и неколцина невинни минувачи били тежко ранени. Той успял да предаде едно писмо до репортер от американската телеграфна агенция, който публикувал почти неграмотно написаната критика срещу съветското правителство.

Това станало преди десетки години, най-странното било, че изобщо не успели да хванат този човек.

— Но понякога — каза в заключение Яков — нещата могат да вземат правилна насока.

— Да — съгласи се синът му. Погледът му бе празен. — Понякога може.

Тази нощ Степан взе решение да стане терорист и до късно вечерта баща и син обсъждаха терористичните действия, чрез които да освободят Аврам.

Степан отиде у баща си и седна на масата в кухнята. Соня беше отишла на гости у своя приятелка. Истински късмет, защото Яков настояваше да не я замесват.

— По никакъв друг начин не можем да освободим Аврам — твърдеше Степан. Беше висок и слаб, ръкавите на ризата му бяха къси. Подръпваше ги нервно.

— Но ние не можем да настояваме за освобождаването на Аврам — възпротиви се баща му. — Властите веднага ще разберат кой стои зад терористичната акция. Веднага ще я свържат с нас...

— Не можем. Но това му е хубавото на моя план, че ще настояваме за освобождаването на *всички* политически затворници от психиатрията. Това са десетки хора. Никой няма да заподозре именно нас.

— Да — съгласи се Яков и продължи разсъжденията си на глас. — Ще отправим искането лично. Ще напишем писмо, адресирано само до Горбачов. Да. Освободете тези хора и насилието ще спре. В противен случай ще направим исканията си обществено достояние. За да се предпази, Кремъл трябва да се съгласи — въпрос на лична заинтересованост.

— Само че защо писмото трябва да е лично?

— По този начин Кремъл може да изпълни исканията ни, без това да повлияе на техния престиж. Без да изглеждат слабохарактерни. Без да се страхуват, че по този начин ще насърчат други терористични действия.

— Разбирам — каза Степан и пак подръпна ръкави.

— Само че знаеш ли нещо за направата на бомби?

След моментално колебание Степан отговори:

— Да, знам. Не е кой знае колко... но понаучих туй-онуй в затвора...

— Значи все пак не си си загубил времето напразно — изсмя се с горчивина Яков. — Но без нужните неща...

— Мога да намеря.

Яков кимна.

— Въпросът е — продължи Степан, — на кое място ще го направим.

— Трябва да привлечем колкото се може повече внимание — заяви баща му. — Нашето правителство много го бива да покрива случилото се, да го маскира, все едно че никога нищо не е имало. Трябва да е на обществено място. Мишена — символ.

— Какво например?

— Например Червения площад, метрото, Централната телеграфна станция — отвърна той. — Или пък някой конкретен кремълски ръководител с незавидна репутация.

— *Борисов!* — възкликна ненадейно Степан.

Борисов беше шеф на отдел „Административни служби“ на ЦК. Беше известен като пословичен апаратчик в средите на необятната

съветска номенклатура, привилегированата класа. Повече от когото и да било в структурата на съветската власт той бе настоявал за широкото използване на психиатричните болници за заглушаване на протестите. А сега, след като повечето от затворниците в психиатриите бяха освободени, Борисов агитираше за възстановяването на това коварно наказание. Сега, след като Сталин отдавна вече бе мъртъв, хората го считаха за истинско изчадие на Сатаната.

— Борисов — съгласи се баща му. — Това копеле.

— Ще разберем къде живее. Няма да е кой знае колко трудно.

— Степан — обърна се към сина си Яков и несъзнателно попипа насечения белег, който бе обезобразил носа му, устните и част от едното око. — С какво сме се захванали? Вече съм твърде стар за тези неща.

Степан стисна устни. Изведнъж го втресе, усети тръпки по гърба.

— Това е моя работа — отвърна той. — Аз ще се справя.

Неочаквано вратата се отвори и двамата мъже се стреснаха. Беше Соня.

— О, простете — извини се тя. — Простете, че ви прекъсвам.

— Не си ни прекъснала, скъпа — каза ѝ мило Крамер. — Тъкмо свършвахме.

На милиционера в тесничката караулка на Кутузовски проспект 26 бе наредено да докладва за всеки подозрителен безделник, който се шляе наоколо. Все пак пазеше сграда, в която живееха членове на ЦК. Въпреки това почти не му се налагаше да вдига телефона. Седеше си в караулката, проверяваше самоличността на шофьорите, които влизаха вътре с колите, кимваше им отсечено и не му се налагаше да върши почти нищо друго. Работата не бе особено интересна. Зиме беше студено и трябваше да си слага по два чифта униформени ръкавици.

Пазачът не си падаше много-много по четенето, но уединеността на поста не предлагаше друг изход. Затова четеше вестници — „Правда“, „Известия“, „Вечерная Москва“ и други — и кимваше почтително на минаващите коли. Посред нощ те не бяха много.

В три часа го смени пазачът от втора нощна смяна. Двамата поговориха десетина минути, без изобщо да поглеждат паркинга. Той и без това бе съвсем притихнал.

Точно тогава обаче там се появи един човек.

Степан Крамер, облечен в работническа ватенка, крачеше отегчено и бавно, като човек, който би предпочел да си у дома и да спи.

Ако случайно пазачите го забележеха, като влиза, несъмнено щяха да го питат къде отива. Степан щеше да им каже, че един от скапаните асансьори се е повредил и че комендантът на сградата най-безцеремонно го е вдигнал от леглото. Нещо не било наред — дали в кабелите на хаспела, дали шината, дали спирачният детектор — онзи не разбирал нищо от асансьори. Комендантът не им ли е наредил по телефона да го пуснат? Тогава пазачите, чиито първичен инстинкт бе да запазят работата си, щяха по-скоро да пуснат този човек, който толкова много разбира от асансьори, отколкото да предизвикат гнева на оня от ЦК, който, боже опази, трябваше да ходи три етажа пеша.

Само че никой не спря Степан.

Черната волга беше на другия край на грамадния паркинг, точно според предвижданията. Преди няколко дни Степан пак се видя със

своя съкилийник от Лефортово, Фьодоров и го помоли да го свърже с някой, който знае повече за обитателите на този блок на ЦК. Фьодоров успя да намери един автомонтьор, който беше поправял нещо там и комуто бе известно къде паркира колата си Сергей Борисов.

Добре — колата бе извън полезрението на пазачите в караулката. Никой не можеше да го види.

Незабавно се залови за работа. Пъхна се под колата. Асфалтът беше студен.

Докато работеше, дъхът му образуваше облачета пара.

Беше пъхнал белия пластичен експлозив, пак намерен от Фьодоров, в две тръбички, а всяка тръбичка — в найлоново пликче. Двете тръбички бяха свързани с взриватели, закачени за електрически детонатори. Всеки детонатор бе свързан с джобен радиоприемник — като онези, които лекарите на Запад носят у себе си при повикване: Микрофонът на приемниците, който обикновено издаваше звуков, сигнал, бе заменен от електрическо реле. Щом устройството получи сигнал от предавателя с мощност на радиоразпръскването няколко километра, релето щеше да затвори веригата, но която да протече ток и колата да избухне.

Степан постави едната тръбичка под резервоара, а другата отпред, после провери дали не се вижда някоя жица. Половината от работата беше свършена.

Запромъква се по гръб първо под колата на Борисов, после под някаква друга кола, докато най-накрая можеше да стане, без да го забележат нито от сградата, нито от караулката. Обратният път беше проблем — по-добре да не рискува и да го разпитват след това. Затова прекара остатъка от, нощта скрит под стълбището на портиерната, точно както го бе научил Фьодоров.

В резултат на внимателно проучване Степан бе разбрал това-онова за навиците на Борисов. Фьодоров му помогна най-много. Степан успя да научи кога идва шофьорът на Борисов; по кое време обикновено Борисов тръгва от къщи; коя именно от множеството черни волги на паркинга принадлежи на Борисов; кога се сменят пазачите в караулката.

В 6:30 сутринта, когато си тръгваше нощната смяна и застъпваше дневната, Степан се измъкна с малка групичка от охраната по етажите.

Около час след това изчака в колата на баща си, паркирана малко по-надолу, откъдето следеше кой влиза на Кутузовски 26. Точно в 7:30 пристигна шофьорът на Борисов.

Степан се размисли.

Шофьорът беше обикновен млад руснак, който навярно имаше жена и деца. На Степан не му се искаше да умира и той — нали не беше такова чудовище. Но шофьорът трябваше да пострада заедно с Борисов, нищо не можеше да се направи.

Степан вече бе приел неимоверно тежката мисъл да отнеме живота на невинен човек.

В 7:40, пет минути по-късно от предвижданията на Фьодоров, Борисов излезе от сградата заедно с шофьора си. Степан го разпозна незабавно от снимките. Беше набит, нахакан, облечен в скъп костюм, който навярно му е бил по мярка преди пет-шест години. Оттогава явно бе натрупал килограми.

Шофьорът придружи Борисов до волгата и после се наведе да провери колата отдолу, просто по навик. Беше направо немислимо колата на член на ЦК да бъде застрашена по някакъв начин. Такива работи в Русия не ставаха.

Не откри нищо и се качи на шофьорското място.

Степан наблюдаваше как волгата потегля от паркинга пред един сребрист мерцедес-бенц, видя как шофьорът кимна на пазача в будката и се включи в движението по Кутузовски проспект. Последва ги отдалече. Нямаше смисъл да предизвиква подозрение, тъй като обичайният маршрут на Борисов му бе известен.

От мисълта за онова, което предприема, за неговата грандиозност, му ставаше зле, но пък много добре знаеше, че ако не го свърши този път, рискува да открият бомбата и целият план да пропадне.

Колата на Борисов се движеше по Кутузовски, после зави по Калинински проспект — една от главните пътни артерии — и спря на един светофар. Борисов като ме ли се бе замел в някакви книжа.

Степан бързо изтегли двадесетсантиметровата антена на предавателя и сложи пръст на копчето.

За миг затвори очи и видя пред себе си лицето на брат си.

— Това е за Аврам — прошепна той и натисна бутона.

Експлозията бе оглушителна, макар и на неколкостотин метра. Волгата избухна сред кълба от огнени пламъци и се разцепи на две. Горящи парчета се посипаха по улицата. Свърши се.

Едно от парчетата от експлозията падна на тротоара, съвсем близо до Андрю Лангън, втори секретар на посолството на САЩ в Москва, който всъщност бе служител на Съветския отдел на Оперативната дирекция на ЦРУ. Лангън знаеше много малко за експлозивите, но наскоро бе посетил един семинар в ЦРУ по въпросите на тероризма. Решението бе взето бързо. Той грабна отломката и я отнесе в службата си. Това му коства едно доста болезнено изгаряне на лявата ръка.

Бомбата, убила Борисов, получи отзвук по целия свят, при това на първите страници на вестниците — от шокиращия лондонски „*Нюз ъв дъ уърлд*“ и разни други британски илюстрирани вестници, чак до парижкия „*Монд*“ и хамбургския „*Билд цайтунг*“. Заглавието в „*Ню Йорк поуст*“ заемаше цялата страница и гласеше: „Убит е червен бос“. На първа страница на „*Уолстрийт Джърнъл*“ под заглавието „Какви са новините“ новината се третираше в типичния за вестника суховат стил: „Известният съветски функционер Сергей И. Борисов бе убит в Москва, когато на един от главните булеварди избухна бомба, поставена в автомобила му. Никая група не е поела, отговорност“. На втора страница „*Ню Йорк Таймс*“ поместваше анализа на един съветолог от института „Хариман“ към Колумбийския университет, който се разпростираше върху вътрешната съпротива срещу властта в Кремъл. Тед Копъл посвети на убийството един епизод от „*Найтлайн*“. Съветската осведомителна агенция ТАСС, която в последните години бе станала много по-открита към света, дори не го спомена.

Президентът на Съветския съюз Михаил Сергеевич Горбачов няма официална резиденция, каквито са например Белият дом или Бъкингхамският дворец. Има едно жилище в Москва, дача край Москва и една на черноморието. За разлика от предшествениците си, които по правило живееха в сградата на Кутузовски 26, Михаил Горбачов предпочете да остане в дачата на запад от града, на Рубльовско шосе.

Горбачов бе поканил гостите си през нощта, след полунощ. Обикновено не стоеше до късно; по принцип си лягаше към единадесет.

А освен това никога не свикваше съвещания в дачата. Гостите му тръпнеха в очакване, съзнавайки, че въпросът явно не търпи отлагане.

Трите лимузини марка „Зил“ подминаха знака „Влизането забранено“ и двама униформени въоръжени милиционери провериха пристигащите и махнаха да влязат. Щом слязоха, тримата мъже бяха проверени от друга група от охраната — претърсиха ги за скрити оръжия.

Тримата влязоха тихо. Това бяха Андрей Павличенко, шефът на КГБ, Анатолий Лукиянов, един от най-доверените съюзници на Горбачов, и Александър Яковлев, най-близкият му съратник в Политбюро. Минаха през гостната, която Раиса Горбачова бе обзавела със скъпи английски тъкани, и влязоха в кабинета на президента.

Горбачов седеше зад бюрото си, а върху плешивото му теме падаше кръг светлина от настолната лампа. Беше облечен съвсем по домашному, със сиви панталони и син пуловер. От него се излъчваше увереност и сила, но въпреки това по лицето му се четеше умора. Сенките под очите му бяха по-тъмни откогато и да било.

— Моля, заповядайте — посрещна ги Горбачов. — Разполагайте се. — И с жест ги покани да седнат.

Щом се настаниха, той започна. Изглеждаше доста напрегнат.

— Съжалявам, че ви обезпокоих, че ви отнех от съпругите или любовниците — подсмихна се леко той, — но знаей, че вие сте хората, на които мога да се доверя. Нужен ми е вашият съвет.

Всички присъстващи му кимнаха в отговор.

— Изправени сме пред проблем със сложни последствия. Това е вторият терористичен акт в Москва в разстояние на две седмици — продължи Горбачов, тъй като знаеше, че гостите му са чули вестта за Борисов. — Сред членовете на Политбюро вие сте единствените, на които имам пълно доверие. Нуждая се от помощта ви. — И се обърна към новоназначения директор на КГБ: — Андрей Дмитриевич, Сергей Борисов беше ваш приятел.

Павличенко почервения от гняв и прехапа устни. После сведе глава, погледна го и каза:

— Да, така е.

— Възможно ли е тези действия да са предприети от най-обикновени дисиденти? Възможно ли е? — намеси се Александър Яковлев, човек с оредяваща коса и тъмни очила, възкачени върху месест нос.

— Да — потвърди Лукиянов. — Тези терористи по някакъв начин са успели да намерят достъп до съоръжения, които се произвеждат на Запад, по всяка вероятност в Европа, а може би и в Америка. Сигурно работят с антисъветски елементи...

— Не — прекъсна ги едва ли не притеснено шефът на КГБ.

— Защо казвате това? — запита Горбачов.

Павличенко пак загриза долната си устна и после заговори, сякаш превъзмогвайки силно вътрешно убеждение да не казва нито дума.

— На съвещанието на Политбюро споменах, че експлозивът, използван в една от бомбите, е веществото С-4, което се произвежда в Съединените щати.

— Да — съгласи се нетърпеливо Лукиянов, — но какво...

— Не съм свършил. — Той въздъхна и продължи: — Хората ми дълго работиха по този проблем. И стигнаха до резултати, които дори на мен не ми се искаше да чуя. Веществото не е обикновен С-4. Има специален, необикновен състав — каза той и огледа стаята, после спря поглед на Горбачов и сви рамене. — Произвежда се само за ЦРУ.

Изненадата по лицето на Горбачов не се изписа веднага, но когато това все пак стана, в очите му се прокрадна и лек страх.

— Какво искате да кажете? — попита твърдо той.

— Вижте, американците с удоволствие биха направили каквото и да било, за да подронят авторитета ви, нали така? Но това е според логиката на политиката от позиция на силата — мрачно обясни шефът на КГБ.

— Не ви разбирам — каза Яковлев.

— Напрежението между Москва и Вашингтон е достигнало възможно най-ниската си точка — обясни Павличенко. — Поне в следвоенните години. Така че, кой човек със здрав разум във Вашингтон ще иска да ни сваля от власт?

— Много хора жадуват да ме видят пак в някоя канцелария в Ставропол — сви рамене Горбачов.

— Несъмнено — съгласи се Павличенко. — Но те не са във Вашингтон.

— Сигурно и там ги има — настоя Горбачов.

— Военнопромишленият комплекс — предположи Лукиянов, чието виждане за Съединените щати не се отличаваше с особена оригиналност.

— Добре — съгласи се Павличенко. — Можем да правим каквито си искаме предположения. Несъмнено силите на реакцията са навсякъде. Именно те биха се облагодетелствували от старата, плодородна Студена война. Това е целият комунистически апарат. Членовете на Политбюро, които ще загубят поста си. Така е. Несъмнено.

— Но?... — възпротиви се Горбачов.

— Предполагам, че е много вероятно тероризмът да е координиран направо от американското разузнаване. И също така предполагам, че вероятно, вероятно, американците работят със сили, действащи вътре в Съветския съюз. Навярно сред нашите редици. Искам да кажа, че може би има сили вътре в страната, които искат да ни свалят от власт.

ЧАСТ ВТОРА ПРЕСЛЕДВАНЕТО

Императорите по необходимост са обречени, тъй като единствено ако ги убият, хората ще повярват, че заговорите срещу тях са истински.

Домициан

Москва

Да бъдеш американка в Москва, бе трудно, но според Шарлот Харпър да бъдеш омъжена и да си разделена с мъжа си, бе направо невъзможно. Както е известно, Москва не изобилствува с подходящи партньори.

Когато пристигна в Москва преди година и половина, тя стоеше сама, избягваше всякакви романтични увлечения, предпазвана просто от липсата на възможности. Беше твърдо решена да приеме раздялата с Чарли за нещо временно — ще превъзмогнат нещата, той ще се научи да уважава нейната потребност да се реализира и всички глупости на психологическа основа.

Но не бе нужно много време, за да се почувствува ужасно самотна. Преди два месеца изживя кратка романтична връзка, ако изобщо думата „романтична“ е подходяща, с пресаташето на американското посолство Франк Парадисо — мъж на средна възраст, който със сигурност бе служител на ЦРУ.

Разкъсваше се от противоречия, защото съзнаваше, че страхът и самотата са лоши съветници, когато се привържеш към някого. Бракът ѝ бе далеч по-важен от един флирт. Когато за пръв път срещна Франк на брифинг за журналисти в посолството, бе впечатлена от неговата енергичност и хапливото му чувство за хумор. Изглеждаше интелигентен и емоционален, освен това нямаше ангажименти — беше разведен. Отначало той я покани на обяд в хотел „Национал“, а после и на вечеря в „Прага“, след едното дойде и другото. Всичко трая един месец. Оттогава прекарваше нощите си сама и самотна, но същевременно се чувствуваше по-добре, отколкото с него.

Макар когато бе потисната Шарлот да мислеше, че вече не е каквато беше, тя съзнаваше, че е хубава или телегенична, както тя самата обичаше да се определя. Русата ѝ коса и лъчезарната ѝ усмивка се открояваха добре на фона на Кремъл. Но в крайна сметка именно *работата* е важното, втъпяваше си тя.

Говореше се, че тя е най-добре поставената американска журналистка в Москва. Невероятното в цялата работа бе, че мнозина от колегите ѝ завиждаха. Преобладаваше мнението, че от телевизионни репортери на това място няма никаква полза — единственото, което имаха време да направят в рамките на двете — трите минути в нощните новини, бе да прочетат някое съобщение от „Правда“, да покажат част от интервю с някой съветски апаратчик и да застанат на фона на Кремъл или храма „Василий Блажени“.

Всичките титани от света на печатните медии — „Уошингтън поуст“, „Ню Йорк Таймс“, „Уолстрийт Джърнъл“ — си бяха въобразили, че единствените сериозно отразяват съветските събития. Всички останали само позираха пред камерите. Репортерите в телеграфните агенции едва ли представляваха нещо повече от дворцови стенографи, но най-лошо бе положението с телевизионните репортери, които обираха цялата слава и признание, при това, без да знаят нищичко за Русия. Дори и руски не говореха. Сноби. Но до известна степен бяха прави. Шарлот обаче беше изключение.

За няколко години бе успяла да стане звезда на вечерните новини. Редакторът смяташе, че би могла да пробие още по-нависоко и евентуално след година-две да отиде в съботно-неделните новини. Както казваха, най-важното, което компаниите се опитваха да направят в момента, бе да придадат повече блясък на предаванията от Москва.

Но Москва вече ѝ бе омръзнала. Беше ѝ омръзнало сивото небе и огромните локви мръсна киша, свирепите тълпи, бутаницата в метрото, празните магазини. Колкото и да е парадоксално, наред с презрението, което Шарлот изпитваше към това безрадостно място, бе започнало да ѝ дотяга и уединението, което ѝ налагаше работата като телевизионен кореспондент.

Сега, след като бе изминала година и половина, въпреки интереса към езика, историята, културата тя изпитваше страхотна носталгия към дома. Искаше ѝ се евентуално да бъде назначена в Държавния департамент, да продължи бързото си издигане в йерархията. Да се върне у дома. Искаше ѝ се да оправи взаимоотношенията си с Чарли Стоун, да се върне предишната хармония, да си има семейство.

Москва ѝ бе дошла до гуша. И въпреки това, щом от време на време се случеше нещо интересно, тя се радваше, че е била на мястото

на събитието.

Само преди няколко дни високопоставен държавник бе убит от поставена в автомобила му бомба, която бе избухнала на Калинински проспект. Невероятна история — за пръв път в Съветския съюз се проявяваше открит тероризъм. Само че на практика не бе известно абсолютно нищо по въпроса.

Шарлот усещаше, че тя е човекът, който би могъл да разбере нещичко.

Пристигна в офиса на Ей Би Си, поприказва малко с Вера, приятната рускиня, която чистеше, изпълняваше разни поръчки и й правеше чай, и с Иван, брадатия мъж на средна възраст с вид на едновременен руски мужик, който правеше преглед на съветската преса. Естествено, и двамата докладваха за нея в КГБ, но въпреки това бяха приятни, мили хора, които просто си вършеха работата.

И двамата имаха мнение по въпроса, кой може да е убил Борисов. Вера бе убедена, че това са естонците, а Иван пък — че това са просто дисиденти. Във вестниците не се споменаваха нищичко. Нито пък бяха съобщили във вечерното новинарско предаване „Время“, което Вера, както винаги, й бе записала.

От време на време на Шарлот й хрумваха някои идеи просто от непринуденото бърбене с Иван и Вера. Те я харесваха. Тя разговаряше с тях на руски и също ги харесваше. Но и те не знаеха нищичко повече от когото и да било в Русия, т.е. абсолютно нищо.

Беше се получил телекс от шефа на новинарския отдел на компанията от Ню Йорк, който искаше при посещението му в Москва тя да му уреди среща с... Горбачов. Разбира се. Големите клечки, в компанията, както винаги, си мислеха, че могат просто да издадат подобна заповед на подчинените си в Москва. Тя усмихнато поклати глава.

После разгъна рулото хартия, което бе излязло от телекса през нощта, и прегледа съобщенията, разпратени от осведомителните агенции. Естествено, на историята с Борисов бе отделено значително място.

Облегна се назад и се замисли. Някак си трябваше да разнищи случилото се. След малко проведе кратък тайнствен разговор по телефона, излезе и замина с колата.

Час по-късно вече седеше в салона на един от новите кооп ресторанти, където се сервираше грузинска кухня, и разговаряше с редактора на известно съветско списание. Това бе добър и достоверен източник, понякога от него „изтичаше“ информация, която бе получил от познати в Съвета на народните депутати. Той, от своя страна, разчиташе на нейната дискретност и бе уверен, че тя ще се погрижи да прикрие откъде е получила информацията и че ще използва умно получените сведения.

— Не — поклати глава редакторът, предъвквайки пилето табака. — Нищо не се е чуло по този въпрос. — Предпочиташе да говори на английски, при това го говореше добре. — Но сте наясно, че убитият — Борисов — е добър приятел на шефа на КГБ.

— Чувала съм — потвърди Шарлот.

Редакторът сви рамене и я изгледа многозначително.

— Това какво ви говори?

— Не зная — отвърна тя, тъй като предпочиташе да чуе неговата трактовка. — Бих искала вие да ми кажете.

Той отново сви рамене.

— За мен това означава, че навярно вътре в правителството има много сериозна борба за власт. Горбачов разчита на Павличенко, човека, когото той самият назначи начело на КГБ. Необходима му е поддръжката на Павличенко, нали така?

— Да. КГБ му е нужно, за да се задържи на власт и да може да проведе реформите.

— Така. Е, добре тогава, навярно пък има хора, които не симпатизират на хората на Горбачов.

— Очевидно, но те биха ли прибягнали до *тероризъм*? Искате да кажете, хора в самото правителство?

Редакторът отново повдигна рамене.

Следобед тя се отби до старата сграда на посолството на САЩ на улица „Чайковски“. Там изпи набързо едно кафе с Джон Литън от „*Ню Йорк Таймс*“ после се спря край пощенската си кутия в отдела на пресаташето на горния етаж. Обичайните списания, няколко лични писма, извлечения от банковата ѝ сметка. Нищо повече.

Върна се в офиса и хвърли поглед на новините, които течаха по телекса от „Асошиейтед прес“. Пак нищо.

После погледна още веднъж.

Името Стоун бе привлякло вниманието ѝ. Пак погледна. Първите думи, които схвана, бяха „убийство“ и „Алфред Стоун“. Зачете се ужасена в навитата разпечатка. Не можеше да повярва на очите си.

„Алфред Стоун, харвардският историк, затворен през петдесетте години по обвинение в шпионаж в полза на Съветския съюз, е намерен убит“.

Дъхът ѝ секна.

Алфред Стоун. Този мил, прекрасен човек. Не!

Но историята продължаваше. Считаше се, че убиец е собственият му син, Чарлз Стоун.

Чарли? Това не беше възможно!

Залитайки, тя откъсна лентата и се прибра в офиса си. Стовари се на дивана. Струваше ѝ се, че ще падне в несвяст.

Час по-късно още препрочиташе историята и не бе излязла от състоянието си на шок.

Чарли Стоун.

Той беше невинен. Сигурна бе в това.

Онзи документ, който той открадна от архивите на Леман — дали всичко не бе свързано с него? Нещо за някакъв код, за някакъв номер. Нещо за Леман, за Алфред Стоун, за... какао беше? Беше споменал тази жена в Москва, с която се бе срещал Алфред Стоун. Соня ли беше? Да. Соня Кунецка. Чарли я бе помолил да я издири. Той считаше, че тя по някакъв начин би могла да го изведе до истината за случилото се с Алфред Стоун. Но това беше станало преди толкова много години.

Нали?

Със сигурност не беше съвпадение.

Невъзможно бе Чарли да е убил баща си. Немислимо.

Беше му нужна нейната помощ. Нямахме време за губене.

Согъс, Масачузетс

По леглото в мотела беше пръснат стиропор, пластмасови шишета, празни кутии от сок. Стоун се разбуди, обърна се на другата страна и чу изпукването на стиропора.

Огледа мотелската стая, съзря празните бутилки от водка, опомни се и се сети къде се намира.

Согъс. Беше в един мотел в Согъс, на осем мили северно от Бостън.

Как беше стигнал дотук? Удиви го фактът, че бе намерил сили да се добере до този проклет мотел в бягството си към Согъс — лъскаво и евтино сборище от евтини нощни заведения, евтини закусвални и няколко долнопробни китайски ресторанчета.

Бе преживял някакъв срив, но въпреки това можеше все още да действа като на забавен каданс.

Все пак бе успял да избяга.

Когато дойде в съзнание, беше на пода в кабинета на баща си, след като бе видял, че баща му е бил жестоко убит. Нещо в него бе прещракало. Спомни си как държеше окървавената му глава, как се взираше в нея и *искаше* очите да се отворят.

След което вратата се разби с трясък и вътре нахлуха трима полицаи. Макар да не бе на себе си, той разбра за какво са дошли — да го арестуват. Чу изречената заповед и някаква все още действаща част от съзнанието му му нареди да не стои повече там, а да бяга. Прехвърли се през задната врата, после прескачаше от двор в двор. Тича така чак до средата на Гардън стрийт, едва успя да се измъкне и махна на едно такси. На шофьора каза само: „Карай“. Няма абсолютно никакво значение накъде. *Просто карай*. Искан само да се махна от този град. Шофьорът потегли, но го накара да му покаже дали има пари. Стоун размаха портфейла си. Имаше късмет — шофьорът го докара в Согъс, където той го помоли да спре в евтиния мотел, слезе и му хвърли шепа пари в отплата за безпокойството, което му бе създал.

И после дни наред, докато чакаше шокът да отзвучи, караше само на пица и храна от китайския ресторант, която му носеха в стаята, на водка, уиски, бира и хамбургери, които си взимаше при редките си излизания. Обичайната клиентела на мотела бе толкова западнала, че собственикът не казваше нищо. Един ден, след като жена му не успя да влезе в стаята на Стоун, той ѝ обясни, че това момче нещо го е закъсало. За тях бе чудак на име Смит, но в това нямаше нищо чудно — половината от гостите на хотела носеха същото име.

Тази сутрин шокът най-сетне попремина, оставяйки единствено тъга, яд и много въпроси. Спомни си как след смъртта на майка си бе обзет от дълбока, непреодолима тъга, тъгата на малкото момче, стигаща дотам, че да вижда и края на света. А после нещо се случи — тъгата му премина в ярост, в силен гняв — към баща му, към приятелите, към съучениците. За известно време бе наистина ужасен, но това му помогна да преодолее най-лошата болка. И сега неописуемият ужас да види баща си *убит* бе прераснал в неимоверен гняв.

Това отново щеше да му помогне да го преодолее.

За пръв път от пет дни насам осъзна, че е достатъчно силен и може да напусне този мотел. Бе успял да преодолее някои неща. Този, който бе убил баща му, бе убил и Сол Ансбах — нима бе възможно другояче?

А защо не бяха убили и него? Сигурно са могли да го сторят. Самият факт, че не го бяха направили, говореше за някакъв пъклен план. Логиката му убягваше.

Навярно Сол наистина е бил прав. Май всичко това е свързано с шпионска операция. Ами ако някой човек или група от хора с огромни средства сметнеха, че е попаднал на тайни от особена важност, а сега просто искаха тези тайни да останат погребани?

Кой знае каква е истината. Джеймс Енгълтън, легендарният шеф на контраразузнаването в ЦРУ, веднъж бе използвал думите на Т. С. Елиът, описвайки света на шпионажа и контраразузнаването като „пустош от огледала“. Точно така. Нерядко истината бе скрита зад отражението на отражение на някое отражение.

В някои неща бе абсолютно сигурен — че го наблюдават, че трябва да докаже своята невинност, че вече не може да вярва никому.

Не можеше да работи в системата, защото заразата бе проникнала от горе до долу.

„Парнас“ също бе компрометиран. Лени Уекслър го каза достатъчно ясно. Стоун вече не можеше да има доверие никому там.

И все пак трябваше да се върне до Бостън.

Трябваше да се добере до сейфа си в банката, да си вземе парите, паспорта, фалшивия паспорт, който навярно вече го чакаше в пощата.

А също и досието. Трябваше да вземе досието, което бе оставил в къщата на баща си. Досието и снимките, ако бяха все още там. Ако не са ги прибрали.

Трябваше да се върне на мястото на кошмара.

Имаше само един изход и това бе да разбере кой е замесен във всичко това, в тази шпионска операция или каквото всъщност е. Да ги открие и да застане срещу тях, като ги заплаши, че ще ги разкрие.

Можеше да се защити, да се предпази само чрез такива неоспорими сведения. Вече не бе въпрос да очисти опетненото име на баща си. Сега бе въпрос на оцеляване.

Въпреки това не можеше да се върне в Кеймбридж като Чарли Стоун. Трябваше му друга самоличност.

Стана от леглото и отиде до огледалото. Виждаше се за пръв път от много дни и видяното го стъписа. Изглеждаше поне двадесет-тридесет години по-възрастен. Отчасти защото беше брадясал, отчасти поради големите тъмни кръгове под зачервените очи.

За миг Стоун бе убеден, че усеща миризма на пушек, остра и задушлива. Миризма от пушка.

Вече не беше в мотелската стая, а седеше наред блатото край брега на малко езеро в Мейн, там, където обикновено двамата с баща му ходеха да стрелят диви патици, на двадесет мили северно от къщата. И ръцете, и краката му бяха отмалели от студа.

Часове наред седеше в укрытието и нищо не виждаше. Укритието бе направено от тел и листа и патиците го вземаха за шубрак. До него стоеше баща му, който явно се чувствуваше съвсем добре и му обясняваше, нещо шепнешком. Толкова отдавна стояха там, че вече се усещаха като част от гората, от непропукалата се зора и тишината, която ги правеше странно сантиментални.

Чарли беше единадесетгодишен и за първи път идваше на лов. Никак не му се искаше да убива патиците, тези изящни създания. Не

му се искаше.

Докато седеше там, му ставаше все по-студено. Винаги ставаше така — докато се приготвиш, се потиш и се чувствуваш ужасно навлечен, а после изведнъж, след като си изразходвал толкова енергия, започваш да трепериш от студ, докато си седиш. Седиш и чакаш.

— Виж, Чарли — каза му внимателно баща му. — Изобщо недей да мислиш за тях като за живи същества. Те са просто мишени. Нали? Те са просто част от природата. Също както пилетата, които готви майка ти. Това е.

Трепереше. Кимна с глава, но не отговори. Гледаше мюретата, които се гмуркаха на брега на езерото само на няколко метра от него. Гледаше парата, която се вдигаше от термоса, пълен с топло кафе. Гледаше как слънцето изгрява сред огненочервените зари.

— Наведи се — прошепна тихичко баща му. — Погледни ей там.

Величествена, незабравима гледка. Четири-пет патици ненадейно прелетяха над дърветата, размахали бясно криле. Алфред Стоун изсвири като патица, за да ги примами, а Чарли си върна решимостта. Ръката му така беше премръзнала, че не смееше да пипне предпазителя на пушката.

После пред очите му патиците замръзнаха във въздуха, прибраха криле, останаха за миг неподвижни и започнаха да се приближават, носени от обратната въздушна струя. Приличаха на малки боинги, снижаваци се над пистата за кацане.

— Хайде, Чарли, стреляй! — прошепна баща му.

Чарли стегна рамене и вдигна предпазителя, точно както го бяха учили. И точно когато птиците размахаха криле, за да кацнат, той натисна спусъка. Стреля.

Първият изстрел бе несполучлив.

Но вторият беше просто мечта. Разлетяха се пера. Птицата падна като торба и всичко свърши. Само за няколко секунди.

Чарли погледна баща си сияещ и прочете в очите му гордостта, която изпитваше.

Както се гледаше в замъгленото огледало в мотелската си стая и мислеше за пушките и за смъртта, Чарли Стоун се сети за баща си, за безжизнените му очи, които сезираха в него, и потрепери.

Бе дошъл моментът да се върне отново в реалния свят. Стоун отвори вратата на стаята и за миг се спря от лъхналия го свеж въздух.

Беше сутрин, удивително свежа и топла, прекрасен октомврийски ден. В дрогерията за преоценени стоки от другата страна на шосето намери всичко, което му бе необходимо: крем за бръснене, няколко самобръсначки за еднократна употреба, шампоан и лосион за придаване слънчев загар на лицето. На касата видя куп вестници „Бостън Глоуб“.

Снимката му беше на първа страница.

ПОРТРЕТ НА ЕДИН УБИЕЦ — гласеше заглавието. Снимката беше от личното му досие в ЦРУ. Елегантният му вид, вдъхващ доверие и респект, влизаше в страхотно противоречие с шокиращото заглавие. Никой не чакаше на опашка. Стоун взе вестника и прегледа статията. Повечето бяха небивалици, явно измислени от някой, който бе решил да го представи за опасен луд, кадърен, но неуравновесен служител на ЦРУ, ненадейно, без никакъв повод загубил разсъдък си. Журналистът бе ползвал информация от бостънската полиция и от неназован „правителствен източник“ и бе сътворил едно доста убедително писание, което наподобяваше разхвърляния стил на комиксите. В стаята на Стоун били намерени големи количества хероин — фенилциклидин, се казваше в статията, което подсказвало на полицията, че вероятно синът е изпаднал в свръхвъзбудено състояние. Говореше се и за гротескното убийство на Сол Ансбах и се правеше намек, че Стоун е един от евентуалните заподозрени и в този случай. Бяха поместени и изказвания на предишни негови колеги от Джорджтаун и Масачузетския технологичен институт, после се описваше съсипаният живот на Алфред Стоун и цялата история изглеждаше още по-странна.

— Какво ще обичате? — попита го касиерката — младо момиче, ненавършило още двадесет години, което дъвчеше дъвка.

Стоун погледна шампоана и бръснарските принадлежности и каза:

— Само... само вестника, лосиона и шампоана, ако може. Другите неща ще ги оставя. — Хрумна му, че е по-добре да не се бръсне. После попита: — А къде са ви препаратите за коса?

Петстотин метра по-нататък, в магазина на Армията на спасението, откри някакво ужасно жълтокафеникаво палто, което му беше доста дълго, някакви изпокъсани панталони, чифт кожени ботуши, които му бяха почти по мярка, и още две-три неща за

обличане. Малко по-нататък мина край един магазин за карнавални костюми и му хрумна друга идея. Беше средата на октомври и приближаваше Хелюин^[1]. Купи си специално лепило и черна изкуствена брада.

Като се прибра в мотела, първо си плати сметката, после се прибра в стаята си. Изми си косата и се намаза с черната боя, която, според указанията, след шестото измиване щеше да избледнее. Половин час по-късно, когато си избърса косата, със задоволство видя, че е доста по-тъмна от естествения кестеняв цвят. След това я намаза обилно с гел. Все едно че не я беше мил месеци наред. Започна бавно и внимателно да втрива в лицето, врата и ръцете си лосиона. След няколко часа кожата му доби плътния загар на човек, прекарал доста време на слънце.

Размаза по брадата си лепилото и се зае с брадата. След десет минути се погледна в огледалото. Брадата му бе дълга и сплъстена, изглеждаше ужасно. Но цялостният ефект беше поразителен.

Мръсните, дрипави дрехи, брадата, провисналата му коса, добавени към потъмнялото му страшно лице, му придаваха вид на скитник. Ако някой го погледнеше отблизо, веднага щеше да разбере измамата. Но от два-три метра бе съвсем друг човек, при това такъв, какъвто повечето хора не заглеждат отблизо.

[1] Празникът Все светии, на който се правят големи карнавали.
— Бел.прев. ↑

Силвър Спринг, Мериленд

Служителят от съветското посолство и приятелят му от Белия дом се срещнаха за закуска в малък ресторант в Силвър Спринг. И двамата бяха убедени, че макар да е невъзможно да се срещнат при пълна секретност, по-добре би било да привлекат колкото се може по-малко внимание. Който и да ги видеше, а на това място май беше малко вероятно да се появи някой, щеше да помисли, че са просто хора, които се срещат по работа, както това често става във Вашингтон.

Ресторантчето бе доста старомодно, с пластмасови маси и кабинки с мюзикбоксове. Големият надпис отвън гласеше просто ХАПНЕТЕ и бе привлякъл вниманието на Бейлис една сутрин преди няколко седмици, когато отиваше на работа с колата.

И двамата си поръчаха кафе, което им сервираха в дебели керамични чаши. Маларек си поръча две яйца, парче бекон и препечена филийка черен хляб. Бейлис беше впечатлен колко добре познава евтините ястия Маларек.

Напрежението беше осезаемо.

— Невъзможен беше провал! — каза Бейлис на съветския си приятел. — Всичко беше предвидено до най-малката подробност — арестуването му, обвиненията, които ще му се предявят. По дяволите! И какво се получи?!

— Очевидно нашите хора са приложили недостатъчна доза от препаратата. Стоун се е свестил твърде рано. Настояваха дозата да се съблюдава внимателно. Не мога да ги виня за това. — Бейлис отбеляза, че английският на руснака е почти перфектен, а акцентът — едва доловим. — Но ако *вашите* хора бяха пристигнали малко по-рано...

— Беше много, много сложно, трябваше да бъдем много предпазливи — отвърна Бейлис и поклати глава.

— Планът беше добър, не се съмнявам в това — продължи Маларек, сякаш се защитаваше, което изненада Бейлис. — Сигурен съм, че разбирате предимствата на този подход. Веднага щом

приключеха разпитите, щяха да го намерят в килията му мъртъв — самоубийство вследствие на дълбокото съжаление за пропилияния живот и така нататък.

Бейлис го изгледа остро. Апетитът му изчезна. Сведе глава и закри очи с ръка.

— Изобщо не съм си представял — каза тихо той, — че ще ми се наложи да насърчавам убийство.

— Вършим това, което трябва — успокои го Маларек.

Бейлис разтърка очи.

— Трудно ми е. — После вдигна глава и заговори поверително. — Добре. Нищо не е загубено. Местната полиция използва националната компютърна мрежа за следене на престъпленията направо от централата на ФБР тук, във Вашингтон. Полицията в Масачузетс проверява колите в целия щат; уведомена е и охраната в обществения транспорт. Името му е разлепено навсякъде. Издали са заповед за задържането му, за издирването му и какво ли още не. Прегледани са телефонните му сметки, бележниците с телефоните и адресите, служебните бележници. Всяко местенце, на което има вероятност да се появи, ще бъде под наблюдение. Ще разбере, че не може да не се разкрие. Тогава ще го хванем.

— Ако знаете къде е — отбеляза Маларек, като същевременно мажеше масло върху една препечена филийка. — Иначе... — Той не се доизказа и сви рамене.

— Търсят го не само заради убийството, но и по друго, много сериозно, макар и неопределено обвинение в нарушение на Закона за държавната тайна. В крайна сметка, той е служител на ЦРУ. Не само ние го търсим. Не бих се притеснявал.

Маларек отново сви рамене, но изражението му си остана непроницаемо.

— Все пак трябва да намерим някакъв начин да го впримчим — настояваше Бейлис. — Да го подмамим, да го оставим жив. Защото жив ще ни бъде далеч по-полезен, ще ни помогне да оправим пукнатините, от които изтича информация.

— Считам, че този план ще е напълно задоволителен — съгласи се Маларек, макар да съзнаваше, че е съвсем негоден и че още много, много неща трябва да се направят.

Согъс, Масачузетс

На няколко преки от мотела Стоун намери уличен телефон. Беше на открито и поради уличния шум не се чуваше почти нищо.

На кого ли да се обади?

Чудеше се дали може да разчита на стария си приятел от Бостън Чип Роузън, понастоящем общински репортер за „Бостън Глоуб“. Вероятно.

После се сети за Питър Сойър, частния детектив от Бостън, който го бе учил да разбива ключалки. Той живееше в апартамента над тях, когато Стоун четеше лекции в Масачузетския институт. Бяха станали добри приятели и макар да се чуваха рядко, Стоун му имаше изключително доверие.

Набра номера на Сойър и попадна на телефонния му секретар. Тъкмо оставяше кратко съобщение, естествено, без да си казва името, разчитайки, че Сойър ще го познае, когато Сойър ненадейно вдигна слушалката и се обади:

— За бога, къде си се дянал?

— Питър, знаеш, че не мога...

— По телефона. Точно така. Слушай, човече, забъркал си се в някаква каша.

— Не съм го направил аз. Знаеш това.

— Хайде, хайде. Разбира се, че знам. Господи, какво нещастие! Още щом научих, започнах да разпитвам. Сигурно е клопка.

— Питър, имам нужда от помощта ти.

— Какъв е този шум? Откъде се обаждаш, от масачузетската магистрала ли?

— Попаднах в капан. Трябва ми помощ.

— Не е нужно да ми го казваш. Те са навсякъде. Търсят те.

— *Кой?*

— Кой? Ти кой мислиш? Ченгетата, сигурно и Чичото; специалните служби също.

— Чичото ли?

— Чичо Сам, ФБР. Нещо голямо ще да е. Който и да го е извършил, той иска главата ти. И през ум да не ти минава да се предаваш, Чарли. Слушай, искам след минута да прекъснеш връзката.

— За да не засекаат?

— Точно така. Обаждай се пак, но за не повече от две минути. Чу ли? И недей да звъниш на ченгетата.

— Но нали имаш приятели? Нали и ти си бил ченге?

— Все едно не съм бил. Разпитваха ме. Разпитват всеки, който те познава.

— Какво ти е известно по този въпрос?

— Знам, че това е клопка, при това добре измислена. Повярвай ми, и аз разпитвах, като разбрах, че става дума за теб, приятелю.

— Бях упоен.

— И аз така чух.

— В „Глоуб“ пише, че са намерили хероин в стаята ми и в апартамента.

— Сигурно е така. Убиецът на баща ти се е погрижил да сложи и тази гадост. Сигурно. Затваряй, Чарли.

От другата страна на улицата Стоун намери друг автомат. Забеляза, че хората се отбиват от пътя си, за да го избегнат. Дегизировката беше добра.

Отново набра телефона на Сойър. Този път той вдигна още на първото извънмяване.

— Питър, ти ми вярваш, нали? — попита тихо Стоун. — Искам да кажа — изобщо не си се съмнявал, нали така?

— Вероятно няма да се изненадаш, като ти кажа, че има твои отпечатащи по ножа.

— *Господи!* Ами естествено. Нали наточих всички ножове. Използувал съм ги толкова пъти.

Приближи се една жена на средна възраст, вероятно искаше да се обади по телефона, но се уплаши и си тръгна.

— Точно така. Но работата е там, че някои от отпечатащите са размазани, при това не от други човешки отпечатащи. От нещо като гумени ръкавици. Не нещо *като*, а точно това. Гумени ръкавици за еднократна употреба, от онези, които отвън и отвътре имат талк. По ножа има и следи от талк.

— За бога, откъде знаеш всичко това?

— Един приятел се занимава със случая и го помолих да ми даде копие от полицейския доклад. Преди да са го засекретили.

— Ще ти се обадя след малко.

Пет минути по-късно Стоун намери телефон в една будка за вестници, но щом вдигна слушалката, продавачът се развика:

— Махай се, ако няма да купуваш нищо.

Стоун си излезе, без да каже нито дума. Вървя дълго пеша и най-накрая намери телефон няколко преки по-нататък.

— Какво да правя?

— Не знам какво да ти кажа. Крий се известно време, докато издирването позагълхне. Ще мине малко и ще се откажат. Така става обикновено, възможностите на полицията са ограничени. Може би не е зле да си намериш адвокат. Изобщо не ми е ясно какво трябва да направиш.

— Нямам къде да отида.

— Де да можех да те скрия тук. Но това е едно от първите места, където ще те потърсят. Ще те търсят по приятели, навсякъде, където може да се появиш в Бостън и особено в Ню Йорк. Цивилни мъже, ненадейни посещения, специалните служби. Вече идваха тук един-два пъти. Не идвай при мен, Чарли. Страшно ми е неприятно да го кажа. И ми обещавай, че няма да идваш в града.

— Ще видя.

— *За бога!* — избухна Сойър. — Да не си се побъркал. Името ти се споменава непрекъснато в полицейските участъци, снимката ти е закачена във всички патрулни коли. И изобщо забрави за къщата на баща ти.

— Защо?

— Защото това е първото място, където ще търсят. Да се върнеш в Бостън, е равносилно на самоубийство.

— Не мога да говоря повече. Виж, Питър, благодаря ти. За всичко. Много съм ти признателен.

— Няма за какво, Чарли.

— Ще ти се обадя по-късно. Питър, страшно ми е нужна помощта ти.

— Съжалявам...

— Какво искаш да кажеш с това „съжалявам“?

— Вървят разни слухове.

— По мой адрес, нали?

— Не бих искал да си загубя разрешителното. Чувам разни работи. Бих искал да ти помогна, Чарли, но не мога. Стой настрана от мен. Заради теб самия и заради мен.

Стоун затвори телефона и се опита да спре такси, нито едно не искаше да спре, нито едно дори не намали заради небръснатия скитник с мазна коса. Най-накрая тръгна към Бостън пеша.

Кеймбридж

След малко повече от четири часа Стоун вече стоеше пред каменните стъпала на кеймбриджката поща на Сентръл Скуеър. По пътя се бе сдобил с количка за пазаруване — открадна я пред един супермаркет. Вътре имаше няколко чувала, пълни с боклуци.

Имаше едно преимущество — изненадата. Противниците му — независимо дали това бе полицията, разузнавателните служби, или пък някаква самостоятелна група фанатици, едва ли очакваха, че ще се появи в Бостън. Само луд човек можеше да го стори. Но колко ли отблизо го следяха, докъде ли стигаха наблюденията им? Можеше да са навсякъде или пък никъде.

Пред пощата бяха сирели три коли — полицейска, един стар додж и един чисто нов крайслер. Стоун се спря зад количката си и ги разгледа. И тримата шофьори чакаха. След няколко минути доджът потегли. Шофьорът на крайслера май разглеждаше картата.

Рисковано беше, но в този момент всичко беше рисковано. И все пак, едва ли полицейската кола стърчеше пред пощата заради него — никой не знаеше, че си е взел кутия. Имаше само един ключ и той бе в джоба му.

На стъпалата седяха други двама скитници, които го изгледаха как влачи количката след себе си. И сега какво? Човек не зарязва току-така количката, в която са събрани всичките му вещи.

Стоун затегли количката нагоре по стъпалата, изкачи ги едно по едно, после я прекара през вратата. Нищо. Никой не тръгна след него. Съвсем безопасно.

Пощенската му кутия беше вляво, на отсрещната стена. Дали изглеждаше странно скитник да има пощенска кутия? Само че никой не гледаше.

В кутията си намери реклама на супермаркета и жълта бележка, която го уведомяваше, че г-н Робърт Гил е получил препоръчано писмо. За да го вземе, трябваше да отиде до гишето.

Тръгна през фоайето към опашката с онази провлачена походка, която бе овладял по време на дългото си пътешествие от Согъс. Жената пред него, която приличаше на служителка, излязла в обедна почивка, го изглежда.

„Бостън Глоуб“. Снимката му беше публикувана през последните няколко дни. В „Глоуб“ и сигурно в „Хералд“ най-четените вестници. Дали го беше познала? Стоун заби поглед в земята. Тя се обърна и впери очи в туткавия служител на гишето. Всъщност хората изобщо не очакваха, че ще *видят* убиец със собствените си очи. Дори самият Чарлз Менсън да застане на опашка в супермаркета, никой няма да му обърне внимание, освен за покупките.

Най-накрая дойде и неговият ред. Той пъкна жълтата бележка в гишето, без нищо да каже.

Пощенският служител го загледа с неприкрито изумление.

— Имате ли някакъв документ за самоличност?

Самоличност!

Ами да, шофьорската книжка. Сети се, че шофьорската книжка на Робърт Гил беше в паспорта му. Извади я и я пъкна към гишето.

Служителят я разгледа, после погледна и Стоун.

— Това не сте вие.

Всъщност снимката там нямаше нищо общо с него.

Стоун го погледна изпод вежди и избоботи.

— Пуснах си брада.

Служителят го изглежда отново, после сви рамене. След две минути Стоун получи новия паспорт на Робърт Гил.

Свали количката по стълбите още по-внимателно, отколкото я качи, и я подкара по Масачузетс авеню. Следваща спирка — банката. Само че полицейският участък беше само на две преки и наоколо имаше прекалено много патрули.

Може някое от ченгетата да е изключително проникателно. Стоун зави наляво и подкара количката надолу по една стръмна уличка.

След петнадесетина минути се озова на Харвард Скуеър пред „Адамс Тръст Банк“. Баща му имаше сейф тук, а Чарли беше „съпритежател“, както казваха в банката — трябваше само да попълни

една карта, по която да сравнят подписа, и да има ключ за сейфа. Съпритежателите имат право да унаследяват онова, което е в сейфа. Всичко от сейфа на баща му сега му принадлежеше.

Винаги носеше ключа в портфейла си. В сейфа имаше пари, а те сега му бяха особено необходими.

В банката обаче беше опасно. Един скитник със сигурност щеше да предизвика подозрение, особено в банката, която обслужваше най-богатите жители на Кеймбридж.

Наближи входа на банката, бутайки количката пред себе си, и забеляза, че един полицаи го наблюдава.

— Ей — викна му полицаят. — Какво правиш?

Стоун сведе глава и продължи напред.

— На теб говоря. Веднага се махай! Нямаш работа тук.

Нищо не можеше да направи. Щеше да се издаде. Подкара количката си обратно, без да каже нито дума.

След половин час остави количката в една уличка и тръгна към банката от друга посока. Ченгето го нямаше. Блъсна въртящата се врата и влезе.

По улиците беше невидим. В учрежденията бе център на внимание. Няколко касиери го изгледаха, когато влезе. Той се отпрати към гишетото, където се водеше сейфа. Към него се приближи тъмнокос, спретнат млад човек.

— Моля ви, напуснете незабавно — каза той.

— Искам да ползвам сейфа си — отговори Стоун бързо.

За момент младият мъж се почувствува неудобно.

— Как се казвате?

— Вижте, наистина имам сейф тук. Знам как изглеждам. Имах доста неприятности. — Говореше бързо, редеше изреченията едно след друго, защото така щяха да бъдат по-смислени, отколкото всяко поотделно. — Известно време бях отхвърлен от обществото, но вече съм добре.

— Съжалявам — каза мъжът без следа от съжаление.

Стоун измъкна връзката си с ключове, извади двете ключета за сейфа и ги сложи на гишетото.

— Може ли да седнем?

— Разбира се — отвърна без желание служителят и го заведе встрани от другите клиенти.

— Трябва да ви кажа, че ме изненадахте. Повечето наши клиенти...

— Не е нужно да ми обяснявате — каза учтиво Стоун. — Веднага щом си взема парите, ще се приведа в добър вид.

— Знаете процедурата, предполагам? — запита го служителят. Явно още го подозираше.

— Разбира се. Аз подписвам една бележка, с която моля да бъда допуснат до сейфа. Вие сравнявате подписа с този на картоната от досието.

— Точно така. Как се казвате?

— Чарлз Стоун.

Мъжът се поколеба. *Дали позна името?*

— Един момент, мистър Стоун.

Дали на пода до бюрото нямаше звънец, както имат касиерите?

— Момент да взема документите ви, мистър Стоун — каза той и отиде зад гишетата на касиерите.

След минута се върна с картончетата с подписите. Очевидно не беше разпознал имената и допусна Стоун в хранилището.

Сейфът на баща му се оказа истински шок. Под разписките и другите книжа имаше малък бял плик. Всичко останало бе пари в брой. Огромно количество — може би над сто хиляди долара в банкноти по двадесет и по сто. Цяла купчина банкноти, дебела почти педя. Чарли просто не можеше да повярва на очите си.

Помоли изумения служител да му донесе торба за парите и я получи наистина бързо. Само след миг се озова отново на улицата, скрил платнената торба под протритото си палто.

Бавно се измъкна от Харвард Скуеър, движейки се предимно по страничните улички. Към пет часа откри едно малко евтино ресторантче на Инмън Скуеър, остави количката на тротоара и седна вътре да се нахрани. Докато хапваше от месото с картофи и отпиваше от топлото кафе, отвори плика.

Вътре имаше писмо, написано на старата пишеща машина на баща му поне преди десет години. Хартията бе започнала да жълтее.

Скъпи Чарли,

Пиша тези редове, в случай че ми се случи нещо. Ако не се случи, няма и да ги прочетеш.

Тези пари, както вероятно се досещаш, са парите, които Уинтроп Леман ми плащаше непрекъснато от 1953 година насам. По десет до двадесет хиляди годишно. Част от тях похарчих, но повечето са тук. Както каза Леман, дава ми тези пари, за да мога да посрещна всичките си евентуални разходи. Предполагам, че е разбрал значението на любимата ми строфа от Пастернак. И ти я знаеш:

*Заложник си на вечността.
на времето си пленник.*

Нима всички ние не сме именно такива?

Някой ден ще ти разкажа цялата история за Леман. За Москва, за старообрядците. Има много за разказване. Надявам се някой ден да ти разкажа всичко.

Стоун четеше и препрочиташе писмото, докато сервитьорката не го попита дали не желае още нещо. А и строфата от Пастернак — очевидно се отнасяше до това, че Алфред Стоун е бил принесен в жертва.

Старообрядците. Или иначе — староверци. Стоун знаеше, че това е руска православна секта, която отхвърля неочакваните и дълбоки промени в църквата. Имало кървави битки, после сектата станала нелегална. Само че кои бяха старообрядците днес?

Какво ли се опитваше да му разкрие баща му?

Когато Стоун пристигна на Хилиърд стрийт, навън вече се спускаше нощ. Пред къщата на баща му беше паркирана синьо-бяла патрулна полицейска кола. Двамата полицаи в нея пиеха кафе от пластмасови чашки. Стоун мина край тях, като внимаваше да не ги гледа.

Очевидно не можеше да влезе през главния вход. Мястото беше под наблюдение, което означаваше, че който влезе, ще бъде видян. Естествено, това не можеше да продължава вечно — полицията не беше така добре оборудвана. А и ченгетата бяха хора, имаха човешки нужди — да се изпикаят, да си вземат кафе. Можеше да ги изчака. И все пак не би рискувал да се шляе из квартала.

Пое си дълбоко дъх и напълни гърдите си със свежия октомврийски въздух.

Неочаквано в съзнанието му изникна образът на баща му — обезобразен и окървавен. Обзе го гняв и някакво ново чувство — желание за мъст.

Закара количката до ъгъла и зави. Остави я там. Трепереше от студ. Сети се, че наблизо има уличен телефон, и набра Кеймбриджката полиция.

— Тук става кражба — изкрещя Стоун със силен местен акцент. — Застреляха един човек.

— Къде? — попита бързо дежурният полицай.

— Тука. Магазин 24 на Харвард Скуеър. Аз съм нощният управител. Бързо! — И затвори.

Когато стигна до задната врата на къщата, патрулната кола, която бе стояла отпред, вече беше заминала. Изчисленията му се оказаха верни — щом има сериозно престъпление в района, изпращат най-близките патрули. Само че колко щеше да ги забави тази лъжа?

Отстрани към къщата беше пуснат телефонен кабел. Крепейки торбата с парите, Стоун изтича до него. Нямаше нож, но измъкна един железен прът от градината и използва заострения му край, за да прекъсне кабела.

След това се затича приведен към задната врата и се надигна, за да погледне през кухненския прозорец. През кухнята успя да види главния вход.

Беше включена алармена инсталация. До вратата имаше апарат, голям колкото куфар. От него излизаше жица, включена в телефонната кутия на стената. Тъй като вече бе прекъснал кабела, това сигурно вече не действуваше. Видя, че бяха поставили подобно устройство точно под прозореца, до който бе приклепнал.

Дръпна прозореца — беше заключен. Вдигна лакът и удари рязко стъклото. Счупи се. Ето че пак се озова в бащината си къща.

Беше сумрачно и тъмно, а знаеше, че не може да запали нито една лампа. Силуетите бяха непознати, неприветливи. Усещаше миризма на дезинфектант — някой беше чистил. Ослуша се за миг. Никакъв звук, нищо. Трябваше да действа бързо. Промъкна се тихо през кухнята, после през трапезарията и влезе в дневната, която бе отчасти осветена от уличната лампа. Не можеше да рискува да го забележат от улицата. Всяка сянка, всеки силует можеше да бъде видян. Надяваше се, че алармата се задейства само чрез телефонните кабели. Ако не... Не му се искаше да мисли за това.

Вече всеки момент полицаите щяха да разберат, че обаждането от магазин 24 е измама и да се върнат.

Цялата къща беше обърната с главата надолу. Всичко бе свалено от стените, всяко чекмедже беше отворено. Бяха претърсили всичко.

Качи се по стълбите до стаята си, където бе оставил плика със снимките и фотокопието от документите, които бе взел от архива на Леман.

Нищо.

Нямаше го. Някак си те го бяха намерили и го бяха взели. Една от последните му надежди рухна.

Пистолетът.

Изтича до спалнята на баща си. Автоматичният деветмилиметров „Смит енд Уесън“, който бе купил на баща си, стоеше на мястото си на полицата, скрит в една празна кутия. До него беше пълното течение на едно списание. Пъкна пистолета в джоба си заедно с пълнителя. Не можеше да остане повече тук.

След минута прескочи кухненския прозорец и тупна на земята точно в момента, когато се появи патрулната кола. Фаровете ѝ го заслепиха.

Изруга гласно и снишен се примъкна зад високата дървена ограда, която отделяше двора на баща му от съседния, и после хукна да бяга, колкото му държат краката. Зад себе си чу стъпки.

Тичаше, без да мисли, кръвта му кипеше. Чу как извикаха: „Спри! Полиция!“ Единият стреля. Това бе предупредителен изстрел и куршумът се заби в една дървена ограда. Стоун стисна торбата с парите, хвърли се на земята и запълзя по тесния проход между две сгради на Братъл стрийт.

Наблизо зави сирена.

На стотина крачки зад него бе задната част на няколко търговски обекта — магазин за спиртни напитки, видеотека и евтин магазин за дрехи. Сети се как веднъж му направи впечатление, че между магазина за напитки и видеотеката може да се мине. Мястото беше колкото човек да се промуши между двете тухлени сгради, строени преди двадесет години.

Преследвачите му бяха само на тридесетина метра. След секунди щяха да завият иззад ъгъла и да разберат накъде се е упътил. Усили бяг, колкото можеше, и се хвърли в тясната пролука, ожули си лицето. Тялото му изтръпна от пронизващата неопикуема болка. Не можеше да спре. Запровира се между сградите. Краката му се зариха в насъбралите се боклуци — и ето че се озова от другата страна.

Кола!

Това бе единствената му надежда. Млада негърка седеше в очуканата си хонда, спряла пред магазина за напитки. Навярно чакаше приятеля си или пък съпруга си. Стоун се хвърли към вратата до шофьора и я отвори. Жената изпищя.

— Карай! — нареди ѝ Стоун. Протегна ръка и затисна устата ѝ, за да заглуши вика ѝ. Полицията щеше да пристигне всеки миг.

Жената се мяташе насам-натам, ококорила очи от ужас.

Стоун измъкна незаредения пистолет от джоба си и го насочи към нея. „По дяволите, защо ли не го заредих?“

— Не искам да ви нараня — започна бързо той, — но ако се наложи, ще го направя. Закарайте ме до Бруклин. Нищо няма да ви направя.

Жената беше ужасена. Включи се в движението.

След няколко минути колата вече бе преминала Бостън Юнивърсити Бридж и се понесе по Комънуелт авеню.

— *И сега накъде?* — прошепна тя. По страните ѝ се стичаха сълзи.

— Завий наляво.

— Не ме убивайте, моля ви.

— Спри тук.

Стоун бръкна в джоба си и измъкна оттам една измачкана двадесетдоларова банкнота.

— Знам, че това не компенсират ужаса, който изживяхте, но ето, вземете я. Много съжалявам. — Хвърли я на седалката и изскочи от колата.

Блокът се намирал на съседната улица. В преддверието зад стъклената врата имаше голямо табло домофони. Намери онзи, който му трябваше, и натиска звънеца.

— Кой е? — изписка някакво тъничко гласче по микрофона.

— Чарли Стоун. Пуснете ме да вляза.

След няколко секунди вътрешната врата забръмча, Стоун я бутна и хукна нагоре по стълбите, като ги взимаше по две, по три наведнъж.

— Господи! Какво се е случило с теб? — възкликна Чип Роузън, когато отвори вратата. Беше едър, пълен човек, горе-долу на възрастта на Чарли. — Господи, боже мой, Чарли!

Жената на Роузън, Карън, дребничка брюнетка, стоеше зад тях, закрила устата си с ръка. Стоун я беше виждал само веднъж и знаеше само, че е юрист в някаква голяма фирма в града.

— Влизай, Чарли.

— Сигурно сте чули — каза Стоун, като влезе в апартамента.

— Разбира се, че чухме. Всички знаят — отвърна му Карън.

— Нужна ми е помощта ви.

— Разбира се, Чарли — отвърна Чип. — Имаш кръв на главата отзад.

— Слава богу, че сте си у дома — каза Стоун и бавно въздъхна. За пръв път усети колко бързо бие сърцето му. Седна на платнената

торба и изхлузи палтото. — Наистина ми е нужна помощ.

— Считай, че си я получил — увери го Чип. — Като начало мисля, че имаш нужда от един топъл душ, а след това и от едно силно питие.

— Не мога да ти опиша какъв кошмар преживях през последните няколко дни — въздъхна Стоун с облекчение.

— Внимавай с този гаден срез на тила. В аптечката има лейкопласт. Изкъпи се, а аз ще ти донеса чисти дрехи. После ще поговорим.

В банята Стоун свали дрехите, купени от Армията на спасението в Согъс, после намери спирт и памук и свали изкуствената си брада. Използува принадлежностите на Роузън и се избърсна бавно и с наслада. Искаше — *трябваше* — да се отпусне, но дори и сега не можа напълно да приспи бдителността си.

Трябваша му съюзници, приятели, безопасен пристан. Трябваше му едно местенце, където да се скрие, докато реши какво да предприеме. Навярно Роузън би могъл да използва някои връзки във вестникарската общност и истината да излезе на бял свят. А пък Карън сигурно би могла да предложи някакъв законен изход от този кошмар.

Чуваше Чип и Карън да си говорят тихо в кухнята. Съзнаваше, че това е огромен ангажимент от тяхна страна, но все някак си щеше да им се отплати.

Дойде ред на душа. Пусна водата топла, колкото можеше да търпи. Прекрасно усещане. Изми си косата и тялото и застана под горещата вода, за да си отпочине и да избистри мислите си. Беше изпаднал в огромна беда и отдихът, който си беше дал, не можеше да продължава вечно. Трябваше да си състави план.

Чу кратко прозвъняване някъде из стаята и се зачуди какво ли може да е това, после се сети. Чип или Карън бяха вдигнали телефона, за да се обадят някому. Напрегна се да чуе какво говорят, но шумът от душа направи подслушването невъзможно.

Вратата на банята се отвори за малко и Стоун, чиито нерви бяха опънати до крайност, веднага застана нащрек. Оказа се, че това е Чип — оставяше му чисти дрехи на облегалката на един стол.

— Благодаря ти, Чип — каза Стоун.

— Няма нищо. Не се притеснявай.

Облече костюма на Чип — не му беше съвсем по мярка, но все пак беше удобен — намаза раната на тила си с лекарство и я превърза.

Излезе от банята и видя, че Чип и Карън са налели три мартинита. Взе чашата си и потъна в удобния стол. Тази нощ щеше да поспи спокойно.

— Съжалявам за баща ти — обади се Карън. — Ужасно нещо.

Стоун кимна. Карън изглеждаше доста мрачна.

— Чарли, ти не си ли в разубаването? Знам, че не е моя работа, но това свързано ли е със случилото се? — попита тя.

Стоун вдигна рамене.

— Тогава какво предполагаш, че става? — попита Чип.

— Нямам представа — излъга Стоун, защото чувствуваше, че няма сили да им довери и малката частица истина, която знаеше.

— Какво възнамеряваш да правиш? — попита го Карън.

Нито той, нито тя го гледаха в очите. Дали и те не му вярваха? Дали не си мислеха, че лъже?

— Отчасти това зависи от вас — каза Стоун. — Ако бих могъл да остана няколко дни...

— С удоволствие — съгласи се Роузън. — Имаме една стая за гости, която изобщо не използваме.

— Аз... просто не зная как да ви се отблагодаря. Трябва да си възстановя контактите, да се обадя тук-там.

— Бих могла да ти намеря адвокат, ако искаш — предложи Карън.

— Много ти благодаря. Но първо трябва да се свържа с някои хора. Чип, моля те, кажи ми нещо. Всички тези статии за мен в „Глоуб“. Откъде вестникът получи сведения? От бостънската полиция ли?

— Не беше от полицията — отвърна Чип. — Питам репортера, който ги написа, Тед Янковиц. Той ми каза, че са от ФБР. Я ми кажи, гладен ли си? Ще ти донеса нещо.

Карън стана и тръгна към кухнята.

— И кой беше? — продължи Стоун. — Какво е казал този служител на ФБР?

— Казал е, че си замесен в някаква работа с нарушаване на държавната тайна или нещо от този род. Убеден съм, че не е вярно.

— Естествено, че не е вярно, Чип.

— Точно така казах и на Янковиц.

Стоун стана и остави чашата си. Отиде до прозореца и погледна надолу към улицата.

— Какво има? — попита Чип.

— Онази кола там. Преди я нямаше.

— За какво говориш? Спокойно, Чарли.

Но там беше спряла кола, точно пред блока. Най-обикновена, нова американска кола. Точно от тези, които службите използват за скрито следене. Вътре нямаше никого. Беше паркирана на забранено място и сигналните светлини бяха включени.

По стълбището отекваха стъпки. Някой се качваше.

— *Какво си направил, да те вземат мътните?! —* изкрещя Стоун. — Обади се, докато бях под душа, нали? Чух те.

— Съжалявам. Трябва да ме разбереш — отвърна Чип приглушено и изплашено.

— Мръсник!

Стоун грабна платнената торба и старите си дрехи, провери трескаво дали паспортът и пистолетът му са вътре.

— Трябва да разбереш — повтори Чип. — Нямах друг избор. Всеки, който укрива заподозрян или му помага, може да бъде обвинен в съучастие. Трябваше да им окажем съдействие. — Говореше тихо и забързано. — Виж, Чарли, седни, моля те. Предай се. Каквато и да е истината, тя ще излезе наяве. Предай се. Никъде не можеш да отидеш. Никой няма да ти даде подслон.

Стъпките отекваха от площадката на долния етаж.

Апартаментът имаше само един изход, който извеждаше право при тези, които се качваха по стълбите. Както придържаше торбата, Стоун отвори вратата и видя онова, което бе забелязал, когато идваше — врата към аварийното стълбище. Спомни си, че веднъж, като си тръгваше от едно, гостуване у Чип леко пийнал, по погрешка беше тръгнал по това стълбище и то го изведе от задната страна на блока.

Преследвачите му бяха на няколко метра, виждаше ги как се качват по главното стълбище. Бяха двама, и двамата с костюми.

— Ето го! — извика единият и двамата се спуснаха към Стоун.

Имаше не повече от двадесет метра преднина. Хукна надолу по стълбите, като взимаше по три-четири стъпала наведнъж и най-накрая се озова на улицата. Бяха по петите му. Тичаше без посока, бързо,

колкото го държаха краката. Обзелият го страх му вливаше сила. Зад себе си чуваше викове, стъпките бяха все по-отчетливи и близки.

Гмурна се сред уличното движение на Комънуелт авеню. Чу изскърцването на спирачки, воя на клаксоните. Колите се опитваха да го заобиколят, шофьорите псуваха.

Стоун нямаше представа колко наблизко са преследвачите — на два метра? На десет? Не смееше да погледне назад.

В центъра на Комънуелт авеню минава линията на „зеленото“ метро. В този участък влакчетата вървят над земята, а после се спускат под Кенмор Скуеър и се отправят към, центъра на Бостън. В този момент точно приближаваше мотрисата в посока към центъра. Току-що бе тръгнала от спирката и набираше скорост. Влакчето препречи пътя. Не можеше да го заобиколи. Преследвачите бяха зад гърба му. Имаше чувството, че ако се обърне, ще го хванат.

Силата, която му даваше гневът, бе удвоена от огромния страх. Именно тя го тласна към влака. Скочи.

Закрепи се на издаденото напред стъпало на една от вратите. Хвана се за дръжката. Беше се закрепил за вагона в движение, държеше се здраво, всеки мускул на тялото му беше изпънат, за да се задържи прилепен до влака. Пътниците отвътре викаха. Не можеше повече да се държи.

„Зеленото“ метро спира често за голямо неудоволствие на редовните пътници, но за Стоун беше истински късмет. След около двеста метра влакчето намали и хидравличните спирачки изскърцаха. Той отскочи назад, за да могат вратите да се отворят, и после се вмъкна в претъпкания вагон.

Беше загубил от поглед мъжете с костюмите. Не бяха успели да надбягат влака, макар че се опитаха. Видя ги как изостанаха назад. Бръкна в джоба си и извади шепа монети. Хвърли ги в кутията за билети, за да успокои кондуктора, и потъна в една седалка. Дишаше тежко. Сърцето му биеше до пръсване.

Целият вагон шумеше тревожно. Пътниците, го заглеждаха и говореха оживено, мнозина му обръщаха гръб. Облечен в хубавите дрехи на Чип Роузън, той съвсем не приличаше на обикновен престъпник, но беше и съвсем ясно, че не е изискан джентълмен.

Естествено, бяха се добрали до Чип. Бяха се добрали до всичките му приятели, точно както предвиждаше Сойър, и ги бяха заплашили

със сериозни обвинения, ако го укроят.

Кой ли щеше да му помогне?

Стоун погледна от прозореца и сърцето му замря. Точно зад тях имаше друг влак. *По дяволите!* Може да чакаш сума време някое влакче, а после идват всичките закуп — две-три влакчета само за две минути.

Вече се движеха под земята, в тъмния тунел под Кенмор Скуеър. Някога Стоун беше научил спирките наизуст, просто ей така, за да убие времето, докато пътуваше. Опита се да си ги припомни — една, две, три... пет спирки. На всяка от тях го дебнеше изключителна опасност. Тези мъже сигурно имаха радиопредаватели и можеха да се свържат с други из целия град. На всяка от спирките можеше да се качи някой, който добре е изучил снимката му.

Затаи дъх и се опита да се смеси с тълпата, макар да знаеше, че това е безполезно, ако някой го търси. *Одиториум, Копли, Арлингтън...* преповтаряше наум спирките той в опитите си да не позволи на паниката да го победи.

Одиториум май беше чиста, отбеляза Стоун с облекчение; следваща също. На *Арлингтън* слезе, поразбута пътниците и се втурна към въртящата се врата и оттам нагоре по стълбите към *Арлингтън* стрийт.

Точно пред него, вляво, се намираше Риц — Карлтън. Забави ход, за да не предизвиква подозрение, и влезе във фойето на хотела. Вдясно беше барът и тази вечер нямаше много посетители. Беше попаднал в промеждутъка, когато бизнесмените вече си бяха отишли, а вечерните посетители още не бяха дошли. Забеляза една жена, която седеше сама на бара. Беше около четиридесетгодишна, добре облечена. Пушеше цигара и пиеше уиски с лед. Разведена, вдовица или просто сама, пресметна Стоун, но ако не си търсеше компания, нямаше да седи сама на бара. Винаги можеше да си поръча питие в стаята, ако искаше да си пие сама.

Стоун седна до нея и ѝ се усмихна покоряващо.

— Как си?

— И по-добре съм била — отвърна жената, — и по-зле.

По лицето ѝ имаше твърде много пудра, някаква оранжевееща маска, която се бе пропукала край очите и устата. Очите ѝ бяха гримирани в синьо. Дръпна от цигарата и докато издишваше дима,

тръсна пепелта. Вдигна грижливо изскубаните си тънки вежди и те заприличаха на кавички.

Сигурно няма да се усъмнят в двойките. Тъкмо щеше да пусне чара си в ход, когато мярна нещо с периферното си зрение.

На входа на бара беше застанал един мъж, който се оглеждаше забързано. От едната страна на сакото му имаше лека, почти незабележима издутина — калъфа на пистолета.

— Ще ме извиниш ли за момент? — попита Стоун, слезе бавно от столчето и тръгна назад, като се стараеше лицето му да остава скрито.

Хукна изведнъж, хвърли се към летящата врата, която водеше към кухнята.

В миг видя, че е попаднал в капан. Нямаше никакво скришно местенце в кухнята, а единственият изход водеше към ресторанта.

Но трябваше да има друг, служебен вход, който да води към рампата, където се стоварват плодовете и зеленчуците. Вратата! Трябва да се добере до вратата!

На пътя му се изпречи някакъв сервитьор, понесъл поднос с напитки.

— По дяволите, какво търсите тук? — попита сърдито той.

Стоун се втурна към вратата, бутна сервитьора настрана, чу как чашите се разбиха в теракотения под зад него и само след миг се озова навън. Грамаден зелен камион с бял надпис, който гласеше „РОЯЛ ИНСТИТЮШЪНЪЛ ФУУД СЪРВИС“, стоеше пред рампата. Стоун отскочи от платформата, отвори задните врати на камиона, хвърли се вътре и се удари в някакви големи кашони, после бързо затвори вратите. Моторът избръмча и камионът потегли.

Москва

Председателят на КГБ Андрей Павличенко вървеше притеснено по дългия коридор, застлан с персийски килим. Подмина редица двойни врати. Намираше се на петия етаж на сградата на ЦК на Стария площад, на три преки от Кремъл. Беше се запътил към неофициалния кабинет на Михаил Горбачов.

Президентът беше позвънил преди час. Павличенко си беше у дома, в апартамента си на Кутузовски проспект, където живееше сам, откакто жена му почина преди четири години. Избягваше да се прибира, когато това бе възможно, като се опитваше да не му остава никакво свободно време, през което да го обзема самотата.

Влезе в приемната на президентския кабинет, кимна на секретарите, после прекоси преддверието и стигна до малкия кабинет на Горбачов.

Другите два кабинета на Горбачов — в Кремъл и от другата страна на сградата на ЦК — бяха Официалните, предназначени за приемане на чужди посетители. Съществената си работа, най-важните съвещания президентът провеждаше тук, в малката, спартански обзаведена стая, по-голямата част от която бе заета от грамадно махагоново бюро. На стените висяха портрети на Ленин и Маркс — абсолютно същите, както и във всеки друг кабинет. В средата на бюрото имаше сив телефон с бутони, свързан с двадесет линии.

„Е, това е — мислеше си мрачно Павличенко. — Политбюро ми иска главата и Горбачов няма да може да се противопостави да не ставам изкупителна жертва.“

Въведоха го незабавно и му олекна, като видя, че няма никой друг. Само президентът, който при това беше по-малко уморен, отколкото онази нощ на дачата. Но все пак изглеждаше доста изтощен. Беше облечен в гълъбовосив костюм — Павличенко знаеше, че е шит по поръчка в Лондон от фирмата „Жийвс енд Хоукс“. Той също харесваше английските костюми — слава Богу, западните одежди вече не се считаха за политическа грешка. На ръката си Горбачов носеше

скъп златен часовник „Ролекс“. Павличенко също носеше часовник „Ролекс“, но не толкова скъп. Знаеше, че Горбачов изпраща прането си в елитната пералня до хотел „Украйна“; която обслужваше Кремъл, съзнаваше, че подражанието всъщност не е най-лошата форма на ласкателството, и също изпращаше прането си там.

Разположиха се до ниската махагонова масичка — Горбачов на коженото канапе, а Павличенко на фотьойла.

— Е, Андрей Дмитриевич? — попита президентът, както винаги минавайки направо на въпроса. — Какво ново научихте?

Никакви заобикалки, никакви празни приказки. Разбира се, че Горбачов можеше да бъде много приятен, но не и когато трябваше да се върши работа.

— Струва ми се, че тези бомби са само началото — отвърна без колебание Павличенко.

— Тоест? — попита кисело Горбачов.

— Тоест, заговор.

— Да — започна раздражено Горбачов, — нали вече обсъждахме...

— Страхувам се — прекъсна го едва чуто Павличенко, — че доказателствата сочат именно това. Всичките ми хора, от първия до последния, са на мнение, че става дума именно за заговор.

Прокара ръка по лицето си и усети наболата си брада. Не му бе останало време да се избърсне.

— Така — каза Горбачов. Видимо бе отпуснал рамене, макар че изражението му оставаше непроменено.

На Павличенко му бе добре известно, че за съветското Политбюро едва ли има нещо по-страшно от преврата.

Навярно това бе така, защото Съветският съюз бе изграден върху преврата от 7 ноември 1917 — малка, но светкавична атака срещу демократичното правителство. Следователно Политбюро разбираше, че подобна заплаха съществува по всяко време.

Горбачов имаше защо да се страхува.

В Съветския съюз цареше безпорядък; в съветските републики се появяваха националистически тенденции, имаше дори публични демонстрации; една след друга републиките открито заявяваха желанието си за независимост от Москва. Дори и Руската федерация се отдалечаваше от Кремъл. Единствено Украйна никога нямаше да

получи независимост. Тоест, никога без война. Съветският блок се рушеше. Берлинската стена бе срутена и повлече след себе си Източна Германия, Полша, Унгария, Чехословакия, България... КПСС бе загубила дългогодишната си власт; ръководителите от старата гвардия си отиваха, заменяха ги нови. Само за няколко години съветската империя бе почти напълно разрушена и то по вина на Горбачов.

Павличенко усети какви изчисления правеше Горбачов. Президентът можеше да разчита вероятно на три-четири твърди гласа в Политбюро. Вероятността за преврат съществуваше по всяко време — враговете му в Политбюро можеха да го сменят, както бяха направили това с Хрушчов през 1964 година. Из Върховния съвет и Съвета на народните депутати се чуваха гласове за отстраняването му.

— Вероятно има сили — продължи шефът на КГБ, след като Горбачов не каза нищо повече, — нелегални сили, които несъмнено имат достъп до огромни ресурси. Или поне така смятат моите хора.

— Тук, в Москва? — едва ли не с насмешка попита Горбачов.

— Вероятно. И въпреки това, както вече ви казах, може би има връзка и със Запада. Не мога да кажа със сигурност, просто защото не знам.

— Тоест?

Павличенко вдигна рамене.

— Колко високо в йерархията?

— На Запад ли?

— Не, тук.

— Не ви разбирам.

— Колко високо в йерархията са те? Мислите ли, че тези... сили... се управляват от Политбюро?

— Струва ми се, че е възможно — отвърна Павличенко.

При създаването се положение отговорът на Горбачов не го изненада.

— Не искам нищо да пречи на срещата на Седми ноември — каза той високо и поклати глава. — Тя трябва да се състои на всяка йена. — Той се изправи, за да покаже, че срещата е приключила. — Ако е нещо свързано със Запада, независимо дали с Белия дом, или с Лангли, или с *кого* и да било друго, аз трябва да знам. Ясно? Не

искам нищо да попречи на срещата, но и не мога да допусна светът да ни счита за страхливци.

— Разбрано — потвърди Павличенко, успокоен вътрешно, че Горбачов не бе поискал главата му, макар че и тази опасност не бе преминала.

— Един от нашите е, нали?

— Вижте, не е нужно да ви го казвам аз. Имате списък на враговете, доколкото ми е...

— Кой например?

Павличенко сви рамене.

— Шчербанов? — попита Горбачов.

Владимир Шчербанов, министър, на отбраната, беше обявен за кандидат-член на Политбюро, което означаваше, че няма право на глас. Беше наистина забележително — шефът на съветските войски за първи път от десетилетия нямаше право на глас в управлението на държавата. Горбачов бе успял да постигне това положение на нещата с някои маневри, защото знаеше до каква степен Червената армия се противопоставя на намаляването на военния бюджет.

— Това е... — смръщи вежди Павличенко. — Това изобщо е невъзможно. Той наистина е досаден, но пък е един от най-лоялните. Може да му се има пълно доверие.

— Вече на никого не може да се има пълно доверие — промълви Горбачов след дълго мълчание.

Москва

Откакто Шарлот Харпър беше в Москва, съветските власти я бяха безпокоили няколко пъти, но никога не бяха я арестували.

Дойде и наум, че сега, непосредствено преди посещението на президента и срещата му с Горбачов, би било интересно да направи предаване за една крайнодясна неофашистка организация, която напоследък правеше сборища в Москва. Носеха черни ризи и пречупени кръстове и призоваваха към погроми срещу всички неруски националности. Това беше нещо наистина сензационно, бомбастично, още повече че съветските власти се опитваха да отклоняват вниманието от подобни групи, никнещи напоследък като гъби след дъжд.

Проведе няколко телефонни разговора. Като че ли доста хора бяха готови да застанат пред камерата. С оператора ѝ Ранди скочиха в служебната кола, червено волво, и потеглиха към един нов жилищен комплекс в югозападните покрайнини.

Когато пристигнаха, видя, че не са сами — пред блока стояха и чакаха няколко московски милиционери. Бяха навъсени и червенолики, като уголемени копия на Никита Хрущов.

Щом забелязаха, че американската телевизионна репортерка и операторът ѝ разтоварват апаратурата от комбито, един от милиционерите се приближи и каза на руски:

— Никаква камера. Никакви интервюта.

Руският на Шарлот беше отличен.

— Не нарушаваме никакви закони.

— Ще ви разбия камерата!

— Само се опитайте! — Не беше разумно да се провокира руски милиционер, но това просто ѝ се изплъзна от устата. — Да вървим, Ранди.

Милиционерът ги последва до входа на сградата и там, заедно с още един, застана на пътя им.

— Забранено е! — каза вторият милиционер.

— Включи камерата, Ранди! — промърмори бързо и тихо на английски Шарлот. — Ще заснемем поне нещо.

Ранди я включи. Кадрите как милиционерите преграждат пътя им щяха сами по себе си да са част от разказа за това, колко чувствителни са Съветите на тази тема. Дори при гласността... Впрочем, не — особено при гласността.

В този момент, разбрал какво става, милиционерът протегна ръка и закри с длан обектива.

— Хей, внимавай! — каза Ранди. — Това е скъпа апаратура, копеле такова!

Милиционерите ги обградиха от всички страни, един блъсна силно Ранди.

— Добре! — извика на руски Шарлот. Кипеше от яд. — Добре, ще я изключим. — И добави по-тихо: — Проклети да сте.

Милиционерите ги арестуваха, безцеремонно ги хвърлиха в една камионетка и ги закараха в малък квартален участък, в който нямаше никого. Заклучиха ги в някаква празна стая.

Ранди погледна Шарлот и каза:

— О, прекрасно. Какво ще правим сега, по дяволите?

— Не се тревожи за това — отвърна тя.

След час в стаята влезе друг милиционер, явно с по-висок ранг.

Още преди той да си отвори устата, Шарлот каза на руски:

— Разбирате, че не сме нарушили никакъв закон. Случайно имам много тесни връзки в американското посолство (дотук всичко беше вярно) и трябва да знаете, че ако веднага не ни освободите, лично по ваша вина ще избухне международен скандал. — Омекоти заплахата с най-топлата си усмивка. Тези неща трябваше да се нравят умело, нямаше полза да се дразни самолюбието на един съветски милиционер. — Ще поемете ли този риск сега, в навечерието на срещата на високо равнище? — попита тя сладко.

Вдигна очи ѝ видя, че на вратата стои и слуша още един човек: сивокос военен в пълна униформа. Забеляза, че има тъжни сиви очи.

Той ѝ подаде ръка.

— Името ми е полковник Власик, Никита Власик. — Говореше отличен английски.

Шарлот се поколеба, после пое ръката му.

— Шарлот Харпър.

— Зная коя сте, госпожо Харпър. Гледам от време на време предаванията ви.

— Поласкана съм. — Сигурно бе гледал пиратски видеозаписи на репортажите, които излъчваше по спътниковата телевизия. А това означаваше, че е доста високо в армейската йерархия.

Военният махна с ръка и милиционерът излезе.

— Много добре се аргументирахте — каза той, — но този начин на мислене рядко има въздействие върху нашите милиционери. Те не мислят за политическите последици. Мислят само, извинете ме за израза, как да си увардят задниците.

Шарлот се разсмя. Питаше се откъде ли се е взел този човек.

Той продължи:

— Имаме нужда от хора като вас, които да са на наша страна.

— Благодаря, но вече съм си избрала страната. — Полковникът беше благонамерен, така че и тя отговори любезно.

— Напомняте ми дъщеря ми — рече той.

— О, така ли? — За пореден път се убеждаваше колко непоправими са руските мъже: с чувство за превъзходство над противния пол, самовлюбени, смехотворно старомодни и вбесяващи.

— И двете имате кураж — засмя се военният. — Ако ще нарушавате законите ни, госпожо Харпър, нека ви дам няколко съвета как да го правите, без да си навличате неприятности. Хората ми имат достатъчно, работа. Може би следващия път ще ни спестите труда да ви арестуваме.

— Може би ще кажете на хората си да не безпокоят репортерите, когато си вършат работата.

Той ѝ хвърли подкупваща усмивка.

— Не мога да споря с вас. Но нека ви дам един малък съвет.

— Добре — каза колебливо Шарлот.

— Трябва да познавате наказателния ни кодекс. Ако нещо ви се случи, просто... как беше вашият израз? Накарайте ги да се почувствуват като в ада. Не допускате да ви заставят да говорите. Член 46 на съветския наказателен кодекс гласи, че не сте длъжни да отговаряте на въпросите. Член 142 гласи, че не сте длъжни да подписвате никакви документи. Само като споменете за това, всеки, който ви разпитва, ще напълни гащите от страх. Моля, извинете езика ми.

Шарлот се усмихна.
— Простено ви е.

Върна се в бюрото и се зае да навакса с изостаналата рутинна работа — да прегледа „Правда“, „Известим“, „Литературная газета“ и някои от другите невъобразимо скучни съветски издания. После, докато прелистваше разсеяно бюлетините на АПН, зърна малка информация по случая Алфред Стоун. Чарлз Стоун все още беше в неизвестност и го издирваха във връзка с убийството.

Дните се нижеха, а тя не бе направила нищо, за да намери Соня Кунецка, според Чарли — ключът на загадката, която той се мъчеше да разреши. Чарли се нуждаеше от нейната помощ.

Най-напред, естествено, трябваше да погледне в телефонния указател. Задачата не беше от лесните, защото телефонните указатели са изключителна рядкост в Русия. Последният беше издаден през 1973 година. Министерството на съобщенията бе пуснало едва петдесетхиляден тираж за град с осем милиона жители.

В указателя от 1973 година имаше една С. Кунецка и Шарлот набра номера.

Не беше вече валиден. Обади се мъж със сърдит глас, който категорично отрече някога да е чувал за Кунецка.

Разбира се, беше възможно и да лъже, но дори и да казваше истината, Шарлот беше стигнала до задънена улица. Не ѝ оставаше друго, освен да отиде там, на посочения в указателя адрес, и сама да се убеди.

Адресът беше на улица „Краснопресненска“, в един район, известен въпреки претенциите на Съветския съюз за „безкласово общество“ като работнически квартал. Сградата беше занемарена и порутена.

Мъжът, който отвори след позвъняването, беше хладно враждебен, нямаше желание да разговаря с американска журналистка.

— Не съм чувал за никаква Кунецка — излая той насреща ѝ. — Вървете си.

Накрая, след като позвъни на всичките му съседи, Шарлот намери това, което търсеше.

— Разбира се, че си спомням Соня Кунецка — отвърна ѝ троснато обикновена на вид бабичка. — Защо питате? Тя се премести още преди години.

— Имате ли адреса ѝ?

Жената измери Шарлот с подозрителен поглед.

— Коя сте вие?

— Аз съм нейна стара приятелка — каза Шарлот. — От Америка. Не съм я виждала с години, а знаете колко е трудно да се намери телефонен номер.

Бабичката вдигна рамене.

— Ще погледна.

След няколко минути се върна с малко мазно тефтерче.

— Ето го — рече старата жена. — Знаех си, че го имам някъде.

Вашингтон

Квартирата, която Стоун намери след пристигането си във Вашингтон, беше неприветлива, но там нямаше да прави впечатление. От телефонния указател бе избрал къща с мебелирани стаи в Адамс-Морган. Къщата беше на седемдесет и пет години и явно се нуждаеше от преобоядисване. Имаше дванадесет стаи на три неугледни етажа. Стаята на Стоун беше на третия. Вътре имаше миниатюрен кухненски бокс, отвратително меко легло, покрито с нещо, което изглеждаше и миришеше като конски чул, и това беше горе-долу всичко. Той плати предварително, в брой, за две ноци. Собственичката — възрастна жена, облечена в неподходящи за фигурата ѝ сако и панталон от зелено полиестерно трико, бе недоволна от краткия му престой и си го каза — предпочитала наематели, които стоят поне две седмици. Но все пак взе парите.

Няколко часа преди това в Бостън, след като бе напуснала „Риц“, камионетката за доставка на продукти веднага бе продължила към следващата си спирка — луксозен хотел в друга част на града. Стоун, разбира се, нямаше никакви изгледи да се скрие в каросерията, така че се обади на шофьора. Като се съвзе от изненадата, човекът, изглежда, повярва на историята, че Чарли бяга от разлютен съпруг, с чиято жена имал среща в „Риц“: Разказът на Стоун истински го развесели и той любезно предложи да го остави, където пожелае по маршрута си. Предложи му също седалката в кабината, която се оказа доста по-удобна от сандъците отзад.

Остави го на една от спирките си в покрайнините на Бостън. Там Стоун се качи на автостоп в камион, който превозваше преоценено дамско облекло на юг, чак до Филадельфия.

Рано сутринта, малко след четири часа, слезе на една от спирките близо до Филадельфия. След обилна закуска и няколко чаши кафе откри друг камион, който пътуваше направо за Вашингтон.

Към средата на следобеда бе успял дотолкова да се мобилизира, че да направи необходимото за оцеляването си. Не можеше повече да

рисува и да носи със себе си такова количество банкноти. Отиде в една банка и уедри част от тях. С друга купи туристически чекове, като представи паспорта на Робърт Гил. Останалите възнамеряваше да скрие по-късно. Посети четири-пет магазина за конфекция и купи няколко всекидневни и официални костюма и малък кожен куфар със скрит в хастара джоб. Сложи там паспорта и шофьорската книжка на името на Робърт Гил. После се върна в квартирата и няколко часа се труди с бръснарско ножче и лепило, докато напъха грижливо собствения си паспорт и останалата част от парите в подвързията на две книги с твърди корици, под стелките на обувките си и под хастара на куфара.

Намери телефонен автомат и се обади на телефонни услуги за района на Вашингтон. Както можеше да се очаква, номерът на помощник държавния секретар Уилям Армитидж го нямаше там. Стоун знаеше, че не може да разговаря с Армитидж в Държавния департамент дори да успееш да влезе и да го види. Много по-добре беше да се свърже с него вкъщи. Освен това едно изненадващо посещение можеше да му разкрие маса неща.

Армитидж беше разпитвал Ана Зиновиева през 1953 година. Беше ли един от тях? Непосредствената му, неконтролирана реакция при неочакваното появяване на Стоун можеше да покаже ясно дали е важно звено в този заговор.

Очевидно рискуваше с Армитидж, но нямаше кой знае какъв избор.

Обади се в Държавния департамент и поиска от операторката да го свърже с канцеларията на помощник държавния секретар Уилям Армитидж. Обади се една секретарка.

— Тук е Кен Оуенс от „Уошингтън поуст“ — представи се Стоун. — Вижте, вчера говорих с един от помощниците на господин Армитидж, но съм загубил името му.

— С един от помощниците му ли?

— Да. С един мъж.

— Те са няколко — отвърна секретарката. — Мъж, казвате? Да не е бил Пол Ригадио?

— Вярно. Така беше. Благодаря ви.

— Желаете ли да говорите с него?

— По-късно. Трябваше ми името му. Благодаря. О, а имате ли вътрешния му телефон?

Секретарката му даде вътрешния телефонен номер на Пол Ригадио и Стоун затвори.

После се обади в отдел кадри на Държавния департамент.

— Безпокои ви Пол Ригадио от канцеларията на Бил Армитидж. Вътрешен 7410. Бил ми е оставил бележка да му се обадя вкъщи, но не ми е написал новия си телефонен номер.

— Добре — отговори жената, която вдигна слушалката. — Един момент, ако обичате. — Върна се след половин минута. — Не виждам тук нов телефонен номер, сър.

— Кой номер е записан при вас?

Жената му го прочете и той затвори.

Оставаше още едно обаждане, за да бъде сигурен. Щеше да му трябва домашният адрес на Армитидж, в случай че не успее да се свърже с него по телефона. Ако се наложеше, щеше да го изненада и така да изключи опасността Армитидж да позвъни на някого.

Дирекцията на телефонната компания е прословута със своята бдителност. Не дава никаква информация, пази като цербер анонимността на абонатите си. Обаче надолу по йерархията не са чак толкова стриктни. Стоун се обади в ремонтната служба даде името си като Уилям Армитидж и заяви ядосано, че домашният телефон му създава неприятности.

— Вижте, сега съм на работа и нямам време да говоря — каза той на човека, който прие повикването. — По линията ми се чува шум, някакви чести къси сигнали.

— Какъв е номерът, сър?

Стоун му го даде.

— Ще ми таксувате ли тази поправка? — попита с досада той.

— В никакъв случай, сър. Веднага ще изпратим някого да провери линията.

— Вижте, ще използвам случая. Не съм получил последната си сметка.

— Може би ще трябва да се свържете с дирекцията...

— Знаете ли, наскоро се преместих и ви изпратих формуляр за смяната на адреса. Кой адрес е посочен на екрана пред вас?

— Тъпър Хоторн седемдесет и девет.

— Имате верния адрес — рече с искрено озадачен глас Стоун. — Кой знае какво става. Благодаря.

Пет дни преди това двама души с мощно телосложение, около четиридесетгодишни, бяха посетили отдела за сигурност на линиите в телефонната компания „Чесапийк енд Потомак“ в центъра на Вашингтон. Там вече ги очакваха. Мъжете заявиха, че са от Федералното бюро за разследване и показаха служебни карти, за да го потвърдят. Същата сутрин някой, който се бе представил като специален агент на ФБР, се бе обадил на началника на отдела и му бе казал, че двама от хората му ще дойдат за рутинно подслушване с разрешение на съда.

Двамата мъже представила необходимия документ — съдебно нареждане, подписано от федерален съдия. Макар че служебните им карти бяха фалшиви и че човекът, който се бе обадил сутринта, не беше от ФБР, а от една организация, наричаща се фондация „Американски флаг“, съдебното нареждане беше истинско. Съдията, който бе санкционирал подслушванията, беше дългогодишен приятел на директора на Централното разузнавателно управление и твърдо вярваше в необходимостта от тайни операции вътре в страната в определени случаи.

Двамата бяха въведени в малка стая, бяха им дадени слушалки и им бе показано как да си служат с едно командно табло, с помощта, на което можеха да слушат всички разговори по седем определени линии в района на Вашингтон.

— Господин Армитидж?

Гласът, който отговори, беше на възрастен човек. Изпуснатите тонове и заоблените гласни показваха, че е получил добро възпитание, както и че е човек, свикнал да изпълняват заповедите му.

— Кой се обажда?

— Мат Кели. Колега съм на Уинтроп Леман.

— Разбирам. — Патрицианският тон на Армитидж изведнъж се промени. Сега говореше по-предпазливо. — От него ли взехте телефонния ми номер?

— Да. Уинтроп настояваше да се свържа с вас.

Всичко зависеше от отговора на Армитидж. Щеше ли да последва подозрителна пауза, нещо, което би издало изненадата му и би доказало, че вече не е във връзка с Леман? В противен случай Стоун щеше да окачи веднага слушалката, сигурен, че Армитидж е опасен, че е един от тях.

— Така ли? — рече Армитидж. — Но защо, за бога?

Мозъкът на Стоун работеше трескаво, мислеше за стотици неща. Армитидж изглеждаше искрен.

— Не ви ли е казал, че ще ви се обадя?

— Не съм разговарял с Уинтроп от дванадесет-тринадесет години.

— Свързано е със смъртта на Алфред Стоун. Говори ли ви нещо това име?

— Да, по дяволите! Познавах този човек или по не съм се срещал с него. Това, което се е случило, е ужасно. Какво искате от мен?

Армитидж изглеждаше честен.

— Трябва да говоря с вас.

— Много сте загадъчен.

— Опасявам се, че е наложително.

— Елате в канцеларията ми утре следобед. Страшно съм зает, но ще се опитам да отделя време...

— Не. Не в Държавния департамент.

— Кой сте вие?

— Темата е твърде деликатна, за да я обсъждаме там. Не може ли да се срещнем някъде другаде? В дома ви например?

— Поканил съм няколко души на вечеря, господин... Как казахте, ви е името?

— Кели.

— ... господин Кели. Нека ви се обадя след няколко минути и ще се опитам да измисля нещо.

— Аз ще ви се обадя.

— Има ли някаква причина, за да не можете да ми дадете номера си? — попита Армитидж и гласа му стана по-висок от подозрителност.

— Не — отговори веднага Стоун. — Няма никаква причина. — Погледна автомата и му прочете номера.

— Ще ви се обадя след десет минути.

Стоун измъкна от джоба си парче хартия, надраска на него „телефонът не работи“ и го затъкна в процепа за монетите. Остана до кабината. Дойде млада чернокожа жена, видя бележката и си тръгна.

Телефонът иззвъня след пет минути. Гласът не беше на Армитидж.

— Господин Кели? Тук е Мортън Блум. Помощник съм на Бил Армитидж. Бил ме помоли да ви се обадя, докато разговаря с хората, които е поканил за вечеря, и се опитва да отмени уговорката.

— Защо не ми позвъни лично той? Мисля, че ясно му дадох да разбере, че не желая да се намесват други хора.

— Съжалявам, сър. Сметнал е, предполагам, че няма значение. Аз съм му първият помощник, нещо като главно момче за всичко, телохранител, нещо такова.

— Разбирам.

— Въпросът е, че иска да ви види и разбира желанието ви да не се вдига много шум.

— Радвам се. След колко време ще можем да се срещнем?

— Свободен ли сте довечера?

— Разбира се.

— Тогава довечера. Вие къде сте?

— Във Вашингтон.

— Бил е убеден, че не бива да се срещате в дома му. Каза, че ще го разберете.

— Да — съгласи се Стоун.

— Искате да се срещнете на едно отдалечено място, което можем да наблюдаваме, за да бъдем сигурни, че не са ви проследили.

— Разбирам. Кое място предлага?

— Познавате ли Арлингтън?

— Не.

— Има един търговски център, точно до спирката на метрото. Там има едно кафене. Господин Армитидж може да дойде, да речем, в девет часа, ако ви е удобно.

Блум описа точно в кое сепаре на кафенето ще се срещнат той, Армитидж и Стоун.

— Ако закъснеем няколко минути, не изпадайте в паника — добави Блум. — Работата ми се състои в това да внимавам, а аз обичам да си върша работата добре. Разбирате ме, нали?

Стоун затвори и набра номера на Армитидж, даде му заето. Тогава се обади в отдел кадри на Държавния департамент. Попита дали имат служител на име Мортън Блум. Казаха му, че имат. В канцеларията на Армитидж.

Стоун с облекчение окачи слушалката.

След няколко часа, със своя „Смит енд Уесън“ в джоба на самото той излезе от станцията на метрото в Арлингтън и тръгна към търговския център. Намери лесно кафене „Панорама“. Беше малко заведение, добре осветено. Видя през витрината, че вътре има седем-осем посетители. Успокои се. Ако му бяха устроили клонка, мястото не беше много подходящо. Имаше много хора.

Девет без десет. Сепарето беше празно, на масата имаше табелка „заето“. Изглеждаше глупаво: запазена маса в празно кафене. Сигурно Армитидж или Блум се бяха обадили и бяха поръчали да сложат табелката. Но защо важна личност като Армитидж ще иска да се срещнат в такова жалко заведение?

Пресече улицата и започна да наблюдава кафенето, застанал във входа на една туристическа агенция.

Минаха десет минути. Беше точно девет, а още ги нямаше. Очакваха той да дойде пръв, но щеше да ги изненада.

След малко погледна пак часовника си. Беше девет и петнадесет, а все още не се появяваше никой. Нещо в цялата тази работа, изглежда, не беше наред.

Излезе от входа на туристическата агенция и тръгна по улицата към метрото. Тогава чу експлозията.

Подскочи ужасен. Гърмежът беше дълбок и тътнещ, придружен от звука на разбито стъкло, и идваше откъм кафенето. Малката сграда гореше. Стоун видя как пламъците лумват от прозорците и чу воя на пожарната сирена. Побягна.

Москва

Станцията „Проспект мира“ е с най-красивата архитектура от станциите на може би най-красивата в света подземна железопътна система. Подовата настилка е от гранитни плочи, в коридорите има колони с арки в стил рококо. Осветлението идва от елегантни полилеи. Коридорът, в който ескалаторите изсипват тълпи пътници, е обграден с мраморни пейки. В най-натовареното време, което в Москва продължава с часове, пейките са пълни с уморени хора, бабички с пазарски мрежи, жени с къносани коси и щъкащи насамнатам деца, раздразнителни фабрични работници, стиснали в скута си чанти, пълни с мандарини.

Висок като върлина човек със зле прилягащ костюм седеше от пет минути на една пейка и не правеше впечатление на никого. Изглеждаше незначителен и объркан. Ако някой случайно го погледнеше, сигурно би го взел за служител в някое от хилядите вегетиращи държавни учреждения в Москва. Приличаше на всички останали, с които човек пътува в метрото.

Никой нямаше да си спомня, че е виждал Степан Яковлевич Крамер, нямаше да е забелязал, как той отваря евтината протрита чанта на пода пред себе си, как провира ръка между купищата книжа и прави нещо. И, разбира се, никой не видя, че точно когато влакът пристигна и стотици хора се втурнаха да се качват и да — слизат, той смачка тръбичката с химикала.

После, тъкмо преди да се смеси с разлюляната тълпа в метрото, оставил чантата на платформата до група войници от Червената армия, Степан се обърна назад.

Войниците, вероятно взвод, се строяваха бавно, тромаво. Степан знаеше от опит, че командирът ще даде команда „мирно“ и че ще останат там поне още пет минути.

„Господи — помисли си той, — там не трябваше да има хора.“
Щяха да загинат.

Зави му се свят. Те бяха войници на същата държава, която бе унищожила разсъдъка на брат му, но най-вероятно бяха добри момчета, невинни младежи, по-млади и от него.

Хвърли бърз поглед към войничетата, седемнадесет-осемнадесет годишни момчета, дългучи с румени бузи, които не знаеха нищо за политиката, за лагерите и за мъченията и мислеха само за голямата чест да служат на родината.

Не можеше да ги убие.

Измъкна се от претъпкания вагон точно преди влакът да потегли. Взе чантата, която стоеше изоставена, отиде с нея до края на платформата и намери безлюдно място.

Сърцето му биеше лудо. Това нещо можеше да гръмне всяка секунда.

Остави чантата до мраморната стена, на голямо разстояние от всички, и отвори вестник, като се правеше, че чете. Изглежда, никой не му обръщаше внимание. Качи се на следващия влак, неспокоен, но все пак с леко сърце, и се заслуша за експлозията.

Няколко дни преди това баща му бе натракал на електрическа пишеща машина в издателство „Прогрес“ едно писмо. Шрифтът на машината не се отличаваше с нищо, писмото бе написано на бял лист и бе изпратено до канцеларията на президента Горбачов, на вниманието на един от помощниците му, чието име Яков бе прочел под снимка на първата страница на „Известия“.

В писмото ясно и категорично се настояваше незабавно да бъдат освободени всички пациенти на института „Сербски“, държани там по политически причини. Казваше се, че ако до седмица властите не реагират, ще последват нови терористични действия.

Сега, когато очакваха американския президент да дойде в Москва, в Политбюро положително щяха да възприемат тази заплаха като съвсем реална.

Яков и Степан знаеха, че убийството на члена на Централния комитет Сергей Борисов бе привлякло вниманието по целия свят. Кремъл едва ли желаше втори такъв инцидент, а цената, за която настояваха Крамерови, в края на краищата беше твърде малка.

Баща и син се събраха отново около покритата с мушама кухненска маса. Соня пак беше излязла. Степан често си мислеше за нея и се чудеше защо баща му толкова настоява да не ѝ се казва. Тя положително нямаше да одобри такава опасна акция. Но дали нямаше и още нещо, някаква друга причина, поради която Яков се опитваше да предпази любовницата си?

— Не искам да убиваме невинни хора, ако можем да го избегнем — каза Яков. По лицето му се четеше дълбока тъга.

Степан кимна в знак на съгласие.

— Призлява ми само като си го представя. Още не мога да свикна с мисълта за Борисов. Колкото и ужасен да беше този човек, не мога да върша такива неща.

— Добре — рече Яков, — ако се спреш на метрото, внимавай да не пострадат невинни хора.

— Ще внимавам.

— А бомбата? Колко мощна ще бъде този път?

— Блокче пластичен експлозив с такава големина ще предизвика много силен взрив.

— А това какво е? — попита Яков, като взе парче месингова тръбичка, дълго десетина сантиметра, което приличаше на писалка, но имаше в единия край сглобка с винт и гайка. — Опасно ли е? — Остави го внимателно.

— Не — засмя се Степан, — само по себе си не е опасно. Това е приспособление за механично възпламеняване. Всъщност е много просто.

След малко Яков вдигна поглед от съставните части на бомбата.

— За Аврам — каза той.

Съоръжението се задействува след няколко минути, когато Степан отдавна вече беше заминал.

Платформата внезапно бе залята от ослепителна синкава светлина. После, след части от секундата бе разтърсена от мощна, оглушителна експлозия. Наблизо нямаше никого, така че никой не пострада тежко, но хората, които току-що бяха дошли, се разпищяха от ужас, когато отломки от детонацията се разхвърчаха на десетки метри.

Експлозията стана тема на слухове, които се пръснаха из цяла Москва със скоростта на светлината — още една акция на терористите. Хората, които на следващия ден си разменяха клюки по работните места, изказваха какви ли не предположения. Но едва ли някои подозираше, че извършителите са двама съвсем обикновени мъже, водени от любов към брат си и сина си.

Ако Андрю Лангън не бе минавал случайно по Калинински проспект в момента, когато колата на Сергей Борисов хвъркна във въздуха, в ЦРУ нямаше да имат представа, че при експлозията е използвана технология на КГБ. Ако в ЦРУ не бяха научили това, нямаше да инструктират Лангън да следи с най-голямо внимание всички подобни терористични актове.

Ето защо, веднага след като се разнесе мълвата, за инцидента, а това стана много бързо. Лангън положи всички усилия да събере доказателства от рода на тези, които така непредвидено бе намерил преди няколко седмици. Веднага след избухването на бомбата, която не уби никого, но нарани повече от двадесет души, районът беше отцепен с обединените сили на милицията и КГБ. Този път Лангън не виждаше начин да се сдобие с отломки от експлозията.

До момента, в който старият руски мужик, занимаващ се с работи по ремонта и поддръжката в двора на американското посолство, случайно не спомена пред него, че знае всичко за ужасното произшествие, станало в метрото. Имал приятел, който работел по поддръжката, на сградите в милицията и го извикали да почисти, ремонтира и възстанови мястото.

Мужикът беше проучен от КГБ, както и всички останали съветски граждани на работа в посолството, но не беше чекист и срещу порядъчен подкуп се съгласи да види какво може да се направи. На следващата сутрин извади кутия от шоколадови бонбони, пълна с отломки от засегнатата част на станцията. Беше завил късчетата в книжни салфетки и ги милваше, сякаш са камъни от луната. И в известен смисъл те наистина бяха.

Арлингтън, Вирджиния

Стоун тичаше по улицата към входа на метрото в Арлингтън, когато забеляза бензиностанция, пред която имаше пет-шест спрели коли. Закова се на място.

Бензиностанцията беше затворена и тъмна. Той извади швейцарския си войнишки нож и с тирбушона отвори предното вентилационно прозорче на ръждив жълт фолксваген — костенурка, производство 1970 година. Напъха вътре ръката си и успя да свали страничния прозорец и да отвори вратата. Щом влезе, бутна назад предната седалка и се сви така, че да вижда под арматурното табло. Мина минута, докато очите му свикнат с тъмнината. Единствената светлина идваше от доста отдалечена улична лампа.

Откри на таблото гнездото на ключа, пресегна се назад към четирите оплетени жици, които излизаха от него, и ги изскубна. Едната от тях, червената, се допря до метала и даде електрическа искра. Това беше захранването. Изви я настрана от другите.

Да де, това, че му идеше отръки да борави с различни механизми, че беше запаянко по автомобилите, все някога трябваше да му послужи за нещо.

Сега му предстоеше да открие правилната последователност на две свързки. Надигна се от пода на колата и седна. С ножа оголи трите останали жици и после съедини зелената с фазата. Нищо не стана.

— По дяволите!

Беше намерил костенурката в паркинга на бензиностанцията и като нищо можеше да е повредена. Опита със синята жица. Стартерът проработи, моторът се закашля и угасна. Победа, първа фаза! После допря бялата жица до свързката. Стартерът пак заръмжа, но колата не палеше.

Погрешно бе свързал жиците. Махна зелената, свърза синята с червената и нададе тържествуващ вик, когато радиото се включи, а заедно с него светна и спидометърът.

— Справих се — рече той, допря за момент бялата жица до свързката и колата се събуди с рев.

След час пристигна във Фолс Чърч. Попита за улицата един файтонджия, който разхождаше пътници срещу заплащане, и намери къщата на Армитидж.

По-точно — имението. Беше огромна постройка от червени тухли в колониален стил с хиляди акра гори. Всички лампи в къщата бяха угасени — и нищо чудно, приближаваше полунощ. Стоун паркира фолксвагена на улицата така, че да вижда къщата, и докато размишляваше, остави мотора включен.

Беше му се разминало съвсем за малко. Ужасяващите събития от последните часове все още го караха буквално да трепери.

Дали Армитидж беше един от тях, както бе започнал да нарича в мислите си невидимите си преследвачи? Или тъкмо напротив, тези хора се опитваха да го държат настрана от Армитидж, като някак се бяха добрали до телефонните му линии? Всичко беше възможно. Начинът да разбере беше само един.

Имаше предимството на изненадата. Ако Армитидж беше един от заговорниците, щеше да мисли, че е убит от експлозията. Едва ли щеше да го очаква на прага си. И все пак...

Подозрителността го бе спасила преди няколко часа. Дали и сега беше достатъчно подозрителен и внимателен?

Къщата беше разположена на малко хълмче и от пътя се виждаха трите ѝ страни. Изглеждаше съвсем чисто.

Изключи мотора, внимателно се приближи до предната врата и позвъни.

След минута позвъни още веднъж. Две минути по-късно вратата се отвори.

Беше Армитидж, Стоун го позна по снимките във вестниците. Носеше червен копринен халат, метнат набързо върху бялата копринена пижама, и очевидно беше станал от леглото. Дори в това състояние имаше достоен вид, бялата му коса силно контрастираше с тъмния слънчев загар.

Армитидж, изглежда, не го позна, лицето му изразяваше досада и недоверие.

— Какво става, по дяволите?

— Не ви видях на малкото ни рандеву — рече мрачно Стоун.

— Кой сте вие? Знаете ли колко е часът?

— Говорихме с вас тази вечер. Аз съм помощникът на Леман, Мат Кели.

— Казах ви да не идвате тук!

— Сега зная защо отвърна Стоун.

Белокосият мъж присви озадачено очи.

— Отмених поканата за вечеря и после се обадох на номера, който ми дадохте — изстреля той. — Оказа се някакъв проклет автомат! Вдигна случаен минувач. Чаках да се обадите, но напразно. Имате късмет, че върнах само брат си. Какво си мислите, че правите? Възмутен съм от вашето...

От вътрешността на къщата се чу женски глас:

— Кой е, Бил?

— Няма нищо — отговори Армитидж. — Ще се отърва от него. Връщай се в леглото, мила.

Дали този човек казваше истината?

— Опитах се да ви се обадя — каза Стоун бавно, като внимателно го наблюдаваше, — но даваше заето, така че аз...

— Заето ли? Седях до телефона десет минути и чаках:

— Обади ми се Мортън Блум — започна Стоун.

— Мортън Блум! Не е възможно. Той дори не е в страната. Получи назначение в Женева. От седем месеца не е във Вашингтон!

Стоун почувствува, че пулсът му се ускорява.

— Исках да науча нещо за една стара жена, на име Ана Зиновиева — каза той с равен глас. Секретарка на Ленин. Подплашена женица, която през 1953 година сте посетили и сте предупредили да мълчи.

— По дяволите, не зная за какво говорите — отвърна Армитидж и отстъпи назад, за да затвори вратата. — А сега искам да се махнете оттук.

— Моля ви, не ми губете времето — рече Стоун. Бе извадил пистолета и го бе насочил към него. Беше се надявал, че няма да се наложи да прибегва до това.

— Махнете това проклето желязо! Жена ми вече се обажда в полицията. — Армитидж бе изплашен и лъжеше.

— Искам само малко да поговорим — каза спокойно Стоун. — Това е всичко. Ще поговорим и всичко ще бъде наред.

— Кой сте вие, по дяволите? — изхриптя ужасен държавникът.

Армитидж слушаше Стоун с неподправено учудване. Седяха в голямата, натъпкана с книги библиотека и Стоун говореше вече от петнадесет минути. Домакинът го прекъсваше само за да зададе въпрос и да си изясни някой момент.

Стоун държеше пистолета до себе си, готов да го грабне, ако се наложи, но Армитидж сега изглеждаше изпълнен с желание да помогне, особено като научи, че Стоун е служител на „Парнас“ и приятел на Сол Ансбах.

— Знаете ли, Сол ми се обади — каза Армитидж, след като Стоун свърши. — Спомена вашето име. И беше много разтревожен. Каза ми за този доклад от Москва и за подозренията си, че може би са замесени американски ренегати. — Поклати глава. — Искрено казано, отхвърлих съмненията му като паникьорски.

Докато слушаше, Стоун разглеждаше ореховите лавици от пода до тавана, поставените в рамка и надписани снимки на Армитидж с Линдън Джонсън, Джон Фостър Дълес, Джими Картър, Роналд Рейгън. Издигането на Армитидж до втория по важност пост в Държавния департамент не беше въпрос на партийна лоялност. Приятелите му бяха както републиканци, така и демократи. Очевидно имаше доста много влиятелни приятели.

— А когато чух за Сол и прочетох за баща ви... Ужасно...

— Да — каза бързо Стоун и прекъсна Армитидж. Не желаше да дава воля на мъката си. — И Сол се оказа прав, нали?

— За какво е прав? — попита с нескрита враждебност Армитидж.

— Дълбоко в държавното управление има някаква организация, която от десетилетия се опитва да събори Кремъл. Вън от Лангли, вън от ЦРУ и Белия дом. И точно сега се започва.

— О, това са глупости.

— Глупости ли? Сол Ансбах е мъртъв, по дяволите! Беше убит, за да се прикрие съществуването им. — Стоун въздъхва и продължи: — И вие сте един от тях, прав ли съм?

— Не! — извика с изненадваща ярост Армитидж.

— Тогава знаете, знаете много повече, отколкото казвате.

Погледът на Армитидж се замята трескаво из стаята, той склучи притеснено ръце, после стана, развърза копринения шнур на халата си и отиде при чекмеджето на бюрото си.

Стоун свали предпазителя на пистолета.

— Не се опитвайте да ме изненадате с нещо — предупреди той.

За момент очите на Армитидж се разшириха, после той поклати глава и се усмихна несигурно.

— Нямах такива намерения. Искам да си взема лулата. Между другото, имам всички основания да не ви се доверявам. Нахълтахте в дома ми в полунощ с тези ваши налудничави истории...

— Прав сте — рече Стоун, но не свали пистолета.

Армитидж пак вдигна рамене и извади от чекмеджето на бюрото лула и кесийка с тютюн.

— Съжалявам.

— Няма нищо — каза Армитидж, като пълнеше лулата и натъпкваше тютюна. — Предполагам, че на ваше място и аз бих правил същото. Приемате, че не можете да вярвате на никого, и изненадвате хората, както изненадахте мен. — Разпали лулата и се върна на мястото си.

— Ако не сте от тях, тогава ми отговорете на един въпрос — рече Стоун. — Нека се върнем към 1953 година. Знаели сте, че хората на Берия са нападнали онази жена. Ана Зиновиева, и са търсили документ „Завещанието на Ленин“, който е щял да хвърли Русия в такива безредици, че в бъркотията е щяло да бъде лесно да направят държавен преврат.

Армитидж кимна.

— А вие сте бил изпратен, за да се уверите, че тя пази тайната — продължи Стоун. — Да вземете нещата под свой контрол. Да проверите дали този документ е у нея и да се погрижите той да попадне само в ръцете, на когото трябва.

— Точно така.

— Тогава кой ви изпрати при нея?

Армитидж бавно поклати глава.

— Моята репутация...

Стоун отново вдигна пистолета.

— Искам да ви кажа нещо. — В гласа му се чувствуваше страхотно напрежение. — Моят баща беше убит. Нещата бяха така

инсценирани, сякаш аз съм убил собствения си баща. И сега съм готов на всичко, за да оцелея. Моля ви, разберете, ако за това е необходимо и сам да извърша убийство, не бих се поколебал нито за миг.

Очите на Армитидж се напълниха със сълзи. Но след пауза, която се стори на Стоун безкрайна, той все пак проговори:

— Уинтроп.

— Леман? Но защо Леман е...

— О, господи. — Армитидж остави лулата си и заразказва; — През... Виждате ли, през войната имах късмет и си извоювах позиция в армейското разузнаване. Участвах в разследването на Министерството на войната за военното разузнаване по време на Пърл Харбър. Шеф ми беше не някой друг, а началник-щабът на армията, генерал Джордж Маршал. Така че в нужното време се оказах на нужното място. — Той махна с трепереща ръка към стаята, сочейки античните предмети, килимите, книгите. — Очевидно състоятелността и връзките на семейството ми не са били без значение. След войната се преместих в Държавния департамент и на някакъв прием, не си спомням точно кога се запознах с прочутия Уинтроп Леман, съветник на президента по въпросите на националната сигурност. Сприятелихме се. Приятелство, типично за Вашингтон, по-скоро партньорство на базата на взаимно уважение към постигнатото, плюс нещо от сорта на „почеши ми гърба, че и аз да почеша твоя“.

— И какви бяха вашите възможности да му чешете гърба?

— Навремето и аз си задавах същия въпрос, тъй като Леман познаваше повечето видни личности във Вашингтон. Но се оказа, че имал нужда от добра, надеждна връзка в Държавния департамент — своя пета колона, както се оказа — в Бюрото за разузнаване и наука.

— И защо му е трябвал такъв човек?

— Да следи отблизо. Да не допуска отклонения. От всичко по малко.

— По-конкретно, ако обичате.

Армитидж въздъхна.

— Беше разтревожен от изтичането на секретна информация по онова време. Докато Маккарти вилнееше, повсеместно се издаваха тайни. В това се състоеше иронията. Маккарти уж беше най-големият враг на комунизма, а помагаше на комунистите повече от всеки друг. Така че Уинтроп искаше да следя за каквото и да било изтичане на

информация, свързана със свръхсекретното название М-3, във връзка, с което ми беше казано само, че се отнася за наш дълбоко законспириран агент.

— А какво получихте в замяна на това, че помагахте на Леман?

— В замяна, господин Стоун, получих нещо много ценно. Бяха трудни дни за Държавния департамент. Ловецът на вещици Джо Маккарти, това копеле, ни наричаше „момчетата с раираните гащи“ и бе взел на мушка доста от нас. Леман се погрижи да бъде оставен на мира. Но един ден през нас мина сериозна разузнавателна информация, придобита при обработка на дипломатически багаж. Тогава тези неща бяха много по-обичайни, отколкото са сега. Едно от нашите доверени лица бе успяло да се добере до чувала със съветската дипломатическа поща. По онова време това всъщност беше голяма кожена торба, пълна с кодирани документи, меморандуми, писма и какво ли не. Между многото твърде полезни неща, които микрофилмирахме, имаше и един кремав илик, адресиран до моя приятел Уинтроп Леман. Писмото беше написано на празен бял лист, без обръщение, без подпис и с толкова банално съдържание, че несъмнено беше кодирано.

— От кого?

— Хартията ми даде отговор на този въпрос. Беше правена по специална поръчка и се използваше само от МГБ, както се наричаше КГБ тогава.

— И?

— И тогава разбрах, че държа в ръцете си нещо твърде важно — доказателство, че приятелят ми Уинтроп поддържа секретни връзки със съветските тайни служби. Така бях намесен и аз, макар и не по свое желание, както разбирате. След като знаех за това и Леман знаеше, че го зная, вече бях участник в играта му.

— Но защо бяхте намесени вие? Защо тъкмо вие?

— Те имаха нужда от мен. Имаха нужда от твърде значителните възможности, с които разполагаше Държавният департамент. Леман беше координаторът на план за финансиране преврата на Лаврентий Берия. А аз използвах връзките си в Държавния департамент, за да преведа парите, които набави той — триста седемдесет и пет хиляди долара — на швейцарската банкова сметка, която Берия бе открил на свое име.

— Леман! Леман лично е финансирал опита за преврат?

Армитидж кимна замислено.

— Аз също вярвах в тази кауза.

— Да сложите на власт този луд човек, Берия?

— Не. Да дестабилизираме съветската държава. Сега, естествено, разбирам, че нестабилността в Кремъл е по-опасна от всичко.

— Как се казваше този помощник на Берия, този М-3, за когото стана дума?

— Никога не го разбрах. Повярвайте, държаха ме в неведение. Никога не научих и кои други са замесени.

— Но сигурно съществуват начини да се разбере. Положително имате досиета, документация от тези операции, с помощта, на които да се докаже, да се установи без никакво съмнение какво се е вършило.

— Никакви.

— А документите на Леман? — подсети го Стоун. — Сигурно има документи, до които можете да се доберете.

Заместник държавният секретар изглеждаше потресен.

— Когато чух за Сол, страшно се изплаших. Помислих си, че може да съм следващият, и започнах да събирам каквото мога, за да си осигуря някаква защита. Но всичко е изчезнало! Досиетата на ФБР за Леман са изчезнали, а също и консулските отчети на Държавния департамент от Скотланд, Мериленд, и цял подраздел от Националния архив. Всичко за Леман е изчезнало!

— Трябва да е отбелязано кой ги е взел.

— Не е. Откраднати са. Всичките.

— Откраднати ли? Тогава какви солидни, неопровержими доказателства имате?

— Доказателства ли? Абсолютно никакви.

Стоун за момент се замисли.

— Дори и така да е..., може би с вашата репутация, с вашите връзки ще успеете да кажете каквото трябва, на когото трябва.

— И какво да кажа? Без каквито и да било доказателства? Ще стана за смях. Никой няма да ми повярва. Вие не разбирате, много хора са уплашени. Досиетата се прочистват. Нещо става напоследък, развихря се някаква борба за власт.

— Да — рече Стоун. Какво ли знаеше този човек? — Борба за власт в американското разузнаване ли имате предвид? Бъдете по-конкретен.

— Не мога. Това е просто... интуиция. Също както добрият специалист по вътрешни болести просто знае, когато нещо в организма не е наред. След всичките тези години в правителството и аз зная. Долавям го по слуховете, по разговорите из коридорите, шушукането, случайните подмятания.

— Кой е замесен в това?

— Може би ренегати. Такива като Оли Норт. Не зная. Съжалявам, не мога да кажа нищо по-определено.

— Имам нужда от конкретни неща — някой, който със сигурност да знае и да е готов да даде публични изявления. — Помисли си: „Баща ми познаваше някого от Съвета за национална сигурност, бивш негов студент. Бих могъл да се свържа с него. А освен това и с този агент от ФБР, който е разпитвал Кушинг — Уорън Поуг, нали така се казваше?“.

— Разбирате ли — каза Стоун, — че са проникнали в самото ЦРУ? Че то е гнило? — „Гнило“ — тази дума бе употребил Сол. — Това, което е на път да се случи в Москва, може да бъде по-лошо и от връщането на сталинизма. Може да стане начало на световна война.

— Какво? — прошепна Армитидж.

— Как можете да си позволите — попита Стоун — да не правите нищо?

В шест сутринта, след четири часа неспокоен сън, помощник държавният секретар Уилям Армитидж се събуди, сложи кафето да се вари и се обади по телефона на помощника си Пол Ригадио. Нареди му да претърси щателно цялата документация в обсега на Държавния департамент за материали, които имат каквато и да е връзка с Уинтроп Леман и някакъв заговор отпреди десетилетия.

Както обикновено, сутринта остана да работи вкъщи, писа писма и говори по телефона. В девет часа съпругата му Катрин го целуна за довиждане и излезе от къщи, за да поеме доброволната си неплатена работа в дружество „Одюбън“, Вашингтон, където от десет до един часа се занимаваше с набиране на средства.

В девет и двадесет на вратата се позвъни и Армитидж отиде да отвори.

Позна посетителя и се усмихна. Беше едно от момчетата куриери в Държавния департамент. Не очакваше никаква пратка, но понякога пропускаха да му съобщят предварително.

— Добро утро, Лари — поздрави той.

Същия ден, в четири и тридесет следобед Катрин Армитидж се прибра в дома им във Фолс Чърч.

Намери съпруга си да виси съвсем гол в гардеробната до спалнята на парче електрически проводник, увито в мека кърпа за бърсане на чинии, явно за да е по-сигурно, че няма да се вреже в гърлото му. Жицата беше от инсталацията на тавана. На пода, до стола, на който съпругът ѝ очевидно беше стоял, преди той да се изплъзне изпод краката му, имаше порнографско списание, отворено на снимката, заемаща двете средни страници.

Областният следовател приписа смъртта му на нещо, наречено „автоеротична асфиксия“, непреднамерено обесване в резултат на ексцентрична привичка, при която жертвата мастурбира и засилва оргазма, ограничавайки достъпа на кислород до мозъка, като почти се обесва. Перверзен навик, много по-разпространен сред младежите в пубертетна възраст, отколкото между изтъкнатите възрастни държавници.

В интерес на дискретността, на която много семейства с високо обществено положение държат особено в подобни моменти, обстоятелствата около смъртта на помощник държавния секретар Армитидж бяха запазени в дълбока тайна. В официалното съобщение се споменаваше за сърдечно заболяване. Само най-близките знаеха истината.

Москва

Главното разузнавателно управление при Генералния щаб на Съветския съюз, ГРУ, е много по-секретно и далеч по-малко известно от КГБ. То е напълно, независимо от КГБ и има дълга история на яростно съперничество с него. Разположено е в девететажна стъклена кула извън Москва, известна като Аквариума. От трите му страни се намира военното летище Ходинка, а от четвъртата — сграда със скромния надпис „Институт по космическа биология“. Целият район е ограден с бодлива тел, по която протича електричество, и го пазят кучета.

Рано сутринта млад мъж влезе в бюрото на първия заместник-началник на ГРУ. Лицето му беше хермафродитско, с високо извити вежди, малък нос, големи уши и цялото осеяно с лунички. Но в очите му имаше следи на преждевременно състарен дух, на прекалено дълбок за тридесет и няколко години цинизъм. Беше служил в Афганистан, където беше ръководил взривяването на мостове и някои сгради в Кабул.

Носеше униформата на Трети отдел на ГРУ, така наречения „Спецназ“. „Спецназ“ е елитната шпионско терористична бригада на ГРУ, бойците, от която са обучени да се внедряват зад фронтовата линия по време на война, да откриват и разрушават ядрени съоръжения, комуникационни линии и други стратегически цели и да ликвидират вражески лидери. Те също така осигуряват поддръжка, подготовка и екипировка на многобройни терористични групи. С една дума, частите на „Спецназ“ са най-опитните диверсанти на Съветския съюз.

Този млад мъж беше водещият специалист на „Спецназ“ по взривните и запалителните устройства. Козирува, когато началникът му го поздрави с кимване от голямото си бюро, зад което от пода до тавана се издигаше огромен прозорец.

Началникът, генерал-полковник, беше белокоп мъж с аристократичните маниери на едновременен царски офицер; кителът

му беше покрит с медали.

Преди да седне, специалистът по експлозивите взе малкото четвъртито листче, което генералът плъзна към него по излъсканата до блясък повърхност на бюрото. Погледна го и почувствува как кръвта нахлува в главата му.

На листчето имаше само една дума: Секретариат.

Младият мъж беше привлечен тайно към Секретариата преди две години, след впечатляващите му прояви в Афганистан.

Той кимна.

Генерал-полковникът се наведе и запревърта диска на един сейф отпред на бюрото си. Отвори го, извади от него кафява папка и също я плъзна по бюрото.

— Най-важната ти задача — промърмори той.

Експертът по експлозивите взе папката, отвори я и видя, че в нея има хелиографни копия. Погледна ги и пребледня.

— Не! — изпъшка той.

— Това е исторически момент — каза генерал-полковникът. — За всички нас. Радвам се, че и ти ще участвуваш в него.

Вашингтон

Малко след десет сутринта Роджър Бейлис влезе във фоайето на един от най-изисканите стари хотели във Вашингтон, „Хоуп-Станфорд“, и се запъти по разкошния ориенталски килим покрай коринтските мраморни колони и копринените гоблени от осемнадесети век към регистратурата. Поговори кратко със служителя, после тръгна към асансьорите.

Огледа се нетърпеливо из фоайето — явно беше от хората, които не обичат да ги карат да чакат. Щом дойде първият асансьор, го взе и се качи на петия етаж. Там тръгна наляво и вървя по коридора, докато не намери стая 547. На вратата беше закрепен с лепенка плик с името му. Обърна се със смръщено от раздразнение чело, върна се при асансьорите и натисна копчето „надолу“.

Чарли Стоун го наблюдаваше от стълбищната площадка в края на коридора.

Дотук всичко вървеше добре. Бейлис беше дошъл сам. „Хубаво. Може би съм прекалено подозрителен“ — помисли си Стоун.

Час и половина преди това той се бе обадил на Бейлис. Роджър Бейлис беше един от отличните студенти на Алфред Стоун. Държавният служител от Съвета за национална сигурност едва ли помнеше сина на бившия си университетски преподавател, но Алфред Стоун очевидно му се бе доверявал. Беше му се доверявал достатъчно, за да поиска помощ от него.

— Разбира се, чух какво ти се е случило — възкликна по телефона Бейлис. — Боже господи! И за баща ти... — Последва дълга пауза, сякаш му бе трудно да овладее чувствата си. После продължи: — Чарли, зная доста за положението ти. Повече, отколкото вероятно предполагаш. Мисля, че е важно да поговорим.

— Добре. Колкото е възможно по-скоро.

— Слушай, Чарли, не ме разбирай погрешно, но не искам да ме виждат с теб. Нали знаеш, работя в Съвета за национална сигурност и не мога да рискувам...

— Добре — прекъсна го Стоун. — Скоро ще ти се обадя и ще ти кажа къде ще се срещнем.

Стоун, естествено, вече го бе намислил. Общоприетата логика му подсказваше, че трябва да се срещнат на публично място. Според теорията, публичните места са най-сигурното убежище. Но Стоун се укриваше от властите. За него никъде не беше сигурно. А Бейлис — Бейлис беше една въпросителна. Кой знае можеше ли наистина да му се има вяра?

В десет без петнадесет Стоун му се беше обадил отново и му бе казал да дойде в „Хоуп-Станфорд“ и да попита на регистратурата за номера на стаята му.

С помощта на малък финансов аргумент служителят на регистратурата стана много услужлив. Както беше помолен, даде на Бейлис номера на стаята — на една свободна стая. След като видя, че Бейлис тръгва към асансьорите, и почака една минута, за да се увери, че никой не върви след него, администраторът се обади в стаята на човека, който му се бе представил като господин Тейлър, и му съобщи, че Бейлис е дошъл в хотела непридружаван от никого.

Театралната интрига в цялата тази история доставяше голямо удоволствие на администратора, който наскоро бе завършил колеж и се опитваше да пробие като актьор. Господин Тейлър му бе обяснил само, че е адвокат, който се занимава с купуване и уедряване на имоти, и е дошъл в града, за да води в най-дълбока тайна деликатни преговори. Бил принуден да действа извънредно предпазливо, му бе казал господин Тейлър, и подавайки му дискретно петдесетдоларова банкнота, се бе оплакал, че алчността не знае граници.

В плика, който Бейлис бе взел от вратата на стая 547, имаше друг номер на стая, 320, два етажа по-надолу, и извинения от Стоун за причинените главоболия. Необходими главоболия — така бе преценил Стоун. Даваха му повече време да наблюдава Бейлис и да се убеди, че никой не го следи или придружава.

Естествено, Бейлис слезе с асансьора, не по стълбите. Повечето гости в хотелите са склонни да избягват стълбищата. Стоун успя да стигне в стая 320 половин минута преди него.

Още с влизането си видя, че свети червената лампичка за предадено по телефона съобщение. Вдигна слушалката, изслуша го и

затвори с облекчение. Двойна проверка: никой не чакаше Бейлис във фойето.

Нямаше никаква опасност.

Отдъхна си.

Огледа се, впечатлен от обстановката, щастлив, че може да се наслади на този кратък лукс след къщата с мебелираните стаи и отчаяното бягане през последните няколко дни. Беше приятно да се намираш сред старинна дъбова мебел, стени, облицовани с махагон, разкошни пешкири с монограм.

Почука се и Стоун отвори вратата, отново изпълнен с напрежение.

— Здравей, Роджър.

— Чарли — възкликна Бейлис, протегна двете си ръце и сграбчи неговата. — Радвам се да те видя и толкова съжалявам, че става при такива ужасни обстоятелства! Бях изненадан, като видях бележката да отида в стая 320. — Засмя се кратко. — Много умно от твоя страна. Не се притеснявай, аз сигурно съм те надминал. Взех всички мерки, за да съм сигурен, че никой не ме вижда да идвам тук. Само това ми липсваше.

— Хайде, влизай.

Стоун заведе Бейлис до няколко кресла с дебела тапицерия, чувствувайки студения, твърд допир на пистолета, пъхнат отзад под колана на панталона му. Знаеше, че пистолетът ще го пази, но по много причини щеше да е в по-голяма безопасност, ако не даваше да се разбере, че го има. Заразглежда Бейлис и забеляза скъпия, сигурно правен по поръчка тъмносив костюм и излъсканите до блясък обувки.

— Ти не си убиец — каза с въздишка Бейлис и се настани в едно кресло. — Зная това. Въпросът е, какво мога да направя, за да ти помогна?

Стоун седна срещу него.

— Нека започнем оттам: какво имаше предвид, като каза, че знаеш повече за положението ми, отколкото вероятно предполагам?

Бейлис кимна и бавно издиша.

— Сигурно нарушавам закона за националната сигурност, като ти казвам това — започна той. — Зная, че нарушавам и много други тайни. Досещаш се, предполагам, че смъртта на баща ти не е резултат от случайно насилие.

Стоун кимна.

— Нещо става. Някакво сътресение. Нещо много голямо.

„Нещо става“ — това бяха думите на Армитидж.

— Какво точно имаш предвид, Роджър?

— Трудно ми е, Чарли. Не зная откъде да започна. — Замълча продължително. — Ти си една от звездите на „Парнас“. Така че си чувал, разбира се, хипотезата за „голямата къртица“?

За какво, по дяволите, говореше той? Стоун изрече бавно:

— Тя бе напълно отхвърлена, Роджър.

Знаеше, че Бейлис има предвид хипотезата, според която през последните няколко десетилетия един агент — съветски агент — бавно и методично си е проправял път в йерархията на ЦРУ. Проявявал се е добре, но с мярка, създавал е приятелства, но не прекалено много. Според тази хипотеза той вероятно се е оженил за американка, родили му са се деца в Америка. Един типичен американски татко, който членува в родителско учителски комитети и благотворителни клубове и предава в Москва най-секретната американска разузнавателна информация. Това беше голямото подозрение на покойния Джизъс Ангълтън, дългогодишния шеф на контраразузнаването в ЦРУ, който през седемдесетте години едва не бе, разгромил Централното разузнавателно управление в кръстоносния си поход за откриване на „къртицата“. Докато през 1974 година Уилям Колби не го бе уволнил.

Бейлис вдигна рамене.

— Творение на гениален параноик — рече Стоун.

Бейлис се наведе напред и заговори, произнасяйки думите натъртено:

— Всички външни признаци сочат, че това са фантазии на човек, останал в отровния свят на контрашпионажа толкова дълго, че умът му се е прекършил. А в действителност най-непобедимата крепост на американското разузнаване е гнила до основите си.

Стомахът на Стоун внезапно се превърна в парче лед.

— Смяташ, че наистина е така? — прошепна той и поклати глава. — Но какво общо има това с баща ми, по дяволите?

— Слушай, Чарли, вече ти казах, че нямам право да говоря пред теб всичко това и наистина е така. Искам думата ти, че ще си остане между нас.

— Имаш я.

— Само да загатнеш нещо, ще отрека. Ние предполагахме, че баща ти е убит, за да не се допусне самоличността на този агент да бъде разкрита...

— Руснаците ли го убиха? — попита веднага Стоун.

— Не е толкова просто. Определени руснаци. Хора, решени да направят всичко възможно самоличността на тази „къртица“ да остане абсолютна тайна.

— Но не е възможно баща ми да е знаел нещо — прошепна Стоун.

— Баща ти е знаел някои неща, които не е трябвало да знае. Неща, които явно са били опасни за тези хора.

— О, стига — сопна му се Стоун и се изправи. Закрачи из стаята, като се опитваше да разсъждава, да осмисли всичко онова, което беше научил през последните дни, нещата, в които вече не намираше никаква логика: — Защо ти? Как се е получило така, че тъкмо ти знаеш толкова много по този въпрос?

— Защо ли? — рече Бейлис и се обърна в креслото, за да вижда Стоун. — Не зная. Може би защото една вечер се случих на един определен прием. Може би защото случайно познавам определен руски дипломат.

— Не разбирам. — Стоун седна на ръба на масата за писма; внезапно се почувствува прекалено уморен, за да стои прав.

— Не мога да навлизам в подробности. Но искам ти сам да си направиш изводите вместо мен. Мисли, Чарли! Не са преследвали само баща ти. Преследват и теб. Кажми, какво знаеш? Какво е това нещо, което си открил и което има някакво отношение към пътуването на баща ти до Москва през 1953 година? Каквато и да е връзката, независимо колко несъществена ти се струва.

Стоун поклати глава и стисна устни. Опитваше се да мисли.

Сега Бейлис заговори с мекота, която изненада Стоун:

— Баща ти би поискал от теб да ми помогнеш. Алфред Стоун силно обичаше родината си. Работеше в Белия дом, тежко понесе опетнената си лоялност и обичаше родината си, но дяволите. Мисля, че той би искал синът му да направи всичко, което е по силите му, за да помогне. Националната ни сигурност може би е в опасност. Могат да загинат стотици хора. Чарли. Дори хиляди. Няма да преувелича, ако

кажа, че е много вероятно да е поставен на карта мирът между великите сили.

Стоун стана от масата и тръгна към отсрещния ъгъл на стаята, скръстил замислено ръце. Всичко, казано от Бейлис, звучеше правдоподобно, вместише се.

— Ако можеш да ти кажа повече подробности, Чарли, щях да ти ги кажа. Заплашени са не само Съединените щати. Москва също е заплашена. Трябва да има нещо, някакво зрънце информация, на което си попаднал, някой документ може би, някой телефонен разговор — настояваше Бейлис. — Каквото и да е.

Стоун само въздъхна и сбърчи чело. Поклати глава.

— Необходимо ми е да дойдеш при нас и да поговориш с някои от нашите хора. Да им кажеш това, което знаеш, всичко. Жизненоважно е, Чарли.

— Опасявам се, че не мога да го направя, Роджър — отвърна Стоун, като наблюдаваше Бейлис от другия край на стаята. — Имам нужда от твоята помощ, от твоята защита. Но ти самият не знаеш кой е замесен в това и кой не е. И ти може да бъдеш предаден, както бях предаден аз. Съжалявам.

— Ти не си в безопасност, докато бягаш и се укриваш.

— Досега оцелях. С твоя помощ няма да ми се наложи да се укривам още дълго.

— Идеята да дойдеш при нас е добра. Остави нашите хора да се грижат за теб, да те пазят.

— Съжалявам.

— За твое собствено добро е, Чарли. Ще съм принуден най-наистоятелно да поискам това от теб.

Стоун се изсмя кратко и предизвикателно.

— Най-наистоятелно да го поискаш от мен ли? — повтори той.

— Прекалено опасно е за теб, като знаеш това, каквото и да е то, да бъдеш така незащитен. Трябва да дойдеш с мен.

Стоун заразтрива основата на носа си и затвори уморено очи.

— Вече не зная на кого да вярвам.

— На мен можеш да ми вярваш, Чарли. Знаеш това. Баща ти го знаеше.

— Ще се свържа с теб след няколко дни, Роджър — рече Стоун.

— Не напускай тази стая, Чарли! — Гласът на Бейлис прозвуча странно остро. — По този въпрос нямаш избор, наистина. — Изправи се и тръгна бавно към вратата, изглежда, искаше да му прегради пътя. — Ние ще те приберем.

— Не съм давал съгласието си — каза спокойно Стоун и се насочи натам, където стоеше Бейлис, към вратата.

— Мисля; че не разбираш — рече Бейлис. — Ти застрашаваш неща, за които нямаш представа. Проклетата ни национална сигурност. Надявах се, че няма да се наложи да прибягваме до принуда. Ти няма да излезеш през тази врата. Нека да го направим тихо, Стоун.

— Защо действуваш толкова предпазливо, Роджър? Можеше да щурмуваш хотела и да наредиш да ме обкръжат.

— Предпочетох да те убедя да дойдеш доброволно. И освен това... — Бейлис пъкна лявата си ръка под сакото.

Стоун инстинктивно посегна към пистолета, после видя какво бе извадил Бейлис: малък квадратен метален предмет. Стоун се усмихна, самообладанието му беше непоклатимо.

— Предавател.

— Целият ни разговор — каза Бейлис — е предаден на сто и четиридесет мегагерца. Хората ни са зад вратата и чакат да им дам сигнал. Ти си впечатляващ, умен човек, Стоун, но си аматьор. — Всичките му претенции за цивилизованост бяха изчезнали. — Откажи се. Затънал си до ушите. Съжалявам, че предпочете да не ни съдействуваш. — Гласът му стана печален: — Съжалявам, че се стигна до това.

В ключалката се чу много тихо стъргане на метал в метал и после вратата на хотелската стая се отвори. Тримата мъже от фондация „Американски флаг“ нахълтаха с извадени пистолети.

— Господи! — възкликна единият.

Стаята беше празна, напълно тиха, ако не се смята едва доловимото стенание.

Бяха чакали Бейлис да им даде знак за влизане, но сигналът необяснимо се загуби. Може би Бейлис го бе изключил. След десет минути се решиха да влязат.

Професионално се разделиха, единият тръгна към затворената врата на банята. Звуците, изглежда, идваха отвътре. Промъкна се предпазливо до касата на вратата и отвори с рязко движение.

Там, във ваната, овързан с ленти от накъсан пешкир, лежеше в безсъзнание или в полусъзнание Роджър Бейлис. В устата му беше напъхана кесия за баня с монограм. Дългият, подобен на змия маркуч на ръчния душ, увит около врата му, му пречеше да мръдне.

Стоун чуваше шума от движението долу по улицата. Стоеше на широкия, заграден с парапет гранитен перваз, издаващ се от четвъртия етаж на хотела. В продължение на няколко секунди — нямаше време за губене — разучи прозореца на една стая, която му се стори празна, откри как да го отвори и влезе. За две минути стигна до паркинга на хотела и благополучно се прибра вкъщи.

Бягството не бе го затруднило особено. Беше счупил предавателя, беше свалил в безсъзнание Бейлис и после го бе вързал. Много по-силен беше от него. Но не можеше да напусне хотела през вратата, зад която чакаха подкрепленията на Бейлис. Нямаше избор, трябваше да си отиде през прозореца. Тъй като се намираше на третия етаж, налагаше се да се покатери нагоре, това беше по-лесно и по-безопасно.

За момент почувствува страх, а после го заля спокойствие, същото прекрасно спокойствие, което го обземаше, когато изкачваше някоя особено коварна скала. Това тук не беше нищо, някакъв си корниз, широк около седемдесет сантиметра, и един парапет. Лесна работа.

Откри място на сградата, където потъмнелите от пушека на автомобилите готически водоскоци и безвкусни орнаменти изглеждаха достатъчно здрави. После се изкатери по гранитните издатини до горния етаж.

Час след това Стоун спря откраднатия си жълт фолксваген на паркинга пред Националното летище във Вашингтон. Главата му още се въртеше. Огледа се неспокойно в огледалото за обратно виждане и остана доволен от представителния си вид. Не приличаше на човек, който бяга, за да спаси живота си. Издаваха го само ожулените ръце.

Сега, хванал малкия си куфар, чу в сградата на аерогарата да ехти последното повикване за полета на „Пан Американ“ до Чикаго. Ако побързаше, щеше да успее да го хване. Нямаше смисъл да чака.

Тръгна бързо, като се оглеждаше внимателно. Опитваше се да проумее лъжите, които му бе наговорил Бейлис. Сътресение в американското държавно ръководство, за да се прикрие „къртица“, заемаща висок пост в ЦРУ? Дали Бейлис казваше истината? Дали казваше дори малка част от нея? „Нещо става“, бе казал Армитидж.

Възможно ли беше да е вярно?

Стоун бързо извади от куфара си малка чанта и я сложи в една от клетките в багажното отделение. В нея беше само пистолетът му. Колкото и да не му се искаше да го оставя, нямаше как да мине с него през детектора за метали. Знаеше, че има начини за пренасяне на някои видове пистолети, но не и на този. Винаги можеше да си набави друг, ако му потрябва.

„И — помисли си той, като подаде парите за билета под измислено име — вероятно скоро ще ми потрябва.“

Москва

Шарлот Харпър се отпусна в почти непоносимо горещата вана. От солите за баня, които се очакваше да имат въздействието на европейски топли минерални извори, да отпускат мускулното напрежение и да премахват умората, парата силно миришеше на евкалипт. Поне мисълта ѝ се проясни от тях.

Имаше моменти, когато беше просто прекрасно да си сама, и този беше един от тях. Вана в два и половина през нощта е нещо невъзможно, когато живееш с някого, поне не и с музика по стереоуредбата, както сега — успокояваща соната за обой от Бах.

Беше работила до късно, защото трябваше да се съобразява с часовата разлика със Съединените щати, където беше осем часа по-рано. Беше се уморила да прави тези досадни и най-често безсмислени репортажи как Москва се готви за срещата на високо равнище, които ѝ искаха от телевизионната компания. Особено като се имаше предвид, че голямата новина беше вълната от тероризъм, заляла Москва.

Излезе от ваната, отиде до малката си справочна библиотека и извади папката, която си бе приготвила, преди да тръгне за Москва.

За две минути намери това, което търсеше.

В раздела „Тероризъм/СССР“ откри кратко резюме за смъртта на човек, който бе заемал същия пост като Сергей Борисов, само че десетилетия по-рано. Наричаше се Миронов и беше загинал в съмнителна самолетна катастрофа по времето на Хрущов. Беше назначен от Хрущов и някои влиятелни противници на Хрущов в КГБ го бяха мразили.

Така че редакторът може би беше прав. Може би в Кремъл действително ставаха някакви машинации.

После намери друг материал — за вълната от терористични актове в Москва през 1977 година. На осми януари 1977 година избухнала бомба в Московското метро, която убила седем души и ранила четиридесет и четири. Съветските власти повдигнали обвинение срещу трима арменски дисиденти и в края на краищата ги

екзекутирали, макар че нямало никакви доказателства, че са свързани с престъплението. Тогава много коментатори изказали мнение, че всичко това е инсценирано, че режимът просто се опитва да дискредитира дисидентското движение. Дали и сега не ставаше същото? Особено като се имаха предвид бунтовете буквално във всички републики на Съветския съюз?

Кой би могъл да знае?

Един човек може би знаеше. Шарлот имаше един осведомител, един ценен информатор, когото пазеше много грижливо, защото той работеше в КГБ. Беше в техническите служби, тайно мразеше работодателите си и се бе представил само като Сергей.

Не беше лесно, но имаше начин да се свърже с него. Вероятно щеше да ѝ отнеме няколко дни, докато успее. Той може би знаеше, или пък имаше някоя полезна хипотеза, или пък щеше да се досети как да провери.

Междувременно обаче беше изправена пред въпроса, как да съобщи и малкото, което беше научила. Как се отразява подобно нещо? Нито едно съветско официално лице не се съгласяваше да бъде интервюирано пред камера във връзка с това. Ясно беше, че още не са решили каква да бъде стратегията им по отношение на средствата за масова информация. Имаше слухове — постоянно явление в Москва, че това нямало да се случи, ако новият председател на КГБ Андрей Павличенко не бил получил сърдечна криза. Науми си да потърси някой от лекарите на Павличенко и да провери какво е състоянието му.

Сутринта с оператора Ранди и младата ѝ продуцентка Гейл Хау отидоха с волвото на компанията на любимото ѝ място — брега на Москва река точно срещу Кремъл.

Въздухът беше студен, снежните пориви на вятъра я шибаха в лицето и се набиваха в палтото ѝ. Прочете текста си няколко пъти и си отбеляза с молив думите, на които искаше да наблегне. После включиха камерата.

— За пръв път официалната съветска телеграфна агенция ТАСС потвърди терористичните актове, разтревожили толкова много москочани — започна тя. — Осъждайки инцидента в московското метро като „дело на банда хулигани и психопати“, съветските власти

се опитват да омаловажат значението на експлозията. В тази страна най-много от всичко се боят да не бъде нарушен общественият ред, а пред приближаващата среща на високо равнище опасенията са по-силни от всякога. Високопоставен служител тук ми каза: „И в Съветския съюз се извършват криминални престъпления с употреба на насилие, но трябва да кажа, че тероризмът, атентатите и убийствата — такова бедствие за западните страни, са ни чужди“. Само времето ще покаже. Тя направи пауза за драматичен ефект и добави: — Аз съм Шарлот Харпър, Ей Би Си Нюз, Москва.

„Точно така — мислеше си Шарлот, докато волвото се отдалечаваше от Москва река, — още един безсмислен репортаж.“ После дръзко си каза:

„Само ми дайте малко време!“

Рано следващата вечер се обади на телефонния номер, който ѝ бе дала бабичката. През последните няколко дни се бе опитвала безуспешно десетки пъти и вече се съмняваше, че номерът е верен.

Изненадващо ѝ отговори женски глас.

— Соня Кунецка, моля? — Руският ѝ беше отличен, но не можеше да скрие чуждия си акцент. Въпреки това трябваше да внимава да не изплаши жената.

Дълго мълчание.

— Да, на телефона.

— Имам да ви предам нещо от един приятел.

— Приятел ли? — Жената беше разтревожена. — Какъв приятел?

— Не мога да ви кажа по телефона.

— Кой се обажда?

— Пратката е спешна — рече Шарлот. Най-важното беше да бъде загадъчна. — Искам само да ви я оставя. Но ако сте заета...

— Аз... не, не съм... Коя сте вие?

— Моля ви — не се предаваше Шарлот. — Няма да ви отнеме никакво време.

След ново продължително мълчание жената отвърна:

— Ами добре. — И все още разколебана, описа на Шарлот как да стигне до дома ѝ.

Оказа се, че апартаментът на Соня Кунецка се намира чак на другия край на града, далече на север, едва ли не на последната спирка на метрото. Шарлот не се реши да отиде с колата, която с табелките си на чуждестранен кореспондент действуваше на преследвачите от КГБ като магнит.

Метрото беше претъпкано. Тя слезе на най-близката до Изложбата на икономическите постижения спирка, при голям обелиск с остър като игла връх. „Най-острият фалос в света“ — помисли си Шарлот. Недалеч отгук се намираше Останкино, където някога е било разположено огромно царско имение, а сега беше седалището на Гостелерадио — Държавната телевизия и радио. Районът около метрото беше рядко заселен.

Жената живееше две преки по-нататък, в огромен блок от червени тухли с безкрайно много входове, в мрачен, полусъвременен жилищен комплекс. Вратата на входа се блъсна след Шарлот с трясък, който я накара да подскочи, а фоайето, ако това беше правилната дума, беше занемарено — бетон, покрит с лющеща се тъмносиня боя, който вонеше на урина. Мръсна сива котка се шмугна покрай нея и Шарлот с ужас забеляза, че няма очи — орбитите ѝ бяха; празни. Потисна писъка си и погледна кой е номерът на Сониния апартамент.

Вратата на номер двадесет и шест беше тапицирана с евтина изкуствена кожа, накована с метални кабари. Жената, която отвори, беше много дребна, на петдесет и две-три години. Кестенявата ѝ коса беше прошарена, подстригана в нещо като прическа „паж“ с бретон. Носеше избелял пенъоар на цветя и очила с железни рамки.

— Моля, заповядайте — каза тя. — Аз съм Соня Кунецка. — И протегна костеливата си ръка.

— Шарлот Харпър.

Поведе я по тъмен коридор до хола, обзаведен с тежки дървени мебели и канапета, покрити с избеляла басма. На един от фотьойлите седеше мъж, приблизително на нейната възраст. Бялата му коса беше сресана право назад.

Той беше човекът с най-страшната външност, която Шарлот някога бе виждала. Трябваше да мобилизира цялата сила на волята си, за да го погледне в очите. Лицето му беше покрито от обезцветената тъкан на огромен белег.

— Това е приятелят ми Яков — представи го Соня Кунецка. Яков седеше на мястото си със спокойствие, което показваше, че не е гост тук.

— Казахте, че носите спешна пратка за мен — мина направо на въпроса жената.

— Ами, може малко да съм преувеличила — рече Шарлот. Спомни си думите на Чарли, че Соня Кунецка се е срещала с Алфред Стоун в Москва, че по някакъв начин е свързана с Уинтроп Леман. Какво ли я свързваше с Леман?

— Нося ви поздравии от Уинтроп Леман.

Възцари се дълго мълчание.

— Коя сте вие? — попита Соня.

— Кореспондентка съм на Ей Би Си Нюз. Казаха ми да ви намеря.

Отново последва дълго, неловко мълчание.

— Това ли е нещото, за което искахте да говорите с мен насаме? — попита Соня. — Леман ли ви каза да ми се обадите? — От тази жена лъхаше отчаяние, изглеждаше сломена. А приятелят ѝ — или може би съпругът? — очевидно се чувствуваше неловко. Какво ставаше тук? Шарлот не разбираше.

— Да, Леман. — „Действувам наслуки — помисли си Шарлот. Защо е толкова неспокойна тази жена?“ — Отдавна ли го познавате?

— Запознахме се през 1962 година — отвърна рускинята. Изглеждаше озадачена, но по-спокойна, тъй като очевидно повтаряше често разказвана история. — Тогава работех като редакторка в издателство „Прогрес“.

— Но как успяхте да се срещнете с толкова прочут човек като Уинтроп Леман?

— Бях на едно парти във вилата на Борис Пастернак в Переделкино. Редактирах том поезия, която бе превел, и ме покани на обяд. Там беше и Уинтроп Леман.

— През хиляда деветстотин шестдесет и втора година ли? Пастернак трябва да е бил много възрастен тогава.

— О, да. Сигурно беше над шестдесетте — закима енергично тя.

— А Леман какво правеше в Москва?

За момент Соня се поколеба, сякаш решаваше какво точно да каже.

— Не зная със сигурност. Той идва тук от време на време.

Но сега Шарлот се беше натъкнала на нещо и нямаше намерение да го изпуска.

— Редактирали сте книга на Пастернак през 1962 година, така ли? — попита тя.

— Да, точно така — отвърна Соня. — Борис Пастернак. Вие, американците, познавате „Доктор Живаго“ но чели ли сте стихотворенията му?

Въпросът неловко увисна във въздуха.

— Да, чела съм ги — отвърна Шарлот — и са страшно хубави. Много съм впечатлена, че сте работили с Пастернак.

— У нас той се смята за голям поет — каза Соня.

— През 1962 година Пастернак не е бил вече жив. Опасявам се, че сбъркахте с датата. Починал е през 1960 година.

— Толкова отдавна беше — рече тихо Соня. — Не си спомням вече, съжалявам.

Шарлот беше сигурна, че жената лъже.

Чикаго

Стоун пристигна на летище „О’Хеър“ в Чикаго към четири часа следобед напрегнат и изтощен.

Досието от архивите на Леман го бе отвело до Армитидж. В същото досие се споменаваше и името на Поуг.

За пореден път опита чрез телефонни услуги, но номерът на Поуг не беше регистриран. Обади се във ФБР, Вашингтон, но Поуг бе оставил инструкции, че не желае да го безпокоят след пенсионирането. Отказаха да му съобщят адреса и телефонния номер.

Трябваше да намери някакво решение.

Отби се в едно кафене на летището, взе си чаша кафе и сандвич с овнешко с вкус на пластмаса и ги запрегльща. Дъвчеше бавно, замислено. Имаше нужда от много специализирана помощ и знаеше точно къде да я потърси — едно име се бе появило в дъното на съзнанието му от момента, в който разбра, че ще му се наложи да замине за Чикаго. Името на една жена, която познаваше още от колежа, всъщност приятелка на Шарлот. Работеше в прокуратурата, и по-точно — като помощничка на областния прокурор в Чикаго, а това означаваше, че има близки служебни отношения с полицията. Тя вероятно можеше да открие нерегистрирания телефонен номер.

Пола Сингър беше живяла в една стая с Шарлот през първата година в колежа и след това не бе прекъсвала връзката си с Шарлот и Стоун. Веднъж, преди около пет години, когато отчаяно нещастна от скъсването на продължителна любовна връзка се нуждаеше от утеха и компания, им беше гостувала няколко седмици в нийоркския апартамент.

Ако тя пожелаеше да му помогне сега, щеше да е незаменима. Може би щеше и да го подслони за една нощ.

Името ѝ не фигурираше в настолния му бележник с адресите. Не беше възможно да им е известна като негова приятелка. При нея щеше да бъде в безопасност поне за една нощ.

Стоун се огледа из кафенето, подозрителността му вече се бе превърнала в инстинкт. Отчаяно се нуждаеше от помощта на Пола Сингър, но не биваше да допуска да го проследят до нея.

Слава богу, не беше трудно да я открие, имаше я в телефонния указател. Апартаментът ѝ се намиреше на Бари стрийт, в северната част на Чикаго, район особено гъсто населен от професионалисти с младежки вид. Когато късно следобед стигна до жилището ѝ, тя разбира се, не си беше вкъщи. Налагаше се да чака. Седя в едно кафене, докато келнерката не му даде да разбере, че присъствието му вече не е желателно.

Случи се така, че Пола се прибра чак към девет. Беше облечена в добре ушит костюм в цвят бордо черно палто от туид и спортни обувки „Рийбок“. В колежа неизменно се бе обличала в памучно яке, дънкова пола и калци, а сега цялата беше хладен, устремен нагоре професионализъм.

Като крепеше чантата с документи и малък плик с покупки, Пола пъхна ключа в ключалката на предната врата. Стоун я гледаше от сянката няколко крачки встрани.

— Пола — каза тихо той.

Тя подскочи и изпусна чантата.

— Господи, кой е?

— Чарли Стоун.

Пола погледна в посоката, откъдето идваше гласът, и най-после го видя.

— О, Боже мой. Боже мой! Това си ти! — Тонът ѝ не беше радостен. Беше ужасена. — Моля те, недей!

Поразен, Стоун разбра какво има предвид.

— Зная какво си чула, Пола. Това е лъжа. Ти ме познаваш. Трябва да ми помогнеш. — Опита се да прогони отчаянието от гласа си, но то се усети. — Помогни ми, Пола!

Тя неохотно отвори вратата и му махна да влезе.

— Ял ли си?

— Не — отвърна Стоун.

— Чакай да погледна какво имам в хладилника. — Първоначалният ужас на Пола се бе сменил с предпазлива сърдечност,

очевидно Стоун я бе убедил. Беше му предложила да остане при нея.
— Аз всъщност не готвя, знаеш ли?

Кухнята ѝ беше миниатюрен тесен бокс. Имаше прозорец с плот, през който се сервираше. За да се храниш, трябваше да седнеш на високите табуретки от другата страна на бара. Напомняше му къщата на Мери Ричардс от „Шоуто на Мери Тейлър Мур“. Стоеше до нея и се опитваше да не ѝ пречи, докато тя печално гледаше в празния хладилник. Накрая откри в него опаковка замразена храна — пиле със сирене пармезан.

— Виж, тук няма нищо по-така. Надявам се, ще се съгласиш да си разделим това — каза тя и пхна пилето в микровълновата фурна. Въпреки напереното си държане, изглеждаше обърквана. — Искаш ли нещо за къркване? Съжалявам, но нямам вино. Скоч или нищо.

— Скочът ще свърши работа. Пола, утре сутринта най-напред трябва да ми намериш един нерегистриран телефонен номер и адреса на същия човек. Сигурен съм, че имаш възможност да го направиш.

Тя наля питието.

— Виж — каза тя неуверено; — не зная как да ти го кажа. Чух за това, което се е случило. Как е бил намушкан с нож и прочее. Във вестниците те наричаха „укриващ се“. Всички говорят за убийството.

Стоун забеляза, че Пола стои на известно разстояние от него.

— Надявам се, не го вярваш.

— Не зная какво да мисля. Ако ти ми кажеш да не вярвам, няма да вярвам. Искаш да ти намеря някакъв телефонен номер — добре, ще го намеря. Но трябва да ми обясниш някои неща. Например какво правиш? И защо си тук? Зная, че си дошъл, за да се скриеш. Досещам се.

— Само за една-две нощи — рече Стоун. — Само докато се свържа с това лице, което може да ми помогне. Не искам да ти създавам каквито и да било неприятности, повярвай. Но никой не знае, че си ми приятелка...

— Благодаря.

— Нямах това предвид. Знаеш го.

— Зная. Но от кого бягаш? Какво по дяволите се е случило в действителност, Чарли?

Микровълновата фурна изсвири и Пола извади пластмасовата табличка. Като махна целофана, от пилето се вдигна облак нара. Грижливо раздели на две порцията, сложи неговото парче в чиния и започна да яде от табличката. Редуваха хапките пиле с глътки скоч. Пола беше седнала съвсем близо и краката ѝ се допираха до неговите.

Стоун нямаше желание да ѝ казва за връзката си с „Парнас“, с ЦРУ. Тя смяташе, че работи в Държавния департамент в Ню Йорк и се занимава с анализи за Съветския съюз. Не счете за нужно да я поправя.

В разказа му, нещата бяха представени в по-приемлив вид, но въпреки това той я потресе. Засегна някаква струна вътре в нея. Сега тя заговори тихо, гласът ѝ почти трепереше, издигаше се и утихваше от гняв.

— Господи — каза тя. Беше спряла да се храни и се обърна, за да го погледне в лицето. — Ако всичко това е истина..., историята е кошмарна.

Стоун погледна чашата си със скоч и кимна.

— Ще ти намеря тази информация, Стоун. Имам един човек. Един от полицията, с когото работихме по подготовката на свидетелите в един наистина шумен процес за шофиране в нетрезво състояние. Той е добро момче. Мисля, че си пада по мен.

— Прекрасно.

— Женен е и има осем деца. Така че не е чак толкова прекрасно. Та той има един приятел, който се занимава със сметките на абонатите в телефонната компания, ако това те интересува. Дори ченгетата го правят по този начин, за да избягнат цялата бумащина и скапаните разрешения от съда.

Стоун се усмихна, позволил си постепенно да се отпусне. Добрата стара отракана Пола! Съквартирантката на Шарлот от колежа беше умна, неотстъпчива, язвителна, често безцеремонна. В колежа беше изглеждала абсолютно безполова. В това отношение нещата се бяха променили, но си беше все така пряма, все така смуцаващо откровена. Преди двадесет години беше по-пълна, отколкото трябва, с дебели бузи, кафяви очи и дълга кестенява коса. Сега бе много по-стройна, къса мека коса обграждаше лицето ѝ. Беше се превърнала в хубава, привлекателна жена.

— Харесва ли ти, Пола? Работата?

— Да, Стоун. Харесва ми да получавам една десета от това, което печелят приятелите ми с частна практика — отвърна заядливо тя. После гласът ѝ омекна; — Да, харесва ми. Много ми харесва.

— Сигурно си много ангажирана.

— Ами да. Така е, да го вземат мътните! Умопомрачително количество дела. Едва ти остава време да разпиташ свидетелите, разбираш ли? Помощниците на областния, прокурор сме стотици и от нас всъщност се очаква да се интересуваме само от цифрите. От броя на присъдите. Голямото потупване по рамото е само за тях. Ако ти попадне някой лайнар, за когото знаеш, че е виновен, обаче свидетелските показания са слаби, зарязваш го. Спазаряваш се със защитата.

Докато я слушаше, Стоун се усмихваше и клатеше глава. Благодарен ѝ беше, че се опитва да отклони вниманието му от собствените му грижи.

— А и мястото, на което работя. Прилича на концентрационен лагер. Наистина. Голямата зловеща сграда на съда на ъгъла на Двадесет и шеста и „Калифорния“, с детектори за откриване на метал, драсканици навсякъде по стените, смахнати типове и — можеш ли да си го представиш? — на кулите стоят полицаи с насочени надолу към теб пушки.

— Много мило, няма що. Но работиш повече или по-малко това, което искаш, нали? Вършиш полезна работа. Мисълта ми е, че не защитаваш корпорации, които изхвърлят токсични отпадъци, да речем.

Пола въздъхна раздразнено.

— Да. Понякога. Ти ме познаваш, аз непрекъснато се боря с някого. Миналата година поех един случай въпреки съветите кажи-речи на всички от службата. Шефът искаше да се откажа. Село Патришио, щата Илинойс — дело за изнасилване. Местен съдия, обвинен, че е изнасилвал тринадесетгодишно съседско момиче и, по дяволите, наистина го е извършил, Чарли. Зная. Но проклетият съдия имаше на своя страна десетки важни клечки, все изтъкнати хора, готови да свидетелствуват в негова полза, включително и няколко съдии от голямото добрутро. Играчи от висока класа, дори един епископ. Моят шеф каза да се споразумеем за присъда по второто обвинение в делото — лека телесна повреда. Да избегнем един процес, който не можем да спечелим. Смяташе, че свидетелските показания, с

които разполагаме, не са достатъчно убедителни и съдебните заседатели няма да им повярват. Та аз поисках да ми даде този случай — един вид компенсация, знаеш. Казах му: „Вижте какво, винаги съм била на ваше разположение, вършила съм всяка проклета работа, която сте ми възлагали. Сега ми дайте това дело“.

— И?

— И го загубих.

— Съжалявам.

— Да, и аз. — Тя взе бутилката скоч и доля чашите. — Сега кажи, как е Шарлот? Изглежда доста бързо напредва в кариерата. Човек не може да пусне новините и да не види лицето ѝ.

— Да, напредва.

— Вие двамата... Не зная как да го кажа, но когато за последен път говорих с нея преди около година...

— Разделени сме, Пола. Още сме женени. Поне така мисля.

— Радвам се да го чуя — каза тя, макар да не прозвуча искрено. — Кой би си помислил, че толкова ще се издигне? Знаеш какво имам предвид. — Бавно поклати глава. — Господи!

— Така е, наистина много се издигна. — Комплиментите на Пола звучаха двусмислено. Дали между нея и Шарлот нямаше някакво старо съперничество?

Скочът удари Стоун в празния стомах и Пола започна да му се вижда много сексапилна. Подозираше, че и тя изпитва същото. Може и винаги да я бе привличал.

— Знаеш ли — рече Пола, като пое голяма глътка — когато си лягахте двамата в колежа, чувах всичко.

Погледна го предизвикателно. Лицата им бяха само на сантиметри едно от друго. Сега нямаше никакво съмнение за какво мисли. Той се наведе напред и тя направи същото. Устните им внимателно се докоснаха, а после се сляха. След миг тя се отдръпна и прокара пръстите на лявата си ръка през косата му.

— Винаги съм харесвала къдриците ти — каза тя нежно.

— Струва ми се, че започвам да ги губя — каза дрезгаво той. — Слушай. Пола... — Парфюмът ѝ, нещо с дъх на канела и мускус, проникваше в ноздрите му. Тя свали жакета си. Под копринената блуза

прозираха гърдите ѝ. Бяха големи. Зърната напиреха под плата. Отчаяно му се искаше да махне дрехите ѝ, да я види гола и беше смутен от желанието си.

— Пола, това не е хубаво.

— Да не мислиш, че Шарлот не се среща с никого? — прошепна Пола и той усети горещия ѝ дъх в ухото си. Ръката ѝ леко погали възбуждения му пенис. За момент Стоун едва не загуби равновесие на табуретката.

Не каза нищо, объркан и с чувство за вина отвърна на целувката, езикът му проникна в устата ѝ и заопипва меката тъкан.

— Хей, слушай, Чарли, радвам се, че се появи — прошепна тя. Двата станаха и тръгнаха към съседната стая.

Като стигнаха до кушетката, тя разкопча колана му и плъзна дясната си ръка, все още студена от чашата скоч, в гащетата към задните му части, а после я върна отпред. Той затаи дъх и я чу да диша тежко. Разкопча блузата ѝ и се възхити на щръкналите зърна, на широките кафяви кръгове. Наведе се да ги докосне с устни, като едновременно се чувствуваше и много виновен, и много прав. Отдавна не беше изпитвал подобни удоволствия.

Вашингтон

На следващата сутрин първият секретар на съветското посолство във Вашингтон Александър Маларек дойде на работа необичайно рано. Наля си чаша чай от сребърния самовар от седемнадесети век, който държеше в ъгъла на просторната си стая, и седна да прегледа пристигналите през нощта телеграми от Москва.

Като резидент — най-високопоставения служител на КГБ в Съединените щати — той контролираше всички операции. Сега, в дните на гласността, те бяха насочени предимно към придобиването на висши технологии. Помагаха му четирима други резиденти, в Ню Йорк и Сан Франциско.

Но през последните седмици времето му изцяло бе посветено на нещо, за което колегите му от КГБ никога не биваше да научат.

Маларек не се смяташе за предател. Той беше верен слуга на съветската държава, обичаше родината си и вече не си задаваше

въпроса, дали не ѝ изменя. Не, той твърдо вярваше, че помага за спасяването на великата си страна.

Но недоволството му от американците, неговите колеги от Светилището, непрекъснато растеше. Опитите им да намерят един определен човек се бяха оказали твърде немарливи.

Като резидент Маларек можеше да се разпорежда с мрежата от нелегални и замразени агенти на КГБ, разпростряна по целите Съединени щати. Нелегалните или агентите, които живеят под фалшиви имена, се контролираха от Осмо управление на КГБ, отдел С, който се занимава с организирането на убийства и саботажки. Подготвяни с години извън Москва, тези мъже (и няколко жени) получаваха фалшиви паспорти и други документи и биваха изпращани в САЩ. Тук се издържаха, без да правят впечатление, от незначителни служби и се срещаха колкото е възможно по-рядко с контролиращия ги агент от резидентурата. Това бяха ценни резерви, използваха ги изключително внимателно. Често изпълняваха задачи в Близкия изток под прикритието на бизнесмени.

Много от тях работеха не за КГБ, а за Секретариата. Кое то означаваше, че като се имат предвид извънредните обстоятелства в момента, щеше да им се наложи да се заемат и с „мокри дела“ — с убийства.

Разпространено е мнението, че разузнавателните служби на Съветския съюз и на Съединените щати вече не се занимават с отнемането на човешки живот. В действителност подобни действия се избягват, доколкото е възможно, тъй като крият риск от разобличаване и могат да повлекат след себе си тежки политически последствия.

Но „мокрите дела“ продължават и от съветска, и от американска страна, макар че рядко са насочени към основния противник. Стига да е възможно, работата се върши от някой друг — кубинската служба за сигурност или американски криминални престъпници. Секретариатът обаче, чието съществуване бе така грижливо скривано и от Вашингтон, и от Москва, включително и от КГБ, не можеше да довери подобни задачи на никой друг, освен на своите хора.

В осем и половина на вратата се почука. Беше помощникът на Маларек, пресаташето, който отговаряше и за политическото разузнаване. Казваше се Семьон Л. Сергеев, дребен, оплешивяващ човек с прошарени мустаци. Беше с няколко години по-млад от

Маларек, макар да изглеждаше по-възрастен и вечно разтревожен. Той също беше от Секретариата.

Лицето на Сергеев беше мрачно.

— Погрижихме се за ситуацията, възникнала около Армитидж — каза Сергеев и седна.

— Чисто ли?

Сергеев обясни и Маларек се усмихна на изобретателността им.

Изпитваше известна гордост от елегантността, с която беше проведена тази операция. Един специалист по шифрите и кодовете от сектора за строго секретна информация в архива на Държавния департамент, корумпиран от дългогодишните подкупи, идващи от канцеларията на Маларек, беше съобщил на Сергеев, че помощник държавният секретар Армитидж е взел папка с гриф „извънредно секретно“. Маларек незабавно бе изпратил един от хората си, който работеше като куриер в Държавния департамент, да свърши работата. Тя бе свършена с ефикасността, която Маларек очакваше.

Маларек мълча продължително, като поглаждаше замислено реверите на шития си в Америка костюм от туид.

— Какво точно имаше в папката, която беше взел Уилям Армитидж? — попита накрая той.

— Досието на един пенсиониран агент на Федералното бюро за разследване, Уорън Поуг.

Маларек вдигна вежди. Името му беше известно. Беше запознат с голям брой досиета, свързани с този случай.

— Аха. Допускаш ли, че нашият човек възнамерява да се свърже с него?

— В Светилището смятат, че е невероятно, но не и невъзможно. До края на деня ще изпратят екип да го наблюдава.

— Не е достатъчно да го наблюдават. Ако този човек осъществи някакъв контакт със Стоун, явно ще трябва да бъде премахнат. Дори контактът вече да е осъществен. Но чисто. Не бива да има никаква връзка с нас.

Сергеев непрекъснато кимаше.

— Да. Има начин да го направим.

— А Стоун... — започна разсеяно Маларек, но беше излишно да продължава. Сергеев знаеше много добре, че продължилата десетилетия щателна подготовка на неколцината много влиятелни хора

в столиците на двете велики сили не бива да бъде провалена от един отчаян човек, чието местонахождение оставаше неизвестно.

Москва

Степан Крамер се готвеше за последния атентат.

От експлозива, който му бе дал бившият му съкилийник, беше останало малко, колкото за една тротилова и една пластична бомба.

Тази нощ беше свободен от работа — като шофьор на линейка обикновено работеше нощем — и сега седяха с Яков в неприветливата комунална квартира, в която живееше, и сглобяваха най-прост вид бомба: няколко пръчки динамит, прикрепени към взривна капсула и тръбичка с химикали. Всъщност цялата работа вършеше той, а седналият на другия край на прекалено мекото легло Яков му правеше компания.

Стаята беше окаяна. Единичното легло в средата на орфан син килим беше застлано с покривка, която някога бе имала цвят на червени боровинки, а сега бе осеяна с протрити петна. Стените бяха потискащо бели, като в болница.

— Степан — каза Яков, — правим голяма грешка.

— Защо?

— С всяка бомба опасността да ни хванат се увеличава неимоверно. Милицията сигурно вече ни търси навсякъде.

— Като внимавам...

— Не. Опитяхме се. Няма никаква реакция от страна на властите. Нищо. Нито дума. Аврам още е затворен.

— Имай търпение. За тези неща трябва време — отвърна Степан. Яков вдигна рамене.

— Трябва да се преместиш от тази квартира. Да потърсиш нещо по-хубаво. Знаеш, че при нас има място. Можеш пак да дойдеш да живееш у нас.

— Политбюро се раздвижва бавно — продължи Степан. — Трябва да им оставим достатъчно време да се карат помежду си. Можем да им изпратим още едно писмо. Но смятам, че не трябва да даваме гласност на мотивите си. Тогава изгледите да освободят Аврам

ще се свият почти до нула. Трябва да ги държим в тайна, така че да не бъде накърнен авторитетът на правителството.

— Просто не зная... — рече баща му.

— Това е пакетна бомба — каза Степан, вдигнал в ръка произведението си.

Но Яков поклати глава.

— Имам много лошо предчувствие този път.

Късно същия следобед, облечен в обикновени работнически дрехи, които един от съквартирантите му беше зарязал да се търкалят неизползувани. Степан отиде на площад „Свердлов“ и мина покрай главния вход на Большой театър с осемте му колони.

Отстрани имаше още няколко входа и денем никой от тях не се охраняваше. Избра този, който, най-много му заприлича на сервизен, и влезе. В сините си работнически дрехи и облечената върху тях сива ватенка изглеждаше като някой от разносвачите, на които никой не обръщаше внимание. Мъкнеше кашон, пълен с купища хартия, която можеше да мине за програми, но в действителност не беше нищо повече, от изхвърлени фактури, взети от камарата боклук наблизко.

— Търся гримьорните — свъсено каза Степан на първия човек, когото срещна по коридора. — Знаете ли къде са?

Човекът му посочи откъде да мине и скоро той се озова в друг коридор, където, изглежда, бяха стаите на изпълнителите. Всъщност, което и да е помещение в театъра щеше да му свърши работи, но защо да не се прицели колкото може по-високо? Коридорът беше пуст и той започна да отваря вратите една след друга. Ако изненадеше някого или някой изненадеше него, щеше да каже, че трябва да предаде този кашон на един от техническите ръководители и да се престори, че се е загубил. Но втората врата, която опита, не беше заключена и вътре нямаше никого. Остави кашона на пода и бързо претърси стаята. Сърцето му подскочи, когато намери тъкмо това, което му трябваше, при това толкова бързо — служебен, пропуск, оставен на масичката за гримиране от някаква балерина. Беше малък, и червен, с релефен златен печат. Бързо го пхна в джоба си, грабна кашона с фактурите ѝ отново излезе в коридора. Две балерини с къси полички минаха кикотейки се покрай него, но дори и не го погледнаха. Първата част от

операцията протече успешно и в това нямаше нищо чудно. Хората в гримьорните се отнасят доста небрежно към нещата си.

Същата вечер Степан се върна в Большой театър. Бомбата се състоеше от тръбичка с химикал, пъхната в пръчка динамит. Нямаше да е особено мощна, но щеше да гръмне много силно в огромния театър. Беше малка — два на двадесет сантиметра, така че чудесно се бе събрала в красивия букет цветя, завит в целофан.

Ако някой го погледнеше по-отблизо, веднага щеше да забележи устройството между цветята, но Степан беше пресметнал, че няма да има време за по-внимателна проверка. Служебният пропуск щеше да му помогне в това отношение, щяха да гледат на него като на служител в театъра, който носи цветя за някой важен посетител — член на ЦК, министър — от директора на театъра например.

Нощем Большой театър е величествено осветен, колоната му грее с кехлибарено сияние. Над осемте колони се издига поразителна фигура на Аполон, изправен на колесницата си. Вътре има красива барокова зала, щедро украсена с позлата и червен плюш, която побира почти три хиляди зрители.

Обикновеният руснак не може да види представленията, освен ако не е готов да чака на опашка безкрайни часове с надеждата, че малкото пуснати в продажба билети няма да се свършат. В голямата си част публиката се състои от по-привилегировани граждани — от Централния комитет, КГБ, Върховния съвет и Съвета на депутатите, от чужди дипломати и други такива. Украсените с орнаменти ложи често се заемат от хора с ранга на членове на Политбюро и семействата им.

Нощта беше студена и дъждовна. Степан почака в колата, докато тълпата пред театъра се стопи и всички закъснели влязоха. После, все още облечен в сините работнически дрехи, слезе и понесе букета към парадния вход на театъра.

Показа откраднатия си червен служебен пропуск на дебелия жена, седнала на стол до входа. За щастие, на тези пропуски нямаше снимка. С калиграфските си надписи повече приличаха на дипломи джобен формат.

Преди няколко минути Степан бе смачкал тръбичката с химикалите — не вървеше да го видят как я човърка пред всички. По неговите изчисления щеше да има на разположение десет минути, преди бомбата да избухне. Беше предвидил една минута за влизането

си в театъра и две — да намери къде да остави букета. Идеалното място беше празна запазена лежа, чиито редовни посетители са заети някъде с нещо друго. Винаги имаше няколко празни лежи, макар рядко да оставаха непродадени билети. После — една минута, за да се измъкне благополучно от театъра, и бомбата щеше да гръмне.

Но жената със свинската физиономия се намръщи:

— Я чакай малко! — рече подозрително тя. — За какво са тези цветя?

Степан отвърна със сардоничния тон на човек, прекарал живота си на най-долното стъпало от социалната стълба.

— За някой дебелогъз министър или нещо такова. Не зная. Искал да ги даде на примабалерината след представлението.

Като всяка истинска руска бабичка и тази имаше силно развито чувство за собственост.

— Защо не използваш черния вход? — попита тя строго.

Той я погледна свирепо. Вече беше минала почти цяла минута. „Побързай, тлъста кучко! — помисли си. — Или и двамата ще се възнесем във вид на пушек.“

— Виж, бързам — заобяснява той. — Отдавна трябваше да съм ги занесъл, разбираш ли?

Бабичката му се заклани с дебелия си пръст и бавно се изправи, за да се посъветва с друга жена, седнала до съседния вход.

Сърцето му вече биеше лудо. Представяше си как киселината от тръбичката разяжда по пътя си дебелата колкото конец метална жица и е само на косъм от взривяването на заряда.

— Добре, върви! — каза неохотно жената.

Степан тръгна колкото можеше по-бързо през фоайето и нагоре по застланите с килим стълбища и свърна към първата лежа, до която стигна, но тя беше заключена.

Разбира се! Беше пренебрегнал най-вероятния вариант — че ако някоя лежа няма да бъде използвана тази вечер, управата ще я държи заключена! А сега държеше в ръцете си бомба, която щеше да избухне всеки момент.

Отчаяно се втурна по коридора и отвори вратата на следващата лежа. Тя беше пълна с хора — добре облечен мъж, силно гримираната му съпруга и трите им издокарани деца. Затвори с надеждата, че не са го забелязали, макар да му се стори, че най-малкото дете се обърна и

видя лицето му. Продължи към следващата ложа, после към последващата.

Петата ложа, до която стигна, беше отворена и, слава богу, празна. Вероятно посетителите ѝ се бяха обадили в театъра, че ще закъснеят, и управата беше оставила вратата отворена в очакване на пристигането им. Коленичи, бутна букета вътре и затвори вратата. Завтече се надолу по най-близките стълби. Сърцето му биеше лудо, мислеше, че няма да издържи. „Трябва да се махна оттук — повтаряше си той, — но не бива да тичам. Ако тичам, всеки, който ме види, ще се досети, че аз съм го направил. Трябва да стигна до изхода и да мина покрай стариците. Помогни ми, господи! — помоли се той. Не беше се молил от дете. — Помогни ми, господи!“

Ето, пред него беше изходът с двете стари жени на сгъваемите си метални столове и тъкмо когато им кимна, чу ужасяващо шумната експлозия в залата, последвана от миг тишина, а после се раздаде рев, хор от писъци.

Не успя да се сдържи, хукна навън през вратата. Чу женски глас да вика подире му, но не спря да тича, докато не скочи в колата и не навлезе благополучно в рядкото вечерно движение.

Чикаго

Уорън Поуг беше доволен човек. Винаги се бе страхувал от пенсионирането — мисълта да се мотае без работа го бе ужасявала, но се оказа, че е много приятно да си пенсионер. ФБР се бе отнесло добре с него, четиридесет и четирите години в Бюрото му бяха докарали солидна пенсия.

Другите му приятели се въртяха из къщи и гледаха телевизия, но Уорън Поуг непрекъснато беше зает. Беше по-активен от всякога. Преди съпругата му Фран беше ужасена повече и от него от перспективата за, пенсионирането му, но сега и на нея ѝ харесваше. Той подстригваше тревата, занимаваше се с градинарство и поддържаше малкото им, безупречно подредено задно дворче. Живееха на Моцарт стрийт в най-крайния северен район на Чикаго, известен като Роджърс Парк. Поуг играеше голф и дори отново се бе върнал към тениса.

И летеше. Беше служил във военновъздушните сили през Втората световна война и се бе влюбил в летенето. Тази любов бе продължила четиридесет години, а после, няколко седмици след като се бе оттеглил от ФБР, се обединиха с неколцина приятели и купиха едномоторен четириместен „Пайпър Ероу“.

Така че веднъж седмично, в събота, отиваше да лети. Днес беше събота и беше във въздуха вече от час. Време беше да се приземи. Обади се на авиодиспечера и поиска разрешение за кацане.

Спусна самолета на седемстотин и петдесет метра и отвори задкрилките на тридесет процента. Отне газта и направи стръмен ляв вираж, още един — цял кръг. Наблюдаваше как, докато се снижава, стрелките на висотомера устойчиво се движат обратно на часовата стрелка. Планирайки, се насочи за кацане. Малко преди колелата да докоснат пистата, повдигна носа, така че да се приземи първо на основните колела: „Чисто кацане“ — помисли си със задоволство той. Рулира до мястото за маркиране, като внимателно изравни носа и крилата със самолетите от двете му страни. Изключи двигателя,

резервоарите с гориво, акумулатора и слезе. Завързва самолета с верига за вградената в бетонната настилка кука.

Замисли се за единствената си дъщеря Лори, която беше на тридесет и две години, а все още не беше омъжена. Щеше да дойде тази вечер и да им гостува няколко дни. Питаше се, дали няма да се изпусне и да ѝ напомни, че вече е време да заживее по-улегнало, да има съпруг и семейство.

На тръгване от летището каза довиждане на Джим, механика, и се качи в колата. След половин час спря на алеята пред малката си къща.

Помисли си, че няма да е зле да поднови асфалта.

Поуг беше страстен пушач. Дълбокият му дрезгав глас напомняше на Стоун за един от героите в шоуто „Пери Мейсън“ преди години, не помнеше точно кой.

Пенсионираният агент от ФБР изглеждаше към седемдесетгодишен. Беше тлъст, с кръгло коремче, което се издаваше като балкон над колана от черна кожа. Съпругата — дребна жена с пепеляворуса коса — се появи колкото да каже здрасти и изчезна на горния етаж да гледа телевизия. Къщата беше мъничка, в стил ранчо, с идеален правоъгълен жив плет отпред и безупречно подстригани тревни площи.

Първата работа на Пола сутринта бе да издири адреса и телефонния номер на Поуг. Беше излязла от къщи много преди Стоун да се събуди, вероятно защото и двамата се чувствуваха неловко от това, че са се любили.

После Стоун се беше обадил на Поуг и му бе казал, че работи заедно с директора на ФБР върху книга за най-изявените служители и че той, също е в списъка. Стоун разчиташе, че Поуг няма да има достатъчно време, за да се обади на някого.

— Трябва да успея за самолета след два часа — бе му казал той, — а това едва ли ще ни отнеме много време. — И Поуг неочаквано бе приел.

— Съгласен съм — каза Поуг с широка усмивка, махна целофана от кутия „Марлборо“, извади цигара и я запали. — По времето на Хувър ФБР беше тайфа от страхотни герои. Не като некадърниците със

захаросаните задници, които се мотаят там днес, разбирате какво имам предвид, нали?

Стоун кимна и се усмихна дружелюбно. „Ще го слушаш още десетина-петнадесет минути — каза си той. — Ще го изтраеш. Седнал си тук и разговаряш с човека, ходил в Москва да събира информация за собствения ти баща, човека, представил доказателства, за да изпратят Алфред Стоун във федералния затвор. Бъбриш си с него сякаш сте братя от Ордена на елените на някоя сбирка.“

Накрая намери удобен момент. Попита между другото дали Поуг няма нещо общо с прословутия случай Алфред Стоун.

— Дали имам нещо общо с него ли? — моментално откликна Поуг. — Лично го разследвах.

— Впечатлен съм — рече Стоун и се усмихна. Копелето му с копеле. — Вие ли бяхте човекът, който е спипал онзи тип Стоун да се среща с руска шпионка в Москва?

Поуг скромно наведе глава, а после я вдигна и изпусна дима на равна струя.

— Значи така. — Той огледа като опитен разказвач сякаш в стаята имаше още някой. — Участвувал съм в почти осемстотин случая. Но точно този си спомням до най-малката подробност. Той стана причината да тръгна от най-ниското стъпало нагоре по стълбата. Бях в отделението за борба със съветския шпионаж. Бяхме по следите на мрежа комунистически шпиони: Клаус Фукс, семейство Розенберг, Алфред Стоун. Започна се, когато през войната разчетохме някои от секретните кодове на руснаците. Тъкмо бе изтекъл изпитателният ми срок и още се обличах с бяла риза, шапка със спусната периферия и този род неща. Веднага щом разбрахме, че помощникът на Леман заминава за Москва, на мен ми бе възложено да го следя. Да видя дали ще се срещне със същата жена, с която се бе срещал и шефът му, разбирате ли? — Усмихна се и от устните му излезе дим. Макар че едва ли издаваше някаква тайна, маниерът му подсказваше, че нарушава куп правила и ограничения. — Знаете кой с Уинтроп Леман.

— Разбира се. Но кой е Фьодор Дунаев?

Името на Фьодор Дунаев се споменава в един от документите от архива на Леман — че бил разпитван от Поуг.

Поуг със сила издуха цял облак дим и се разкашля раздиращо.

После заби поглед в горящата си цигара и не го откъсна оттам десет, двадесет, тридесет секунди. Сивата пепел на върха ѝ ставаше все по-дълга.

— Кой, по дяволите, сте вие?

— Казах ви. Аз съм...

— Кой, по дяволите, сте вие? — изкрещя ченгето от ФБР. — Никаква история на ФБР не пишете!

— Добре — рече спокойно Стоун, абсолютно неподвижен. Имаше пистолет. Разумно ли беше сега да го извади? Поуг можеше да се окаже и опасен противник. — Прав сте. Не се занимавам с историята на ФБР и се извинявам, че дойдох при вас под този претекст.

— Ако си от проклетите федерални...

— От никакви федерални не съм. Аз съм синът на Алфред Стоун.

Около устата на Поуг се очертаха сурови линии. Той натисна цигарата в големия пепелник с форма на звезда така, че тя се пречупи. Веднага запали друга.

— Не се опитвай да правиш номера! — каза заплашително тон.

— Нямам такива намерения, повярвайте. Разбирам, че сте си вършили работата. Не ви обвинявам.

— Веднага се махайте от къщата ми!

— Разпитали сте човек на име Фьодор Дунаев. Искам да зная кой е той. Руснак ли е? Емигрант? Дезертър?

— Веднага се махайте от къщата ми! — изрева Поуг.

— Остави го.

Беше жена му. Стоеше, вкопчила се в перилата на застланото с пътека стълбище. Стоун разбра, че ги е слушала от доста време.

— Фран, върви си горе! — каза Поуг и насочи срещу нея запалената цигара. — Това не е твоя работа.

— Не, Уорън. Трябва да говориш с този човек.

— По дяволите, качвай се горе, Фран! Това не те засяга.

Съпругата му бавно заслиза по стълбите, като продължаваше да се държи за перилата.

— Не. Уорън — повтори тя. — Години наред се чувствуващ виновен за аферата Алфред Стоун. Знаел си, че не е трябвало да го пращат в затвора, а не си казал нищо. Години наред.

— Фран... — започна по-меко Поуг.

— Знаеше, че през петдесетте години постъпи лошо. Изпрати невинен човек в затвора. Това е в разрез с убежденията ти. Чувствуваше се ужасно виновен. Сега се реванширай, Уорън. Дошъл е синът на този нещастен човек, Уорън. Кажу ми това, което иска да научи!

— Остави ни сами, Фран — рече Поуг.

Жената на Поуг тръгна обратно нагоре по стълбите все така бавно, както беше слязла.

А Уорън Поуг заговори с унило изражение, без да поглежда Стоун:

— Фьодор Дунаев е дезертър от тайните служби на Сталин, който живее в Париж. — Говореше някак монотонно сякаш самият процес на припомнянето разравяше погребаните спомени и му причиняваше болка. Издиша и пушекът се процеди през носа и през устата му. — Предполагам, че това, което, ще ви кажа сега, няма вече абсолютно никакво значение.

Един час по-късно Стоун вървеше през Роджърс Парк потресен, вцепенен от чутото. Бръкна в джоба на якето си, за да се увери, че миниатюрният касетофон все още е там. Бе открил „Наградата“ в един специализиран магазин за електроника във Вашингтон. Тя можеше да записва на една-единствена касета разговори в другия край на голямо помещение в продължение на шест часа. Тази машинка бе записала тайно свидетелствата на Уилям Армитидж и Уорън Поуг.

Щеше да му се наложи да замине за Париж.

Поуг беше казал, че там живее руският емигрант, който знае повече от всеки друг за заговора на Берия. Стара история, която щеше да разбуди настоящето. От него щеше да научи имена на участвували в конспирацията хора от американска и от руска страна. Хора, които сега, години по-късно, бяха на път да хвърлят света в катаклизъм.

Фьодор Дунаев работел в тайната служба на Сталин, предшественицата на КГБ. Бил един от доверените агенти на Берия, толкова доверен, че през 1953 година го изпратили в Чикаго с мисията да тероризира една възрастна жена — Ана Зиновиева. Да се опита да измъкне от нея важен документ.

Те, най-свирепите агенти на Берия — така казал Дунаев — били трима. Единият бил Фьодор Дунаев. Друг загинал по време на чистката непосредствено след смъртта на Сталин. Смятало се, че

третият, Осип Вишински, все още живее в Съветския съюз. След екзекутирането на Берия Дунаев избягал — знаел, че дните му са преброени.

Налагаше се да се срещне с Дунаев.

Сега градът беше покрит от гъста мъгла. Силуетите на хората изглеждаха неясни и загадъчни. Като минаваше покрай един кинотеатър и един магазин за деликатеси, усети нещо. По-точно видя нещо — нещо в периферното си зрително поле, една фигура, която мъглата правеше неразпознаваема. Почти неразпознаваема. Общото впечатление — силуетът, походката — оставаше. Изведнъж разбра, че отново са по петите му.

Бяха го проследили до Чикаго.

Не, мили боже! Не беше възможно.

Не.

Стоун ускори крачка и човекът от другата страна на улицата, все още не съвсем различим, също тръгна по-бързо. Стоун сви зад един ъгъл и сега човекът прекоси улицата и продължи да го следва точно на тридесет метра. В него имаше нещо познато, нещо зловещо познато. Огромен мъж с черно кожено яке, козя брадичка. Беше го виждал някъде. Сигурен беше в това.

Стоун зави рязко зад друг ъгъл и веднага забеляза пасажа. Шмугна се вътре и се долепи до стената. Преследвачът му щеше да бъде тук след секунди.

На земята се търкаляше отчупен крак от маса, който привлече вниманието му с металния си блясък, бързо го грабна в здравата си дясна ръка. Беше тежък железен крак от излязла от мода ресторантска маса.

Сега!

Замахна с желязото и изненадващо го стовари върху рамото на преследвача си. Веднага скочи върху него и го събори на земята. В този момент изведнъж разбра къде го бе виждал.

В Кеймбридж.

Това беше мъжът, който заедно със съучастниците си беше убил баща му. Той беше убиецът.

Мъжът се надигна от земята, малко мудно, и докато се изправяше, бързо пхна ръка в джоба на якето си.

Страхотен гняв обхвана Стоун и той с нечовешка сила блъсна нападателя с тяло. Но мъжът вече се бе съвзел и стовари юмрук в лицето му.

В последната секунда Стоун се опита да се предпази, но закъсния. Ръцете му отхвърчаха назад. Усети вкуса и мириса на кръвта и налетя с дива ярост, стоварвайки железния прът по раменете на нападателя. После, докато противникът му напразно се опитваше да го повали, замахна с огромна сила и го удари по главата.

„Това ти е за баща ми!“ — помисли си вбесен Стоун, усещайки топлата струя да се стича по устата и брадичката му.

Човекът беше мъртъв.

Тялото лежеше проснато в пасажа, зад някаква ръчна количка, която го скриваше от погледите на минавачите. Лицето му беше окървавено.

Стоун дълго го гледа. Не вярваше на очите си. Беше убил човек.

Бръкна в якето на убития и намери пистолета в кобура му — „Лама М-87“ с пълна пачка, която извади и пъкна в джоба си. Портфейлът беше в предния джоб. Отвори го и видя обичайните фалшиви документи за самоличност, кредитни карти и шофьорски книжки на различни имена. Продължи да рови и откри скрито джобче. Разкъса го. Вътре имаше малка пластмасова карта от телефонна компания, на която бе щампован номер. Телефонен номер, който нападателят му без съмнение бе използвал, за да говори със службата си, която бе с кодovия номер на Вашингтон.

С окървавени ръце Стоун сложи картата в джоба си и побягна.

След като Стоун си отиде, Поуг измъкна носната кърпа от джобчето на самото си и си избърса челото.

„О, боже — помисли си той, — о, боже. На какво ли се е натъкнал този човек?“

Вдигна телефона и се свърза с Джим на летището, помоли го да напълни догоре с гориво резервоара на самолета, да направи справка за атмосферните условия и да се увери, че в Индиана кацането е разрешено. Налагаше се да действа бързо. Веднага трябваше да замине за Индианаполис, Индиана.

Отново вдигна слушалката и се обади на частния телефонен номер на съдията Бидуел. На съдията Харолд Бидуел, бивш заместник-председател на Върховния съд. Все още един от най-влиятелните хора в страната, който дори сега, пет години след пенсионирането си, поддържаше най-тесни връзки с всеки един от хората във Вашингтон, които имаха някакво значение. Съдията Хал Бидуел, чието избиране във Върховния съд преди тридесет и пет години беше осигурено, след като младият и амбициозен агент на ФБР Уорън Поуг бе успял да изрови компрометиращи материали за всичките му съперници.

Телефонът извън един, два, три пъти.

Бидуел веднага щеше да се досети за какво става дума. Поуг разбираше, че постъпва в разрез с всичките си правила, като звъни направо на Бидуел, но въпросът не търпеше отлагане.

— Ваша Чест — каза Поуг, когато Бидуел се обади, — трябва веднага да ви видя. Пристигам в Индианаполис след — погледна часовника си — около два часа.

— Какво...

— Каналът — рече напрегнато Поуг. — Компрометиран е! Ние, всички ние сме в опасност!

— Ще изпратя мои хора да ви посрещнат — отвърна Бидуел и звучният му баритон леко потрепна.

Методичната точност, която се изискваше при управлението на самолета, успокои Поуг. Човек трябваше да изреди цялата азбука — А, после Б, после В. В правилника се казваше, че си длъжен да се ръководиш от печатната инструкция, дори ако знаеш процедурата наизуст. Това винаги го успокояваше, а пулсът му беше така ускорен, че наистина имаше нужда да се поуспокои малко. Мисълта му трябваше да е ясна.

Както винаги, преди да се качи, внимателно огледа самолета. Погледна свещите и ремъка на вентилатора под обтекателя на мотора. Провери крилата за пукнатини, налягането на гумите, капачките на резервоарите под двете крила, дори разклати опашката.

Всичко беше наред. Акумулаторът и спомагателният акумулатор бяха заредени. Поуг се качи в самолета и затегна колана. Изпробва механизмите за ръчно управление, завъртя маховиците, опита педалите, издърпа щурвала. Включи мотора и увеличи оборотите до четири хиляди, без да вдига крака си от спирачката. Почувствува как самолетът се разтресе. Манометрите бяха наред. Уморен от вибрациите, остави машината на празен ход. Едно, две, три: във всичко това имаше приятен порядък. Превключи от резервоара за гориво на резервния резервоар, почувствува как моторът заглъхна за момент, но това беше нормално. Маховиците на задкрилките също бяха наред и той ги остави в неутрално положение за излитането.

Обади се в кулата по радионавигационната уредба, за да попита какво показва барометърът, и регулира висотомера. После погледна в летателния план. Диспечер на полета беше Лорън. Поуг настрои радиостанцията на неговата дължина на вълната и поиска разрешение да се придвижи на пистата за излитане.

Постави максимална стъпка на витлото, даде газ, отново увеличи оборотите и с натиснат до края лост за газта махна крака си от спирачката. Машината подскочи и се понесе по пистата; със своя бяг от сто и двадесет километра в час създаваше усещане за приятна лекота. Поуг повдигна носа и самолетът се отлепи от земята.

Беше във въздуха.

Когато се издигна на хиляда метра, намали оборотите на три хиляди и плавно се изкачи до хиляда и осемстотин метра.

Тайната бе излязла наяве. Не знаеше как. Но бе излязла наяве. Питаше се дали посетителят му си дава сметка колко опасни са разкритията му.

Но внезапно мислите на Поуг бяха прекъснати. Носът му долови странна миризма. Миризма на прегряване, на изгорял бензин. Нямаше никакво обяснение, нали грижливо бе проверил всичко? Как беше възможно?

„Вероятно е само следа от изгорели газове след някой реактивен самолет“ — помисли си той и се огледа през плексигласовия прозорец. Не, нямаше следа от реактивен самолет. Не виждаше абсолютно никакъв пушек. Издигна и спусна самолета, за да погледне дали не оставя димна следа. Да, след него имаше черно синкава опашка.

Температурата на двигателя започваше да се покачва. Защо? Последните няколко минути бе поддържал постоянна височина. Спусна самолета по-ниско, на хиляда и триста метра, и температурата на двигателя веднага скочи. Погледна индикатора за горивото и с ужас видя, че нивото му е паднало наполовина.

Дали нямаше теч на гориво? Опита се да обогати сместа, намали скоростта от двеста и петдесет на двеста километра в час. „Моля те, Господи — мислеше си той, — дай ми шанс, не ме прецаквай!“ Трябваше да стигне до Бидуел, до архивите на Бидуел. Взе радиотелефона, обади се на оператора и му даде номерата на радиостанцията и на телефонната си сметка. Слава богу, че можеше да телефонира и от самолета.

— Операторът ви слуша — прозвуча успокояващо женски глас по радиото.

— Оператор, искам да ме свържете с трето лице — започна Поуг.

Имението на Харолд Бидуел извън Индианаполис имаше славата на най-хубавото в този район — беше красива къща в английски стил от началото на осемнадесети век, построена доста далеч от шосето. Точно в единадесет часа сутринта звънецът на предния вход иззвъня.

Облеченият в униформа управител отвори вратата. Беше пощаджията.

— Харолд Бидуел? — попита той.

— Това е неговият дом — каза управителят, оплешивяващ пълен мъж към петдесетте, с очила и прошарени мустаци.

— Препоръчано писмо — каза пощаджията.

— Аз ще се разпиша, благодаря рече управителят.

Пощаджията, млад мъж с тъмна коса, влезе във фоайето и подаде на управителя плик, прикрепен с кламер за твърда подложка.

Управителят го взе и се наведе да се разпише.

— Не виждам — измърмори той — къде да...

Но не довърши изречението.

Попречи му жицата, която пощаджията метна и бързо затегна около врата му. Езикът на управителя увисна от устата, очите му, в които се четеше ужас, изскочиха от орбитите, лицето му стана пурпурно и се сгърчи във вик, който никога нямаше да излезе от гърлото му. Очилата му издрънчаха на мраморния под.

Пощаджията затвори вратата зад себе си, пусна тялото да падне и влезе в къщата.

Харолд Бидуел, облечен в копринения си халат, седеше в един фотьойл на горния етаж вече от доста време. Беше в ужас. Уорън Поуг му се беше обадил преди повече от половин час, а той не преставаше да трепери.

Каналът бил компрометиран. Възможно ли е?

Телефонът започна да звъни и Бидуел се протегна да вземе слушалката, но в този момент чу нещо откъм коридора, някакво шумолене.

— Рико — извика той.

Не беше Рико. Беше човек с тъмна коса, с морскосини панталони и светлосиня риза — американски пощаджия. Какво правеше той в къщата?

— Какво, по... — започна Бидуел.

Пощаджията държеше пистолет и се целеше в него.

— Не мърдай! — каза неканеният гост. Имаше чуждестранен акцент, който Бидуел не можеше да определи. — Моля, не мърдайте от мястото си и няма да пострадате.

— Какво искате? — попита отчаяно Бидуел. — Вземете каквото искате. Вземете го, само не ме убивайте.

— Глътнете тези хапчета — каза пощаджията, като се приближи. Ръката, в която нямаше пистолет, се протегна, в дланта и имаше две таблетки.

— Не!

— Не се тревожете — каза младежът. — Това е само демерол. Само успокоително. Ще ми бъде неприятно, ако се наложи да ви застрелям.

Бидуел поклати силно глава.

— Недейте! Моля ви, недейте!

Пистолетът се опря в слепоочието му.

— Глътнете това — каза тихо човекът. — Искам да бъдете много спокоен. Отворете си устата!

Бидуел направи, каквото му казаха. Мъжът сложи таблетките на езика му.

— Това е отрова — успя да промърмори той, докато преглъщаше. — Къде е Рико?

— Не е отрова — успокои го човекът. — Искам само да бъдете съвсем спокоен. Приятен наркотик е. А сега, ако обичате, отворете си устата. Искам да се уверя, че сте ги глътнали. — Той пъхна няколко пръста в устата на Бидуел, завъртя ги вътре и остана доволен. — Съвсем скоро ще започнат да действуват. Сега искам да отключите сейфа. Докато още сте на себе си.

— Нямам сейф — запротестира Бидуел.

— Елате с мен, ако обичате — каза неканеният гост. Дулото на пистолета все още беше опряно в слепоочието на съдията!

Бидуел се изправи. Мъжът бавно го заведе до една от вградените етажерки зад бюрото и дръпна полица с книги, част от която се отвори и откри цифровата ключалка на сейф. — Моля ви да не ме лъжете. Аз също зная какво има вътре и ако се наложи, мога и сам да отворя. Моля ви, спестете ми труда.

Бидуел набра кода с трепереци ръце. Първият му опит не успя, сейфът остана затворен.

— Внимавайте пак да не сбъркате — предупреди го младежът. — Много добре зная, че след три неуспешни опита ключалката на сейфа автоматично блокира за един час. Моля ви, направете го както трябва.

Бидуел отново набра цифрите и този път отвори.

— Благодаря — каза човекът. Бръкна в малкия сейф, ръката му мина покрай бижутата и измъкна голям, издут кафяв плик. — Златото и диамантите оставям за наследниците ви — рече той. — Само това ми трябва.

Сега вече Бидуел разбра.

— Вие? — Устните му вече произнасяха думите бавно. — Вие сте... от... — Внезапна догадка прониза съзнанието му и той присви очи. — Наследниците ми ли?

— Мисля, че е време да се изкъпем, съдия Бидуел.

Бидуел успя само да поклати бавно глава с разширени от ужас очи.

Младежът изведе съдията в коридора, без да отлепва пистолета от слепоочието му. Банята беше точно отсреща.

Когато минаваха покрай спалнята, Бидуел изведнъж протегна ръка и натисна рамката на дъбовата врата.

Младият мъж се усмихна и не се опита да му попречи.

— Няма да стане. Алармената инсталация е изключена — каза той.

Влязоха в банята, която сега се стори на Бидуел ужасно светла. Лампата на тавана блестеше ослепително срещу черните и бели плочки. Младежът го заведе до тоалетната чиния и го сложи да седне на капака. Очите на съдията започваха да се затварят.

После човекът в униформа на пощаджия отиде до мраморната вана с позлата върху металните части и отвори докрай двата крана. Водата бликна шумно, заплющя във ваната и бързо я заизпълва.

Очите на Бидуел почти се бяха затворили.

— Какво искате от мен? — простена той. Гласът му едва се чуваше от шума на водата. — Не съм издал тайната. И дума не съм казал. Вие всички сте побъркани. И дума не съм казал.

Ваната вече беше пълна до половината и младият мъж започна да съблича дрехите на Бидуел; най-напред развърза шнура на копринения му халат. Не мина много време и той беше гол.

— Влизай! — каза младежът.

Бавно-бавно съдията прекрачи във ваната. Премигна леко.

— Водата е студена! — изпищя той.

— Сега лягай долу!

Бидуел легна във ваната. Очите му бяха безизразни.

Младежът нави ръкави, взе от тоалетната масичка голям сунгер и го сложи върху лицето на стария човек. Натисна го надолу, потопи главата му под водата и продължи да натиска, докато не престанаха да излизат и последните мехурчета от дъха му.

— Толкова е лесно да заспиш в банята — каза високо той.

Когато от високоговорителя прозвуча успокоителният звън на телефона, Поуг трескаво увеличи стъпката на витлото и същевременно намали оборотите на мотора, за да повиши мощността. Не успя. Самолетът прегряваше.

Ето, моторът започна да се върти по-бавно, а после спря и настъпилата тишина го ужаси. Пълна, страшна тишина. Самолетът започна да пада. Включи стартера, но моторът не искаше да запали.

Телефонът звънеше. Исусе, Дево Марийо, свети Йосифе! Вдигни слушалката, копеле такова! Вдигни я!

Започна да говори в немеещата слушалка.

— Моля те, Боже! — повтаряше той. Крайниците му бяха вдървени от страх. — Моля те, Боже!

Телефонът невъзмутимо продължаваше да звъни. Къде беше Бидуел?

Долу се простираше гориста местност. Беше благодарен на бога за това — можеше да е и над някой град, нищо не зависеше от него. Самолетът започна да планира. Видя под себе си магистрала трябваше да опита да се приземи на нея.

След около шестдесет секунди щеше да бъде на земята и се молеше на бога кацането да успее.

Пусна слушалката на пода.

От високоговорителя прозвуча гласът на операторката:

— Съжалявам, сър. Номерът не отговаря.

Мислите му препускаха. Какво се беше случило? Не беше пропуснал нищо при проверката преди полета. Не беше възможно.

Ето я магистралата, някъде на шестдесетина метра под него. Щеше да стане. Беше спасен!

Но не беше предвидил напречния вятър.

Пое си шумно дъх, а после изпусна дълъг, остър вик на ужас.

Вятърът ненадейно понесе самолета надясно, право към някакъв надлез над магистралата, блъсна го в бетонната подпора и той избухна в огнено кълбо.

В мига преди да загине, Поуг изведнъж разбра защо, защо това трябваше да му се случи тъкмо сега.

Чикаго

Мъглата така се беше сгъстила, че Стоун не виждаше и на пет метра пред себе си. С изтощено тяло и треперещи от страх крака той продължаваше да тича — изобщо не беше спирал. Не можеше да прогони от съзнанието си ужасяващата картина — тялото на нападателя му, проснато в пасажа няколко пресечки от къщата на Уорън Поуг.

Насочи се към апартамента на Пола по заобиколен път, за да е сигурен, че не го следят. Но видимостта беше толкова лоша, че всеки, който евентуално се бе опитал да тръгне след него, без друго веднага го бе загубил.

Беше събота, а в събота Пола работеше само половин ден. Когато Стоун влезе, тя си беше вкъщи и веднага забеляза разпокъсаните му дрехи.

— О, Господи, Чарли! Какво се е случило?

Стоун ѝ разказа.

— О, боже мой! Убил си човек!

— Всичко излезе наяве, Пола — прошепна Стоун. — Баща ми... всичко...

— Трябва да те измъкнем оттук, от Чикаго.

— Не, Пола, не искам да те замесвам повече.

— Аз не съм замесена.

— Глупости, Пола! — избухна Стоун. — Преди всичко, не трябваше изобщо да те излагам на такава опасност.

— Чарли...

— Много внимавах никой да не види, че влизам, и вчера, и днес. Никой не знае, че съм тук. Никой не може да предположи, че си свързана с мен. Докато продължаваме така, ти си в безопасност. Сега ще взема оттук самолета — трябва да намеря един човек в Париж. Може да е единственият, който е в състояние да ми помогне. Знаеш, че съм ти благодарен за всичко, което направи, и...

— Стоун — каза Пола с остър от яд глас, — никъде няма да летиш тази вечер. Летищата са затворени. Похлупени са от мъглата.

— Боже господи. Не мога да остана в града! Положително ще намерят...

— Майка ми живее в Торонто. Можем да отидем с колата и оттам ще вземеш самолета. По дяволите, за това пътуване се искат визи! Във всеки случай, от Канада може би е по-безопасно, не мислиш ли?

Стоун заговори бавно, разсъждавайки на глас:

— Общеизвестно е, че Службата по имиграцията и натурализацията в САЩ разполага с някакъв компютър, за да проверява хората, които влизат или излизат от страната. Спипват мнозина на място и насочват към тях пистолетите. Но повечето хора не знаят, че Канада не е в нашия компютър...

— Охо, как ги знаеш тия неща! — усмихна се леко тя. — Във всеки случай не забравяй, че мен не ме търсят.

— Пола — Каза Стоун, — видят ли те с мен, ще бъдеш в голяма опасност. — Поклати глава, после прехапа долната си устна. — Няма да поема този риск. Не искам нещо да ти се случи.

— Не ме подценявай, по дяволите! — тросна му се Пола. — Напълно съм в състояние да взимам самостоятелни решения, разбра ли? Изтърси ми се пред вратата, сега няма така лесно да се откачиш от мен. — Плъзна ръка около кръста му и продължи със сладък глас: — Във всеки случай, зная как да се грижа за себе си, Стоун. Нямам намерение да умирам. Работя по твърде много дела.

— Пола...

— Утре е неделя. В понеделник мога да си взема свободен ден, ако се наложи. Ако тръгнем веднага, ще стигнем в Торонто късно вечерта.

Без да иска. Стоун се усмихна на ентузиазма ѝ.

— Ами, трябва да погледна картата.

— Готово.

— Ей, знаеш ли? Зад тази фасада на мрачен професионализъм се криело истинско живо човешко същество!

— Благодаря — рече саркастично Пола и го сръга с юмрук в задника.

Потеглиха с бялото ауди фокс на Пола по шосе И-94 и после на север по И-96 покрай широките простори на езерото Мичиган. Стоун беше насинен и изранен от сбиването в алеята и му беше трудно и мъчително да шофира, така че караше тя. Скоро той спеше вече дълбоко. След няколко часа Пола го събуди.

— Къде сме? — измърмори той.

— Искаше да те събудя, когато стигнем в Мичиган, Много си забавен като компания за пътуване. Почти заспивам зад волана, а не смея да включа радиото, да не събудя ранения. Намираме се северно от едно градче, наречено... Как беше, по дяволите?... Милбърг, щата Мичиган.

— Колко е часът?

— Четири и половина. Следобед, не сутринта.

— Благодаря.

— Впрочем, защо държиш да станеш тъкмо сега?

Стоун измъкна картата от калъфа и погледна в нея за момент.

— Трябва да заобиколим.

— С каква цел?

— Нека останем известно време на И-96. Не отбивай тук.

— Защо?

— Сложно е за обясняване.

— Аз съм умна жена, Стоун. Оправям се в сложни ситуации.

Стоун мълчеше и разглеждаше картата.

— По-късно ще ти обясня. Обещавам. Продължавай да караш на север. Още стотина километра. Нали?

— Това не е пътя за Торонто.

— Зная.

— Достатъчно ли си се разсънил, за да поговорим?

— Да. Горедолу — рече Стоун.

Тя помълча, после настоя на своето:

— Ами да чуем. Какво правим?

— Ще ти кажа, като го намисля — беше всичко, което Стоун си позволи да отговори.

След малко повече от час стигнаха Хаскъл, малко градче на брега на езерото Мичиган, непосредствено след линията, разделяща

областите Ван Бурен и Алегън. В покрайнините му имаше малък смесен магазин, прилепен до старомодна бензиностанция „Гуд Гълф“.

— Спри тук, ако обичаш — рече Стоун. — Трябва да взема някои неща.

Пола му хвърли бърз поглед, вдигна рамене и отби колата пред бензиностанцията.

Той се върна след няколко минути с пакет цигари „Мерит“, кибрит „Охайо“ със сини главички, които се драскат във всичко, и руло тоалетна хартия.

— Забравих, ти пушеше ли? — попита той, докато палеше цигара.

— Не — смръщи тя нос с отвращение. — Не знаех, че ти пушиш.

— Пушех преди, сега пак пуша.

— Тоалетна хартия?

Стоун се усмихна загадъчно, отиде до багажника и извади малък евтин куфар, купен сутринта в Чикаго, в който имаше няколко дрехи и раница. Събу едната си обувка и извади скритата под хастара ѝ пачка банкноти. После се върна на предната седалка и посочи едно място на картата.

— Това е на около седем и половина километра северно оттук — каза той. — Ще се срещнем там след, да речем, два часа.

— По дяволите, за какво е всичко това, Чарли?

— Отбий се някъде да обядваш. Не бързай. Почети. Ще се видим след два часа.

— Как смяташ да стигнеш дотам? Пеша ли?

— Не се безпокой за това. Ще стигна. Имай търпение, ако малко закъснея.

Хаскъл беше миниатюрно градче на брега на езерото Мичиган, което, изглежда, се прехранваше от риболов и подобни дейности, всичките свързани с езерото. Не можеше да се твърди, че има някакъв център, с изключение на заведението за хамбургери „Уайт Касъл“, бара, банката и двете сгради, в които вероятно имаше разни канцеларии. Право надолу от пътя Стоун видя дървен кей.

Спря един минувач и попита какви са възможностите за пренощуване в града. Упътиха го към малък, облицован с летви, уютен, на вид хотел, който, както можеше да се очаква, се казваше „Хаскъл Ин“. Стоун се представи с истинското си име и се ръкува със

собственика. Записа се като Чарлз Стоун и показа кредитната си карта. Собственикът каза, че повечето стаи не са заети и му предложи да си избере.

Стоун дръпна от цигарата си и рече:

— Която и да е, само да е удобна. Пуша, както виждате, така че ако имате стая за пушачи или нещо такова.

— Няма такива работи — увери го собственикът, дребен оплешивяващ човек. — Можете да изберете, която искате. Само не пушете в леглото. Това е единственото ни непоклатимо правило.

— Не се безпокойте — обеща Стоун. Огледа се наоколо и забеляза износените ориенталски килими и яркочервената тапицерия. — Хотелът ви е чудесен.

— Благодаря — каза искрено зарадван собственикът. — По работа ли сте в града, господин Стоун? — От начина, по който попита, беше ясно, че едва ли допуска такова нещо.

— Не, за развлечение. Всъщност, за да се махна. Последните няколко седмици имах големи неприятности.

— Тук сте, за да избягате от тях — рече оплешивяващият мъж и кимна.

— В общи линии. Като бях малък, идвахме с баща ми на риболов по тези места. Дава ли някой в града лодки под наем?

— По крайбрежието няма град, в които да не можеш да наемеш лодка. Разбира се, Кап.

— Ами, ако нямате нищо против, ще ида да се запиша и дори може довечера да изляза на риболов. Да видим дали ще има свободна лодка.

„Кап — лодки под наем“ се помещаваше в една барачка на малък дървен пристан. Собственикът, недодялан едър червенолик мъж, изглежда, вече затваряше. Стоун, който носеше раницата, се представи пак с истинското си име и каза какво иска.

— Разбира се, че имаме рибарски лодки — рече собственикът. — Какво ви трябва? Имаме всичко от петметров скиф до четиридесетметрови лодки. Осемнадесетметрови — събират дванадесет души, дванадесетметрови...

— Искам нещо малко, само за мен. С мотор, разбира се.

— Какво ще кажете за един „Ястреб“?

— Колко е голяма?

— Осем метра. Спортна рибарска лодка. Събира шестима, а за сам човек е много приятна и удобна. Ще бъдете сам, нали?

— Да. Колко?

— Петдесет долара на ден. — Изглежда, определи цената в момента. Добави бързо: — Разбира се, ще се погрижим за всичко — въдица и макара, стръв, дори блесни. Искам да кажа, вие вероятно си имате собствена екипировка, но ние въпреки всичко осигуряваме тези неща.

— Звучи много добре. Още сега ще я изкарам. Може ли?

— Тази вечер? Няма начин. Вие не сте добре, вече е тъмно...

— Зная. — Стоун обясни колко неприятности е имал през последните седмици и колко отчаяно се нуждае от един, макар и кратък риболов. — По сто долара на час никак не е лошо, нали?

Собственикът неохотно заведе Стоун долу до пристана. „Ястреб“ беше стар и не в най-добро състояние, но щеше да свърши работа. Стоун погледна дали има надуваем спасителен сал, после провери ръждивата кутия за инструменти.

— Всичко е на мястото си — констатира той.

— Не обичам да давам лодки за през нощта — каза рязко собственикът.

— Мисля, че вече говорихме за това.

— Не сме изяли торба сол заедно. Тези лодки са на приятели. Поел съм отговорност да внимавам да не ги откраднат.

— Но нали всички са застраховани? Задължително е.

— Искам депозит.

Стоун извади от портфейла си още една стодоларова банкнота.

— Така добре ли е?

— Става.

— Има ли бензин в резервоара?

— Три четвърти е пълен, мисля.

Стоун отвъртя капачката и погледна вътре.

— Хей! — извика внезапно собственикът. — Внимавайте с тоя фас, приятел. Бензинът, знаете, е запалителен.

— Извинете — рече Стоун и хвърли цигарата във водата. — Охо, сложили сте достатъчно гориво да ида до Канада и да се върна — пошегува се той. Отвърза въжето от железния стълб в края на пристана, качи се и включи мотора. Той веднага запали. Лодката

бучеше под краката му. Стоун свали раницата и облече оранжевата спасителна жилетка.

— Връщам се след около час — извика той на собственика, като палеше нова цигара.

Подкара лодката на пълна скорост и тя заподскача по повърхността на езерото. Направи няколко широки кръга, скоростта на мощната малка моторница му доставяше удоволствие. След няколко минути вече не можеха да го видят от брега. Изви кормилото надясно и продължи успоредно на бреговата линия, докато не стигна до тъмното петно на гора, което се мерзелееше на около сто и петдесет метра от него. Тогава изключи мотора.

Внезапно настъпилата тишина беше почти осезаема. Чуваше далечно крякане на жаби. Забеляза, че водата тук е дълбока и не е застояла и все пак брегът беше съвсем наблизо. Не можеше да бъде видян, от която и да е точка на сушата.

Стоун хвърли спасителния сал във водата и го погледа как се поклаща, привързан за лодката с тънко въже. Взе греблата и ги закрепил на кърмата близо до плаващия във водата сал, след това отвори раницата и извади тоалетната хартия и кибрита. Отвинти капачката и започна да размотава в резервоара тоалетната хартия, после напъха остатъка от рулото в отвора. Беше като по мярка. Взе цигара от пакета и я сложи в рулото с филтъра навътре — тя щръкна като обвиняващ пръст.

След това извади цигарата, запали я с една от кибритените клечки и дръпна няколко пъти, докато засвети яркочервено в мрака. Пъхна я обратно в рулото тоалетна хартия с горящия край навън.

Остави раницата на лодката, прехвърли се през кърмата, стиснал под мишница греблата, спусна се в ледената вода и се качи на сала. Едва не извика от болката в ранената ръка. В началото салът се разлюля и той без малко не падна с главата надолу във водата, но после успя да се отдалечи от лодката бързо и безшумно. Това се оказа по-трудно, отколкото бе очаквал, тъй като трябваше да щади лявата си ръка. След няколко минути усети, че салът застържа в пясък. Беше стигнал до брега.

Изправи се, треперещ от студа в прогизналите си джинси и фланелка, и извади запушалката от сала, за да изпусне въздуха. Ако беше пресметнал правилно, трябваше да повърви само десет-

петнадесет минути — достатъчно, за да си докара сериозна простуда. Лявата му ръка пулсираше.

Внезапно гръмна страхотна експлозия — едно ниско „бум“ и силен блясък. Той се обърна бързо: „Ястреб“ се беше превърнал в огнено кълбо и осветяваше повърхността на езерото в ярко, празнично оранжево.

Стоун ускори крачка, като упорито мъкнеше през гората веслата и надуваемия гумен сал: стискаше ги под дясната си мишница. Дори бързият ход не го загрея, чувствуваше как трепери, неприятното усещане от студа се бореше с пулсирането в лявата ръка за място в центъра на болката в мозъка му.

На петдесетина метра пред себе си видя бялото ауди на Пола под една от живачните лампи на магистралата, паркирано до маса за пикник. Осветлението в купето беше запалено и Пола четеше. Той се устреми с всичките сили, които му бяха останали, към топлината на колата.

Останал без дъх, Стоун отвори вратата и стресна Пола. Тя го гледаше и не вярваше на очите си.

— Трябва да сложа нещо в багажника — каза той.

— По дяволите, какво...

„Аз вече не съществувам“ — мислеше си той. Но не каза нищо.

Лангли, Вирджиния

От прозореца в кабинета на директора, разположен на седмия етаж в главната квартира на ЦРУ в Лангли, се виждаше само гора, километри хълмиста вирджинска гора. „Красива гледка“ — помисли си Роджър Бейлис. Разваляше я само малкото кръгло пластмасово съоръжение, напомнящо хоккейна шайба, прикрепено към много от прозорците в сградата, което излъчваше ултразвук, за да възпрепятства лазерното подслушване на разговорите вътре.

Директорът Темпълтън седеше зад голямото си модерно бюро с плот от бял мрамор. Роджър Бейлис беше прав и нервно крачеше насам-натам пред прозореца. Оттатък бюрото на Темпълтън беше заместник-директорът на ЦРУ Роналд Сандърс.

До него седеше главният психиатър на управлението, шестдесет и две годишният Марвин Китълсън. Китълсън, който знаеше всичко за Чарлз Стоун, с изключение на това, защо го преследват, беше нисък и сух, с дълбоки бръчки по лицето. Имаше груби и невъзпитани обноски, които донякъде се облагородяваха в присъствието на директора. Бивш лейтенант от флота, получил образованието си по психиатрия в Калифорнийския университет в Бъркли, той си спечели име в ЦРУ като ръководител на отдела „Изследвания върху поведенческите особености на служителите в техническите служби“. Беше експерт по оценка на личността. В кризисни периоди Темпълтън, а дори и президентът се обръщала към Китълсън за оценка на различни световни ръководители — от Горбачов до Кастро и Кадафи. В самото ЦРУ преобладаваше мнението, че е гений.

— Първоначалната ни стратегия се провали с гръм и трясък — каза Темпълтън. — Сега, след дъжд качулка, е ясно, че трябваше да се заемем с него по-рано, вместо да го използваме да ни води до други.

Тримата му слушатели кимнаха в знак на съгласие и Темпълтън продължи:

— Изгубихме следата. — Обръщаше се директно към Бейлис. — Вашата стратегия за отвличането му явно не беше много сполучлива.

Бейлис изглеждаше подобаващо разкаян.

— Този човек е много по-ловък, много по-умен, отколкото очаквахме.

— Стоун е откачен — излая Темпълтън, — някакъв умопобъркан. Вместо да се предаде, да се откаже, той продължава. — Поклати глава и се намръщи. — Просто не разбирам.

— Тед, не забравяй колко дълго ни се изплъзваше Едуин Уилсън — обади се Сандърс.

Едуин П. Уилсън се беше превърнал в легендарен случай от анализите на ЦРУ: бивш агент на ЦРУ, отказал да изпълнява задълженията си и станал доверено лице на Муамар Кадафи, негов посредник в нелегалната търговия с оръжие, комуто се беше удало да се изплъзва от ловците на хора, изпратени по следите му, в продължение на четири години.

— Но Стоун е само аматьор, по дяволите! — каза директорът. — Дори да е най-умният ни анализатор, той просто няма подготовка за оперативна работа на терен!

— Да, аматьор е — каза Сандърс — и е сам срещу всички нас. Обаче е изобретателен и силен като бик. И е отчаян.

За разлика от Темпълтън и Сандърс, психиатърът на управлението не знаеше нищо за опитите на Бейлис да вкара Стоун в клопката и беше достатъчно умен да не се интересува от неща, които не го засягат пряко. Усмиваше се неопределено.

— Хората ни са се включили към компютрите на всички наши и почти всички чужди въздушни линии — каза ядосано директорът. — Ако името му се появи, по която и да е въздушна линия, където и да е в Западния свят, ще го пипнем на секундата. А освен това сме вкарали името му в КСМФ.

Комуникационната система на Министерството на финансите беше национална компютърна система за установяване на всички лица, които минават през контролно-пропускателните пунктове на САЩ.

Темпълтън се обърна към Китълсън:

— Марвин, да чуем твоето мнение. Този човек успя да се измъкне не само от нашите хора, но и от руснаците. Просто няма никакво обяснение.

— Има доста обяснения, господин директор — отвърна Китълсън и извади няколко изписани листа от кафява папка. — Ако ми

е позволено да кажа, вие с вашите компютри и вашите страхотни компютърни програми, и вашата свръхмодерна техника за наблюдение и подслушване, вие забравяте едно нещо.

Темпълтън се намръщи.

— И какво е то?

— Човешкият фактор. Прехвърлих всичко, което е писал, всеки един анализ на съветската политика, който е правил за „Парнас“ и преди това, и ми стана ясно, че мисли като, шахматист. Работите му са блестящи. Наистина е умен.

— Това го знаем — прекъсна го Сандърс. — Но то едва ли обяснява...

— Изпратили сте професионалисти да го преследват — настоя на своето Китълсън и вдигна рамене. — Но точно защото е аматьор, той не действа по правилата както професионалистите. Не се вмести в предсказуемите модели на поведение. И за разлика от повечето аматьори продължава, както отбелязахте, със сила, която смайва. Може да се каже, че е безскрупулен.

Бейлис кимна.

Китълсън продължи:

— Съставих пълен профил на този човек и всичко в характера, всичко в историята на личността му сочи, че е станал изключително опасен.

Роналд Сандърс, бившият защитник от „Нотр Дам“, изрази присмеха си с шумна въздишка.

— Марвин — опита да се намеси директорът, но Китълсън продължи:

— Искам да ви обърна внимание на следното: той е от хората, които не разчитат на чужда помощ, има силно изразен стремеж към съвършенство, самосъжалението го отвращава. Логично е, че защитният му механизъм срещу травмите, които е получил напоследък, е да загуби на практика равновесието си.

— Обяснете — каза Темпълтън.

— Мисля, че Стоун показва патологична реакция към скръбта. Доста често се среща между сътрудниците на тайните ни служби. Това е един от рисковете на професията, носят го тези, които са склонни да се занимават с такава работа.

— Добре де — рече нетърпеливо директорът.

— Искаш да кажеш — отбеляза Сандърс с пренебрежително поклатане на главата, — че този човек е костелив орех.

— Станал е изключително непредсказуем и следователно опасен — каза малко раздражено Китълсън. — Вместо да се предаде на скръбта, той обмисля ходовете си и иска мъст. Възможно е трудно да различава реалността от фантазиите, но разполага със значителни възможности за борба и ги използва. Може да понесе мъката си само като действа, както му подсказва гневът. Вижте какво ще ви кажа: ако трябваше да съставям по учебник профил на възникването на една жива машина за убийства, нямаше да го направя по-добре.

Един от трите телефона на бюрото иззвъня и Темпълтън веднага вдигна слушалката. Послуша, изръмжа и затвори.

— Е, Марв, прав си. Действията на Стоун са извън контрол.

— За какво говорите? — попита Бейлис.

— Току-що са намерили убит един от нашите хора в Чикаго, в района на Роджърс Парк.

Бейлис бързо закрачи из стаята, изведнъж разбрал всичко.

— Досиетата, до които Армитидж искаше да се добере! Значи Стоун все пак е отишъл да посети онзи бивш агент на ФБР.

— Роджър — нареди Темпълтън, — свържи се с Маларек. Искам по случая да се хвърлят максимум сили. Очевидно Стоун е някъде в този район. — Стана от стола, погледна двамата мъже и промърмори: — Мисля, че най-после попаднахме на гореща следа.

Торонто

Увит в одеялото, Стоун заспа почти веднага. Пола засили докрай отоплението и постепенно студът, който бе насъбрал, се разнесе. Поеха по шосе 196 на север към Гранд Рапидс, там преминаха на 96 и се отправиха през Мичиган, покрай Ланзинг към Детройт, където Пола спря за малко пред „Рамада Ин“ да пие едно кафе. Наближаваше полунощ, когато пристигнаха на граничния пункт при Уиндзър, Онтарио.

— Събуди се, Чарли — каза Пола. — Време е да се превърнеш в Патрик Бартлит.

Беше взела назаем няколко кредитни карти и акт за раждане от един съсед, щяха да са достатъчни за небрежните канадски граничари. Стоун знаеше, че би било глупаво да използва своите, а не му се искаше и да показва фалшивия си паспорт, без да е наложително.

Проверката беше кратка и повърхностна. Служителят от имиграционните власти погледна документите на Пола и Стоун и попита каква е целта на посещението им.

— Отиваме на гости при майка ми — обясни Пола.

И това беше всичко, бяха вече отвъд границата.

— Мислиш ли, че наистина са вкарали името ти в някой компютър? — попита Пола, когато благополучно се бяха озовали на шосе 401.

— Да — каза Стоун уморено. — Сигурен съм, че в този момент вече наблюдават всички гранични пунктове.

На следващия ден положително щяха да съобщят за смъртта му на полицията в Хаскъл. Собственикът на „Кан — лодки под наем“ щеше да си спомни за типа на име Чарлз Стоун и преди всичко, че го беше предупреждавал да не пуши близо до бензина. Собственикът на хотела също щеше да си спомни за Стоун. Смъртта при злополука щеше бързо да бъде разследвана и също така бързо отразена в полицейските отчети. Но щяха ли да повярват преследвачите му?

Вероятно не за дълго. Много скоро щеше да разбере, но смяташе, че засега разполага с малко време, за да си поеме дъх.

— Чарли — каза Пола, час след като бяха пресекли границата.

— Да?

— Слушай, исках да ти кажа нещо. За нашето... за това, че се любихме и така нататък. — Бе видимо смутена и говореше бавно. — Зная, че не трябваше да го правим, така че не мисли, че си въобразявам нещо, нали?

Стоун кимна.

И двамата замълчаха, после Пола продължи:

— Но исках просто да ти кажа. Не съм се любила с никого от около година.

Стоун отново кимна.

— Не ми е лесно да говоря за това, нали разбираш?

— Не бързай — рече меко Стоун.

Пак настъпи тишина, а след това тя отново заговори:

— Нали знаеш как преследвах онзи изнасилвач, случая, за който ти разказвах. Искам да кажа, този тип наистина беше ужасен злодей и вероятно всеки би се вбесил, особено жена. Но... Господи, Чарли, миналата година ме нападнаха.

— Какво означава това „нападнаха“?

— Означава, че нищо не се случи. Слава богу. Но беше на косъм. Връщах се от работа много късно една вечер в моя скапан квартал. — Замълча за малко и пак продължи: — Този тип се изплаши от някакъв минувач, слава богу.

— Пола...

— Знаеш ли, после ходих на курс по самоотбрана, така че вече можех да се защитавам, но това беше най-лесното. Трудното беше да се оправям със секса.

— Разбирам...

— Не, слушай. Исках само да кажа... — Тя не довърши мисълта си, но Стоун разбра, трогнат от тази рядка за нея проява на нежност.

Пристигнаха в Торонто точно по изгрев, към пет часа в неделя сутринта. Бяха взели разстоянието за много добро време, Пола беше спирала само два пъти за по едно кафе.

Майка ѝ живееше в просторна стара тухлена къща в района на Торонто Роуздейл. Когато пристигнаха, тя спеше, но ги очакваше и им

беше оставила ключ под изтривалката.

— Спалнята ми е точно на срещуположната страна от стаята на майка ми — прошепна Пола, докато влизаха в къщата откъм гаража. — Никой няма да ни пречи.

— Да спим — каза Стоун.

Заспаха бързо в голямото удобно легло на Пола. Събудиха се късно сутринта и се любиха. После и двамата взеха душ и слязоха в кухнята. Пола целуна майка си, Стоун поздрави и двамата лакомо се нахвърлиха на богатата закуска, която Елинор Сингър им беше приготвила.

Стоун отиде с колата на Пола до центъра да си купи нови дрехи от „Итън“. Върна се след два часа напълно преобразен.

Като го видя, Пола изпищя.

— Какво си направил със себе си? Къдриците ти!

— Не ти ли харесвам?

Стоун бе влязъл в една бръснарница и се бе остригал, така че сега главата му беше гола. Тежките очила с черни рамки съвсем го променяха, изобщо не приличаше на себе си. За да бъде пълна картината, беше надянал работнически дрехи: тъмносиня риза и панталони.

— Приличаш на разсилен. На пуснат от лудницата разсилен, имам предвид.

— Може да приличам, на каквото и да е, само не и на човек, които се укрива. Обаче трябва да кажа, че хората получават погрешна представа — по пътя насам минах покрай един парк, където се мотаеха няколко хлапаци с бръснати глави. Един от тях ми викна: „Хей, да живеят бръснатите глави!“.

Предполагам, че имаш и друг паспорт.

— Да.

— Ами снимката? Няма ли да е различна?

— Служителите, които проверяват паспортите, не работят така. Търсят приликата, както и всеки друг. Ще ме погледнат в лицето, после ще погледнат паспорта и ще разберат, че съм едно и също лице, което просто се е остригало и си е сложило очила. Хората непрекъснато си сменят очилата и прическите. Ще гледат, за да се убедят, че лицето е едно и също, че има прилика. Но ако търсят Чарли Стоун, не могат да

ме открият по името, а описанието няма много да им помогне, защото изглеждам като стотици хиляди други хора на моята възраст.

Късно следобед Стоун направи резервацията полет на „Бритиш Еървейс“ до Лондон. Отказа се от идеята да стигне до Париж по по-обикновен път — да речем, Атина, после Лондон, защото сметна, че е най-добре да избягва всякакви американски контролно-пропускателни пунктове, където имаше вероятност описанието му да е заложено в компютрите. От Лондон можеше да замине за Париж с ферибота и така нямаше да остави след себе си никакъв писмен документ.

Преди да тръгне за летището, дръпна Пола настрана и ѝ подаде полуавтоматичния пистолет „Лама“ на човека, когото беше убил в Чикаго. Дъхът на Пола секна сякаш никога не бе виждала пистолет. Тя силно заклати глава.

— В никакъв случай, Чарли! В никакъв случай няма да се докосна до това нещо. Господи, дори не зная как се стреля.

— Вземи го, Пола. Ще се чувствавам по-сигурен, като зная, че е у теб.

Тя го погледна втренчено, после кимна без желание.

Когато стигнаха на летището, Стоун се отби на един щанд, за да си купи няколко вестника и списания за из път. Веднага го поразиха репортажът на „Асошиейтед Прес“ от Москва на първата страница на канадски вестник за пореден терористичен бомбен атентат в центъра на руската столица, този път в Большой театър. Стоун купи вестника и прочете репортажа вцепенен, разтревожен.

Това ли беше превратът, за който предупреждаваше докладът на Таралежа? Дали той нямаше да представлява серия от бомбени взривове, маскирани като тероризъм, а после... после въоръжено нападение?

Погледна часовника си, намери телефонна кабина и поръча на оператора да го свърже с Москва.

С Шарлот.

Чу далечното пращане и бучене, поредицата от механични шумове и звуци, а после високия равномерен сигнал. Телефонът в апартамента на Шарлот звънеше. Минаваше един през нощта, твърде късно, за да ѝ звъни, но можеше и да няма друга възможност. Тя щеше да го разбере.

Телефонът звънна десет пъти и едва тогава се чу пресипнало неясно „ало“ — гласът на Шарлот.

Стоун почувствува как се свиват гърдите му.

— Аз съм. — Електронно пренесеният му глас звучеше като металическо ехо.

„Не трябва да споменавам имена. Телефоните на кореспондентите в Москва се подслушват.“ Стоун го знаеше. Със сигурност.

Дълга пауза. Гласът на Шарлот, дрезгав от съня, сексапилен, вълнуващ:

— О, господи, къде си?

— Аз съм... Аз съм на сигурно място. Имам нужда от помощта ти.

Дълго, дълго мълчание. Цяла вечност. Дали щеше да се съгласи да направи още нещо за него, като знаеше, а положително знаеше, в какво отчаяно положение е изпаднал? Ако някой беше в състояние да го направи, това беше Шарлот — репортерката с най-много връзки в Москва. Но какво можеше да си позволи да каже по телефона? Как да ѝ го каже, без да рискува? С недомлъвки: разговор, който би прозвучал на всеки, който евентуално го слуша, естествено, макар и непонятно, но за Шарлот би имал определено значение.

— Чуй — започна тя, но Стоун я прекъсна.

Нямаше време. Пое си дълбоко дъх и презглава забълва несвързани потоци от думи, като наблягаше необичайно на някои от тях.

— Имам въпрос към теб. На какво ще препоръчаш да отдели най-много време един американец: на Оръжейната палата в Кремъл, на Большой театър или на красивата станция на метрото на „Проспект мира“? Или и на трите? Зная, че всички те са поразителни в архитектурно отношение, но какво общо има помежду им? Положително са много интригуващи, нали?

Шарлот лежеше в кревата с поглед, прикован в тъмната стена на спалнята, и здраво стискаше слушалката. Какво се опитваше да ѝ каже той? Питаше се къде е, какво прави. Нима не знаеше колко рисковано е за него да ѝ говори така по телефона? Нима не знаеше, че телефонът ѝ се подслушва, че поставя в опасност и двамата? Трябваше веднага да прекъсне разговора.

Чувствуваше как горещите сълзи се стичат по бузите ѝ и с разтуптяно сърце сложи слушалката.

Стоун чакаше да му отговори, без да знае каква ще е реакцията ѝ. Когато разбра, че е затворила, остана като попарен. Стоеше в кабината и погледът му разсеяно обикаляше залата. Беше като замаян. Чувствуваше се ту наранен, ту разгневен, ту не можеше да повярва.

Беше опитал, но не бе успял.

Проклетата да е! Проклетата да е Шарлот.

Пола го придружи до гишето на „Бритиш Еървейс“, където той извади портфейла си и плати билета в брой. Единствените останали места бяха в първа класа. Парите не бяха проблем, но Стоун силно предпочиташе анонимността на втора класа.

— Паспортът, ако обичате — рече чиновничката, червенокосо момиче на около двадесет и пет години.

Стоун ѝ подаде паспорта на Робърт Гил, който тя погледна набързо, после вдигна очи към него.

— Бихте ли почакали тук за момент? — помоли тя.

Стоун кимна и се усмихна любезно. Забеляза трескавия поглед на Пола и леко вдигна рамене, сякаш искаше да каже: „И аз не зная какво става“.

Момичето се появи в компанията на по-възрастен мъж с униформен блейзър на „Бритиш Еървейс“, който се приближи и попита делово:

— Господни Гил, носите ли със себе си и други документи?

Сърцето на Стоун щеше да се пръсне.

— Разбира се — каза той, като пресмяташе бързо и безмълвно. — Някакъв проблем ли има?

— Съвсем не, сър.

Стоун му подаде шофьорската книжка на Робърт Гил.

Човекът я погледна и вдигна очи.

— Много добре, сър. Съжалявам, но сме длъж ни да проверяваме самоличността на всички, които плащат в брой. Такива са разпорежданията на компанията.

— Няма нищо — рече Стоун с фалшива приветливост. — На ваше място и аз бих постъпил така.

Чарли и Пола се отправиха към изхода за заминаващите. Стоун видя детекторите за метал, превърнали се в стандартно оборудване на

всяко летище по света, и беше благодарен, че реши да остави пистолета. Прегърна Пола и забеляза сълзите в очите ѝ.

— Слушай — каза той. — Не мога да ти опиша колко много съм ти благодарен за всичко, което направи за мен. Искам само да съм сигурен, че никога, по никакъв начин името ти няма да бъде свързвано с моето. Искам да съм сигурен, че си добре.

— А аз как ще разбера дали ти си добре? — попита тя, когато се разделяха на изхода.

Не се опитвай да се свържеш с мен, по какъвто и да е начин. Не казвай на никого за мен, не споменавай на никого, че си ме виждала. Обещай ми го!

— Добре. Обещавам. Но ще ми се обаждаш ли по някакъв начин?

— Дадено. Ще използвам друго име, ти ще се сетиш, че съм аз.

— Какво име?

— Хаскъл.

— Хаскъл ли?

— Като Хаскъл, Мичиган. Градчето, където един тип на име Чарли Стоун претърпя злополука с лодката си и преждевременно се прости с живота.

Хаскъл, Мичиган

Закусвалнята „Вкусна поничка“ на Елм стрийт, Хаскъл, Мичиган, беше прочута с глазираните си понички с извара. Кафето ѝ не беше чак дотам прочуто, но никой не се бе оплаквал от него пред собственичката Мили Оукън.

В десет и нещо сутринта на чинията пред Рандъл Джъргънсън, началник на полицията в Хаскъл и същевременно един от двамата ѝ полицаи, беше останала неизядена точно половин поничка с извара. Джъргънсън вече беше излапал три. Освен това се беше задълбочил в увлекателния репортаж на „Хаскъл Мъркюри“ за снощния мач от баскетболното първенство между областите.

Началникът на полицията Джъргънсън беше едър шкембелия с кръгла физиономия и брадичка, която едва отделяше лицето му от тлъстите гънки на шията. Беше четиридесет и седем годишен и от почти три години — разведен. Не минаваше ден, без да си спомни за жена си Уенди, и веднага започваше да благодари на бога, че живее сам.

— Мили — обади се той иззад вестника си, без да откъсва очи от него, — може ли да ми долееш?

— Веднага идвам, Ранди — отвърна Мили Оукън, грабна стъклената кана от машината за кафе и я понесе към чашата на полицейския началник.

В този момент радиостанцията на Ранди Джъргънсън даде сигнал.

— Майка му стара — каза той и погледна с копнеж кафето.

Когато пристигна в участъка, по-голямата част от историята вече беше изяснена. Фреди Кан се беше обадил на заместника му Уил Кунц и му беше съобщил, че една от лодките му е експлодирала в езерото. С някакъв глупак в нея. Съобщението на Фреди беше потвърдено от бреговата охрана. Ужасно приличаше на глупава злополука. Фреди си спомни, че човекът, който беше поискал лодката само за един час, бил пушач. Вероятно сам си се беше вдигнал във въздуха.

Някакъв тъп турист от Чикаго. С дълбока въздишка на досада Джъргънсън се качи в полицейската кола и отиде при Фреди Кан. Фреди имаше името на човека, беше преписал данните от шофьорската му книжка. После Джъргънсън направи обиколка по брега и намери мястото на произшествието — страхотна каша от обгорели дървени и метални отломки, които плуваха по повърхността на водата или се подаваха от нея. Пожарът просто си беше догорял, преди да дойдат пожарните коли. Човекът, някой си Чарлз Стоун, очевидно беше подпалил резервоара с горивото. „Така му се пада!“ — помисли си Джъргънсън и се изплю във водата.

Рано следобед беше разговарял с Рут и Хенри Кауъл в „Хаскъл Ин“ и бе получил от тях кода на кредитната му карта. Разполагаше с достатъчно данни, за да извести близките. Тази част от работата му беше най-противна.

Вдигна слушалката да се обади в Бостън и пак я остави. Ужасяваше се от това задължение.

А, да. Още не беше завършил рутинната оперативна процедура. Въздъхна с облекчение, благодарен, че, може още малко да отложи телефонния разговор.

— Уили! — викна той на заместника си. — Провери дали има нещо за него в компютъра. Имаше предвид компютърните списъци от НИЦП — Националния информационен център по престъпността — на всички лица с висящи заповеди за задържане. От тези проверки никога нищо не излизаше, поне в тяхното толкова отдалечено от центровете на престъпността градче, но така или иначе трябваше да се правят.

Джъргънсън се облегна на стола си и се отдаде на удоволствието от газирания гроздов сок и кръстословицата. И тъкмо се сети за думата от четири букви, означаваща колан, когато заместникът му извика нещо.

— А?

— Право в целта, Ранди! Господи, ФБР е издало заповед за издирването му. Охо, по закона за държавната измяна! Този тип го издирват кажи-речи всичките федерални агенции.

— Е, ние току-що го намерихме, Уил. На има-няма двадесет хиляди парчета по дъното на езерото. Очевидно се е опитвал да избяга в Канада. Сигурно го е било страх, че на границата ще го пипнат.

Вместо това сам се е хвърлил във въздуха, та чак до небето. — Той изсумтя. — Прати съобщение по факса.

Джъргънсън се върна към кръстословицата си и с тъпата огризка от молив написа „каиш“.

ЧАСТ ТРЕТА

ИМПЕРИЯТА НА МЪРТВИТЕ

Има някаква символика в това, че на Седми ноември, Първи май и в други специални случаи масите виждат своите ръководители на мавзолея на Ленин. Те стоят върху него. Вътре в пирамидалната гробница от червено-черен полиран гранит, докаран от Виница, Украйна, лежи изглеждащият като жив мъртвец.

Луис Фишер,
„Животът на Ленин“
(1964)

Москва

Черната чайка, профуча по улица „25 октомври“, с пълна скорост, предвождана и следвана от ескортиращите я черни волги, и влезе в Кремъл през Спаските врата.

В нея бяха първият заместник-началник на ГРУ и най-добрият експерт по взривни вещества от елитните Спецназ части. На минаване през Червения площад можеха да видят вдясно дългата опашка хора, които чакаха, за да влязат в мавзолея на Ленин. Колата спря само за миг пред контролния пункт на Спаските врата, после мина през железната порта и влезе в тази част на Кремъл, която не е достъпна за туристи.

Чайката спря пред сградата на Министерския съвет и човекът от охраната скочи от предната седалка да отвори вратата на двамата мъже.

Аристократичният белокос генерал-полковник и младият му специалист по експлозивите от Спецназ влязоха в седалището на съветското правителство. Минаха покрай няколко поста на кремълската охрана — мъже, облечени в синя униформа, които едва поглеждаха документите им. Отправиха се по коридор, вероятно използван само при официални случаи, към боядисан в зелено асансьор. Възрастният мъж крачеше бързо и младият едва успяваше да върви редом с него.

Асансьорът беше с обикновен метален под и макар че, вероятно, бе произведен преди десетки години, електрониката му явно беше съвременна. Спускаше се плавно. Беше от „Отис“, американска компания.

Вратата се отвори в друг коридор с паркет в цвят на горчица. Офицерът от ГРУ поведе младежа покрай още няколко поста на охраната. Коридорът постепенно се стесняваше и беше ясно, че се намират под земята. Единствената светлина идваше от бръмчащите люминесцентни лампи на тавана, ниско над главите им.

Най-после, след като бяха вървели почти пет минути, стигнаха до друг вход. Пред него стояха двама униформени часовои, които за пореден път им поискаха документите, а после козируваха. Двамата слязоха по стълбище от полиран черен мрамор и влязоха в помещението. То беше тъмно и хладно, миришеше леко на хлор, като плувен басейн. Възрастният мъж веднага намери ключа и запали лампите.

Стаята беше квадратна и, изглежда, се използваше за оръжеен склад. Имаше сандъци с пушки и муниции, а покрай стените беше сортирана на купчини различна екипировка.

— Е, запознат си с плана на сградата — каза по-възрастният тихо. — Настояваше да я видиш със собствените си очи. Ето ти я.

Излишно беше да добавя, че това пътешествие е свързано с известен риск, но най-вероятно щеше да бъде възприето просто като рутинна проверка на началника на ГРУ, който отговаряше за сигурността.

Специалистът по експлозивите се огледа и започна бързо да пресмята.

— Десет на десет — каза той, — и пет метра височина.

— Правилно.

— Това са петстотин кубически метра. — Увереният му глас отекваше от бетонните стени. — Постройката е висока дванадесет метра и двадесет и пет сантиметра над повърхността на земята и е дълга двадесет й четири и половина метра. Като прибавим пет метра височина за тази стая и десет за стаята над нея, която също е под земята, това прави, да, тридесет и седем метра и двадесет и пет сантиметра. А сега, кажете: за какво се използва обикновено тази стая?

— Това е арсенал.

— Обаче сградата е построена от гранит, нали? Тежка работа.

— В по-голямата си част е от гранит, да. Има малко лабрадорит, малко мрамор. Тази стая и повечето вътрешни стени са от железобетон.

Младият мъж заговори съвсем тихо, но дори шепотът му кънтеше в затвореното помещение.

— Надявам се, че... че е помислено за атомно устройство. Малко атомно устройство.

— Тази алтернатива се изключва.

— Защо?

Генералът се усмихна.

— По редица причини. Радиоактивните материали се охраняват толкова строго, че преместването на една бомба, дори по заповед от най-горе, веднага ще направи впечатление и ще се разчуе. Секретността е от първостепенно значение. Освен това не желаем Червената армия да реши, че са го направили американците. Това може да предизвика термоядрена война.

По-младият кимна замислено.

— Разбира се, има и друга, неубедителна причина да не използваме атомно устройство. Не забравяй равнището на нашата съветска отбранителна готовност.

— Не разбирам.

— Прекарваш прекалено много време в лабораторията и твърде малко — да се ослушваш какво става. Министерството на отбраната преди много години е разположило на определени места по Червения площад — в сградите и под земята, дори в превозни средства, които непрекъснато патрулират из Москва — неутронни детектори и гама детектори. Както можеш да се досетиш, по спешност, за откриване наличието на атомни устройства. За да се предотврати внасянето на атомна бомба в Кремъл. Американците имат подобна система за охраната във Вашингтон. И дума не може да става за атомно оръжие. Положително използването му ще бъде грешка и по простата причина че е невероятно някой терорист в тази държава да има достъп до такава неща.

— Тук ли ще бъдат всичките тези часовои на Седми ноември?

— Разбира се. Дори и повече, охраната ще е усилена.

— Тогава бих изключил и пластичните експлозиви. Не са много добра идея.

— Защо?

— Те са много мощни, но ще е необходимо огромно количество, за да свършат работа. Стотици килограми. Цели каси. Ако не беше проблемът с охраната, бих казал, че са много подходящи.

— Тогава какво е решението?

Експертът се усмихна.

— ГВЕ бомба — газово-въздушен експлозив.

— Обясни.

— ГВЕ бомбите са едни от най-съвършени те експлозивни във всеки арсенал. Разработени са съвсем наскоро от американците, в края на Виетнамската война. Изключително мощни са. — Могат да изравнят със земята големи сгради, дори цели жилищни квартали. А освен това са несравнимо по-малки от всичко останало. Цялата апаратура може да се вмести в една чанта. Необходима е само бутилка втечен пропан, няколко гранати, запалителни капсули, малко пластичен експлозив и часовников механизъм. И още някои неща. Аз лично предпочитам простия цифров часовников механизъм.

— Защо? Нали бомбата може лесно да се взриви посредством радиопредавател?

— Така е. Но тук условията са други. Дистанционният сигнал, за детонация особено при тези дебели стени трябва да се излъчи на ултрависоки честоти. Това означава, че ако някой контролира радиовълните, съществува вероятност сигналът да бъде заглушен. А като се имат предвид мерките за сигурност, които собствените ни хора ще вземат този ден, това никак не е изключено. Не, не ни трябва дистанционно взривяване.

— Добре тогава. Но как ще се задействува устройството? Къде точно ще бъде часовниковият механизъм?

— Часовниковият механизъм ще освободи облак от газ тук, в стаята. В определеното време малките пластични бомби ще избухнат и ще взривят силно експлозивната газовъздушна смес.

— Достатъчно мощна ли ще е експлозията?

— Мощна ли? Никой в радиус от сто метра няма да оцелее.

— Слушай много внимателно: не трябва да има никакъв провал! Вдигнеш ли ръка срещу царя, не ти остава друго, освен да го убиеш.

Париж

Стоун се събуди много рано, замаян от дългото самолетно пътуване и чуждия град. Измъчваше го тъпо, пулсиращо главоболие и в първия момент не можа да си спомни къде се намира.

Седна в леглото, почака погледът му да се фокусира и започна да изучава хотелската стая, доволен от строгата елегантност, кадифените тапети на сиви райета, банята със стени от гладък зелен венециански мрамор и изгледа към красивата катедрала „Сен Жермен де Пре“. „За покойник като мен — помисли си мрачно той — стаята наистина е съвсем прилична.“

Беше пристигнал в Париж късно следобед предишния ден. Веднага, след като самолетът кацна на „Хийтроу“, взе такси до Лондон, направо до френското посолство, където получи „спешна“ виза, за да замине незабавно за Париж. Обясни, че в деловите му планове е настъпила внезапна промяна. Беше напрегнат и изтощен, мина му през ум да се качи на първия самолет до Париж, но реши да се придържа към първоначалния си план — да пътува с ферибота от Дувър до Кале, където можеше да се смеси с тълпите туристи.

Слабо познаваше Париж — бе идвал два пъти тук преди години. Тогава градът бе представлявал за него нещо като предизвикателство, нещо, което трябва да бъде завоювано, изследвано, изучено. Сега Париж означаваше спасение, богат избор от места, където можеше да се скрие. Първата му мисъл бе да избере малък невзрачен хотел. По повечето от собствениците на такива хотели не се отказваха да спечелят по някой франк допълнително и положително се поддаваха на подкупи. Стоун имаше нужда от хотел, където да разчита, че управата няма да сътрудничи безусловно на властите, ако или когато се стигнеше дотам. Трябваше му място с малоброен, дискретен и неподатлив на подкупи персонал, който да не допуска никакъв достъп до регистрите си.

Хотелът, който избра, беше малък и доста скъп. Казваше се „Л’Отел“ и се намираше на улица „Боз Ар“. Стаите бяха тесни, като

повечето хотелски стаи в Париж, но обзаведени с изящен вкус. Тук бе живял (е, всъщност бе умрял) Оскар Уайлд, което не беше кой знае каква реклама, както и Морис Шевалие, което пък беше. Стая номер четиридесет и шест беше великолепна, следобед я заливаше слънчева светлина.

Беше се регистрирал под името Джоунс и с облекчение бе отбелязал, че администраторката не му поиска паспорта. Едно време, преди години парижките хотели съобщаваха всяка вечер в полицията имената на гостите си и номерата на паспортите им, но за щастие това беше останало в миналото. Сега полицията се опитваше веднъж-дваж годишно да прави проверки на регистрационните карти, но хотелите рядко им ги предоставяха. Въпреки многото приказки за мерките, които се вземат против тероризма във Франция, истината е, че човек може да се настани в хотел под измислено име и да остане там колкото си иска, без да бъде заловен. Ако „злополуката“ на езерото Мичиган беше минала успешно, няколко дни тук щеше да е безопасно дори и за него. Поне така се надяваше.

Беше заспал бързо и дълбоко като упоен.

Сега си поръча закуска в стаята — кафе с мляко и кифлички — и започна да подрежда мислите си. Оставаше малко време, а трябваше да намери колкото е възможно по-бързо един човек.

В годините след руската революция вълна бежанци от Съветския съюз бе заляла Париж. Те бяха изградили тук своя собствена субкултура, свои ресторанти и нощни клубове, свои социални организации, също както по-късно едно друго поколение в Ню Йорк. Но с измирането на емигрантите изчезваха и техните квартали, от руското присъствие оставаха само следи.

Една от тези следи се намираще в Осми район, сгъшена между скъпите магазини за бижутерия и шоколад, малко встрани от „Шанз Елизе“. Там, на улица „Дарю“, е катедралата „Свети Александър Невски“, черква във византийски стил, пълна със стари икони, място за среща на малцината останали „бели“. Стоун отиде в черквата малко преди обед и я завари празна. Единственото живо същество вътре беше младата жена, седнала зад бюро с наредени на него пощенски картички.

Стоун разполагаше само с едно име, Фьодор Дунаев, но почти нямаше съмнение, че човекът живее под чуждо име, добре скрит и защитен. Всеки, който беше работил в тайните служби на Сталин, а след това им беше изменил, положително прекарваше дните си в смъртен страх. Но Стоун знаеше, че има начин да стигне до оттеглилия се агент.

Бяха му известни два факта от живота на Дунаев, които можеха да му послужат. Единият — научен от Уорън Поуг — беше, че го е придружавал човек на име Вишински. Другият се съдържаше в малкото информация, която Ана Зиновиева си бе припомнила от съобщението във вестника за бягството на Дунаев, една подробност, която се помнеше, понеже беше много интересна. Преди десетки години Дунаев бе намерил подслон в Париж под покровителството на емигрантска помощна организация, чието име беше познато на Стоун от нещо, което бе чел някога. Организацията бе основана и се поддържаше от руската православна църква в Париж. На Стоун му се бе сторило странно, че един стар атеист, чекист, е приел помощ от религиозна организация. Но руснаците бяха народ на парадоксите. Одраскай комунист, и отвътре ще се подаде ревностно вярващ руски православен християнин.

Младата жена вдигна поглед.

— Oui?^[1]

— Parlez-vous anglais?^[2]

— Да — усмихна се мило тя.

Стоун побърбори с нея около минута за черквата. Каза ѝ, че е американски турист и е с руско потекло. Лицето на жената светна: и тя била по произход рускиня. Говореше английски с руски акцент — вероятно родителите ѝ бяха емигранти. Стана от мястото си и с гордост разведе Стоун из черквата. Поговориха за Русия и за роднините ѝ и накрая Стоун подхвърли небрежно, че след като е в Париж, не е зле да потърси един стар човек, руснак, приятел на приятели. Дали би му помогнала?

— Как се казва?

Стоун се поколеба за момент, после реши, че вероятността името да ѝ говори нещо е нищожна.

— Фьодор Дунаев.

Жената поклати глава — не била чувала за него.

— Да попитаме свещеника — предложи тя. — Той познава повечето руски емигранти. А ако не го познава, може да ви насочи към някого, който да го знае.

Стоун я последва във вратата на черквата и в малката съседна сграда, която служеше и за канцелария, и за жилище на свещеника. Зачака напрегнато в голата канцелария. Дали Дунаев беше още жив? Дали пък не живееше под собственото си име? А може и да се бе загубил завинаги в анонимността.

Жената се върна след няколко минути. Сега го гледаше по-различно, по лицето ѝ се четеше тревога.

— Ако почакате тук — каза тя, — един от служителите в канцеларията може би ще ви помогне.

Стоун усети опасността.

— Този човек ще може ли да ми даде телефона му?

— Не — рече притеснено жената. — Но ако почакате...

— Не — отвърна Стоун. — Слушайте внимателно. Вашият приятел има основание да бъде предпазлив. Вие нямате представа кой съм. Но мога да ви уверя, че Дунаев ще се зарадва, ако чуе за свой стар приятел. Ще ви оставя нещо, което да му предадете. Бихте ли ми направили тази услуга?

— Ами... — почна тя колебливо.

— Хубаво.

Толкова по-добре. Писмено можеше убедително да се представи за руснак, докато по телефона акцентът щеше да го издаде веднага. Помоли жената за хартия и плик. Седна до малкото бюро и написа кратка бележка на руски. „Налага се веднага да Ви видя — казваше се в нея. — Изпраща ме приятелят Ви Вишински“. Поемаше риск, в известен смисъл — огромен риск, защото не знаеше дали Осип Вишински все още е жив. Може би от чисто любопитство и успокоен от името на стария си колега, което беше един вид препоръчително писмо, Дунаев щеше да поиска да се срещне с него.

Запечатана плика и го подаде на жената.

— Моля ви, кажете на приятеля си да побърза — каза той.

Стоун прекара следващите два часа в руския ресторант отсреща. Хапна малко пирожки за късния си обяд и остана дълго с кафето пред себе си да наблюдава напрегнато входа на черквата. Няколко души дойдоха и си отидоха — приличаха на туристи. Никой не се застоя.

Когато се върна в катедралата, убедил се от наблюдението, че там няма клопка, младата жена все още изглеждаше подплашена.

— Свързахме се с него. Каза, че ще се радва да ви види — осведоми го тя. — Иска да направите следното...

Чикаго

Пола Сингър мразеше да се храни на очуканото метално бюро, което държавата ѝ бе предоставила, но още повече мразеше да излиза и да си пробива път с лакти през обедната блъсканица в кафенетата и гръцките ресторантчета с храна за вкъщи около сградата на съда. И двете перспективи бяха мрачни, но пък и никой не бе и обещавал, че положението ѝ като заместник-прокурор на щата ще бъде блестящо. Така че седеше зад бюрото, дъвчеше сандвич с шунка и швейцарско сирене и преглеждаше вестниците.

Мислеше непрекъснато за Чарли Стоун от момента, когато я бе стресна с появяването си на предната ѝ врата. Питаше се къде ли е, дали още е в Париж, дали е намерил човека, при когото искаше да отиде.

И дали тя не може да направи нещо за него.

Обърна спортната страница на „*Чикаго Трибюн*“ и погледът ѝ бе привлечен от малък некролог. Нещо загложди паметта ѝ и тя задържа за момент страницата, преди да прелисти на резултатите от бокса. Върна се към некролога и си спомни кой беше човекът.

Уорън Поуг. Агентът на, ФБР, с когото Чарли бе разговарял в Чикаго, човекът, чийто адрес и телефонен номер Чарли я бе помолил да открие.

Пола изведнъж започна да се дразни от шума наоколо. Изстена тихо, като прочете: „Пострадалият, когото полицията в Индиана идентифицира като Уорън Поуг от Чикаго, агент на Федералното бюро за разследване в оставка, очевидно е загинал, когато малкият му самолет е загубил скорост...“

Датата.

Уорън Поуг бе загинал същия ден, когато Чарли бе разговарял с него.

Чарли беше прав. Наистина убиваха хора.

Чарли щеше да е следващият. Сигурна беше. Щеше да е следващият, ако тя не направи нещо, за да му помогне.

Няколко минути остана да седи с вперени пред себе си, трескави очи, без да знае какво да предприеме. После си спомни името на влиятелния човек, с когото Чарли каза, че се е срещал във Вашингтон — Уилям Армитидж — и разбра, че трябва да му се обади. Чарли настояваше да стои настрана от всичко това, но той само се опитваше да я предпази.

Способна беше и сама да се грижи за себе си, по дяволите!

Щеше да говори по междуградска линия. Знаеше, че ако разговорът продължи много дълго, могат да засекаат откъде се води. Но имаше начини да се попречи на това, нали така? Стана и отиде в стаята на шефа си. Той беше излязъл, вероятно да обядва. Прекрасно, телефоните бяха на нейно разположение.

Един от тях беше настолен пулт с вградена защита от подслушване модел „Motorola STU-III SecTel“. Шефът почти никога не го използваше. Всъщност седмици наред се бе подлагал на какви ли не неприятности, за да вложи държавни пари в това нещо. Вероятно нямаше никакво значение дали линията, по която щеше да разговаря, е, или не е защитена от подслушване, но и най-малката предпазна мярка не беше излишна.

Набра номера на един свой приятел в Ню Йорк, съпритежател на нещо, което тя наричаше за себе си „голямата страшна адвокатска фирма“, един от хората, които печелеха два пъти повече от нея.

— Кевин — каза Пола, когато той се обади, — трябва ми една услуга.

Кевин беше много внимателен и най-важното — не задаваше никакви въпроси. Свърза я с Вашингтон, с канцеларията на заместник държавния секретар Уилям Армитидж през конферентното устройство. Ако съществуваше някаква възможност разговорът да бъде проследен, нямаше да стигнат по-далеч от номера на огромна фирма за правни услуги в Ню Йорк. Наслука!

Забарабани нервно с пръсти по металния плот на бюрото, питаше се дали ще може да се свърже направо с Армитидж и дали той ще повярва на това, което имаше да му каже за смъртта на стария служител на ФБР в Чикаго.

Най-после по линията прозвуча женски глас и събщи:

— Канцеларията на заместник държавния секретар.

Пола издекламира кратката история, която си бе намислила, готова да кръстоса шпаги със секретарката.

После изстина от ужас.

— Не знаете ли? — попита загрижено секретарката. — Съжалявам, но господин Армитидж почина преди няколко дни.

Тя затвори телефона и седна. Започна да разтрива слепоочията си. Прилошаваше ѝ от страх. Очите я боляха. Отвори чантата си и извади нещо, което Чарли ѝ бе дал.

Беше изцапана с кръв пластмасова карта с формата и размера на кредитна карта. На нея беше щампован телефонен номер, на който се таксуват телефонните разговори, когато си на път.

Чарли го беше взел от човека, когото беше убил, човека, който го бе нападнал в Чикаго. Сигурно няма да е трудно — бе казал той — да се издири източникът, да се намери някакво име, с което да се свърже този, който го беше следил. Пола бе грабнала картата от ръцете му и бе настояла тя да опита.

Сега с пресъхнала от страх уста вдигна телефона и започна да набира.

[1] Да? (фр.). — Бел.прев. ↑

[2] Говорите ли английски? (фр.). — Бел.прев. ↑

Москва

Седалището на Първо главно управление на КГБ се намира в Ясеново, краен квартал на Москва, в нова, елегантно извита сграда, чиято прилика с главната квартира на ЦРУ, казват, не била случайна. В тази сграда са канцелариите и лабораториите на Отдела за специални изследвания, в който е и най-добрата следствена лаборатория на Съветския съюз. Щом гръмне бомба в Русия, Близкия изток или който и да е друг район, към който съветската държава проявява интерес, тук се изпращат образци за анализ.

Един от старшите експерти химици беше Сергей Ф. Абрамов, възпълен оплешивяващ човек на четиридесет и две години със съвършено кръгло лице, опъната кожа и пухкави ръце с трапчинки. Беше женен за библиотекарка в техническия институт и имаше две дъщери.

Тази сутрин Абрамов беше вкиснат. Американската телевизионна журналистка, с която се срещаше от време на време, винаги абсолютно тайно, бе събудила любопитството му с един странен въпрос. Тя го познаваше само като Сергей. Шарлот Харпър изглеждаше умна и почтена жена. Искаше да знае дали той може да потвърди слуха, който била чула — че вълната от бомбени експлозии, заляла напоследък Москва, има нещо общо със Съединените щати.

Не беше възможно.

А защо не бяха го включили в анализа на образците?

Влезе в лабораторията сърдит и без настроение и закачи палтото си на стената.

Секретарката на отдела Дуся шумно се разсмя, когато той влезе. Обикновено му беше неприятна — изрусена блондинка с вечно показващи се черни корени на косата, с двойна брадичка и прекалено много син грим по очите. Освен това непрекъснато се опитваше да флиртува с него, което беше отвратително.

— А, значи вече пускаш мустаци! — извика тя.

— Хайде, стига, Дуся — каза Абрамов. — Направи ми една услуга, а? Пусни заявка за няколко образци.

— Добре — нацупи се Дуся. — А какво става с мустаците? Ще ми кажеш ли, или не?

Бомбата в Оръжейната палата, на Кремъл беше най-лесна за изследване, тъй като голяма част от нея не беше избухнала. Веднага разбра, че е комбинация С-4, белезникав експлозив американско производство. Дори не се налагаше да прави нещо повече от общия морфологичен анализ, но за по-голяма сигурност разтвори малко от него и го обработи на центрофугата. Резултатите от утайката бяха ясни: в нея имаше машинно масло. Твърдо беше С-4.

Заразтва врата си и мислите му се насочиха към децата, те бяха болното му място. Е, с по-малката. Мария; всичко беше наред. Голямата, Зинаида, му създаваше големи грижи. Беше вече в пубертета, ставаше жена и прекарваше прекалено много време с някакъв четири години по-голям от нея хулиган, дългокос осемнадесетгодишен разбойник. Беше сигурен, че спят заедно, но какво можеше вече да се направи? Зинаида се спотайваше из апартамента, прибираше се късно; ѝ се караше с всеки, който ѝ се изпречеше на пътя. Абрамов поклати глава и се върна към заниманията си.

Значи С-4. Абрамов познаваше С-4 като петте си пръста, С-4 съдържаше взривното вещество хексахидро-1,3,5-тринитротриазин, или RDX, най-мощния експлозив в света. И сума други боклуци, пластификатори и каучук като свързващо вещество. Много често, и напоследък сякаш все по-често, му попадаха парчета С-4. Анализираше ги с помощта на инфрачервена спектрофотометрия на апаратурата „Аналект FX-6250“. Понякога използваше газово-хроматографична спектрометрия. Разбираха се сума неща — дали е английски РЕ-4, чието свързващо вещество се различаваше от това на американския С-4, или чешки МР-10 — черно взривно вещество на базата на пентаеритритол тетранитрат, или пък някой добър стар роден експлозив.

Спомни си многобройните изследвания, които беше правил на няколко мостри, взети от поредица бомбени експлозии, разтърсили

една либийска общност от противници на Кадафи в Манчестър, Англия. Откри, че пластичният експлозив, използван в бомбите, които със сигурност бяха поставени от хората на Кадафи, е американско производство! Което означаваше, че някои елементи в САЩ подкрепят Кадафи или поне търгуват с него. Това беше стряскащо откритие и то доведе до интензивни проучвания от страна на КГБ.

Останалите мостри бяха малко по-коварни. Направи пресен чай, наля си една чаша и сложи вътре две лъжички захар. Обикновено изследванията му бяха адски досадни. Но тези образци... Беше заинтригуван.

Репортерката беше права, но това положително не беше всичко. Доставяше му удоволствие — беше нещо като криминален роман. В моменти като този обичаше работата си. С повдигнат от разкритието си дух, той си науми да дръпне Зинаида настрана и да ѝ разкаже за нещата в живота, но много внимателно — бог му беше свидетел, че нямаше никакво желание да предизвиква тази малка фурия.

Сръбна от чая, сложи още една лъжичка захар и седна да погледне през микроскопа. Бомбата от „Проспект мира“ също беше пластична. Не беше изненадан.

Започна да прави пречистване и абсорбция на изпаренията, като леко загрях във вакуум поставения в затворен контейнер образец. Отделяните органични вещества минаваха през тръба с филтър от активен въглен, свързана с вакуумна линия. След като парите бяха уловени от филтъра, Абрамов отдели съставките на експлозива от въглена с дихлорметан.

Отново ги сложи под микроскопа, а после сложи твърдия остатък в органичен разтворител и го пречисти, за да направи още няколко изследвания.

От силно експлозивните органични вещества не беше останало много. Всъщност те бяха нищожно количество, измеримо само в пикограме. Което означаваше, че ще трябва да прибегне до ТЕА, термоенергийния анализатор, едно изключително чувствително хемилуминесцентно устройство. В него се използваша нагрята камера под ниско налягане и криогенен филтър, за да се получи електронно активиран азотен двуокис, който излъчва светлина с точно определена дължина на вълната в процеса на радиоактивното си разпадане.

Работеше бавно и старателно и рано следобед определи молекулярната структура на образца.

Наистина имаше нещо странно.

Два пъти провери изчисленията си, като ги сравняваше с каталога на спектрите. След третата проверка разбра какво му беше така мистериозно познато.

Беше изследвал точно този експлозив стотици пъти досега.

Експлозивът беше не просто американски.

Формулата не можеше да се сбърка. Всеки от образците пластично взривно вещество, използвано в московските бомбени атентати напоследък, беше произведен в една компания в Кингспорт, Тенеси, наречена „Военен завод за муниции «Холстън»“. Това беше единственото място в Съединените щати, където се произвеждаше С-4.

Но имаше и още нещо.

Отговаряше точно на уникалната формула на специална партида С-4, произведена изключително за нуждите на Централното разузнавателно управление.

Беше сто процента сигурен.

Отпи от третата си чаша чай и започна да диктува рапорт.

Париж

Стоун чакаше Дунаев в кафенето „А ла бон Франкет“ на улица „Рокет“, недалеч от гробищата „Пер Лашез“. Минаха пет, после десет минути, а от емигранта нямаше и следа.

Стоун ядосано погледна часовника си и си поръча пастис. Приличаше на сироп за кашлица.

Както си седеше, започна да се оглежда из заведението за някой, който би могъл да бъде Дунаев. Нямаше такъв човек. Една жена на бара, явно проститутка, улови погледа му и му се усмихна. Минаваше шестдесетте, дългата ѝ червена коса беше лошо боядисана, а на лицето си имаше прекалено много пудра, която не успяваше да скрие бръчките ѝ. Стоун се усмихна неопределено и се обърна на другата страна: благодаря, няма нужда.

Изминаха двадесет минути, а Дунаев все още го нямаше. Инструкциите на жената в катедралата бяха съвсем ясни. Особено бе подчертала, че Стоун трябва да бъде точен. А ето че Дунаев закъсняваше вече двадесет и пет минути.

Дали и с него не се бе случило нещо? Дали не се бяха добрали и до него, както до всички останали? Огледа се внимателно из кафенето за човек, който да изглежда поне малко не на място, за някакъв признак, че Дунаев му крои нещо. Не откри.

Проститутката му се усмихна отново и тръгна към него с пресилено поклащане, като люлееше сладострастно бедра.

— Имате ли огънче? — Попита тя с нисък гърлен глас на пушачка. Говореше английски — очевидно беше разбрала, че е американец.

— Съжалявам, не.

Тя се усмихна, като показва потъмнелите си зъби, вдигна рамене и взе няколко кибритени клечки от бармана. След няколко минути отново се приближи.

— Чакате ли някого? — попита тя и поднесе цигарата до устните си със силно стилизиран жест, наклонила глава встрани. Сякаш се бе

учила да пуши от старите филми.

— Да, чакам.

Проститутката издуха цял облак цигарен дим.

— Може ли да седна при вас?

— Съжалявам, не.

— Може пък да ви помогна да намерите някого, когото търсите — каза тя и цъфна в усмивка с цвят сепия.

Стоун кимна. Нещата се изясняваха.

— Мисля — рече жената, — че имаме общ приятел.

Значи такава била работата. Дунаев очевидно беше извънредно предпазлив стар агент и държеше да се изолира от него чрез посредник.

— Моля, елате с мен — каза тя.

Стоун стана от масата, остави няколко франка за сметката и я последва навън.

— Господин Дунаев се извинява, че е толкова внимателен — каза тя, когато тръгнаха по Рю де ла Рокет. — Каза, че сигурно ще го разберете.

— Напълно го разбирам.

— Много е развълнуван, че ще се срещне с приятел на стар приятел.

Тя не преставаше да бърбори и го поведе по малка странична уличка, после спря пред ръбеста, червено-черна кола. Стоун се досети, че това е ситроен, вездесъщото евтино и не много сигурно превозно средство, което първоначално бе имало само три колела, преди френското правителство да разпореди да станат четири.

— Моля — каза тя, като тръгна към шофьорското място, — ще ви закарам при него.

Вратата не беше заключена. Стоун седна на предната седалка до нея и веднага почувствува, че нещо не е в ред. Замръзна от ужас, после бавно обърна глава и видя пистолета, насочен към него от задната седалка.

Вцепени се. Жената се протегна и го претърси с ловкост, която приличаше на професионална. Продължи да се обръща съвсем, съвсем бавно, с бучаща в ушите му кръв, и успя да разгледа по-ясно човека на задната седалка, мъжа, който, изглежда, бе клечал там и бе чакал.

Бяха му устроили клопка, но защо? Дунаев беше предател, убиец, обърнал гръб на съветската държава не по идеологически причини, а от страх за живота си. Беше ли възможно и той да е свързан с фанатиците на Запад, които ръководеха М-3?

— Моля, не се опитвайте да направите нещо — чу се глас зад него. Французин. Говореше английски със силен акцент. Ситроенът се беше отделил от бордюра и се бе слял с движението. — Погледнете в огледалото. Виждате ли колата зад нас?

Стоун кимна бавно. Друг ситроен зад тях явно ги следваше отблизо. Дунаев не пропускаше нищо, това трябваше да му се признае.

— Влиза ли в намеренията ви да ми кажете къде ме водите? — попита Стоун.

Не последва отговор.

Няколко минути пътуваха, без да разговарят. Червенокосата жена непрекъснато поглеждаше в огледалото към колата зад тях. С едната ръка държеше кормилото, а с другата — цигарата. Стоун безмълвно наблюдаваше, пресмяташе, чакаше удобния момент.

Навлизаха в район, значително по-неугледен от този, от който идваха. Много от сградите бяха полуразрушени, а тези, които не бяха, изглеждаха изоставени. Минаха покрай магазин за железария с надупчена от куршуми витрина, покрай бакалница, която беше отворена, но вътре нямаше клиенти. Накрая завиха по отбивка, която водеше в един двор. Ситроенът зад тях продължи по улицата.

— Хайде — каза човекът от задната седалка, — слизай!

Стоун отвори вратата на колата и стъпи в двора. Точно пред него стоеше възрастен мъж в късо палто от черна кожа, все още мускулист, въпреки годините си. Изглеждаше на повече от седемдесет, с дълги кичури бяла коса около широка плешивина. Бледото му лице беше осеяно с бучки мастна тъкан. Дясната му ръка беше протегната сякаш за поздрав. Но държеше пистолет, насочен към главата на Стоун. Пистолетът беше стар, Стоун веднага забеляза това, стар, надежден другар, с който един бивш шпионин не би искал да се разделя. Не беше от обичайните армейски деветмилиметрови „Макаров“. Може би автоматичен „Токарев“ — пистолет, който от тридесетина години не беше вече на въоръжение в Червената армия.

Дунаев ли беше това?

Стоун откъсна очи от пистолета и се усмихна.

— Що за посрещане? — подхвърли на руски той.

— Значи, Вишински ви изпраща — каза най-после човекът.

Стоун кимна.

Човекът се изплю на земята, пистолетът продължаваше да се цели в Стоун.

— Тогава ще изпратя отговор на Вишински — добави той хладно, тихо. — Главата ти.

О, боже! В какво се беше превърнал този руснак?

— Вие Дунаев ли сте?

— Дунаев съм — отвърна човекът. Стоун чуваше равномерния тих шум от стъпки по чакъла зад себе си. Мъжът и жената, които го бяха довели тук. Бавно го заобикаляха. Дунаев повиши глас:

— Ако Вишински, проклетият му кучи син, е решил да се прави на хитър и се опитва да ме намери, има да се пържи в пъкъла. От години чакам този момент.

Стоун разбра какво се бе случило и стомахът му се сви. Беше използвал името не на приятел, на сънародник, а на заклет враг. Вишински, който бе останал в Русия, естествено. И положително считаше Дунаев за предател.

— Искам да ме слушате внимателно — каза Стоун. Сърнето му биеше до полуда. Почувствува раздвижването на въздуха, когато двамата зад него се приближиха. — Знаете, че не съм руснак, господин Дунаев.

Дунаев премигна, но пистолетът му не помръдна.

— Разпознавате акцента ми, нали?

Никакъв отговор.

— Американски е. Знаете това, имате голям опит в общуването с американци. През 1953 година са ви изпратили в Америка със задачата да откриете документ, който е бил нужен на Берия.

За миг Дунаев сякаш трепна.

— Заплашвали сте една беззащитна жена, която някога е била лична секретарка на Ленин. Тя ми даде името ви. Не Вишински. Искам да разберете това.

— Обясненията ви не са достатъчни.

— Вишински е името на другото лице, с което сте ходили при тази жена. Знаех, че няма да се съгласите да се срещнем, освен ако не

идвам с някакви... с добри намерения. Това беше най-хитрото, което можах да измисля. Очевидно не съм познал.

Дунаев кимна, почти се усмихна.

— Американец сте. Чувам. Да. — Неочаквано отново повиши глас: — Тогава кой сте?

Стоун започна да обяснява, като внимаваше, но невинаги успяваше, да не изпуска подробностите и така да събуди дълбоко вкоренената подозрителност на емигранта. Разказа му, че се укрива, че срещу него има скалъпено обвинение и че го преследват определени, изменили на дълга си американски институции. Заради това, което е научил. Стоун инстинктивно разбираше характера на Дунаев и сръчно се възползуваше от това. Дунаев бе не само руснак, който познава ужасите на излязлата от контрол държава, но и беглец, който от години пребивава в Европа. Много европейци, преживели годините на Втората световна война — съпротивата, нелегалните движения, емиграцията — изпитват естествена симпатия към мъките на укриващия се от властите човек.

Когато Стоун приключи, Дунаев бавно свали пистолета.

— Достатъчно — каза той на останалите. Стоун се обърна и видя как червенокосата проститутка и приятелят и нехайно тръгват към колата.

— Приемете извиненията ми — рече Дунаев.

Стоун въздъхна, в тялото му постепенно се разля облекчение.

— Сега ми е необходима вашата помощ, много ми е необходима — каза той. — Мисля, че вие можете да ми дадете ключа за събитията, които стават в този момент във Вашингтон и Москва.

— В този момент ли? Но аз...

— Преди години Лаврентий Берия ви е изпратил да намерите нещо, което му е трябвало, за да успее да направи преврат.

— Вие откъде...

— Прикривали сте някого, не е ли така? — Стоун пристъпи на място, мислите му препускаха. — Имало е споразумение между Берия и определени американци, чиито имена се пазят в тайна дори и днес.

Дунаев кимна едва-едва, почти незабележимо.

— И едно от звената в тази верига е била Соня Кунецка — каза Стоун. Това беше обяснението, то се появи в мисълта му с голяма яснота.

Да, обяснението на настоящето наистина се криеше в миналото. Това беше единственият път да се стигне до него, информационните банки на ЦРУ не биха помогнали с нищо.

Началникът на Сталиновата тайна полиция Берия сигурно бе посветил много малко хора в подробностите на плана си и се бе доверявал на Къртицата с кодово име М-3 повече, отколкото на всеки друг. Дунаев, когото бяха оставили жив, сигурно е бил някъде в периферията. Не е знаел най-опасните държавни тайни, но...

— Вие знаете нещо за нея. Трябва да знаете — каза Стоун.

Руснакът се усмихна криво.

— Аз бях свързката между Берия и Соня Кунецка — отвърна той.
— Предположенията ви са правилни.

Стоун едва успя да скрие изненадата си.

— Много се гордея с това — продължи бившият съветски агент.
— Берия не би възложил на кой да е да носи писмата му до дъщерята на американския милионер Уинтроп Леман.

Ужасяващо, но съвсем правдоподобно.

Дори и след половин мас Стоун не успяваше да се съсредоточи. Ето, това беше — така Сталин е „контролирал“ Леман.

Разбира се. Толкова беше просто.

— Случват се от време на време такива неща — обясняваше Дунаев, без да забележи въздействието на това разкритие върху слушателя си. — Много американци и европейци пристигаха да живеят в Съветския съюз, влюбваха се в руснаци или рускини и им се раждаха деца. После, когато идваше време да си заминат, изведнъж разбираха, че съветските власти не дават на децата им изходни визи.

Влязоха по дълга алея в гробищата „Пер Лашез“. „Пер Лашез“ е най-достойното последно пристанище за мъртвите в Париж. Тук са гробовете на Марсел Пруст и Оскар Уайлд и на стотици, хиляди други. Разположени са на стръмен склон, тесните пътеки се вият нагоре и пресичат други пътеки в един обрасъл с трева и мъх лабиринт.

— Много американци, които не бяха успели да си намерят работа по време на депресията, пристигаха в Русия — разказваше Дунаев. — Някои от тях идваха по политически причини, защото предпочитанията им бяха на страната на комунизма, докато не го видяха отблизо в истинския му вид, истинското чудовище. Някои, естествено, идваха заради работата. А после им се раждаха деца и те разбираха, че на децата им, всичките със съветско гражданство, не се разрешава да заминат. О, това се случваше много често. По време на Втората световна война няколко американски кореспонденти, акредитирани в Москва, се бяха влюбили в рускини, а после жените и малките им деца бяха държани като затворници. Заложници. Може би знаете, че големият американски индустриалец Арманд Хамер прекара десет години в Москва — от 1920 година нататък. И той, и брат му имаха деца от рускини. На едното дете разрешиха да замине, на другото — не.

— Това обяснява защо Леман им сътрудничи — разсъждаваше гласно Стоун. Бяха пред гроба на Фредерик Шопен — малък бял

паметник със статуя на плачещо момиче. В скута на момичето бяха сложени няколко червени рози.

Емигрантът кимна.

— Държали са дъщеря му и не са я пускали да замине — каза Стоун. — Той сигурно е използвал различни хора, за да се свързва с нея. Включително баща ми.

Дунаев продължи да върви нататък. Изглежда, не разбра Стоун.

— Какво точно имахте предвид, като казахте, че сте били посредник между Берия и дъщерята на Леман?

— Берия беше научил по някакъв начин от Сталин, че Леман притежава документ със страшна сила. Документ на документите.

Стоун кимна. Какво ли знаеше този експерт за завещанието на Ленин? Откъде го знаеше?

— И ви изпрати да вземете документа от Леман, така ли?

— От дъщерята на Леман.

— Защото Леман не е можел да има преки контакти със служители на съветските разузнавателни служби — заключи Стоун. — Това би разрушило кариерата му в държавната йерархия.

— Точно така. И Берия го знаеше.

— Никога ли не е виждал дъщеря си, след като е напуснал Москва?

— Веднъж ѝ разрешиха да посети Париж, където се видя с баща си, но беше под строга охрана.

— Кога беше това?

— През 1953 година, мисля.

— Ами защо Леман не я е освободил тогава? — попита настойчиво Стоун. — Ако Соня е била на Запад, сигурно е можел да уреди отвличането ѝ...

— О, не — каза Дунаев и се разсмя. — Младата жена изобщо не би се съгласила. Разбирате ли, майка ѝ беше още жива в Русия и съм сигурен, че тя не е искала да я поставя под заплаха.

— Верига от заложници — размишляваше гласно Стоун. — Какво знаете за документа, който е притежавал Леман?

— Нищо. Само че го е притежавал.

— А Берия добра ли се изобщо до него?

— Не, опита се.

— Как?

— Предложи да пусне Соня в замяна на този документ. Той имаше за него голямо значение. По някаква причина го смяташе за изключително важен.

В гробищата беше спокойно, тихо. Стоун не се чувствуваше като в Париж, а по-скоро като в някоя пасторална гориста местност; порутените гробове бяха сякаш естествени оголени скали. Някои от венците бяха станали кафяви. Тук-таме имаше започнали да се рушат гробници със счупени прозорци, вътре бяха нахвърляни бирени бутилки.

— Защо Леман не се е съгласил на тази сделка? — попита накрая Стоун.

— Напротив, съгласи се. Много искаше да си върне дъщерята:

— Съгласи ли се? Но...

— Но Берия беше разстрелян, преди сделката да се осъществи.

— А, да — каза Стоун. — Да. А вие направо с Берия ли си имахте работа? Или с някой от помощниците му?

— Направо с Берия. Той искаше абсолютна дискретност.

— Чували ли сте кодовото име М-3?

— М-3 ли? — повтори бавно Дунаев.

— „Къртица“ от организацията на Берия, човек, на когото е вярвал безрезервно.

Минаха покрай гроба на Симон Синьоре и влязоха в колумбария^[1]. Всяка от мраморните плочи беше гравирана със златни букви и украсена с изкуствени цветя.

— Не зная нищо за никаква „къртица“ — каза Дунаев. — Но и не би трябвало да зная, нали? Ако знаех, Берия щеше да разбере и тогава нямаше да има никаква „къртица“. — За пръв път емигрантът се разсмя.

— Но ви е известно, че Берия е правил опити да заграби властта, нали?

— Разбира се. Всички научиха — постфактум. След като го разстреляха, ни казаха на всички.

Сега руснакът, изглежда, го водеше нанякъде, крачките му бяха решителни.

— Не сте ли чували за опит на частни лица на Запад да помогнат за осъществяването на преврата, замислен от Берия?

Емигрантът вече вървеше бързо и Стоун трябваше да подтичва, за да върви редом с него. Пред тях се изправи надгробен камък от гладък черен гранит, излъскан като огледало. В лявата му страна имаше вградена в гранита овална фотография. Дунаев мълчеше и гледаше право в надгробния камък.

— Говори ли ви нещо тази снимка? — попита той.

Стоун я позна веднага. Лицето едва ли беше по-възрастно от това на снимките, които Сол Ансбах беше изровил за него. Краткият надпис със златни инкрустирани букви гласеше:

Соня

КУНЕЦКА

18 януари 1929 — 12 април 1955 година

— Виждате ли, Уинтроп Леман е свободен вече от много години — каза мрачно Дунаев. — Дъщеря му не е жива.

Вашингтон

В обикновено спокойното седалище на фондация „Американски флаг“ на Кей стрийт, в центъра на северозападния район на Вашингтон, около четири часа следобед избухна малка суматоха, когато един от компютърните специалисти на фондацията, двадесет и осем годишният ефрейтор от запаса Глен Фишър, чу честото бибиפקане на един от терминалите. Обърна се с въртящия се стол да погледне и като видя какво е, нададе боен вик.

— Тарноу! — обърна се той към един от колегите си.

Разпространеното мнение, че телефонен разговор, по-кратък от минута, не може да бъде засечен, вече не отговаря на истината. Компютърният терминал, който Глен Фишър наблюдаваше, беше свързан с някаква електронна магия, известна като „pen register“, система за прехващане и проследяване, която установява незабавно телефонния номер, от които се води разговорът. Оперативният състав на фондацията беше разположил многобройни подслушвателни уредби в различни учреждения и жилищни сгради из цял Вашингтон. Още със

засичането на телефонен разговор по дадената линия номерът, от който идва повикването, се изписваше на мониторите.

На няколко от линиите се отделяше специално внимание, включително и на телефона на покойния заместник държавен секретар Уилям Армитидж. Сега бяха засекли повикване от Чикаго на неговия номер.

— Включи го, Глен — подкани го Тарноу.

— Брей, а ти какво мислиш, че правя? — изстреля в отговор Фишър, въвеждайки бързо десетцифрения номер в друг терминал, съдържащ база данни за няколко хиляди души, известни с това, че са свързани по някакъв начин с бившия анализатор на ЦРУ, отлъчилият се от стадото Чарлз Стоун.

Няколко секунди от терминала се чуваше механичен звук, след което името се появи на екрана.

— Чудесно — каза Фишър и потупа терминала с любов. — Генералът страшно ще се зарадва.

Париж

Стоун потресено гледаше надгробния камък.

— Не може да бъде — успя да промърмори той. — Аз не...

Възрастният мъж кимна тъжно.

— Това ще ви помогне ли? — попита той. — Или още повече усложнява нещата?

— Не... — започна Стоун и замръзна наред думата.

Събитията от последните няколко седмици бяха направили нервите, инстинктът, периферното му зрение изключително чувствителни. Сега усети нещо необичайно — не бавните стъпки на други посетители в гробищата, а внезапно раздвижване отсреща.

— Лягайте долу — нареди той на стареца.

Дунаев погледна в посоката, накъдето гледаше Стоун, и в същия момент, гръмна изстрел. Стоун се хвърли напред по очи, като събори и Дунаев на земята точно когато куршумът разцепи някакъв стар надгробен паметник на сантиметри от тях. Почувствува как отломките от камъка се посипват върху главата му. Нямаше време за размишления, скритият в сянката стрелец беше някъде стотина метра

вдясно и помежду им нямаше нищо. Следващият куршум можеше да бъде в главите им.

Още един изстрел. Почти едновременно с него куршумът разрови пръстта върху гроба на Соня Кунецка.

— Насам! — изсъска Стоун. — Не се надигайте!

Поведе стария човек, чието лице кървеше, към някаква висока и широка крипта.

Да.

Сигурно прикритие — за момента. Без съмнение от изгодната си позиция стрелецът можеше да ги вижда ясно. Но щеше да е принуден да се раздвижи, да промени ъгъла на стрелбата. Дунаев беше извадил пистолета и непохватно бе извил тяло в стремежа си да остане скрит зад белия мрамор и същевременно да има добра видимост, за да се прицели.

Ето го там — силует, приклепнал в позиция за стрелба. Сега нищо не му пречеше да улучи и двамата. Стоун се огледа — дали нямаше и други, освен този? Не, само отблясъците на слънцето върху паметниците, само сенките на старите гробища.

— Лягай! — заповяда Дунаев, освободи затвора на пистолета и се прицели.

После — нов изстрел. Стоун се просна върху стареца, опитвайки се да го отмести от траекторията, но този път се стреляше отляво. Имаше и друг. И той бе стрелял по първия.

За момент, който им се стори безкраен, Стоун и Дунаев останаха абсолютно неподвижни. Нито звук. Стрелбата беше спряла. Това, което беше започнало така неочаквано, бе приключило също така внезапно. Дунаев свали пистолета си, шокът от преживяното се четеше по лицето му.

Стоун вдигна поглед, омаломощен от напрежението. Дунаев също се огледа разтреперан.

— Какво стана? — попита шепнешком старият чекист.

— Нямам представа — призна си Стоун. — Живи сме. Това е всичко, което зная.

Двамата се приближиха до сгърченото тяло на убития. Все по-ясно се долавяше далечна суматоха, приближаващи се гласове на хора,

несъмнено разтревожени от стрелбата.

— Но какво правите? — извика Стоун.

Дунаев се бе навел и със сръчността на дългогодишен шпионин бе пхнал палец в окървавената и изкривена от предсмъртната агония уста на убития. С бързо движение той разтвори устата ѝ надникна вътре.

— Истина е — изпъшка той. Прокара ръце по тялото на човека, като в умопомрачение задърпа дрехите му и най-сетне успя да види голата кожа под мишницата. Явно търсеше нещо, но не го намери.

— Да се махаме оттук — каза Стоун и отвърна поглед от кървавата каша, в която се бе превърнало лицето на човека, който бе искал да ги убие. Повдигаше му се: Веднага се бе събудил споменът за кошмара в Кеймбридж. — Кое е истина? Хайде да вървим, не можем да си позволим да ни намесят в това.

Дунаев се изправи и последва Стоун надолу по хълма, към алеята, която извеждаше от гробищата.

— Кой го застреля? — попита Стоун. — Къде се дяна другият?

Дунаев се беше запъхтял и, изглежда, не го чуваше. Накрая каза разсеяно:

— Пломбите са руски, навсякъде бих ги познал. Но не е от КГБ, нито пък от ГРУ.

— Как познахте, по дяволите?

— Има два начина. — Лицето на Дунаев се сгърчи в гримаса. — Първо, пломбите несравнимо превъзхождат всичко, работено от касапите в Лубянка, които се наричат зъболекари. Руски са, но са от извънредно скъпите. Винаги съм смятал, че са привилегия само за членовете на Политбюро.

— Това едва ли...

— Не, това не е кой знае какво доказателство. Но има и нещо много по-солидно. Всеки таен оперативен работник на КГБ и ГРУ има защити под горния пласт на кожата една-две миниатюрни металически ампули с отрова, обикновено цианид. Обичайна процедура в КГБ, за да са сигурни, че заловеният агент ще избегне разпитите — чрез собствената си смърт. Могат да бъдат разположени на три места по тялото, но по този нямаше нищо. Човекът, който се опита да ви убие, а аз мисля, че се целеха във вас, беше съветски гражданин, непринадлежащ към никоя от известните разузнавателни служби.

Стигнаха до изхода от гробищата и Стоун се обърна към стария шпионин. Гласът му беше като стомана.

— По дяволите, това не ме изненадва. Дори и не може да се сравнява със случилото се преди няколко минути. Искам да зная кой застреля този човек? И вие го видяхте, както и аз. Но не обелихте и дума за това. Някой спаси живота ми... Живота ни. Кой?

Не след дълго бяха в апартамента на Дунаев. Беше неприветлив и гол, оскъдно обзаведен с очукани мебели. Личеше си, че холът е подреждан от самотен мъж без особено уважение към дизайна. Стените бяха боядисани в мътножълто руски книги деляха място по полиците с най-различни предмети, събирани през цял един изпълнен с превратности живот.

Руснакът си бе налял чаша „Смирнов“, виждаше се, че все още е потресен. Продължи да приказва за случилото се дълго и несвързано — безсмислен брътвеж, който явно му бе необходим, за да се успокои.

После започна да говори по-спокойно:

— Подробности не са ми известни. Зная, че съществува мрежа, която се ръководи от Москва. Говори се, че по някаква причина хората от тази мрежа охраняват определени емигранти. Може би нашият човек е бил един от тях.

Стоун замълча, за да размисли над казаното. Мрежа от бивши чекисти? Изведнъж почувствува безпокойство от сдружаването си с бившия чекист. Имаше една поговорка: ако спиш с кучета, ще хванеш бълхи. Надяваше се, че ще се очисти от бълхите. Този човек знаеше много и трябваше да го използва. Беше дал на Дунаев доста елементи от мозайката, сега се надяваше на паметта му.

Дунаев нервно се пресегна за кутията „Голоаз“ и запали цигара. Пое дълбоко дима и заговори, докато го изпускаше:

— Преди няколко дни един стар човек на име Аркадий Степанов е бил убит в Новосибирск, в Съветския съюз — бил е блъснат от кола. Той също е бивш служител на НКВД. Приятелите ми казват, че Степанов е отивал на разговор с кореспондент на манчестърския „Гардиан“ за една, както се оказва, доброжелателна статия на тема колко е променен животът в Русия.

Стоун кимна.

— Той също е бил един от доверените помощници на Берия, прав ли съм?

— Да — каза Дунаев. — Зная, че Степанов беше замесен в подготовянния от Берия преврат. Беше затънал до уши в тази мръсотия.

— По какъв начин?

— Беше едно от момчетата за всичко на Берия. Принудил личния му лекар да напише рапорт, че Берия е получил сърдечна криза. Предполагам, че Берия е имал намерение да отсъства, за да може да командува силите си. Вероятно е искал причината за отсъствието му да бъде правдоподобна, така че колегите му да не стават по-подозрителни, отколкото вече са били.

— По дяволите, Степанов е вече мъртъв.

— Да де — разсмя се Дунаев и златните му зъби блеснаха. — Забравете и за добрия доктор. Екзекутираха го още щом разбраха, че е сътрудничил на Берия. Нещастник.

— Степанов сигурно е знаел нещо за самоличността на М-3 — рече Стоун. Присви очи, замислен за нещо. — Но защо е трябвало да го елиминират тъкмо сега заради този опит за преврат отпреди десетилетия? И тогава си спомни за доклада на Таралежа, от който започна всичко, доклада от източник на ЦРУ в Москва, в който се намекуваше, че в Кремъл ще има размирици.

— Мислите ли — продължи Стоун, — че така нареченото Завещание на Ленин по някакъв начин разкрива самоличността на Къртицата?

— Да. Да. Винаги съм си го мислил. Да.

Стоун кимна.

— Моментът, който е избран... — почна той, — тези неща не може да са случайни.

— Моментът ли? — попита Дунаев.

„Ще се случи всеки момент“ — проблесна в съзнанието на Стоун.

Това бяха първите признаци на един огромен, ужасяващ катаклизъм. Миналото се повтаряше.

— Да. Някои хора поемат твърде голям риск да бъдат разобличени. Нещо ги кара да бързат. — Стоун обиколи с поглед стаята. — Започва маневрирането на М-3 към властта. Заплахата е

непосредствена. — Внезапна вледеняваща догадка го прониза като мълния и той добави: — Има краен срок.

— Вие ще кажете, господин Стоун. Вие сте експерт по Съветския съюз. Аз бях само обикновен служител.

— Срещата на високо равнище — рече Стоун и остана на стола си, замръзнал от ужас като мушица в кехлибар.

[1] Колумбарий — постройка, в която се поставят урните с праха на кремирани покойници. — Бел.прев. ↑

Москва

Проливният дъжд не беше спирал цял ден, небето беше стоманеносиво. Шарлот бе изминала петнадесетте километра бавно и предпазливо. Пътищата бяха хлъзгави, а подозираше, че реното има нужда от нови спирачки. Но нямаше никакво желание да търси подобна услуга в Москва. На съветските механици не можеше да се има никакво доверие, пък и без друго никога нямаха резервни части.

Право пред нея се издигаше порутеният Криловски манастир, точно както ѝ го бе описал Сергей — масивен и дъвен, с неравна каменна зидария. Навремето мрачното му присъствие без съмнение е доминирало в тези покрайнини. И сигурно монасите, живели някога в него, са си въобразявали, че ще е вечен. През осемнадесети век манастирът бил превърнат в казарма, а после започнал да се руши и когато дошла революцията, бил оставен да се разпада между окръжаващите го хълмове.

Шарлот остана да чака в колата, заслушана в шума на мотора. Нямаше желание да стои въвн на дъжда по-дълго, отколкото се налагаше. Дъждът я настройваше умосъзерцателно. Не знаеше доколко може да се осланя на Сергей. Човек никога не биваше да има вяра на съветските държавни служители. Сергей беше от КГБ, а КГБ най-често създаваше неприятности. КГБ си имаше свой скрит план, своя бюрократична бъркотия, на фона, на която нормалната съветска бюрокрация изглеждаше съвсем невинна.

След странното среднощно обаждане на Чарли в първия момент се бе почувствувала объркана, бе започнала да се чуди дали пък наистина не си бе изгубил ума. После осъзна, че се бе опитал да ѝ каже нещо.

Беше споменал местата в Москва, където бяха станали последните бомбени атентати, и беше говорил още нещо, като особено бе наблегнал на „американци“ и „замесване“.

Не бяха ли атентатите изява на местни терористи? Или бяха извършени от... американски терористи? Това обаждане увеличи

подозренията, които и без това имаше, и повече от всякога раздразни любопитството ѝ.

На следващия ден се свърза със Сергей.

Знаеше, че има нещо общо с Отдела за специални изследвания на КГБ, но той не беше много общителен на тази тема. Беше на четиридесет и няколко години, закръглен, с дупчици на пухкавите ръце и четвъртити пръсти. Голямата му глава започваше да оплешивява. Изглеждаше вгълбен в себе си, което я караше да му вярва повече. Не беше кариерист, не беше от преливащите от лицемерна любезност типове, които се лепват за теб на някой банкет, а после тичат в службата си да пишат „рапорт за осъществен контакт“ за досиетата. Сергей беше първият „добър“ служител на КГБ, с когото се бе запознала, макар „добър“ да беше все още относително понятие.

Но тази среща в изоставения манастир? Или имаше да ѝ казва нещо ужасно важно..., или беше клопка. Възможно ли беше? „Получавала информация, представляваща държавна тайна“ — така ли щеше да гласи обвинението?

Слезе от колата и се запъти към развалините. Бутна тежката дървена врата. Пантите изскърцаха. Влезе в малко каменно преддверие, толкова тъмно, че едва виждаше. Когато очите и привикнаха, откри тесния коридор, който ѝ бе описал Сергей, и отвори друга дървена врата.

Струи сива светлина, проникващи през дупките на тавана, осветяваха неравномерно помещението, служило някога за трапезария. Обърна се и видя тъмния силует на Сергей.

— Привет, Шарлот — каза той и тихият му глас отекна.

— Привет. — Тя се приближи и седна на каменната пейка до него. — Ну?

— Вы были правы. — Изглеждаше напрегнат и мачкаше пухкавите си ръце.

Шарлот чакаше.

След известно време той заговори отново, все така тихо.

— Откъде имате тази информация?

Шарлот отрицателно поклати глава.

— Смятате ли да говорите за това по телевизията?

— Може би.

— Моля ви, недейте. Недейте засега. Почакайте.

Шарлот се обърна и го погледна остро. Сега ясно различаваше чертите му. Изглеждаше ужасно изплашен.

— Това е решение, което ще, взема сама, Сергей. Знаете го.

Той кимна бавно.

— За какво съм била права, Сергей?

— Бомбите са от ЦРУ, проверих резултатите. Направени са от материали на ЦРУ. Вашето ЦРУ пак започва старите си номера. Трябва да разнищите това. Трябва да повдигнете капака на този скандал. След време. Вашето ЦРУ е извън контрол.

Шарлот почувствува как устата ѝ изведнъж пресъхва — не беше в състояние да се обърне и да го погледне.

— Защо ми казвате всичко това? — успя да прошепне тя.

— Моля ви — каза той, — знаете ли колко кураж ми трябваше, за да се срещна с вас. Ако ме хванат... — Гласът му заглъхна. — Да, сега положението в моята страна е много по-добро. Но в КГБ нещата не са много по-различни от преди.

— Но защо ми казвате това?

Продължително мълчание.

— И аз се питам.

Сергей Абрамов остана да седи на пейката дълго след като Шарлот си бе отишла. Потръпна от студ и от страх, че ще го хванат. Сега проблемите с дъщеря му Зинаида изглеждаха безкрайно далечни. Дали постъпи правилно, като съобщи тази потресаваща информация на една репортерка? Страшно рисковано беше, да, но разумно. Знаеше, че Харпър няма да съобщи нищо, преди да се е поровила за информация от собствени източници. Може пък да разкрие нов скандал, който да дискредитира американските власти. А като се разбере за неговия принос, ще бъде много полезно за кариерата му. Да, беше я използвал, но ако тя помогнеше за разобличаването на ЦРУ, което се опитваше да дестабилизира и без това нестабилното съветско правителство, резултатът щеше да е добър. Потри ръце и след около двадесет минути излезе храбро в дъжда.

Шарлот не му повярва. Сергей ѝ пробутваше тази история, това беше обяснението. Тази театралност, срещата в изоставените развалини на манастира. Всичко това имаше привкус на мелодрама и тя нямаше да захапе въдицата.

Защо ѝ беше дал тези сведения за ЦРУ? Вярно, и преди ѝ бе казвал разни неща, но това беше информация от такъв характер, че един следовател от КГБ би я пазил в тайна, докато началниците му не решат какво да правят с нея.

Дали КГБ не се опитваше да я манипулира?

Да. Сигурно беше така. Опитваха се да я използват.

Значи такава била работата.

Париж

Стоун седеше в едно кафене на улица „Бюси“, на левия бряг на Сена недалеч от „Л’Отел“, пиеше еспreso и методично записваше фактите, с които разполагаше, в малкия бележник, който току-що бе купил.

Знаеше, че в този момент Фьодор Дунаев се е захванал да му търси пистолет. Старият руснак, разбира се, имаше към кого да се обърне. Стоун беше наясно, че за един аматьор е вече почти невъзможно да купи оръжие на черно, особено пък в Париж. Дори и да успееше да открие нужния бар в някой долнопробен квартал, да кажем Пигал, и да попадне на човека, който може да му го достави, сделката пак нямаше да стане. В този век на тероризма никой не би рискувал да продаде оръжие на някого, чиито контакти с продавача впоследствие могат да се проследят. Не си струваше.

Не, Дунаев трябваше да свърши тази работа. За щастие, с неговите връзки това нямаше да е трудно.

Единственият проблем беше, че познанията му за оръжията бяха от петдесетте години, а оттогава автоматичните пистолети бяха претърпели значителни промени. Най-съществената може би беше създаването на „пластмасовия“ пистолет — полуавтоматичен, от полимери, с голяма ударна сила.

Всъщност само дръжката беше пластмасова, но имаше едно важно предимство пред металните — можеше да се внесе в самолет дори и през детекторите за метал. Поне така му бяха казали. Стоун имаше съвсем смътна представа как да направи това, ако му се наложи.

В случай че заминеше за Москва, вероятно щеше да му трябва пистолет, с който да успее да мине граничната проверка.

Но се надяваше от все сърце, че няма да му се наложи да го използва.

От телефона срещу заплащане в дъното на кафенето Стоун изпрати телеграма на Пола Сингър: ВСИЧКО НАРЕД. Но как да я подпише? Бяха се разбрали за Хаскъл, но колкото и да изглеждаше

умно, беше твърде рисковано. Ако хитрината му в Хаскъл беше вече разкрита, това име щеше да звучи твърде подозрително. Подписа се просто ПРИЯТЕЛ. Пола трябваше да знае, че е добре.

Върна се на малката кръгла масичка, поръча си още едно еспreso и отново започна да пише в бележника. Скоро стигна до обяснение, в което имаше някаква логика.

През годините, прекарани в Москва, на Уинтроп Леман му се родила дъщеря, Соня, която взела името на майка си, така че да не бъде свързвана с прочутия си американски баща.

Дотук — добре.

Соня била заложница, инструмент, използван срещу Леман, за да бъде принуден да сътрудничи. Съветите държали здраво в ръцете си един от най-влиятелните хора в Америка, съветник на няколко президента.

Обаче на този човек е бил поверен документ от Ленин, нещо мощно и експлозивно, което, в случай че се разгласи, щяло да причини огромни щети на съветската държава.

Документ, който по някакъв начин може да разкрие и самоличността на „къртицата“ М-3.

Така че Леман от своя страна също ги е държал в ръцете си.

А и дъщеря му не е била вече жива.

По някаква все още неясна причина навремето Леман помагал на редица американски и най-малкото двама съветски висши държавни служители да свалят съветското правителство и издигнат начело на държавата Берия. Фактът, че е отишъл толкова далеч, за да се опита да освободи дъщеря си, можеше да се разбере. И все пак... Берия?

Но всичко това беше минало.

Частите от мозайката, от сегашната мозайка, най-после идваха на местата си, но въпросите, които оставаха, изпъкваха с още по-голяма сила.

Хаскъл, Мичиган

На полицейския началник в Хаскъл, Мичиган, Рандъл Джъргънсън му беше дошло просто до гуша. По-голямата част от нощта беше прекарал заедно с помощника си Уили Кунц и няколко

доброволци да преравя с драгата хаскълския бряг на едно от най-големите езера в целите Съединени американски щати.

Сякаш това не му стигаше, ами трябваше да понася и неспирното дърдорене на федералните, които бяха настояли да дойдат. Изглежда мислеха, че ще се справи по-добре, като се въртят около него, задават му малоумни въпроси, развяват костюмчетата си с жилетки и най-вече се правят на важни. Докато неговото единствено желание беше да им каже: „Добре, печелите. Проклетото произшествие е било измама“. И да се свърши най-после. Да прати проклетите федерални да си пишат отчетчетата и да се прибират в хотелите си, а той да си иде вкъщи и да поспи. „Махайте ми се от главата — му се искаше да им каже — и ме оставете да си гледам работата“.

Към четири и половина сутринта най-после капитулира.

— Добре, тарикати такива — рече, — този тип го е инсценирал. Избягал е.

Обърна се и се втурна към полицейската кола.

По пътя за вкъщи спря пред тъмната гара и пусна една монета в автомата зад нея. Кутията леденостуден газирани гроздов сок изтропали по улея. Отвори я, отпи голяма глътка и тръгна уморено към колата.

„Хитрото му копеле — мислеше си той, докато караше към къщи, и се усмихваше на себе си. — Каквото и да е направил, няма как да не му се възхитиш на акъла.“

Зави в алеята пред дома си, спомни си, че бившата му съпруга Уенди я няма, и пак се усмихна.

Стоун знаеше, че през дългия си живот Леман е посещавал Париж безброй пъти, по работа или за удоволствие. Сега разбираше, че две от тези посещения са били, за да се срещне с дъщерята, която никой не е подозирал, че има.

Внезапно му хрумна една идея. Прехвърли телефонния указател за имена на фотоархиви — компании, които да разполагат с обширни фото досиета на исторически и не чак дотам исторически личности, на събития и моменти, запечатани на филмова лента от фоторепортерите в течение на годините. В Ню Йорк имаше само няколко такива компании. Списанията, вестниците и издателствата много разчитаха на тях.

Направи списък на четири от най-големите фотоархива в Париж и ги посети един след друг. Търсеше снимки на Уинтроп Леман в Париж, правени през две определени години.

„Веднъж Берия ѝ разреши да замине за Париж...“

Соня Кунецка.

Кога е било това?

През 1953 година...

Възможно ли е дъщерята на Леман да е била фотографирана? Погребана е в Париж, името ѝ бие на очи, написано е с големи златни букви. Ако Леман или Берия са искали да запазят съществуването ѝ в тайна, тогава защо са я погребали в най-прочутите гробища на Париж?

Все някой трябва да е видял тази жена в Париж.

Но след неколкочасово обезсърчително търсене Стоун не бе успял да намери нищо.

Най-накрая влезе в четвъртия по списъка си архив, малък дюкян на улица „Сен“, на чиято витрина беше написано: РОЖЕ ВИОЛЕ.

Покрай стените, от пода до самия таван бяха натрупани зелени папки, без съмнение пълни със снимки.

— Търся снимки на едно лице — каза Стоун на френски на младата служителка.

— Историческа личност, дипломат, учен?...

— Ами, всъщност нито едното, нито другото, нито третото. Дъщеря е на американски държавник. Името ѝ е Соня Кунецка.

— Чакайте да проверя.

Жената започна да рови в голяма картотека. След няколко минути вдигна очи.

— Родена през 1929, починала през 1955 година, така ли?

— Да, точно тя е.

— Един момент.

Тя се качи на опряна в стената стълба и извади голям зелен албум с надпис *История на Съединените щати, К. Л.* Постави го пред Стоун и го разтвори. Снимките бяха чистичко прикрепени, текстовете към тях бяха написани на машина. Докосна страницата с показалеца си и каза:

— Мисля, че е тази.

Беше Соня.

Снимката беше правена от известен френски светски фотограф на приема съветското посолство в Париж. Тя беше права и разговаряше с някого, който не беше Уинтроп Леман, а само на крачка встрани няколко мрачни на вид мъже бяха вперили в нея очи.

— О — каза внезапно жената, — опасявам се, че не е точно тази.

— Да, тази е.

— Не, не мисля. Тази снимка е с дата от 1956 година. — Засмя се нервно. — Значи една година след смъртта ѝ. Не може да е същото лице.

Хиляда деветстотин петдесет и шеста? На надгробния паметник пишеше 12 април 1955 година.

Не се връзваше.

Освен ако този така натрапващ се паметник, датата, изсечена в мрамора, не беше само измама. Ако беше прикритие.

— А, ето още една — каза жената, като обърна страницата с навлажнен пръст.

Мислите на Стоун се носеха и в момента той не чуваше какво му говори.

— Monsieur?

Възможно ли беше Соня Кунецка да е още жива?

— Monsieur?

Стоун бавно вдигна поглед, неспособен да мисли.

— Да? — каза той дрезгаво.

— Monsieur, ако желаете, ето ви още една. Датирана е Париж, 16 декември 1953 година. Правена е три години по-рано.

Стоун разгледа втората снимка и изумлението му стана още по-силно. Не вярваше на очите си.

Снимката беше правена на улицата пред съветското посолство. Както и на другата, Соня беше обкръжена от пазачи със застрашителен вид, но този път баща ѝ стоеше до нея. Нямаше съмнение, че беше Уинтроп Леман.

А до Леман стърчеше мършавата фигура на младия Алфред Стоун, само месеци след излизането му от затвора.

Москва

Яков Крамер беше приключил с редактирането за деня. Седеше в стъклената си преграда в издателство „Прогрес“, уморен и натъжен.

Степан бе взривил вече три бомби в центъра на Москва, а Аврам все още не бе освободен. Нямаше никаква реакция.

Бяха направили ужасна грешка.

Той беше изпратил две писма до Кремъл, като и в двете бе дал да се разбере, че ще продължат с атентатите и скоро ще бъдат принудени да дадат гласност на исканията си. Знаеше, че Политбюро не би искало такава публичност сега, в навечерието на Московската среща.

А любимият му син Аврам си оставаше в психиатрията и с всеки изминал ден мозъкът му се рушеше.

Издателството беше вече почти опустяло, но Яков знаеше, че Соня все още работи в своята преграда на другия край на голямата зала. Щеше да дойде всеки момент с палтото на гърба и с умореното изражение на лицето и да каже, че е време да си тръгват. Яков пооправи бюрото си и стана да я потърси.

Ето я, вече идваше насреща му. Изпитваше ирационално задоволство от общото им чувство за време. Тя някак си винаги знаеше, когато е готов за тръгване.

Не обичаха да се целуват в службата, защото не бяха женени, а руснаците имат викториански предразсъдъци за публичните прояви на чувства. По-добре да не обиждат хората. Но когато излязоха, сграбчи ръката ѝ и почувствува топлата вълна на любовта си към нея. Обичаше я, с всеки изминал ден я обичаше все повече.

Бяха се запознали тук, в „Прогрес“, преди години. Яков току-що бе освободен от Гулаг. Соня беше проверител и проучвател на фактите, красива саможива жена, която не общуваше с другите и отбягваше приятелствата. Яков, ценен заради способностите, но отбягван заради лицето си — от страх, наистина, от ужаса, който повечето хора изпитват пред физическите деформации, той знаеше това — обичаше да си фантазира за тази дребна тъмнокоса жена със зелени петънца в

тъмните очи. Сигурен беше, че е жена с минало. Защо иначе такава красавица ще се държи като калугерка? Една сутрин, като минаваше покрай бюрото ѝ, Яков каза нещо, нещо доста остроумно. Тя го погледна право в очите, усмихна се и го срази, прониза сърцето му.

По обяд същия ден тя се появи пред бюрото му със сандвич от дебели филии кисел черен хляб и сирене и му предложи да си го поделят — не била гладна. Жест на дете, което иска да се сприятели. Питаше, се дали го прави от съжаление. Разговориха се, тя се смя на шегите му, спори с него за някаква книга и вечерта, когато я изпращаше до блока, в който Соня живееше с овдовялата си майка, той я целуна наред проливния дъжд. И тя не се отдръпна! Искаше му се да знае какво с нея не беше наред. Когато се опознаха по-добре, тя говореше от време на време, но винаги много общо, за травмите в миналото си, за злополучни любовни връзки и други такива. Той искаше да знае всичко за тази жена и разпитваше кои са били тези мъже, тези негодници, как са могли да я изоставят? Но тя се усмихваше тъжно и не казваше нищо.

През годините, откакто живееха заедно — като любовници, не като съпрузи — на Яков му се струваше, че и двамата в известен смисъл са наранени и че именно това ги свързва.

Сега му се искаше да ѝ разкаже всичко за това, което правят със Степан за освобождаването на Аврам, но беше невъзможно.

„Може и да одобри това, което вършим, не зная“ — мислеше си той.

Не, щеше да бъде много егоистично да ѝ каже. „Тя в никакъв случай не трябва да пострада от това, което правя“ — реши той. Соня никога не биваше да научи.

Спомни си за американската репортерка, която беше идвала да се срещне с нея, и се запита какви ли са тайните, които Соня крие от него. Да, бяха разговаряли за миналото ѝ, но от разказите всичко излизаше така нормално, че Яков не можеше да не си задава въпроса, дали тя наистина не крие нещо. Възможно ли беше да мислиш по този начин за човека, когото обичаш?

След работа трябваше да напазаруват, да се редят на опашка за хляб, после за мляко, после за пиле (пилетата в магазина изглеждаха сиви и мършави) и след това за зеленчуци. Целият този скапан ритуал не беше случаен, Крамер знаеше това. Карай тези селяндури да

работят по цял ден, след това да висят по опашките за храна и вечер ще са така капнали, че няма и да помислят да се бунтуват.

После пътуваха дълго с метрото, пресякоха калния двор, влязоха в изпъстрения с петна от урина вход на сградата и най-сетне си бяха у дома.

Оставиха покупките на масата в кухнята и се спогледаха с раззинати от отчаяние и изтощение уста.

— Яков, не ми се готви точно сега — каза Соня.

— Недей, аз ще сготвя. Ти поседни.

— Не, и ти няма да готвиш.

— Какво искаш да кажеш? — попита той и разбра какво му намеква. — Соня, може да съм прекалено уморен...

— Не — каза тя, приближи се бавно и го целуна. Целуна го по двете бузи, и по хубавата, и по грозната, а после по устните.

Макар че с годините красотата ѝ беше малко поизбледняла, в нея беше останало нещо завладяващо, в тъмните ѝ очи имаше нещо трогателно, дори трагично. Той я намираше удивително еротична. Не беше вече млад, не можеше да я люби толкова често, както преди, но тя неизменно го възбуждаше. В нея имаше нещо, което го караше да се чувства страхотно мъжествен. Те не се хвърляха в страстта необуздано като пубертети, любеха се по-спокойно, по-нежно.

Станаха, бавно отидоха в спалнята и започнаха да се събличат. Соня внимателно свали дрехите си, сгъна ги и ги сложи на нощното шкафче, до снимката с баща си, когото толкова много бе обичала. И се любиха.

После останаха да лежат в отпусната прегръдка и тя заратрива врата и рамото му.

— Никога не те напуска, нали? — попита го нежно.

— А?

— Гневът. Дори и да освободят Аврам, ти ще продължаваш да го носиш в себе си.

Нямаше никакъв смисъл да спори с нея, така че не ѝ отговори.

— Искам да бъдеш предпазлив.

— За какво говориш, Сонюшка?

— Понякога ми се струва, че ме следят много внимателно, може да забележат.

— Не разбирам за какво говориш. — Той седна и я хвана за раменете.

— Моля те, Яков. Няма защо да ми казваш нещо повече от това, което вече зная. Но искам да се пазиш.

— Соня...

— Намерих на пода един илик. Празен илик, адресиран до президента.

Той ужасено я гледаше в очите. Как така го беше намерила? Толкова беше внимавал.

— Соня, искам да ти обясня...

— Не, Яков. Не ми обяснявай. Моля те. Не зная дали това, което правиш, е хубаво или лошо, но зная защо го правиш. И ме е страх. — Гласът ѝ стана дрезгав, вече говореше през сълзи. — Не искам нещо да ти се случи. Някога ще ти разкажа нещо за живота си отпреди да те срещна, но сега не мога. Дала съм обещание. Искам само да бъдеш много, много предпазлив. Заради двама ни.

Тя плачеше. В неговите очи също се появиха сълзи. Непоносимо му беше да я вижда така нещастна, сърцето му се късаше. Искаше да я попита: „Как можеш да ме обичаш? Толкова съм грозен, отвътре и отвън, толкова чудовище съм, как можеш да ме обичаш?“ Но не каза нищо, само я гледаше тъжно през сълзи, така, както се гледа нещо, което всеки момент може да ти бъде отнето.

Вашингтон

Рано сутринта, съсипан от напрежение, Роджър Бейлис се опитваше да си отдъхне в сауната на сградата с правителствени канцеларии до Белия дом, когато телефонът иззвъня. Протегна се и вдигна слушалката.

Беше директорът на Централното разузнавателно управление.

— Обади ми се по безопасна линия — каза Темпълтън.

Бейлис се надигна, уви около себе си пешкир и влезе в съседната тоалетна, където писоарите бяха снабдени със задействащи се от топлината плакнещи устройства, монтирани по времето на Никсън. Термосензорите рядко работеха.

Петнадесет минути по-късно вече се бе облякъл, бе се върнал в кабинета си и разговаряше оттам с директора.

— Да, Тед — отговори той, — имаме много добра представа за основното направление, в което се движи. Бих казал, че този доклад за убийството на човека от Секретариата в Париж е съвсем недвусмислен. В общи линии определя координатите.

Изслуша отговора на Темпълтън и се съгласи с него:

— Да. Нека продължим с паспортните и митническите проверки, плюс нормалното полицейско издирване на укриващи се в набеязаните пет-шест града. Но според мен трябва да обърнем особено внимание на Париж.

Отново се заслуша и след това каза:

— Вероятността да се появи съвсем скоро е значителна. Ще го пипнем. Залогът е твърде голям, не можем да го оставим жив.

Москва

Сергей Ф. Абрамов от Отдела за специални изследвания на КГБ всъщност никога не бе се срещал с председателя. Сега знаеше, че след малко ще бъде при него, и мисълта за това го караше да нервничи. Преди около четиридесет минути секретарката му Дуся бе дотичала с широко отворени от вълнение очи, за да съобщи, че самият председател на КГБ, лично, е поръчал Абрамов да отиде при него. Как трябваше да разбира това? Бяха изпратили кола да го вземе и да го закара до кабинета на Павличенко на Лубянка.

Сега Абрамов стоеше в приемната на председателя, гледаше в краката си, мачкаше ръцете си, разсеяно слушаше как секретарят отговаря на телефонните повиквания и не знаеше какво да мисли.

Възможно ли беше самият председател да е чел рапорта му, че бомбите са направени от американски пластични вещества? Не, не изглеждаше много вероятно, а освен това, защо ще иска лично да разговаря с един обикновен технически сътрудник?

Изведнъж през главата му премина ужасяващата мисъл, че някой някак си е разбрал, че е издал строго секретна информация на една американска репортерка и председателят на КГБ го вика за разпит... Но защо лично председателят? Нали с това трябваше да се заеме службата за вътрешна сигурност, бързо и без много шум?

„Само дано не е това!“ — мислеше си той.

Но нямаше повече време да си блъска главата, защото, като вдигна очи, видя пред себе си Андрей Павличенко. Изненада се от благородната външност на председателя. Беше шестдесетгодишен, но имаше гъста кестенява коса, вероятно боядисана.

— Товарищ Абрамов — каза Павличенко и стисна ръката му.

— Другарю генерал, за мен е чест.

— Моля.

Председателят тръгна пред него към боядисана в бяло двойна врата. Вървеше с пружиниращата походка на много по-млад човек.

Абрамов се хвана, че бръщолеви от нерви.

— Изненадан съм, че това тук е врата — каза той, когато влизаха в кабинета на Павличенко.

Павличенко се засмя.

— Знаете ли, преди да попадна в този кабинет — по времето на Берия — бях чувал да се приказва същото. Всички говореха, че кабинетът му нямал врати. А после един ден ме повикаха, също както вас днес.

— И разбрахте, че слуховете не отговарят на истината — успя да каже поотпусналият се малко Абрамов. „Какво ли иска председателят? Моля ви, вкъщи имам жена и две дъщери, които чакат на мен. Защо изобщо се срещнах с тази американска репортерка? Какво си въобразявах, че правя? Тогава ми се струваше, че идеята е добра“.

— И разбрах, че слуховете са верни.

Павличенко изглеждаше внимателен човек и интелигентен, доста се различаваше от дългата поредица брутални, свирепи мъже, които открай време бяха управлявали съветската Държавна сигурност.

— Дойдох в полунощ — Берия обичаше да провежда срещите си по това време, и един от секретарите му ме въведе в „шкафа“, нещо, което приличаше на поставен до стената дъбов гардероб. Протегна ръка в тъмното, натисна някакво копче и задната стена на шкафа се отвори към кабинета на председателя. Берия имаше мания за секретни укрития. Е, след години, по времето, когато получих този пост, с прискърбие разбрах, че Юрий Андропов е наредил да махнат шкафа и да го заменят с обикновени врати. Съжалявам, че трябваше да ви разочаровам.

— Не съм разочарован, другарю генерал — каза Абрамов.

Павличенко беше отишъл до семплото си махагоново бюро и беше седнал. Абрамов също седна и скришом се заозърта. Легендарният кабинет на председателя на КГБ беше дори по-разкошен, отколкото си го бе представял. Беше доста голям, чак внушителен и богато обзаведен. Подът беше покрит с големи красиви килими от Централна Азия, стените бяха с ламперия от полиран махагон, над който имаше тапети от кремава коприна и само един портрет — на създателя на съветската тайна полиция Феликс Дзержински. Имаше канапета със светлокремав брокат и махагонови масички; Стаята приличаше на библиотека в имението на някои барон.

Като се вгледа по-внимателно, Абрамов забеляза, че Павличенко всъщност не беше хубав. Лицето му беше обикновено, с масивни скули и брадичка. Но фигурата му беше страхотна в хубавия английски костюм. В Москва, особено между завистниците му, се разпространяваше шегата, че Андрей Павличенко приличал на филмова звезда — най-вече в гръб.

Абрамов знаеше, че председателят притежава и изключително остър ум, има способността да мисли светкавично бързо и да вижда цялата гора там, където другите виждат само отделни дървета. Беше надарен с политически гений, талант да печели съюзници, които го бяха издигнали на самия връх — или поне така казваше мълвата. Кое то не значеше, че новият председател на КГБ — той заемаше този пост по-малко от година — не е наистина впечатляваща личност. Всеки в Комитета беше чувал вече за подвизите му. За разлика от повечето председатели на КГБ преди него Павличенко наистина беше прекарал известно време на Запад, беше ходил в служебни командировки в Лондон, Париж и Вашингтон. В средата на петдесетте му възложили да отговаря за сър Антъни Блънт, куратор на английската кралица, а също и „четвъртият“ в шпионския кръг Бърджис — Маклийн — Филби — Блънт. Блънт беше организаторът на доста „бягства“ на офицери от КГБ в Съединените щати. Изглежда, тези операции успешно бяха отровили кладенеца на ЦРУ. Абрамов се чувствуваше поласкан, че си бърби с него.

— Прочетох рапорта ви — каза председателят.

Абрамов си отдъхна. Слава богу, това било.

— Да?

— Впечатлен съм, че сам сте се заели да изследвате образците от бомбените атентати напоследък. Обстоятелствата ви заслужава възхищение, бих искал да имаме повече такива служители. За нещастие нямаме.

— Благодаря, другарю генерал.

— Искам да ви кажа, че това не е първият рапорт, който показва, че ЦРУ снабдява терористите.

— Така ли, другарю генерал?

— Кажете, какво ви накара да вземете образците? Бяхте недоволен от начина, по който се работи в следствието ли? Ако сте недоволен, трябва да ми кажете.

Абрамов не можеше да каже на председателя истината — че една американска кореспондентка го бе попитала за това и в действителност го бе навела на тази мисъл. Така че вместо това каза:

— Беше просто една хипотеза, другарю генерал, инстинкт.

Павличенко се облегна назад. Сега изглеждаше уморен.

— Казаха ми, че сте един от най-добрите.

— Не, другарю генерал, съмнявам се.

— Отсега нататък искам вие да се заемете с това. Последва ли нов атентат в Москва, искам вие да сте единственият специалист от следствието. Ако се наложи да съставяте екип — само в случай на крайна необходимост, искам да е изцяло на ваше подчинение. И ще докладвате лично на мен.

— Но, другарю генерал...

— Не се притеснявайте за командните нива. Погрижил съм се за това. Приятелю, зная всичко за бюрокрацията, как цели правителства могат да изпаднат в криза само защото един-единствен чиновник е благоволил да се успи някоя сутрин. Е, не мога да ви кажа точно какви разследвания се правят по вътрешноведомствената сигурност, но нека спомена само, че е възможно те да имат огромни последствия. Никога през живота си няма да имате друга толкова важна задача. Ясно ли е?

Абрамов преглътна от изненада.

— Разбира се, другарю генерал.

— Ако не стигнем до организаторите на терористичните актове, другарю Абрамов — каза Павличенко и стана от мястото си, — опасявам се, че всички ще имаме големи неприятности.

Париж

— Ето — каза Дунаев и остави пистолета на масичката за кафе в хотелската стая на Стоун, — най-приемливата цена, която приятелите ми успяха да спазарят, са безбожните хиляда и осемстотин франка за това нещо.

— Благодаря — рече Стоун и взе оръжието. Беше деветмилиметров „Глок 17“, австрийско производство, малък и лек, тъй като корпусът му беше от свръхплътна пластмаса. Сложи пълнителя, който съдържаше седемнадесет патрона, и го чу как щракна. — Отлично. Добра изработка.

— Да, хубав е. Да си го ползвате със здраве.

Стоун се разсмя и започна да вади пари от коланите и подвързиите на книгите си. Събра доста дебела пачка и я сложи в джоба си. Бутна друга пачка към Дунаев и каза:

— Искам да ми ги пазите. Сложете ги някъде на сигурно място, в банков сейф например. И си вземете от тях.

Дунаев се смръщи.

— Не ми минава и през ум.

— Много сте морален за човек, който си е изкарвал прехраната с убийства — мило подхвърли Стоун.

— Убивал съм за една кауза — каза бавно Дунаев. — Не се различаваме много в това отношение. И вие сте убивали.

— Да — кимна замислено Стоун. — Веднъж, в Чикаго. Може би пак ще ми се наложи. — Стана и погледна в гардероба, за да се увери, че е взел най-необходимото. Останалото — дрехите, които не му трябваха, и прочее, щеше да даде на Дунаев, за да не оставя на преследвачите си повече следи, отколкото вече имаха.

— За мен не е безопасно да стоя тук — каза той.

— Не и след това, което се случи в „Пер Лашез“.

Дунаев въздъхна уморено и почти музикално.

— Приятелю, полицията вече ви търси.

— Откъде знаете?

— Ходят от хотел на хотел и показват ваша снимка. Това е бавна работа, но хотелските администратори сигурно ще им съдействуват. Никъде не е безопасно за вас. Ако ви скрия в моя апартамент, може да ви намерят.

— Трябват ми само няколко часа. По това време няма полети. Ако...

— Има едно място — прекъсна го цял сияещ Дунаев. — Можете да се подслоните при жената, с която се срещнахте в кафенето.

— Онази, червенокосата ли?

— Да. Засега при нея е сигурно — не я свързват с мен.

— Но всъщност каква е връзката помежду ви?

Дунаев вдигна рамене и разпери ръце с дланите нагоре.

— Аз не съм глупак, Стоун. Ако мислите, че съм избягал от Москва, без да се подсигурия, много ме подценявате.

— Какво?

— Както повечето тайни агенти, и аз събирах материали, с помощта, на които да се пазя от работодателите си. Шифровани съобщения, кодови таблици. Протоколи за заплащане, списъци на съветски агенти във френски и западногермански министерства. Дори и след десетилетия тези списъци са по-ценни от платината — някои от агентите са вече на твърде високи постове. Всеки път, когато идвах в Париж, си скътвах по някое листче хартия, по някое парченце микрофилм.

— И те са у тази жена, така ли? У тази проститутка?

— Да, проститутка е. Да, тя ми ги пази, в апартамента си в Маре. Моята застраховка „Живот“.

— Но защо, по дяволите, тя ще...

— От лоялност. От благодарност. По същата причина, по която много човешки същества правят нещо за други човешки същества. Беше четиринадесетгодишна проститутка, когато по време на Втората световна война нацистите я бяха хванали, че работи за Съпротивата. Стоеше в редицата от хора, строени за разстрел на един покрив. Аз бях внедрен в нацистката организация в Париж. Бях един от нацистите на покрива онази вечер. Видях нещастното момиче и имах възможност да спася живота му. Казах им, че я искам за себе си. Да, господин Стоун, тя ми пази архивите. Това е най-сигурното място за тях. Познавате ли Париж?

— Донякъде.

— В Маре има една малка уличка „Малер“; — Той извади карта на града с подвити краища и посочи с четвъртития си пръст: — Ето. Заради нея и заради мен не оставайте дълго там. Къде отивате след това?

— В Москва.

— В Москва! Това е лудост. Пъхате си главата в устата на лъва!

— Да, вероятно. Но нямам избор. Ако не отида, със сигурност ще ме убият. Ако отида — е, това е единствената ми надежда. Може пък да имам късмет и да се свържа с тази мрежа, да повлияя на организаторите и те да прекратят заговора, а същевременно и да ме опазят. Ще бъдат принудени да го направят в интерес на съветската държава.

Дунаев кимна тържествено.

— Ще бъдат принудени — повтори като ехо той. — Да.

— Кой са те? Какво знаете за тях?

— Казват, че се наричали „старобрядци“, значи — староверци.

„Староверци“... Стоун беше чувал вече това название... Къде?

— Научих, че се започнало през последните дни на Сталин, когато убиваха, без да подбират, добри и лоялни хора. За „старобрядците“ се говори и в самия Кремъл. Когато приближавало да свалят от власт Никита Хрущов, човек от охраната на един от заговорниците го предупредил за това по телефона. Разправят, че това било работа на „староверците“, които по онова време виждали в Хрущов последната надежда на родината.

Староверците. Сега Стоун си припомни. За тях се споменаваше между другото в писмото на Алфред Стоун от банковия сейф в Кеймбридж. Беше ли възможно и той да е чувал..., да е знаел нещо за тази мрежа?

— Всяка нелегална мрежа като тази обезателно има ръководител, водач — каза Стоун. — Трябва да ми помогнете. Кой е той? Кой са тези хора?

— Да, има водач. Човек, чието име се пази в тайна.

— Но сигурно има някакъв начин...

Дунаев кимна много бавно, лицето му беше изопнато от вгълбяване.

— Познавам неколцина — каза той. — Вероятно сте чували — нали сте специалист по политиката на моята забравена от бога страна — за едно от най-големите зверства по време на Втората световна война, един неописуем ужас, надминат само от нацистите. За масовия разстрел, извършен от моите хора, НКВД-то. Разстрелът в Катинската гора.

— Разбира се, че съм чувал за него. Хиляди и хиляди. Колко бяха, четири хиляди?... Пет хиляди?... Офицери от полската войска, убити през 1940 година. Един от най-жестоките епизоди от войната.

— О, приятелю, не знаете и половината. Години наред тази история изкусно се прикрива от съветското правителство. Великият Уинстън Чърчил забранил подробностите да се разгласяват от страх, че това може да повлияе на хода на войната. Дори и днес вие на Запад знаете твърде малко.

— Ако има някаква връзка!...

— Един пролетен ден на 1940 година петнадесет хиляди полски офицери внезапно изчезват. Военни специалисти, инженери, лекари, професори и генерали. Съветското правителство ги държи в лагери. Но Сталин трябва да се отърве от тях, понеже се опасява Хитлер да не си помисли, че руснаците се опитват да отмъкнат елита на полската армия. Натоварват ги в камиони и автобуси и пратка след пратка ги закарват до ръба на гигантска, току-що изкопана яма.

Стоун кимна. Не му се искаше да прекъсва Дунаев, но се питаше какво общо може да има всичко това със „староверците“.

— А после един по един ги застрелват в тила. Ден след ден, и така — седмици наред, толкова много били. Хвърлят телата върху другите тела в ямата. Гротескно, кошмарно, толкова невероятно, че дори някои от хората на НКВД — закоравели, безмилостни убийци, после се побъркаха. Дните минават и ямата се превръща в гниеща, разлагаща се каша. Затворниците поглеждат в нея, преди да бъдат екзекутирани, и вият от ужас, дърпат се като обезумели. Повечето работа вършат хората на НКВД, както вече казах, но им помагат и неколцина пехотинци от Червената армия, специална част. Те не са знаели защо ги изпращат там. На шестия ден, когато вонята става непоносима, когато някои от тях започват да повръщат и да припаднат, търпението им свършва. Вдигат метеж, командирът им ги повежда на бунт срещу садистите от НКВД. Веднага са арестувани и изпратени

обратно в Москва, за да ги изправят пред трибунала. — Дунаев замълча и затвори очи.

— И?

— И, приятелю, такъв трибунал никога не е заседавал. Делото изведнъж било прекратено.

— Сталин ли не е разрешил?

Дунаев горчиво се изсмя.

— Не е и стигало до ушите на Сталин. Направил го е много смел неизвестен човек. Някой, който е разполагал с голяма власт, но преди всичко е бил много смел, рискувал е кариерата си, за да спаси няколко добри войници.

— Той ли е ръководителят на мрежата? Кой е той?

— Не зная името му. Успял е някак си да оцелее. Да, той е създал тази мрежа от верни на партията хора, които не искали повече да търпят това, което Сталин причинява на добрия народ.

— Той жив ли е?

— Така казват.

— Как да стигна до него?

— Ех, ако знаех... Съжалявам, че не мога да ви помогна.

Стоун мълча дълго.

— А ще ми помогнете ли да стигна до Москва?

— Щом като сте готов да направите тази глупост — рече Дунаев и поклати глава, — ще се опитам. Надявам се, не възнамерявате да влезете нелегално в Съветския съюз?

— Само пълен идиот или професионален шпионин би се опитал да направи такова нещо. Не, аз трябва да вляза легално, а за тази цел ми е необходима входна виза. Но няма време. Тези неща понякога отнемат седмици.

— Невинаги. Когато някой голям и влиятелен западногермански индустриалец изведнъж реши да замине за Москва, съветското посолство винаги с радост урежда формалностите.

— Но има ли някакъв начин аз...

— В съветското посолство в Париж има един човек. Добър, честен човек — един от мрежата. Той може да го уреди.

— Ами това е... това е страхотно! Обаче аз не мога да чакам дори и няколко дни.

— Предполагам, че ще я взема само за няколко часа. Ако успея да го убедя колко е наложително, ще го направи веднага.

Ниският и пълен сивокос руснак с черното кожено палто слизаше по стълбището, което се виеше около централното фоайе на хотела, и се оглеждаше нагоре и надолу. Както слизаше обаче, видя нещо, от което краката му се подкосиха.

Двама френски полицаи говореха с нощния портиер. Беше твърде късно през нощта за празни приказки, тези искаха нещо. Дунаев веднага разбра какво. Езикът на телата им го издаваше. Показваха снимка, искаха номера на стаята, казваха, че човекът се издирва за убийство.

Бяха тук и търсеха Чарлз Стоун.

Обърна се и предпазливо тръгна обратно. Разбра, че вече са преминали към открити действия. Френската полиция е била привлечена за издирването на укриващ се американец, срещу когото в САЩ е повдигнато обвинение по закона за държавната измяна.

Дунаев бързо почука на вратата.

— Открий, товарищ — каза той с приглушен глас, — это я.

Стоун отвори вратата озадачен и видя тревогата по лицето на Дунаев.

— Изчезвай! — изсъска руснакът.

За минута Стоун беше събрал всичко най-важно — паспортите, парите, касетите — и проверяваше, за да се увери, че не оставя след себе си нищо, по което да го идентифицират.

— Ще намеря начин да се свържа с вас, приятелю, и да си получа визата — каза той, стисна ръката на стария чекист, излезе от стаята и се отправи към задните стълби.

Знаеше, че долу има сутерен, в който са разположени бар и разни сервизни помещения. Беше разучил хотела малко след пристигането си в Париж. Все по-ясно му ставаше колко важно е да познаваш с подробности мястото, на което се намираш. Това беше най-добрият, най-слабо наблюдаваният път за измъкване.

Стигна до сутерена, огледа се бързо и видя стаята за бельото. Както и по-рано през деня, не беше заключена. На срещуположния край на малкото помещение имаше няколко стъпала, водещи до врата, която, както беше пресметнал, излизаше на малката улица „Висконти“ на гърба на хотела.

Вдигна резето и отвори дървената врата към тъмната тясна уличка. Някъде наблизо плачеше бебе. Втурна се колкото можеше тихо покрай сграда с надпис *Парижки общински детски ясли*, после покрай няколко малки картинни галерии в посока към улица „Сен“.

— Au voleur!^[1]

Викна му един полицаи, който неочаквано го бе забелязал и вече тичаше към него. Стоун хукна още по-бързо. Полицаят го подгони и се разкрещя, призовавайки другите на помощ. Численото им превъзходство беше очевидно.

Стоун успя да стигне до улица „Сен“ и с голяма скорост зави зад ъгъла. Толкова късно през нощта улицата беше почти съвсем пуста.

Видя го веднага: червен мотоциклет „Пежо“, подпрян до стената, превозно средство за доставки с жълт метален кош и надпис *Бърза поща „Ало“*, прикрепен зад седалката. Собственикът му, който очевидно току-що бе слязъл, беше пресякъл улицата. Развика се, като видя Стоун да скача на мотоциклета.

— Съжалявам — каза Стоун, като завъртя ключа и запали мотора. — Точно сега ми трябва много повече, отколкото на теб.

Мотоциклетът зарева страховито и Стоун потегли надолу по улица „Сен“, оставяйки вбесеното момче да тича подире му, а малко зад него — и двамата полицаи.

Но сега го преследваше полицейска кола, Стоун я видя в дясното огледало на мотоциклета. Хвърчеше след него по улица „Сен“ и вече го настигаше, синята лампа святкаше, сирената виеше.

Малкото пежо, имаше забележително ускорение. Стоун превключи на втора, подкара към реката, към „Ке Малаке“, и зави. Беше сбъркал посоката, вървеше срещу движението! Едва успя да избегне едно рено, да изманеврира до кръглия паркинг пред френска ренесансова сграда с колони отпред, *Инститю дьо Франс*, и да се качи на тротоара. Беше се отървал от тях!

На „Ке де Гран Огюстен“ пресече Сена по „Понт Ньоф“ и навлезе в „Ил дьо ла Сите“. Зад себе си, макар и на доста голямо разстояние, продължаваше да чува воя на полицейски сирени. Наистина ли се беше отървал? Зави надясно по „Ке дез Орфевр“ към съдебната палата. „Боже мой! — помисли си. — Проклетият град е пълен с полиция.“ Чу, че сирените се приближават. Втора полицейска кола, предупредена вероятно от първата по радиото, внезапно се отдели от тротоара и се насочи към него. Стоун даде газ и направи десен завои по „Понт о Шанж“, срещу движението по „Ке дьо ла Корс“. Слава богу, отсреща идваха няколко коли. Чу скърцането на спирачки; опитваха се да избегнат сблъсъка с полицейската кола, принудена веднага да обърне в обратната посока. Последва трясък и Стоун видя, че втората се е блъснала във връхлетяло насреща ѝ волво.

Не беше се откачил — един полицаи на мотоциклет преодоляваше насрещното движение с особена ловкост и вече го настигаше. Той пресече на отсрещната страна и вкара пежото в тясната улица „Аршив“, нагоре по лекия наклон; после — зад ъгъла. Беше избягал от преследвача си, поне засега. Зави рязко надясно покрай бирария „Ла Комет“ и влезе в улица „Верери“. Там вдясно имаше закрит гараж с вертикален надпис на английски. Влезе вътре, изключи мотора и го подпря до стената.

В будката пред гаража седеше нощният пазач, пухкав човек на средна възраст в работни дрехи.

Нямаше време за губене. По всяка вероятност беше въпрос на секунди. Стоун извади от портфейла си две стофранкови банкноти и ги размаха под носа на пазача.

— Измъкнете ме отгук — каза на френски той — и ще получите още двеста франка.

Багажникът на колата беше мръсен, вонеше непоносимо на някакъв животински тор и беше омазан с гъста като тиня смазка. Пазачът бе започнал да мънка, но когато Стоун бе добавил още двеста франка към първоначалната сума, бе отстъпил. Стоун му даде адреса, той отвори багажника на едно старо рено и му го посочи. Стоун се намъкна вътре: Пазачът затвори капака. Свит в тъмното, Стоун чу и усети включването на мотора. Потеглиха.

Но сирените!...

Воят на полицейските сирени изведнъж се усили, усили се толкова, че се чуваше дори и през рева на стария двигател. Трябва да бяха само на крачка. Усети как колата изстърга и спря.

Стояха неподвижно. Чуваха се два гласа.

Чакането нямаше край. Дали полицаите подозираха, че Стоун може да е вътре, и затова бяха спрели реното?

С огромно облекчение усети, че колата потегли, заподскача по неравния асфалт.

След няколко минути моторът спря. После се чу почукване по капака на багажника, на няколко сантиметра от ухото му.

— Ако искате да излезете — чу се грубият глас на пазача, — ще ми дадете още пет стотака.

— Дадено — отговори Стоун, — ще ти дам проклетите пет стотака. Само ме измъкни отгук, преди да съм хвърлил топа.

Багажникът се отвори и Стоун видя, че се намират в двора на някаква сграда. Извъртя се, за да се измъкне, но ръката на пазача го спря.

— Боже господи! — възмути се Стоун. Извади портфейла си, взе от него петстотин франка и си помисли: „Добре че развалих достатъчно пари“. Подаде ги на работника, надигна се от багажника и скочи на земята. Почака пазачът отново да подкара колата и да напусне

двора, потърси входа и се качи на третия етаж. Намери вратата на апартамента, който търсеше, вдясно по тъмния коридор.

Натисна звънеца, но никой не отговори.

— По дяволите! — каза високо той.

Вече минаваше полунощ. Дали вътре имаше някой? Погледна адреса и пак го свери: улица „Малер“, 15. Същият адрес, същият апартамент. Ами ако...

Отново натисна звънеца и задържа пръста си върху него няколко секунди.

Вратата се отвори. Облечена в син халат, пред него застана приятелката на Дунаев, проститутката. Изненада се, като забеляза, че е гримирана дори нощем, дори в леглото.

— Здравейте — каза Стоун.

Москва

Минаваше полунощ. Шарлот Харпър беше още в редакцията и се опитваше да подбере „рационалното ядро“ от едно предълго интервю със скучен съветски висш чиновник за значението на американско-съветската среща на високо равнище в ерата на такива бързи промени. Изведнъж телефонът иззвъня.

Стресна се, защото телефонът в службата рядко звънеше толкова късно през нощта. Като вдигна слушалката, веднага разбра по смущенията, че се обаждат от чужбина. Бързо пресметна, че в Ню Йорк трябва да е четири следобед, вероятно беше редакторът ѝ.

— Шарлот ли е на телефона?

Дрезгавият женски глас веднага ѝ се стори познат.

— Да. Кой се обажда?

— Боже, Шарлот, не мога да повярвам, че толкова късно през нощта си още там. Колко е, около полунощ или там някъде?

Понякога може да чуеш гласа на стар приятел дори и след години и да го познаеш само след минута.

— Пола?

— Аха. Господи, реших да се опитам да те потърся там. Не мога да повярвам.

— Как си? И аз не мога да повярвам. Много време мина.

— Шарлот, слушай, всъщност не мога да говоря. Малко е сложно. Искам да кажа, страшно е.

— Какво има?

— Става дума за... ами, ще разбереш кого имам предвид, като ти кажа, че става дума за твой добър приятел.

— Не мисля, че... — Възможно ли беше да говори за Чарли? Но какво по дяволите би могла да знае Пола за него?

— Виж, това е дълга история, но аз няма как да се свържа с този... твой близък приятел. Мисълта ми е, че той може да се свърже с теб. И ако го направи, искам да му предадеш нещо.

— Пола, не мисля, че... „Не мисля, че трябва да говориш за това по телефона!“ — искаше ѝ се да извика. Мислите ѝ препускаха и не знаеше как да реагира, да я слуша ли, или да ѝ попречи да говори.

— Ако ти се обади, можеш ли да му кажеш нещо? Би ли си записала?

— Разбира се...

На другия край на линията Пола беше почти обезумяла. Какво можеше да си позволи да каже по телефона?

— Запиши, че се натъкнах на следа.

— Следа.

Какво можеше да каже, без да прехвърли границата? Как да даде да се разбере, че телефонният номер на идентификационната карта, която Стоун ѝ беше дал, я е отвел до организация във Вашингтон, наречена фондация „Американско знаме“?

— Кажи му... о, господи, Шарлот, наистина ме е страх за този човек.

— Пола, моля те, внимавай какво говориш — настоятелно прошепна Шарлот.

— Шарлот, виж, кажи му, че човекът, който го нападна, е свързан с тази група във Вашингтон, която... Ами, като проверих, се оказа, че те са нещо като маша на... на един американски разузнавателен консорциум.

„О, боже — мислеше си Пола, — достатъчно ясно ли беше? Ще разбере ли Чарли? Прекалено много ли казах?“

На Шарлот сякаш ѝ секна дъхът.

— Пола, ще ми се наложи да затворя. Да, ще му предам, ако мога. Но повече не можем да говорим. Съжалявам.

И сложи слушалката. Дълго гледа в празния видеоекран, заслушана в едва доловимите пукащи нощни звуци на пустото помещение, и се чувствуваше натежала като олово от страх.

[1] Дръжте крадеца! (фр.). — Бел.прев. ↑

Москва

Черният ЗИЛ на Андрей Павличенко влезе през централния портал на Лубянка, главната квартира на КГБ на площад „Дзержински“. Вратите отвориха двама войници в сиво-синята униформа на вътрешните войски на КГБ. Друг погледна в лимузината, увери се, че наистина е председателят, и козирува.

Работата тази вечер трябваше да се свърши не в кабинета му на третия етаж, а на друго, много по-секретно място, дълбоко в недрата на Лубянка.

Научният работник от следствието, който сега беше единственият упълномощен да прави експертизите по бомбените атентати в Москва, беше поискал спешна среща с Павличенко. Очевидно беше открил нещо много важно.

На страничния вход го посрещна помощникът му, кимна и безмълвно тръгна редом с него към наскоро монтирания западногермански асансьор тридесетина метра по-нататък. Пред асансьора стоеше часовей.

Когато вратата се затвори, помощникът му докладва:

— Той казва, че работата е много сериозна.

Павличенко кимна и се облегна на стената. Умората от последните седмици вече му се отразяваше.

Асансьорът се спусна няколко етажа надолу и се отвори в подземен коридор с прясно боядисани в бяло бетонни стени. Подът беше от бял камък. Помощникът тръгна напред и отключи вратата, до която стигнаха.

Стаята беше празна, с изключение на покрит с медна ламарина бар до една от стените и бяла метална заседателна маса, около която бяха наредени четири удобни на вид стола. Следственият специалист Аврамов вече седеше на един от тях и изглеждаше извънредно разтревожен. Павличенко забеляза, че пълният дребен човек носи евтин сив костюм, ръкавите и крачолите, на който бяха твърде къси.

— Товарищ — каза Павличенко, като отиде при него и стисна пухкавата му ръка, — какво има? — Помощникът стоеше зад него.

— Искам да разговаряме насаме, другарю генерал.

— Разбира се. — Обърна се и каза: — Благодаря ти, Альоша. Ще те повикам, като свършим разговора.

Когато останаха сами, Абрамов поде:

— Другарю председател, започвам много да се тревожа от това, което показват експертизите. Нещата стават по-комплексни. По-обезпокоителни.

Павличенко беше целият внимание.

— Да?

— Имах възможност да направя пълен анализ на всяка от последните няколко бомби, другарю генерал. Проверих изцяло всички данни. Винаги излиза едно и също: експлозивите са доставени от ЦРУ, както пластичните, така и динамита.

— Да, да, това ни е известно — каза нетърпеливо Павличенко.

— Но после започнах да изследвам другите фрагменти от бомбите, най-вече детонаторите, взривните капсули и така нататък. И — съжалявам, че трябва да го кажа, но те са изцяло от екипировката на КГБ.

— Какво имате предвид?

— Че бомбите, другарю генерал, може да са направени от някого в нашето ведомство. Като са използвани американски експлозиви.

— Кой друг знае за това?

— Никой, другарю генерал. Както наредихте, аз се погрижих да бъда единственият специалист. Защото може да се окаже, че е работа на някой от нашите. Исках първо да говоря с вас.

Павличенко рязко се изправи.

— Ще разкажете на помощника ми всички подробности. Трябва да съставим пълна картотека на възможните извършители. — Натисна един бутон под масата. — Благодаря ви.

Вратата се отвори и помощникът на Павличенко влезе.

— Моля, елате с мен — каза той.

Абрамов се изправи непохватно и излезе с него през вратата.

Павличенко остана да чака сам в стаята. Отиде до бара да си налее от любимото чисто малцово шотландско уиски, доволен, че е постъпил мъдро, като насърчи и изолира този човек, единственият в

КГБ, който подозираше нещо. Само така можеше да бъде сигурен, че няма да тръгнат слухове и че никой друг не ще може да се добере до същността. Чу пистолетния изстрел, заглушен от бетонната стена на съседната стая. Сърцето му се сви от искрено разкаяние. Мразеше това, което се чувствуваше длъжен да направи, макар че всъщност справедливостта го изискваше. С лека гримаса си наля два пръста уиски.

Париж

Сградата, в която Стоун намери убежище, беше разположена в парижкия квартал Маре — стар, гъсто населен с хора от малцинствата район, който напоследък, след редицата реконструкции от осемдесетте години, се бе превърнал в желано място за живеене. Беше малка триъгълна постройка на пет етажа, стар бежов каменен остров, заграден отвсякъде с тесни улички: „Паве“, „Мале“ и „Розие“. Освен трите входа към жилищата на приземния етаж бяха разположени различни, търговски предприятия, включително погребално бюро, италиански ресторант, малък антикварен магазин, кафе-бар, магазин за хляб и сладкиши и магазин за полуфабрикати.

Но главният комисар от парижката полиция Кристиан Ламоро не знаеше, че сградата е тази. Знаеше само, че американецът бе изчезнал някъде наоколо, в района, населен предимно с правоверни евреи. Така че претърсването беше започнало.

Беше му се обадил шефът, началникът на парижката полиция Ръоне Мьоле, на когото пък се обадили, от американското разузнаване, и то, както бе намекнато пред Ламоро, от най-горните етажи на Централното разузнавателно управление. Американците били заинтересовани от спешното задържане на този човек, който по техните думи бил агент изменник. Мьоле бе натоварил Ламоро с издирването и бе настоял да се използват всички средства, които имат на разположение. А при такива пълномощия средствата мрежеха да са значителни.

Американското копеле им се бе изплъзнало, като се бе впуснало в лудешко препускане по улиците на Париж. Обаче нямаше да мине много време и щяха да го намерят. Американецът бе направил грешка, като се бе опитал да се скрие в Маре.

Броят на вратите, на които трябваше да се позвъни, и на апартаментите, които трябваше да се претърсят, беше ограничен. В акцията бяха включени всичките им хора и за няколко часа щяха да го пипнат.

— Какво сте направили? — попита го подозрително проститутката. — Имате някаква причина да бягате. Чувам сирените.

— Какво става, майко? — Непохватен юноша с войнишка фланелка и гащета излезе от преградената със завеса стая. — Кой сте вие? — попита той и тръгна заплашително към Стоун.

— Не, Джеки — възпря го тя. — Приятел е. — Отново се обърна към Стоун: — Какво сте направили?

— Обвинен съм в престъпление, което не съм извършил.

— В Париж ли?

— В Америка. Сложно е. Дунаев сметна, че ще можете да ме подслоните за през нощта — каза той и накратко обясни какво се бе случило.

— Защо не се предадете? — попита синът, който без особен успех се опитваше да си пусне брада. — Ако наистина сте невинен, не би трябвало да ви е страх от нищо.

— Джеки! — каза предупредително проститутката.

— Не е толкова просто — отвърна Стоун. — Моля, може ли да вляза?

Повече от седемдесет и пет полицаи, събрани за тази нощ от двадесетте районни комисариата, прочесваха квартала, претърсвала входовете към сградите и магазините, кофите за боклук, паркингите и гаражите. На всички беше разпоредено да не пропускат никого, без да го разпитат. На две трети от тях бе заповядано да тръгнат по апартаментите и да ги претърсват при най-малкото съмнение за нещо подозрително.

— Бих направила всичко, за което Фьодор ме помоли — каза жената, като наливаше на Стоун силно черно кафе. — Но тази сграда е много малка. Сигурно ще стигнат и до нас и веднага ще ви намерят.

Телефонът иззвъня, резкият му пронизителен звук накара и тримата да подскочат. Жената стана, за да се обади.

Говори бързо около минута, оскубаните ѝ вежди бяха високо вдигнати. После сложи слушалката.

— Една съседка от отсрещната страна на улицата — обясни тя. — Казва, че полицията претърсва сградата им за някакъв беглец. Претърсвали са апартамента ѝ!

— Трябва да се скрия някъде — каза Стоун.

Тя дръпна настрани прозрачните пердета на най-близкия прозорец и погледна надолу към улицата.

— Каза, че и нашата сграда е обкръжена. Виждам, че не ме е лъгала.

— Ами покрива? — попита Стоун. Въпросът му бе отправен към момчето, което изглеждаше твърде младо, за да ѝ е син.

— Не — отговори синът, — не може да се мине на друг покрив. Нямаме късмет, къщата не е долепена до друга сграда.

— Не можеш ли да измислиш нещо друго? — настоя Стоун. — Сигурно има тунели, пасажи...

Лицето на момчето изведнъж цъфна в широка усмивка.

— Имам една идея. Дайте да тръгнем по задната стълба.

Стоун грабна нещата си и последва младежа по тъмното, тясно стълбище надолу към вътрешния двор. Тичаха с всички сили, съзнавайки, че всяко раздвижване може веднага да привлече вниманието. След минута стигнаха до партера.

— Тук имаме нещо, каквото няма и в най-хубавите сгради — обясни момчето, като тръгна към центъра на двора.

— Какво е то?

— Вижте!

Стоун погледна към земята и видя голям бетонен диск, поставен плътно в кръгла стоманена рамка в средата на голям квадрат. Капак на люк.

— С приятелите понякога слизаме там.

— В канала ли?

— Не мисля, че имате голям избор.

— Не, нямам — съгласи се Стоун. — Но какъв е този люк? Води ли нанякъде?

— Не сте ли чели Виктор Юго? „Клетниците“? Знаменитото бягство на Жан Валжан по каналите на Париж?

— Не — призна си Стоун. — Дори не успях да намеря билети за мюзикъла.

Момчето отиде до една врата в двора и я отвори. Беше нещо като килер. Взе голяма желязна кука от пода и я донесе при люка. После я пъкна в дупката встрани на капака.

— Помогнете ми, ако обичате.

Стоун му помогна да издърпа тежкия бетонен капак, който след доста напъване накрая се отвори. С общи усилия го избутаха встрани. От тъмния отвор ги лъкна зловоние. Стоун успя да различи метална стълба, всъщност, както забеляза, редица желязни дръжки, които водеха право надолу.

— Единственият проблем е, че не можем да го затворим след себе си. Затваря се само отвън. Можем да го издърпаме донякъде, но не докрай. Да се надяваме, че полицаите ще си помислят, че е работа на хулигани като мен и приятелите ми. Ще понесете ли миризмата? — попита момчето със следа от предизвикателство в гласа.

— На този етап мога да понеса горе-долу всичко — отвърна Стоун и тръгна след него надолу по шахтата.

Колкото по-надолу се спускаха по петдесетметровия комин, вонята ставаше все по-непоносима. Момчето имаше фенерче, опита се да го насочи към стената и стъпалата, но успя да освети най-вече подметките на Стоун. Дръжките бяха хлъзгави и покрити с ръжда, трудно беше да намериш стабилна опора. Кракът на Стоун се подхлъзна на долното стъпало и той цопна без предупреждение в тъмната вода.

Повечето беше вода. Бяха влезли в първичен канал за отпадни и дъждовни води, който водеше към вторичните колектори, по-широки тунели, в които се вливат всички останали. Този беше широк около метър и половина и висок едва метър и осемдесет. Предназначението му бе да прихваща оттичащата се от улиците вода. Отгоре плуваха разни боклуци — празни цигарени кутии, найлонова торбичка от „Ив Сен Лоран“; смачкан презерватив. Беше толкова тъмно, че Стоун не различаваше цветовете. Каменните стени сълзяха и бяха покрити с мрежа от тръби.

Двамата тичаха по единия от двата тесни бетонни бордюра покрай зловонния поток.

— Ще ви заведа до главния канал — каза момчето, — така че да виждате къде вървите. После изчезвам.

— Много съм ти благодарен. — Газеха във вода до чатала. — Впрочем, ти имаш ли име?

— Жак. Джеки.

— Приятно ми е да се запознаем, Джеки.

— С приятелите често сме се спускали тук. Става много по-лесно, като се излезе от първичния канал. Тунелите стават по-широки и вървиш вече по сухо.

— Удоволствие ли ти доставя да го правиш? — Стоун направи гримаса. Вонята на изпражненията ги заливаше на талози, като че идеше от съседен тунел. Докато вървяха, на места през решетките и люковете проникваше светлина от шумните улици горе.

— Да, понякога. Има над хиляда километра канали, но е лесно да се ориентираш къде си. Виждате ли? — показва стената горе и насочи фенерчето към закрепена върху зидарията табелка: имената на улиците, които се пресичаха над тях. — Можете да се научите много бързо. Тук дайте наляво!

Тесният тунел внезапно излезе в друг, много по-широк, река с бетонни брегове по метър и двадесет от двете страни. Джеки се изтегли на мускули и се качи на брега, Стоун го последва.

— Сега ще бъде много по-лесно. Можем да вървим в това направление доста време. Чух, че не много отдавна тук долу обикаляли и лодки, но ченгетата ги забранили — тези, които ограбват банките, ги използвали, за да избягат.

Стоун бръкна в джоба на якето си и измъкна кутия цигари.

— Против миризмата — обясни той, като запали една, а после предложи и на Джеки. Той се възползува от поканата. Разкашля се. Сигурно никога преди не беше пушил.

— Какво сте направили наистина? — попита Джеки.

— Нали ви казах, всичко беше инсценирано.

— Инсценирано — предъвка думата момчето. — Значи имате някакъв враг.

— Така предполагам.

— Кой?

Стоун замълча и дръпна от цигарата.

— Всъщност не зная. Имам си някои теории.

Джеки се замисли за момент над казаното, после попита:

— Женен ли сте?

— Не зная. Мисля, че съм.

— Мислите, че сте ли?

Нещо изшумоли и тъмен силует се стрелна към тях по бетонната пътека.

— Котка ли е? — попита Стоун.

— Плъх.

Животното, което беше по-едро от всички плъхове, които Стоун беше виждал или дори си бе представял, се шумгна покрай тях, като се отри в мокрия му крачол.

— Господи! — каза Стоун. Разтърси го силна тръпка.

Момчето изкрещя от ужас, но бързо възвърна самоуверената си поза.

— Стават много по-големи от този — подхвърли с насмешка то и се изкикоти нервно. — Чакайте, какво е това? — Замръзна на място.

— Нищо не чувам — каза Стоун.

— Ш-ш-ш! Тук долу има още някой.

За момент останаха абсолютно неподвижни. Имаше нещо едва доловимо, неясен звук, доста различен от далечния тропот отгоре.

Джеки изключи фенера и потънаха в непрогледен мрак.

Шумът ставаше по-силен: стъпки, драскане на метал върху камък. После се чуха приглушени гласове.

— Можете ли да виждате? — попита Джеки.

— Едва-едва. — Очите на Стоун постепенно привикваха към тъмнината.

— Да тръгваме. Вървете покрай стената: Мисля, че са намерили отворения люк. По дяволите, сега и аз съм в капана заедно с вас!

Докато вървяха, Стоун чуваше гласовете, вече доста ясно, а после лъч от фенер заигра по стената на тунела на петдесетина метра зад тях.

— Те са — каза Джеки. — Насам!

Побягнаха. И двамата се мъчеха да се движат колкото се може по безшумно и по-незабелязано, докосвайки стената на тунела с ръце.

— Тук завийте — прошепна Джеки.

Влязоха в тесен тунел, който рязко се спускаше надолу. Нагазиха във вода до кръста. Стоун пипна джоба на гърдите си — паспортите и касетите бяха все още сухи.

Гласовете започнаха да се чуват по-слабо. Джеки го изведе до друг широк тунел и двамата се изкачиха на брега. Водата шумно се стече от дрехите им. Няколко крачки по-нататък се чу друг звук — шумоленето на плъх.

— По дяволите — каза Стоун.

Джеки светна за малко с фенерчето към стената и намери табелката с имената на улиците.

— Ако не вдигаме шум, може изобщо да не ни намерят.

Продължиха да тичат по тунела, който зави няколко пъти.

След като бяха бягали почти петнадесет минути, без да чуят нито звук от полицаите, Стоун каза:

— Хайде да потърсим изход.

— Няма проблем. Трябва ни друг първичен канал, който, води до някоя тиха улица. Като се заслушаме, ще разберем коя е безопасна. Последното нещо, което искаме, е да излезем на някой булевард.

— Впрочем, къде се намираме?

Джеки освети стената, потърси малко с лъча на фенерчето и намери една табела.

— „Монпарнас“. Пресечката на булевард „Распай“ и булевард „Монпарнас“. Точно до гробищата.

Този път беше ред на Стоун да чуе стъпки.

— Настигат ни.

— Не. — Джеки тръсна пренебрежително рамене и се огледа. — Чакайте.

— Чуваш ли?

— По дяволите! — каза малкият. Имитирайки интонацията на Стоун.

— Да потърсим друг първичен канал — предложи Стоун.

— Тук някъде има един. Трябва да има.

Гласовете се чуваха вече силно и ясно — няколко мъжки гласа си подвикваха един на друг:

— Насам, насам!

— Знам един път — каза Джеки.

— Ами да тръгваме тогава — подкани го Стоун.

— Тук наблизо е.

— Давай!

Стоун хукна по бордюра, като опипваше пътя си с протегнати ръце.

— Не, чакайте. Елате насам. Зная един път, който, предполагам, полицаите не знаят.

— Дрън-дрън.

— Е, може би само някои от тях. Не го знаят много хора — каза гордо Джеки.

— Ами да тръгваме вече.

От тунела, който бяха напуснали преди пет минути, се чу глас:

— Чуваш ли това? Хей там!

Джеки скочи от брега в зловонния шлюз Стоун веднага го последва. Преплуваха на отсрещния бряг, отново се изкачиха на брега

и побягнаха към друг тесен тунел.

— Ето го! — прошепна победоносно Джеки.

— Къде?

— Ето там горе. Виждате ли го? — Момчето освети с фенерчето решетка на стената на метър и нещо над главите им. — Помогнете ми да се кача.

Стоун хвана ръцете си и момчето стъпи на тях, залови се за една тръба, изтегли се нагоре и стъпи с двата крака на издатина в стената.

— Оттук! — Викът идваше от петнадесетина метра.

Момчето хвана горния край на решетката и я дръпна. Тя се отвори със стържещ звук. На долния ѝ край имаше панти и тя увисна като капак. Джеки се промъкна през отвора, а Стоун, по-висок и по-силен, успя да се изкачи по водопроводната тръба. След минута и той се шумугна вътре. Тунелът бе не повече от метър на метър.

— Затворете я! — нареди момчето.

Стоун изви несръчно тяло, хвана решетката и я издърпа нагоре, докато се затвори.

— Ш-ш-ш!

Гласовете сега идваха от тунела точно под тях. Стоун се запровира след момчето, мокрият камък стържеше коленете му. Не им се наложи да пълзят дълго. След около четири метра се озоваха пред друга метална решетка. Момчето я избута и тя се отвори.

— Внимателно — каза то. — Излизането е най-трудното. Отвън има тръба. Хванете се за нея и ще можете да се спуснете долу. — Протегна ръце през отвора и заопипва стената. — Ето. — Хвана се за тръбата с извити навътре ръце, залюля се и краката му увиснаха вън от тунела. Бяха стигнали до подобно на пещера място и Стоун разбра, че вече не са в каналите — нямаше нито вода, нито миризма. Беше нещо друго.

Стоун лесно се спусна долу, скочи на земята до момчето.

— Това за изход ли го смяташ? — попита той. — Къде по дяволите се намираме?

Момчето щракна фенерчето и го насочи към стената.

На Стоун му секна дъхът.

Право пред тях имаше врати, водещи в нещо като стая, чиито стени на пръв поглед бяха кафеникави и неравни. Очите на Стоун се заковаха в тях и той с ужас разбра какво представляват всъщност:

човешки кости. Стените бяха изградени от човешки черепа и пищали, подредени плътно и, спретнато в страшни прави редици. В камъка над входа беше издълбан надпис:

ARRETE!
C'EST ICI L'EMPIRE DE LA MORT

„Спрете! — гласеше надписът. — Тук е империята на мъртвите“.
Намираха се в катакомбите.

Чикаго

Пола Сингър не очакваше никого.

На вратата ѝ се позвъни петнадесетина минути преди полунощ. Тъкмо гледаше шоуто на Джони Карсън. Водеше го гостуващ комедиант, който беше много по-добър, отколкото обикновено биваше Джони. Освен това беше и позадрямала, така че чу едва третото позвъняване.

Загърна се по-плътено в халата и погледна през шпионката.

Беше мъж в костюм, благоприлично облечен човек. Имаше кръгло, месесто лице и дълги бакенбарди.

— Да? — попита Пола. Господи, беше почти полунощ. За нищо на света нямаше да отвори, освен ако човекът не се легитимираше задоволително.

— Съжалявам, че ви безпокоя, госпожице Сингър. — Мъжът имаше някакъв акцент.

Значи знаеше името ѝ.

— Кой е?

— Приятел съм на Чарли Стоун — каза той. Имаше чужд акцент. — Той ме помоли да ви предам нещо.

— Казвайте.

Човекът се засмя и вдигна рамене.

— Няма да свърша за пет секунди. Тук навън е студено.

Тя се поколеба, после отключи вратата.

— Добре — каза Пола, миг преди човекът да се приближи и да я събори с един удар на земята.

Държеше пистолет.

— Моля ви, недейте — каза тя и се разплака. — Моля ви. — Опита се да стане, но той насочи пистолета към лицето ѝ.

— Не мърдай, Пола! — Мъжът затръшна вратата зад себе си.

— Какво искате от мен? Моля ви!

— Къде отиде Чарлз Стоун? — Човекът беше висок и изглеждаше много силен. И определено не беше американец.

— Не зная — проплака тя.

— Не бързай. Знаеш. Само не ме лъжи, ако обичаш.

Какво се беше случило? Дали я бяха видели с Чарли в Торонто? Може би на летището. Но тогава какво...

Телефонните обаждания. От службата. Възможно ли беше — проследили ли ги бяха по някакъв начин? Дали това имаше нещо общо с фондация „Американски флаг“?

— Сега можеш да станеш, Пола. Точно така. Върви право напред, бавно, бавно!

Беше с гръб към него и толкова изплашена, че не можеше да говори. Той щеше да я застреля в тила!

— Защо мислите, че зная? — успя да изломоти тя. — Моля ви, нямам никаква представа. — Вървеше към спалнята с подгъващи се колене. Той щеше да я изнасили! „Исусе Христе — повтаряше си тя, — не позволявай това да се случи! Моля те, не позволявай това да се случи! О, боже!“

— Легни на кревата, Пола.

— Не, моля ви! Не!

— Искам да знам само къде е отишъл. Бил е при теб.

Не можеше да издържа повече.

— Напусна страната.

— Не е вярно. Моля те, кажи ми истината. — Той извади от джобовете на костюма си няколко дълги кожени каишки.

— О, боже, моля ви, не го правете! — Защо не искаше да ѝ повярва? И тогава си спомни: Чарли не бе показал собствения, си паспорт. Как беше името, което беше използвал?

— Единственото, което искам, е да бъдеш честна с мен.

— Моля ви, повярвайте ми, той напусна страната. Избяга през Торонто. Той... той не използва истинския си паспорт.

Мъжът се спря за момент, кожените ремъци се люлееха от лявата му ръка. Изглеждаше заинтригуван.

— Къде отиде? — повтори въпроса си той.

Една мисъл хрумна на Пола и сърцето ѝ подскочи. Пистолета. Чарли ѝ бе дал пистолет и тя го бе сложила в нощното шкафче до леглото.

— Чакайте да си помисля — каза тя, за да печели време. — Имам... имам копие от маршрута му. Онова нещо от туристическата

агенция, ваучера му — каза тя със запъване. — Това ще ви помогне ли?

Мъжът изсумтя.

Тя се пресегна и отвори чекмеджето, пръстите ѝ се плъзнаха покрай книгата назад към... Ето го! Усети студената стомана и възликува.

Със светкавична бързина грабна оръжието и го насочи. Мъжът се, хвърли върху нея, повали я, а пистолетът не искаше да гръмне! Какво не беше в ред? „О, моля те, господи! Стреляй, дяволите да те вземат! Хайде!“

И си спомни, че трябваше да се свали някакъв предпазител. Но мъжът я беше сграбчил. Тя метна напред коляно и го удари право в слабините. Човекът се преви на две и зави от болка. Беше голям, силен мъж и без съмнение експерт, но не бе очаквал от кротката и подплашена Пола да използва такъв майсторски удар за самозащита. Това ѝ даде кратко предимство.

Човекът отново се нахвърли върху нея, но тя сграбчи крака му и със сила го хвърли на пода, главата му издрънча в дъските и тя побягна към кухнята.

Мъжът беше неудържим. Бе, го хвърлила с такъв замах, че малцина на негово място биха се свестили, обаче този тип беше истински бик, беше кошмарно силен. Втурна се след нея и я блъсна в печката, но очевидно все още не се бе съвзел от удара в слабините. В боричкането беше изпуснал пистолета и сега използваше гигантските си мощни ръце. В един момент Пола успя да го изненада, да стисне главата му в хватка, която бе овладяла до съвършенство, и да я блъсне в железния плот на пейката с цялата си тежест. И точно когато той я сграбчи за врата и започна да я стиска с огромната си лява лапа, я осени вдъхновението — едно породено от безмерен гняв вдъхновение.

Спомни си за оня тип, който се бе опитал да я изнасили преди година и приливът на адреналин я разтърси. Светкавично удари с лакът ключа за газта отпред на печката и го завъртя докрай. Пламъкът на задната горелка, към която беше притиснато лицето на нападателя ѝ, лумна. Никога не използваше тази горелка, защото нещо не ѝ беше наред, нещо, което правеше пламъка висок петнадесет-двадесет сантиметра.

Щеше ли да го удържи? Мъжът беше много по-силен, а сега мятеше тялото си като разярен бик далеч встрани. Беше напрегнала

цялата си сила и знаеше, че няма да изтрае повече от няколко секунди.

Първото, което стигна до съзнанието ѝ, докато натискаше тила на човека към печката, беше характерната, сладникава, незабравима миризма, после специфичното, ужасяващо леко пращане на горяща човешка коса. Като жив факел. След това, точно преди да я надвие, гледката на изгарящата, пукаща се човешка кожа и ревът от неописуемата болка.

С все още обхваната в пламъци глава човекът хвърли Пола на пода и с нечовешка сила пречупи врата ѝ. Това беше последното убийство, което някога щеше да извърши.

Москва

Дълбоко в недрата на Лубянка, която някога, преди революцията е била застрахователна компания, имаше закрыта трапезария, използвана само от председателя и поканените от него гости. Приличаше на катедрала: таванът бе висок и извит, стените — облицовани с дъбови дъски, прозорците — със стъклопис, експроприирани от руската православна църква по време на антирелигиозната кампания на Сталин през 1930 година и като връх на иронията монтирани тук.

Председателят на КГБ Андрей Павличенко водеше частен разговор с личния си лекар. Лекарят не бе много по-възрастен от него, но изглеждаше с десет години по-стар, със силно набраздено лице. Беше най-изтъкнатият невролог в екипа на Кремълската клиника, в която се лекуваха членовете на Политбюро и Централния комитет. Клиниката беше под ведомството на Пето управление на Министерството на здравеопазването, което пък на свой ред беше подведомствено на КГБ.

Но предаността на лекаря към Павличенко далеч надхвърляше границите на служебните задължения. Преди години от него бе забременяла една жена, дъщеря на висш партиен функционер, и последвалият скандал заплашваше да го прогони не само от клиниката, а дори и от професията. Павличенко се бе намесил лично, бе спасил кариерата му и бе наредил този случай да се изхвърли от личното му досие. Оттогава насетне лекарят бе останал непоклатимо верен на Павличенко през цялото време на възхода му към председателския пост в КГБ.

Сега двамата разговаряха тихо, но напрежението им беше осезателно.

Павличенко си припомни как веднъж бе вечерял с Берия в същата тази зала. Беше 9 март 1953 година. Добре си спомняше датата. Беше още млад офицер от тайните служби и бе слисан, когато Берия го покани в „катедралата“. Особено пък в такъв ден.

Този ден бяха погребали Сталин. Берия бе произнесъл надгробно слово и по време на речта му синът на Сталин Василий, който се беше напил, го бе ругал и го бе наричал „кучи син“ и „свиня“. Но Берия не бе трепнал. Този ден той бе мобилизирал собствените си войски, бе обсадил града и бе демонстрирал сила, за да даде на останалите от ръководството на страната да разберат кой командува.

Павличенко бе участвувал неотлъчно в организирането на силите за сигурност и си спомни, че си бе помислил: „Берия, Сталин — те са едно и също. Ще дойде ден и аз ще командувам тези танкове, картечници и войски.“

По време на вечерята Берия за пръв път бе посветил в плановете си за преврат младия, треперещ от възмущение Павличенко. Бе поискал той да изпълнява ролята на свързка между една рускиня и много богат и влиятелен американец. Имаше един документ, който Павличенко трябваше да вземе, къс хартия, който, ако станеше обществено достояние, щеше да дискредитира съветското правителство, да покаже кирливите му ризи и да открие пътя за Берия. Павличенко бе слушал като хипнотизиран подробностите от плана.

Берия се бе провалил. Павличенко щеше да успее.

Защото никой, нито Берия, нито някой от сегашното съветско ръководство, не беше преживявал това, което той бе преживял.

Родителите му бяха селяни от село Пловици в Украйна. Стопанството им бе малко, състоеше се само от кон, крава и парче земя. Но беше времето на голямата колективизация и войната на Сталин срещу богатите селяни, наречени от него „кулаци“, по време на която седем милиона — една пета от украинците — измряха от глад.

Родителите му не бяха богати, но въпреки това бяха обявени за кулаци.

И рано-рано една сутрин, когато беше едва тригодишен, той, двете му сестри и родителите им бяха откарани с талигата и натоварени на влака, а жалкото им имущество бе конфискувано от държавата. Малкото оставена покъщнина бе разграбена от съселяните. Изпращаха ги в Красноярск, Сибир. Натъпкаха ги във влак, пълен с други интернирани селяни, чиито отчаяни писъци почти оглушиха невръстния Павличенко.

По пътя влакът спря в малък украински град да си набавят храна. И родителите някак набързо изоставиха момчето и сестрите му в тълпата на гарата.

Влакът замина без тях. Пазачите, трудно смогващи да държат под око дори и всичките си възрастни затворници, не обърнаха внимание, че децата липсват. Часове наред Павличенко и сестрите му не разбираха какво се бе случило. Изплашени и отчаяни, тръгнаха по някакъв път. Не знаеха къде да отидат и молеха минувачите да им помогнат.

След няколко дни стигнаха до едно съседно село, където един чичо прие треперещите деца в дома си. По-късно ги осинови.

Едва след години научиха, че родителите им са загинали в лагерите на Красноярск.

Младият Андрей Дмитриевич, който питаеше все по-дълбока омраза към системата, причинила всичко това на родителите му, особено ясно си спомняше един ден през горещото дъждовно лято на 1934 година. Проливен дъжд беше отмил горния пласт почва от гробищата, където само преди година бяха погребани стотиците умрели от глад селяни. Пороят носеше трупове по улиците и дворовете. Павличенко бе отворил вратата и бе видял плъзналите наоколо призрачни тела, които сякаш протягаха към него ръце, и бе пищял до пълна загуба на гласа.

Не бе влизал в никаква връзка със Светилището от доста години, откакто го назначиха за началник на Първо главно управление. Това естествено бе вбесило американците, на които по понятни причини им потичаха лигите от перспективата да имат свой човек в самото сърце на съветското разузнаване. Но Павличенко бе останал непреклонен. Беше им казал, че е прекалено рисковано.

Вече от десетилетия той беше М-3, както го бяха назовали в Светилището. Това продължаваше от 1950 година насам, фактически през цялото му съзнателно съществуване, и правеше живота му особено призрачен, караше го непрекъснато да се озърта, тъй като никога не беше сигурен, че няма да бъде разкрит.

Всичко беше започнало с една глупава грешка, тъкмо когато бе завършил Висшата школа на КГБ и наскоро се бе оженил. Бе се срещнал тайно, поне така си мислеше, с един антисъветски настроен украинец в Киев, млад мъж, чиито възгледи тайно споделяше. И тогава

изневиделица ги бе фотографирал човек от американското разузнаване. Бяха го притиснали до стената. В първия момент бе изпитал ужас, после го бе обзело негодувание, после бе премислил всичко спокойно и бе разбрал, че точно това е трябвало да направи.

Спомни си първата среща със своя ръководител, човек на име Оливър Найлънд, дългогодишен началник на отдела за контраразузнаване на ЦРУ. Тайната им среща се бе състояла в Лондон. Найлънд беше положил доста усилия да осигури квартира, където нямаше да привлекат ничие внимание.

Младият, амбициозен Павличенко се бе изненадал от вида на американеца — приличаше на размъкнат професор от колеж, беше облечен в зле скроен костюм от туид, на ризата му липсваше конче. Дългата му разчорлена коса висеше на кичури над ушите. Имаше уморени светлокафяви очи. Изобщо не отговаряше на представата му за свръхшпионина от ЦРУ. Но кога ли пък действителността е могла да се мери с въображението ни?

— От известно време ви наблюдаваме — беше му обяснил Найлънд, — откакто ваш роднина от Украйна емигрира и научихме историята на трите деца, чиито родители били убити от хората на Сталин по време на колективизацията. Били сте осиновени от някакъв чичо, който проявил достатъчно предвидливост и предпазливост да промени фамилията ви, така че руснаците да не могат впоследствие да ви преследват.

Павличенко го бе слушал, без да го прекъсва, смаян колко много са успели да научат. Дори и кадровиците на КГБ, които бяха направили обичайното проучване, преди да го назначат, не бяха разкрили тайната на осиновяването, промяната на фамилното име, станала с подкуп под масата. Регистрите се бяха изгубили в украинските безредици от началото на тридесетте години и оперативните работници по вътрешната сигурност на КГБ, естествено, не бяха намерили нищо подозрително.

— Ние можем — бе му казал Найлънд в къщата в Хампстед Хийт — да ви проправим пътя до самия връх на КГБ. Ще ви предоставяме тайни, разкриването, на които ще създава впечатление за дълбока проникателност — информация, с помощта, на която ще изглеждате дори по-умен и по-далновиден, отколкото сте в действителност.

Американците не бяха го разочаровали.

Веднага, след като се бе съгласил, го бяха инструктирали подробно и му бяха осигурили екипировката, която щеше да му е необходима, за да поддържа тайните връзки с резидента си. Снабдиха го с шифрови бележници за еднократна употреба, скрити в самуни черен хляб, който купуваше от определена хлебарница на улица „Горки“ в Москва. Всяка страница на тези бележници — вид сложна кодова книжка — се състоеше от поредица случайни петцифрени числа. Използуваше ги за шифроване на съобщенията с помощта на матрица, която след това унищожаваше. Кодът беше фактически неразгадаем, тъй като единственото друго копие на бележника се намиреше във Вашингтон.

Най-напред набави на американците ведомости за заплатите в КГБ, един вид кадрови списъци, от които се разбираше към кое поделение се мисли всеки отделен служител. Постепенно започна да им изпраща и лични досиета, а след време — и по-големи тайни. Фотографираше документите с малката немска камера, която му бяха дали.

Предаваше материалите посредством тайник, като оставяше касетите с филмите зад една разхлабена тухла близо до гимназията, в която учеше най-големият му син. Или пък посещаваше определена филмова прожекция и сядаше на определено свободно място, като мяташе палтото си на предната седалка. Когато си тръгваше от киното, джобът му биваше малко по-олекнал. Друг път осъществяваше контакт при разминаване в претъпкан автобус. Съобщаваха му, че предаването на материалите е минало успешно, чрез написани с тебешир знаци на телефонни кабинни или понякога с пресни петна от катран върху белите вътрешни стени на банята, където ходеше да се напари.

Дори му бяха дали телефонен номер, който се водеше на частен московски апартамент, а звънеше направо в кабинета на резидента му. Този номер беше даден единствено на него, само в случай на крайна необходимост, сигнал за опасност, който никога не бе използвал.

— Всичко е уредено, другарю генерал — каза лекарят. — Ще получите не просто удар, а транзиторна исхемична криза.

— Обяснете.

— Когато, дойде денят, сутринта няма да можете да станете от леглото. Няма да можете да говорите. Няма да можете да движите дясната си страна. Естествено, ще бъдете докаран при мен в клиниката. Аз ще ви прегледам на скенера, това е нормалната процедура, и той ще покаже, да речем, че имате инфаркт на лявата хемисфера. Понеже функцията на една от артериите, които снабдяват мозъка ви с кръв, ще е нарушена може би от мозъчна емболия, плаки във вертебралните или каротидните артерии. Винаги сте имали тези показания.

— Много добре — каза Павличенко и кимна бавно. — Ще разчитам на вас тази диагноза да стане известна на нужните хора незабавно. По някоя и друга дума тук-там, нека се разбере, че вие ме лекувате. Че думите ви са израз на гордост или нескромност. Искам слухът да се разпространи.

— Като този за мнимите ви сърдечни оплаквания — отвърна лекарят.

— Точно така. Но има ли начин резултатите от едно такова изследване да бъдат подправени?

— Да, другарю генерал, съвсем просто е. През последните години сме лекували много хора с инфаркти. Мога да взема снимката на някого от тях, както и компютърната ехограма от ултразвуковия преглед на каротидните му артерии, и просто да сменя датите.

— След такъв удар... правдоподобно ли е да се съвзема бързо?

Лекарят на Павличенко замълча за момент.

— Да, другарю генерал. Такъв човек може да се възстанови за дни. Напълно правдоподобно е. Мъртвите, другарю генерал, ще се вдигнат.

— Умно измислено — промърмори председателят на КГБ.

Погледът му преброди трапезарията и се спря върху стъклописа на прозорците. Вече знаеше, че мечтата му, мечтата на неговите хора е на път да се сбъдне.

Париж

Стоун седеше на грапавия чакъл в Империята на мъртвите, облеган на мокрите червеникавокафяви кости. Въздухът беше влажен, миризмата остра. Бе успял да поспи няколко часа и се събуди силно схванат в гърба и тила.

Чакаше да се върне Джеки.

Синът на проститутката беше във възрастта на пубертета и изцяло във властта на приключенските фантазии. Тук беше неговото и на приятелите му среднощно сборище. От време на време проникваха в катакомбите през тайния тунел и го удряха на веселба с часове — пиеха и драскаха по каменните стени. За тях костницата беше нещо вълнуващо, зловещо и забранено. Както обясни Джеки, когато се напиели, някои от приятелите му дори виждали духовете. Единственото правило, което всички спазваха, беше никога да не драскат по костите.

По щастливо стечение на обстоятелствата тази нощ никое от пубертетчетата не бе решило да дойде и да смути съня на Стоун. Голям късмет беше и че можеше да прекара част от деня скрит тук — катакомбите се отваряха за посетители едва в два часа.

Времето тъкмо щеше да му стигне. Беше помолил Дунаев — ако иска и ако смята, че е безопасно за него — да му помогне. Даде на Джеки прогизналия паспорт на името на Робърт Гил и трите допълнителни снимки в целофанено пликче, пъхнато зад последната страница на паспорта.

С тях Дунаев можеше да уреди издаването на виза за Съветския съюз.

Джеки се съгласи да му помогне. Каза, че ще прекара нощта в апартамента на своя стара приятелка, ще се обади на майка си, за да ѝ съобщи, че всичко е наред, а след това ще позвъни на Фьодор Дунаев. Прие да направи и някои покупки, докато чака Дунаев да набави визата. Списъкът, който Стоун му даде, беше дълъг. Включваше най-разнообразни неща, като металическо джобно гребенче, евтин костюм,

блейзър и панталон, чифт американски туристически обувки, мъжка пътна чанта, кожен несесер за бръснене, метален метър — ролетка, калъп сапун, флакон пяна за бръснене, туба паста за зъби, ножчета за бръснене и разни други тоалетни принадлежности.

Беше пет часът сутринта. Ако късметът не му изневереше, пазачът нямаше да се появи в катакомбите до следобед.

Стана и започна да се разхожда наоколо, чакълът заскърца под краката му. Освети костницата с фенерчето и се възхити на мрачната придиричивост, с която бяха подредени скелетите. В лъча проблеснаха съвършено симетрични редици черепи, гъсти редици, кацнали върху купища бедрени кости, печални редици от един мъртвешки хоровод. На места пиццали бяха кръстосани в злокобната комбинация череп и кости.

На табелки беше посочено кога и от кои парижки гробища са пренесени костите — процес, който водеше началото си от 1786 година, когато сметнали, че гробищата „Лез Иносан“ са пренаселени и опасни за здравето. Милиони скелети, предимно на бедняци, в течение на десетилетия били пренасяни и старателно подреждани в подземната гробница. OSSEMENTS DE L'ÉGLISE ST. LAURENT^[1] — се четеше на един от надписите, на друг — OSSEMENTS DU SAINT JACQUES DU HAUT PAS^[2]. Тук-там бяха вмъкнати цитати за смъртта и вечността.

Стоун си спомни разказа на Джеки, че по време на Втората световна война в катакомбите се е помещавал тайният щаб на френската съпротива, а нищо неподозиращите немци самодоволно се разхождали по площад „Данфер Рошро“ над главите им. Почувствува се смешно незначителен в сравнение със смелите бойци от Съпротивата. Спомни си грандиозните си планове да разобличи целия заговор, да застави силни мъже да съдействуват за неговото и на покойния му баща реабилитиране. Всичките тези надежди бяха рухнали.

Мисълта да отиде в Москва го ужасяваше. Американските фанатици без съмнение щяха да го настигнат и там. Но нямаше избор.

Върна се на мястото си до колоната от скелети и не след дълго отново потъна в дълбок сън.

Москва

Шарлот се разхождаше напред-назад по коридора пред телетипите и мислеше за предаването, над което работеше, мислеше за Чарли, мислеше за приближаващата среща на високо равнище. Мислеше за десетки неща, или, с други думи, не можеше да се съсредоточи върху нищо.

По липса на по-добро занимание откъсна от телекса съобщение на „Асошиейтед прес“ и го погледна.

В очите ѝ се наби едно име.

Пола Сингър.

Жителка на Чикаго, намерена мъртва в пламъците на апартамента си..., вероятно пожарът е възникнал от цигара...

Дъхът ѝ секна и тя изпищя. Другите в бюрото — операторът, продуцентката, служителите руснаци — вдигнаха погледи към нея. Една рускиня, Зинаида, се втурна да види какво ѝ става.

Шарлот знаеше, че Пола Сингър никога не е пушила.

Париж

Светлина заля лицето на Стоун. Той отвори очи, примигна няколко пъти и за свое облекчение видя, че е Джеки.

— Колко е часът? — попита Стоун, търкайки очи.

— Около обяд. По-добре да побързаме и да се измъкваме оттук.

— Е?

— Взе я. В съветското посолство отварят чак в десет, а той успя да вземе, визата в десет и половина. Който и да е този тип Дунаев, думата му се чува.

— Така си е.

— Купих ти високи обувки „кубинки“ — рече не сигурно Джеки.

— Добре е, нали? Казват, че били, много хубави.

— Стават.

Джеки бе успял да вземе всичко по списъка. По-древните неща беше прибрал в пътната чанта.

Оставаше много малко време и Стоун започна да действа бързо. Първо трябваше да разглоби изцяло пистолета. Натисна пъпката от задната страна на предпазителя и освободи магазина.

Винаги беше за предпочитане нищо да не се пропуска. Провери дали в цевта не е останал патрон. Нямаше. Натисна спусъка, за да освободи спусъковия механизъм, произвеждайки празен изстрел. Хвана цевта и издърпа затвора назад, докато чу слабо щракване. Квадратният блок на затвора остана в задно положение.

Добре. Кратката лекция на Дунаев не бе отишла напразно.

Без да отслабва натиска върху затвора, хвана ключалката на плъзгача, два щифта от двете страни на цевта, и я издърпа. Цялата горна част на пистолета се плъзна и се отдели. Приятно му беше да държи този „Глок“ — беше добре конструиран и изключително лек. Дължината му беше малко повече от осемнадесет сантиметра.

За секунди беше разглобил пистолета. Внимателно постави частите на земята пред себе си: продълговатата стоманена цев, затвора, пружината, пълнителя, който беше предимно пластмасов с малко метал в него, и корпуса от плътна пластмаса.

Взе корпуса и го разгледа. Знаеше, че не е стопроцентова пластмаса, през последните години производителите бяха започнали да импрегнират полимера със стомана като предпазна мярка срещу тероризма. Но металното съдържание беше толкова малко, че детекторите за метал едва ли щяха да го отчетат като нещо повече от връзка ключове. Всъщност, вероятно като нещо по-дребно и от ключ.

Обаче ако го поставеше в пътната чанта, на летището щеше да се види на рентгена като корпус на пистолет. Стоун го мушна в предния джоб на самото си. Там, разбира се, не гледаха през рентген пътниците, а само багажа.

Стоманените части на пистолета бяха много по-голямо предизвикателство, но старият руски шпионин бе дал на Стоун някои идеи. Той сложи цевта със затвора надлъжно след пълнителя, за който знаеше, че съдържа седемнадесет патрона, и двете допълнителни пачки за деветмилиметров парабел. Дунаев ги бе намерил много по-лесно, отколкото пистолета, защото пачките на деветмилиметровия парабел пасват на всички малки европейски оръжия — от пистолета до картечницата — още отпреди Втората световна война.

Уви редицата от метални предмети няколко пъти в алуминиево фолио, докато пакетът не заприлича на дълга плоска пръчка. Пъхна го в подгъва в долния край на пътната чанта, който бе отворил с помощта

на ножче за бръснене. Мушна металната ролетка между костюма и блейзъра.

След това взе сапуна и махна опаковката му. До една от стените на катакомбата бе забелязал малка локва, вероятно отцедена от почвата наоколо. Занесе там сапуна и го натопа във водата за няколко минути. През това време отвори пастата за зъби, изстиска част от съдържанието и я сложи в несесера заедно с металния флакон пяна за бръснене, ножчетата, стоманената самобръсначка, металния гребен и другите тоалетни принадлежности. Взе хлъзгавия и вече размекнат сапун и също го сложи в несесера, като преди това омаза с него тоалетните принадлежности и пастата за зъби. Полюбува се на лепкавата противна бъркотия с горда усмивка и затвори ципа.

Напуснаха катакомбите по друг път, повървяха малко по един съседен канал и излязоха през люка на една странична уличка, „Реми Дюмонсел“, пред големия светец зелен кръст на хомеопатична аптека. Няколко минути наблюдаваха как се измъкват.

— Какво зяпате, по дяволите? — кресна им Джеки. — Гледайте си работата!

Хората се обърнаха на другата страна.

Една пресечка по-нататък ги чакаше колата, която Джеки бе заел от свой приятел — гигантски черен шевролет от края на петдесетте години с големи перки отзад. На задната седалка беше сложен стар куфар, който Джеки бе намерил и напълнил с дрехи. Шевролетът се пробуди с рев и те се отправиха към летището.

— Навсякъде е пълно с полицаи — каза Джеки. Виждаше се какво удоволствие му доставя да си играе на участник в конспирация. — Набиват се в очите. На гарите, по спирките на метрото, навсякъде.

— И какво правят?

— Наблюдават. От време на време спират хората.

— Които приличат на мен.

— Така предполагам. — Той се усмихна. — Костюмът ви е съсипан.

— От каналите ще да е. Имаш ли представа къде тук могат да се купят перуки?

— Перуки ли?

Спряха до една телефонна кабина и Джеки проведе няколко разговора, докато най-после откри такова място в Девети район, „Ле Костюм дьо Пари“, голям и известен магазин, който даваше дрехи и аксесоари под наем на кинокомпаниите. Там Стоун намери мъжка перука, светлокафява с много естествени на вид сиви кичури. Ставаше му идеално. Като я сложи върху подстриганата си като четка коса, тя го промени напълно. Сега приличаше на бизнесмен с добре поддържана външност. От един гардероб си избра тъмносиня американска морска униформа, която беше малко размъкната, но прилична. Погледна се в огледалото.

Джеки стоеше до него и го наблюдаваше.

— Доста добре е. Но всеки, който ви погледне по-внимателно, ще разбере, че сте вие.

— Така е. Но морската униформа може да ми спечели няколко безценни секунди — те ще очакват да видят всичко друго, но не и военен. Във всеки случай е по-добре от нищо. Какво ще кажеш за едни мустаци?

— Защо не?

Прибави към всичко това прошарени мустаци, плати наема и депозита и си помисли: „Сума пари за един лош костюм и една грозна перука.“

На улицата намери телефонна кабина и се обади в „Еър Франс“. Попита за разписанието на полетите до Вашингтон и запази с кредитната карта на Чарлз Стоун място за самолета от Орли следващия следобед.

Предвидливо направи резервацията от друго, фалшиво име. Ако имаше късмет, щяха да се хванат на уловката. Щяха да помислят, че е сгрешил като аматьор — бил е достатъчно умен да си запази място под чуждо име, но е забравил, че лицето може да бъде установено посредством кредитната карта. И щяха да се заблудят, че се връща във Вашингтон.

Или пък изобщо нямаше да повярват на този трик.

Не му се мислеше за това.

После се обади в няколко въздушни компании, които имаха полети от летище „Шарл дьо Гол“.

Стоун беше внимавал да не използва в Париж името Робърт Гил. Френската полиция щеше да търси Чарлз Стоун, който се

представя с едно от няколко фалшиви имена. Но нямаше да търси Робърт Гил.

На летище „Шарл дьо Гол“ се сбогува с Джеки и му благодари с кратко ръкостискане.

— Почакай за секунда — каза му Стоун и извади от джоба си смачкан плик.

— Какво?

Беше пачка банкноти, вероятно повече пари, отколкото момчето беше виждало през живота си.

— Не! — запротестира то и отказа да вземе плика. Вашите пари не вървят тук!

„Откъде ли го е научил? — зачуди се развеселен Стоун. — Сигурно е гледал много английски филми.“

— Ти рискува много заради мен — каза Стоун. — Може би дори спаси живота ми.

Джеки се смръщи, за да покаже, че въпросът е приключен, но не успя да скрие леката доволна усмивка.

— Вие май откачате!

— Може — каза Стоун и отново бутна плика към него. — Виж, за майка ти са. Кажй й да си почине няколко нощи, предай й благодарностите ми за помощта.

Джеки мълча дълго, после каза:

— Надявам се, че нещата ще се развият добре за вас.

Стоун стисна силно ръката на момчето и сложи другата си ръка на рамото му.

— Благодаря ти.

После, след още една продължителна пауза, Джеки безмълвно се обърна и си тръгна.

Стоун влезе в аерогарата. Там нямаше никакви признаци на засилена охрана. Огледа се нервно, но не забеляза нищо повече от обичайните няколко полицаи.

„Странно — помисли си той. — Можеше да се очаква, че ще охраняват летищата особено строго.“

Отиде до гишето на „Еър Франс“ и си купи билет за следващия полет до Бон, с пет минути по-рано от полета на „Аерофлот“ до Москва, който всъщност му трябваше. Както сам се увери, пътниците за двете линии минаваха през съседни изходи. Плати в брой.

Продавачката прикрепи талона за запазеното място към билета му. После отиде на гишето на „Аерофлот“ и си купи билет до Москва, плати също в брой и си взе талона за мястото. Намери тоалетна, изчетка костюма си, оправи си връзката и се погледна в огледалото. Изглеждаше малко смачкан, но не повече от военен, който е пътувал цяла нощ.

Пое си дълбоко дъх и се върна в чакалнята. Сега идваше най-трудното. Когато извикваха вече за последен път пътниците и за двата полета, бавно се приближи до рентгена за багажа.

Погледна дългата опашка. Стъписа се, като забеляза, че пулсът му е започнал да се ускорява, а лицето и ръцете му са се покрили със ситни капчици пот. Тук не трябваше да има никаква засечка. Ако откриеха разглобения пистолет, веднага щяха да го хванат, да го задържат за разпит, да го арестуват и съвсем скоро щяха да открият, че човекът, който току-що се е опитал да пренесе пистолет покрай охраната на летището, е точно този, когото така разгорещено преследва цялата парижка полиция.

Повикването на пътниците прозвуча още веднъж по високоговорителя.

Голямо шумно семейство — с четири момчета и две момичета, всичките под десет години — се нареди на опашката. Децата се караха и тичаха около родителите си. Стоун чу да се говори немски. Бързо застана зад тях, благодарен, че вниманието на контролиращите положително ще бъде отвлечено от тях.

Когато немското семейство стигна до вратата на детектора за метали, както се бе надявал Стоун, бъркотията се увеличи. Някои от децата се опитваха да пренесат багажа си през детектора и се наложи облеченият в синя униформа служител да им каже да сложат пътните чанти на конвейерната лента, за да минат през рентгена. Едно от момчетата чукна брат си по главата с кокалчетата на пръстите си. По-малкото момиче ревна и задърпа тлъстата си майка за роклята. Стоун срещна погледа на младия мъж, който следеше екрана, и се усмихна доброжелателно, клатейки глава. Човекът също се усмихна, сякаш искаше да каже: „Каква напаст!“

Сега беше ред на Стоун. Сърцето му отново се разтуптя, но той продължаваше да се усмихва добродушно. Сложи нехайно пътната чанта на конвейерната лента и мина през детектора за метали.

Светна зелената лампичка.

Чисто. Пластмасовият корпус на пистолета беше минал. Слава богу, магнитометърът не беше настроен да прихваща абсолютно всичко метално.

Тогава видя, че човекът на рентгена се е втренчил отблизо в монитора. Страхът го сграбчи.

С очи в сивкавия екран, служителят, който беше вече изтощен, въпреки че от работния му ден оставаха още пет часа, вътрешно изгримасничи. В това тук имаше нещо метално. Погледна повнимателно рентгеновото изображение и забеляза голямо количество тъмни предмети в несесера на този тип.

— Почакайте — каза той.

Стоун се обърна и озадачено погледна оператора на рентгена.

— Какво има? — попита все още добродушно той.

— Трябва да погледна вътре, може ли?

— Моля! — каза Стоун и се насили да се усмихне, въпреки че чувствуваше напрежението с цялото си тяло. — Както желаете. — Усети как струйка пот бавно потече по тила му в яката на ризата.

Французинът вдигна чантата, която се бе показала от другата страна на рентгена, и отвори ципа. Премести настрана костюма и панталоните, намери несесера и веднага го отвори. Погледна вътре и видя противна каша от размекнат сапун и паста за зъби, метално гребенче, няколко ножчета за бръснене и нещо, което приличаше на самобръсначка. Сбърчи нос от отвращение и затвори несесера, отказвайки се да рови повече в това, което очевидно бяха само лични вещи на един не особено прибран човек. Пръстите му докоснаха нещо метално и той го извади: метална ролетка. Побъркани американци. „Merde!“^[3] — възкликна той вътрешно. Гласно попита:

— Vous êtes américain?^[4]

— Да.

— Ще трябва да го погледна още веднъж, je vous en prie^[5] — каза той, като затвори чантата и я постави на лентата пред рентгена.

Отново се взря в монитора. Само мръсния несесер и проклетата ролетка. Единственият друг метал, чието тъмно изображение се виждаше, беше желязната пръчка за усилване дъното на чантата. Нищо подозрително. Единственото престъпление на американеца беше

неговата мърлявост, така че той го пусна да мине. Този тип очевидно не беше терорист.

Както бе предсказал Дунаев, опакованите във фолио и пъхнати в подгъва на дъното части от пистолета се възприемаха просто като част от конструкцията на чантата. Служителите от службите за сигурност на летищата са обучени да гледат вътре в очертанията на багажа, а не самите очертания. Множеството метални обекти в чантата служеха за отвличане на вниманието. Стоун бавно изпусна въздуха от дробовете си и продължи нататък.

Паспортната проверка се извършваше на редица остъклени гишета до изхода. „Дано късметът не ми изневери“ — каза си тихо той, като се нареди на опашката. Оставаха само още няколко минути.

Ритуалът при паспортната проверка, както изглежда, навсякъде на Запад беше повърхностен. Служителят едва го погледна, без изобщо да го е грижа, че видът му коренно се различава от снимката на паспорта. Удари на паспорта му печата за френска виза, която удостоверяваше, че е напуснал страната, и го плъзна към него през прозорчето с кратка усмивка.

— Bon voyage, monsieur.^[6]

Докато се отдалечаваше от гишето, Стоун почувствува как напрежението напуска тялото му.

Забеляза, че един мъж със син блейзър и синя, вратовръзка, застанал в края на сектора за паспортни проверки, задържа погледа си върху него малко по-дълго от обичайното. „Дали не ставам параноик?“ — трескаво си помисли Стоун.

В следващия кратък, противен момент разбра, че човекът, който, изглежда, беше от службата за сигурност на летището, наистина го гледа, и то прекалено, внимателно, изучава лицето му с интерес, който е повече от преходен.

Бяха го разпознали.

Сигурен беше.

„Не бързай! — каза си той. — Няма нищо необичайно. Само изплашен човек би хукнал да бяга в тази ситуация. Върви с нормалната бърза крачка на човек, който закъснява за самолета.“

Човекът се бе обърнал след него, бе напуснал, мястото си до паспортните гишета и бе тръгнал подире му.

Стоун виждаше отражението му в прозореца на коридора, по който вървеше. „Нормално. Върви нормално. Няма нищо необичайно.“

Ето го и изходът. Беше празен. Пътниците за Бон се бяха качили вече и служителките от авиолинията се мотаеха в очакване на някой закъснял, смееха се и приказваха помежду си.

Човекът беше все още зад гърба му. Защо не го настигаше? Защо просто не го сграбчеше и да свършва; най-сетне?

Една от служителките на изхода го гледаше как идва и неодобрително клатеше глава.

— Много закъснявате, господине — извика тя. — Самолетът ще излети всеки момент.

Стоун размаха насреща ѝ бордната карта.

— Ще успеея — каза той и се шмугна покрай нея.

— Тичам бързо.

— Хей, господине! — извика жената, когато Стоун се втурна в тунела към самолета.

Сега!

На влизане в пълния самолет пхна бордната карта в ръката на стюардесата. Мина през целия салон, избутвайки един човек, който слагаше куфар на мрежата над седалките, и стигна до самата опашка.

Да! Още не бяха затворили задната врата, тъкмо се канеха.

— Господине! — Един от стюардите сочеше към него. — Какво правите?

Но Стоун вече слизаше по металните стъпала и стиснал пътната си чанта, хукна по пистата. Ревът на мотора беше оглушителен. Беше разчел времето точно. Следващият самолет на пистата, боядисан в бяло-синьото на „Аерофлот“, без всякакво съмнение беше съветски „Илюшин 62“, готов за излитането след около две минути. Тъкмо щеше да успее.

Стоун се бе откачил от преследвача си, като се бе устремил в посока, която той не можеше да предвиди. Знаеше, че от сградата на аерогарата не могат да го видят, тъй като корпусът на самолета го закриваше. Изкачи външната сервизна стълба и когато влезе в салона, видя изненадания поглед на пълничката съветска стюардеса. Подаде бордната си карта. Изненадата ѝ премина в неодобрение.

— Извините — каза той на жената. — Простите. Я очень опаздываю.

Седна на мястото си и неспокойно погледна през прозореца. Беше в безопасност. Човекът от охраната на летището си мислеше, че ще лети за Бон, и положително бе поискал подкрепление, за да задържат и претърсят самолета. Докато разберат, че е слязъл, самолетът на „Аерофлот“ щеше вече да е излетял. Стоун почувствува, че моторите заработват на по-високи обороти, и две минути по-късно потеглиха по пистата. Когато след още минута и половина самолетът излетя, той се отпусна в седалката, затвори очи и изпусна въздишка на облекчение.

-
- [1] Кости от църквата „Сен Лоран“ (фр.). — Бел.прев. ↑
 - [2] Кости от „Сен Жак дю о на“ (фр.). — Бел.прев. ↑
 - [3] Ругатня, букв. „лайно“ (фр.). — Бел.прев. ↑
 - [4] Американец ли сте? (фр.). — Бел.прев. ↑
 - [5] Моля ви се (фр.). — Бел.прев. ↑
 - [6] Приятно пътуване, господине (фр.). — Бел.прев. ↑

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

МАВЗОЛЕЯТ НА ЛЕНИН

Северно от Кремъл се намира Червеният площад, получил името си, както вече споменах, много преди времето на болшевиките, колкото и подходящо да изглежда то днес. В южния му край, до северната стена на Кремъл, се намира сравнително скромният мавзолей на Ленин, към който неспирно се извървява вярно на делото му хилядно множество, за да види неговото тяло. Той вече е канонизиран в съзнанието на обикновения руски човек. И мнозина са ми казвали, че балсамираното тяло — на вид съвсем същото, както в деня на смъртта — се свързва с едно суеверие. Докато е там, докато остава непроменено, комунизмът е в безопасност и нова Русия ще процъфтява. Но (шепнешком) повехне ли, бъде ли унищожено, о, тогава ще настъпи голямата, печалната промяна — краят на благородната му мечта.

Теодор Драйзер,
„Драйзер гледа Русия“
(1928)

Вашингтон

Президентът бе събрал в своя кабинет главните си външнополитически съветници на последен разговор по подготовката на Московската среща.

Наред с държавния секретар Доналд Грант, директора на Централното разузнавателно управление Тиодор Темпълтън, съветника по националната сигурност адмирал Крейг Матюсън и Роджър Бейлис тук бяха още шестнадесет от членовете на Съвета за национална сигурност.

Само около половината от присъстващите в стаята бяха между поканените в Москва. Списъкът бе съставен от президента заедно с адмирал Матюсън, така че имаше и хора с наранено самолюбие. В администрацията бързо се бе разбрало каква е йерархията. Деляха се на такива, които заминават за Москва, и такива, които не заминават. Така просто стояха нещата за Бейлис.

Неочаквано, някъде към средата на срещата, президентът направи внезапна забележка относно вълната от тероризъм в Москва и стомахът на Бейлис моментално се напълни с киселини.

— Беше ми съобщено от много надеждни източници — каза делово президентът, — че в този тероризъм има нещо повече, отколкото се вижда на пръв поглед.

Очите на Бейлис се плъзнаха от президента към държавния секретар, после към директора на Централното разузнавателно управление. О, боже. Нима тайната им беше разкрита?

Последва доста дълго мълчание, докато се разбра, че въпросът е адресиран към Тед Темпълтън.

На Бейлис му се зави свят.

Дали президентът не беше научил по някакъв начин, колкото и невероятно да изглеждаше, за съществуването на Светилището? Винаги имаше такава възможност, всички президенти разполагаха със собствена мрежа от осведомители. Ако беше научил, сигурно беше бесен. Такава мощна операция на разузнаването да се държи в тайна от

него! Какво от това, че президентът, както и целият свят, би посрещнал резултата от заговора с овации. Той с положителност нямаше да одобри конспиративните методи на комитета, а това означаваше край на всичко. Цели десетилетия работа, упорита подготовка щяха да бъдат зачеркнати.

Не, изключено беше. Нито един комитет в историята на американското разузнаване не бил така невидим, както Светилището.

— Вие знаете — казваше президентът, — че едва ли мога да бъда наречен страхливец. Пътувал съм на различни места, поемал съм рискове, които са карали хората от тайните ми служби да излизат от кожата си.

Съветниците, уверени, че президентът много държи на мнението им и се съобразява с него, измърмориха одобрително.

„На неприятности е“ — помисли си Бейлис.

— Е, тази сутрин получих информация — продължи президентът и кимна към директора на ЦРУ Темпълтън, — информация, която недвусмислено ме засяга. За тероризма в Москва, Тед?

Бейлис веднага разбра. Темпълтън изглеждаше сконфузен, смирен, като ученик, хванат от учителя да подава бележка. Неизвестно как президентът бе получил информация от ЦРУ, която не изхождаше от Темпълтън. Сигурно разполагаше с някакъв друг канал. И Темпълтън, без съмнение, беше притеснен, че е скрил от него сведения, с които е разполагал.

Да. Президентът беше научил по някакъв начин, че бомбите в Москва не са просто самоделни приспособления, измайсторени в гаражите на един-двама дисиденти. Че са използвани американски пластични експлозиви. И беше нормално това да го обезпокои.

— Да, господин президент — каза Темпълтън, като прочисти гърлото си и приглади назад прошарената си коса, паднала на голямото му четвъртито чело. Лицето му беше зачервено. — Един от хората ни в Москва е успял да се добере до отломки от двете избухнали напоследък бомби. Нашите специалисти установиха, че пластичният експлозив е американско производство.

Бейлис тревожно следеше развитието на събитията. Темпълтън се гърчеше от притеснение. Понякога Бейлис съжаляваше, че Светилището не бе намерило за уместно да информира президента за

ходовете си. Особено в моменти като този, когато възникваше риск президентът просто да отмени срещата на високо равнище. Но това, разбира се, не биваше да се случи. Не биваше да се допуска абсолютно нищо, което би разтревожило колегите на М-3 от Политбюро и би събудило подозренията им.

Президентът кимна. Беше в мълчаливото си, необщително настроение, което повечето от съветниците му намираха объркващо — дали означаваше гняв? Досада? Задоволство?

— Господин президент — продължи Темпълтън, — аз не се тревожа.

— Така ли?

— Не, сър. Ясно е, че руските терористи са получили достъп до американски експлозиви. Може между тях да има бивши войници, служили в Афганистан, и по време на войната да са се добрали до американски материали.

Президентът кимна.

— Ако смятах, че има нещо действително тревожно — каза Темпълтън, — положително щях да повдигна по-рано този въпрос.

— Забележки? — обърна се президентът към останалите от Съвета за национална сигурност.

— Да — обади се държавният секретар. — Не съм съгласен да изпращаме президента наред една военна зона. И определено не мога да допусна да заминете сега за Москва, господин президент. Имам чувството, че Москва наистина ще експлодира, и мисля, че от ваша страна ще бъде безразсъдно да заминете. Смятам, че трябва да откажем.

— Така ли? — рече президентът.

— Принуден съм да се съглася — обади се съветникът му по националната сигурност. — Не зная до каква степен ще можем да ви охраняваме там. Може би ще трябва да уредим този въпрос с помощта на тайните служби.

Президентът кимна и подпря брадичка в дланта си.

Докато следеше дебатите през следващите дванадесет минути, Бейлис не се чувствуваше особено удобно на стола си.

— Ако разрешите, господин президент — намеси се накрая Темпълтън. — Вече съм изразявал своето мнение, че службата по безопасността в Кремъл, държи нещата здраво в ръцете си. Но има

един друг фактор, с който трябва да се съобразим: положението на Горбачов.

— Тоест? — попита президентът.

— Точно в този момент той има нужда от цялата поддръжка, която може да получи — обясни Темпълтън. — Сигурен съм, че ако откажете срещата на високо равнище, престижът му сред съветското ръководство рязко ще падне. И тогава... тогава ще започнат истинските ни неприятности.

— Добре — каза рязко президентът. — Заминаваме за Москва. Сега да продължим.

Темпълтън го беше убедил, както и останалите от Съвета за национална сигурност. „Справи се блестящо“ — помисли си Бейлис. Работата беше свършена, нужното решение бе внушено на президента.

„Надявам се — мислеше си Бейлис, докато заседанието продължаваше, — надявам се, че наистина нищо няма да се случи по време на срещата.“ Въпреки че действително беше немислимо. Цели десетилетия М-3 се беше държал извънредно предпазливо.

А сега този човек трябваше да бъде дори още по-предпазлив. Човекът, наречен М-3, заедно с групата, която се назоваваше Светилището, бяха на път да променят света завинаги.

Москва

Приблизително по същото време пред хотел „Национал“ в Москва спря черна чайка. Шофьорът, руснак, отвори вратата на видния си американски пътник, изпълнения с достойнство възрастен мъж с аристократична осанка на име Уинтроп Леман.

— Добре дошли в Москва, господине — рече шофьорът.

След малко повече от час на апартамента на Уинтроп Леман в хотел „Национал“ се почука.

Леман се приближи с вдървена походка до вратата и отвори с треперещи ръце.

Пред него стоеше дребна, крехка жена на средна възраст, придружена от човек в костюм съветска кройка.

— Татко! — каза Соня Кунецка на английски.

Един дълъг миг остана на прага, после влезе и го прегърна. Пазачът отстъпи назад в коридора и любезно затвори вратата.

— Дочь моя! — каза Леман. Руският му, учен преди десетилетия, на млади години, все още беше сравнително добър.

След дълга прегръдка Соня го пусна и без да откъсва от него очи, каза:

— Моментът приближава.

— Мен няма да ме има — отвърна Леман с пресекващ глас.

— Не говори така — прекъсна го тя.

— Но наистина няма да ме има — рече той.

И тогава на вратата се почука.

— До скоро — каза Соня и се обърна да си тръгне.

Москва

Стоун пристигна в Москва на свечеряване и затътри крака в дългата опашка туристи, повечето германци, към сградата на аерогарата в Шереметиево.

Аерогарата беше мрачна и слабо осветена. Построена от западногерманците в края на седемдесетте години за наплива от чужденци, който се очакваше във връзка с летните олимпийски игри през 1980 година, тя беше семпла и модернистична, каквато може да бъде само сграда, проектирана от германци — обширно пространство, покрит с черна гума под, а над него висок сводест таван от боядисани метални тръби. Ако всичките лампи на тавана бяха запалени, аерогарата щеше да блести. Вместо това руснаците държаха повечето от тях изключени — за икономия.

Стоун бе цял изтръпнал от напрежение. Знаеше, че ако някой предприемчив митнически инспектор открие разглобения пистолет, всичко ще е свършено. Намери тоалетна и взе пътната чанта със себе си в кабината. Там бързо сглоби пистолета и го сложи в джоба на костюма си.

Само след няколко минути вече седеше до шофьора на стар черен руски автомобил „Волга“, на предното стъкло, на която имаше синя лепенка с емблемата на „Интурист“.

Докато пътуваха по магистралата покрай нискостеблени гори и от време на време покрай някой плакат с червено-бели букви на кирилица, шофьорът не пророни нито дума. За малко повече от половин час стигнаха на улица „Горки“, една от главните артерии на Москва, а после, когато точно срещу тях се показа Кремъл, завиха надясно и влязоха в паркинга пред хотел „Национал“.

Хотелът беше още отпреди революцията, един от малкото хотели в Москва, останали от царско време. Стоун бе чел някъде, че през 1918 година Ленин живял няколко месеца тук, докато ремонтирали стаите му в Кремъл.

Отвън имаше вид на обикновена сграда от кафяв камък. Руснаци с кожени шапки и безформени палта минаваха забързано покрай него. Шофьорът спря таксито пред хотела и изключи мотора.

— Почакайте — каза Стоун.

Шофьорът го погледна въпросително.

— Къде мога да обменя пари? — попита на руски Стоун.

— В офиса на „Интурист“, малко по-нататък на същата улица.

— Дали е още отворено?

— Да, още един час.

— Закарайте ме там, ако обичате.

Шофьорът вдигна рамене, запали колата и направи маневра, за да се върнат на улица „Горки“.

Стоун обмени част от парите си в рубли и се върна при таксито да плати на шофьора.

— Нямам повече нужда от вас. Ще отида пеша до хотела.

Шофьорът сбърчи чело.

— Както желаете — каза той и потегли.

Стоун остана няколко минути на улица „Горки“, докато пред него не спря жълто такси. Шофьорът без съмнение бе разбрал, че е чужденец. И тази кола беше „Волга“, но изглеждаше поне на двадесет години.

Стоун се качи и даде адреса.

Таксито мина покрай Кремъл, по проспект „Маркс“, после по Калинински проспект, пресече Москва река при хотел „Украйна“ и стигна до Кутузовски проспект. Стоун гледеше през прозореца местата, през които минаваха. Виждаше Москва за първи път, след като толкова време бе слушал за нея, и имаше чувството, че се намира сред декор от филм, който е гледал много, много пъти.

Градът изглеждаше някак нереален, по-голям от живота, по-мрачен и сив, отколкото бе очаквал, с широки, зле осветени улици. Стигнаха до масивна сграда от кремав камък. Пред нея имаше будка с униформен милиционер. Шофьорът размени няколко думи с него и зави зад ъгъла.

— Той каза, че трябва да слезете тук.

Стоун слезе и му плати, после погледна още веднъж адреса, който си бе записал, и намери номерата на входа и апартамента, които му трябваха.

Нямаше звънец. Почука.

Вратата отвори тя.

Не беше подготвен за красотата ѝ. Разбира се, през последните кошмарни седмици беше мислил много за нея, беше си представял как изглеждаше и как звучеше гласът ѝ в Ню Йорк. Беше се питал, дали няма да му хлопне вратата по същия начин, както бе затворила телефона, когато и се обади от Торонто.

Но беше забравил за изключителния ѝ чар. Русата ѝ коса засия в полумрака на коридора, високите ѝ скули бяха дори по-фино изваяни, отколкото си ги спомняше.

— Шарлот, трябва да ми помогнеш — каза той.

Вашингтон

Директорът на Централното разузнавателно управление Тед Темпълтън взе думата пръв. Настойчивият му поглед обходи събраните около черната мраморна маса: първо по-младите членове на Светилището — заместника му Роналд Сандърс и Роджър Бейлис от Съвета за национална сигурност. После се спря с почитателна усмивка на по-възрастните — Евън Ренолдс и Флечър Лансинг — легендарните, най-добрите, най-умните.

— Това, което не разбирам, е — каза той — какво трябва да го е прихванало, че да замине за Москва. Точно пък там.

Флечър Лансинг веднага вдигна все още волевата си брадичка и го прекъсна. Гласът му беше дрезгав, произношението му — ясно и вашингтонско. Напомняше на Бейлис филмов артист от тридесетте години.

— За да отърве кожата — започна той.

— Защо ви изненадва това, за бога? — попита раздражено Евън Ренолдс. — На мен ми се струва напълно логично. По всичко личи, че пътят му води право натам; изглежда, възнамерява да намери доказателството, което може да реабилитира баща му и него самия. Не си струва да го обсъждаме.

— Надявам се, че подбудите му са лични — рече Лансинг. — Иначе наистина е станал изменник, избягал е при руснаците и им е продал това, което знае...

— Ако този човек е в Съветския съюз — каза Ренолдс, — толкова по-наложително, всъщност задължително става веднага да бъде намерен и неутрализиран.

Бейлис се хвана, че гледа разсеяно из стаята. Дори в този толкова напрегнат момент не можеше да си наложи да не мисли, че е прекалено издокаран. Това го караше да се чувства още по-не на място. Повечето от тези хора бяха облечени в доста износените, несъобразени с никаква мода сини костюми на богатите по наследство. Докато Бейлис носеше тъмносив костюм от италианско трико, който

изглеждаше точно толкова скъп, колкото и беше, синьо-жълто раирана връзка на клуб „Метрополитън“ и елегантни мокасина от тънка като хартия змийска кожа. Напълно си даваше сметка, че прилича на млад кариерист.

Напомни си (често го правеше) защо е тук, защо го бяха поканили да работи в тази свръхсекретна организация. Той беше един от малцината членове на Съвета за национална сигурност, които получаваха не само строго поверителния бюлетин на националното разузнаване, а и много по-секретната ежедневна сводка за президента. Това бяха десет страници най-подбрана разузнавателна информация, до която имаха достъп съвсем малко хора във Вашингтон. Организацията имаше нужда от свой представител в Белия дом, както и от някого, който да изпълнява ролята на свързка с Маларек, човекът на М-3 във Вашингтон.

Вече го имаха. Нещо повече: Бейлис така бе наредил нещата, че фондация „Американски флаг“ подслушваше всички незащитени телефонни линии на Белия дом (за да са сигурни, че тайните им не изтичат). И най-важното — контролираше щателно телефоните на Маларек. Нищо не биваше да се оставя на случайността.

Сега Бейлис знаеше какво ще поискат от него. И три минути по-късно го чу.

Флечър Лансинг спря за миг поглед върху него и бързо го отмести встрани.

— Господин Бейлис ще трябва да се свърже с Маларек. Хората на М-3 могат да свършат тази работа.

— Не — каза пресипнало Бейлис.

Последва дълго възмутено мълчание. Бейлис видимо се изчерви.

— Искате аз да дам заповедта за убийството на Чарлз Стоун — каза той.

— Искаме да съобщите на М-3, че Стоун е в Москва, в случай че хората му не знаят — каза меко Лансинг. — Това е всичко.

Бейлис почувствува върху себе си погледите на четири чифта очи.

— Има твърде много неща, които не зная — отвърна колебливо той. — Познавам ви..., заедно... ръководихме „къртицата“. Да. Но доколко можем да бъдем сигурни в този... този М-3?...

Знаеше, че това е скандално нарушение на протокола в Светилището. Тук не се задаваха въпроси, не се поставяше под съмнение мъдростта на старейшините. Само бръмченето на климатичната инсталация нарушаваше надвисналата тишина.

— Не мисля, че той трябва да знае подробностите — каза Сандърс, навел напред рамене, сякаш все още играеше в защитата на футболния отбор в колежа.

— Той участва във всичко това заедно с нас — възрази Флечър Лансинг. — И трябва да добавя, е много ценен член на екипа. Тед?

— М-3 е най-голямата тайна на ЦРУ от времето на Бил Донован насам — рече Темпълтън. — Дори и по-голяма. Твърде голяма, за да бъде поверена и на самите служители в управлението. Името му е Андрей Павличенко.

Очите на Бейлис се разшириха.

— О, господи!

— Досието на Павличенко е толкова ултрасекретно — намеси се Сандърс, — че за него няма никакви данни дори и в най-секретните компютри в управлението, до които достъпът е ограничен.

Темпълтън продължи:

— Павличенко беше млада, изгряваща звезда в съветското разузнаване, когато през 1950 година един от нашите хора подходи към него.

— Как, но дяволите, го принудихте да сътрудничи? — попита Бейлис. — С какви компрометиращи материали разполагахте?

Лансинг погледна многозначително Темпълтън и му кимна.

Темпълтън кимна в отговор и каза:

— Научихме, че крие миналото си. Родителите му са били депортирани и убити от хората на Сталин, а той е бил отгледан от техен родственик. Никога нямаше да бъде допуснат и на километър от Лубянка, ако някой бе научил за това. И така, този човек си пробива път нагоре, имам предвид — бързо, и скоро става пръв помощник на Берия, Сталиновия началник на тайната полиция. С наша помощ, то се знае.

— Което ще рече, че той в душата си е украински националист — рече Бейлис. — В крайна сметка — враг на държавата.

— Това не е първият случай, когато такъв човек успява да се промъкне в първите ешелони на съветското ръководство — каза

старият Евън Ренолдс. — Спомнете си за Петро Шелест, който се представяше за непоклатим поддръжник на руското господство над собствения му украински народ и предан член на Политбюро. Едва покъсно бе разобличен като таен украински националист.

— Украинец или не — прекъсна го Лансинг, — важното е, че силно ненавижда цялата проклета съветска система, системата, която е погубила родителите му. Точно на това можем да разчитаме. По същество неговите интереси съвпадат с нашите.

— А вие сте давали на Павличенко зоб. — Бейлис употреби думата от шпионския жаргон за вярната, но не особено важна информация, с която се подхранват „къртиците“.

— Трохи, незначителни неща от време на време — каза Темпълтън. — Не толкова много, че да започнат да го подозират, но достатъчно, за да направи силно впечатление. Казвали сме му какво мисли президентът по даден въпрос, доколкото това не би навредило на интересите ни. Давали сме му и по-значителни неща. Предварително сме го предупреждавали за доста нападения по въздуха във Виетнам. Дори ни се наложи да провалим някои от операциите на нашето разузнаване, Плайа Хирон например, като разбрахме, че е обречена на неуспех...

— Достатъчно, за да му даде тласък нагоре по стълбата — рече Флечър Лансинг, — без сериозно да накърняваме собствените си интереси. Точно толкова, че той да изглежда страхотно проникателен.

— А защо сте сигурни, че този човек няма да се окаже по-лош и от Берия? — попита Бейлис.

Лансинг сплете пръсти.

— Ние не очакваме, че борбата за власт ще бъде безкръвна, господин Бейлис. Това, знаете ли, няма да е като изборите за президент. Но сме възхитени от мечтата му. Преди се свързахме с него чрез посредници. През последните няколко години, откакто го избраха в Политбюро. Павличенко очевидно е счел за неблагоприятно да допуска каквито и да било контакти.

— За каква мечта говорите?

— Чували ли сте за Киевската Рус? — поинтересува се Лансинг. — Вие сте съветолог, нали така?

— В университета бях специалист по съветските въпроси, не по руските — отвърна Бейлис.

Лансинг поклати глава с леко неодобрение.

— Едва ли човек може да знае за Съветския съюз нещо, което наистина си струва, без да познава из основи руската история. През единадесети век това, което е сега Русия, е било една политическа общност, национална държава, известна като Киевска Рус, начело с княз Ярослав, наричан още княз Ярослав Мъдри. Това е била първата руска държава. По онова време Киев е бил седалището на руската власт. Вие, разбира се, знаете, че Киев е столицата на съвременна Украйна.

— Това ми е известно, сър — дръзко го прекъсна Бейлис.

— Така. Киевска Рус поддържала тесни приятелски връзки с европейските царе. Тя била децентрализирана федерация на сравнително самостоятелни области. Търговията била в разцвет. Там е люлката на руското възраждане.

— Разбирам — рече Бейлис. Беше започнал да схваща смисъла на тази лекция по история.

— Павличенко — обобщи Лансинг — като страстен украински патриот, чиито родители са му били отнети и убити от хората на Сталин, през целия си живот е хранил една мечта — да събори старото и да положи ново начало. Той вижда себе си, поне така предполагам, като един съвременен Ярослав Мъдри.

— Но Горбачов вече извършва сериозни промени — възрази Бейлис.

Темпълтън заговори с въздишка на раздразнение, сякаш Бейлис беше някакво досадно дете:

— Както сме констатирани хиляди пъти, Горбачов е временна фигура. Той не може да остане дълго, няма да остане. После — това е въпрос на месеци, може би дори на седмици — враговете му ще го свалят и ние ще бъдем изправени пред едно дясно, неофашистко съветско ръководство, което ще бъде опасно. Не можем да поемем този риск. Не можем да поставим всичко на карта.

Бейлис кимна, онемял от смайване.

— С нашия човек — намеси се и Сандърс — подготвяме не само появата на златните арки на „Макдоналдс“ в Москва, но и на рекламните табла на „Копъртън“ във всички курортни градчета на Крим, на бензиностанциите „Ексън“ и на крайслерите, на търговските центрове „К“ и на компютрите „Епъл“. На всичко възможно. Става

дума за окончателното възстановяване на капитализма в Русия. Точно както е било преди революцията.

— Но ако дадем на Горбачов възможност... — започна Бейлис.

Директорът на Централното разузнавателно управление се прокашля.

— Роджър, Горбачов вече я имаше. Време е да сложим нашия човек. Ако продължим да чакаме, историята ще мине покрай нас. И отново ще бъдем върнати към студената война.

— Но как точно възнамерява Павличенко да заграби властта? — попита Бейлис.

— Не знаем, Роджър, и искрено казано, не ни интересува. Но всичките ни сигнали показват, че това ще стане скоро, може би в разстояние на шест месеца. Някъде след срещата на високо равнище. След броени часове някои от нас заминават за Москва. Поогледай се добре, докато си там, защото, като се върнеш от полета на „Трансуърлд Еърлайнс“ Вашингтон — Москва, нещата ще бъдат различни. Сигурен съм, че следващия път, когато нашият президент отиде в Русия, ще преговаря с друг човек.

Бейлис кимна.

— Ще се свържа с Маларек — каза той, — веднага след като си тръгна оттук. — Отново кимна, преглътна и се усмихна на останалите от Светилището. — Благодаря ви. Чувствувам се поласкан. — Вдигна длани и усети стягане в гърдите. — Благодаря ви.

Москва

Шарлот ахна.

— Какво правиш тук? — попита тя с остър шепот и пламнало от гняв лице. — Какво ти става?

— Имам нужда от теб, Шарлот.

— Върви по дяволите! Върви по дяволите! Какво си направил? За бога, какво си направил?

Стоун се опита да хване ръката ѝ, но тя я издърпа и се смръщи.

— Жилището ти е чудесно — каза меко Стоун и заоглежда хола. Апартаментът беше обзаведен в семплия ѝ, но елегантен стил, с малко, добре подредени мебели. Охраната на ориенталския килим подчертаваше бледопрасковения цвят на дивана и столовете. — Малко прилича на къщата, където прекарахме медения си месец. Забравила си само бидетата със сърцевидна форма.

Шарлот не се засмя. Гледаше го с отчаян поглед.

— Защо ми затвори телефона? — попита той.

— Господи, не можем да говорим тук! — Тя посочи с пръст към тавана.

Стоун поглъщаше с очи фигурата ѝ, поемаше аромата ѝ. Отново, както толкова пъти досега, изпита удивление, че е женен за тази жена. Прониза го чувството за вина, че я е наранил.

— Къде можем да поговорим?

— Хайде да се поразходим — каза тя с леден тон.

Облече си палтото, двамата напуснаха сградата и излязоха на улицата, минавайки покрай дебелия униформен милиционер, който кимна на Шарлот, без да се усмихне, и внимателно разгледа Стоун.

Тя вървеше уверено. По много причини този град беше неин и Стоун веднага го почувствува по начина, по който го поведе: целенасочено и без да се замисля. Времето на раздялата ѝ се бе отразило благоприятно. Изглеждаше завладяна от вътрешно спокойствие, от самоувереност, каквато никога преди не бе имала. Той

се питаше, дали вече не го е изхвърлила от мислите си. Дали вече не е твърде късно.

Навън беше студено, тук-там имаше мръсен сняг, навалял през последните дни, който се беше размеквал и после замръзнал отново. Много от сградите бяха украсени с дълги червени знамена в чест на годишнината от революцията, която щеше да се празнува след два дни.

— Сигурно работиш по милион неща — каза Стоун, докато вървяха по улицата. — Имам предвид срещата на високо равнище.

На нея сякаш ѝ олекна, че ѝ се предлага възможност да говори за работата си — темата беше безопасна, неутрална. Но същевременно изглеждаше резервирана. Дали беше сърдита? Или причината беше друга?

— Президентът пристига с хората си утре — започна тя. — Наистина няма какво толкова да се каже по това. Ще бъдем на летището и ще снимаме посрещането му. Ще го интервюирам в движение. Няма кой знае колко пресконференции и брифинги. После, вдругиден, ще можем да заснежем някой и друг кадър от всичко това, президентът ще стои до Горбачов горе на мавзолея. Голямото позиране, както казват политиците.

— Шарлот, защо ми затвори телефона?

— Стига, Чарли. Телефоните на кореспондентите се подслушват.

— Опитала си се да ме предпазиш.

Тя вдигна рамене.

— Поне това можеш да направя.

Стоун ѝ разказа какво се бе случило, всъщност всичко от убийството на Алфред Стоун до лудото преследване в Париж. Шарлот го прекъсна само за да му каже за Соня.

— Значи е жива. — Той поклати глава и се усмихна, щастлив, че интуитивното му предположение се потвърждава.

— А сега зная какво крие тя — каза Шарлот. Вълни от любов и ярост я заливаха една след друга. Тя беше обвързана с него, той я познаваше по-добре от всеки друг и все пак изглеждаше така невъзможно далечен. Само за тези няколко седмици се беше променил, беше станал уморен, уплашен, предпазлив, затворен.

Той ѝ разказа за избягалия в Париж бивш агент на НКВД Дунаев, за клането в Катинската гора и за „староверците“. Беше изтощен, но тази история се изля от устата му неудържимо и дори разбираемо.

Стояха на самотния бряг на Москва река. Шарлот го бе слушала в продължение на двадесет минути и само от време на време бе вмъквала по някой въпрос.

Хвана ръката му и леко я стисна. Той я задържа със сила и твърдост, които ѝ подействуваха успокояващо. Шарлот почувствува в тялото ѝ да се надигат топлината и слабостта, които добре помнеше идваха с копнежа да се люби с него. Това безнадеждно я обърка.

Обърна се с лице към него.

— Знаеш ли, в началото не ти вярвах.

— Разбирам те. Звучи налудничаво, ясно ми е.

Тя гледаше напред към грамадата в стил сталинска готика на хотел „Украйна“.

— Наистина, така ми прозвуча. Най-напред баща ти. А вчера сутринта прочетох една информация, предадена по телекса от „Асошиейтед прес“. — Тя замълча, не знаеше как да му го каже. После изстреля: — Чарли, Пола Сингър е мъртва.

Стоун се беше облегал на ниска бетонна стена и за момент Шарлот помисли, че не е чул или може би не е разбрал, но той буквално рухна пред очите ѝ, свлече се на земята, заровил глава в ръцете си.

— Не! — стигна до нея приглушеният му глас. — Толкова много внимавах... по дяволите! Бях... Трябва нещо да е направила, за да...

Шарлот не можеше повече да стои настрана, отпусна се на земята и го прегърна.

Стоун гледаше като през завеса как Шарлот пресича улицата и влиза в една телефонна кабина.

Усети как вълната от любов към нея засяда в гърлото му като буца. Само няколко минути бяха минали, откакто Шарлот му беше казала какво е открила Пола, преди да умре.

Информацията беше изключително важна. Сега всичко си идваше на мястото.

Този, който го бе нападнал в Чикаго, е бил свързан с организация, която върши мръсната работа, забранена за разузнавателните служби. Значеше ли това, че ЦРУ е преследвало него, един от собствените си хора? Но какво друго можеше да означава?

А после Шарлот му бе предала това, което ѝ бе съобщил човекът от КГБ — че зад бомбените атентати в Москва стои ЦРУ. Още едно доказателство за поетия курс.

Сега тя трябваше да получи допълнителни сведения от Сергей. Дали беше открил още нещо?

Налагаше се да се свърже направо с него. С това кратко телефонно обаждане късно вечерта поемаше ужасен риск, но щеше да внимава колкото беше възможно. Нямаха друг избор.

Стоун видя как Шарлот окачи слушалката и после набра друг номер. Говореше и ръкомахаше, движенията ѝ издаваха тревога и объркване. Отново сложи слушалката, този път я тресна със сила.

Викна му:

— Чарли! — и се затича през улицата към него. Гласът ѝ беше тънък и трескав. — О, боже господи!

— Какво има?

— Той е мъртъв.

— Кой?

— Сергей. О, господи. Моят осведомител. Обадох се на личния му телефон в службата — той работи вечер до късно. Обикновено казвам само една-две думи, така няма опасност. Но на телефона беше друг и аз направих нещо, което никога досега не съм правила — потърсих го вкъщи. Обади се жена му. Казах, че съм негова колежка от Латвия, за да обясня акцента си, и тя ми съобщи, че е мъртъв. Бил убит от експлозия в лабораторията.

— Кога?

— Не зная. — Шарлот се разплака. — Трябва да е станало току-що. Казах, че искам да отида на погребението, нали разбираш, просто не знаех какво да говоря, и тя ми отговори, че вече са кремирали тялото, без да я уведомят. Днес го има, на следващия ден получава праха му в урна.

— Екзекутиран е — рече напрегнато Стоун.

Шарлот изведнъж го обвини с ръце и силно се притисна в него. Тон усещаше горещите ѝ сълзи по врата си, чуваше тежкото ѝ дишане.

— Пипнали са го — проплака тя. — Това е същото, което уби и Пола.

Стоун дълго я държа в прегръдките си. Най-последно каза:

— Не искам да се замесваш в това.

— Имам ли някакъв избор?

— Да. Да, имаш избор. Аз съм притиснат до стената. Принуден съм да се боря. Вярно е, имам нужда от помощта ти, от твоите връзки, от твоя ум. Но не зная как бих постъпил на твое място.

— О, по дяволите, разбира се, че знаеш! — извика ядосано тя. Сграбчи го за раменете, сякаш искаше да го разтърси, но само го погледна настойчиво в очите. — Не, Чарли, не мисля, че имам избор. Не и след това, което се е случило с баща ти — за мен то променя всичко. Нищо вече не е същото. Какъв човек мислиш, че трябва да съм, та тъкмо сега да ти обърна гръб?

Стоун доближи лицето си до нейното и я целуна.

— Обичам те — каза той.

— Ще направя всичко, каквото е по силите ми.

— Ако някой е в състояние да го направи, това си ти.

— Така. Утре следобед пристига президентът. Мога да помоля продуцентката да присъствува вместо мен на брифинга, и без това няма да е кой знае какво. Не е прието да се прави така, но тя ще отиде.

Обърнаха се и тръгнаха обратно към сградата, в която живееше Шарлот.

— Трябва да сглобим парчетата от мозайката — каза Стоун. — Какво знаем? Че ЦРУ, или може би някаква група в ЦРУ, подпомага или организира, вълна от тероризъм в Москва. Тя е свързана с предстоящ преврат, при който техният човек, М-3, ще вземе властта. Така ли е?

Шарлот го слушаше с голямо внимание. Кимна в знак на съгласие.

— Да. И атентатите предизвикват същото объркване, каквото разгласяването на Завещанието на Ленин вероятно би предизвикало преди няколко десетилетия.

Стоун заговори бързо, думите му се смесиха с нейните:

— Знаем, че този М-3 е бил свързан с Берия и с Леман по някакъв начин посредством дъщерята на Леман. Но все още не разбирам как.

— И така, какво се подготвя? Каква злополука, ако ще е злополука?

— Може да е някаква въоръжена акция, военен преврат. Налице са всички признаци, че това ще стане на Седми ноември, по време на срещата на високо равнище.

— Докато президентът на Съединените щати е тук, нали? — рече Шарлот. — Така че, ако нещо се случи, да може да се възприеме като насочено против президента? Възможно ли е това?

— Да. Доста логично изглежда.

— Ако атаката е насочена срещу съветското ръководство, действията би трябвало да се координират от някого, който разполага с необходимата власт за това, нали така?

— Разбира се. Някой, който контролира армията или може би военновъздушните сили. Някой генерал.

— Кой например?

— М-3 може да е всеки от двадесет или тридесет души — каза тихо Стоун. — Всеки един от тях заема пост, който му позволява да координира заграбването на властта. Би могъл да бъде всеки, като се започне от Политбюро, та до армията и... Да.

— А?

— През 1953 година Берия е възнамерявал да отсъства в деня на подготвяния преврат, вероятно за да командува частите си. Не е било възможно да арестува останалите, ако сам е на сцената, така че се е налагало да го няма.

— И?

— Виж, ако М-3, който и да е той, наистина планира преврат на Седми ноември, няма ли и той да отсъства?

— Възможно е, Чарли, но когато разберем кой отсъства от парада, явно ще е вече много късно.

Стоун се усмихна.

— Може и да не е. Слушай. Седми ноември е най-големият всенароден празник в Съветския съюз. Тържествата са несравнимо по-големи от всички останали. Никой не ги пропуска, освен ако не е на смъртно легло. Спомням си, че съм гледал заснети кадри, на които се вижда как Леонид Брежнев залита и едва се държи на крака, горе на Лениновия мавзолей. Говори се, че стоял толкова дълго на студа там, че се простудил и това била причината за смъртта му. Ако някой

отсъства, значи е свален от поста си, така че никой не би си позволил просто да си остане вкъщи.

— Дотук е ясно.

— Добре. Ако в Политбюро разберат, че някоя важна личност не присъства на парада, това не може да не събуди подозрения и сигурно ще изпратят някого да провери къде е. Прав ли съм?

— Ти си експертът, Чарли. Аз само съобщавам за събитията.

— А какво би направила, ако искаш отсъствието ти в такъв важен ден да не събуди подозрение?

— Щях да се разболея. Много сериозно.

— Внезапно ли? — подсказа ѝ Стоун.

— Сигурно не. А, разбирам. Господи, колко си умен! Щях да съм боледувала известно време, така че когато отсъствам поради заболяване, това да не направи впечатление на никого.

— Точно така.

— А как да извлечем полза от това?

— Ти си репортерката. Аз винаги само съм анализирал информацията. Ти кажи.

— Медицинската документация! — рече Шарлот.

— Да! — Стоун едва не извика. — Спомняш ли си, когато Юрий Андропов беше на смъртно легло, казваха, че само се е простудил.

— А всъщност е имал бъбречна недостатъчност — допълни Шарлот. — Но това се разчу.

— Москва е град на слуховете, информацията се разпространява чрез слухове.

— Да, Чарли! Да, имам от кого да науча.

— От кого?

— Един от предшествениците ми е имал осведомител в кремълската клиника. Лекарят, който е лекувал Юрий Андропов. Той вярвал, че гласността е единственият верен път, и му дал информация за здравословното състояние на Андропов.

— Този човек има достъп до медицинската документация на ръководните кадри. Но как ще се свържеш с него?

— Хайде, Чарли, имай ми доверие. Ненапразно казват, че съм журналистката с най-много връзки в Москва. Да не мислиш, че не мога да си уредя среща с него?

— Ти си удивителна жена!

— Знаеш, че ще направя всичко, което е по силите ми, за да ти помогна — каза тя. — Заради паметта на баща ти. А и заради теб самия, дяволите да те вземат.

Той се наведе и я целуна. За негова изненада, тя отвърна на целувката му, после рязко се отдръпна.

Стоун заговори пръв:

— Все някой ден ще ми простиш и ще забравиш.

Тя го прониза с поглед и не отговори. Очите и се напълниха със сълзи.

Стоун изрече тези думи мъчително трудно, гласът му бе задавен. Бавно, много бавно доближи лицето си до нейното, без да откъсва очи от очите ѝ. Нежно и колебливо докосна устните ѝ, очаквайки да му отвърне, и когато след моментно колебание тя го целуна, веднага почувствува възбуда и сякаш нещо стегна сърцето му.

— Хей — успя да прошепне той, — не ти ли се искат мъничко ласки?

Колко странна беше любовта с нея след толкова време! Сякаш бе едновременно и непозната, и най-старата му приятелка. Чувствуваше тялото ѝ съвсем различно, но тъкмо да забрави от колко отдавна се знаят и нещо — характерно движение, промърморена дума — връщаше всичко в паметта му. Само няколко часа бяха минали, откакто го бе отблъснала, съпротивата ѝ бе била така възбуждаща! Някога, преди години, тя скръстваше ръце пред гърдите си, като че ли се срамуваше от тях въпреки красотата им. Сега, легнала по гръб на кревата, извиваше тяло от удоволствие, гърдите ѝ бяха твърди и възбудени, почти съвършено закръглени и изглежда, бе загубила всичките си задръжки. Той плъзна длани по тялото ѝ, обхвана гърдите ѝ в шепи и започна нежно да смуче и хапе зърната, да я изучава като нещо близко и все пак непознато. Веднага си спомни тайните места, където обичаше да бъде докосвана, и ритъма, с който обичаше да се любят.

„В началото — мислеше си Шарлот — ме любеше като момче, проникваше припряно, набързо достигаше кулминацията, избухваше в

мен и това беше всичко.“ Но в начина, по който се милваха, хапеха и целуваха сега, се чувствуваше такава близост помежду им, такава разбирателство! През бучащата в ушите ѝ кръв чу Чарли леко да стене, вибрациите на дълбокия му глас тътнеха срещу стомаха ѝ. Сякаш заражена от неговата възбуда и тя се раздвижи. Опита се да не се поддава, да се съпротивлява, но в този момент оргазмът като гореща вълна проряза слабините ѝ, а после се разля из цялото ѝ тяло и тя се предаде, остави се във властта му. За пръв път от години се почувствува в пълна безопасност.

Дълго останаха да лежат един до друг напълно изтощени. После станаха и отвориха бутилка вино. В началото разговорът им вървеше трудно. Стоун я целуна, тя плъзна ръка по гърдите му.

— Бях забравила какво е усещането от досега с гърдите ти — каза тя. — С другата ръка заразтрива врата му. — Жалко, че косата ти е толкова къса. — Гледа го известно време, после добави: — Радвам се, че си тук.

Стоун я целуна.

— И аз.

— Но съм малко объркана.

Той се разсмя.

— Зная. Това е хубаво.

Той чувствуваше топлото ѝ меко тяло под себе си, тя — допира на твърдата му сила. После той се плъзна надолу и отново проникна в нея, движенията му бяха мъчително бавни, влудяващи и тя усети как поне за момента я залива възхитително доволство.

Рано сутринта Стоун се събуди от един сън — ужасен, тревожен, изпълнен с угризения сън за Пола Сингър — и видя, че леглото до него е празно. Шарлот я нямаше.

Страхът глухо отекна в стомаха му и тогава си спомни, че бе излязла да се обади на един от хората, от които черпеше информация. Обърна се на другата страна и веднага потъна отново в сън.

Малко по-късно се събуди за втори път, усетил как Шарлот се промъква в леглото до него. Обгърна с ръка талията ѝ и почувствува

нейната топлина.

— Чарли — прошепна тя с долепени до ухото му устни, говореше почти без да диша. — Познавам един човек, с когото можем да поговорим.

— Ъм?

— Мисля, че сигурно е от компанията. Ако Сол Ансбах е бил нрав, че поне някои хора от ЦРУ са забъркани, може би си струва да рискуваме и да поговорим с него.

Стоун веднага се разсъни, погледът му беше тревожен. Кимна в знак на съгласие.

— Можем да го използваме, за да стигнем до другите чрез него — продължи тя с едва доловим шепот. — Да му изложим всичко. Ако е замесен, веднага ще разберем.

— Да отвърна Стоун също шепнешком. — Само че за по-сигурно ще му кажем само толкова, колкото да се уверим, че не е замесен. — Питаше се, дали наистина апартаментът се подслушва и дали електронните подслушвателни устройства могат да улавят и шепота. Взе часовника си от нощното шкафче и го погледна. — По моите изчисления разполагаме с тридесет — тридесет и два часа. Но мисля... — поколеба се, не искаше да я плаши. — Като се имат предвид възможностите, с които разполагат хората, които ме преследваха, няма да мине много време и ще ме проследят до Москва.

— Ако вече не са те проследили.

— Да — прошепна той, — ако вече не са ме проследили.

5 ноември

Кремълската клиника, пететажна сграда от червен гранит в класически стил, украсена с псевдогръцки колони и купол, се издига зад висока желязна ограда в центъра на Москва, недалеч от Кремъл, срещу библиотека „Ленин“. Тук се лекува съветската номенклатура, елитът. Навсякъде се забелязват най-строги мерки за сигурност и лекарите са внимателно проучени, толкова внимателно, че поради етнически произход или предполагаема неблагонадеждност не са допуснати много от най-талантливите специалисти. По тази причина кремълската клиника, която се ръководи от Четвърто управление на Министерството на здравеопазването, макар да разполага с най-добрите и най-скъпите апарати и медикаменти, често не предлага най-доброто лечение. В действителност много от лекарите са с посредствени способности. Но има и някои изключения.

Александър Борисович Кузнецов, специалист по вътрешни болести, приближаваше петдесетте. Беше опитен лекар и имаше бърза мисъл — нещо, с което малцина от колегите му можеха да се похвалят, но и не обичаше да се самоизтъква, така че рядко будеше враждебност.

Само десет години след като бе завършил стажа си в една ленинградска болница, той бе избран да работи в кремълската клиника, да обслужва най-влиятелните хора в страната. Знаеше, че това е огромна чест, доказваше го и щедрата заплата, защото в Русия привилегиите винаги вървят ръка за ръка с парите. Известно му бе също, че е избран не заради медицинските си умения, а заради това, което се считаше за политическа благонадеждност — баща му бе заемал някакъв малък пост по времето на Сталин и дори само фактът, че бе оцелял толкова дълго, се възприемаше като доказателство за неговата правоверност.

Но Александър Кузнецов не беше точно такъв, за какъвто го мислеха партийните му другари.

Обичаше работата си като лекар и макар приятелите и колегите да гледаха на него като на добър комунист, не изпитваше нищо, освен

презрение към това, което беше останало от съветския комунизъм. С чисто научните си постижения и вярата, че е длъжен да полага всички усилия, за да лекува дори тези, които мрази, той беше един от изтъкнатите лекари в клиниката. Беше наистина безукорен. Но имаше дни, когато не би имал нищо против дебелиците от Политбюро и Централния комитет, за които се грижеше, да пукнат моментално до един.

А после следваха дни, когато се шегуваше със седналите на кушетката за прегледи разсъблечени крехки старци и не изпитваше към тях нищо друго, освен състрадание.

Кузнецов беше в тази болница срещу библиотека „Ленин“ от осем години, а преди това беше работил в по-изисканото здравно заведение в Кунцево и беше участвувал в лекарския екип, натоварен да се грижи за умирация Юрий Андропов. Посредством близки и доверени приятели, с които бе споделял недоволството си — макар че дори и с тях бе предпазлив — се бе запознал с няколко западни кореспонденти и им бе съобщил, когато бърбреците на Андропов престанаха да функционират.

Така, тихомълком, бе започнал да предава информация от кремълската клиника на западните журналисти, макар че едва ли беше единственият им източник. Не го бе направил от желание да ускори смъртта на Андропов, далеч беше от такива мисли, а защото се възмущаваше от секретността, забулваща грижата за здравето на хората от върхушката. Чувствуваше, че руският народ има право винаги да знае какво става с ръководителите му. Прекалено често го държаха в неведение, а това само раздухваше най-ужасни слухове. Кузнецов помнеше как Политбюро бе забавило съобщението за смъртта на Константин Черненко цели три дни, докато се полагаха отчаяни усилия да се избере ръководител и се реши кой да поеме властта. Пет пари не даваше за тази секретност.

При все това молбата на Шарлот Харпър му се видя малко необичайна. Беше му се обадила късно снощи, след полунощ, и се бе представила като братовчедката Лиза от Рига. Беше го нарекла с галеното му име Саша. Този предварително уговорен сигнал имаше за цел да обясни, в случай че някой ги подслушва, откъде идва неруският ѝ акцент. Тя говореше отлично руски, почти като рускиня, но чуждият

акцент все пак се долавяше. Много важно! В Съветския съюз се говореше с десетки различни акценти.

— Значи ще се срещнем утре в пет пред Третяковската галерия — бе му казала тя. Това също беше сигнал и му отне само секунди, за да си спомни: щяха да се срещнат в седем сутринта пред станцията на метрото „Ленински проспект“, достатъчно отдалечено и сигурно място.

Този път тя не го молеше да разбере какво е състоянието на някой ръководител на смъртно легло. Искаше от него да прегледа медицинската документация на всеки един от членовете и кандидат-членовете на Политбюро, деветнадесет мъже и една жена, и да види дали в папката на някого от тях няма диагноза на сериозно заболяване, за което обществеността не знае. Молбата ѝ беше странна, но нямаше да му отнеме много време и той се съгласи.

— Да — отговори той, — мога да го направя, без да се излагам на опасност, без да будя подозрение, трябва ми само достатъчно добър претекст.

Щеше да опита.

На всеки етаж в кремълската клиника има три компютърни терминала — по един във всяка сестринска стая. С тяхна помощ се получават данни от лабораторните изследвания. Освен това има и два терминала в малките заседателни зали, които са на разположение на лекарите, но тъй като повечето от тях не обичат да работят с компютър, те обикновено стоят неизползвани.

Кузнецов се чудеше как функционират всичките останали болници в Съветския съюз, в които нямаше компютри. Компютрите, които така често навеждат на асоциации за Големия брат на Джордж Оруел и неща от този род, са преди всичко заплаха за тоталитарната държава. Те правят информацията широко достъпна, тя вече не е съсредоточена само в ръцете на управляващите. А информацията е власт. Кузнецов беше щастлив, че всеки лекар в клиниката има свободен достъп до компютрите. Питаше се само, колко ли време ще мине, преди някой от мъдрите администратори на болницата да намисли как да ограничи потока от медицинска информация. Защото в

тези компютри се съхраняваше личната медицинска документация на най-висшите ръководители.

Намери празна стая с терминал и набра личния си код за достъп.

Екранът се изпразни за няколко секунди, а после се появи искане за допълнителна идентификация. Кузнецов въведе номера на служебния си пропуск, после осемцифрения номер, отговарящ на датата на раждането му.

След пет секунди пауза се появи тематичният списък. Кузнецов избра ПРЕГЛЕД НА БАЗА ДАННИ и даде команда да се извикат картоните на всички членове на Политбюро. Невероятно лесно.

Никой нямаше да го попита, но за всеки случай си бе подготвил безукорно обяснение. Преглеждаше медицинската документация на тези толкова важни хора, за да провери дали грижите за тях са достатъчно добри, да види кой трябва да бъде извикан на контролен преглед, здравословното състояние на кого от тях изисква и на кого не изисква непосредствено наблюдение, редовно ли посещават личните си лекари. Рутинна процедура. Щяха да го похвалят за усърдието.

Внимателно зачете най-интимните подробности от здравословното състояние на хората, които ръководеха Съветския съюз.

Главният военноисторически архив на Съветския съюз беше разположен в сивобелезникава сграда в класически стил на улица „Большая Пироговская“ в московския район Лефортово, недалеч от Новодевическия манастир. Шарлот отиде на страничния вход и взе оттам пропуска, който ѝ бе издействувал приятел от Министерството на външните работи. После се върна на централния вход и го показа на милиционера. Той го погледна и я пусна да влезе. Озова се пред широко стълбище и като го изкачи, попадна в помпозна читалня. Отдели четиридесет и пет минути да я разглежда, да бърби дружелюбно с библиотекарките и да открие един точно определен архив.

Както и бе очаквала, той беше закрит, засекретен набор от документи. Нямаше начин да получи достъп до него.

Усмихна се любезно и след като побърби около пет минути с милиционера на главния вход, си тръгна.

Доктор Александър Кузнецов работеше бързо. Записа в бележника си няколко сериозни заболявания. Оплакванията на Вадим Медведев, Николай Рижков и Лев Зайков варираха от шум в сърцето до сериозна стомашна язва и състоянието им беше такова, че счете за нужно да си ги отбележи.

След това стигна до Андрей Д. Павличенко и стана нещо странно. Появи се надпис:

ДОСТЪПЪТ НЕ Е РАЗРЕШЕН

„Чудно — помисли си той, — защо са наложени ограничения върху този файл, когато останалите могат да се ползват свободно, дори този на Горбачов?“ Може би защото Павличенко беше председател на КГБ, а отгатак; в Лубянка, секретността се бе превърнала в начин на поведение. Цялата работа вероятно беше в това.

Опита отново и пак:

ДОСТЪПЪТ НЕ Е РАЗРЕШЕН

Е, сигурно имаше задна вратичка към тези данни. Винаги се намираще някоя. Той забарабани с пръсти по бюрото пред себе си и се замисли. Тогава се сети: кръвта. Всичките тези файлове бяха записани в отделна база данни съобразно с кръвната група. Системата бе предназначена за контрол над запасите в клиниката, така че по всяко време да има достатъчни количества кръв от кръвната група на всеки член на Политбюро.

Влезе в ПРЕГЛЕД НА БАЗА ДАННИ/КРЪВНА ГРУПА и отново забарабани с пръсти.

Един след друг файловете излизаха на екрана и той проверяваше всеки от тях. После се появи файл, на който името беше заличено. Погледна информацията — възраст, физически данни, биография — и веднага разбра, че това е картонът на Павличенко.

Успя!

С очи в монитора прехвърли всички данни и откри, че личен лекар, естествено, му е директорът на клиниката доктор Евгений Новиков. Разбира се. Но последния път, когато беше идвал, Павличенко се бе лекувал при изтъкнатия невролог доктор Константин Белов. Белов бе двадесет години по-възрастен, от Кузнецов и той много го уважаваше. Разбира се, защо шефът на КГБ трябваше да се лекува при друг, а не при най-добрия?

„Виж ти, виж ти! — помисли си Кузнецов. — Ще трябва да добавя шефа на КГБ към списъка на хората от Политбюро със сериозно влошено здравословно състояние.“ Но защо шефът на КГБ се бе лекувал при невролог?

Първото нещо, което се появи на екрана, беше резултатът от рентгеновия преглед. Без особености, няма остри инфилтрати.

После, изненадващо, ангиограма на каротидните артерии. Очевидно доктор Белов се бе усъмнил, че нещо не е наред. Може би Павличенко дори бе прекарал инфаркт. Възможно ли беше? Ангиограмата показваше, че артериалната система от дясната страна е с добра проходимост, стесняване петнадесет на сто... Нормално... А, обаче с лявата страна работата беше лоша. Отляво притокът на кръв към мозъка на Павличенко бе до голяма степен прекъснат, което означаваше, че всеки момент може да получи удар.

Някой мина покрай него и за момент Кузнецов нервно откъсна очи от екрана. Много би се затруднил да обясни защо изучава картоната на Павличенко, след като нямаше нищо общо с председателя на КГБ. Но човекът продължи нататък и той се върна към заниманието си.

Следващото нещо, което се появи на екрана, беше резултат от предварителната мозъчна томография, която не показваше почти нищо. Никакви инфаркти или масивни увреждания, само лека атрофия на мозъчната кора. Значи Павличенко не е имал удар. Това поне беше ясно.

Но преди всичко, каква беше причината да постъпи в болницата?

Кузнецов извика епикризата при изписването му, която включваше и констатациите на Белов. Белов бе отбелязал загуба на зрението в лявото око.

Но как беше възможно? Как можеше зрението в лявото око да се загуби или да отслабне, когато увреждането на артериите беше също

вляво? Изобщо не се връзваше. Тук имаше нещо ужасно подозрително.

„Може томографиите изследвания на мозъка да са били погрешно надписани — помисли си Кузнецов. — Може това изобщо да не са резултатите на Павличенко, а на някой друг. Непрекъснато стават такива грешки.“

Разполагаше с няколко свободни минути и реши да си изясни напълно цялата тази история. Щеше да слезе до стаята с картотеките и да потърси скенерните снимки. Това също беше част от рутинната му дейност, техническите сътрудници в болницата рядко задаваха въпроси на лекар от ранга на Кузнецов.

Като провери в картотеката, се оказа, че папката на Павличенко е празна — предадено на доктор Белов. Не, не вървеше да отиде да пита Белов. Това щеше да е краят на кариерата му в кремълската клиника. За нула време щеше да се озове в Томск и да преглежда простати.

Имаше още едно място, където можеше да погледне.

Помещението със скенерите на клиниката бе два етажа по-надолу, в мазето: студена бяла стая, в която се разпореждаше техникът Вася Рязански, млад човек, когото Кузнецов случайно познаваше. Веднъж му бе дал една доза антибиотик за гонорейта му, без да отбелязва нищо в картоната. Беше време той да му върне услугата. Струваше си да различи тази мистерия, която с всеки изминал момент изглеждаше все по-подозрителна.

— Какво те носи насам? — попита хитро Вася, когато Саша го подкачи за гонорейта. — Какво искаш, да ти...! — И се разсмя.

Кузнецов също се засмя.

— Добре, Вася. Ще ми направиш ли една услуга? Предполагам, че резултатите от мозъчните томографии прегледи се пазят в компютрите тук, нали така?

— Че къде другаде?

— Трябва да погледна един от тях.

— Много лесно можеш да го направиш и сам — рече Вася. — Качи се в картотеката и виж снимките.

— Ходих там. Няма ги. Направи ми тази услуга.

— Какво точно искаш, другарю професор доктор?

Когато Кузнецов му каза чии снимки иска да види, очите на Вася се разшириха. Бавно кимна и насмешливо се поклонил.

— Охо! За теб само най-доброто, а?

„Нека си мисли, че аз съм определен да лекувам Павличенко“ — каза си Кузнецов, когато Вася набра името на компютъра.

— Резултатите от скенера се пазят в компютъра около месец и после се изтриват — рече Вася. Тонът му бе станал много по-сериозен. — Недостиг на магнитна лента и други от този род. Принуден съм да я ползвам по няколко пъти. Да имаш някаква представа кога е правен прегледът? Аз не съм го правил, трябва да е бил някой друг.

— През последния месец, доколкото зная.

— Готово, ето го — обяви Вася. — Заповядай.

Това, което видя, още повече озадачи Кузнецов.

— Вася, искам да видя всички снимки, една по една. Можеш ли да ми ги покажеш?

— Разбира се.

След като разгледа снимките на всеки отделен участък на мозъка, вече нямаше никакво съмнение. В лявата хемисфера на мозъка на Павличенко имаше огромен, не подлежащ на никакво съмнение инфаркт.

Но как беше възможно? От резултатите, които бе прегледал горе, се разбираше, че томографският преглед при приемането му не е показал нищо особено. А сега виждаше картината на масивен удар. Как би могъл някой да не го забележи?

В цялата тази работа определено имаше някаква измама.

Тогава забеляза датата в горния ляв ъгъл на екрана.

Седми ноември.

Ако се вярваше на компютъра, тези снимки са били направени на 7 ноември. Тоест — след два дни.

В комуникационната зала на Първо главно управление на КГБ в покрайнините на Москва един от терминалите започна да издава чести писукащи сигнали. Алармената сигнализация беше свързана с детекторна система, предназначена да отбелязва всяко проникване в някоя от няколкото компютърни мрежи в града.

Мониторът излъчи цяла поредица кратки съобщения:

НАРУШАВАНЕ НА ЗАЩИТАТА

ЦЕНТРАЛНА КРЕМЪЛСКА КЛИНИКА
ОТДЕЛЕНИЕ ЗА ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ
ТЕРМИНАЛ 3028

Последва пауза, докато централната памет сравни кода на лицето със списъка на болничния персонал, и после се появи друг надпис:

АЛЕКСАНДЪР КУЗНЕЦОВ

Закусвалнята беше неприветлива, дори грозна, обзаведена с тесни маси, на които хората се хранеха стоешком. Беше пълна и миришеше силно на препържена мазнина. Високите прозорци бяха изпотени на големи овални петна. Стояха на опашката и никой от двамата не говореше; придвижваха се покрай чашите кисела сметана и купите супа с пирожки към тезгяха, на който се подаваше храната. Там две сивокоси жени исипваха в сандък подноси хрупкави златистокафяви пирожки.

Пелмените — блюдо от покрити с белезникаво тесто топки сивкаво месо, задушени на пара и после гарнирани с кисела сметана, не бяха толкова лоши, колкото изглеждаха. Пирожките бяха хрупкави и апетитни. Стоун ги преглъщаше с чаша димящо кафе с мляко, което с положителност не беше истинско, а някакъв жалък заместител, щедро смесен с горещо мляко.

— Не мога повече да нощувам в жилището ти — каза замислено той, докато се хранеха. Пийна глътка от ерзац кафето. — За твое и за мое добро.

— Зная.

— Имаш ли някаква идея? Някакви приятели, може би?

— Операторът ми Ранди. Продуцентката ми Гейл. И двамата се изключват, защото са ми съседни и първо тях биха заподозрени. Но познавам един руснак, художник, който има доста голям апартамент, нещо като мансарда, където рисува. Сигурно ще може да те подслони.

— Чудесно.

Известно време продължиха да се хранят, без да разговарят. Като свърши с пелмените, Стоун каза:

— „Староверците“.

— Какво „староверците“?

— Не направихме нищо, за да научим повече за тях.

— Дай ми време до довечера.

— Довечера? Дотогава може да е вече късно!

— Ами, виж, не мога да проникна на мястото, което ми трябва, по нормален, законен начин. — Шарлот погледна часовника си. — Вече е време. Нашият информатор обикновено ползува час — час и нещо за обяд и... клиниката му е само на една пресечка оттук. Човекът е не само лекар, но и учен, така че е напълно в реда на нещата, ако се отбие в библиотека „Ленин“.

Пресякоха улицата, после изкачиха стъпалата до колонадата пред входа, влязоха, оставиха палтата си на гардероба и слязоха по едно стълбище до кръгла зала с твърди каменни пейки. Учени, които си почиваха от работата в читалните, седяха там и пушеха. Шарлот и Стоун седнаха на края на една пейка.

След няколко минути към тях се присъедини мъж на възраст между четиридесет и петдесет години, облечен в костюм и вратовръзка под скъпия на вид кожух от овча кожа. Седна до тях и веднага извади кутия цигари „Беломорканал“. Обърна се към Шарлот и заговори на руски:

— Имате ли кибрит?

Тя равнодушно му подаде кутийката. Той я взе мълчешком и си запали цигарата. Пое дима и заразказва бързо и тихо.

Отдалеч двамата имаха вид просто на мъж и жена, завързали случаен разговор, явно не без задни мисли от страна на мъжа по отношение на хубавата блондинка. Никой в залата не им обръщаше внимание.

— Мисля, че намерих това, което търсите — каза Кузнецов. Изпусна цял облак цигарен дим и се огледа със сконфузена усмивка, досущ като отритнат ухажор. Правеше го с голямо усилие, беше скован от страх. Стоун седеше встрани, нравеше се, че чете „Литературная газета“, и поглеждаше към тях крадешком.

— Само на няколко души състоянието е сравнително сериозно. Но има един, който силно ме озадачава. Изглежда, председателят на КГБ е на път да получи удар.

— Павличенко? — попита Шарлот. — На път да...

— Точно това казах. Разбирате ли, още не е станало нищо. Ако материалите, които прегледах, не лъжат, той е запланувал да получи удар на Седми ноември.

Стоун разбра, че най-после е открил „къртицата“, известна като М-3, и потръпна от ужас.

Вашингтон

Роджър Бейлис караше черния си сааб турбо по околоръстната магистрала и непрекъснато поглеждаше часовника си. Александър Маларек, човекът на Павличенко в съветското посолство във Вашингтон, сигурно вече го чакаше на мястото на срещата.

Дъвчеше вече трета таблетка „Маалокс“, той успокояваше стомашните му киселини. Но нервите му още играеха. Не му се щеше да взима валиум толкова рано през деня, когато само след броени часове самолетът на президента щеше да отлети за Москва. Той също щеше да бъде на борда и искаше да остане колкото е възможно побуден. Може би това беше върхът на кариерата му в Белия дом.

След срещата на Светилището беше непрекъснато в състояние на едва поносима тревога.

Защото малко по малко се бе убедил, че Светилището, този конгломерат от мъдреци, прави ужасна грешка.

По какъв начин се готвеше Павличенко да заграби властта? Те не знаеха. Да, донякъде беше обяснимо, че мъдреците искат да заменят един съветски лидер, който не би удържал властта, със своята „къртица“. Агент, внедрен като ръководител на Съветската империя. Да, това можеше да се разбере.

Но Бейлис се бе убедил, че превратът ще бъде направен... по време на срещата на високо равнище. С нищо друго не можеше да се обясни програмата или припряността на Маларек. Всичките приготовления го доказваха. В Москва щеше да има кръвопролития по време на срещата.

А Бейлис знаеше, че за всеки замесен в подобна акция американец последствията щяха да бъдат страшни.

Опитваше се кажи-речи в буквален смисъл да си уварди задника.

Налагаше се да каже на началника си. Налагаше се да информира съветника на президента по националната сигурност адмирал Матюсън, който не знаеше нищо за Светилището.

Без помощта на Матюсън... е, в случай че превратът се провалеше, съдбата на Бейлис щеше да бъде решена. Гледката нямаше да е от приятните.

Налагаше се да каже на Матюсън.

Слезе от колата и тръгна да пресича магистралата. Утринното движение беше опасно и шумно. Шофьорите удряха спирачки, извиваха воланите, за да го избегнат, натискаха с всичка сила клаксоните. Тук, от другата страна на пътя, имаше телефонна будка. Товарът беше непосилен за него. Беше направил грешка. Способен беше да води партизанска война в Съвета за национална сигурност, образно казано — да пронизва в гърба съперниците си за хубава служба, за ранг. Дори се бе оказал способен да даде съгласие за убийството на Алфред Стоун. Но на това не беше способен.

Извади четвърт долар от джоба на панталона си, пусна го в телефона и се загледа в преминаващите коли.

Сърцето му думкаше и в гърлото му се надигнаха киселини. Сдъвка още една таблетка „Маалокс“.

После набра номера на адмирал Матюсън.

Матюсън щеше да знае какво да направи.

Москва

Младият човек не беше на себе си. Говореше направо пред камерата. Неизвестният техник от КГБ беше застанал пред обектива и го снимаха съвсем отблизо.

Кадрите бяха в много едър план и хората пред екрана виждаха, че младият мъж говори под изключителен натиск.

— Аз снабдявах терористичните групи с екипировка — казваше човекът. Често нравеше паузи. Едното му око играеше.

— Как си набавихте тази екипировка? — чу се глас зад камера.

— От американското Централно разузнавателно управление и Съвета за национална сигурност — отвърна човекът. Тикът в лявото му око беше неконтролируем. — Те доставиха експлозивите и другата екипировка.

— Значи сте били пионка на американското разузнаване?

— Да.

— Защо се съгласихте на такова гнусно престъпление срещу народите на Съветския съюз?

Лицето на младия мъж се изкриви от нерешителност, лявото му око трепкаше лудо, очите му се навлажниха. Накрая изкрещя:

— Това е лъжа! Вие ме накарахте да го направя! Следвах вашите заповеди! Няма да участвувам в този кошмар, в тази измама. Не можете да ме принудите да говоря лъжи!

Избухна в плач, наведе глава, а после отново погледна в камерата със зачервени, подпухнали очи. Каза, вече тихо:

— Аз не съм престъпник.

Гласът зад камера прозвуча груб и остър като метал:

— Спомняте ли си какво е направил цар Иван Грозни с архитектите, на които възложил да построят катедралата „Василий Блажени“?

Човекът бе обърнал глава и гледаше невидимия си инквизитор.

— Аз не...

Отново се чу острия глас:

— Забравил си историята на собствената си страна. Иван Грозни не искал архитектите някога да построят нещо, което да съперничи по хубост на „Василий Блажени“.

Младият човек с ужас разбра.

— О, Господи, не! Моля те, Господи, не!

— Спомни си значи?

— Не! Моля ви, не!

— Иван Грозни наредил да избодат очите им. Сега си спомняш, нали?

— Моля ви, недейте! Моля ви, моля ви!

Хората, които гледаха видеоекрана, бяха като вцепенени.

— Сега не би ли повторил признанието си малко по-убедително?

— каза гласът зад камера. Невидима ръка подаде на младия руснак хартиена кърпичка. Той избърса очите си, вдигна поглед и преглътна.

— Да.

Отново изрече признанието си, този път много по-убедително.

— Благодаря ви — каза гласът.

Младият мъж се разплака. Но внезапно се чу силен трясък и на челото му се появи червено петно с големината на монета. От него шурна кръв: направилият признание беше застрелян изотзад. Гротескно се свлече на една страна.

Мониторът на видеото угасна.

— Отлично, — извика Павличенко към един от дванадесетимата мъже, седнали около масата в подземията на Лубянка. — Искам това веднага да се редактира. Оставете само признанието.

Пръв заговори началникът на Пето главно управление:

— Този Фьодоров. Имаме ли филмов материал за срещата му с терористите?

— Да — отвърна друг глас — на началника на московската милиция. — Срещна се с тях в един изоставен гараж, който ние му бяхме осигурили и в който държеше пластичните експлозиви и прочее.

— А терористите? — последва друг въпрос. — Кой от тях е жив?

— Тези, които убиха приятеля ми Сергей Борисов — каза Андрей Павличенко. — Бях принуден инцидентно да взема това решение, за да съм сигурен, че няма да бъда заподозрян в съучастие. Същите, които заложиха бомбите в метрото и в Большой театър. Когато мине всичко, ще бъдат изправени пред съда, ще бъдат обвинени за

финалния терористичен акт, с който нямат нищо общо, и ще бъдат екзекутирани. Те ще са нашите изкупителни жертви и няма да са живи, за да ни опровергаят.

Не беше нужно да обяснява, че един от терористите, стар „зек“ на име Яков Крамер, е известен на КГБ още от началото на шестдесетте, когато негови приятели взривиха бомба на улица „Горки“. Редното беше Павличенко, тогава висш офицер от КГБ, да заповяда атентаторите да бъдат прибрани. Но вместо това той реши да не прави нищо. Знаеше, че някой ден може да му послужат.

Така и стана. Един от синовете на Крамер беше арестуван и затворен в Лефортово в една килия с този нещастник Фьодоров, токущо споминалия се Фьодоров, експерта по взривни устройства. Той бе научил младия Крамер на всички тънкости по изработването на бомби и му бе пуснал мухата. След това другият син на „зека“ беше затворен в психиатрична клиника. Нещата се развиха точно според плана на хората на Павличенко, разработен на базата на задълбочен психологически анализ. Крамерови бяха превърнати в терористи. И, разбира се, никак не беше трудно да бъдат прехващани писмата им до Горбачов.

Всички терористи бяха свързани с дъщерята на американския аристократ Уинтроп Леман, богатия и влиятелен Уинтроп Леман, който в отчаяното си желание, преди да умре, да изведе любимата си дъщеря от Русия, е бил принуден да сътрудничи на крайнодесните фанатици от САЩ, поставили си за цел да ликвидират ръководството на Съветския съюз.

Така поне искаше Павличенко да изглеждат нещата.

— Разрешете да доложя.

На вратата стоеше офицер от вътрешната охрана на КГБ.

— Да? — каза Павличенко.

— Другарят Бондаренко — обяви офицерът.

— Нека влезе.

Иван Бондаренко от Осми отдел, управление С (нелегални) на Първо главно управление, който отговаряше за „преките действия“, или „мокрите дела“, влезе в стаята. Каза задъхано, без да сядя:

— Имам основание да вярвам, че американският агент изменник е в Москва.

— Какво? — ахна Павличенко.

— В консулския отдел на съветското посолство в Париж са направили съпоставка на снимките — започна да докладва Бондаренко и спря, за да си поеме дъх. — Колкото и невероятно да звучи, изглежда Стоун е влязъл в Москва под чуждо име, като е успял по някакъв начин бързо да се сдобие с виза. Сравнението на резултата от лазерно оптичното сканиране на документите за получаване на входна виза със снимките, които получихме от Светилището, го потвърждават.

— Това вероятно е свързано по някакъв начин с пристигането на американците — рече безизразно Павличенко и стана от масата. — Искам всеки от вас да мобилизира целия личен състав и цялата техника, с които разполага, за да бъде спрян този човек, преди да е разкрил плана ни. Жив или мъртъв — не ме интересува. Той влезе направо в задния ни двор. Ще го намерим. Този глупак едва ли си дава сметка, че се е хванал в капана.

Шарлот и Стоун се устремиха през главния вход в старата сграда на американското посолство, показвайки само за миг паспортите си на намръщените руски милиционери, и се втурнаха в двора. Влязоха в първия вход вляво, който водеше към служебните помещения, и изкачиха стълбите до бюрото по печата.

Франк Парадисо, пресаташето на посолството, седеше и разговаряше по телефона зад бюро, затрупано с купища вестници. Беше дебел и мургав. Редки кичури коса, вчесани настрани, частично закриваха оплешивяващото му теме.

— О, здравей Шарлот — каза той и затвори телефона. Премести поглед върху Стоун и се надигна. — Струва ми се, че не се познаваме.

Шарлот бързо се обади.

— Франк, разбирам, че сега, броени часове преди пристигането на президента, сигурно се разкъсваш от работа. Но трябва да поговорим. Спешно е.

Парадисо кимна озадачено и с широк жест ги покани да седнат на столовете пред бюрото, като усърден домакин, посрещаш дългоочаквани гости за вечеря.

— Не тук — каза Шарлот. — В „балона“. Зная, че можеш да влизаш там.

— Шарлот, май се шегуваш?

— Повече от сериозна съм, Франк.

Доктор Александър Б. Кузнецов се върна в клиниката веднага след срещата с Шарлот и приятеля ѝ. Беше разтревожен от това, което беше открил. Вече съжаляваше, че го беше направил.

Тръгна по коридора към бюрото си и мина покрай стаята на сестрите.

— Хей, сладурани! — викна им той. Сестрите много го обичаха, знаеше го, защото беше от малкото лекари, които си правеха труда да разговарят с тях. — Защо сте толкова мрачни? Само не ми казвайте, че

съпрузите ви пренебрегват! Тези глупаци не знаят какви късметлии са, нали?

Дари ги с очарователна усмивка и разбра, че нещо не е наред. Двете сестри го гледаха някак странно, със страх.

— Горе главите, деца! — каза той.

Те едва-едва се усмигнаха.

Озадачен, Кузнецов зави зад ъгъла към бюрото си и отвори вратата. Видя униформените милиционери и всичко му стана ясно.

„Балонът“ беше обезопасено помещение в посолството на САЩ, единственото място в цялата сграда, което се смяташе за защитено от подслушвателните устройства на руснаците. Представляваше стая от плексиглас, стая в стаята, заета от дълга заседателна маса.

Парадисо ги въведе и включи климатичната инсталация, за да имат достатъчно въздух. Стоун знаеше, че съществува сериозна опасност от Лангли да са телеграфирали на Парадисо относно някой си Чарлз Стоун, и затова не се представи.

Освен това носеше пистолета, скрит в джоба на самото. Като влязоха в посолството откъм двора, през входа за журналисти, избегнаха детекторите за метал. Парадисо нямаше законно право да арестува Стоун — при положение че идентифицираше посетителя си като Стоун, — без да поиска от Вашингтон да изпратят служители от федералната полиция с необходимите пълномощия. Така беше по закон. Но ако Парадисо решише да наруши закона и да го задържи, е, тогава Стоун поне щеше да има пистолет.

— Добре — каза Парадисо и седна до масата. Шарлот и Стоун седнаха от двете му страни. — Какво означава това, по дяволите?

— Франк — започна Стоун, — имаме нужда от твоята помощ.

— Казвай.

— Франк — продължи Шарлот, — трябва да ни свържеш с Лангли.

— И двамата сме хора на ЦРУ — и ти, и аз — каза Стоун. — Това не означава, че си длъжен да вярваш на това, което сега ще ти кажа. Но чувал ли си за група във Вашингтон, наречена фондация „Американски флаг“?

— Съжалявам, не съм — рече пресаташето.

— Точно така и очаквах да ми отговориш.

Бързо и колкото можеше по-ясно Стоун му обясни част от това, което знаеха за американската „къртица“ М-3, за конспирацията, в която се беше набъркал.

Парадисо изглеждаше искрено поразен.

— Моля те, слушай внимателно — продължи напрегнато Стоун. — Да кажем, че изляза от тази врата и отида в бюрото на „Ню Йорк Таймс“. Там може да ми се изсмеят и да ме изхвърлят, може и да не ме изхвърлят. Но не вярвам шефовете ти да харесат резултата. Държавното управление на САЩ ще понесе трайни щети, ако се разкрие, че определени кръгове във Вашингтон са замесени в подмолна акция в СССР. Москва с положителност ще скъса дипломатическите отношения. Срещата на високо равнище ще се провали. Не ми се иска да продължавам с възможните последствия, ти разбираш какво имам предвид. Всичко това ще се стовари на главата ти, за всичко ще бъдеш обвинен ти. Ако допуснеш това да стане, провалът ще бъде лично твой, но ще придобие много широка публичност. Тръпки ме побиват, като си помисля, какво може да се случи, ако този замисъл успее. Ясно ли се изразявам?

Парадисо погледна умолително Шарлот с разширени от почуда очи.

— По дяволите, не разбирам за какво приказва този.

— Франк каза Шарлот, — току-що говорих с човек, който има достъп до документацията. Андрей Павличенко си е приготвил подправени мозъчни томограми за удара, който ще получи утре.

Парадисо се изсмя подигравателно.

— Вън от съмнение е, Франк. Той стои зад всичко това от страна на руснаците. Но ако информацията ни е вярна, той не е просто обикновена американска „къртица“. Не е „къртица“ на ЦРУ.

— Шарлот, какво, по дяволите...

— Има и още нещо, Франк. През последните няколко седмици КГБ разследва всички тези бомбени атентати в Москва и са разкрили някои доста интересни неща.

— Да не искаш да кажеш, че имаш информатор и в КГБ?

Шарлот вдигна рамене.

— Хората от следствието са анализирали образци от бомбите и са стигнали до заключението, че използваните експлозиви са

произведени в Съединените щати и са осигурени от ЦРУ.

Челюстта на Парадисо увисна.

— Боже господи! — Той погледна към Стоун. — Какво се опитвате да ми втълпите вие двамата? Все още не разбирам накъде биете.

— Мога да направя само следните изводи — отвърна Стоун. — Изглежда, ще бъдат предприети някакви действия, може би военни, може би маскирани като тероризъм. Най-вероятно утре, на парада по случай Седми ноември.

— Изглежда, може би, вероятно... Какво очаквате да правя с всичко това?

— Искам да се свържеш с Лангли. Да изпратиш бърза телеграма. Ако греша, Франк, ще постъпиш правилно, като докладваш. Ако съм прав...

— Зная — каза меко Парадисо. — Ще направя най-големия разузнавателен удар в американската история.

— Франк — обади се Шарлот, — разбираш ли колко е важно веднага да предприемеш нещо във връзка с това?

— Шарлот — отвърна той, клатейки бавно глава, замаян, спечелен за каузата, — излишно е да ми го казваш.

Вашингтон

— Трябва да говоря с вас — каза отчаяно гласът. Маларек го чуваше на фона на шум от преминаващи автомобили. — Ще съм там след около четиридесет и пет минути. Спешно е.

Маларек бе чакал Бейлис десет минути, бе решил, че сигурно има сериозни причини, за да не дойде на срещата, и се бе върнал в съветското посолство. Неговият помощник му бе дал този току-що направен запис от неосигурена телефонна линия в Белия дом. Маларек веднага бе познал гласа на Роджър Бейлис.

Изслуша телефонния разговор и изключи магнетофона. Вдигна слушалката на обезопасен телефон и набра рядко използван номер на малка книжарница във Вашингтон, специализирана за книги от чужбина. Отсреща веднага вдигнаха слушалката.

— Обажда се ваш приятел от съветското посолство — представи се Маларек. — Искам да поръчам два екземпляра от „*Большая*

советская енциклопедия“. На английски, ако обичате. — После затвори и зачака.

Човекът от книжарницата, американски гражданин, роден в Съветския съюз и емигрирал преди петнадесет години, беше един от малкото пунктове за безконтактни съобщения в и около Вашингтон. КГБ му плащаше малка издръжка за услугите, които се състояха предимно в това, да прави обаждания по сложна телефонна система, които да не могат да бъдат проследени. Продавачът от книжарницата не знаеше нито кой му се обажда, нито на кого се обажда. Маларек бе измислил този метод, за да избегне нормалните канали за свръзка на посолството и КГБ.

Телефонът извъня след половин минута.

— Има ЧП — каза Маларек, използвайки служебния жаргон за извънредно произшествие.

Даде данните и затвори.

Взе си цигара от малката бяла металическа кутия на бюрото и я запали. Облегна се назад и се замисли за Роджър Бейлис, който би направил всичко, за да си повиши реномето пред президента. Имаха късмет, изключителен късмет, че Бейлис бе направил глупостта да се обади по открита линия. Не беше казал нищо определено на съветника по националната сигурност, така че нямаше никакво изтичане на секретна информация. Времето точно щеше да им стигне.

Бейлис никога не му бе харесвал.

Роджър Бейлис се питаше дали не го следят.

Колата след него се движеше на прекалено малка дистанция, така че той премина в дясното платно, покрай железния парапет. Вдигна очи към огледалото и видя, че и тя е сменила платното. Отново беше точно зад него.

Погледна нервно стръмния наклон отгатык парапета и веднага разбра какво ще се случи. Спомни си нещо, което веднъж му бе казал Маларек — колко добри били неговите хора в предизвикването на „злополуки“. Изглеждали досущ като истински.

Не трябваше да се обажда в Белия дом по неосигурена линия. В края на краищата, всеки можеше да ги подслуша.

Натисна клаксона, но колата вече се беше долепила до бронята му и го изтикваше от пътя. Чу се стържене на метал върху метал.

Видя табелката с номера на форда, видя, че е регистриран в окръг Колумбия, а после откри самотната малка лепенка на предното му стъкло, в началото — като малък пурпурен отблясък. На тези, които не бяха чували за фондация „Американски флаг“, тази лепенка не говореше нищо.

„Не. Обаждането... Прехванали са обаждането ми. Моите собствени мерки за подслушване на линиите!“ — разбра ужасен Бейлис, осъзнал иронията. А после, в момента, в който почувствува удара, не му останаха вече никакви съмнения за начина, по който щеше да умре.

Москва

Нощта беше мразовита, пътищата — заледени и хлъзгави. Стоун караше реното на Шарлот и му беше трудно да го управлява. Още повече че много от улиците бяха затворени заради празненствата на следващия ден. Целият град им бе подчинен, както ставаше и във всички останали официални случаи в Москва. Голяма част от центъра бе оградена с кордон за осигуряване на безопасността. Из целия град се развяваха знамена, грамадни триумфални плакати с вдъхновени социалистически труженици възхваляваха преизпълнението на плана в заводите.

След срещата с Парадисо, Стоун и Шарлот се бяха върнали в апартамента и бяха направиха план. Бяха решили единодушно, че е важно Шарлот да продължи нормално работата си, за да не буди подозрение, ако някой я наблюдава, и да не издаде присъствието на Стоун в града.

Шарлот бе отишла в бюрото си да напише репортажа, към който след това щеше да прибави само заснетия материал от посрещането на президента на летище „Внуково“. После, при първа възможност щеше да продължи издирването на човека, смятан за ръководител на „староверците“. Бе подхвърлила на Чарли, че може би има начин да научи кой е, но бе отказала да му съобщи какъв точно е този начин. Стоун можел да ѝ се обади по-късно и да разбере какво е открила, ако е открила нещо.

Стоун беше прекарал няколко часа в безрезултатно ровене из книгите на Шарлот по история на Съветския съюз. Бе търсил едно име, свързано с клането в Катинската гора, името на един самотен герой, но не бе намерил нищо.

Не можеше да стои бездеен и тръгна да посети Соня Кунецка. Дъщерята на Леман, която Шарлот бе намерила. Жената, с която през 1953 година се бе срещнал за малко в една от станциите на метрото Алфред Стоун.

Соня Кунецка му се видя дребна и неприветлива. Носеше проста рокля, очила с железни рамки закриваха хубавото ѝ, нежно лице. Когато отвори вратата, изглеждаше объркана.

— Что такое? — попита тя.

— Трябва да поговорим — отвърна Стоун също на руски. — Веднага.

Очите ѝ се разшириха от ужас, в тях блеснаха сълзи.

— Кой сте вие?

— Ако не ме пуснете да поговорим вътре — каза Стоун, — ще съм принуден да взема мерки, които може и да не ви харесат.

— Не!

— Спешно е, хайде!

Мина покрай нея и влезе в апартамента. „Това е жената, заради която беше пожертвуван баща ми — мислеше си Стоун. — Точно тя е.“

Соня Кунецка го последва в хола, където седеше един мъж. Стоун щеше да научи името му по-късно: Яков Крамер. От едната страна на лицето му имаше ужасен белег. Беше силен на вид човек на средна възраст, щеше да е красив, ако не беше тази деформация.

— Вие сте се срещали с баща ми — изрече бавно Стоун.

Тя се усмихна.

— Бъркате ме с някого.

— Не, не ви бъркам. Нося снимката и мога да го докажа. Един ден, много отдавна, за да бъдем точни — през 1953 година, вие сте се срещнали с баща ми в една от станциите на московското метро. Той ви е предал един пакет.

По лицето ѝ внезапно премина тревога. Това я издаде.

— Не разбирам за какво говорите — запротестира тя.

— Зная коя сте — каза Стоун. — Зная кой е баща ви.

— Кой сте вие?

— Чарлз Стоун. Познавали сте баща ми, Алфред Стоун.

Жената простена, устата ѝ се отвори, като че ли щеше да изпищи, очите ѝ гледаха диво.

После, за негово учудване, тя протегна трепереца ръка и докосна ръката му.

— Не! — изрече тя, клатейки глава, сякаш задавена от думите. — Не! Не!

Яков Крамер ги наблюдаваше слисан.

— Трябва да поговорим — каза Стоун.

Лицето на Соня замръзна в неподправен ужас. От очите ѝ потекоха сълзи.

— Не — прошепна тя. Вгледа се внимателно в него, после протегна и двете си ръце, за да го докосне. — О, боже, не! Защо сте тук? Какво искате от мен?

— Зная чия дъщеря сте. Баща ви е дошъл, за да ви изведе от страната, нали? Но трябва да знаете, че съм готов да ви попреча. Можете да не се съмнявате. Освен ако не ми помогнете.

— Не! — изкрещя жената с приковани в Стоун очи. — Моля ви, вървете си. Не трябва да бъдете тук при мен!

— Кой е този човек, Соня? — попита Яков — Какво приказва той? Махайте се отгук! — И застрашително тръгна към Стоун.

— Не! — каза му Соня. — Остави го. Ще говоря с него. — Тя се разплака, свали очилата и изтри сълзите с опакото на ръката си. — Ще говоря с него.

В седем часа вечерта президентският самолет кацна на летище „Внуково“, на тридесетина километра югозападно от Москва. Пистата бе осветена ослепително ярко и украсена с редици съветски и американски знамена, които се вееха и къдреха на вятъра.

Президентът и съпругата му първи се появиха от самолета, последваха ги държавният секретар и съпругата му, а после останалите от американската делегация.

Малка група съветски официални лица, включително членовете на Политбюро, се бе скупчила да ги поздрави. Съветски операторски екип запечатваше великия момент на филмова лента.

След кратката церемония по посрещането президентът бе отведен до очакващата го американска лимузина, брониран черен „Линкълн“ с американски шофьор на волана. Останалите от официалната делегация бяха настанени в чайки и сред оглушителния рев на моторите колите потеглиха с най-голяма скорост по средното платно на шосето за Москва.

Шофьорът на президента в началото сякаш беше малко нервен, че трябва да кара толкова бързо, колкото руските си колеги, но после се успокои и изглежда, започна да му харесва.

— Господин президент, във Вашингтон никога не съм карал с такава скорост.

— Да не си и помислил! — каза президентът с вид на човек, комуто започва леко да прилошава.

Колите от кортежа вървяха опасно близо една след друга, сирените виеха. Летяха така стремително, че президентът — предпазлив човек — беше сигурен, че ще катастрофират. Няколко коли на съветската охрана обикаляха покрай процесията, ловко и опасно се включваха и излизаха от нея.

Когато навлязоха в града, президентът се загледа с голям интерес през прозореца.

Две коли по-назад, в лимузина „Чайка“, седеше съветникът му по националната сигурност с няколко от помощниците си.

Крейг Матюсън съчиняваше изявление, което щеше да бъде направено следващата сутрин в американското посолство. В него президентът щеше да изрази сърдечните си съболезнования във връзка с кончината на един от най-лоялните си сътрудници в Белия дом, Роджър Бейлис. „... Съжалявам, че Роджър не е с нас сега — завършваше изявлението, — в това време на триумфи, за идването, на което той допринесе толкова много“.

Матюсън бе дълбоко наскърбен от загубата на младия човек. Бейлис беше толкова амбициозен, колкото и всички останали, с които се бе срещал в орбитата на държавното управление. Може би прекалено ловък кариерист, но все пак в основата си почтен човек. Как ли беше станала тази катастрофа? Какво е правил, та точно в деня на заминаването за Москва е карал по магистралата? Дали възбудата от предстоящата среща на високо равнище не го е направила фатално невнимателен?

Но защо Бейлис му се бе обадил точно преди катастрофата и бе казал, че имал да му съобщава нещо наистина спешно? Какво ли е било това толкова нетърпящо отлагане нещо, което Бейлис е искал да му каже и — тук размишленията на Матюсън ставаха мрачни — възможно ли беше злополуката да има някаква връзка с това?

Матюсън беше изпълнен с подозрения, дори малко уплашен.

Гледаше бягащата покрай прозорците Москва. „Дори нощем, когато толкова градове изглеждат вълшебни, този е необикновено грозен — мислеше си той, — обезпокоително тих, безлюден. Странно

за един толкова известен град в навечерието на най-големия му празник.“

После забеляза, че улиците не са съвсем безлюдни: на всеки няколко метра стояха милиционери в сиви униформи, една безкрайна редица по целия път от летището до града. Трябва да бяха с хиляди.

Очевидно беше, че Съветите взимат всички мерки за охраната на почетните си гости.

Четири коли зад Матюсън пътуваха Михаил и Раиса Горбачови и близкият приятел и съветник на Горбачов Александър Яковлев.

Горбачов седеше безмълвно и гледаше право пред себе си, потънал в мислите си, докато Яковлев не ги прекъсна:

— Представителен мъж.

— Хмм?

— Президентът. Винаги съм го намирал представителен. — Яковлев, който бе следвал в Колумбийския университет и бе прекарал години като посланик в Канада, претендираше, че разбира темперамента на западниците. — А също и разумен.

Горбачов кимна. Очите му бяха неподвижни, стоманени.

— Преуморен е — каза Раиса Горбачова и погледна съпруга си.

— Добре, починете си — рече Яковлев. — Утре денят ще бъде дълъг.

Горбачов се обърна към съветника си.

— Мислиш ли, че знаят?

— Какво да знаят?

— Дали знаят — повтори разгорещено Горбачов — кой... кой, по дяволите, се опитва да направи преврат?

— Нямам представа. Без съмнение разполагат с някакви разузнавателни сведения по този въпрос. Което ще рече, че ще се опитат да се възползват от слабостта ти. Изобщо от вероятността, разбираш ли, да не се задържиш. По същия начин, по който Брежнев изработи Никсън, преди да го дискредитират, разбираш ли...

— Нямам предвид това — отвърна раздражено Горбачов и отново се обърна напред. — Искам да кажа, мислиш ли, че знаят какво сме открили? За участието на ЦРУ?

— Ако ме питаш дали президентът и хората му са замесени в това, което става тук, както изглежда, смята Павличенко, това ми се струва абсурдно. Не го допускам.

Горбачов отново кимна. Разсеяно прокара език по вътрешната страна на бузата си и не отговори.

В колата непосредствено след неговата седеше Андрей Павличенко, сам, ако не се смята шофьорът. Беше си сложил очила за четене и преглеждаше без интерес куп резюмирани доклади от разузнаването в Германия, Полша и България.

За кой ли път си повтаряше на ум онова, което трябваше да се случи.

Знаеше, че само бързото обезглавяване на руското ръководство ще даде нужния резултат — ще хвърли държавата в безредици. Законодателните органи.

— Върховният съвет, Съветът на народните депутати — ще бъдат сковани от страх и няма да са в състояние да действуват решително. Ще настояват за извънредни мерки.

След погрома на Червения площад малцината оцелели — висши офицери от Червената армия и от Министерството на вътрешните работи, всичките от Секретариата, които нямаше да са на мавзолея, дори и близо до него — щяха да обявят извънредно положение.

За света разрушаването на Лениновия мавзолей щеше да изглежда като кулминация на терористичната кампания, влудяваща Русия напоследък. След като бъдеха изследвани останките от взрива, произведените за ЦРУ пластични експлозиви щяха да докажат ясно и неопровержимо американското участие в тази трагедия.

Ами да, едва ли някой щеше да се усъмни. Особено след като Павличенко, веднага след възстановяването си от удара, разкриеше доказателствата за опитите от страна на малка група американски заговорници, наричаща се Светилището, да елиминира съветското ръководство отвътре.

Но още преди това да стане, оцелелите от най-висшето съветско ръководство, т.е. заговорниците от Секретариата, щяха да обвинят американците в заговор за разбиване на Съветския съюз във време на голяма нестабилност. Точно когато Москва разхлабва веригите, отключва вратите си, отваря се към Запада.

И щяха веднага да вземат мерки за стабилизиране на положението.

Секретариатът, убеден, че работи за обединяване то на Съветската империя, веднага щеше да се разпореде глупавият и опасен

курс на Михаил Горбачов да бъде незабавно прекратен. Щеше да обяви, че за сигурността на обществото е необходим ред. И тогава...

Тогава Андрей Павличенко щеше да осъществи мечтата на живота си.

Щеше да освободи Украйна.

При Горбачов и всеки друг руски ръководител това никога не би могло да стане. Украйна, житницата на Съветската империя, най-богатата поробена република най-после щеше да бъде свободна.

И незабавно малкото, останало от Съветската империя, щеше да попадне под ръководството на един украинец, чиито родители бяха убити от Москва. Един украинец щеше да стане господар на Москва.

Кремъл, какъвто го познаваше историята, нямаше повече да съществува.

Павличенко отново се опита да се съсредоточи върху купчината документи, но не беше в състояние да мисли за нищо друго, освен за държавния преврат, който щеше да промени лицето на света.

— Държали са ви тук като заложница, нали? — попита Стоун.

Тя кимна и прехапа долната си устна. Беше помолила Яков да ги остави насаме. Налагаше се после да му каже всичко. Щеше да ѝ бъде ужасно трудно, не знаеше откъде би трябвало да започне.

— Да — отговори тя. — През 1930 година Сталин принуди баща ми да си замине. Без жена си. И без мен.

Обви ръце около себе си, сякаш ѝ беше студено, сякаш се опитваше да се предпази от външния свят.

— Трябвало да се върне в Америка, там било бъдещето му. Във висшите финансови и политически сфери. Но не можел да вземе със себе си съпругата и дъщеря си, които толкова много обичал. Разбирате ли? Те не му разрешили. Баща ми казва, че било по нареждане лично на Сталин. Майка ми била съсипана. Сама жена с малко дете. Лишена от съпруга си... О, знаете ли, тя беше красива. Работила като прислужница в къщата на баща ми — нямаше образование, но баща ми я обичал за други неща — за красотата и добротата ѝ. Знаете ли, мисля, че наистина са се обичали... Той поддържаше връзка с майка ми и мен чрез писма, които предаваше по различни тайни начини. По-късно ми каза, че няма доверие в руснаците, че те — имаше предвид

ГПУ, сега КГБ — със сигурност ще ги четат. Затова ги криеше в кожени палта, които изпращаше на майка ми по пътуващи до Русия приятели. За мен баща ми беше голяма личност, още повече че го виждах толкова рядко.

Соня обясни, че преди майка ѝ да почине през 1970 година, двете се преместили в малък апартамент в квартал „Красная Пресня“. Майка ѝ успяла да си намери работа в Московска фабрика за долно бельо №6 от Текстилният тръст. Изкарвала 159 рубли на месец, като работела на стара шевна машина „Сингер“. Хората мислели, че американецът ги е изоставил. Под влияние на антиамериканските настроения, завладели Москва през тридесетте години, започнали да съжالياват майката и детето, но и да се боят от тях, както от всеки друг, свързан по някакъв начин с чужденци.

— Но са ви разрешавали да се срещате с баща си — рече Стоун.

— На него изобщо не му позволиха да дойде в Москва, но аз два пъти получих разрешение да се срещна с него в Париж. Само аз, майка ми — никога. Две страшно къси посещения и непрекъснато под охрана.

— Да, през 1953 и 1956 година. А Леман не е можел да ви отвлече, защото майка ви е била още жива и е била в Москва.

— Да.

— Винаги ли сте искали да напуснете тази страна?

— О, да! — извика тя. — О, господи, да! Майка ми отчаяно искаше да замине, през целия си живот. Аз също. А после, когато срещнах Яков... ами, разбрах, че и той иска да емигрира.

— Той знае ли за вас?

— Не.

— Държали сте това в тайна от него?

Тя отново прехапа устни и наведе поглед.

— Защо?

Отговорът ѝ бе пропит от мъка.

— Той не биваше да знае. Никой не биваше да знае. Ако исках отново да видя баща си, трябваше да мълча.

Стоун се замисли за момент.

— Сталин е държал с нещо баща ви и баща ви го е държал с нещо.

— Какво знаете за това? — попита предпазливо тя.

— Баща ви е притежавал силно компрометиращ документ, а Сталин е имал вас. Патово положение.

Тя не каза нищо.

— Документът е у вас, нали?

— Какво ви кара да мислите така?

— Точно това ви е предал баща ми, нали? Точно това е бил документът, който баща ви толкова много е държал да стигне до вас, че е бил готов на всичко, за да го получите. Дори да се дискредитира баща ми, да се съсипе кариерата му.

— Моля ви, аз не зная нищо за това!

— Какъв е той? Искам да ми кажете какъв е!

— Нищо не зная — рече Соня и се разплака.

— Напротив, знаете. Вашият баща посредством моя баща ви е предал едно досие, не е ли така?

Тя заклати глава прекалено силно, неубедително.

Стоун кимна. Вече беше сигурен.

— Преди мислех, че е нещо, наречено „Завещанието на Ленин“. Но не е само това, трябва да има и друго. Трябва да е някакво доказателство за таен опит преди години да се заграби властта. Имена, други данни, които могат да вдигнат завесата от сегашния заговор...

— Защо ми казвате всичко това?

— Човекът, който е осъществявал връзката ви с Лубянка — рече Стоун, — се е наричал Дунаев, прав ли съм?

— Моля ви, зная много по-малко, отколкото мислите. Имаше толкова много посредници между мен и Лубянка. Може и така да е. Забравила съм...

Стоун стана и закрачи из стаята, разсъждавайки гласно:

— Предстои да се извърши размяната, нали така? Как ще бъде направена тя? Къде?

— Не мога...

— Кажете ми! Къде ще стане размяната? — Стоун гледаше през прозореца.

— Моля ви — прошепна Соня. — Всичко, което някога съм искала, е да измъкна Яков, синовете му и себе си от тази страна и ако ни попречите... Моля ви! Ще убиете последната ми надежда.

— Баща ви сега е в Москва, нали? — каза Стоун и се обърна с лице към нея. Нещата идваха на мястото си. Започваше да разбира.

— Аз не...

— Нямайте избор, приятелко — каза тъжно Стоун, изпълнен от огромна тъга за тази жена. — Трябва да ми кажете как да се свържа с баща ви, веднага.

Внезапно Соня Кунецка стана от стола, приближи се до Стоун и го прегърна.

— Не — умоляваше го тя. — Скоро ще разберете всичко. Моля ви, не се намесвайте!

Стоун я прегърна силно, за да я успокои. Знаеше колко безнадеждно нещастна е тя.

— Съжалявам — рече той. — Наистина нямаме избор.

Руснакът на средна възраст с лице, мораво от непрекъснатото наливане с водка, се качваше по широките мраморни стълби, залитайки. Беше видимо пиян, от джоба на синята му работна куртка се подаваше бутилка „Перцовка“. Минаваше полунощ и улица „Большая Пироговская“ беше тъмна и пуста.

— О! — каза той, като влезе в сградата и забеляза нощния пазач, който седеше до бюро с телефон и изглеждаше погълнат от списание „За рульом“.

— Какво, по дяволите, търсиш тук? — развика се пазачът. — Махай се веднага, преди да съм те изхвърлил!

Пияният се заклатушка през преддверието към бюрото.

— Много поздравя от Вася.

— Вася ли? — попита подозрително пазачът.

— Абе ти да не мислиш със задника си? Нали си приятел на Вася Корольов? Вася Бандита?

Сега, изглежда, любопитството на пазача се събуди.

— Какво искаш? — попита той вече не така враждебно.

— Вася каза да дойда и да говоря с теб. Днес ме изгониха от работа. Получих шут в задника от проклетия автомобилостроителен завод. Вася каза, че сигурно ще можеш да ми помогнеш да започна работа като чистач тук. — Пияният несръчно се настани на един стол близо до пазача. — Не възразяваш да седна, нали? — попита той.

— Виж — отвърна колебливо пазачът, вдигайки рамене, — не зная за какво... — Очите му алчно се приковаха в гърлото на

бутилката „Перцовка“. — Изглежда, последният литър ти е дошъл множко, приятел.

Пияният хвърли поглед към празното преддверие, към пустата улица, сякаш се опасяваше, че някой може да дойде всеки момент. Измъкна бутилката и я сложи на бюрото на пазача, удряйки леко телефона. Протегна ръка.

— Женя.

Пазачът, с повишено от вида на бутилката водка настроение, пое ръката му и бързо я стисна.

— Вадим. Къде, по дяволите, я намери?

— Перцовката ли? — Пияният се захили и разкри тайната си. — Братовчедка ми Лидия работи в „Беръозка“ — каза той. Говореше за магазините за чужденци, в които се продаваше срещу твърда валута. Отвинти капачката на бутилката. — Заповядай. Нямам чаша.

Вадим взе бутилката и я надигна. Изля в гърлото си порядъчна глътка и я бутна към Женя.

Женя пак се захили.

— Ако долея още малко — каза той, потупвайки търбуха си, — ще направя на нищо хубавия паркет. Пий, не се стеснявай. След десетина минути започвам и аз.

Вадим отново надигна шишето, отпи няколко пръста и се оригна.

— Та, откъде, казваш, се познавате с Вася?

Яков Крамер, който се бе върнал в апартамента преди пет минути, не вярваше на ушите си. Това, което чуваше, обръщаше живота му наопаки, изменяше смисъла на последните петнадесет години. Не знаеше какво да каже, как да реагира и как да го проумее. Вцепенението му премина в гняв, а после в болка.

— Бедничката ми — каза той, обгърнал с ръце раменете ѝ.

— Не — запротестира Соня, — не ме съжалявай. Само ми прости.

— Не говори така — рече той. — В този живот много неща стават по причини, които невинаги можем да разберем.

Усещаше горещия ѝ дъх на врата си, сълзите ѝ се стичаха по бузата му и в този момент осъзна каква страшна, страшна опасност ги грози.

Всички в американското посолство в Москва знаеха, че сградата се подслушва. С изключение на кабинета на посланика и „балона“, които редовно се проверяваха за електронни подслушвателни устройства, помещенията в посолството не се използваха за никакви важни разговори, свързани с националната сигурност. Стените бяха пълни с електронни радиопредаватели, някои от тях заровени дълбоко в зидарията, които се контролираха от център на КГБ от татък улицата.

Но без ЦРУ да подозира, се подслушваше дори и „балонът“.

Макар че проверяваха и него за излъчвания с радиочестоти, апаратурата не беше в състояние да открие онзи вид микрофони, които не излъчват сигнали и въпреки това могат лесно да бъдат активирани от разстояние повече от сто метра. В „балона“ бяха проникнали в средата на 1988 година въпреки шума, който се бе вдигнал предишната година, когато няколко морски пехотинци бяха пуснали жени, офицери от КГБ, в засекретени помещения на посолството. Няколко пасивни предавателя бяха инсталирани в краката и под плота на единствената мебел в помещението — заседателната маса.

В резултат на това целият разговор на Франк Парадисо с Шарлот Харпър и Чарлз Стоун беше предаден и записан на мониторното устройство на КГБ от другата страна на улица „Чайковски“.

Жената, която контролираше апаратурата, беше получила строги указания от шефа си, началника на Второ главно управление Пьотър Шаламов: записът да бъде предаден направо на него.

След два часа, напечатан на пишеща машина в три екземпляра, той бе изпратен от подслушвателния пост срещу американското посолство в главната квартира на Второ главно управление на КГБ, безлична пететажна сграда, отдалечена на по-малко от километър от посолството, а оттам — в Лубянка, където Шаламов лично го връчи на Андрей Павличенко.

Като свърши с четенето на документа, председателят на КГБ вдигна очи. Не изглеждаше нито доволен, нито недоволен. Каза само две думи:

— Намерете Стоун.

Стоун спря на няколко пресечки от жилището на Соня и Яков пред нещо, напomniaщо бар в американски стил. Не беше виждал нормален бар през целия си престой в Москва — само кафето, откъдето беше телефонираше преди това, и мрачните нощни клубове, обитавани, изглежда, само от руски проститутки. Тук имаше шперплатов тезгях и размъкнат барман. Сервираше се отвратителна руска бира. Четирима руснаци в тъмносиви ватенки, с вече размътен поглед седяха на бара, пиеха и разговаряха на висок глас, святкайки с металните си зъби.

Стоун влезе и видя, че вътре има още няколко души, които също приличаха на работници от заводите и седяха около малки масички. Когато отиде до телефона на задната стена, всички очи се впериха в него. Цялото му облекло, дрехите, които Джеки беше купил за него в Париж — тъмният вълнен балтон, джинсите, тежките високи обувки — бяха сякаш реклама на западните производители. Всички в бара го бяха забелязали и погледите им не бяха от най-дружелюбните. Тълпата по принцип се страхуваше от чужденци. Щом наблизко се появеше чужденец, веднага пристигаха милицията и КГБ и неприятностите започваха.

Стоун пусна в телефона монета от две копейки и отново набра номера на Шарлот. Беше се опитал да ѝ се обади от жилището на Соня. Знаеше, че е рисковано да звъни на нейния телефон, но му беше нужно да чуе гласа ѝ, да се увери, че нищо не ѝ се е случило. Нямахме я нито в апартамента, нито в бюрото. Вече минаваше полунощ. Къде ли беше, по дяволите?

Телефонът в квартирата ѝ звънеше и звънеше. Той окачи слушалката и набра бюрото.

Нищо.

„Моля те, Боже! Ако нещо се е случило с Шарлот...“

Стройна жена бавно изкачи мраморните стъпала на една съветска държавна сграда с официален вид. Беше облечена в опърпано палто, шал покриваше русата ѝ коса.

Влезе в преддверието и видя двамата мъже.

— Браво, Женя — каза тя.

Женя седеше със скръстени на корема ръце. Нощният пазач беше потънал в дълбок сън, хъркаше силно с притиснато в бюрото лице.

— Върви си вкъщи, Женя. Аз ще се позабавя. И много ти благодаря. — Потупа го по бузата, после се приближи до бюрото и извади отвътре ключ.

Отключи главния вътрешен вход и се заизкачва по голямото стълбище към читалнята. В сградата беше тъмно, но тя се движеше, без да пали осветлението, хваната за перилата.

Женя наистина беше голям пияница, но беше също така и безработен актьор, играл някога в московския „Театър на изкуствата“. Шарлот се бе запознала бегло с него и семейството му скоро след пристигането си в Москва. Той не хранеше особено топли чувства към съветската бюрокрация, към нощните пазачи или милицията и на драго сърце се бе съгласил да ѝ помогне.

Бутилката „Перцовка“, която така щедро беше предложил на нощния пазач, беше размесена с няколко таблетки халцион, или триазолам — приспивателно, което Шарлот взимаше от време на време. Тя знаеше, че алкохолът засилва действието му, но и че няма да го направи смъртоносно. Знаеше също, че има бърз ефект, обикновено след двадесетина минути и че до сутринта ще престане да действа.

По-рано през деня бе поразпитала и бе научила, че пазачът много обича да си попейва, така че подсилената водка ѝ се бе сторила най-добрата стратегия. Човекът щеше да спи необичайно дълбоко тази нощ, но нямаше да му стане нищо.

И така, тя се намираще във Военноисторическия архив.

Стигна до читалнята, отвори вратата и видя, че и тук е тъмно. Нямаше как да запали централното осветление, щеше да се вижда от улицата, така че включи малката настолна лампа зад бюрото с картотеката.

Знаеше къде точно да погледне: микрофилмите от съветско-полския фронт, 1939–1945 година. Много от тях бяха подредени на откритите лавици и бяха достъпни за всички учени. Тези, които ѝ трябваха обаче, се съхраняваха в заключен шкаф. По време на посещението си сутринта беше попитала къде са. Библиотекарката, необикновено любезна за съветска архивистика, ѝ беше посочила шкафа, но беше поклатила глава: за тях било необходимо специално разрешение.

Или ключ. С един и същи ключ се отваряха четири от шкафовете и Шарлот бе видяла къде го държат.

Не мина много време и вече бе отворила шкафа. Извади отвътре цял метър ролки. Намери апарат за четене на микрофилми и го включи. Светлината му придаде на тъмната читалня сивкав оттенък.

Работата не вървеше толкова бързо, колкото се бе надявала. След един час все още беше затънала сред бърканицата от съветско-полски военни архиви. Разтърка уморените си очи, пое си дълбоко дъх и взе следващата ролка.

Разследване на престъпленията в района на Катинската гора.

Сърцето ѝ подскочи. Въртеше ролката все по-бързо и по-бързо, очите ѝ пробягваха по документите и търсеха един точно определен архивен материал. Мина още половин час и все не го намираще. Много свидетелства — някои страшни, някои безинтересни.

Откри го в два и половина през нощта.

„Дело на военния трибунал срещу Деветнадесета рота от Сто седемдесет и втори пехотен полк на Полския фронт, под командуването на майор А. Р. Алексеев“.

В документите, който се нижеха страница след страница, бяха посочени обвиняемите. Капитан В. И. Сушенко — командир на ротата. Сержант М. М. Рижков — командир на взвод. Бързо преглеждаше материалите и се опитваше да се ориентира. Осемнадесет човека, всичките войници от Червената армия, се бяха разбунтували срещу заповедта на НКВД да се спуснат в ямата и да пробождат с щикове всеки, който по някакво чудо все още дава признаци на живот. Било е ужасно. Било е нечовечно и руските войници се възпротивили, проклинали хората от НКВД.

По време на подготовката на делото във военния трибунал срещу осемнадесетте обвинението събрало свидетелски показания от седемдесет и трима офицери на НКВД.

Най-накрая, на последната страница, точно както бяха казали на Чарли в Париж, имаше заповед за прекратяване на делото. Беше кратък формуляр, с който съдебните действия се обявяват за ненужни, тъй като са взети други ефикасни мерки.

Тя прегледа страницата, стигна до подписа отдолу и за момент ѝ се стори, че очите ѝ не са наред. Не може да бъде! Изпусна кратък вик, който изпълни тъмната празна стая.

Не може да бъде! Погледна пак по-отблизо.

Името в края на страницата беше на Валерий Чавадзе, една от легендите в съветската политика. Възрастен грузинец, сега пенсионер, едно от доверените лица на Сталин. Грузинец като Берия, като самия Сталин. Сега вече старец, той сигурно живееше в разкош някъде извън Москва. Беше бил заместник-комисар, после министър на външните работи, член на Политбюро и — Шарлот винаги бе мислила така — непоколебим сталинист.

Чавадзе бе достигнал върха на съветското ръководство, бе избран за член на Президиума по времето на Хрушчов, в Политбюро — по времето на Брежнев и едва през 1984 година бе решил да се оттегли. Кариерата му бе най-продължителната, най-успешната, най-бляскавата политическа кариера в Съветския съюз. Той беше един от великите старейшини на страната, личност, която въпреки репутацията си на човек на Сталин се ползуваше с дълбоко уважение, дори с благоговение.

Ако информацията на Стоун беше вярна, този твърдолинеен сталинист беше водачът на нелегалното движение, наречено „Староверци“.

Валерий Чавадзе беше единственият човек, който можеше да сложи край на терора.

Степан влезе задъхан в жилището на баща си, все още облечен в дрехите си на санитар от „Бърза помощ“. Баща му го беше извикал по спешност. Лицето му беше мрачно.

— Какво има? — попита Степан.

— Много ме е страх за нас — отвърна Яков. Гласът му трепереше.

— Разкрили са ни! — каза Степан и стомахът му се обърна.

— По-лошо, струва ми се. Много по-лошо.

— Какво?

Яков се беше прегърбил и пушеше цигара.

— Днес научих нещо за Соня, нещо, от което ми се къса душата. Моята Соня... — Той замълча и стисна устни, опитвайки да овладее чувствата си. След миг продължи: — Моята Соня е живяла в лъжа. Лъгала ме е. Тя... тя не е тази, за която съм я мислил.

— Не разбирам за какво говориш — каза Степан, недоумявайки какво ли чак толкова ужасно може да има около Соня.

— Тя... тя има баща. Много известен човек, американец. Уинтроп Леман.

Степан бе чувал името Леман, бе чел за него в книгите по история на Съветския съюз. Разсмя се, помисли, че баща му се шегува, но като забеляза, че се смее сам, млъкна изведнъж.

— Да — рече Яков. — И аз не можех да повярвам.

— Но аз не...

— Степан — каза Яков, гласът му внезапно стана остър, — този човек, който ти даде експлозива, съкилийника ти от Лефортово, кой е той?

Степан изглеждаше озадачен.

— Автомобилен механик, някакъв жалък крадец.

— КГБ — рече Яков.

— Какво?

— Стъпа, чуй ме. Ти беше арестуван от КГБ и пратен в затвор на КГБ...

— Че кой, по дяволите, смяташ, арестува хората в тази страна?
— наежи се Степан. — Международният съд в Хага ли?

— Изслушай ме, дявол да го вземе! Защо, мислиш, само ти от всичките ти приятели беше осъден на затвор? По чиста случайност ли?

— Татко, за какво говориш?

— За твоя съкилийник, който се оказал и специалист по тероризъм. Мислиш ли, че и това е било случайност? Който случайно разполагал със склад от експлозиви? А брат ти Аврам? И него случайно са го арестували и случайно са го хвърлили в психиатрията, нали така? Степан, всичко това е било инсценирано!

— Не...

— Не се получи никакъв отговор за Аврам, нищо — продължи Яков с горчиво тържество. — Сякаш нашите действия не им правеха никакво впечатление. Сякаш искаха да продължим да вършим това, което вършехме! Знаели са как ще реагираме. — Гласът му се прекърши.

— Как е възможно?

— Американецът ми каза много неща — рече уморено Яков. — Каза ми, че експлозивът на бомбите, които взривихме, е бил доставен от ЦРУ.

Степан го слушаше потресен.

— Фьодоров — продължи Яков — ни е използвал, залагал е на гнева ни, на неосведомеността ни. Американецът мисли, че сме били пионки, също както и той. Мисли, че КГБ възнамерява да хване всички ни, да ни арестува за голям терористичен акт, който може би ще бъде извършен утре.

— По време на парада ли?

Яков кимна.

— Какво ще правим тогава?

— Американецът казва, че имал някаква идея. Уверих го, че сега ще сторим всичко, за да му помогнем. Може би ще имаме нужда от още хора, не зная. Но трябва да действуваме много бързо.

Стоун потегли с реното на Шарлот по „Проспект мира“, дълъг и широк булевард с мержелеещото се вдясно острие на Стопанската изложба. Задминаха го две коли, носещи се от платно в платно: пияни. Булевардът бе зле осветен.

Едра капка се плисна на предното стъкло, после още една, и още една. „Гадост — помисли си Стоун, — снегът се обръща на дъжд.“ Лоша видимост, трудно за шофиране, а времето, което му оставаше, се топеше. Крайно необходимо беше да се добере до „староверците“, а с всеки изминал час възможността изобщо да успее намаляваше.

Шарлот бе казала, че може би има начин да открие името на техния водач, но необяснимо бе изчезнала някъде.

Надяваше се, че нищо не ѝ се е случило.

Единствената възможност, която му оставаше, беше самият Уинтроп Леман. Соня най-после бе капитулирала и му бе съобщила, че старият ѝ баща наистина е пристигнал в Москва преди няколко дни. Както и бе предполагал, Леман щеше да бъде почетен гост на съветската държава, но имаше и друга, лично своя тайна мисия: да постигне освобождаването на възрастната си вече дъщеря Соня, която през целия си живот бе живяла в Москва.

Налагаше се да се изправи лице в лице с бившия си работодател, човека, който преди години бе предал баща му, и да го застави да помогне — ако не заради нещо друго, поне за да предпази Соня. Соня бе казала, че се е настанил в хотел „Национал“. Същия, в който и той първоначално си бе запазил стая.

Леман беше последната му надежда.

След няколко минути щеше да бъде в хотела и да застане пред Уинтроп Леман.

Докато размишляваше, Стоун гледаше през дъждовните капки, хипнотизиран от движението на чистачките, и не откъсваше очи от белите разделителни линии на пътя. Едно послание някъде от подсъзнанието проби бариерата към разсъдъка му и той внезапно си даде сметка, че от известно време го следват два кръгли фара.

Дъждът се засили и Стоун се хвана, че инстинктивно увеличава скоростта. Притокът на адреналин, на страх, натискаше крака му върху педала на газта и той трябваше да се насили, за да вдигне малко тежката си обувка.

Светлините зад него се приближаваха.

Сега вече три чифта фарове пронизваха мрака! Не беше милиционерската кола, тези бяха различни — два много големи камиона.

Боже господи! Настигаха го!

Двата чифта фарове принадлежаха на два големи четвъртити камиона. Сега единият беше в лявото, другият — в дясното платно. Стоун заемаше средното.

Щом разбра какво става, се опита да изнесе колата в дясното платно, на банката извън пътя, но беше много късно: камионът отдясно летеше към него с прекалено голяма скорост.

На единия от камионите, солидна закрыта кола, имаше надпис „Хляб“. Другият бе дори още по-голям и приличаше на тези, които могат да се видят само в селските райони на Америка. Отстрани беше с летви, под летвите имаше телена мрежа и каросерията беше пълна с живи пилета.

Камионите вече съвсем се бяха изравнили с реното и започваха да го притискат.

Чу се ужасяващо скърцане на метал, когато камионът вдясно връхлетя върху колата на Чарли, а после — стържещ звук отляво, когато го подпря камионът с пилетата.

Стоун караше вече над пределната скорост и натискаше педала на газта до дупка, но колкото и бързо да вървеше реното, камионите не изоставаха и го блъскаха все по-често. Знаеше, че се опитват да го убият.

Къде беше тунелът? Спомни си, че някъде тук, на около половин километър или нещо такова, трите платна се сливат в две и минават под дълъг тунел. Вече го различаваше, може би на километър напред. Един километър: четиридесет секунди. След четиридесет секунди шофьорите на камионите щяха да бъдат изправени пред необходимостта да направят маневра и нямаше никакво съмнение, че ще го смажат помежду си, със сигурност още преди да са стигнали до тунела с двете му платна.

Камионите удряха реното, подмятаха го насам-натам като топче за пинг-понг. Всяко блъскане раздрусваше Стоун, един удар на камиона с пилетата вляво пробви широка дупка отстрани до задната седалка.

Тряс! Десният заден прозорец се разби. Дъждът запръска в тила му.

Стоун почувствува как паниката му преминава в мрачна студена решителност. Нещо вътре в него взе връх, прогони страха. Тридесет секунди преди входа в тунела, с едната ръка на волана, той свали до долу страничното стъкло. Вятърът нахлу вътре, носейки със себе си пороя. Стоун протегна ръка навън и се хвана за една мръсна летва на каросерията на камиона с пилетата. Дръпна я и се увери, че е здрава. Летвите можеха да се използват като стълба. Камионът вдясно удари реното със страшна сила и го запрати към колата от другата страна. Стоун изви волана в обратната посока. Вятърът свиреше в ушите му.

Бам!

Камионът с пилетата го блъсна отново, този път изключително силно, смаза левия калник на реното и собствения му огромен калник се закачи за него. Сега колата на Стоун беше заклинена в левия камион, врязана в него, и двете превозни средства продължаваха да се носят напред със скърцане, неразделно свързани.

Бързо се наведе, напипа връзките на обувките си и ги разхлаби. После с левия крак събу дясната обувка и я набута над педала за газта. Тя се загнезди. Акселераторът беше натиснат и колата щеше да продължи да върви сама, заклещена за смачкания калник на камиона.

Входът на тунела беше точно пред тях. Може би на петнадесет секунди. Управлявайки с дясната ръка, той протегна лявата и се хвана за една летва. Промуши се извън колата и се подпря с крака в рамката на прозореца. Сега кръвта му беше пълна с адреналин, силата му беше изключителна. Щеше да му трябва огромен приток на енергия и наистина го почувствува.

Изтегли се нагоре и летвата се отпра.

Единственият му шанс. Алтернативата беше сигурна смърт само след секунди. Скочи във въздуха и се хвана за по-горната летва.

Тя не се откачи.

Беше здрава, издържа теглото му и той вече се намираше на камиона. Погледна за момент надолу и видя, че реното лети напред

като ракета и камионите продължават да го блъскат. Възможно ли беше да не са забелязали как се измъква?

Пилетата кудкудякаха, сякаш надаваха писъци от страх. Стоун започна да се придвижва сантиметър по сантиметър напред по каросерията.

Долу се чу оглушителен трясък на метал. Той погледна и видя как колата на Шарлот се отклони и влезе под високите колела на камиона за хляб вдясно и как ужасяващо се откъсна покривът ѝ. После точно пред тунела колата се блъсна под ъгъл в бетонната подпорна стена и веднага избухна в огнено кълбо.

В този момент камионите влязоха в тунела и всичко потъна в мрак.

Стигна до кабината и като надникна отдясно, едва успя да различи мъж с врат на бик и каскет на главата, в блажено неведение, че Стоун е оцелял от страхотната катастрофа.

Поради дъжда беше почти невъзможно да се задържи върху кабината, но като легна по корем, успя да се плъзне през нея от другата страна и...

Прозорецът беше отворен.

Извади пистолета, затъкнат в колана му. Освободи затвора, като продължаваше да се държи със свободната ръка за покрива на кабината. Трепереше от студ.

Шофьорът не подозираше, че е само на сантиметри от него. Стоун изви под ъгъл пистолета и го насочи право в главата му. В този, който се бе опитал да го убие.

— Привет! — каза той ухилен и натисна спусъка. Куршумът улучи човека в челото, кръвта плисна в предното стъкло. Главата му падна на волана гротескно, почти комично, сякаш той изведнъж бе решил да подремне. Кръвта му продължаваше да плиска напред в скута му. Стоун изви тяло и с върховни усилия успя да се вмъкне в кабината. Поколеба се за момент, после отчаяно изблъска тялото встрани и успя да хване кормилото точно когато започнаха да се виждат уличните светлини в края на тунела. С една ръка свали каскета от главата на мъртвия и го нахлупи. Силуетът щеше да заблуди другия.

Когато камионът излезе от тунела, една улична дъгова лампа освети вътрешността на кабината и кръвта придоби отвратителен зелен оттенък. Другият камион вървеше след него. Стоун хвана дългия

старомоден лост, смени на по-ниска скорост и натисна газта. Другият камион наду клаксона победоносно — един вид, „свършихме си работата“ — и Стоун отговори на сигнала му. Смени на пета, направи завой, напусна „Проспект мира“ и отпраши по улиците на Москва.

Подолск, СССР

Тримата експерти по експлозивите от частите със специално предназначение стояха на огромно кално поле и гледаха в мрака към каменната пирамида на около половин километър пред тях — ниска постройка, изградена от големи гранитни блокове. Това беше четвъртото изпитание, предишните три бяха минали напълно успешно.

— Изумително копие — каза първият.

— Да — отвърна вторият. — И отвътре, и отвън размерите му са точно като на другия. Дори камъкът е подбран така, че теглото да е същото като на оригиналния.

Полето, на което стояха тримата, беше на около четиридесет километра южно от Москва, до самия Подолск, военноизпитателен полигон, предаден на Спецназ от Червената армия през 1982 година. Някога тук бе имало военно летище. Сега се използваше изключително за изпитание на взривни устройства.

И тримата бяха дошли с хеликоптер на ГРУ и щяха да се върнат в Москва веднага след приключването на изпитанията, в ранните часове на Седми ноември. Стояха тихо и наблюдаваха.

Чу се страхотен, ужасяващ грохот, мощна гръмотевица; със свистене лумна бяла светлина. Каменната постройка беше взривена отвътре и за части от секундата от нея не остана нищо. Земята се тресеше, но не се виждаше нищо друго, освен сивкав чакъл, пръснат на стотици метра.

— Нашият човек е свършил добра работа — рече третият и едва-едва се усмихна.

7 ноември. 0:36 часът след полунощ

Капнал от умора, изподран и окървавен, Стоун продължи с камиона, докдето можеше да си позволи, защото камион за превозване на пилета положително щеше да изглежда подозрително в центъра на града. От „Проспект мира“ зави по околоръстния път „Садовая — Спаская“ и успя да намери телефон.

Наоколо изглеждаше безлюдно, всъщност улиците бяха напълно пуси. Не, не съвсем. Имаше един патрулиращ милиционер.

Затвори вратата на будката, пусна монета и набра домашния телефон на Шарлот. Отново никой не отговори.

Опита в бюрото. Телефонът звънна пет, десет пъти.

— Да? — Мъжки глас.

— Търся Шарлот — каза Стоун. — Обажда се неин приятел.

Последва дълго мълчание.

— Съжалявам — каза мъжът. Може би беше операторът й? — Шарлот трябваше да се върне тук още преди шест часа. Нямам никаква представа къде е. Кое е кален номер, защото сме затънали до ушите в работа.

Стоун окачи слушалката и се облегна на стъклената стена на будката. Хванали са я. Сигурно са отишли да пипнат него, а вместо това са отвели нея.

Беше половин час след полунощ, но вече беше време да събуди един много стар човек и да го застави да помогне.

Уличката го подсети за нещо. Всички хотели, които някога бе виждал, имаха служебен вход. Руските хотели едва ли правеха изключение, едва ли разтоварваха отпред чувалите картофи и касите с яйца.

Откъм гърба на хотел „Национал“ имаше уличка, на която държаха големи контейнери за смет, вонящи купища разлагаща се храна. Веднага забеляза, че за да стигне до това, което руснаците

наричаха „черен вход“, кухненският персонал от хотела трябваше да минава покрай контейнерите. Дори по това време на нощта вратата беше отворена и шумно се блъскаше, когато работниците от нощната смяна влизаха и излизаха.

Стоун тръгна решително, яростно. Ако не можеш да приличаш на руснак, приличай поне на толкова целеустремен чужденец, че никой да не посмее да ти задава въпроси! Обут само с една обувка, той знаеше, че няма начин да не направи впечатление.

Все пак никой не го попита нищо. Кой би тръгнал да влиза в хотела през кухнята?

Веднъж влязъл, Стоун разбра, че е изключено да мине през фойето. Но както във всички хотели, и в „Национал“ имаше задно стълбище, използвано предимно от камериерките и дежурните — жените, които дават ключовете на всеки етаж. Пред една от стайте някой бе оставил чифт обувки, за да бъдат лъснати през нощта, и Стоун ги задигна с леко чувство за вина. Не му ставаха кой знае колко добре, но щяха да свършат работа.

Лесно намери „апартамента на Ленин“ на втория етаж — на вратата имаше месингова табелка. През последните години го даваха на почетни правителствени гости, не толкова високопоставени, че да бъдат настанени в Ленински горки или в Кремъл.

Наоколо не се виждаше охрана.

Старият човек, загърнат в копринен халат, явно току-що се беше събудил. Отвори вратата и го погледна.

Не изглеждаше изненадан.

Франк Парадисо, аташе по печата в посолството на САЩ в Москва и офицер от ЦРУ, беше познал Чарлз Стоун. Веднъж, по време на кратката си авантюра с Шарлот Харпър, беше намерил негова снимка между купища други неща в едно от чекмеджетата ѝ и я беше питал за него. Тя рязко бе отказала да говори на тази тема.

Знаеше кой е Чарлз Стоун, знаеше го от момента, в който получи кодираната телеграма от Лангли. Тя беше маркирана с кодовата дума ROYAL, която означаваше особено деликатна операция, известна на не повече от сто души. Дори, може би, на още по-малко. Телеграмата, придружена от описание и биография на Стоун, служител на ЦРУ,

извършил убийство, за когото се предполага, че се опитва да избяга при руснаците, беше от канцеларията на директора на ЦРУ Тед Темпълтън. Беше необяснимо, но кодът ясно показваше, че е изпратена от директора на ЦРУ и следователно е във висша степен авторитетна.

Директорът на Централното разузнавателно управление искаше Стоун незабавно да бъде арестуван.

Парадисо бе предал спешното съобщение моментално, след като Стоун и Шарлот бяха напуснали бюрото му, и от ЦРУ почти веднага бяха изпратили хора. Агентите по вътрешната сигурност придружаваха президентската делегация под прикритието на служители в Държавния департамент и бяха пристигнали в посолството само преди минути.

— Доколко е достоверна тази информация. Франк? — попита оперативният работник от ЦРУ. Името му беше Кърк Джифорд, рус мускулест мъж на четиридесет и шест години.

— Много достоверна — отвърна Парадисо.

— Какъв е източникът?

Парадисо се поколеба.

— Забрави засега за източника. Имаме само...

Парадисо внезапно се свлече на масата — Джифорд го цапна отзад по врата с тежък, подобен на палка метален предмет.

След това забодя спринцовка в ръката му: бързодействащ бензодиазепинов депресант за централната нервна система, наречен „Прелюдия“, по-надежден от употребявания преди от ЦРУ скополамин. „Прелюдията“, или мидазолам хидрохлорида, се използваше както като приспивателно средство, така и за въздействие върху паметта. Когато Парадисо дойдеше на себе си, дезориентиран и с размътено съзнание, щеше да е забравил всичко, което се е случило с него през последните един-два дни. Всичко, с изключение на някои, мъгляви детайли, които щяха да му изглеждат като сън.

Вратата на „балона“ се отвори и влязоха двама мъже с носилка. Всеки от тях имаше законни пълномощия на федерален шериф на Съединените щати.

— Искам да замине с първия самолет — каза Джифорд. — Не ме интересува как, можете да го изпратите и като колет. Само го махнете от Москва.

— Знаеш ли защо съм тук? — попита Леман. Седеше в кресло с висока облегалка. Изглеждаше дребен в тази голяма стая, до обемистия роял.

— Да, заради Соня. Ще предадеш на хората на Павличенко един документ — или е досие? — и в замяна на това дъщеря ти ще получи разрешение да замине. Най-после.

Леман сякаш не чу отговора на Стоун.

— Значи си дошъл в Москва с надеждата да се реабилитираш — каза той. — Това ли е причината?

— Нещо от този род.

На Леман това, изглежда, се стори много забавно.

— Не се меси сега, Чарли. Вече си се набъркал в неща, които са много по-значителни, отколкото мислиш.

— Всъщност, положението ти е такова, че няма да си позволиш да ми откажеш — каза меко Стоун. — Заради дъщеря си.

Очите на Леман се разшириха, макар и едва забележимо.

— Моля те, не прибягвай до заплахи.

— Не ме принуждавай да казвам някому нещо, което би провалило плановете ти.

Леман леко се поколеба.

— Мисля, че ти си този, чието положение е неудържимо.

— Шарлот и аз искаме да ни бъде гарантирано, че ще напуснем Москва живи и здрави. Ти имаш връзките и знаеш как да го уредиш.

— Не, не мисля така.

— Не мислиш, че имаш такива връзки ли?

— Не мисля, Чарли, че ще напуснеш жив Москва.

Стоун замълча. Не можеше да не се възхити от финеса на стария човек, дори в такъв труден момент.

— Ще го направиш ли? — каза той с полуусмивка. Леман също се усмихна.

— Много добре. — Очите му бяха влажни и изглеждаше много развеселен. — Не ме харесваш, нали? — Гласът му беше тънък, но въпреки това силен, с меките тонове на обой.

Стоун не отговори.

— Нещата рядко са такива, каквито изглеждат — каза дяволито Леман.

Стоун гледеше замислено стария човек.

— Ти ли скрои това на баща ми? Имам предвид през 1953 година?

— Направих, каквото можах, за да му помогна. — Разкашля се силно с този вид кашлица, която често предизвиква повдигане. — Затова ли дойде тук, Стоун? Урок по история, а? Това ли искаш да разбереш?

— Отчасти. Той е бил невинен, нали?

— Разбира се, че беше — каза насмешливо Леман. — Господи, Стоун, какво си мислиш? Та ти си му син! Синът трябва да вярва на баща си.

Стоун кимна.

— Допуснал си да се провали кариерата му, нали? Леман леко поклати глава. Устата му се отвори и затвори няколко пъти, без от тях да излезе нито дума.

— Аз не мислех...

— Знаеш ли, едно време бях горд, че те познавам — рече Стоун. Сигурен беше, че стаята се подслушва, но вече беше твърде късно, вече нямаше значение.

Леман, който не преставаше да клати глава, беше потънал в някое тъмно и съкровено кътче на съзнанието си.

— Сега да видим — рече Стоун. — Те са държали тук дъщеря ти през целия ѝ живот, нали така? Ти също разполагаш с нещо.

— Много е късно...

— Редица документи, прав ли съм? Една старица, била някога секретарка на Ленин, ми разказа за неговото „завещание“, за което светът никога не е узнал и което можело да дестабилизира Кремъл преди няколко десетилетия...

— Новина, като за ланшния сняг...

— ... но и още нещо. Други изобличаващи материали. Доказателства, че Берия се е опитвал да направи преврат с помощта на Запада.

— Преди десетилетия. Моля те, не ми губи времето сега. Не ми остава много. Нито на теб, опасявам се.

— И те са „ланшен сняг“, както се изрази. Но не съвсем.

Леман изглеждаше отнесен в мислите си.

— Не съвсем — повтори Стоун, — защото в тези документи е имало имена. Имената на помощници на Берия. Млади хора, които по-

късно сигурно са направили блестяща кариера и които едва ли искат някой да научи, че са участвували в заговор срещу Кремъл. Поне един от тях не иска, нали?

— Махни се от стаята ми... — започна Леман, но се задави от разтърсваща кашлица.

— Така че ти разполагаш с доказателства, че новият председател на КГБ е враг на държавата. Ама разбира се, че имаш нещо изобличително за него. — Стоун прикова в Леман пламналия си поглед. — Тогава защо трябваше да идваш в Москва?

— Всеки, който знае... — започна Леман.

— Всеки, който знае за Павличенко.

— Аз зная прекалено много... — Той отново, изглежда, мислеше за друго.

— Но така влизаш направо в капана на Павличенко!

— Не, проклет да си! — заговори с внезапен гняв Леман. — Познавам Съветите почти откакто се помня. Очевидно е, че съм оставил в ръцете на моите адвокати в Ню Йорк документи, които разкриват в подробности миналото на Павличенко, нашите връзки с него, нашата помощ за изграждането на кариерата му. Публикуването им би... Оставил съм инструкции на моите адвокати, ако... ако умра, преди моята Соня да бъде освободена, да публикуват определени документи, освен ако на дъщеря ми Соня не бъде разрешено да напусне Русия.

— А сега? Какво ще стане сега?

— Зная, че Павличенко няма да ми разреши да замина. Не може да ми разреши. Аз съм свидетелят. Но съм се погрижил и за това. Адвокатите ми са инструктирани да се даде гласност на всички мои документи за Павличенко на десети ноември, освен ако не получат други нареждания от мен или от Соня. — Той беше събрал сили и говореше много натъртено, изражението му беше тържествуващо, макар че започваше да произнася думите неясно. — И Павличенко го знае. Знае го. Това е моята защитна система. Само така ще бъде принуден да освободи Соня. Единствено Соня ще може да спре публикуването на тази компрометираща информация. Така че Павличенко ще трябва да я освободи. Единствено Соня може да попречи да се разчуе това, което той не желае да се разчуе.

„Той не знае — разбра внезапно Стоун. — Той не знае колко грандиозен е планът на Павличенко. Не знае, че информация, публикувана от някаква изискана адвокатска компания в Ню Йорк, не може да засегне човек, който е заграбил властта по такъв начин, по какъвто Павличенко се готви да го направи. Леман не знае!“

Но каза само:

— Какво значи това „единствено Соня“?

Леман отново се разкашля. Кашлицата разкъсваше дробовете му.

— Аз умирам, Стоун.

— Но дори да живееш само още няколко години...

— Умирам сега, Стоун. В този момент, пред очите ти.

И наистина умираше. Лицето му беше призрочно бяло, започваше да губи съзнание. Но, странно нещо — говореше с такава гордост!

— Това се нарича „коктейл на милосърдието“. Много си млад, за да мислиш за такива неща. В Англия го използват вече повече от сто години. — Той се усмихна. — Течен морфин и течен кодеин. И някои други неща — захар и вода и малко джин. Баща ми умря по същия начин. Вместо да ни направи роби на една дълга агония. Взех си шишенцето, като тръгнах. Знаех, че това ще се случи.

Стоун го гледаше изумен, безмълвен.

— Глътнах го малко преди да дойдеш. Когато пристигнах тук, разбрах, че никога няма да си замина. Бях уредил всички формалности и знаех, че мога да спася Соня, ако не позволя да ме вземат за заложник. А те, знаеш, можеха да го направят, затова се самоубих. Ще са принудени да я пуснат! — Вече почти крещеше, очите му горяха победоносно. — Години наред не успях да помогна на скъпата ми Соня. А сега... сега... — отново се усмихна широко.

Стоун не събра смелост да разкрие на умирация старец това, което щеше да се случи само след няколко часа на Червения площад. Не можеше да му каже, че оставените на съхранение при адвокатите му в Ню Йорк материали сега нямат особено значение за Павличенко. Как би могъл да изрече, че жестът със самоубийството — най-големият, най-себеотрицателният жест в живота му — ще е напразен?

— Ленин е бил убит, така ли?

— Точно така — отвърна Леман, — убит беше. Чувал ли си за Рейли, Сидни Рейли?

Рейли, английският супершпионин, който през 1918 година се бе опитал да събори съветската държава. Какво общо можеше да има той с всичко това?

— Да.

— Тогава знаеш, че година след руската революция съюзниците са били вбесени от болшевиките. Защото са сключили сепаративен мир с германците. Решили, че трябва да ги съборят. Да удушат болшевишкия младенец. Само това им оставало. Виждали как се заражда култът към Ленин и насочили всичките си усилия за елиминирането на обаятелния вожд, като единствен начин да се разбие ръководството. Англичаните изпратили Рейли да убие Ленин, но заговорът се провалил.

— А ти?...

Но Леман сякаш не го чу.

— Уорън Хардинг, Чърчил и сума други хора мислели, че като отстранят от пътя Ленин, болшевиките ще паднат:

— Не мога да повярвам — каза на висок глас Стоун.

Този път Леман го чу.

— Не го вярвай — сухо се изсмя той. — Казах, че Хардинг и Чърчил са го мислили, не че са го направили. Направи го Сталин. Соня се роди на този свят като малка хубава заложница и Сталин успя да си осигури съдействието на единствения чужденец, в когото Ленин имаше доверие. В противен случай дъщеря ми щеше да умре. Тогава тези неща се случваха често — хората просто изчезваха...

— Чужденец ли? — попита Стоун. Не беше разбрал.

— Балсамировката не хващаше. Не може да се балсамира тялото на човек, натъпкан с отрова. Кремираха го. Изработиха восъчна кукла по маска, която Ленин приживе бе поръчал да му направят за скулптура. Сталин знаеше. Той искаше да махне Ленин от пътя си колкото е възможно по-бързо — виждаше, че съветската държава е парализирана и това беше неговият шанс да заграби трона. Той знаеше, че аз съм един от малкото хора, които Ленин би пожелал да види дори когато е много тежко болен. — Леман въздъхна. — Ленин ме прие. Почерпи ме с чай, и двамата пихме. Ленин... Ленин пиеше чая си със страшно много захар. Сталин ми бе дал бучки захар, поръсени с някаква усъвършенствувана, бързо действаща отрова. Аз само трябваше да разменя бучките.

— Ти?

— Крупская не позволяваше на мъжа си да се срещне със Сталин. Аз бях единствената възможност. Знаех, че Ленин и без това умира след мозъчния удар и едва ли нещо щеше да се промени, ако смъртта се ускори. А и Сталин щеше да ме пази. Щеше да е принуден, защото знаех малката му тайна — че той набави отровата. Така, без да искам, помогнах за възхода на най-големия тиранин на двадесети век. Той ме принуди да го направя — заплашваше ме с всякакви репресии, а аз бях твърде млад, за да му се противопоставя. Но хванеш ли се на хорото с престъпници, няма пускане. Той винаги ме е държал в ръцете си, престъпната му чест го изискваше. През целия си останал живот, дори и след това.

Мислите на Леман отново блуждаеха, очите му почти се бяха затворили.

— Баща ти донесе документите на Соня. Завещанието на Ленин и другите неща. Завещанието на Ленин..., удар по съветската държава..., нанесен от нейния създател..., днес вече е без значение, освен вероятно за колекционерите... Сигурно струва сума пари. Него и още няколко листа хартия, изобличаващи Сталин..., Берия..., Павличенко, цялата банда. Сгънати, запечатани и монтирани в рамката на портрет точно на Ленин. После баща ти разбра. Можеше да опропасти всичко. Искан, ако умра, тя да има нещо като застраховка. Трябваше да запазя тайната, иначе Соня щеше да пострада. Не можех да позволя баща ти да унищожи гаранцията за живота на моята Соня... Моята Соня... Сега те ще я пуснат да замине.

— Значи... значи нямаш нищо в себе си? Никакви документи?

— У Соня са. Сделката е... Сделката е... аз... срещу Соня.

Стоун се изправи и извади от джоба на самото си касетофона „Награ“. Чудно, това нещо продължаваше да работи дори след целия кошмар с камионите. Беше включен на запис и той го изключи. Леман гледаше касетофона, сякаш без да разбира, че целият им разговор е записан.

Но после очите му се отвориха широко.

— Включи си машинката — каза той. — Имам да ти казвам още нещо.

Продължи да говори още десет минути.

Когато Леман затвори очи за последен път, Стоун беше потънал дълбоко в креслото, онемял, смазан от потвърждението на това, което толкова отдавна бе подозирал. Много дълго остана така, неспособен да плаче, неспособен да мисли, неспособен да се помръдне.

От телефона пред „Национал“ Стоун отново набра номера в дома на Шарлот.

— Ало?

— Шарлот! О, слава богу. Вече си мислех...

— Отне ми повече време, отколкото предполагах, но открих това, което ти трябва. Няма да повярваш. Ръководителят на... на мрежата.

Имаше предвид мрежата на „староверците“. Напрежението я правеше непредпазлива — говореше по телефона твърде свободно.

— Да?

— Валерий Чавадзе.

3:10 след полунощ

Зад кормилото на ръждива бяла волга, която бе откраднал някъде около Манежния площад, като бе съединил жиците, Стоун напусна границите на града и се отправи на югозапад, по посока на Внуково. Името на местността му беше познато, там бяха вилите на мнозина от съветския елит. Отби от магистралата и навлезе в тъмен, силно залесен район, а после зави по тесен, прокаран през гъста гора път, който се виеше покрай едно дърво. Дачите на привилегированите бяха разположени в най-девствените, незасегнати от човешка дейност местности на Съветския съюз.

Това, че Валерий Чавадзе е водачът на антиправителствената мрежа, го объркваше. Чавадзе беше човек от старата гвардия, опора на стария ред. Този ветеран на сталинизма беше посещавал заседанията на Политбюро чак до осемдесетте години. Имаше непотвърдени слухове, че е играл решаваща роля за свалянето на Хрушчов.

Значи Чавадзе е искал всички да мислят така.

По света смятаха Валерий Чавадзе за квинтесенция на дълговечното, закостеняло съветско ръководство. Възможно ли беше този човек същевременно да е и таен предател на собствената си държава, дисидент в ядрото на светая светих?

А дали Чавадзе разполагаше с такава власт, че да блокира събитията, които трябваше да се разиграят след — колко оставаше? — някъде около осем часа, каквито и да бъдеха те?

Отново се замисли за това, за което не бе спирал да мисли през последните няколко часа, за това, което му бе казал Леман. Положи всички усилия да го прогони от съзнанието си.

Спомни си и как не се бе решил да разкрие на Леман горчивата истина. Умиралият от собствената си ръка стар човек едва ли би желал да чуе за върха на иронията, за това, че след десетилетията грижлива подготовка въпреки всичко няма да освободи дъщеря си. Финалният удар на Павличенко беше жесток и коварен.

Спомни си ужаса на Яков Крамер.

— Ние с вас трябва да си поговорим — каза му Крамер. — Споменахте терористичните действия, бомбите, нарекохте ги „заговор“. Аз... ние... трябва да говорим с вас съвсем открито. Можем ли да ви се доверим?

— Да, разбира се — отвърна нервно Стоун. — За какво?

— Искам да ви разкажа за едни терористи — започна Яков. След края на монолога му гневът така преизпълваше Стоун, че му бе трудно да говори.

— Разбирате ли защо? — почти изкрещя той. — Разбирате ли извратената логика на цялата тази работа? С връзката на Соня с Уинтроп Леман всичко идва на мястото си. Ще прилича на американски заговор, дирижиран от много влиятелен представител на американските висши правителствени кръгове. Трябва да говоря със Соня. Зная, че баща ѝ е в Москва, и ми е необходимо да се срещна с него. Имам нужда от помощта ви!

Седнал на фотьойла, Яков бе стиснал в шепи изплашеното си лице.

— Веднага! — извика Стоун.

Нощта бе студена и тъмна, едва осветена от тънката луна. Стоун намали скоростта и потегли покрай дерето. Фаровете разсичаха мрака. От едната страна високите борове се открояваха като чудати сенки на фона на тъмната гора. Караше толкова бързо, колкото можеше да си позволи — дерето вдясно започваше направо от пътя и беше опасно да се вдига скоростта. Но нямаше време.

Когато го заслепиха насрещните фарове, в първия миг, потънал в трескавите си мисли, не им обърна внимание. После куршум, излятял от бързо приближаващата кола, пръсна предното му стъкло и страхът го сграбчи.

Завъртя волана към другата кола. Чу пронизителния писък на спирачки. Удари с юмрук дръжката на вратата, отвори я и се хвърли навън към храсталака.

Бялата волга се завъртя бясно и неконтролирано, накрая се удари в една бреза и спря на самия ръб на дерето. Сега забеляза, че другата

кола също е волга, но черна — от тези за представителни нужди, веднага му стана ясно.

Бяха дошли да го довършат. Той нямаше никакво предпазно средство, нямаше защитна жилетка, нямаше нищо, освен пистолета.

За момент настъпи тишина, но само за момент, защото внезапно последва залп от куршуми, забиващи се в бора, до който бе паднал. Стоун се беше свил зад него и използваше тънкия му ствол като прикритие. Извади пистолета и даде един, два, три изстрела.

Сред отсечената пистолетна стрелба чу човешки вик, рев от болка, който секна изведнъж. „Един от нападателите ми или е мъртъв, или сериозно ранен“ — помисли си Стоун с лудо биещо сърце.

Обърканото му съзнание беше в състояние да оформя само съвсем кратки свързани мисли: „Това е било инсценирано — крещеше мозъкът му. — Чавадзе, дори можел би Дунаев са ми заложили капан и аз хлътнах в него като горско животно.“

Чу се метално щракане от зареждането на автомат, а после друга серия куршуми се заби в земята, на сантиметри от него.

Беше останал само единият от двамата, но той беше професионалист, Стоун не се съмняваше в това. Нямаше никакъв шанс.

Трябваше да икономисва патроните. Колко му бяха останали? Тринадесет? Тринадесет патрона, за да стреля в тъмното срещу един невидим неприятел, който несъмнено беше много по-опитен от него.

Замръзна, като чу мощния мотор на друго превозно средство, което се приближаваше с голяма скорост по тесния път от същата посока, от която бе дошъл и той.

Ето на! Подкрепление! Нямаше никакъв начин да устои на още неколцина. Огледа се диво към гората зад себе си и видя, че е непроходима, толкова гъсти бяха храстите и дърветата. Трябваше да изскочи на пътя и да търси друга възможност за бягство. Щеше да му се наложи да тича.

— Виктор! — викна новодошлият към първия нападател. Подкреплението беше само от един човек. Добре! — Къде е той?

— Ето там — извика в отговор първият. — Побързай!

— Аз ще се погрижа за него — каза новодошлият.

— На мен ми е заповядано...

— Заповядано ти било — каза новият и се чу пистолетен изстрел, последван от гъргорещ звук. Беше застрелял първия, Стоун

видя това, но не го разбираше.

— Хей — извика новодошлият нагоре към Стоун. — Старообрядец!

„Староверец“!

— Оттук, моля!

Шофьорът, сивокос мъж на шестдесет и няколко години с пурпурно лице на пияница, въведе Стоун в ярко осветената, луксозно обзаведена къща: ниски тъмни мебели, ориенталски килими на пода, молитвени килимчета по стените. Във вестибюла имаше голям старовремски стенен часовник, а до него беше седнало немощно старче в чист тъмносив костюм.

Самият Чавадзе.

Той се надигна с усилие и стисна сухо ръката на Стоун.

— Радвам се, че сте тук. Един от хората ми ми каза, че сте се срещали в Париж със стария шпионин Дунаев. — Говореше на руски с гърлен грузински акцент, какъвто Стоун бе чувал веднъж в стар документален филм за Сталин. — Съжалявам за това, което ви се е случило, и най-вече, че на моите хора им трябваше толкова време, за да ви намерят. За малко да закъснеят.

— Вашите хора — заразсъждава гласно Стоун. — Но той беше с униформа на КГБ!

— И в КГБ има наши хора — рече Чавадзе. — Влезте, моля.

— Извинявам се, че идвам в този късен час, но случаят е спешен.

— Късен час ли? Забравяте кое беше най-натовареното време за всички нас, които работехме и живеехме със Сталин. Той работеше по цяла нощ, защото предпочиташе нощта, и ние нравехме същото. На моята възраст няма за кога да се променям. Винаги работя до късно нощем.

— Работите? — не се сдържа да не попита Стоун.

— Пиша си мемоарите — мемоари, които никога няма да бъдат публикувани. Поне не и докато съм жив. Е, може би след десет-двадесет години, ако нещата продължат да се променят със същата бързина, с която се променят сега. — Стариият човек сви устни. — Горбачов прави добри неща за страната ни, но той също укрепва властта си, господин Стоун. Винаги съществува опасност да се появи

втори Сталин. Ако не е той, ще бъде някой друг. Ето, затова съществуваме ние.

— Предполагам, че в гробищата в Париж са били вашите хора.

В очите на Чавадзе проблеснаха весели искри, едва доловима усмивка съживи устните му.

— Да. Бяхме оставили човек да чака и да наблюдава. Научихме, че ще се срещнете с Дунаев, и знаехме, че ще има насилие.

— Вторият изстрел, който чух.

— Важно, беше да ви запазим.

— Не разбирам.

— Нека ви обясня.

— Какво означава паролата „старообрядец“?

— Бихте ли седнали? Елате насам. — Минаха в малък, но удобен хол, обзаведен с ниски, дебело тапицирани фотьойли. — Не знаете ли кои са били старообрядците? Принадлежали са към руската православна църква и са се почувствували предадени от драматичните промени, станали в нея преди триста години. Вдигнали глас и били прогонени, после се скрили в горите. Мнозина се запалили живи. Но сигурно всичко това ви е известно.

— А някои все още съществуват — рече Стоун.

— Но правилно ли разбирам това, което искате да ми кажете? Вие сте „староверци“. Но не вярвате в сталинизма, нали?

— О, не, напротив! Ние искаме да сме сигурни, че никога повече няма да има нов Сталин.

— А кои сте тези „ние“?

— Ние сме просто старата гвардия. Нищо организирано, нищо сложно. Един съюз на умиращи стари хора, които все още имат приятели в органите на властта, една широко разгърната мрежа. Наблюдаваме, слушаме. Предупреждаваме и съветваме, но никога не се намесваме пряко, защото нямаме власт да го правим, дори и да искахме. Вие, американците, си имате вашата външнополитическа институция, вашия Съвет за, външна политика. Ние си имаме само „старообрядците“.

Старообрядци. Думата, която Алфред Стоун бе споменал в бележките си.

— Отново „ние“. Кой, по дяволите, се крие зад това „ние“?

— Ние сме патриоти. Обичаме съветската държава. Не е съвършена, но е несравнимо по-добре, отколкото при царизма. Вие, американците, забравяте, че ние, руснаците, сме много по-различни. Ние не искаме демокрация — няма да знаем какво да правим с нея.

— Хайде де! — рече Стоун и изсумтя подигравателно. — Вярно, че сте стара гвардия — старата гвардия на Сталин. Нали вие и вашите кохорти сте отговорни за въдворяването на най-продължителната тирания в света?

— Една от най-продължителните — съгласи се Чавадзе. — Знаете ли, веднъж на партиен конгрес зададох на Хрущов същия въпрос. И той беше виновен колкото всеки от нас. От дъното на залата се чу глас, който питаше защо не се е възпротивил, докато Сталин беше жив, защо не го е поставил на място. А той отговори: „Кой го каза?“ И никой не се обади. Тогава Хрущов рече: „Ето, затова!“

— Вие сте прекратили тайно военния съд над няколко смели мъже, които отказали да участвуват в клането в Катинската гора.

Чавадзе замълча за момент.

— Значи знаете. Мислех, че е потънало дълбоко в съветските архиви. Ами да, направих го някога. Виждате ли, това, което се случи там — отявлената бруталност на клането — имаше огромно въздействие върху мен. Напълно промени начина, по който гледах на света, на собствената си страна. Разбрах, че да си истински смел в Русия не означава да си казваш мнението и да действуваш открито, а да маневрираш тайно. По този начин можеше да се постигне много повече.

— Защо се съгласихте да се срещнете с мен? — попита рязко Стоун. — Какво знаете за това, което става?

— За това, че вашето Централно разузнавателно управление се меси във вътрешните работи на нашата държава ли? Това е очевидно.

— А М-3? Знаете за М-3, нали?

— Разбира се. Нашият многоуважаем председател на КГБ. Ние го организирахме.

— Какво? Организирали сте го? Но нали той е бил шпионин, „къртица“? Не е ли бил — не е ли — контролиран от нас?

— Точно обратното, господин Стоун. Точно обратното. Ние ви контролирахме.

— Какво?

— Точно в това се състоеше гениалността на идеята. Трябваше да пазим тайната за Ленин и по тази причина започнахме да използваме надеждите и страховете на американското държавно ръководство. С Павличенко бе установил контакт офицер от ЦРУ и той се бе съгласил да работи за тях. Не зная защо, но беше добре за нас. По такъв начин можехме да манипулираме вашето разузнаване, да измъкваме от него секретна информация. Вие искахте да вярвате, че имате „къртица“, и ние ви дадохме „къртица“. Вие бяхте в разгара на маккартизма и колкото повече се противопоставяхте един на друг и се самоизяждахте, толкова по-доволни бяхме, защото бяхме слаби. Когато Сталин умря, започнаха безредици, така че за нас бе добре дошла възможността да използваме Дж. Едгар Хувър, да използваме Маккарти, да използваме Уинтроп Леман. За да защити себе си, Леман трябваше да убеди Едгар Хувър, че „ръководи“ агент, който заема висок пост в Сталинова Русия. Всичко това беше една голяма измама. Съжалявам, че баща ви стана жертва на тази война, но той можеше да провали целия ни упорит труд. Ако Маккарти знаеше — Чавадзе се изсмя сухо, — че спасява Кремъл от голям провал...

Думите му отекнаха зловещо. „Съжалявам, че баща ви стана жертва на тази война...“ Според това, което Стоун бе научил от Уинтроп Леман, който също бе жертва на тази война...

Стоун кимна бавно, загубил дар слово. За момент всичко му се стори така далечно — Москва, баща му...

Чавадзе продължаваше да говори:

— Знаете ли, във всичко това има някаква ирония, нали?

— Моля? — отвърна Стоун, отнесен на милиони километри.

— Че баща ви бе впримчен в спазма, който постави началото на студената война. А вие — вие сте впримчен в спазма, който ѝ слага край.

— Тогавя вие, разбира се, знаете — рече бавно Стоун, — че Павличенко е на път да извърши държавен преврат. Знаете, нали?

Чавадзе поклати глава.

— Какви са основанията ви да мислите така?

Стоун му разказа, като завърши с подробностите за томограмата.

— Ако Павличенко следва плана на Берия, тогава възнамерява след няколко часа да получи удар, ако вече не го е получил. Утре — днес — той няма да присъствува и тогава ще стане нещо, някаква катастрофа.

Старият грузинец изглеждаше, сякаш го бяха ударили през лицето.

— Не! — възкликна той. — Имаше признаци... Убийствата, маневрите. Ставаха разни неща, които в началото само будеха недоумение. Говореше се, че се правят безсмислени на вид преназначения, че при Павличенко в нашите посолства и консулства се настаняват нови хора. В подслушвателните ни пунктове зад граница се заговори за мрежа от емигранти убийци, връзката, с които не се поддържа по обичайните канали на КГБ. Изглежда бе изграден отделен канал.

— Остава съвсем малко време — каза настоятелно Стоун и забеляза, че неволно е задържал дъха си от ужас.

Чавадзе кимна.

— И смъртта на хора, като че ли свързани само с Павличенко. Бившата секретарка на Ленин в Америка... Хора, присъствували на една определена вечеря в дачата на Сталин. Всички те бяха убити. И...

— И какво? — попита Стоун, разбрал от странното изражение на стария човек какво ще последва. Стомахът му се обърна.

— Баща ти.

— Кой го уби? — Зададе въпроса много тихо.

— Това го зная. Един от нашите, който работеше в дома на Павличенко като готвач, успя да сложи подслушвателно устройство на телефона в дачата му във Внуково. Само това успяхме да научим. Павличенко даде заповедта.

Настъпи дълго мълчание, после Чавадзе продължи:

— Павличенко беше най-близкият и най-доверен помощник на Берия.

— Да — каза Стоун. — И подготвя преврат, също както своя учител Берия. Но за разлика от Берия, Андрей Павличенко е изключително хитър, изключително точно преценява нещата.

Чавадзе произнесе следващите думи мъчително бавно, сякаш му причиняваха болка.

— Не допускам, че знаете по какъв начин е възнамерявал Берия да заграби властта.

— С подробности не, не зная.

— О, господи!

— Какво?

— Тогава бях кандидат-член на Президиума, така че бях запознат с плановете на Берия, които бяха разкрити след екзекуцията му.

— Какви бяха? Те служат за образец, нали? — прошепна дрезгаво Стоун.

— Берия беше употребил средствата, които му набавил Леман, за да закупи голямо количество мощни експлозиви — каза Чавадзе. — Знаете ли, че вътре в мавзолея на Ленин съществува празно помещение, което понякога се използва като арсенал? Сталин настоя на това, когато проектираха мавзолея...

— Да не би...

— В много отношения ударът е бил находчиво за мислен. Да се струпат купища експлозив вътре в малката постройка, докато само на метри отгоре стоят всичките му съперници. Лесна плячка, така да се каже. И всички да хвъркнат във въздуха.

— Павличенко използва за същата цел пластичен експлозив от ЦРУ! — рече Стоун и скочи. — Масово убийство. Там горе ще бъде не само цялото Политбюро, но и американският президент!

Чавадзе протегна ръка към телефона до себе си и набра един номер. След малко заговори в слушалката:

— Кой отговаря за сигурността в мавзолея на Ленин тази сутрин? — И поклати недоверчиво глава.

После тресна вбесен слушалката и извика:

— Прекъснаха линията! Павличенко трябва да е наредил на хората си да ме подслушват, на служителите си в разпределителните телефонни централи в центъра на Москва!

— Значи знаят от какво сте се интересували.

— Обаче не ме прекъснаха, преди да науча, че редовната охрана е заменена внезапно, в последната минута от личната гвардия на председателя на КГБ — каза Чавадзе с разширени, блестящи от ужас очи.

— Сега имам нужда от вашите хора — рече Стоун, — за да спрем това, ако можем.

— Моите хора! — въздъхна горчиво старецът. — Имам хора в цяла Москва, дори в Европа. Да, в КГБ, дори в Управлението за охрана има младежи, които са се заклели във вяност към „староверците“. Семенните традиции се предават на синове и дъщери. Но сме безсилни да се борим срещу мощта, концентрирана в КГБ. Ръката ми не е толкова дълга, господин Стоун. Без телефон, без необходимото време, за да свикам хората си, с нищо не мога да помогна. Павличенко е скривал операциите си толкова стриктно, че възможностите ни да направим нещо са нищожни. Прислужниците ми... шофьорът ми ще ви закара в Москва. Може пък с него да успеете да се свържете с нужните хора. Но сега всичко зависи само от бързината. Опасявам се, че вече почти не ни остава време.

3:55 след полунощ

Изключително лесно е да се направи бомба. Това, че на повечето хора технологията не е позната, не говори за трудността ѝ, а за простия факт, че малцина имат такава нагласа.

Специалистът по експлозивите от ГРУ беше започнал да прави бомбата, която, както вярваше, щеше да отмъсти за убийството на родителите му. Колко странни са превратностите на съдбата!

Работеше в малката лаборатория, която му бе осигурил Секретариатът, късно пред нощта — за по-голяма секретност. Не искаше никой от колегите му да има представа над какво се труди.

По това време по-голямата част от Аквариума беше тъмна. Работеше на тезгях с черен плот и не влагаше никакви чувства.

Странното беше, че всичките материали, с които го бяха снабдили, бяха американско производство. Технологията на ГРУ за производство на експлозиви беше точно толкова съвършена, колкото и американската. Нямахше нужда да се използва вносни материали. Но той изпълняваше заповедите, без да задава въпроси.

Използувайки внушителен брой бижутерски инструменти, които взимаше от сандъчетата на тезгяха, той внимателно свърза две жици с малък черен електронен детонатор, произведен от калифорнийска компания. След това започна да прикрепя детонатора към електрическа взривна капсула и деветволтова батерия за транзисторно радио.

Електрическите взривни капсули съдържаха малък заряд, който се взривява посредством електрически ток. От капсулата излизаха два двуметрови проводника. Завинти единия от тях към детонатора. Вторият свърза с един от електродите на малката батерия. Напъха капсулата в блок от един килограм пластичен експлозив. Нямахше значение къде в блока ще попадне тя.

Забеляза, че са му осигурили бял С-4, произведен в Съединените щати. Разпозна етикета и серийния номер — на „военния завод за муниции «Холстън»“ в Кингспорт, Тенеси. Зачуди се, без да се

задълбочава, как ли е успял Секретариатът да се добере до пластични експлозиви на ЦРУ. И защо ли?

Не свърза другия проводник от капсулата със свободния електрод на батерията: това би взривило бомбата в същия миг. Не, това щеше да стане, като му дойдеше времето, в часа, на който щеше да настрои таймера.

След избухването на пластичната бомба налягането в помещението под мавзолея на Ленин щеше моментално да се повиши до такава степен, че трите гранати, които щеше да разположи вътре, щяха да се взривят и да послужат като детонатор за облака от газ. Беше решил, че три гранати ще са достатъчни, но трябваше да бъдат специален вид, от тези, които развиват при експлозията извънредно висока температура.

Необходими бяха гранати с бял фосфор. Те също му бяха набавени и също бяха американско производство. По необясними съображения на бюрокрацията съветската армия не ги произвеждаше. Обаче Секретариатът беше успял да се снабди със значителни количества американски гранати М-15 — гладки цилиндри, малко по-малки от бирени кутии.

Отвинти нормалните запалки на гранатите и ги замени с мембранни ударно детонаторни възпламенители, към които беше прикрепил взривни капсули. Тези ударни възпламенители с форма на цимбал щяха да се задействуват от високото налягане.

Накрая прикрепил към вентила на десеткилограмова бутилка пропан още един клапан — с часовников механизъм. Клапани като този се продаваха по каталог от голям брой компании за управление на производствените процеси. Таймерните клапани могат да бъдат използвани например, за да се включи газовото отопление на сграда с офиси в пет часа сутринта, така че, когато в девет дойдат служителите, да бъде топло.

В подземие то на мавзолея щяха да му трябват само две минути. Щеше да отбие вентила на бутилката с пропан и да нагласи таймера на втория клапан да започне да изпуска газ в единадесет часа сутринта на Седми ноември. За десет минути облакът газ щеше да стане достатъчно голям и достатъчно наситен с кислород. Десет минути по неговите изчисления беше оптималният интервал. Ако пластичната

бомба избухнеше пет минути по-рано или пет минути по-късно, целият план щеше да пропадне.

Свърши с бомбата точно в четири часа и двадесет минути сутринта. Цялото съоръжение се събра идеално в сака и той се почувствува горд от изделието си. Беше сигурен, че то ще изпълни своето предназначение.

6:32 часът сутринта

Стоун седеше грохнал в колата, но не си позволяваше да задреме. Шарлот беше изчезнала. Нямаше я нито в бюрото, нито в апартамента. Бе се обаждал непрекъснато от телефонни будки, но никой не бе вдигнал слушалата.

Тогава се сети къде може да е, ако не са я арестували.

В многобройните им разговори през последните дни тя му бе споменала за едно скривалище в Москва — хотел „Червена звезда“ в центъра на града. На рецепцията работел неин познат. Веднъж беше казала, че се е срещала там с един от информаторите си, който трябвало да запази абсолютна анонимност. Стоун познаваше много добре начина ѝ на мислене. Беше сигурен, че ако се е наложило да се крие, е отишла точно там.

Шофьорът на Чавадзе отби черната волга в странична уличка съвсем близо до площад „Дзержински“ и Стоун слезе предпазливо. Влезе в малка, слабо осветена сграда, на олющената табела, на която имаше обикновена червена звезда.

Зад тезгяха на рецепцията седеше мъж на средна възраст с прошарена черна коса и големи торбички под очите.

— Търся един човек — каза Стоун.

Мъжът го изгледа строго, после се усмихна.

— А, струва ми се, че познавам една ваша приятелка — рече той.

— Чарли! — Беше гласът на Шарлот. Тя се появи от някаква странична стая и се затича към него с протегнати ръце.

— О, слава богу! — каза Стоун и я прегърна.

Шофьорът караше волгата с над сто километра в час. Шарлот седеше вкопчена в Стоун на задната седалка.

— Като излязох от къщи, за да отида в бюрото — заразказва му тя, — видях милиционерска кола, бял фургон, като този, с който веднъж ме арестуваха, и разбрах, че това не е случайно. Така че

направих кръгом и хукнах колкото ми държат краката. „Червена звезда“ беше единственото място, където се сетих да се скрия.

Стоун я целуна.

— Радвам се, че нищо не ти се е случило — каза той. — Имаме нужда от теб. Аз имам нужда от теб. Страшно.

— Благодаря — каза нежно тя, — но Леман...

— Той е мъртъв.

— Какво?

— Знаел е, че никога няма да може да напусне Москва. Ходих при него, молих го за помощ. Беше изпил нещо.

— Изпил нещо ли? Какво говориш?

— Самоуби се. Умря пред очите ми.

— Леман е мъртъв?

Стоун взе ръката на Шарлот и силно я стисна.

— Някога той означаваше много за мен — замълча, но нещо в гласа му ѝ подсказа, че не ѝ казва всичко.

— Какво има, Чарли?

— По-късно.

Шарлот погледна напред към шосето и се обърна към шофьора:

— Зная пряк път, който ще ни спести десет минути. Десет минути, които ще ни трябват.

Шофьорът поклати глава, несвикнал да получава нареждания от жена.

— Искате ли да карате? — попита той.

— Не — отвърна тя, — само правете това, което ви казвам. Познавам всички странични улици на този проклет град. — И добави по-тихо: — Знаех си, че някой ден ще ми е от полза.

Стоун забеляза, че лимузината зави по пуста улица в бедно южно предградие на Москва.

— Ето го — каза той и колата спря. Целуна леко Шарлот и слезе. — Бързайте! — подкани ги той. Колата потегли.

— Внимавай! — викна му Шарлот.

Стоун се приближи до гаража и видя Степан Крамер.

— Какво чакате? — попита той младия руснак. — Хайде да влизаме!

— Страх ме е, че няма да можем.

— Какво има, Степан? Какво е станало?

— Преди го нямаше — рече руснакът и поведе Стоун към страничната врата на гаража на Фьодоров. Гаражът, в който бившият му съкилийник складираше експлозивите.

Боята на вратата беше олющена, а това, което бе останало от нея, бе почерняло от машинно масло. На халките проблясваше голям, тежък стоманен катинар.

— Това е нещо ново — каза Степан. — Сигурно са го сложили съвсем скоро.

Стоун погледна катинара, а после Степан.

— Много ме бива да ги отключвам — похвали се той.

6:57 часът сутринта

Малко преди седем сутринта на Седми ноември двама мъже от ГРУ бяха докарани до страничната стена на мавзолея на Ленин.

Червеният площад беше тъмен и пуст, самотен милиционер пресичаше павираното пространство и на различни места в района бяха разположени няколко часовои. Двамата униформени гвардейци от почетната стража стояха неподвижно пред входа на мавзолея.

По-младият мъж, който носеше бомбата в зелен, спортен сак от войнишки плат, беше облечен в яркосинята униформа на кремълската охрана. Когато той и по-старшият офицер завиха към задния вход, часовоят козирува. Вероятно мислеше, че правят проверка по безопасността. Нищо повече.

— Добро утро, другарю генерал — поздравя часовоят.

— Добро утро — отвърна по-възрастният човек от ГРУ. — Отворен ли е арсеналът й подземиеето?

— Не, другарю генерал. Вие се разпоредихте никой да не се допуска вътре. Заключен е.

— У кого е ключът?

— У Соловьев, другарю генерал.

— Той долу ли е?

— Да, другарю генерал.

Влязоха и едно ниво по-надолу видяха следващия часовоий, който се изпъна в стойка „мирно“.

— Дайте ми ключа за арсенала — заповяда старшият офицер.

— Слушам, другарю генерал — отговори часовоят и извади един ключ от голяма халка, закачена на колана, му.

Двамата влязоха в арсенала и затвориха вратата след себе си.

— Хващай се на работа — каза генерал-полковникът. Гласът му отекна от бетонните стени. Експертът по взривните устройства остави сака и извади съдържанието му — блока пластичен експлозив, газовата бутилка, взривните капсули, гранатите, батерията и проводниците. Лицето му остана безчувствено, когато сложи бутилката изправена на

пода в центъра на помещението и започна да разполага гранатите по периферията.

Нагласи клапаните на газовата бутилка. Накрая включи черния електронен детонатор, сложи го на 11:10 часа сутринта и свърза последните проводници.

— Всичко е готово — обяви той. — В момента е седем часът и дванадесет минути. Политбюро се събира на мавзолея в десет. В единадесет бутилката ще започне да изпуска газ. Той постепенно ще изпълни помещението с богат на кислород, силно избухлив облак. Точно в единадесет часа и десет минути ще бъде детониран пластичният заряд и облакът ще се взриви. И мавзолеят ще бъде разрушен.

— Много добре. — Другият прекоси стаята и провери внимателно проводниците, погледна свързването с пластичния експлозив — сивкава тухла, завита в прозрачен полиестер, и отдели специално внимание на клапана с часовниковия механизъм, монтиран на бутилката с пропан. Накрая вдигна поглед.

— Всичко е идеално — каза той. Огледа помещението за последен път. — Всичко е идеално.

Беше седем часът и петнадесет минути.

Към седем часа сутринта председателят на КГБ беше откаран по спешност с личната си лимузина ЗИЛ в кремълската клиника на улица „Грановски“. Оплакваше се, че не може да движи дясната си страна, и веднага беше приет от знатния невролог доктор Константин Белов. След като го прегледа набързо, доктор Белов установи, че председателят има симптоми за мозъчен удар, и нареди да бъде пренесен в силно охраняваната клиника край Москва.

Когато санитарите от линейката, двама младежи с приятни лица, които положително нямаха представа какво щеше да сполети страната им, дойдоха да го вземат и да го закарат в Кунцево, Павличенко ги погледна от болничното си легло и им се усмихна.

Той знаеше, че ако остане по-дълго в кремълската клиника, ще бъде уязвим — лесна плячка. Затова бе решил както топчето в играта с напръстници да не се застоява дълго на едно място. Бе уредил в

Кунцево да го посрещне малък конвой от неговите войски. А след около четири часа мерките за сигурност нямаше вече да са нужни.

Санитарите го вдигнаха внимателно от леглото и го положиха на сгъваемата носилка с колела, която бяха докарали, явно респектирани от отговорността да бутат председателя на КГБ по коридорите на клиниката до асансьора и после до линейката. Изглеждаха нервни, дори несръчни за хора, които постоянно се занимават с това. Павличенко винаги се бе забавлявал от ефекта, който имаше високото му положение върху обикновените хора.

Питаше се дали тези двама мъже ще бъдат между стотиците медицински работници, които скоро ще пристигнат на Червения площад с виещи сирени, за да изнесат обгорелите останки на членовете на Политбюро. Дали щеше да оцелее някой? Не му се виждаше много вероятно.

Асансьорът спря на приземния етаж и Павличенко бе изкаран вън, в студената светла утрин на Седми ноември.

9 часът сутринта

Километри червени знамена се вееха по двете страни на улиците. Между тях се виждаха гигантски портрети на Ленин и плакати с дръзката назидателна риторика на официалната съветска пропаганда: „ДЕМОКРАЦИЯ, ПРЕУСТРОЙСТВО, ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ!“, или „ЛЕНИН Е ПО-ЖИВ ОТ ЖИВИТЕ!“, или „НАПРЕД КЪМ СВЕТЛОТО БЪДЕЩЕ НА КОМУНИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО, КЪМ ВСЕОБЩО БЛАГОДЕНСТВИЕ И ТРАЕН МИР!“.

Подготовката за годишнината от Октомврийската революция беше започнала още преди седмици. На всички обществени сгради бяха окачени плакати, навсякъде имаше червени знамена, дори и на някои коли. Работници се бяха борили с въжета и скрипци, за да вдигнат гигантските петнадесетметрови плакати, опънати на дървени рамки, с огромни образи на мъже и жени, призоваващи руснаците да изпълнят решенията на последния партиен конгрес.

Към девет часа пред станцията на метрото при парка „Горки“, последната спирка, след която хората трябваше да вървят пеша до Червения площад, се бе събрала огромна тълпа. Редици студенти, размахващи червени флагчета, дефилираха покрай атлети в спортни

униформи и други, които бутаха платформи на гумени колела. Работници от машиностроителния завод „Червен пролетарий“ маршируваха покрай работници от Фабрика за часовници №1, носещи плакати, на които се четеше: „РАБОТНИЦИ ОТ ЦЯЛ СВЯТ, ОБЕДИНЕТЕ УСИЛИЯТА СИ В БОРБАТА ЗА МИР!“ и „НАПРЕД КЪМ ПОБЕДАТА НА КОМУНИЗМА!“. По улиците около Червения площад имаше узбеки с черно-бели тубетейки, циганки с платнени торби на гърба и малки момиченца с колосани бели панделки в косите.

На Кремълската стена над мавзолея имаше гигантска карта на света. Портрети на Маркс, Ленин и Енгелс бяха окачени по фасадата на ГУМ — държавния универсален магазин, която беше обърната към площада. Историческият музей, викторианска постройка от червени тухли на срещуположната страна, беше покрит с портрети на членовете на Политбюро и плакат, който гласеше: „ДА ЖИВЕЕ ЛЕНИНСКАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА НА СССР!“.

В центъра на всичко това, на цялата тази бъркотия и всичките тези триумфални плакати, стоеше тъмночервеният мавзолей и изглеждаше малък и незначителен като детска играчка.

„Скоро — мислеше си лежащият в носилката Павличенко — членовете на Политбюро с червените си лентички, ще започнат да се изкачват на трибуната.“ След малко повече от два часа мавзолеят щеше да се превърне в огнено кълбо, от което щяха да хвърчат към гъстата тълпа късове порфир и лабрадорит, гранит и цимент и щяха да загинат стотици хора.

Вързаха го с ремъците, вдигнаха носилката и я понесоха към линейката. Той играеше ролята си, знаеше, че трябва да я играе. Надяваше се, че е убедителен.

Спомни си как стоеше на мавзолея болнавият Константин Черненко, когато през 1984 година погребваха Юрий Андропов. Денят беше леденостуден и се виждаха замръзналите облачета пара от дъха на държавните мъже. Павличенко, който още не се бе издигнал до член на Политбюро, гледаше от трибуната за привилегирани гости. Когато часовникът на Спаската кула удари дванадесет, не особено умният и на всичкото отгоре страдаш от емфизема Черненко се заглежда, неспособен да реши какво да прави. И тогава Павличенко и

хилядите други чуха от високоговорителя гласа на Андрей Громико, който наставляваше новия ръководител: „Не си сваляйте шапката“.

Какви глупаци бяха съветските управници!

Санитарите качиха Павличенко отзад в линейката и застопориха носилката и статива за системите. След минута потеглиха и сирената запищя пронизително. Шофьорът и помощникът му поглеждаха неспокойно назад към него. Вероятно се питаха какво ли се е случило с шефа на КГБ. Павличенко лежеше и се преструваше на задрямал.

Целта им, Кунцево — някогашната дача, в която бе умрял Сталин — се намиреше петнадесет километра извън Москва, на Минската магистрала. През 1953 година в Кунцево не разполагали с никаква медицинска апаратура. Великият вожд бе издъхнал, без да бъдат приложени каквито и да било медицински методи за поддържане на живота му. Дори бяха слагали пиявици на слепоочията му.

Кунцево.

За около седмица щеше да управлява Съветския съюз от болничното легло, също както шест месеца бе управлявал Юрий Андропов. През половината от 1983 година Кремъл беше в Кунцево. Без светът да подозира какво е здравословното му състояние, Андропов бе поддържал връзка с останалите от Политбюро по телефона и бе приемал само председателя на КГБ Виктор Чебриков, когото бе използвал като момче за поръчки до външния свят.

Този път на разположение на Павличенко щяха да бъдат около четиридесет помощници, заели позиции из цялата страна в очакване на заповедите му. Секретариатът беше готов незабавно да даде гласност на неоспоримите доказателства, които да разкрият връзката на Съвета за национална сигурност на САЩ с атентата.

Всичко това щеше да стане след броени часове.

Линейката се понесе с вой по средното платно на магистралата и не след дълго спря.

Толкова бързо ли бяха пристигнали? Бяха направили завой и бяха спрели.

Павличенко се напрегна да види обграждащите Кунцево каменни стени с бодлива тел отгоре, но прозорците на линейката бяха много високо. Виждаха се само крайпътните лампи.

Крайпътни лампи!

Изобщо не бяха в Кунцево, в Кунцево нямаше крайпътни лампи.

9:20 часът сутринта

Черната волга бе обикаляла почти цял час, търсейки начин да се провере през засилената охрана, която блокираше центъра на Москва. Главната квартира на ГРУ, съветското военно разузнаване, беше недостъпна. Изглежда, имаше часовои от КГБ на всеки три метра. И без това строгата охрана на Седми ноември бе станала още по-непробиваема заради посещението на американския президент и хората му.

На площада се допускаха само включените в официални делегации, входните пунктове се охраняваха от редици часовои от КГБ с мрачни лица и сиви униформи с червените букви „ГБ“ на раменете. Наричаха ги войници от ВВ — вътрешните войски. Набираха ги не от Москва, а от руските села и бяха сто на сто руснаци, между тях не се виждаше нито едно лице от тюркски или азиатски тип.

Нямаше начин да се стигне до коменданта на мавзолея, невъзможно беше. Оставаше им едно: ако успеят да открият часовою, който да не е от КГБ, а от армията или, да речем, от ГПУ, защото те всички бяха включени в охраната тази сутрин, шофьорът да се споразумее с него. Трябваше да убеди някого от тях, някой войник, колко е наложително да говори с командира му. Може би щеше да се намери офицер, който да прояви достатъчно здрав разум и да ги изслуша.

— Ето там — посочи шофьорът малка група войници от Червената армия.

— Карайте — рече Шарлот.

Шофьорът натисна газта, колелата засвистяха и, след миг волгата спря пред войниците. Той свали прозореца и попита:

— Къде е командирът ви?

Получи отговор, но не от тях. Гласът идваше от другата страна на колата: към тях бързо приближаваше часовою от КГБ.

— Какво правите тук, другарю?

— Трябва да говоря с някой от командирите на тези момчета — отвърна шофьорът.

Часовоят вдигна вежди.

— Какво правите тук?

— Да се махаме — каза Шарлот. Тя седеше на предната седалка и инстинктивно се свлече надолу, когато човекът се приближи и надникна през прозореца.

В очите на часовоя проблесна искрица, сякаш я бе разпознал. Втренчи се в нея още по-настойчиво.

— Спрете тази кола! — заповяда той на останалите. — Арестувайте ги!

— Давай! — прошепна Шарлот на шофьора. — Право напред. Към онази група милиционери от МВД. Хайде!

Със смайващо бързо движение шофьорът рязко включи на скорост и колата полетя напред, събаряйки на земята часовоя от КГБ. Куршум удари задния прозорец, но само пукна повърхностния слой на куршумоустойчивото стъкло. Успяха да изминат тридесетината, метра до следващия контролен пункт, който, изглежда, не беше подсилен с часовои от КГБ. Шарлот свали своя прозорец и с бърз поглед към пагоните на хората се увери, че наистина са от МВД Министерство на вътрешните работи.

— Арестувайте ме! — извика тя.

9:40 часът сутринта

Председателят на КГБ посегна към пистолета, който беше скрил в големия преден джоб на болничния си халат и попита ядосано:

— Къде се намираме?

Отговори му санитарят, който седеше отпред до шофьора.

— Извън Москва, другарю председател.

— Какво става? — Той сложи пръст на спусъка. Маскарадът вече не беше необходим. Задърпа ремъците, опитвайки се да се освободи. — Не сме в Кунцево — каза той, извади пистолета и го насочи към Степан. — Съветвам ви незабавно да ме закарате там.

Но Степан Крамер и близкият му приятел Женя Светлов, заедно, с чийто баща, Яков Крамер бе лежал в затвора, се метнаха навън. Веднага ги последва и трети човек, който изскочи изпод носилката зад предните седалки: Чарлз Стоун излетя от линейката и затръшна вратите след себе си.

Павличенко седна и даде един изстрел, от който предното стъкло се покри с паяжина.

— Аз пък не ви съветвам да стреляте втори път — извика на руски Стоун с ясен и силен глас. Той и двамата други се бяха пръснали на известно разстояние от колата. Стоун го държеше на мушка от едната страна, Степан от другата — с револвера, който баща му пазеше още от Втората световна война. Председателят на КГБ веднага разбра, че имат числено превъзходство, и застина за момент.

Стоун наблюдаваше Павличенко, който изглеждаше спокоен и самоуверен, с небрежно насочен пистолет, сякаш цялата тази работа не беше нищо повече от кратко прекъсване, което скоро ще свърши.

За Степан, естествено, не бе представлявало трудност да намери линейката и униформите, но Стоун беше поразен колко лесно се бе оказало да влязат направо в кремълската клиника без всякакви пропуски, само преоблечени като санитарии. Охраната на болниците беше немарлива дори в Съветския съюз: скоростта, с която се

действува за спасяването на човешкия живот беше изместила на заден план съветския инстинкт за бдителност.

Стоун бе отворил катинара на гаража с импровизирани инструменти, подбрани от чантата за бърза помощ на Степан: дълга металическа кюрета, която бе извил като шнери, и дълга стоманена игла за проверяване чувствителността на кожата. В гаража бяха оставени богат асортимент експлозивни и детонатори, очевидно за да бъдат обвързани Крамерови с атентата на Червения площад.

Когато бе научил, че Павличенко си е подготвил предварително стая в Кунцево и че мозъчната томограма ще е правена в централната кремълска клиника на улица „Грановски“, Степан бе стигнал до извода, че Павличенко ще поиска да му изпратят линейка. Това се потвърждаваше от информацията на Чавадзе, че за тази сутрин в Кунцево е подготвено легло за член на Политбюро.

Стоун, Степан и приятелят му Женя Светлов бяха успели да стигнат първи, преди истинската линейка.

— Кой сте вие? — попита спокойно Павличенко. — Трябва да сте чужденец, чувам акцента. Настоявам веднага да се предадете. Съзнавате ли какви, тежки последствия ще има това, което правите? Предполагам, не знаете, че сте отвлекли член на съветското правителство. Бъдете разумни и хвърлете оръжието.

От дясната страна на линейката се чу гласът на Чарли Стоун:

— И то не кой да е член. Предател вътре в правителството.

Павличенко поклати глава и се засмя меко.

— Вие сте опасни, луди хора. Боя се, че ужасно се заблуждавате. Настоявам да не ми говорите такива глупости.

Толкова близо, пред самата цел, и да му се случи това! Кои бяха тези хора? Не и от обикновеното МВД, вероятно бяха от ГРУ.

Павличенко не бе стрелял с пистолет от години, дори от десетилетия, от обучението си във Висшата школа на КГБ насам. Но знаеше, че битката се решава не само от оръжията, но и от психологията. Тези хора бяха млади и не приличаха на професионалисти. Ако не се поддадяха на сплашване с огромната власт на ведомството му, сигурно можеха да бъдат надхитрени, манипулирани. Той беше силният, те бяха слаби.

— Ако държите да продължавате с този цирк — рече Павличенко, поклащайки тъжно глава, — моля, на ваше разположение

съм. Но ви предупреждавам, че мощта на целия Съветски съюз ще се стовари върху вас. Можете да причините зло на един човек, но няма да останете живи. — Тримата не мръднаха от местата си, пистолетите от двете му страни оставаха насочени към него, а той все така се целеше в чужденеца вдясно.

— Предполагам, че тероризмът е примамливо нещо. Вие тримата без съмнение мислите, че като вземете за заложник член на Политбюро, ще промените света. Но трябва да разберете, че като ми отнемете живота, в края на краищата нищо няма да се промени.

— Зная за М-3 — подхвърли Стоун. — Зная как един млад помощник на Берия се е добрал до властта. С помощта на няколко американски циници, които не са и подозирали колко са били наивни всъщност.

— Вие сте съвсем побъркан — отвърна председателят на КГБ. — Кой сте вие? ЦРУ? Не правете грешка, за която вашата централа и вашата страна с положителност ще се разкайват.

— Интересно ми е — каза Стоун — да се срещна с вас след толкова дълъг път. Дълъг път и за двама ни, струва ми се. Сега свалете пистолета! Повече сме от вас. Това е положението.

Павличенко не свали пистолета. Заоглежда се, очите му бавно засноваха насам-натам. Оценяваше ситуацията, търсеше слабо място. Налагаше се да вземе на сериозно тези идиоти, да се опита да ги разубеди. Единият беше чужденец, вероятно американец. А другите? Руснаци ли? От ЦРУ ли бяха? Или... о, да. Служителят на ЦРУ Стоун. Разбира се.

— Възхищавам се от вашата смелост — поде меко той. — Но чак пък да отвличате председателя на КГБ? Не зная какви цели преследва с това вашата служба, но сега, след като го направихте, трябва да си дадете сметка колко глупаво сте постъпили. Смело — да, но глупаво.

— Свалете пистолета! — рече Стоун. — Знаем за мавзолея. Можем да ви заведем до някой телефон, така че да отмените заповедта все още има време, струва ми се. Или да ви закараме направо на Червения площад, ако предпочитате.

В гласа на председателя се прокрадваха нотки на отчаяние въпреки мекия, самоуверен тон, който бе възприел.

— Мога да ви гарантирам амнистия. Ще разреши ЦРУ да ви изведе от Съветския съюз. Предложението ми е много великодушно.

— Моля ви, не ме принуждавайте да ви убивам — каза Стоун. — Вече съм убивал по принуда и нямам нищо против да го направя още веднъж.

Степан понечи да се намеси, но погледът на Стоун го накара да млъкне. Беше го инструктирал да не казва нито дума. Не трябваше да говорят нито Степан, нито Светлов. Това беше работа само на Стоун.

— Има една руска поговорка — не се отказваше председателят. — Този, когото прибързано сметнат за умрял, живее по-дълго. — Докато говореше, бавно-бавно обърна пистолета право срещу американеца и се прицели в главата му.

— Добре — рече Стоун, — сложете пистолета на седалката пред себе си. Внимателно. Знайте, че ако направите някое внезапно движение, можете да простреляте един от нас, но веднага ще бъдете убит. Едновременно с вас и ние ще оставим пистолетите на покрива на колата. Разбрахме ли се?

Павличенко кимна.

— Какво искате?

— Искаме да ви заведем на Червения площад — отговори Стоун. — Само това. Вие ще дадете нужните разпореждания и след това ще ви освободим.

— Приемливо. — Той сложи пистолета на дланта си и бавно започна да се навежда напред към предната седалка.

— Внимателно — рече Стоун. — Не забравяйте, че във вас са насочени два пистолета. Вие имате един. Не искаме да ви мамим. — Той също сложи пистолета на дланта си и започна да я придвижва към покрива на линейката.

— Оставете и двата! — заповяда Павличенко. Разбра с облекчение, че тези мъже не са убийци. Бяха преценили риска и им беше станало ясно, че никога няма да се измъкнат. Постъпваха глупаво, разбира се, но дори и не предполагаха до каква степен глупаво.

— Сега! — каза Стоун. Степан хвърли оръжието си на земята. Стоун пусна свря пистолет върху колата и в момента, в който той издрънча в ламарината и отскочи, Павличенко пусна своя на предната седалка и се облегна назад.

— Ами добре — усмихна се председателят. Знаеше какво ще се случи скоро с тези трима мъже. Погледна към американеца. За момент

му се стори, че вижда малка червена точица.

Погледна още веднъж. Да, червена светлинка.

И тогава разбра какво държи той във вдигнатата си ръка: дистанционен предавател, от тези, които се използват за взривяване на бомба в автомобил.

— Какво си мислите, че правите? — попита Павличенко. Страхът не бе оставил нищо от хладнокръвието му, гласът му трепереше. Американецът приближаваше палеца си към бялото копче от едната страна на уреда. — Кой ви даде това? — извика той. — Някой от моето ведомство ли? Това устройство е от снабдяването на КГБ, прав ли съм?

— Ние всички сме за вас шахматни фигури, нали? — попита Стоун с палец на милиметри от копчето на детонатора. Гледаше седналия на ръба на носилката Павличенко, мощното му телосложение, неестествено тъмната коса, пепелявата грапава кожа и твърдите черти. Значи това беше човекът. Какво ли му е коствало да издрапа по най-хлъзгавия връх в Москва? А след това да крои заговор, за да срине всичко около себе си? — Крамерови, аз, баща ми — всички сме части от плана ви, не е ли така? Не сте познавали баща ми, нали?

— Който и да ви е казал това сигурно точно той е човекът, който иска да взриви мавзолея на Ленин — рече Павличенко. Знаете ли кой е той? Можем да го намерим. Аз съм болен човек, но вие ще ми помогнете. Закарайте ме до телефон и ще се обадя на някои хора. Можем заедно да го предотвратим. — Усмихна се и продължи: — Не, приятелю, нямам представа кой е бил баща ви.

Да. Павличенко знаеше, че Алфред Стоун е мъртъв. Павличенко беше заповядал да убият Алфред Стоун.

Всичко съвпаднаше. Гневът му бе калейдоскопичен, пробягващите през съзнанието му чувства — хипнотични. Почувствува внезапно спокойствие, докато мислеше за смъртта на баща си, за Пола. Спомни си Леман и за пръв път изпита състрадание. Този човек, този неотличаващ се с нищо човек отзад в линейката, този умопобъркан...

Сега Павличенко се обръщаше направо към Степан:

— Вие можете да помогнете на родината си в този труден момент. — Хвърли се внезапно напред, грабна пистолета и стреля по руснака зад себе си, но изстрелите разбиха страничните и задните

прозорци, на линейката и изсвистяха във въздуха, без да го засегнат. Завъртя се и хвана дръжката на задната врата.

Заклучено.

— Как разбрахте; че става дума за бомба в мавзолея? — попита Стоун с леко въпросителна интонация. — Нищо не сме споменавали за бомба.

Павличенко обърна пистолета към американеца и се заслуша за момент, обзет от любопитство.

Стоун стисна предавателя и сложи палец на бялото копче. Гласът му беше задавен от вълнение.

— Ето ви за баща ми! — изрече той, натисна бутона и взриви връзката динамит, закрепена под бензиновия резервоар на линейката. Експлозията беше мощна и оглушителна. На мястото, където преди бе стояла колата, остана бумтящо огнено кълбо.

Беше 9:55 часът.

9:56 часът сутринта

Соня Кунеца се връщаше в апартамента си, почти обезумяла от лоши предчувствия. Беше излязла, за да се обади от уличен телефон, да се обади на баща си. За да му съобщи какво бе научила от Чарли. Но стаята му не отговаряше. Питаше се дали не е тръгнал за Червения площад, за парада по случай Седми ноември. Беше й казал, че няма да ходи. Къде беше?

Трябваше да говори още веднъж с него. А също и с Чарли. Да му каже очи в очи онова, което не се бе решила да му довери.

Пред блока беше паркиран зелен фургон. Регистрационният номер без всякакво съмнение беше на КГБ.

Соня разбра. Бяха дошли за Яков, Степан... и за нея. Не, за бога! Коленете й омекнаха, едва вървеше, но някак си се добра до входа и спря.

Чу гласове по стълбището. Отекващи мъжки гласове.

Обърна се и излезе, прекоси двора, скри се зад една колона и започна да наблюдава.

Появи се група хора. Един войник от КГБ, и още един, и... Яков. С белезници. И още един войник от КГБ.

Идеше ѝ да изпищи. Искаше ѝ се да се втурне към него, да го спаси, но дори във влудяващата си болка знаеше, че е невъзможно.

„Ще ме арестуват — помисли си тя — и тогава всичко ще е свършено.“

„Ако искам да помогна на Яков, трябва да бягам. Не бива да им позволявам да пипнат и мен.“

„Дали са хванали Степан?“

„Не! — помисли си тя, промъквайки се покрай блока. — Не, Господи! Моля те, пази ни!“

Два пъти в годината членовете на съветското Политбюро приемат парада на Червения площад от трибуната на мавзолея на Ленин. Обикновено излизат от Кремъл през вратата точно зад мавзолея и изкачват порфировите стъпала отвън. Но има случаи, когато поради бурното време или лошото здравословно състояние на някой ръководител предпочитат да минат по подземния пасаж от Министерския съвет. През последните си години Леонид Брежнев обикновено отиваше до мавзолея по този път, защото подземните коридори се отопляват, а в един от тях има дори и тоалетна — първа необходимост, след като си стоял на студа четири-пет часа.

Този ден не заради времето или нечие здраве, а за по-голяма сигурност членовете на Политбюро, придружени от американския президент, държавния секретар и съпругите им, се събраха в сградата на Министерския съвет и се спуснаха в подземния тунел.

В Москва бяха станали твърде много терористични актове и Политбюро беше решено да не допусне днес да се случи нещо. Срещата на високо равнище беше открита официално и утре започваха сериозните разговори. Политбюро държеше всичко да мине без засечки.

Дванадесетте членове на Политбюро, десетте кандидат-членове и четиримата американци се придружаваха от петима офицери от МВД по охраната, облечени, както и останалите военни, в тежки вълнени шинели и астраганови или самурени калпаци, с широки червени ленти, прикачени отляво на гърдите им.

Беше девет часът и петдесет и седем минути.

— В самия мавзолей няма асансьор. Групата се заизкачва по вътрешното стълбище, което водеше до терасата отпред. Вървяха един след друг нагоре и завиваха към трибуната. Горбачов и президентът на Съединените щати, министърът на външните работи и държавният секретар заеха определените за тях места в центъра на редицата, пред петте микрофона.

Точно в десет часа звъннаха камбаните на Спаската кула и веднага след това проехтя магнетофонен запис на висок, метален глас, който обяви:

— Слава на великия Ленин! Слава! Слава! Слава!

И церемонията започна сред всеобщите овации на хилядите събрани зрители.

10:25 часът сутринта

За момент часовоят от МВД едва се сдържа да не прихне. Видя дребна жена на средна възраст с очила, която тичаше към него, размахваше ръце и крещеше нещо. Милиционерът и още девет негови другари стояха на входа към Червения площад до червената тухлена сграда на Историческия музей.

Вече долавяше какво вика тя:

— Трябва да сирете тържествата! Ще избухне бомба! Трябва да помогнете!

Милиционерът сграбчи жената точно когато се опитваше да мине през заграждението.

— Как си стигнала чак дотук? — попита грубо той и я избута настрана. — Махай се, преди да са те убили.

— Не! — каза Соня. — Искам да говоря с някой началник. Много е важно..., трябва да ме послушате!

Часовой от КГБ потупа милиционера по рамото.

— Какво става, другарю?

— Тази побъркана крещи някакви глупости.

— Аз ще поговоря с нея. — Приближи се до жената. — Кажете, какъв е проблемът?

— В мавзолея има бомба. Може да избухне всеки момент. Не съм луда. Послушайте ме!

— Елате с мен — каза часовоят, — трябва да говорите с началника ми.

Даде знак на колегите си, че всичко е наред, и я повлече за лакътя към далечния край на Историческия музей. Заведе я в тесния проход между две сгради.

— Кажете ми сега какво сте чули.

— О, слава богу! — каза Соня и, в същия момент видя, че часовоят от КГБ е извадил пистолета си и го е насочил към гърдите ѝ. — Не, моля ви...

Погледна го неразбиращо, а после почувствува прилив на гняв. „Моля те, Господи, спаси ме! — заповтаря си тя. — Спаси ме, спаси Яков, спаси Степан!“

„Моля ви, не стреляйте!“

Гледаше го, неспособна да пророни и дума, само бавно поклащаше глава.

Часовоят стреля само веднъж — в сърцето. Шумът от изстрела потъна в гърмящата маршова музика, идваща откъм Червения площад.

Точно в единадесет часа таймерният клапан на малката бутилка с пропан, поставена в средата на арсенала под мавзолея на Ленин, щракна и газът със свистене заизпълва помещението.

11:02 часът сутринта

На Иля М. Розанов от охраната на Кремъл много му се искаше да е отпред пред мавзолея и да участва в смяната на караула. Но редът му бе минал още преди няколко месеца. Бе застъпил на почетна стража посред нощ, марширувайки в свирепия студ, и бе стоял, без да помръдне, пред входа на мавзолея почти цял час, изпънат като струна.

Жалко, че нямаше как да му възложат тази почетна задача и днес, в деня на Великата октомврийска революция, най-големия празник през годината, когато всички в страната, всички в Ставропол, родния му град, щяха да гледат по телевизията мавзолея на Ленин. Както и по целия свят. По новините казаха, че за пръв път в историята президент на Съединените американски щати ще застане на трибуната на мавзолея заедно с членовете на Политбюро, за да изрази почитта си към революцията.

Но да патрулираш зад мавзолея не беше чак толкова лошо. Имаше си своите вълнения.

Розанов видя как членовете на Политбюро излизат от подземията на мавзолея и обикалят по стълбището, за да заемат местата си отпред на трибуната. Стори му се дори, че зърна американския президент!

Вярно, беше се надявал, че ще ги види да минават непосредствено покрай него, през вратата на кремълската стена и покрай гробовете на видните личности, но по някаква причина бяха избрали подземния тунел. Все пак можеше да различи някои от големците, застанали на подиумите за високопоставени гости от двете страни на мавзолея.

Понякога без заобикалки наричаха охраната на Кремъл, към която се числеше и той, „дворцова гвардия“. С добре изгладените си сини униформи и астрагановите калпаци те бяха най-представителните, най-надеждните в столицата.

Беше много студено и на Розанов му се искаше да се постопли в подземния арсенал на мавзолея след края на наряда, но интересно защо през последните няколко дни достъпът там не беше разрешен.

Имаше много приказки на тази тема и началникът му, комендантът на Кремъл, офицер от КГБ беше вбесен. Защо Павличенко беше направил това, но дяволите — да заповяда да заключат арсенала. Предпазна мярка — беше казал. Но шефът на Розанов, комендантът на Кремъл, беше надживял четирима председатели на КГБ и значително повече генерални секретари и се чувствуваше засегнат от намесата в тази, както смяташе, своя територия. Арсеналът винаги се използваше по време на държавните празници — за даване и получаване на заповеди, за складиране на муниции и други такива. А сега войниците трябваше да се събират за получаване на заповеди на открито, до кремълската стена. Нечувано.

Но Розанов се вълнуваше от всичко това само по една причина. Единственото място, където човек можеше да си стопли ръцете, беше банята в подземиято, няколко етажа под мавзолея. Никак не беше удобно. Мотивите на началството не го интересуваха ни най-малко.

Махна на другия часовой, за да му покаже, че смяната е дошла, и се отправи към задния вход. Чуваше се безкрайната реч на поредния оратор, скандирането и овациите, ехтящи откъм площада.

Влезе в мавзолея, тръгна по стълбището надолу към банята и забеляза нещо странно. Миризма на газ — непреодолима, отвратителна воня. Колкото по-надолу слизаше, толкова по-силна ставаше тя. Изглежда идваше от арсенала и той се запита дали друг, освен него я е усетил. Миришеше на лесно възпламеним газ.

Пред затворената врата на арсенала стоеше часовой от КГБ, а не от „дворцовата гвардия“.

— Хей — викна Розанов на „манекена“ от КГБ, — усещаш ли миризмата?

Часовоят се обърна и като видя униформата на Розанов се осмели да попита:

— Мислиш ли, че е отровна? Усетих я преди десетина минути.

— Газ — каза Розанов и се приближи. — Излиза оттук, отвътре — посочи вратата той.

— Дръпни се назад! — с неочаквано заплашителен глас го спря часовоят.

— Вероятно е отровен, — рече Розанов — Може да те убие. Дай да хвърлим един поглед — приближи се още повече той.

— Назад! — извика часовоят. — Имам заповед да не пускам никого.

— Виж какво, приятел — каза Розанов по-рязко, — заповедта ти не е да стърчиш тук като малоумен, докато от помещението изтича газ.

Часовоят, изглежда, се замисли върху това.

— Нека да погледнем. Кой знае, може пък да получиш похвала за това, че си открил изтичане на газ. Може да има и повишение, прав ли съм? Павличенко много обича при извънредни обстоятелства да се проявява малко инициатива.

Часовоят омекна.

— Добре, но бързо. Мине ли още някой, ще ме убият. Заповедите ни са да стреляме по всекиго, който се опита да влезе в тази стая, още щом го видим. — Обърна се и бавно отключи двойната метална врата. — Първо стреляй, после задавай въпроси — продължи ненужните си обяснения той.

Помещението на арсенала беше тъмно, лампата от коридора осветяваше само част от него. Вонята на газ беше непоносима и въздухът беше замъглен. Розанов чу отчетливо силно свистене.

— Не пипай това! — извика той на часовоя, който посегна да запали осветлението. — Тук е пълно с газ! Една искра, и всичко ще хвъркне във въздуха.

Тогава забеляза бутилката в средата на стаята, от която идваше свистенето. После и жиците, прекарани през стаята, блоковете пластичен експлозив, гранатите. „Бомба? Тук?“

— Какво, по дяволите?... — Това бе всичко, което успя да каже, когато се обърна и в гърлото му се заби щика на часовоя от КГБ, чийто силует внезапно бе изникнал в рамката на вратата.

Адмирал Матюсън забеляза, че по време на церемонията по случай Седми ноември на Червения площад нещата изглеждат доста съгласувани.

Затиснат в сектора за високопоставени лица, той виждаше съвсем ясно мавзолея, отдалечен само на десетина метра от него.

Всичко беше синхронизирано. Човек в сива униформа, церемониалмайстор, стоеше на една от по-ниските тераси на мавзолея и командуваше парада, даваше знак за овациите. На площада се появиха две открити лимузини: в едната беше командувачият Московския военен окръг, в другата — министърът на отбраната. Докато преминаваха покрай стегнатите редици, войниците ги приветствуваха с викове: „Ура! Ура! Ура!“ Многохилядните военни части се обръщаха като един, механично като работи.

После на площада навлязоха танковете, мобилните ракетни установки с широки гуми на колелата, тамянките, теглени от по четири коня, сигурно за прослава на отминалите дни. Всичко това се придвижваше с шум и грохот по паважа, във въздуха плуваше сивосинкав дим от изгорелите газове.

Матюсън знаеше, че скандиращите възбудено, но не и радостно тълпи с червените лентички на гърдите нямат представа за изключителните мерки за безопасност, за взводовете автоматчици, събрани в подземите около площада, цивилните агенти със слушалки в ушите и издуващи дрехите им пистолети на платформите за зрители около мавзолея. Мерките за сигурност бяха изключително строги заради срещата на високо равнище.

Матюсън гледаше как американският президент маха с ръка от трибуната и се усмихва широко. Почувствува се горд. За пръв път американски президент отдаваше почит на руската революция. Без съмнение студената война беше вече свършила.

Малко след единадесет момиченца с панделки в косите изтичаха по стълбите на мавзолея, за да поднесат увити в целофан букети червени карамфили на членовете на Политбюро. Букети, набавени от секретариата на Горбачов.

Матюсън наблюдаваше членовете на Политбюро на трибуната. Изглеждаха отегчени, вяло помахваха с ръка за поздрав. Една майка до него, явно жена на важен чиновник, беше вдигнала високо детето си и възбудено шепнеше:

— Виждаш ли Горбачов? Това е Горбачов! А този там е президентът на Съединените щати!

Полковник Никита Власик от МВД гледаше Шарлот Харпър със сивите си тъжни очи и си мислеше, че е склонен да повярва на невероятната ѝ история.

Той беше човекът, който веднъж — струваше ѝ се толкова отдавна, макар че беше само преди седмици — я бе арестувал. Човекът, който я беше посъветвал как да избягва неприятностите с властите. Шарлот чувствуваше някаква странна близост с него.

Той кимна. На лицето му нямаше усмивка.

— Знаете ли — каза той, като махна на старши лейтенанта да се приближи, — все повече ми напомняте моята дъщеря. Само вие двете сте способни да си позволите такава дързост — да преминете през заграждение на КГБ.

— Ваня — обърна се той към лейтенанта, — нямаме нито секунда за губене.

Беше 11:03 часът.

В 11:05 часовоят на КГБ отново заключи вратата, оставил вътре сгърченото мъртво тяло. Имаше заповед и беше длъжен да я изпълни. Навсякъде миришеше на газ — арсеналът и всичко наоколо. Докато бдеше да не допусне друг нарушител, усети, че започва да му прилошава.

Циферблатът на електронния детонатор вътре показваше, че остават шест минути.

Пропанът продължаваше да изтича от бутилката със силно свистене.

В 11:07 часа от вратата на кремълската стена точно зад мавзолея излезе група милиционери от МВД с брадви, пожарогасители и цялата екипировка на сапърски взвод. За да не привличат излишно внимание, бяха заобиколили и минали през Кремъл. Въпреки това присъствието им предизвика раздвижване на платформите за зрители. В колона по един милиционерите — девет души, ако трябва да бъдем точни — се насочиха бегом към мавзолея.

Щом стигнаха там, веднага се пръснаха и започнаха да претърсват.

Не им отне много време. Миризмата беше станала нетърпима. Всичко в мавзолея вонеше на пропан и за четиридесет и пет секунди седем души от групата установиха източника.

Часовоят от КГБ видя тичащите към него милиционери, вдигна пистолета и стреля, но бе покосен от техните куршуми.

Часовникът на електронния детонатор показваше 11:09 часа.

Разбиха със секира ключалката и отвориха вратата. Зловонието вътре беше непоносимо.

Милиционерите, специалисти в тази област, веднага видяха взривното устройство и в бързината да намерят някакъв начин за прекъсване на електрическата верига прегазиха през телата на убитите.

Разкашляха се от задушавашите изпарения.

Не оставаше никакво време!

Няколко души припаднаха от вдишания пропан — не всички бяха взели маски, кой можеше да предположи? Оставаха секунди, буквално секунди, а проводниците бяха така объркани, такава плетеница, че дори като ги изскубнаха, сякаш не правеха нищо, за да спрат това влудяващо, кошмарно, хипнотизиращо червено мигане на часовника, на цифрите, които препускаха към 11:10. На отделен дисплей се виждаше времето на взривяването, точното време, когато малкият черен детонатор щеше да щракне, да отвори веригата и пластичният експлозив...

Да изскубнат жиците! Да прекъснат връзката на пластичното блокче с електрическата мрежа! Но те бяха твърде много.

Не беше възможно да се направи за осем секунди. Това нещо щеше да избухне и те заедно с мавзолея и нищо неподозиращите лидери на света, застанали на трибуната само на метри над тях, щяха да бъдат изпепелени...

В 11:09:55 часа един от сапъорите забеляза съединителните клеми, хвърли се към тях, изтръгна проводниците и прекъсна веригата.

Дали ще...

— Пази се! — извика някои.

Цифрите на часовника замръзнаха. Легнал на пода сред преплетените жици, човекът въздъхна дълбоко, бомбата беше обезвредена.

Всичко беше свършило.

Един от милиционерите забеляза познато лице. За момент се приближи към другия и бързо си стиснаха ръцете. Първият каза шепнешком една-единствена дума:

— Старообрядец.

На мавзолея президентите на Съветския съюз и Съединените щати махаха за поздрав към множеството. От двете им страни стояха членове на съветското и американското ръководство. Повечето от американците, замръзнали и притеснени, с уморени крака, се чудеха колко ли още ще издържат. Съветските им колеги, привикнали с продължителните манифестации, вдървено махаха едва-едва и стояха неподвижно, за да запазят телесната топлина.

Незабелязано за зрителите на Червения площад човек от военната охрана, застанал до мавзолея, подаде на цивилен офицер от службата за сигурност малка бележка. Той я предаде на члена на Политбюро Александър Яковлев, а Яковлев — на Горбачов.

Горбачов ѝ хвърли бърз поглед и отново вдигна очи към парада.

Президентът се обърна към него.

— Неотложна работа ли? — любезно попита той.

— Не — отвърна Горбачов, — малък проблем, но вече са взети мерки.

Шарлот, охранявана от двама милиционери от МВД, стоеше зад контролния пункт до Историческия музей, на входа към Червения площад. Оваците и маршовата музика от парада заглушаваха всичко, най-после колата, ръждива лада с вид на смачкана буболечка, пристигна. Надяваше се, че хората от МВД ще успеят да ги намерят, и те наистина ги бяха намерили.

Най-напред видя Степан, след това Светлов. Проточи врат и ужасена се опита да разгадае изражението им. Дали той...

И тогава Чарли излезе от колата, по-точно буквално изпълзя от задната седалка — ранен, с вид на много болен човек. „Какво става?“ — се четеше на разтревоженото му лице.

Искаше ѝ се да прескочи желязната преграда, да го притисне до себе си и да му каже, че всичко е наред. Чувствата напиреха в нея: облекчение, любов, страх, стотици различни усещания. Последният остатък от самообладанието ѝ се стопи и тя заплака.

Чарли Стоун се запрепъва по паважа към нея и разбра отговора по усмивката на лицето и, която казваше „да“. Концентрични кръгове обвиха нещата наоколо, всичко започна да се раздвоява и разтроява, да изглежда по-светло и по-ярко, всичко ставаше прекрасно, успокояващо, бяло.

ЕПИЛОГ

Ню Йорк. След шест месеца

Кръгът се затвори едва след края на събитията.

Първото нещо, което Стоун усети, докато постепенно се разсънваше, беше топлият и кадифено мек гол гръб на Шарлот, плътно сгушен в него. После — утринната светлина на силното майско слънце, заляла спалнята.

Близостта и го възбуди и той полека протегна ръка към топлината между краката ѝ. С разтворени пръсти бавно и нежно замилва пухкавия ѝ венерин хълм, после събра пръстите и увеличи натиска. Тя беше влажна, въпреки че още спеше. Другата му ръка галеше гърдите ѝ; зърната бяха вече набъбнали. Целуна я по врата и потри нос в рамото ѝ. Тя се раздвижи и издаде гърлен стон.

Бяха минали месеци, а много от тайните си оставаха неразгадани.

Знаеха, че Соня е загинала на Седми ноември и че Политбюро със специална заповед е разрешило на Яков и синовете му да емигрират в Съединените щати.

Психическото състояние на Аврам Крамер оставаше нестабилно. За него нещата никога вече нямаше да бъдат нормални.

Знаеха, че съветско-американската среща на високо равнище е завършила както много други такива срещи с повече обещания, отколкото реални резултати, и че с едно голямо изключение никой от американските и съветските ръководители не е пострадал. Почти всички репортажи в американската преса определяха срещата като безинтересна и лишена от събития. Единственото изключение била нещастно съвпадналата с нея смърт от мозъчен удар на председателя на КГБ. Но, разбира се, оценките на вестниците бяха напълно погрешни.

Франк Парадисо беше преназначен в американското посолство в Лисабон. Директорът на ЦРУ Тед Темпълтън и заместникът му Роналд Сандърс подадоха оставка малко след срещата на високо равнище, и двамата по различни семейни причини. И двамата твърдяха, че са изчакали края ѝ, за да направят това.

Всеки от тях си намери доходна работа в частния сектор. Изправени пред възможността ролята им в нелегалната тайна операция някой ден да бъде разкрита, двамата висши чиновници нямаха друг избор, освен да подадат оставка. Най-съкрушителното доказателство за тяхното участие се пазеше в пакета, намерен в касата на Андрей Павличенко след смъртта му.

Стоун не знаеше дали мрежата на „старообрядците“, така наречените „староверци“, ще продължи да съществува. Не знаеше — и нямаше как да знае — дали паяжината от „замразени“ агенти, чиито конци бе дърпала организацията, наречена Секретариат, не бе останала непокътната по цялата територия на Съединените щати.

Без Стоун да подозира, свръхсекретната група, наричаща себе си Светилище, се бе саморазпуснала и бе останала за високопоставените си членове само един спомен. Те, разбира се, не обелваха и дума за нея, когато се срещаха на приемите в Джорджтаун или на дискусиите в Съвета за външна политика.

Нямаше представа също така, че точно в този момент в московската психиатрична болница медицинска сестра инжектира, както ѝ е наредено, на един от най-новите пациенти разтвор от халперилол и суспензия от пречистена колоидална сярa и че тези инжекции се слагат на болния вече от няколко седмици сестрата беше наясно, че разтворът предизвиква извънредно висока температура и от него пациентът се чувства непоносимо зле, каквото и положение да заеме. Беше и казано само, че той страда от шизофрения с криминален уклон, бил арестуван по заповед на Политбюро в съветското посолство във Вашингтон на Седми ноември и веднага бил транспортиран със самолет в Москва.

На пациента, който се казваше Александър Маларек, бивш дипломат от висок ранг ѝ помощник на покойния председател на КГБ, бе даден малък урок за назидание на всеки глупак, който се опита да повтори стореното от него. Сега Маларек страдаше от страничните

ефекти на „лечението“: Интелектуалният му капацитет не се отличаваеше много от този на раята.

Чарли доля в чашите кафе и седна на масата за закуска до Шарлот.

Тонизиращата топлина на току-що отминалата любовна прегръдка ги изпълваше с блаженство. Шарлот, която се бе зачела в рубриката на „*Ню Йорк Таймс*“ „Изкуство и отдих“, след малко вдигна поглед и каза:

— Чарли, трябва да поговорим.

Той изпъшка. За хубавите, за приятните неща думите бяха излишни.

— Много ли си обвързан с преподавателската дейност в Колумбия? — попита тя.

Веднага след завръщането на Стоун в Ню Йорк Колумбийският университет му бе предложил постоянна работа като преподавател по съветология с прилична академична заплата, която не беше особено голяма. Но Стоун имаше доста спестявания от времето в „Парнас“ и от парите, които баща му бе оставил в банковия си сейф. Освен това апартаментът и алпинистката му екипировка бяха вече изплатени. А може би щеше да наследи и нещо от Леман...

Канеше се да издаде още една книга за бъдещето на Съветския съюз и водеше курс за съветската империя или това, което беше останало от нея.

— Обвързан ли? — попита Стоун и се надигна да вземе филийката, която току-що бе изскочила от тостера. — За какво говориш?

— Искам да кажа, харесва ли ти тази работа? Склонен ли си да напуснеш?

— Дали ми харесва? — „Много“ — помисли си той. Беше отхвърлил няколко предложения да се занимава с анализи за разузнавателните агенции — Управлението за национална сигурност и Разузнавателното управление при Министерството на отбраната. Беше стигнал до извода, че разузнаването е нещо като змия — хлъзгаво и гадно, макар и да е измамно сухо и безопасно, дори приятно на пипане. Каза: — Преподаването в университет щеше да бъде чудесно, ако

между колегите нямаше клеветници и студентите не бяха толкова незаинтересовани. А и интригите в академичните среди са толкова по-яростни, колкото по-малък е залогът, както е казал някой. Шарлот, накъде биеш?

— Телевизионната компания ми предложи работа във Вашингтон. Не мога да пренебрегна такова предложение.

— Така ли?

— Да отразявам работата на Белия дом.

— Сериозно? — Стоун направи крачка, напред да я прегърне и спря. — О, не! Вашингтон.

— Знаех си, че няма да бъдеш възхитен от идеята да се върнеш там.

Той обърна очи към тавана.

— Земята с бялото лятно небе. Земята на пешеходните алеи. Градът, гъмжащ от адвокати и конгресмени.

— Чарли...

— Но, предполагам, ще мога да си намеря работа в Джорджтаун.

— Чарли, ще те назначат на секундата.

Той се обърна и я погледна.

— Да — каза, — мисля, че мога да опитам. Защо не?

И двамата изпитваха тъга, особено Стоун. В известен смисъл беше намерил родителите си и ги бе загубил отново и двамата. Беше се научил да убива и знаеше, че носи в себе си способността да отнема човешки живот, също както и на него му бяха отнели толкова много неща.

На годишнината от смъртта на баща си отиде до Бостън и постави цветя на гроба му в гробищата Маунт Обърн. Надгробният надпис беше стих от Пастернак, мрачен и все пак някак обнадеждаващ, който Алфред Стоун така много бе обичал:

*ЗАЛОЖНИК СИ НА ВЕЧНОСТТА,
НА ВРЕМЕТО СИ ПЛЕННИК.*

Този стих не бе имал особено значение за Стоун, преди кръгът на събитията да се затвори. В него се криеше ключът към последната

загадка, изумителното разкритие, направено от Уинтроп Леман в последните десет минути от живота му.

— Не изключвай машинката си — беше казал Уинтроп Леман и с усилие бе посочил касетофона. — Имам да ти казвам още нещо. — И тогава Стоун беше научил всичко.

— Видял си надгробния паметник, който сложих в „Пер Лашез“, за да скрия факта, че Соня е жива — каза тогава Леман. — Два пъти ѝ разрешиха да дойде в Париж, през 1956 и 1953 година. Виждаш ли, баща ти винаги ми е бил благодарен, че го избрах да работи в Белия дом. Той гледаше на мен като на един вид втори баща и отиде вместо мен в Москва, без да се оплаква. И когато бе фотографиран от агентите на ФБР, знаеше, че по-скоро ще влезе в затвора, но няма да разкрие истината.

Стоун виждаше с какви усилия Леман държи очите си отворени. Кимна. Главата му се въртеше, едва говореше.

— Зная — рече той. — Мисля, че вътре в себе си винаги съм го знаел, въпреки че татко никога нищо не ми е казал. Старал се е да защити моето детство. Не е искал да ми отнеме единствената непоклатима опора. Никога не можах да разбера защо бе толкова привързан, толкова лоялен към теб, независимо от всичко. Но мисля, че подсъзнателно винаги съм се досещал.

Макар че Леман беше полумъртъв, на лицето му се появи лека доволна усмивка.

— Дъщеря ми беше красива жена. Нищо чудно... нищо чудно, че баща ти се влюби в нея. Той беше готов на всичко..., дори безмълвно да понесе голямото безчестие..., за да освободи Соня..., която вече носеше неговото дете. Но не знаеше, че никога няма да ѝ разрешат да замине, че тя е заложница. А Соня..., бедната Соня..., не желаше детето ѝ да израсне в страната на потисничеството. Беше, спомням си, 1953 година и терорът бе достигнал върха си. И тя направи най-голямата саможертва в живота си. Каза... каза, че не иска детето ѝ да бъде роб.

— Не е било възможно да измъкнете нея — продължи с безизразен глас Стоун, — но ви се е удало да изведете мен. Затова баща ми е ходил в Париж през 1953 година. За да види за последен път Соня и да вземе новородения си син. Но защо...

— Трябваше да го излъжа. Казах му, че Соня се е омъжила повторно. Иначе не би го понесъл. Няколко години по-късно го излъгах, че е умряла. Но правех за него всичко, което беше по силите ми.

— Да.

— Аз му... ти набавих фалшив акт за раждане. Помагах му с пари, винаги когато ми позволяваше да го правя...

— Зная. И съм ти... много благодарен.

— Когато те видях да ровиш из архивите ми, бях ужасен от мисълта, че си открил истината. Не знаех какво ще направиш, дали няма да пратиш по дяволите деликатното споразумение..., защото имаше право да постъпиш така...

— Преди да умре, баща ми искаше да ми каже, само че не успя. Но аз знаех.

През целия си живот Стоун бе подозирал, както децата усещат нещата, за които няма логично обяснение, че Маргарет Стоун не е истинската му майка. Какво беше казал веднъж преди години в яда си Алфред Стоун? „Ти си единствената майка, която той има!“. Да. Вик на човек, който едновременно се чувства разгневен и виновен: искам ти да си му майка, защото истинската му майка...

— Има хора..., има хора като нас..., ние сме хванати в капана, който други са заложили — прошепна Леман. — В студената война между две суперсили. И аз, и моята Соня. Поне ти не си вътре, Чарли.

И старият човек затвори очи.

Капани. Заложници.

„Заложник си на вечността — обичаше да рецитира Алфред Стоун. — На времето си пленник“.

Чарли не го бе разбирал правилно. Баща му не бе имал предвид сполетялата го общоизвестна трагедия. Бе имал предвид личната си, интимна трагедия. Соня. Майката на сина му.

Вашингтон

Почти цяла година след онзи Седми ноември Стоун получи по пощата препоръчано писмо с обратна разписка от Яков Крамер, който вече живееше в района на Ню Йорк — Брайтън Бийч. Намери си удобен стол и отвори пратката. В новия им апартамент в Джорджтаун

цареше страшен безпорядък от кутии с боя, гипс, цимент, стълби и хартии за покриване на пода. Шарлот, вързала косата си отзад с изцапана от боя панделка, се надвеси над него и ахна.

Пакетът съдържаше няколко листа пожълтяла хартия.

Стоун внимателно ги извади и започна да ги разглежда с особена смесица от радостна възбуда, недоумение и ужас. След всичкото това време, след цялото това продължително търсене документите му се сториха странно познати.

Най-отгоре имаше писмо. „До Политбюро на Централния комитет“ — започваше то. И беше подписано „В. И. Ленин“.

БЛАГОДАРНОСТИ

Доста хора, заети с далеч по-важни неща, великодушно ми помогнаха да напиша тази книга. Особено съм благодарен на Доу Кувър, Питър Дауд, Ейми и Барда Духовни, Лайза Файндър, Ранди Гарбър, Даян Хованесян и д-р Робърт Берн, Джъстин Каклан и Ан Бърнис, Боб Ланзър, Джил Луис, Йън Лаибъръл, Пол Максуйни, Рей Мелучи, детектив Пол Мъфи от полицията в Бостън, Ричард Роудс, Роби Маколи, Ранди Рот, Рейнсфорд Раунър, Рейф Сагалин, Чарли Смит, Хари Стоуър от бостънската фирма „Лок енд Сейф“, Джо Тайг, Рик Тонтарски, Джери Траум, Джо Уокър, Том Уолъс и на Джек Макджордж — за неocenимата помощ по механиката на тероризма. Благодаря също и на моите приятели от разузнавателните служби, които, разбира се, нямат никаква прилика с отвратителните типове от книгата.

Благодаря на д-р Стан Коул, д-р Ан Енстейн, д-р Джонатан Файндър, С. Джордж Хоури, д-р Дейвид Джабълънс, д-р Уилям Касимър и Лин Суиндлър за консултациите по медицинските въпроси.

За специализираните съвети по въпросите на съветологията в това изключително време, когато Съветският съюз се променя сякаш с дни, съм благодарен на много приятели и колеги, включително Ник Данилов, Сюзън Файндър, експерта по националностите от Центъра за изследване на Русия в Харвард Лубомир Хайда, Елена Кленикова, специалистката по трудовете на Ленин Нина Тумаркина, енциклопедиста по Съветския съюз Сидни Плос и несравнимата Присила Макмилън. За характерните особености на живота в Москва ми помогнаха много хора тук и по време на посещението ми в Русия, включително Мария Газби, Рут Данилов, Анди Катъл, Алекс Сито и Миша Цинкин.

Работата с хората от издателство „Вайкинг Пенгуин“ беше удоволствие за мен, особено с моята прекрасна, проникателна редакторка Пам Дормън, която ми помагаше ентузиазно през

цялото време. И, разбира се, не бива да пропускам благодарностите към незаменимия Дани Барър от агенция „Хенри Морисън“.

И накрая, има трима души, без чието безкористно и търпеливо окуражаване не бих могъл да напиша книгата: Хенри Морисън, най-предания на професията си агент, когото познавам, съветник и експерт; брат ми Хенри Файндър, блестящ редактор и неизчерпаем източник на нови идеи; и жена ми, Мишел Сауда, за нейната предана помощ в редактирането и неизменната подкрепа и любов, които ме съпътствуваха още от самото начало — на люлката в лозето на Марта.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.